

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
YENİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI**

YENİLİK DERGİSİNDE EDEBÎ FAALİYET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

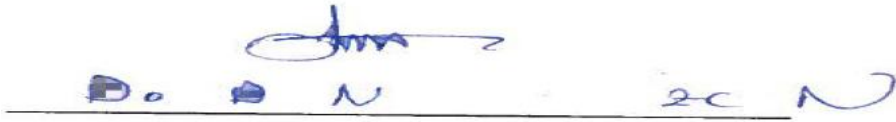
**Hazırlayan
LEYLA KAHVECİ**

**Tez Danışmanı
PROF. DR. NAZIM HİKMET POLAT**

Ankara-2013

ONAY

Leyla Kahveci tarafından hazırlanan Yenilik Dergisinde Edebî Faaliyet başlıklı bu çalışma, tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı anabilim dalı Yeni Türk Edebiyatı bilim dalında yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

ÖZET

Kahveci Leyla, Yenilik Dergisinde Edebî Faaliyet, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2013

Bu çalışmada 1952- 1957 yılları arasında yayın hayatında bulunmuş olan Yenilik dergisinin edebî ve kültürel faaliyetleri hakkında bir inceleme yaptık ve elde ettiğimiz sonuçlara dayanarak söz konusu ettiğimiz yıllar arasındaki Türk edebiyatının gelişim aşamalarını bu dergi vasıtasıyla aydınlatmayı ve edebiyat tarihi araştırmalarına katkıda bulunmayı amaçladık.

Çalışmamız üç ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, Yenilik Dergisi; yayın hayatı ve yayın politikası, kimlik bilgileri ve teknik özellikleri, edebî, kültürel ve fikrî faaliyetleri, yazar kadrosu itibarıyla incelenmiş ve tanıtılmıştır. İkinci bölümde dergideki yazıların hem kronolojik hem de yazar adına göre alfabetik olarak sıralanmış dökümü bulunmaktadır. Görsel malzemeler ve ilanlar da ayrıca başlıklar altında yine kronolojik olarak sunulmuştur. Üçüncü bölümde ise dergide yer alan öğretici metinler ve edebî yazılar aktarılmıştır.

Yenilik dergisinde yer bulan metinlere topluca baktığımızda bu eserlerin yenilik taraftarı ve örnekleri olduğunu görmemiz mümkündür. Dergi kendine seçtiği ismiyle de yayın anlayışının ipuçlarını okurlara vermektedir. Dergi edebiyat, sanat ve kültür hayatımızda eksikliği duyulan bir boşluğu doldurmak gayesiyle yayın hayatına atılmış ve sayfalarında yer verdiği eserlerle bu iddiasında haklı olduğunu kanıtlamıştır.

Anahtar Sözcükler

1. Yenilik dergisi
2. Naim Tirali
3. 1950 dönemi Türk edebiyatı
4. Edebi metinler
5. Süreli yayınlar

ABSTRACT

Kahveci Leyla, Yenilik Dergisinde Edebî Faaliyet, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2013

In this study, the purpose is to examine, literary and cultural activities of Yenilik magazine published in 1952-1957, to work up to analyse the improvement of Turkish literature in above-stated years via this magazine and to make a contribution to history of literature researches on the basis of obtained results.

The study includes three sections. In the first section, Yenilik magazine was analysed and introduced in terms of broadcast life and broadcasting policy, identifying informations and technical specifications, literary, cultural and intellectual actions, and writer staff. The second section includes both chronological and alphabetic order of texts in the magazine according to writer's name. Also, visuals and announcement were presented under headings again chronologically. Lastly, the magazine's intellectual and cultural texts were included in the third section.

When the texts in the Yenilik magazine checked over totally, it is clearly understood that the mentioned texts are followers and also examples of innovation. In addition to the texts, the magazine's name is also a reflection of its publication ideology. The magazine took to the stage to fill the gap in our literary, art and cultural life and proved its claim with the published texts.

Key words

1. Yenilik magazine
2. Naim Tîrali
3. Turkish literatüre of 1950 era
4. Intellectual and cultural texts
5. Periodicals

ÖNSÖZ

Bir dergi çıkarmak, onu dağıtmak, abone ve ilan işlerini yoluna koymak dışarıdan görüldüğü kadar kolay değildir. Bir dergiyi yayın hayatına çıkarmaktan daha mühim bir mesele varsa o da bin bir zahmetle çıkarılan derginin yayın hayatında kalmasını yani yaşamasını sağlamaktır. Bu durum özellikle cumhuriyet dergiciliği için genellikle kabul edilmesi gereken bir gerçektir.

Türk edebiyatında sanat ve düşüncenin gelişimini yansıtan dergiler özellikle cumhuriyetten sonra önemli bir rol oynamışlardır. Türk sanat ve fikir hayatına yön veren aydın ve sanatçıların değişim ve gelişimleri, onların içinde bulundukları dönemle olan münasebetleri ve zaman içerisinde takındıkları tutumları belirlemek söz konusu edilirse dergiler ciddi bir belge ve kaynak olarak karşımıza çıkar.

Türkiye’de ilk dergi Cemiyet-i İlmiye-i Osmaniye ismiyle 1861 yılında Münif Paşa’nın çıkardığı Mecmua-i Fünun’dur. Tanzimat yıllarından cumhuriyete ve günümüze kadar uzanan zaman dilimi içerisinde pek çok dergi yayın hayatına girmiş, kimi kısa bir süre kimi mümkün mertebe zamana ve şartlara direnerek varlığını devam ettirmeye çalışmıştır. Bununla birlikte tereddüt etmeden söyleyebileceğimiz bir şey varsa o da dergicilik faaliyetlerinin modernleşme sürecimizde, sanat ve edebiyatımız adına büyük katkılara sahip olduklarıdır.

Aralık 1952’de “Sağlıklı bir anlayışın aydınlığında, uzun süreden beri memleketimizde yokluğu duyulan bir sanat gazetesi hâlinde” çıkacağı duyurulan *Yenilik*, dönemin sevilen ve etkili dergileri arasında yer alır. Çıkışı Demokrat Parti’nin iktidarı devraldığı yıllara denk düşen *Yenilik*’in Türk sanat ve fikir hayatına katkısını belirlemek amacıyla dönemin siyasi, sosyal ve kültürel gelişmelerini de göz önünde bulundurarak ele almak düşüncesindeyiz.

Bu çerçevede 1952- 1957 yılları arasında yayımlanmış olan *Yenilik* dergisinin bütün nüshalarına ulaşmaya çalıştık. Araştırmamız neticesinde derginin 62 sayıdan oluştuğunu ve sayıların 12 cilt hâlinde bulunduğunu gördük.

Derginin 47. sayısı hariç geri kalan sayılarına Millî Kütüphane'den, eksik olan o nüshaya ise Beyazıt Devlet Kütüphanesi'nden ulaştık.

Çalışmamız giriş, üç ana bölüm ve sonuçtan oluşmaktadır. Giriş bölümünde, Türkiye'nin 1950- 1960 yılları arasındaki siyasî, sosyal ve kültürel ortamı yansıtılmaya çalışılmıştır.

Girişin ardından, *Yenilik* dergisinin tanıtımı üç bölüm hâlinde sunulmuştur. Birinci bölümde *Yenilik* dergisinin yayın hayatı, kimlik bilgileri ve teknik özellikleri, yayın politikası, edebî-kültürel-fikrî faaliyetleri incelenmiş ve tanıtılmıştır. İkinci bölümde dergideki yazıların, ilanların, reklamların tahlilî fihristi bulunmaktadır. Yazıların tahlilî fihristi hem kronolojik olarak hem de yazar adına göre sıralanarak ayrıca sunulmuştur. Üçüncü bölüm, dergiden seçilerek aktarılmış olan dil, edebiyat ve sanat içerikli yazıları kapsamaktadır.

Sonuç'ta ise belirttiğimiz şekilde incelenen ve tanıtılan *Yenilik* dergisinin edebî ve kültürel faaliyetleri hakkında yaptığımız çıkarımlar yer almakta ve böylelikle 1950- 1960 yılları arasında yayınlanan dergi üzerindeki çalışmamızın son aşaması tamamlanmış bulunmaktadır.

Bu çalışmamda benden yardımlarını esirgemeyen değerli hocalarım Şerif Aktaş ve Nazım Hikmet Polat'a teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	vii
İÇİNDEKİLER	ix
GİRİŞ	13
I.TÜRKİYE'NİN 1950–1960 YILLARI ARASI SİYASİ DURUMU VE DEMOKRASİ	14
BİRİNCİ BÖLÜM	21
YENİLİK DERGİSİNİ TANIYALIM	21
I. DERGİNİN TANITIMI	23
A. Yayın Hayatı ve Yayın Politikası	23
B. Kimlik Bilgileri Ve Teknik Özellikleri	28
II. YENİLİK DERGİSİNDE EDEBÎ ve KÜLTÜREL FAALİYET	31
A. Hikâye	31
B. Şiir	41
C. Tiyatro	55
D. Sinema	57
E. Resim ve Fotoğraf	59
III. YENİLİK DERGİSİNDE ÖĞRETİCİ METİNLER	62
İKİNCİ BÖLÜM	93
(Tahlilî Fihrist)	93
I. YAZILAR	95
A. KRONOLOJİK SIRALAMA	95
B. YAZAR ADINA GÖRE	179
II. İLANLAR/ REKLAMLAR	303
III. GÖRSEL MALZEMELER	313
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	321
(Seçilmiş Metinler)	321
I. KİTAP TAHLİL ve TANITIMLARI	322
ŞİİRİN İLKELERİ	323
YEŞEREN OTLAR'I YEŞERTEN DİL	325
YARIN DİYE BİR ŞEY YOKTUR	332

SALÂH BİRSEL'İN GÜNLÜĞÜ	334
TOPAL KOŞMA	335
CAHİT SITKI'DA ÖLÜM	338
CANIM ANADOLU	346
HACIVAT'IN KARISI VE SALÂH BİRSEL	348
ŞİİR TAHLİLLERİ.....	357
ŞARKILI KAHVE'DEN GÜN IŞIĞI'NA.....	360
ESKİ TOPRAK.....	364
PERÇEMLİ SOKAK	367
SAMET AĞAOĞLU'NUN 'BÜYÜK AİLE'Sİ'.....	369
HACİVATIN KARISI	371
"DENİZİN İLK YÜKSELİŞİ" DOLAYISIYLA CUMALI'NIN ŞİİRİ	373
BULUTUN RENGİ.....	377
AYIŞIĞINDA ÇALIŞKUR.....	380
YANYANA	382
DÜNYA KAÇTI GÖZÜME	384
ÂSÛ; DAĞLARCA'NIN ARMAĞAN KAZANAN YAPITI.....	389
YEŞEREN OTLAR.....	391
ATATÜRK'ÜN BANA ANLATTIKLARI	393
II. DİL VE EDEBİYATA DAİR YAZILARI	395
KİLOMETRECİ ŞAİRLER.....	396
BİZİM NESLİ TENKİD	397
FİLDİŞİ KULE	399
ŞİVE TAKLİDİ	400
YERLİ ŞİVE	402
BİR BAŞKA KONU.....	403
BİLGİN BİR KİŞİ	404
TAKLİT	406
TENKİTCİNİN DURUMU	407
YAZARIN ESERİYLE KİŞİLİĞİ	409
ŞİİRDE PARİS ÖZLEMİ	411

EDEBİYAT	412
YENİ ŞİİR DİLİ, YENİ ŞİİR ANLAYIŞI.....	414
REŞAT NURİ GÜNTEKİN – ERCÜMENT EKREM TALU	416
SANATTA BİÇİM ÜZERİNE	418
TEZGÂH.....	419
YAZINIMIZDA DURAKLAMA MI?	422
ŞİİR VE KALIP	425
YANLIŞLARA KARŞI	428
EDEBİYAT ÜZERİNE.....	431
TÜRK MASALLARINDA YUNAN ETKİLERİ	433
TÜRK HİKÂYECİLİĞİNİN KAYNAKLARI	435
KAPALI ŞİİRLER	436
ÜSLUP ÜZERİNE	438
ANLAM BİÇİM ÖZ.....	439
NEYZEN TEVFİK.....	441
SAİT FAİK'İN PARİS'TE BEŞ GÜNÜ	442
HAYAL GÜCÜ	444
PROBLEM VE BİR KARŞILAŞTIRMA	448
BİZDE ELEŞTİRME ÜZERİNE BİRKAÇ SÖZ	451
BİRBİRİNİ BEKLEYENLER	453
TİYATRO ÜZERİNE.....	456
NON FİGÜRATİF VE SANATÇIDA ŞAHSİYET	457
HANGİ SANATA DOĞRU?	459
SANAT VE POLİTİKA	461
SANAT KONUŞMALARININ ÖNEMİ	462
ELEŞTİRMEDE ÖLÇÜ	463
BİR MİLYON OKURU OLMAK	467
YAKUP KADRİ KARAOSMANOĞLU	469
OKTAY AKBAL KENDİNDEN BAHSEDİYOR	471
DÜNYAYI SEVMEK	473
DENEME ÜZERİNE	474

YOLCULUK, DOSTLUK, AŞK ÜZERİNE	476
YOLCULUK ÜZERİNE	476
DOSTLUK ÜZERİNE	477
AŞK ÜZERİNE.....	478
KENDİ İÇİN YAZMAK	479
OKUMA ÜSTÜNE	481
BİZDE CUMHURİYET FİKRİNİN TARİHÇESİ.....	483
KENDİ İÇİN YAZMAK NE DEMEKTİR?.....	485
ORHAN VELİ	490
MASALLAŞAN SAİT FAİK.....	493
III. SÖYLEŞİLER VE ANKETLER	496
NURULLAH ATAÇ'LA BİR KONUŞMA	497
NİHAT SAMİ BANARLI DİYOR Kİ	500
CAHİT KÜLEBİ İLE KONUŞMA.....	502
SAİT FAİK'LE SON RÖPORTAJI	506
REFİK HÂLİT KARAYLA BİR KONUŞMA	509
HALİKARNAS BALIKÇISI CEVAT ŞAKİR ANKETİMİZE CEVAP VERİYOR.....	512
SUUT KEMAL YETKİN ANKETİMİZE CEVAP VERİYOR.....	513
SONUÇ.....	515
KAYNAKÇA	519
DİZİN	523

GİRİŞ

“Bir şehrin iç sokakları gibi mahrem ve samimidirler. Devrin çehresini makyajsız olarak onlarda bulursunuz. Müzeden çok antikacı dükkânı, mühmel ve derbeder.” Cemil Meriç’in *Bu Ülke* isimli eserinden alıntıladığımız yukarıdaki cümleler dergileri ve onların kaderlerini ne güzel tarif eder. Eski dergileri ziyaretçisi kalmayan bir mezarlığa benzeten Meriç, tabii olarak dergicilik faaliyetinin en önemli vazifelerinden birini; yaşadığı devre ışık tutmakta olduklarını da dile getirmiş olur. (Meriç, 2004:100)

İnsan tarafından meydana getirilen her eser, yaşadıkları dönemin sessiz tanıkları olarak varlıklarını devam ettirir. Bu devam edişte vücut buldukları devrin temsilcisi olma özelliğini görmek mümkündür. Edebî metinlerde tercih edilen kelimeler, seslerin bir araya getirilişiyle yakalanan ahenk, muhatabında karşılık bulan zevk, devrin his ve fikir dünyasından vücut bulan anlayış o dönemin zihniyetini ele vermesi açısından ciddi bir öneme sahiptir. O hâlde bir dönemde hüküm sürmüş zihniyete hâkim olmadan o devre ait eserler hakkında layıkıyla bilgi sahibi olmanın pek mümkün görünmediğini söyleyebiliriz.

Edebî metinlerin çözümlenmesinde, ele alınan metinlerin hangi şartlar altında ve niçin yazıldığını öğretici kitaplardan alarak metnin başına yerleştirmenin çözümlene ve değerlendirme gayretinin gayesine uygun olduğu (Aktaş, 2009: 29) düşüncesinden hareketle biz de *Yenilik* dergisinin yayın hayatında kaldığı yılların siyasi ve sosyal yapısına göz atmanın uygun olacağı kararına vardık.

Yenilik Aralık 1952’den Kasım-Aralık 1957 yılına değin yaklaşık beş yıl yayın hayatında kalmıştır. *Yenilik* dergisini sıhhatli bilgiler ışığında tanıyabilmek ve tanıtabilmek için 1950- 60 yılları arası Türkiye’sinin siyasi, sosyal ve kültürel durumuna göz atmanın faydalı olacağı düşüncesindeyiz.

I.TÜRKİYE’NİN 1950–1960 YILLARI ARASI SİYASİ DURUMU VE DEMOKRASİ

Yenilik dergisi, 15 Aralık 1952 tarihinde yayın hayatına girer. Derginin son sayısı ise Kasım-Aralık 1957 tarihinde çıkar. Derginin yayın hayatında bulunduğu zaman dilimi Türkiye Cumhuriyeti’nin uzun yıllar sabırla beklediği demokrasinin kendini hissettirdiği yıllardır.

Türkiye’nin 1950–1960 yılları arası, Demokrat Parti’nin, yirmi yedi yıl süren Cumhuriyet Halk Partisi iktidarına ezici bir çoğunlukla son verdiği dönemdir. Atatürk’ün vefatının ardından, 1938 yılında, genç Türkiye Cumhuriyeti’nin ikinci cumhurbaşkanı İsmet İnönü tarih sahnesine çıkar. Bu tarihten itibaren, Demokrat Parti yönetiminde söz sahibi olana dek, millî şef dönemi başlamış olur. Bu döneme damgasını vuran en önemli olay 1939’da patlak veren ve 1945 yılına değin süren II. Dünya Savaşı’dır. Bu savaş tüm dünyayı olduğu kadar, savaşa girmemiş olmasına rağmen, Türkiye’yi de etkiler. Alâattin Karaca’nın kaleminden o dönem şöyle tarif edilir: “*II. Dünya Savaşı yılları ekmeğin karne ile satıldığı, karaborsanın yaygınlaştığı, haksız kazançlar sonucu harp zenginlerinin türediği, dolayısıyla ekonomik krizin doruğa çıktığı yıllardır.*” (Karaca, 2005: 62)

Millî Şef döneminin en belirgin özelliği otoriter bir devlet yönetimin benimsenmiş olmasıdır. B. Oran’ın şu cümleleri dönemi genel olarak özetlemektedir:

“Jandarma dayağı ve vergiler sayesinde köylüyü, antiklerikal politika ile din adamlarını önceden yitirmiş olan bürokrasi, savaş sırasında da Toprak Reformu ve Köy Enstitüleri ile köy ağalarını, Varlık Vergisi ile burjuvaziyi ürkütüp enflasyonla memuru, ücretlerin dondurulması ve kârların serbest bırakılması sayesinde yoksul halkı kaybedince, güçlenen yeni sınıfın Demokrat Parti’sinin etrafında bütün Türkiye birleşmiştir.” (Oktay, 1993: 37)

II. Dünya Savaşı’ndan sonra çok partili hayata geçen İnönü yönetimi 1946 yılında seçime gider. Çok konuşulan ve şaibeli olduğu konusunda pek çok iddia öne sürülen seçimi İnönü yönetimi kazanır ancak bu zafer kötü gidişi engelleyemez. Öte yandan yokluk ve baskının hâkim olduğu iktidardan

uzaklaşan halk DP etrafında birleşmiştir ancak seçim dönemine girildiğinde, buna DP de dâhil olmak üzere, kimse seçimi muhalefet partisinin kazanacağına ihtimal vermez. “1950 seçim kampanyası muhalefetin özgürlük ve demokrasi çılgınlıkları ile doludur. Adnan Menderes, Fuat Köprülü, Samet Ağaoğlu ve diğer DP hatipleri sadece ‘hürriyet’ istediklerini, iktidara geldiklerinde demokrasiyi tüm kuralları ile işleteceklerini söylerler.” (Çavdar, 1997: 21) Nihayet Mayıs 1950’de yapılan seçim sonucunda halk 69 oya karşı 408 oyla DP’yi iktidara taşır.

DP iktidarının ilk dönemi olan 1950–1954 yılları arasında Menderes yönetimi büyük sıkıntılarla karşılaşmaz. Dönemin önemli icraatları ezanın yeniden Arapça okunması, 14 Temmuz 1950’de genel af ilan edilerek İnönü hükümetinden kalan bazı baskıların kaldırılması şeklinde olmuştur. Dönemin bir diğer önemli icraatı ise 25 Temmuz 1950 tarihinde Kore’ye asker gönderilmesidir. DP yönetiminin aldığı bu karar yurttan büyük yankılar uyandırır. Hemen hemen bütün yayın organları Türkiye’nin ABD yanında etkin bir şekilde yer almasını isabetli bulur. Türkiye’nin attığı bu adım, onun 18 Şubat 1952 tarihinde NATO’ya girmesine vesile olacaktır. Türkiye’de yaşanan bu gelişme onun dış politikadaki istikametini de belirler. Türkiye artık askerî, siyasî ve ekonomik açıdan ABD eksenli bir dünyanın üyesidir. Dış politikada yaşanan bu gelişmeler ekonomimize de yansır. II. Dünya Savaşı’nın büyük sıkıntılara sebebiyet verdiği ekonomik kriz, baskısını, DP yönetiminde bir nebze olsun hafifletir. Yeni karayolları köy ile kent arasındaki bağlantıyı sağlar. Köylüye destek verilir. Bunun sonucunda köyden kente yönelme başlar. (Karaca, 2005: 80)

Muhalefet sıralarına yerleşen CHP, DP iktidarının ilk dönemlerinde iktidar ile ılımlı ilişkiler kurmaktan yana olduklarını beyan eder ancak moralsiz ve dağılmakta olan partilerini ayakta tutabilmek için sertlik yanlısı bir muhalefet sergilemeye başlar. CHP’nin sert ve hoşgörüsüz muhalefeti doğal olarak DP’yi de sertleştirir. Bu baskı CHP’nin mal varlığına el koyacak noktaya kadar varır. CHP milletvekili Hüseyin Cahit Yalçın’ın dokunulmazlığının kaldırılması (1952), Millet Partisi’nin kapatılması (1954), Köy Enstitülerinin öğre-

men okullarına çevrilmesi ve halkevlerinin kapatılması hadiseleri İnönü dönemi baskı rejimini hatırlatacak cinstendir.

1954 seçimleri böyle bir havada yapılır. Bu seçimin de galibi, bir önceki seçime nazaran daha fazla oy elde eden DP olacaktır. DP'nin bu ikinci dönemi ilk dönemine göre sıkıntılar içinde geçer. Söz konusu döneme hâkim olan olumsuz koşullar ve yanlış ekonomik uygulamalar sonucunda dış borç artar, enflasyon yükselir. Bütün bunlara talihsiz 6–7 Eylül olayları ve Kıbrıs sorunu da eklenince iktidar tamamen bunalır.

Menderes hükümeti 1957 seçimlerine de bu olumsuz koşullar içinde girer. Seçimi üçüncü kez kazanan DP, bu defa oy kaybına uğramanın hayal kırıklığı içerisinde. Ekonomide yaşanan olumsuzlukların önüne geçmek amacıyla alınan önlemler hükümetin ilk yıllarındaki rahatlamayı sağlayamaz.

Tevfik Çandar'ın kaleminden o yıllar şöyle tarif edilir: *“1950’de büyük bir çoğunlukla iktidarı alan DP, bu kez muhalefet yıllarında çok yakındığı anti-demokratik yollara kendi başvurmaya başlamıştı. Bir yandan kamu personeline, özellikle yargıçlara ve üniversite öğretim üyelerine yönelik bir sindirme politikasını yürütmeye çalışırken, bir yandan da basını, mevcut yasaları daha da ağırlaştırarak, baskı altında tutmaya çalışıyordu. Resmî ilanların dağıtım biçimi ile bir kısım gazeteleri kayırıp (bunlar kendi politikasını izleyen yayın organlarıydı), diğerlerini aynı ekonomik yöntemle sindirmeye gayret eden DP iktidarı, bu yöntemin yarar sağlayamadığı durumlarda, gazeteciler üzerinde hapisane olgusunu bir tazyik yolu olarak kullanmaktaydı.”* (Çavdar, 1997: 67)

1957–1960 yıllarına damgasını vuran en önemli olgu iktidar-muhalefet arasında yaşanan tartışmalardır. 1960 yılına gelindiğinde DP'nin basın ve muhalefet üzerindeki baskısı daha da artar. DP, muhalefetin karşısına Vatan Cephesi'ni kurarak çıkar. Bir sivil örgütlenme olan Vatan Cephesi'ne katılanların isimleri her haber bülteninden sonra radyodan okunur. İktidar, muhalefetin yurt içindeki gezilerini bile engellemeye kalkar. Bunun üzerine yurdun çeşitli yerlerinde pek çok olay yaşanır. 1959'da TBMM'de muhalefetin yıkıcı faaliyetlerinin araştırılması amacıyla yalnızca iktidar milletvekillerinden oluşan bir

komisyon kurulur. Bu Tahkikat Komisyonu zaten gergin olan ortamı daha vahim bir vaziyete sürükler. 27–28 Nisan tarihinde üniversite öğrencileri iktidar partisi aleyhine gösteriler yapar. 27 Mayıs 1960 günü ordunun yönetime el koymasıyla beraber Demokrat Parti iktidarı sona erer ve demokrasi askıya alınır.

II. TÜRKİYE’NİN 1950–1960 YILLARI SOSYAL VE KÜLTÜREL DURUMU

Yukarıda kısaca vermeye çalıştığımız siyasi dönemin beraberinde getirdiği sosyal ve kültürel gelişmeleri de şöyle izah etmemiz mümkündür:

İktidar basın ilişkilerine göz attığımızda DP’nin muhalefet yıllarında basın özgürlüğünü savunarak tüm basın organlarının desteğini arkasına aldığını söyleyebiliriz. DP, iktidara geldikten sonra ve onu takip eden yıllarda basınla iyi ilişkiler içinde olmaya devam etmiş ancak basından gelen eleştirilerin artmaya başlaması ile çıkarılan basın kanunları, basının çalışma şartlarındaki olumsuzlukları da artırmıştır. *“1955 yılından sonra giderek bozulan iktidar-basin ilişkileri, iktidarın 1956 Haziranında çıkardığı üç yeni kanunla doruk noktasına çıkmış; giderek yoğunlaşan ekonomik ve siyasî bunalımların artması üzerine, basının eleştirilerine dayanamayan iktidarın sert önlemlere başvurması, basının normal şartlar altında çalışmamasında en önemli etken olmuştur. Ancak basın da zaman zaman eleştiri sınırlarını aşan haber, yazı, fotoğraf ve karikatürleri ile bu ortamın oluşmasına katkıda bulunmuştur.”* (Albayrak, 1992: 921)

DP döneminin sonlarına doğru iktidar ile basın arasındaki diyalog tamamen kopmuş, Zafer dışındaki gazeteler muhalefete geçmiştir. İktidarın en küçük yanlışlarının bile büyük bir mesele hâline getirilmesi, iktidar-muhalefet arasındaki meselelerin bir savaş gibi gösterilmesi temayülü, Menderes hükümetinin itibarının kamuoyu önünde zedelenmesi DP yönetimini daha sert davranmaya zorlamıştır.

1950–1960 arası DP iktidarında yaşanan bir başka önemli sorun, baskı ve ideolojik çatışmalar olmuştur. İtiraf etmek gerekirse bu sorunlar Menderes döneminden evvel İnönü döneminde de karşı karşıya kalınmış önemli sorunlardır. Menderes hükümetinin ilk dört yıllık sürecinde bu konuda bir ferahlık sağlanmış olsa bile ilerleyen zamanlarda baş gösteren ekonomik sıkıntılar Türkiye’yi yine aynı bunalıma sürüklemiştir. *“Millî şef döneminden itibaren başlayan ve DP döneminde de süren ekonomik sorunların, baskıların, ideolo-*

jik çatışmaların ve hızla değişen toplumsal yaşamın genç kuşaklar ve aydınlar üzerinde olumsuz etkiler bırakması kaçınılmazdır.” (Karaca, 2005: 83)

B. Moran’ın kaleminden o yılların insanlar üzerindeki etkisi şöyle ifade edilmiştir: *“1923- 1950 arası Türkiye’de sömürünün, sınıflaşmanın ve tek parti rejiminin getirdiği haksız düzen romanda da Batılılaşmanın yerini, düzene yönelik yeni bir sorunsalın almasına neden oldu diyebiliriz. 1950–1960 yılları arasında burjuvazinin geliştirdiği kapitalizmin sınıf sorununu daha da berraklaştırdığını ve böylece bilinçlenmeyi hızlandırdığını ve solu kamçıldığını görüyoruz.”* (Moran, 2005: 13)

Bahsettiğimiz bütün bu siyasî ve sosyal gelişmelerin sanatsal zevklere etki etmesi, sanatçıların farklı ve yeni oluşumlara yönelmesi kaçınılmazdır. Siyasî ve ekonomik alanda karşı karşıya kalınan bu olumsuzlukların edebiyatımıza nasıl yansıdığını kısaca vermeye çalışalım: 1950’li yıllarda köyden kente, tarım toplumundan sanayi toplumuna geçişin öyküsü romanlara yansımaya başlar. Kırsal kesimin sorunlarını dile getiren ve mevcut sistemi eleştiren romanlar kaleme alınır. Uzun yıllar boyunca maruz kalınan baskılar, ideolojik çatışmalar, basın ve fikir özgürlüğünün kısıtlanması, sonu gelmeyen iktidar- muhalefet çatışmaları kentleşme, kapitalistleşme yazar ve şairleri olumsuz etkiler. Kimi sanatçılar meselelerin üzerine giderken kimileri bütün bu yaşananlardan kendilerini soyutlayarak sembolik, kapalı ve soyut bir dili benimser. *“Söz konusu toplumsal ve sanatsal ortamda, genç kuşak şairleri hece şiiri ve Garip’in yetersizliğini kavrarlar, hatta sanatın toplumsal amaçlara hizmet etmesi yolundaki anlayışları reddederler ve 1940’lı yılların ana izlekleri olan yaşama sevgisi, küçük adamın günlük yaşantısı giderek terk edilmeye başlanır”.* (Karaca, 2005: 84)

1950’li yıllarla beraber Türk edebiyatının Sartre ve Camus’yle tanıştığını ve varoluşçu felsefenin ülkemiz sanatçılarını etkilediğini söylememiz mümkündür. Dadaizm ve Sürrealizm akımları genç şairleri etkisi altına alır. Şiirde geleneksel benzetmelerin yerini imge alır. Alışılmış şiir dili terk edilerek kapalı, soyut ve imgelerle yüklü bir dil kendini gösterir. Bilinçaltı bu dönemde sık sık başvurulan bir kaynak hâline gelmiştir.

Dönemin sosyal ve edebî gelişmelerine son vermeden evvel, dönemi belki de en iyi açıklayan yazılardan biri olduğuna inandığımız Suut Kemal Yetkin'in *Yarına İnanmak* adlı denemesinden bir alıntı yapmanın yerinde olacağı düşüncesindeyiz:

"II. Dünya Savaşı bittiği gün, III. Dünya Savaşı'na hazırlıklar başladı. Yarına güven diye de ortada bir şey kalmadı. Yarının ne olacağı kestirilemeyince, gününü gün etmek, günü gününe yaşamak bir ilke oluverdi. 1939'da çocukluk çağında bulunanlar, böyle bir hava içinde büyüdüler. Bu kuşak için yarının herhangi bir anlamı artık kalmamıştır. Türlü toplum sıkıntıları da bu güvensizliği artırıp durmaktadır. İnsanlar yalnız maddî olarak değil manevî olarak da günü gününe yaşamaya başladılar. Sanat ve edebiyat elbette bu havanın dışında kalamazdı. Günü gününe yaşayan insanlar gibi sanatçılar da yaşadıkları gün için eser vermeye başladılar. Günlerin yankılarıyla yetindiler. O gün adları duyulsun, o gün eserlerinden söz edilsin! Yarın diye bir şey olursa onun da elbette çaresi bulunurdu... Yeni kuşak sanatçılarının günlük tutmaya aşırı bir ilgi göstermelerinde, kısalıkları dolayısıyla nesirden çok şiir yazmalarında bu günü gününe yaşamamanın da büyük bir payı olsa gerektir. Bu günü gününe yaşamak, yeni yetişen sanatçılarda kısa yoldan üne kavuşmak kaygısını uyandırmıştır... Kısa yoldan üne kavuşmak için araçlar da bulundu: Yenilik adına ne mümkünse yapmak, okuyucuyu sürekli şaşkınlıklar içinde bırakmak. Fırsat düştükçe yermek, gerekirse bunun için fırsat yaratmak. Yerleşmiş sanatçıları kötülemek, bu uğurda elden geleni esirgememek." (Yetkin, 1965: 5)

BİRİNCİ BÖLÜM

YENİLİK DERGİSİNİ TANIYALIM

I. DERGİNİN TANITIMI

A. Yayın Hayatı ve Yayın Politikası

Yenilik; 15 Aralık 1952 tarihinde yayın hayatına atılmış ve Aralık 1957 tarihine değin okurlarıyla buluşmuştur. Beş yıl boyunca yayın hayatında bulunan dergi altmış iki sayıdan ibarettir.

Derginin imtiyaz sahibi aynı zamanda *Yenilik* yayınevinin de sahibi Naim Tiralı'dır. Türk edebiyatına önemli hizmetlerde bulunan Naim Tiralı, yayınevinde pek çok şair ve yazarın eserlerini yayımlamıştır. Yayıncılığının yanı sıra dergiciliği de yan yana yürütmek isteyen Tiralı, pek çok fedakârlıkla beş yıl devam ettirdiği dergicilik faaliyetine 1957 yılında son verir ve yayıncılığa devam eder.

Derginin yazarlarından biri olan Salâh Birsell, *Yenilik*'in yayın hayatına atılışını şu şekilde anlatır:

"Naim Tiralı'nın dergi düşleri Cumhuriyet Pastanesi'nin başlıca konusudur. Naim her defasında yeni bir dergi tasarısıyla gelir, arkadaşlarının tümünün ağzını açık bırakır ama 1952 yılının aralık ayında bu düşler birden gerçekleşme olanağı bulur. Naim, 62 sayı sürecektir dergisini çıkarmaya başlamıştır artık. Adını da Yenilikler'e bağlılığını göstermek için Yenilik koymayı yeğler. Nedir, Yenilik çıkarken de dergi ve gazete tasarıları yine birbirini kovalar. Bunlar kimi zaman Yenilik'in boyunun değişmesini de etkiler."(Birsell, 2009: 190)

Yenilik, ilk sayısının ilk sayfasında *Çıkarken* başlıklı küçük bir açıklama ile yayın hayatına atılma sebeplerini bildirmiştir. Bu sebepler derginin yayın politikasının ipuçlarını vermesi bakımından dikkate değer. İmzasız olarak verilen metin şu şekildedir:

"Yenilik Gazetesi'ni, sıhhatli bir anlayışın aydınlığında, uzun zamandan beri memleketimizde yokluğu hissedilen bir sanat gazetesi hâlinde çıkarmak istedik. Gerek muhteva gerek sayfa tertibi ve takdim bakımlarından ilk sayımızın arzu ettiğimiz mükemmellikte olacağını iddia edecek değiliz. Bilhassa

ilk sayıların kaçınılması güç hata ve eksikliklerinden bizim de bütün iyi niyetimize rağmen tamamen kaçınabileceğimizi ümit etmiyoruz. Asıl bundan sonraki sayılarımızda, bu sayımızda gerçekleştiremediğimiz bazı noktaları gerçekleştirerek okuyucularımızı, küçük de olsa, sevimli ve ilgi toplayacak bir sanat gazetesine kavuşturmaya çalışacağız.

Yenilik Yayınevi daha şimdiden, çıkardığı birkaç kitabın kalitesi ve baskı nefasetiyle aydınlarımız arasında takdirle anılmaktadır. Bütün çalışmalarında iyiye, faydalıya ve güzele yönelmiş bulunan yayınevimizin, gerek Yenilik Gazetesi ile gerek muntazaman çıkacak kitaplarıyla Türk sanat ve edebiyatında kendine düşen görevi başarıyla yerine getireceğinden şüphe edilmemelidir.'

Yenilik Gazetesi yayın hayatına atılırken okuyucularından ve meslek arkadaşlarından göreceği her türlü yardımı da bu başarısının şartı sayarak kendilerini sevgiyle selamlar."

Yenilik; ilk sayısında aylık fikir ve sanat gazetesini olarak çıkacağını beyan etmiş, 1954 yılının ocak ayına kadar gazete formatında yoluna devam etmiştir. Birinci yılını geride bırakırken, on üçüncü sayıyla beraber Yenilik'in aylık bir dergi şekline büründüğünü görürüz. Ancak yeniden bir değişiklik yapılır ve 46. sayıyla beraber 10. cilde başlayan Yenilik okurlarına 15 günde bir çıkacağını haberini verir. Dergi bu sayı ile beraber sayfa sayısını ve fiyatını da azaltmıştır

Gazeteden dergiye dönüş okur merkezli bir değişim olup bu değişimin amacı derginin içeriğini zenginleştirmek ve zenginleştirildikten sonra topluma sanatın her kolunu tanıtmak, sevdirmek; toplumun kültür seviyesini, sanat şuurunu yükseltmekten başka bir şey değildir. Tiyatro, sinema, müzik, resim gibi sanat kollarını okuyucularına tanıtmak vazifesi ile yalnızca topluma faydalı olma amacı güden, bu amaçla birlikte dergisini ayakta tutabilmek için maddî imkânların yetersizliğine çareler arayan Naim Tirali, buna rağmen Yenilik'in ilk yılında ne ilân ne de abone şeklinde hiçbir resmî ya da gayri resmî kuruluştan yardım görmemiş sadece sınırlı satışına dayanarak ikinci yayın yılına girmiştir. Hâl böyle olunca Tirali, yazılarında en çok maddî imkânsızlıklara ve edebiyata olan ilgisizliğe vurgu yapmıştır. Yenilik'in topluma faydalı olabilmesi

için okunmuş olması, okundukça da maddî yükünü hafifletmiş olması gerektiği arzu edilmiştir.

Yenilik, 15 Aralık 1952'den 15 Ağustos 1953 tarihine kadar her ayın on beşinde okuruyla buluşmuştur. Eylül 1953 tarihinden itibaren gazetesinin/derginin üzerinde gün belirtilmemiş tarih olarak sadece ay ve yıl yer almıştır. *Yenilik* bu değişiklikle ilgili okurlarına bir açıklama yapmış; geçen ayda içinde bulundukları ayın aktüalitelerini birlikte vermek amacıyla her ayın on beşinde dergiyi çıkardıklarını ancak okurların yerleşmiş bir alışkanlık ile aybaşlarında dergiyi sorduklarını ve derginin çıkmadığını gördüklerinde yeni sayının gecikmiş olduğuna hükmettiklerini belirtmiş ve bu yüzden derginin bu tarihten itibaren her ayın başında çıkacağını dile getirmiştir.

Yenilik, bütün bu şekil değişikliklerinin ancak bir nedeni olduğunu belirtmiştir: Daha iyi çıkmak. Dergi, her şekil değişikliğinden evvel okurlarını bu durumdan haberdar etmiş ve onların fikirlerini de almak yoluna gitmiştir. Okurların sık sık yapılan bu şekil değişikliği karşısındaki olumlu olumsuz eleştirilerini sayfalarında paylaşmaktan çekinmemiştir. Aşağıdaki metinler derginin bu açıklamalarından birkaçıdır:

“Yenilik bu sayısıyla beraber onuncu cildine başlıyor. Geçen sayısında, onuncu cildine on beş günlük bir dergi olarak gireceğini okurlarına müjdelemişti. Bu müjdenin olumlu, olumsuz tepkileri ile karşılaştı. Çoğu okur ve yazarlar Yenilik'i heyecanla karşıladılar. Dergilerinin ellerine daha sık geçeceğine, on beş günde bir çıkacağı için sanat aktüalitesine de daha geniş yer vereceğine memnun olduklarını söylediler. Ancak aylık çıktığı zamanlarda bile gününde ellerine geçmeyen Yenilik'in bu hamleyi nasıl yapacağını merak ettiklerini de ilâve etmeyi unutmadılar. Bazı okur, yazarlar da yeniliğin, değişikliğin bir haddi olduğunu, bir derginin senede bir şekil değiştirmesinin yersiz hatta dergi için zararlı olduğunu söyleyerek bu yeni hamleyi iyi karşılamadılar.

Yenilik her şekil değişikliğinde bu değişikliğin gerekçesini okur ve yazarlarına açıklamayı ödev kabullenmiştir. Bir fikir ve sanat dergisinin okurlarıyla olan ilgisinin sadece ticari bir ilgi olmadığını bildiği için çok defa okurlarını ve

yazarlarını derginin ortak sorunlarına katılmaya davet etmekten de çekinmemiş; günümüzün şartları içinde bir fikir ve sanat dergisinin görevine devam edebilmesinin ancak okur, yazar ve dergi üçgeninin işbirliği ile mümkün olacağı kanısını savunmuştur.

Tutumunu sık sık bildiren Yenilik, elbet onuncu cildine gelinceye kadar geçirdiği değişikliklerden çok faydalanmış, derginin gelişimini sağlayacak imkânların neler olduğunu öğrenmiştir. Bu yüzden Yenilik okurları, Yenilik için şimdilik yayınına son vermek gibi bir mesele olmadığını bilmelidirler. Yenilik için bir mesele vardır: Daha iyi çıkmak. Bu zamana kadar yayınlanan ciltlerin yalnız bazı sayıları dergiyi çıkaranları tatmin etmiştir. Yenilik on beş günlük olup sayfalarını ve fiyatını azaltırken daha kaliteli olmak için çalışacaktır.

Bu sayıda görüleceği gibi, derginin tertibinde ve şeklinde bir değişiklik yoktur. Fakat gerekirse Yenilik şeklini ve boyunu yine değiştirmekten hiçbir zaman çekinmeyecektir. Bir derginin şeklinin değişmesi olsa olsa kütüphanelerin işini güçleştirir. Şekli değişti diye bir dergiden vazgeçecek okurların mevcudiyetine inanmak istemiyoruz. Bir dergiyi izleyenler biçimi için değil özü için izlerler.” (Yenilik, cilt 10, sayı 46, sayfa 5-6)

“Yenilik şekil değiştirdikçe veya yeni bir cilde başlarken bu sayfalarında okurlarıyla dertleşmeyi, derginin sorunlarını ortaklaşa konuşmayı bir gelenek haline getirdi. Bundan hoşlanmayanlar bulunduğu gibi hoşlanalar ve bu tarz konuşmaları sık sık tekrarlamamızı isteyenler de var. Her iki grubun da çeşitli yönlerden haklı olduklarını kabul etmek zorundayız. Ancak şu kadarını da söyleyelim ki bir derginin okurlarına yaptığı ve yapacağı şeyleri açıklaması, bilhassa sürümü az olan ve ticarî bir gaye gütmeyen dergiler için bir ödev önemini de taşımaktadır.” (Yenilik, cilt 9, sayı 43, sayfa 3-4)

Yenilik dergisi yayın hayatında kaldığı süre boyunca bir takım güçlükler ile karşılaşmıştır. Derginin karşılaştığı en ciddi sıkıntı maddi imkânsızlıklardır. Edebiyat ve sanata hak ettiği ilginin gösterilmediği bir toplumda bu tür dergilerin ayakta kalması pek tabii olarak güçtür. Ancak Yenilik, maddi olanakların kısıtlılığına, okur sayısının son derece sınırlı olmasına rağmen yoluna devam edebilmek için azamî derecede gayret sarf etmiştir. Derginin sık sık şekil de-

ğişikliğine gitmesi ve bu konuda bir istikrara kavuşamamasını da yine bu imkânsızlıklar çerçevesinde ele almak gerekir. Bu istikrarsızlık, kimi zaman sayfa sayıları üzerinde oynanarak, kimi zaman derginin ebadı değiştirilmek suretiyle kendini göstermiştir.

Dergi mütemadiyen gerçekleştirilen şekil değişikliklerinin bir zaruretten kaynaklandığını samimi bir dil ile okurlarıyla paylaşmıştır. Okurları derginin ilerlemesinde ve gelişiminde katkıda bulunmaya davet etmiş, onlardan gelen olumlu olumsuz eleştirileri önemsemiş ve bu eleştirilere sayfalarında yer vermekten çekinmemiştir. Bu, bizi, *Yenilik*'in iyi ve faydalı olmaktan ziyade bir amaç gütmmediği sonucuna götürmektedir. Aşağıya aldığımız metinlerde derginin bahsettiğimiz konu üzerindeki açıklamaları yer almaktadır:

“Yenilik’in ilk cildinde tespit ettiğimiz birçok eksikliklerimiz oldu. Bir sanat gazetesinin karşılaştığı güçlüklerin yalnız maddi güçlükler olduğu sanılmamalıdır. Her an temas etmek zorunda olduğumuz sanatçı dostlarımızın kaprisleri, gazeteyi bir kazanç vasıtası değil de daima bir ikinci iş şeklinde ele alışımız ve buna benzer engeller Yenilik’e maalesef istediğimiz istikameti, istediğimiz şekli vermemize imkân bırakmadı.” (*Yenilik*, cilt 1, sayı 12, sayfa 1)

“Yenilik’in şekil değiştirmeleri hep dış mecburiyetlerden gelmiş, her yeni şekilde başlangıçta bir kurtuluş ümidi sezildiği halde maalesef olumlu bir sonuç elde edilememiştir. Bu işlerde en sağlam yolun sanat dergisi çıkarmamak olduğunu elbette biliyoruz. Fakat maddi zararımıza, yorgunluklarımıza rağmen yaptığımız işin önemli olduğunu sanıyor ve Yenilik okuyanların sayısı yeterince kabarık olmasa da bunun kendilerine bağlılığımızdaki heyecanı eksiltmeyip çoğalttığına emin bulunuyoruz.” (*Yenilik*, cilt 8, sayı 40, sayfa 1)

“Yenilik okurlarına ayın fikir ve sanat hareketlerini en geniş anlamıyla yansıtabilmek amacıyla sayfalarını artırmak zorunluluğu duymuştur. Ancak piyasadaki kâğıt kıtlığı ve pahalılığı yüzünden fiyatını zaruri olarak bir liraya çıkarmak zorunda kalacağı için de ayrıca üzüntü duymaktadır. Yenilik, bu fiyat ayarlamasını okurlarına en az derecede yansıtmak çarelerini de düşünerek onları abone olmaya davet etmektedir. Aboneler için gösterilecek kolay-

lıklar bu fiyat artışını duyurmayacak ölçüdedir.” (Yenilik, cilt 6, sayı 36, sayfa 1)

“Yenilik okurlarının başlıca şikâyet konusu, derginin sık sık şekil ve boy değiştirmesidir. Bu değişiklikler ise her şeyden önce maddi zorluklar yüzünden olagelmıştır. Maddi zorlukların da sürüm yetersizliğinden olduğu malum.”(Yenilik, cilt 9, sayı 43, sayfa 3-4)

B. Kimlik Bilgileri Ve Teknik Özellikleri

Tamamı İstanbul’da basılan ve idare edilen derginin sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden kişi Naim Tiralı’dır.

Birinci ciltte toplanan gazete formatındaki ilk on iki sayıda iç ve dış kapaktan bahsetmek mümkün değildir. Bu sayılarda başlık klişesinin altında; *“Aylık fikir ve sanat gazetesi”* yazmaktadır. Başlığın hemen altında sol köşede derginin sayısı, ortada tarihi ve sağ köşede fiyatı yer almaktadır. Bu on iki sayı sekizer sayfadan müteşekkildir. Derginin ikinci yılında şekil değişikliğiyle beraber bir dergi özelliğine kavuşan *Yenilik*, iç ve dış kapaklarla beraber sayfa sayısını 47’ye çıkarır. Bu defa başlık klişesinin altında *“Aylık fikir ve sanat dergisi”* cümlesi yer almaktadır. Bu sayıların ön ve dış kapaklarında o sayılarda yazısı bulunan isimler, metinlerinin isimleriyle beraber yer almaktadır. 54. sayıyla beraber ön kapakta yazar isimleri yer almakla beraber dergide yer alan metinlerin isimleri verilmemiştir. Dış kapaklarda bulunan bilgiler; sağ alt köşede derginin sayısı, ortada fiyatı ve sol alt köşede cilt sayısı olmak üzere şekillenmiştir. Ön, iç kapakta *Yenilik* yayınları arasından çıkan kitapların reklamları yer almaktadır. Derginin iç kapağının en altına derginin adı ve teknik bilgilerin toplandığı bir künye eklenmiştir. Bu künyenin içinde yer alan bilgiler; derginin adı, cildi ve sayısı, sahibi ve neşriyatı fiilen idare eden kişinin adı, basıldığı yer ve basımevi ile haberleşme adresi, telefon numarası ve fiyatı bulunmaktadır: Aylık fikir ve sanat dergisi. sahibi ve neşriyatı fiilen idare eden: Naim Tiralı. Basıldığı yer: *Yenilik* Basımevi. Narlıbahçe sokak No 10

Cağaloğlu İstanbul Muhabere adresi: Posta kutusu: 914 İstanbul. Telefon:26956 Fıatı: 50, senelik abone 500.

Yenilik'in arka kapak ve arka iç kapağında 13. sayıdan 18. sayıya kadar *Yenilik* Yayınlarından çıkan kitap afişleri yer alırken 18. sayıyla beraber derginin reklam aldığını görürüz.

Yenilik, 15 Aralık 1952'den 15 Ağustos 1953 tarihine kadar her ayın on beşinde okuruyla buluşmuştur. Eylül 1953 tarihinden itibaren gazetesinin/derginin üzerinde gün belirtilmemiş tarih olarak sadece ay ve yıl yer almıştır.

Yenilik dergisi 12 ciltten oluşmaktadır. *Yenilik*'in gazete muhtevasında olan ilk 12 sayısı tek ciltte toplanmıştır. 1. yılında dergi, yeniden numaralandırılmış ve ilk 6 sayısı ile 2. cilt oluşturulmuştur. 3. ve 4. ciltler de altışar dergiden oluşmaktadır. 5. ciltten 9. cilde kadar ciltlerde üçer sayı yer almaktadır. 10. cilt 5 sayı, 11. ve 12. cilt ise altışar sayıdan ibarettir.

Yenilik Dergisi'nin son cildinde yer alan sayılar birleştirilmiş sayılardır. Derginin 57–58, 59–60, 61–62. sayıları tek sayıda toplanmıştır.

Yenilik dergisi yayın hayatı boyunca pek çok kez şekil değişikliğine gitmiştir. İlk 12 sayısı 8 sayfalık bir fikir ve sanat gazetesi olarak çıkmış, 2. yılı ve 13. sayısı itibariyle şekli ve hacmi değiştirilmiş, 48 sayfalık bir dergi olarak yayın hayatına devam etmiştir. Dergi 31. sayısı ile 5. cilde başlarken tekrar şeklini değiştirmiş, bir önceki boydan farklı bir boyda ulaşırken sayfa sayısını da artırmıştır. 8. ciltte yer alan 43. sayıda yeni bir değişiklik ile karşılaşmaktayız. Derginin ciltlenmesindeki kitap usulü üstten dikiş yerine dergi usulü sırttan dikişin denenmeye başlanması ile birlikte derginin hacminde bir genişleme sağlanmış ve böylece dergiye klişeler ve resimli sayılar eklenmiştir. 46. sayıyla beraber 10. cilde başlayan *Yenilik* okurlarına 15 günde bir çıkacağıının haberi verilmiştir. Dergi bu sayı ile beraber sayfa sayısını ve fiyatını da azaltmıştır.

Yenilik, 25. sayı itibariyle yeni nesil sanatçılarının özel yaşayışlarını, fotoğrafları ile vermeyi ve sanat aktüalitesini daha canlı bir şekilde takip etmeyi gerçekleştirme kararı almıştır. Bu kararı vermekteki amaçları şimdiye kadar

ıkan dergilerin bir derginin canlılık ve hareketliliğinden yoksun oluşları dolayısıyladır.

Derginin 47. sayısı Cahit Sıtkı Tarancı'nın vefatı üzerine onun hatırasına ayrılmıştır. Haziran 1957'de çıkan 56 ve Temmuz 1957'de çıkan 57. sayılar ise Nurullah Ataç'ın vefatının ardından basında çıkan yazılara ayrılmıştır.

On ikinci sayıyla beraber dergiye Kronikler başlıklı bir bölüm eklenmiştir. Bu bölüm ayın müzik, sinema, tiyatro etkinliklerinden haberler sunar. *Dergiler- kitaplar* başlığı altındaki yazılarda o ay çıkan kitap ve dergiler hakkında yorum ve bilgiye ulaşmak mümkündür.

II. YENİLİK DERGİSİNDE EDEBÎ ve KÜLTÜREL FAALİYET

Bu bölümde Yenilik dergisinde yer alan sanat ve edebiyata dair metinleri inceleyip Yenilik dergisinin edebî ve kültürel faaliyetleri hakkında toplu bir değerlendirme yapmaya çalışacağız. Bu çalışmayı yaparken şöyle bir sıralama takip edeceğiz:

- a. Hikâye,
- b. Şiir,
- c. Tiyatro,
- d. Sinema
- e. Resim ve Fotoğraf

A. Hikâye

1950'li yıllara gelindiğinde edebiyatımızdaki bazı oluşumların belirginlik kazandığına şahit oluruz. Köy enstitülü yazarların köye olan ilgisi artmaya devam etmektedir. (Kaplan 1997:134) Üç Kemaller olarak bilinen Orhan Kemal, Yaşar Kemal ve Kemal Tahir köy edebiyatına yeni bir bakış açısıyla yaklaşırlar. Aynı dönemde edebiyatımızda toplumcu gerçekçi tartışmaları da hız kazanmıştır. Fethi Naci ve Attilâ İlhan yazılarında Marksist sanat ve toplumcu gerçekçilik hakkındaki görüşlerine yer verirler. Öte yandan 1950–60 arası köy gerçekçiliğine karşı çıkan Vüs'at O. Bener, Yusuf Atılgan, Nezihe Meriç, Leyla Erbil, Ferid Edgü, Demir Özlü, Onat Kutlar, Erdal Öz, Adnan Özyalçın, Orhan Duru ve Bilge Karasu gibi yazarlar yeni bir hikâye anlayışı geliştirirler. Sözü ettiğimiz bu yeni hikâye anlayışı geleneksel hikâye anlayışını reddeder. II. Dünya Savaşı'ndan sonra vücut bulan bu yeni hikâye, heyecan ve merakla okunan ve olayların birbiri ardına sıralanışıyla meydana gelmiş vaka hikâyesinin aksine bir anlayış sergiler. Bu yeni hikâyede artık olaylar değil, olayların ele alınışı ve işlenişi önemlidir. Yazarlar hikâyelerini, imgeler, bilinç akışı ve zaman-mekân soyutlamalarıyla süsler. 1950'li yılların sonlarına gelindiğinde ise hikâyeleri bunalım edebiyatı nitelemesiyle anılacaktır.

Adnan Özyalçın'ın şu cümleleri dönemin öykücülük anlayışını vermesi açısından dikkate değerdir:

“1950 Kuşağı gerçekte bir başkaldırı kuşağıdır. Demokrat Parti diktasının baskılarına karşı koyarken bireysel ve toplumsal özgürlükleri elde etmek için savaşımlar veriyorduk. Edebiyatta da düşünceyi, düşleri, imgeli bir anlatımı ortaya koyarak, gerçeği boyutlandırarak anlatmaktı dileğimiz. Gerçeği derinlemesine ve genişlemesine bütün yönleriyle anlatırken insanı da dışsal, içsel, düşünsel yönleriyle gene bir bütün olarak vermektir amacımız. Alışılmışın, yinelenmişin dışında bir şeyler arıyorduk. Gerçeği doğru verebilmek için gerçeküstücü öğelerden de varoluşçu düşüncelerden de yararlanılabiliyordu. Sartre, Camus, Kafka ve daha başka gerçeküstücü yazarları okuyor olmamız gerçeğe bakışımızı etkilemiş olmalı.”(Adam Öykü 2003: 44)

1950 hikâyeciliği hakkında kısaca verdiğimiz bu bilgiden sonra 1952- 57 yılları arası *Yenilik* dergisinde yer alan hikâyelerin üzerinde durabiliriz. *Yenilik* dergisinde toplam 165 hikâye yer almıştır. Bu hikâyelerin 142'si Türk edebiyatına ait olup 23'ü ise çeviri eserdir.

Derginin sahibi Naim Tiralı, yedi hikâyesiyle dergideki yerini alır. Bu hikâyeler; Cikli Cıklı Hikâye, Takdirname, Zürafa, Aşka Kitakse, Lambo'nun Meyhanesi'nde, Karabiberim, Pislik ve Kan isimlerini taşır. Hikâyeler hakkında bilgi vermeden evvel derginin edebî anlayışına da yaklaşırsak niyetiyle Tiralı'nın sanat anlayışına göz atmak yerinde olacak düşüncesindeyiz. Tiralı sanat ve edebiyat görüşleri hakkında kendisine yöneltilen sorulara şu cevapları vermiştir: *“Bir görev gibi yerine getirilen gazete yazılarını, röportajları bir yana koyacak olursak öykü ya da günlük biçiminde yazdığım yazılarda genellikle kendimden ya da yakın çevremden söz ederim. Dinlemesini bilen bir dostta, kimi zaman ayrıntılara girerek olanı biteni anlatmaktır yaptığım. Öykünün de elbet kendi kuralları var. Gerçek de çoğu zaman sanatsal olmadığından yaşanmış bir olay anlatırken ister istemez öykünün kurallarına uydurmak zorundadır...”* (Süreya 2001: 70)

“Hem yazar olarak hem yayıncı olarak daima açıklıktan, sadelikten yana oldum. Bir derginin sorularına verdiğim yanıtlarda da söylediğim gibi öykü,

okurla yazar arasında bir iletişim aracıdır. Ağdalı bir dille, karanlık bir üslupla, şizofrenik bir anlatıyla neyi, kime ve nasıl iletirsiniz? Bir güzelliği ya da bir derdi, kimle nasıl paylaşırsınız?”(Özyalçiner 2001: 80)

Naim Tiralî'nin kendi hikâyesine dair verdiği bu bilgiler ışığında dergide yer verdiği hikâyelerine göz atalım: Zürafa hikâyesinde bekâr evinde yaşayan Nuri'nin bir gecelik merakı ve şaşkınlığı anlatılmaktadır. Gece somya gıcirtısından uyuyamayan genç adamın merakı, sabah olunca, yerini, şaşkınlığa bırakır. Nuri, iki kız kardeşin yaşadığını zannettiği komşu evinde eşcinsel bir çiftin yaşadığını öğrenecektir. Karabiberim, yedek subaylık vazifesinde bulunan dört genç arkadaşın hikâyesini konu alır. İzak, arkadaşlarını eğlendirmek için bir kadın ayarlar. Randevu saatinden çok sonra gelen ve genç adamları telaşa sokan kadın gençlerin hayli eğlenceli vakit geçirmelerini sağlayacaktır. Cikli Cıklı Hikâye, küçültme ekinin sıklıkla kullanıldığı bu metinde genç kız fakültenin en yakışıklı erkeği ile birlikte. Kızın delikanlıya sevgisini söylemesi ile ayrılmaları bir olur. Yazar anlatıcı *“Yeni asır gençler ve aşklar böyle olur.”* diyerek kıza teselli vermeye çalışır. Şu satırlar bize dönemin kadın erkek ilişkilerini vermesi açısından da dikkate değer: *“Hangi asırda yaşıyoruz safdilcik? Sanki ne bekliyordun ondan? Flörtün değil miydi senin? ... Hiç yakışmıyor sana ağlamak. Sen dans etmelisin, gülmeli söylemelisin. Ne var canım? Dünyada erkeğin kıtlığına kıran mı girdi; elini sallasan ellisi.”* (Yenilik: 2) Aşka Kitakse, modern çağ ve modern insanların anlatıldığı bu metinde, genç adam tam asrın kızı diyebileceği bir genç kızla tanışmıştır ancak çok geçmeden kızın hayal ettiği gibi olmadığını farkına varır, kızın da genç adamla arkadaşlık kurmaya niyeti yoktur, görüşmeye son verirler. Hikâyeden aldığımız şu satırlara bakalım: *“O öyle hanım hanımcık, taşralı kızlardan pek hoşlanmazdı. Böyle çapkın olacaktı kız dediğin. Kaşı gözü oynayacak, safi neşe, hafiflik, erkeğini hayata bağlayan bir dilber olacaktı. Güzel giyinmesini bilecekti. ... Çay elbisesi, sinema elbisesi, gece elbisesi hep başka başka olacaktı. Ve bunların hepsi de yakışacaktı kendisine. Hepsile ayrı ayrı güzel olacak, erkeğine bambaşka görünmesini bilecekti. Bir kelimeyle tam asrın kızı diyecektiniz. Asrın modasına tutkun, asrın eğlencelerine düşkün olacaktı. Yerine gö-*

re içki içecek, balolardan, toplantılardan eksik olmayacak, yerine göre de domates, peynir yiyecek, en berbat bir piyasa şarabıyla sarhoş olup, pikabın cızırtılı müziği ile kendini unutmasını bilecek, erkeğine dünyayı gül gülistan gösterecekti.” (Yenilik: 13) Yukarıdaki satırlar o dönem erkeklerinin bir kadında aradığı özellikler hakkında bilgi vermektedir. Kadından beklentiler önceki dönemlere nazaran hayli değişmiş, dünyevî bir bakış açısı bu beklentilere hâkim olmuştur.

Hikâyelerin kaleme alındığı tarihler Türkiye’nin her alanda değişime uğradığı dönemlerdir. Türkiye’de 1950’li yıllardan itibaren eğitim düzeyi yükselmiş, taşradan büyük kentlere göç başlamış, büyük kentlere gelen genç insan farklı arayışlar içerisine girmiştir. Bu yeni genç, farklı insanlar tanımaktan hoşlanır, yaşamaktan zevk almaya başlar, eğlenmek, gezmek, kendini tatmin etmek onlarda adeta amaç hâlini alır. (Yüce 2012: 19) Hikâyelerin çoğunda görülen cinsellik teması yaşanan bu değişimin bir yansıması olarak ele alınabilir. Tirali, hikâyelerinde cinselliğe ağırlık vermesine yönelik yapılan eleştirilere şu cevabı vermiştir: *“Öykülerimde cinselliğin özel bir yeri olduğu doğrudur. Her canlıda cinselliğin ne kadar yeri olması, öykülerimde yaşamla gelişme içinde olduğunu kanıtlar. Cinsel ögenin Batılıların erotik dediği ölçüyü aşmasına yani pornografik olmamasına özen göstermişimdir. Ama yaşamın da ta kendisi olan bu davranışa da bir takım ahlak kurallarına uyma kaygısı ile sağır kalmaya içim hiçbir zaman razı olmamıştır. Cinsellik de arkadaşlık gibi, çalışma gibi, çocukluk gibi insanın etkisinden kurtulamadığı doğal olay olduğuna göre öykülerde de aynı doğallıkla yer almamasına şaşmamak gerek.”* (Karaer 2001: 76)

Dönemin kadın erkek ilişkilerini ele alan bir diğer hikâye Sevim Burak’ın Beşten Sonra isimli hikâyesidir. Sevmek, sevilme ve bağlanmak mefhumları üzerinde farklı düşüncelere sahip bir çiftin bir günlük beraberliğini konu alan hikâyede yazar, erkek kahramanına şu cümleleri söyler; *“Bir kadının bakışı için hayatını fedaya hazır budalalardan olmadığımı, sevmek ve sevilme egoizmini bu budalalarda bulabileceğini, kendi hürriyetime ve onunkine hürmet ettiğimi, kimseye bağlanmak ve kimsenin de bana bağlanmasını istemediği-*

mi, esasen buna hakkım olmadığını söyledim; nihayet arada sırada beraber olursak memnun olacağımı, onun beni sevmesini ya da benim onu sevmemini sadece kendimize ait bir şey olduğunu, bunu alet olarak kullanmanın çirkinliğinden şüphe etmediğimi ilave ettim.” (Yenilik: 4, 7)

Oktay Akbal, hikâyelerinde, büyük şehri, insanını, hayatını, birtakım kendine has özellikleri ve gariplikleriyle şehrin atmosferini, şehrin içinde yaşayan insanların sıkıntılarını keder ve sevinçlerini, onların iç dünyalarında geçirmekte oldukları buhranlı yılların yaptığı tesiri kısaca yaşanan devri bütün ayrıntılarıyla vermeye çalışır. (Seçilmiş Hikâyeler Dergisi 1949: s. 13–14) *Yenilik*’te Oktay Akbal’ın (Necatigil 1966: 21) üç hikâyesiyle karşılaşırız. Bunlardan biri Hayaller Hayaller isimli hikâyesidir. Hayalperest bir babanın ailesi ile kurduğu hayalleri ele alan bu hikâyede baba, her gün eve yeni hayaller ve yeni umutlarla gelir. Adam hayalleriyle mutludur, karısı ve çocuklarının da bu şekilde mutlu olmasını ister. Aile bu hayallerin gerçek olamayacağının farkındadır ancak eş ve babalarının umudunu kırmak istemezler.

Toplumsal hayat, insanların yaşamlarını devam ettirebilmeleri için girdiği sıkıntılar, sürdürülen hayat içerisinde insanları çepeçevre saran bir boşluk ve umutsuzluk duygusunun anlatıldığı Çamurlu Yol hikâyesindeki şu satırlar dönemin insanına ve dolayısıyla edebiyatına hâkim olan duygu ve düşünceleri vermesi açısından önemlidir: *“Kalabalığa karışivermiştim. Yeryüzünden, kışoğlundan el etek çekip kendimi sıyırmak istediğim günlerimden birindeydi. Küsmüşüm dünyaya... İnsan nereye gitse bir boşluktan, etrafını çepeçevre saran bir yokluk, bir hiçlik duygusundan kurtulamazdı... Kurtuluşum neredeydi? Kimde? Bu inansızlıktan, bu anlamsızlıktan ötelerde bir şey var mı? Yoktu ama sokaklarda, caddelerde şöyle uzaktan olsun sevebileceğim, kendi dünyama mal edeceğim, hayatın anlamını kişiliklerinde bulabileceğim tek kişi yoktur.” (Yenilik 21: 298)*

Benzer bir duygu hâline Akbal, Gece Korsanları adlı hikâyesinde de yer verir. Hikâye, genç bir adamın, bir gece vakti, bir bankın üzerinde oturarak kendi hayatı ve dünya üzerine kafa yorduğu bir ânı anlatır: *“Biz ne arıyorduk? Üzerinde düşünülecek bir şeydi bu. Bizler ne arıyorduk? Yer üstünde kışoğ-*

lunun işi neydi? Boşuna hiçbir anlamı olmayan bir yolda ilerlemek! ... Zaten yaşamak kendini aldatmaktan ibaret değil mi? Aldatamayan insana mutluluk yoktu. Bunu önceden bilen, mutluluğu yarı yarıya elde etmiş sayılırdı.” (Yenilik 51: 14)

Necati Cumalı Yalnız Kadın isimli hikâyesinde; orta yaşlarda yalnız ve dul bir kadının erkeklere ve aşka dair inancını yitirmesini anlatır. Genç adam kadına kaybettiği güveni geri vermek ister ancak çabaları sonuçsuz kalacaktır. Hikâyede kadının içinde bulunduğu ruh hâli, umutsuzluk ve çaresizliği, yarına güven duyamamak problemi gerçekçi bir bakış açısıyla gözler önüne serilmiştir.

İnsanı, toplumu, yaşananları, düşünenleri, düş sürenleri gerçeklerle yoğurarak anlatmanın ilk işaretlerini aldığımız Feyyaz Kayacan'ın (Adam Öykü Temmuz-Ağustos 2004: 53) özellikle Hiçoğlu'nun Çıkmazı isimli hikâyesi taşıdığı ironi ile dikkati çekmektedir. Hiçoğlu insanlar arasında bir ismi olmadan yaşar. Hayatı boyunca birisinin çıkıp kendisine isim vermesini bekler. Bir gün Hiçoğlu'nun ayakları yerden altı cm yükselir, o bunu isimsizliğine bağlar. Hiçoğlu, en azından bu vesileyle bir isme sahip olacağını düşünürken halk, Hiçoğlu'nu bu durumu nedeniyle yargılamayı düşünmektedir. Kayacan'ın Bir Daha Yapmam isimli hikâyesinde; amaçsızca kitap çalan bir adamın iyi kalpli bir polis memuru tarafından gözaltına alınması ve polis memurunun iyi niyeti sayesinde tekrar özgürlüğüne kavuşması anlatılmıştır. Hikâyede günlük yaşamın sıkıcılığı içinde ne yapacağını bilemeyen adamın kendine bir nevi eğlence arayışı söz konusu edildiği görülmektedir.

Muzaffer Buyrukçu'nun hikâyelerinde bireyin iç dünyasını, bireyin kendine yönelmesini ve kendini sorgulamasını görmek mümkündür. Yazarın Piç Ali isimli hikâyesinde belediye gazinosuna eğlenmeye giden dört arkadaşın birinin bir köşeye çekilip arkadaşlık üzerine düşünmesi ve arkadaşlık mefhumunu sorgulaması ele alınır; *“Arkadaş olduğumuz hâlde birbirimizi anlamıyorduk, elbiseye, gömleğe göre ayırıyorduk birbirimizi, ona kızırıyordum ben... Sami Efendi, Süleyman Efendi onun el değilmeyen giysileri karşısında küçülüyorlardı, niye? İnsanlığın ayarı elbise midir?”* (Yenilik 1955. S 32. s 52) To-

pal Türküler'de Buyrukçu; bir iş kazası sonucu bir elini kaybeden adamın değişen hayatını, insanların kendine yaklaşımını, insanların merhametsizliğini, yaşam mücadelesini konu edinir. Çingene hikâyesi; kendi hâlinde ve namusuyla yaşayan genç bir kızın toplum tarafından dışlanması ve toplumun Çingene'lere verdiği rolün dışına çıkamaması söz konusu edilmiştir. Sözünü ettiğimiz hikâye, toplumun kendinden olmayana bakış açısını vermesi bakımından dikkate değer.

Dıştan çok içe, olgudan çok duyguya, gözlemden çok izlenime dayanan hikâyeleriyle Tahsin Yücel (Bezirci 1998: 40) dört hikâyesiyle yer alır dergide. Bu hikâyeler küçük insanın sıradan yaşamına temas etmektedir. Bir Küçük Resim, babaları öldüğünde, evlatlarının babalarının cebinde buldukları küçük ve müstehcen bir resmin hikâyesidir. Resmin sırrı sonradan çözülecektir. Dokuz Ay On Gün, farklı semtlerde, farklı ekonomik düzeylerde, farklı yaşamların içine doğan birkaç çocuğun hikâyesini konu edinir. Dilekçe, maaşlarına zam talebinde bulunmayı ve geri çevrildikleri takdirde işten ayrılmayı planlayan iki arkadaşın birinin ret cevabı almaları üzerine istifa etmesi, diğerinin ise sözünden dönmesi üzerine kurulmuştur. Bu hikâyelerde de olduğu gibi Yücel, hikâyelerinin kahramanlarını halktan, yoksul çoğunlukla pasif kimseler arasından seçmiştir.

Samim Kocagöz, vatan ve milletin içinde bulunduğu sıkıntıları tespit ve teşhis etmek gayesiyle onları tanımaya çalışmış, onların sancısı ve acılarına hikâyelerinde yer vermiş bir yazarımızdır. 1950'li yıllara gelindiğinde hikâyelerinin ana çizgilerinden ayrılmamakla beraber toplum meselelerinin yanında artık insanı da ortaya koyduğunu söyleyebiliriz. Eski hikâyelerindeki toplum meselelerine dayanan kuruluşlar yerine, tek kişiyi toplum içinde anlatan bir çeşit yeni hikâye biçimine girdiği görülür. (Lekesiz ? : 127) Cihan Şoförü isimli hikâye kitabına aldığı hikâyelerden Çakı, Gençlik Bu, Teneke isimli hikâyeleri bahsettiğimiz bu konuya örnek teşkil eder. Bu hikâyelerin kahramanları, Kocagöz'ün eski anlayışındaki kalabalık içinden rastgele seçilmiş sert mizaçlı kahramanlar değil, daha yumuşak mizaçlı ve sevimli kahramanlardır. Fadime ile Ahmet'in hikâyesi bunlardan biridir. Gençlik Bu isimli hikâyede, genç çiftin

evliliği kadınlar arasında hep alay konusu olmuştur. Fadime bu konuşulanlara içerlese de bu durum Ahmet'in umurunda değildir, karısını sevmektedir. Teneke, evini ısıtabilmek için teneke çalan bir hırsızın peşine düşen bekçi ile mahallelinin hikâyesidir. Uzun süren bir kovalamacanın sonunda mahalleli bir sürprizle karşılaşacaktır. Çakı ise babasıyla pamuk tarlasında çalışan delikanlının yevmiyelerinin kadınlarla eşit olmasına itiraz etmesini anlatır. Genç, beklediği karşılığı bulamayınca işinden istifa eder.

Pazar Nöbeti ve Sınırlara Dair, Tarık Buğra'nın dergide yer alan hikâyelerinden biridir. Yatılı okulda muallim muavinliği yapan Kahraman, nöbetçi olduğu bir hafta sonu çocukların yasak olan salonlara girdiklerini görür ancak buna sesini çıkarmaz, kuralları umursamaz ve güneşli bir pazar gününü değerlendirmek için dışarı çıkar. Manda Yuva Yapmış Söğüt Dalına hikâyesinde ise bahar gelmiş ancak hava henüz ısınmamıştır, yazar bahçe aralarında gezerken genç bir Çingene, doğaya zarar verdiği için yazarın canını sıkacaktır. Her iki hikâye de yazarın, kahramanlarının ruh hâlini, olaya ve dış gerçekliğe bakış açısını vermesi bakımından önemlidir.

1950'li yılların hikâyelerinde günlük yaşamda her an karşılaşmanın mümkün olduğu sıradan konular ele alınır. Hikâyelerde olay örgüsü ve merak unsuru eski önemini yitirir, atmosfer ögesi ağır basar. Bu yeni hikâyede olaydan çok iç düşünceler, duygular, arayışlar ve düşler önemlidir. Günlük hayatın bir kesiti, kahramanın duygu ve düşüncelerinden süzülen bir dikkatle okura sunulur. Anı, çağrışım, yorum, görüntüler, renkler, çizgiler, izler hikâyelerdeki yerini alır. Güne, âna, duruma dönük saptamalar okurun karşısına çıkar.

Sözünü ettiğimiz bu izlenimci hikâye anlayışı şüphesiz Sait Faik öncülüğünde edebiyatımızdaki yerini almıştır. Haziran 1954 tarihli 18. sayı genç hikâyecinin ölümü üzerine Sait Faik Abasıyanık sayısı olarak ayrılmıştır. Bu sayıda yazarın üç hikâyesi ile karşılaşırız. Balıkçının Ölümü'nde Sait Faik, kahramanını her zaman yaptığı gibi halk arasından seçer. Hikâye, balıkçının ölümünün yazar üzerinde bıraktığı tesir ve izlenimler üzerine kurulmuştur. *Ormanda Uyku*; ada, vapurlar, kayıklar, balıkçılar, kadınlar, insanlar, insan sevgisi, yaşama sevinci, şehvet, arzular, hisler ve hayat üzerine kurulmuş bir

hikâyedir. Sait Faik'in eserlerinde önemli bir yer tutan insan sevgisi *Ormanda Uyku* isimli hikâyesinde şu şekilde karşılığını bulmuştur: “*İnsanları sevmek, hayatı sevmek ne iyi şey... Ancak insanları sevebiliriz...*

İnsanları seven çok seven, onlar için birçok şeyler yapmak isteyen bir insan olabilmek ihtirası içimde doğuyor. Vücudumun ve sinirlerimin kısıldığını hissediyorum. Ne büyük bir arzu ve ne çabuk hayallerimin kırılışını duyuyorum.

Bir insan zerresi hâlinde bu sabah, bütün insanları, çocukları, kuşları, yemişleri, sefilleri ve açları beyhude bir sevgi ile seviyorum.” (1954: S. 18, s. 279)

İp Meselesi; işsiz bir adamın hissettiklerini, çaresizlik ve utancını, annesinden başka kimsesi olmayan bu adamın yalnızlığını, hüznünü, yazarlığını ve belki de Sait Faik'in kendisini bulabildiğimiz hikâyelerinden biridir.

Türkiye'nin 1950'li yılları köyden kente göçün yoğunluk kazandığı yıllardır. Köydeki kolektif yaşamı şehirde bulamayan insan bireyselliğe dolayısıyla yalnızlığa itilmiştir. Şehre yerleşen bu küçük insan, onun yaşam mücadelesi ve verdiği mücadele ile birlikte ruhunun itildiği karamsarlık ve yalnızlık duygusu dönemin edebiyatına nüfus etmiştir. Dönemin yazarları gerçekçi bir bakış açısıyla bireyin her an karşılaşmasının mümkün olduğu olaylara hikâyelerinde yer verirler.

Şahap Sıtkı; *Küçük Adam* isimli hikâyesinde şehirdeki yalnız adamın dramını işler. Yazarın her akşam karşılaştığı meyhanedeki adamın tasviri ve tahlili başarılı bir şekilde verilmiştir. Yazarın merhameti ve insan sevgisi satır aralarında kendini hissettirir: “*Sen benim biricik kahramanımsın, hiç öyle omuzları sarsıla sarsıla, bir çocuk gibi içini çeke çeke ağlar mı adam!*” (1956: S. 38, s. 156) Bingazi siperlerinde bir bacağını kaybeden bir adamın çaresizlik ve annesi karşısındaki mahcubiyetini Kaçak isimli hikâyesinde anlatır. Aşk ve Yaşamaya Layık Olan hikâyelerinde kahramanlarının yalnızlık ve kederlerine, iç dünyalarına nüfus etmek mümkündür.

Özyalçın'ın bir kasaba ortamını anlatan Sarıkum öyküleriyle içerikte ve biçimde gerçeğe gerçek dışı karışımı, masalla öykünün birbirine geçtiği

bir anlatımın peşinde olduğunu söylediği Karasu'nun dergide yer alan Sarıkum öyküleri dikkat çekmektedir. (Adam Öykü s. 35) *Beşinci Gün* isimli hikâye masalla öykünün karıştığı metinlerden birine örnek gösterilebilir. Sarıkum köyünde yaşayan çocuk arkadaşlarını alışveriş yapmaları için Bebekçi Osman'a götürür. Hikâye bir çocuğun sahip olduğu merhameti masalsı bir üslupla dile getirmektedir. Yine Sarıkum öykülerinden Anahtar isimli metin bir çocuğun yaşamını ve öğrendiği gerçek karşısındaki tavrını ve iç konuşmalarını vermesi bakımından değerlidir. Çatal isimli hikâye ise zamanda kaymaların yaşandığı, dün ile bugünün iç içe geçtiği bir metin olarak göze çarpmaktadır.

Ölen fakat öldüğünü fark etmeyen adam sokaktaki çocukların arasında gezer ve kimsenin kendisine tepki vermemesini şaşkınlıkla karşılar. Erdal Öz'ün *Bir küçük Tavşan Öksürse* isimli bu hikâyesini olağanla olağan dışı olanın iç içe girdiği metinlere örnek olarak göstermek mümkündür.

Zeyyat Selimoğlu *Cephe Gerisinde* adlı hikâyesiyle II. Dünya Savaşı sırasında bir Nazi subayının iki Yunanlı çocuğa zulmünü ve bu zulüm karşısında sessiz kalmak zorunda kalan bir adamı konu edinir. Küçük insanı tanıdığımız bir diğer hikâye Selimoğlu'nun kaleme aldığı *Yano* isimli hikâyedir. Yano yaşama sevincinin vücut bulduğu bir adalıdır. Hikâyede Yano'nun mutlu yaşamı anlatılır.

Dergide yarım kalmış hikâyelere rastlamak mümkündür. *Selimoğlu'nun Yazamadığı Hikâye* başlığını taşıyan metinde Selimoğlu iskeleye doğru ilerlerken denizde boğulmuş bir tavşan görür. Tavşanın başına ne geldiğini merak ederken aynı yerde bu defa da bir adamın boğulduğunu görür. Bu iki ölümün hikâyesini yazmayı dener fakat yazamaz. Selimoğlu'nun kaleme aldığı bu metin teknik bir özellik mi yoksa hakikaten yarım kalmış bir hikâyenin öyküsü müdür? Bir paragraflık bu metnin son cümlesi Selimoğlu'nun yarım bırakmayı bilinçli olarak tercih ettiğini gösterir. Şahit olduğu bu iki ölüm vakasını yazma isteğini sanatçı daha sonra kaybetmiştir.

B.Şiir

Bu bölümde *Yenilik* dergisinin sayfalarında yer almış olan şiirleri ve yayınlanan şiirlerle birlikte dergide yürütülen şiir sanatı faaliyetini değerlendireceğiz.

Yenilik dergisi hikâye sanatına olduğu kadar şiir sanatına da ehemmiyet vermiş, bu sanata sayfalarında geniş yer ayırmıştır. *Yenilik* sayfalarında yer bulan şiirler derginin sanat anlayışına uzak değildir. Garip şiiri ile II. Yeni arasında yer alan bu şiirler ifade edilmek istenileni olduğu gibi veren, kapalı anlatımdan uzak, sanatsız söyleyişle ele alınmış ve toplumsal gerçekçilikten bireye ve onun iç dünyasına yönelmiş sade şiirlerdir.

Fazıl Hüsnü Dağlarca, otuz dört şiiriyle *Yenilik*'te en fazla yer bulan şairlerden biridir. Dergide yer alan; *Akdeniz* (S.1, s. 4- 5), *İstanbul Üzre* (S. 2, s. 3), *Alınan Toprakta Soğumak* (S. 2, s. 3), *Şehit Aklı* (S. 2, s. 3), *Akdeniz* (S. 3, s. 1), *Karanlıktaki* (S. 4, s. 1), *Kaybolan Yeniçeri* (S. 6, s. 2), *Orhan Burian'a Ağıt* (S. 7, s. 2), *Akdeniz* (S. 9, s. 1) *Şehitlere ve Mustafa Kemal'e Karşı Vatan Türküsü* (S. 10, s. 2), *Mustafa Kemal* (S. 11, s. 1), *Memleketler İnsanlar Heykeller ve Sen* (S. 13, s. 4), *Uzakta* (S. 13, s. 4), *Kahvelerinde Saint Michel'in* (S. 13, s. 5), *Bir Telefonun Sorduğu* (S. 19, s. 296–297), *İhtiyar Adamla Kızı* (S. 22, s. 425), *İsa* (S. 25, s. 6), *Yalnızca* (S. 28, s. 5), *Dört Yol Ağzı* (S. 29, s. 5), *Uyanı* (S. 31, s. 6), *Yoklukta Sağlar* (S. 33, s. 1), *Nöbetçimiz* (S. 35, s. 4), *Apak* (S. 39, s. 245), *Islak Gece* (S. 41, s. 121), *Aşk Çatal* (S. 44, s. 10), *Ayrık* (S. 45, s. 8), *Tekçe* (S. 51, s. 2) isimli şiirler Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın kendine has şiir anlayışının özelliklerini yansıtmaları bakımından dikkate değerdir.

Yetmiş seneyi aşan şairlik hayatında 134 şiir kitabı bastıran Fazıl Hüsnü Dağlarca; tür, içerik ve şekil bakımından kimseye benzetemediğimiz şiir anlayışıyla Türk edebiyatında özel bir yere sahiptir. Bu nedenle onu bir ekole bağlamak ya da onun bir ekole öncülük ettiğini, bir akımı etkilediğini veya bir akımdan etkilendiğini söylemek pek mümkün değildir. O kimseye benzemeyen şiir anlayışıyla edebiyat tarihindeki yerini alır.

İlk kitabından bu yana kendini devamlı olarak geliştirmeye çalışarak özü ve ifade sağlamlığı ile kendine has bu şiiri geliştiren Dağlarca ilk başta sezgisel, daha sonra akılcı bir tutum ile insanın evren, tabiat ve toplum içindeki yerini irdelenmiştir. Evren karşısında duyulan şaşkınlık, mistik ve metafizik tavır, vatanseverlik, barış ve özgürlük üzerinde önemle durduğu konular arasındadır. Her konuyu derinliğine şiirleştirmiş olan Fazıl Hüsnü'nün Akdeniz şiirleriyle beraber daha önce değinmediği aşk temi üzerinde durduğu görülür. Dergide yer alan *Akdeniz* şiirlerinden biri şöyledir;

Ayrılmışım evimizden büyük ülkelere doğru

Garip ama hoş

Ayrılıyorum, ayrılıyorum ordayım.

Seninle yeni baştan yaşamak

Sıcaklığı, kardeşliği, ağacı sonsuz,

Işığı.

Derinim denizlerden

Daha uzağını gökte,

İnsan sevince sevdiği şey kadar güzel. (S.1, s. 4- 5)

Şairin *Dört Yol Ağzı* isimli şiiri bireyin yaşama sevincini işleyen metinlerden biridir. İnsanın tabiat veya dış dünya karşısındaki duruşu, tabiatın kendi varlığı ile olan münasebeti ve varlık meselesi, her şeye rağmen mutlu olma arzusu Fazıl Hüsnü'nün dizelerinde ifadesini bulmuştur;

Çağırma beni kötü karanlık

Vakit çok erken

Giderken çarşılara herkes

Tarlalara, mahkemelere, denizlere

Giderken.

*Haberler kötü diye üzülmem hiç
Dünya değişebilir kapılmam bir hınca
Açınca sevinirim gazetelere her sabah
Gözlerimi
Açınca.*

*Sana kimseler yabancı değil
Düşüncen istemese de yüreğin benim der
Gülüver gelip geçene
Genç, ihtiyar, kadın, kız kim olursa olsun
Gülüver.*

*Yapılar nice yükselirse yükselsin ülkelerde
Konar pencerelere kuşum
Ummuşum bir kez kocaman havalardan
Bir barış ve bir ekmek
Ummuşum. (S. 29, s. 5)*

Fazıl Hüsnü'nün günün modasına uygun olarak, Kurtuluş Savaşı, vatan sevgisi, şehitlik, Mustafa Kemal'e duyulan hayranlığa dair yazdığı şiirler dergide önemli yer tutar; *Alınan Toprakta Soğumak, Şehit Aklı, Kaybolan Yeniçeri, Mustafa Kemal ve Nöbetçimiz* bu şiirler arasında gösterilir;

*Geceleyin
Bir ışık akımı
Başlar Anıtkabir'den
O
Uyanır
Dağlar uyudu mu (S. 35, s. 4)*

Dağlarca'nın 1955 yılında yayımladığı ve Yenilik yayınları arasında çıkan Âsû isimli kitabı güçlü bir Türkçe tutkusuyla dikkati çeker. Dağlarca bu dönemde dilin arılaştırılması çabalarına katılır ve evrensel temalara ağırlık vermeye başlar.

Yirminci yüzyılın başlarında doğan Orhan Veli, Melih Cevdet ve Oktay Rıfat'ın yetişmeleri, kimliklerini edinmeleri, sanata yönelmeleri ve Türk Edebiyatı'nda önemli bir yeri olan Garip şiirine öncülük etmeleri yüzyılın ilk yarısı içinde yer alır. Cumhuriyetin ilk yirmi yedi yılına tanıklık etmiş bu hareketin yerini yavaş yavaş toplumcu gerçekçiliğe bıraktığı görülür. Türk şiirinin 1950'li yılları ise tamamen farklı bir yönelim içerisindedir. 1955- 1965 yılları içerisinde kendini gösteren II. Yeni, ortak nitelikleriyle beliren bir akım olmamakla beraber yeniyi deneyen, dünya görüşü, yetişme şekilleri ve beslenme kaynaklarıyla birbirinden çok farklı şairlerin verdiği eserlerle ifadesini bulur. Garip şiirine bir tepki olarak doğan bu hareket, bir önceki neslin şiirden attığı unsurları yeniden kullanmasıyla ön plana çıkar. Yeni bir duygu ve yoğun bir çağrışımlar ağı ören bu şairler vezin ve kafiyeyle bütünüyle reddetmemekle birlikte bütün edebi sanatlar, bol semboller, çok karışık cümle yapıları ve çağrışım uyandırmaktan uzak kelime kadrolarıyla kendini gösterir. *Yenilik*'te yer alan şiirlerin II. Yeni'nin özelliklerine bütünüyle sahip olduğu söylenemese de akımın doğuşunu göstermesi açısından önemlidir.

İlhan Berk'e ait *Saint-Antoine'nin Güvercinleri* 1954 yılının ocak ayında dergideki yerini alır. Bu şiir pek çok bakımdan II. Yeni'nin habercisi niteliğindedir. Şair artık bu şiirle, derdini açıkça söyleyen, belli kalıplarla kurulan ve düzenli metinleri bir yana bırakıp çağrışım değeri yüksek, çok anlamlı ve kapalı şiirler peşinde olduğunu ifade eder. *Eleni'nin Elleri*, *Lambodis'in Gençliği*, *Saint Antoine'nin Sevişme Vakti* ve *Saint Antoine Kapıcısının Bir Düşü* olmak üzere dört bölüme ayrılmış olan şiir İlhan Berk'in şiir dilinin yaşamış olduğu değişimi göstermesi bakımından dikkate değer.

II. Yeni şiirinin öncü isimleri arasında yer alan Turgut Uyar da yeni şiir anlayışının habercisi olan eserleriyle dergide karşımıza çıkar. *Ben başka türlü şiir de yazmasını da bilirim* (S.9, s. 5), *Atlı Karınca* (S.34, s. 8- 9), *Meyme-*

net Sokağına Vardım (S. 40, s. 12- 13), *Güneşi Kötü O Evler* (S. 43, s. 15- 16), *Akçaburgazlı Yekta'nın mahkeme kararını aldığında söylediği mezburdur* (S. 48, s. 13- 18), *(Bir kantar memuru için) İncil* (S.53, s. 4- 9) bu şiirler arasındadır. *Ben başka türlü şiir de yazmasını da bilirim* isimli şiirde sürdürülen hayatla muhayyel hayat yan yana getirilmiştir. Şiir serbest nazmın imkânları kullanılarak yazılmıştır;

Sokağın orta yerinde durdum
Bir adam tarçınlı şeker yiyordu
Bir uçurum almış başını gidiyordu
Bir bulut süklüm püklüm meydanda
Bir kadının gözleri büyüktü
Herkesin göğsünde kendi kalbi vuruyordu
Ya benim şaşkınlığım
Her şey benim olsa ne olur
Her şey benim olsa ne olur

Bir bıçak sol böğrümde
Bir bıçak sağ böğrümde
Benim zorum kendimden

Para eder ne var ne yok satmalı
Ayıışığında sabahlara kadar
Saçları, dudakları, tırnakları boyalı bir kadınla
Çırılçıplak yatmalı
Işıklı şehirlere doğru bir tepeden
Doldurup doldurup silah atmalı (S.9, s. 5)

Ömer Edip Cansever'in *Masa da Masaymış Ha* isimli şiiri ilk kez *Yenilik* dergisinde karşımıza çıkar. Adamın her şeyi üzerine koyduğu masayı insan

hayatının bir sembolü olarak görmek mümkündür. Her insanın hayatı tıpkı şiirdeki adamın masayı alabildiğine doldurması ve masanın bu ağırlığın altından kalkabilmesi gibidir. Cansever'in dergide yer alan diğer şiirleri ise şunlardır; *Ütülenmiş Düşünce* (S. 33, s. 17) *Akçakız Masallardan Dışarı* (S.5, s.3), *Saray Köftesi* (S. 11, s. 5), *Dipsiz Tepsi* (S.13, s. 26), *Benlik Duygusu* (S. 13, s. 26), *İnsanlık Sevgisi* (S.13, s. 27), *Şekerli Gerçek* (S. 13, s. 27)'tir. Onun *Şekerli Gerçek* ismindeki şiiri;

Ev karanlık kap kaçak iğne üstünde
Karısı çocukları var mı yok mu belli değil
Masa iskemle ocak
Arama öyle şeyleri
Bir sofraya bir yaygı
Bir sedir olsun yok mu
Yok o da yok işte
İğreti bir yaşayış içinde adam
Duvarları yalnızlık yemiş bitirmiş
Gökyüzü üstünde yıldızlar daha üstünde
Kim örtsün damı duvarları kim koysun yerine
Adam bir hiçliğin üzerine uzanmış
Kimseler görmez
Kıl bir torba içinde sabunlar kımıldaşır
Sabaha kadar
Adam bıktığını anlayınca hiçlikten
Gelsin pencere gelsin duvar
Gelsin karısı çocukları
Islak taşlar sabah işleri
Adam dükkâna döner gene
O gerçek dediğimiz şey ıslıl ıslıl

Yapışık sesler çıkarır şekerlerin üstünde (S. 13, s. 27) On altı dizeden oluşan bu serbest nazım, küçük adamın bir günlük yaşamı üzerine kurulmuştur. Yalnız bir adamın yaşamını, içinde bulunduğu durumu, parasızlık ve sefilliğini anlatan şiirde şairin kahramanına duyduğu merhameti hissetmek mümkündür.

Şairin Saray Köftesi isimli şiiri;
Cebinde parası yok ama yoksul değil
İleri görüşlüğü var okumuşluğu yok
Canı hürriyeti çekmiş saray köftesi yiyor
Koca bir konağın üç odasında
Bin dokuz yüz beşte İstanbul'u düşünüyor

Bin dokuz yüz beşte İstanbul'da
Bir semai kahvesinde şiir okunuyor
Siz de okuyun o şiir güzel
"Efendim kim demiş uftadeganından muhabbet yok"
Bin dokuz yüz elli üçte İstanbul'da
Evin küçük beyi saray köftesi yiyor
Siz de yiyin iç odalara çekilin de
İçinize hüznün akıtın iyimser olun biraz
Para pul düşünmeyin sakın
Kötü işler gelmesin aklınıza
Kılığı yok mu bir adamın yoksul demeyin
Ot mu yiyor ekmek mi görmemezlikten geleceksiniz

Bakın bakın bakın
Döşeklere yaz kokuları sinmiş duydunuz mu
Bilir bilmez ötüşleri var toprağın içimizde

*Kim demiş tabiatla düzen var diye
Aç bir kedi duvara sürtünüyor onu da görün
Atın kendinizi çalgıların çağanların içine
Uygarlığı insan işlerini bilginler düşünsün
Art arda betikler yazsınlar size ne*

*Böyle yaşayacaksınız işte söz yok ölümsüz bir çiçek sofranızda
Yaz güneşi pembeden kırmızıya kırmızıdan pembeye
Kapılar pencereler tabiatla oynaşacak*

Bu düzen size insanlığınızı unutturacak (S. 11, s. 5) Dizeleri var olan düzene bir eleştiri niteliğindedir. İnsanların yoksulluk içinde yaşamlarını devam ettirmeye çalışmaları karşısında kimilerinin bolluk içinde var olan düzene kafa yormaya çalışmaları şaire bu şiiri yazdırmıştır.

Yenilik'te Cemal Süreya'ya ait dört şiire rastlarız. Bu şiirlerde II. Yeni'yi bulmamız mümkün değilse bile II. Yeni'ye giden yolu, bu yeni akımın doğum sancılarını görmek mümkündür. Bu şiirler şunlardır; *Adam* (S.10, s. 7), *Üçgenler* (S. 26, s. 30), *Kesik* (S.33, s. 60), *Hür Hamamlar Denizi* (S.41, s. 135)

Salâh Birsell, gerek günlükleriyle, güncel konular üzerine yazdığı denemeleriyle, gerek oyunları ile *Yenilik* dergisinde sık sık karşılaştığımız isimlerden biridir. Birsell mizahi şiirleriyle de dergideki yerini alır. Onda hayata ve insanlara karşı ince yerginin başarılı örneklerini görmek mümkündür. Onun şiirlerinde kendi ifadeleriyle, yergici ve toplumcu olduğu halde slogana, bayrak sözlere rastlamak mümkün değildir. O sanatsız sanat yapmak peşindedir. *Köçekçe* (S. 12, s. 1) *Şiir Dersi* (S.14, s. 58), *Mercimek Okşaması* (S. 14, s. 58), *Kız Okşaması* (S. 14, s. 59), *Köpek Okşaması* (S. 14, s. 59), *İzmir* (S. 25, s. 11), *Allaben* (S. 32, s. 7- 8), *Herkes Nargile İçecek* (S. 36, s. 6), *Dört Artı Bir* (S. , s.), *İstiklal Caddesi bir havuzdur* (S. 52, s. 4), *Paris Özlemi* (S. 55, s. 4) dergide karşılaştığımız şiirleridir. *Şiir Dersi* isimli şiirindeki;

Konu diye "İnsanlık sevgisi"ni al

Vezin adına “Hürriyet”i seç

Sırası değil deme

Aklına estikçe

“Açlık” kelimesini kondur

Bir kolayını bul

Şiirin sonlarına doğru

“Hak” ile “Yaşamak”ı da kafiye düşür

İşte sana büyük şair olmanın yolu (S.14, s. 58) dizeleri dönemin şiir ve şairlik anlayışına, büyük şair olarak nitelenen kişilere ve onların eserlerine açık bir yergidir. Birseller şairanelikten uzak, günlük hayatta kullanılan kelime kadrosu ile düşüncelerini dile getirir. Aşağıdaki metin *Köçekçe* isimli şiirden;

Şu resim denilen meretten

Sadece resim öğretmenleri anlar

Yahut Samatya’da mehtap resmi yapanlar

Hadi Yürükali’de denize giren

Bikini mayolular da anlar diyelim

İsterseniz istemezsiniz ya

Lebon’daki kız kurusu bayancıkları da katalım hesaba

Tut ki takma beyinliler de çıkar bu meretten

Yahut anadan doğma profesörlerimiz

Ya ki her türlü sanat dostlarının

Durun durun durun

Bir de akademinin kapıcısı anlar

Bir de bu işten çaksa çaksa

Basmacılar tülbentçiler çıkar be aslanım

Şairler hikâyeciler kapısından bile geçmemiştir

Galerilerin (S. 12, s. 1) dizelerinde de görüldüğü gibi Birsal'in şiiri mizahtan kara alaya doğru bir yönelme içerisindedir. Kültürü ve mizacı onun dil ile çok özel bir şekilde oynamasına, sıradan olanı şiire dönüştürmesine imkân vermiştir. Bu şiirler için duygunun ağır bastığını söylemek mümkün değilse de ince bir zekâdan süzülüp şiir haline dönüştüğünü tereddüt etmeden söyleyebiliriz.

Toplumcu gerçekçi edebiyat anlayışının öncü şairlerinden biri olarak Erçüment Behzat Lav, Marksist felsefeye dayalı şiirlerinde ideolojik unsurların baskın olduğu, hürriyeti kısıtlanan ve haksızlığa uğrayan insanların anlatıldığı bir edebî yaklaşımla *Yenilik* dergisindeki yerini almıştır. Erçüment Behzat, toplumsal meseleleri konu edinen ve toplum yararını gözeten şiirleriyle ideolojik bir felsefenin savunucusu olmuştur. *Yenilik* sayfalarında şairin 1952- 60 yılları arasında gerçekleşen Kenyalı direnişçilerin Britanya sömürgeci yönetimine karşı sürdürdüğü Mau Mau isyanı ve direnişini konu alan şiirleri yer almaktadır. *-Mau Mau Şiirlerinden- Banyo* (S. 34, s. 4) beyaz adamın siyah adama üstün gelişini konu almıştır. *Angola Maymunları* (S. 10, s. 5) beyaz adamın Angola'yı işgalini konu almıştır. *Mau-Mau* (S. 29, s. 9) Mau Mau örgütünün işgalcilerle mücadelesini anlatmaktadır. *Sehpada Bayrak* (S. 32, s. 13- 14) Kenya'da Mau Mau şeflerinden General Itote'nin idama mahkûm edilmesi üzerine yazılmıştır. Yine aynı şekilde *Defol-Defol* (S. 28, s. 11) *-Mau Mau Şiirlerinden-Beyaz Karıncalar* (S. 36, s. 9) isimli şiirleri söz konusu duruma örnek teşkil ederler. Aşağıdaki şiir *Angola Maymunları* isimli şiirdir;

Angola'nın maymunları bahtiyardılar

Onlar içindi muzlar, ekmek ağaçları, liyanlar

Dosttular yerlilerle.

Bir sonsuz başıboşluk içinde yaşarlardı şehirlerde

Fenalık gelebileceğine inanmazlardı onlardan

Beyaz adamlar gelince altın saçlı kuzey doğudan

İstediler onlarla da oynamak
Patlamalar oldu hiç duymadıkları
Kiminden kanlar aktı kiminden akmadı
Düşenler kalkmadı bir daha
Üşüştüler kalkmayanların başına
Düşündüler gözleri çakmak çakmak:
-İyidir ne de olsa bizi yere serenden
Yılan panter ve akrep
Artık şehirlere dönemeyelim. (S. 10, s. 5)

Küçük insanın günlük yaşamı, sevinç ve kederlerini işleyen şiirler dergisinde geniş yer bulur. Derginin ilk sayısında karşılaştığımız Behçet Necatigil'in *Dolmak, Boşalmak* isimli şiiri söz konusu metinlerden biridir;

Sağ memesinde yara
Korkunç,
Kumaş örtüyor.
Benimki meydanda gözüktüyor.

Elektrik tedavisi
Salı, cuma.
Çok uzaktan geliyorum,
Sıra beklemek olmasa.

Hastalıklar haram eder hayatı,
Yaşarken ölüm.
Gençsiniz, yenersiniz.
Bu derdin devası,
Biliyorum... (S. 1, s. 1)

Behçet Necatigil, şiirlerinde çevresini, bireyin iç dünyasını, sevinç ve kederleri anlatır. O ömrü boyunca sokakta, her günkü basit ve dar hayatın içinde yaşayan insanların, mutluluğu evlerinde arayan insanların iç dünyasını, onların evlerini anlatır. *Eşyalar Sessizlik* isimli şiiri söz konusu ettiğimiz şiirlerinden biridir;

Bir gün giderler de kalırsanız yalnız

Eski odalarda gece

Bir saat gibi durmuş sabahtan

Her şey onlar gidince

Bir garip boşalışla cansız

Uzaklarda şimdi

Ayna önünde resimler

Eşyalar ellerinin değdiği

Yüklenen sessizlikte ümit radyo

Şen şarkılar hepsi de üzüntülü

Duyduğunuz derinlerde bir ses

Gidenlerin götürdüğü

Anladınız neymiş kattıkları

Perdeler çiçekler ışık hava su

Ancak onlar varken

Sizi yaşıtıyordu. (S. 33, s. 13)

Dergide Necati Cumalı'nın altı şiirine rastlarız bunlar; *Güler'in Elleri* (S. 5, s. 2), *Geçmiş Yaz* (S. 15, s. 104- 105), *İmbatın Çağırışı* (S. 26, s. 5), *İyi Kız* (S. 28, s. 7), *Korkulardan Bir Korku* (S. 35, s. 8), *Yastık* (S. 46, s. 16- 17). Onun *İmbatın Çağırışı* isimli metni;

Dün nasıl yalnızsam

Bu sabah nasıl başladıysa

Bugün de öyle bitecek

Adımı hatırlamak istemem

Elimden gelse

Ayaklarımı bıraktırdım

Masanın altında

Ellerimi kâğıtların üstünde

Yüzümü her gören

Varsın ben diye hatırlasın

Ben çeker giderdim

Çeker giderdim ben

İkinci vakti çıkan imbatla

Mesela mesela

Telli böceklerin ardında

Kırlarda uyuyakalırdım

Sallanır dururdum

Bir gelinciğin dalında (S. 26, s. 5) Bu şiirde bir adamın yalnızlığı ve hayata karşı takındığı tavır, açık ve sade dizelerle ifadesini bulur.

Yenilik'in 47. sayısı ölümünün ardından özel bir sayı olarak Cahit Sıtkı Tarancı'ya ayrılmıştır. 1 Aralık 1956 tarihli sayıda şu şiirler yer almaktadır; *Bahtiyar Adam, Yaş Otuz Beş, Ölümünden Sonra, Paydos, Yanlış Bilmesinler Beni, Çocuk Bahçesinde Gezerken, Bugün Cuma, Korktuğumuz Şey, İstiklal Marşımızı Dinlerken, Robenson, Gün Olur Ki ,Tren, Misafir, Hareket, Abbas, Şiir*

Genç şairler Muzaffer Tayyip Uslu ile Rüştü Onur, Garip şiiriyle beraber Orhan Veli ve arkadaşlarının şiirde önerdiği ya da söz konusu ettikleri küçük adamı yakından tanımış ve eserlerinde başarıyla ifade etmişlerdir. Onları Garipçilerle anmak mümkün olmasa da edebiyat tarihi, saf yürekleriyle dile getirdikleri yaşama sevinçleri ve acılarıyla onları ayrı bir yere yerleştirir. Yaşamak ve ölmek en samimi duygularla onların şiirlerinde ifadesini bulur. Dergide, döneminde içten şiirleriyle ilgi uyandırmış şairlerden Muzaffer Tayyip Us-

lu'nun üç şiirine rastlarız; *İstanbul'a Hasret* (S.9, s.3), *Evadoksiya* (S.9, s.3) ve *Rüştü'den Gelen Mektup* (S.9, s.3,);

*Önce bütün şairlere selam
Sonra şunu söylemek isterim
Ölüm hiç de güzel değil
Ne sabah var ne akşam*

*Sokakların ellerinden öperim
Bana yaşamasını öğretmişlerdi
Dost olsun, düşman olsun
İnsanlara iyi günler dilerim*

*Söyle sarı saçlı daktiloya
Ben yokum artık
Vefasız dostlara hatırlat
Kimseye kalmaz o dünya*

*Nasıl unuturum güzeldi yaşamak
Fakat hakkı varmış Oktay'ın
"Hatıralar da dal istiyor
Kuşlar gibi konacak."*

Rüştü Onur'a ait şiirler ise şunlardır; *Zonguldak'tan Şiirler* (S.12, s.2), *Nedâmet* (S.12, s.2), *Ev Sahibimiz* (S.21, s.385), *Rezâlet* (S.21, s.385), *Hü-lâsa* (S.21, s.385), *Nasıl* (S.36, s.11), *Endişe* (S.36, s.11), *Son* (S.36, s.12), *Ellerime ve ayaklarıma veda* (S.36, s.12), *Dua* (S.36, s.13)

C. Tiyatro

Yenilik dergisinde tiyatro ile ilgili on iki metin kaleme alınmıştır. Bu metinler tiyatromuzun işleyişi, eksik yönleri ve sahneye konan oyunlar üzerinedir. Tiyatro hakkında yazılan metinlerden ilki *Jean Anouilh'un Vahşi Kız'ı Dram Tiyatrosunda* isimli bir oyunun tanıtımıdır. (S. 1, s. 8) İmzasız olarak yayımlanan bu metin modern Fransız edebiyatının dünyaca ünlü yazarı Jean Anouilh'un *Vahşi Kız* isimli oyununun şehir tiyatrolarında sahnelenmesinin yazarda yarattığı sevinç dile getirmektedir.

Tarık Buğra, *Şehir Tiyatrosu* isimli yazısında İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu'nun yaşadığı aksaklıkları ele almıştır. “*Şehir tiyatrosu sanatçıları tarafından idare edilen sanatçı topluluğu hâline gelmiş bulunuyor.*” diyen yazar belediyenin tiyatroya gereken özeni göstermediğinden ve tiyatroları başıboş bıraktığından yakınmaktadır. (S. 2, s. 8)

Derginin 3. sayısında *Genç Tiyatro Yazarı* başlığıyla Sevgi Batur, genç tiyatro yazarlarına destek verilmesi gerektiğinden bahseder ve devlet ile belediye rejisörlerinin işlerinin sanat olduğunu unutarak esnaf gibi davranmalarını eleştirir. Tiyatro yazarlarını yeryüzündeki Tanrı'nın gölgeleri olarak gören Batur; “*İyi bir dram yazarının başaramayacağı tek iş piyeslerini Türkiye'deki tiyatrolarda oynamaktır.*”

Devenin iğne gözünden geçmesinden daha güç bir şey varmış, zengin bir adamın cennete girmesi. Zengin bir adamın cennete girmesinden daha güç bir şey vardır; genç bir sanatçının tiyatroya sokulması.” sözleriyle genç sanatçılara kendilerini gösterme ve geliştirme fırsatı verilmediğini belirtir. (S. 3, s. 7) Yine Sevgi Batur, *Tiyatro Üzerine* adlı yazısında, sanat ve tiyatronun değeri, önemi, muvaffakiyetleri üzerine görüşlerini dile getirmiştir. Tiyatronun dün ile bugünü kıyaslayan yazar, tiyatronun gelişme göstermesi yerine gerilemesini devletin ilgisizliğine bağlar ve güzel sanatların birçok kolunu bir araya toplayan, her bakımdan eğitici ve öğretici olan tiyatroyu gün geçirmeden kurmak, yaymak ve yaşatmak gerektiği düşüncesindedir. (S. 6, s. 5)

Halil Kocagöz'ün Jean Louis Barrault'tan çevirdiği *Muharrir Tiyatronun En Önemli Unsurudur* isimli yazısında, oyun yazarını, tiyatronun diğer unsurlarından daha ayrı ve mühim bir yere koymuş; “*Aktörler, dekoratörler, müzisyenler, sahneye koyanlar tarafından gösterilen maharet ne olursa olsun tiyatroya yazar demektir. Muharrir yaratıcı öz, asıl tohumdur. Tiyatronun babasıdır. O olmayınca tiyatro da yok demektir.*” sözleriyle tiyatrodaki muharririn önemini yadsıyan ve bugün için tiyatrodaki bir yazarın varlığında bahsedilemeyeceğini söyleyen yazarlara karşı çıkmıştır. (S. 4, s. 8)

Sanat eserinin sadece bir kere ortaya konulduğu görüşünden hareketle Sabahattin Kudret Aksal, tiyatro oyuncusunun oynayacağı rolü de bir kere yarattığını savunur. Prova isimli bu yazısında Aksal sanatçının rolünü bir kez gerçekten ortaya koyduğunu ve sonraki oyunlarında o rolü taklit ettiğini dile getirir. (S. 7, s. 1)

Bir Amatör Tiyatro başlığıyla Oktay Alemdar, heyecanı, zihniyeti, şevki, kadını, erkeğiyle tiyatronun genç işi olduğunu ancak devlet tiyatrolarının dahi desteklenmediği bir zamanda amatör tiyatronun gelişmesi ve yaşamasının çok zor olduğuna değinir. (S. 10, s. 6–7)

Turhan Doyran'ın 20. sayıda çıkan yazısı *Açık Hava Tiyatrolarının Önemi* başlığını taşır. Bu yazıda yazar, modern tiyatrolarının gelişimini açık hava tiyatrolarının varlığına dayandırır. (S. 20, s. 339) 33. sayıda Doyran, *Yeni Bir Tiyatro Şekli* isimli yazısıyla okuyucuyu, tiyatrodaki yeni gelişmelerden haberdar eder. Aydınlatma ve ses sahasındaki gelişmeler tiyatronun gelişimine önemli katkılarda bulunmaktadır. Ses ve ışık oyunları tiyatroya yeni bir soluk getirmektedir. (S. 33, s. 54)

Zihni Küçümen'in 40. sayıda çıkan *Tazelenen Eski Dert* isimli metni, tiyatromuz, yönetmenler, oyuncular ve eleştirmenler üzerine bir eleştiriyi dile getirir. Küçümen, yazısında, İstanbul ve Ankara'da oynanan iki oyun üzerine, tiyatromuzda orta anlayış seviyesinden yukarıya seslenen piyesler karşısında yönetmen, oyuncu ve eleştirmenlerimizin bocaladığı ve bu işi daha iyi nasıl yapabileceklerini bilemediklerini söz konusu eder. Şu cümleler tiyatromuzun o günkü durumunu gözler önüne serer; “*Sahneye koyucunun yorumlayıcı ol-*

duğunu bilmez, onu oyuncuların düzenini sağlayan bir nevi trafik memuru zanneder. Oyuncuya gelince, rolünü okur okumaz, geleneğin etkisi altında düşünmeye başlar: Bu bir zalimdir, bir âlimdir, bir züppedir, bir âşıktır, bir zamparadır, hastadır, delidir, aptaldır, sinsidir, iyi kalplidir, kibardır, dangalaklı ve başkaları... Bildiği ne kadar insan kategorisi varsa bu kaba kalıpların birine yerleştirmeye çalışır. Çağdaş insanın böyle kategorilere girmeyeceğini ve sınırlandırmaya tabi tutulamayacağını düşünemez. Eleştiriciye gelince, piyesi seyrederken; vodvil mi, hafif komedi mi, melodram mı, polisiye mi, başkaları... diye soruşturur. Sonra alır kalemini, bir güzel konusunu anlatır, oyuncularından da berbattı, fevkaladenin de üstündeydi, tebrik ederim, bravo ya da vasattı, pek canlandıramıyor, dedi miydi hatimeyi çeker, çıkar işin içinden.” (S. 40, s. 19–21)

Turhan Doyran, *Günümüz Fransız Tiyatrosunun İki Ünlü Yazarı* başlıklı yazısıyla günümüz Fransız tiyatrosunun iki ünlü yazarı Marcel Ayme ile Jean Anouilh hakkında okura bilgi vermiştir. (S. 44, s. 48–57) Yine Turhan Doyran’ın bir başka sayıda yer alan *Bir Tiyatronun Doğuşu* isimli yazısı sey-yar tiyatrosunun doğuşu üzerine kaleme alınmıştır. (S. 49, s. 33- 36)

D. Sinema

Sinema sanatı *Yenilik* dergisinde birkaç yazı ile yerini almıştır. Bu yazılar daha ziyade Avrupa sinemacılığı üzerinedir. Söz konusu yazılar, İtalyan, Alman, Norveç, Amerikan ve Avusturya sinemaları hakkında bilgi verir.

Yenilik dergisinde sinema sanatı hakkında kaleme alınan ilk metin *Yerli Filimciliğimiz Üzerine* başlığını taşımaktadır. İmzasız verilen bu metinde Türk film sektörünün gün geçtikçe ilerleme kaydetmesi söz konusu edilmiştir. Metnin bir kısmı *Kanun Namına* filminin rejisörü Lütfü Akad ile yapılan küçük bir söyleşiden oluşmaktadır. (S. 6, s. 8)

Bu yazıda sanat değeri taşımayan filmlerin yasak edilmesini isteyenler eleştirir.

Namık Kemal Yalçinkaya, *Köklü bir film adamı Elia Kazan* isimli yazısında, Amerikalı yönetmen Elia Kazan'ın sanatına dair okura bilgi sunmaktadır. Elia Kazan, İstanbul, Ankara ve Kayseri'yi ziyarete gelmiş ve bu şehirlerde kaldığı günler içerisinde sinema ve sinemaya olan merakı hakkında çeşitli açıklamalarda bulunmuştur. Metin bu açıklamalar hakkındadır. (S. 30, s. 8–10)

Avrupa film festivalinden itibaren çeşitli Avrupa film sanatçılarının ilgisini çeken bir uzak ülke sineması, Norveç sineması hakkında yine Yalçinkaya'nın kaleme aldığı geniş bir bilgi derginin 31. sayısında yer almaktadır. (S. 31, s. 43- 48)

İtalyan Savaş Sonu Gerçekçiliğinde Çözülme mi? başlığıyla Çetin A. Özkırım'lı; “*Neo-relizm, savaş geride kaldıkça gerçeklerinden uzaklaşıyor mu? İtalyan harp sonu gerçekçiliğinde çözülme mi var? Bu soruları getiren nedir? Gerçekten neo- realizm yıkılıyor ya da yıkılmak mı üzeredir?*” sorularına cevap aramaktadır. (S. 43, s. 21- 23)

Çetin A. Özkırım'ın kaleme aldığı *Avusturya Filimciliğine Toplu Bir Bakış* isimli yazı Avusturya sinema tarihini özetle vermektedir. Sinema tarihine Viyana filmleri ismiyle giren ve II. Dünya Savaşı'na kadar olan süreçte dünya sineması için önemli bir yere sahip olan Avusturya sineması savaş yıllarının ardından adından sözü edilmez olmuştur. (S. 44, s. 25- 27)

Turhan Doyran'ın *Kamerasız Sinema* yazısında bir filmin kamera ile nasıl çektiği konusunda bilgi verilir. Kamerasız filmin doğuşu ve gelişimi ve kameralı filminden farklılıkları söz konusu edilir. (S. 50, s. 28- 35)

Turhan Doyran 50. sayıda *Geçmiş Alman Sineması Hakkında Birkaç Söz* başlığı altında 1920- 33 yılları arasında dünya sinemasının başında bulunan ve sinema estetiği bakımından vazgeçilemez birçok eser veren, bugünkü İtalyan neo-realizmi, natüralizmi, Fransız realizminin kaynağı durumunda olan Alman sineması hakkında okura bilgi sunar. (S. 55, s. 16–19)

E. Resim ve Fotoğraf

Bu bölümde resim ve fotoğraf sanatının *Yenilik* dergisindeki yerini belirlemeye çalışacağız.

Şöyle Güzel Bir 8 Çizebiliyorsanız Siz De Ressam Olabilirsiniz başlığını taşıyan yazıda Nurullah Berk, “*Eskiden bütün Avrupa gazetelerinde sık sık görülen bir reklam vardı: Muhabere ile resim öğrenme yahut A.B.C resim metodu. Reklamın sloganı da şu idi: Mademki yazı yazıyorsunuz resim de yapabilirsiniz. Bu slogan pek rağbet görmüştü. Herkes yazı yazabildiğine göre ressam olmak hevesine kapılanlar binleri belki de milyonları bulmuş, A.B.C metodunun sahipleri herhalde zengin olmuştu.*” cümleleriyle resim sanatının hafife alınmasını eleştirmiştir. Her dönem sanatı basite indirgeyen yeni bir metodun çıkmasından ve usta çırak ilişkisinin eski önemini yitirmesinden yakınan yazar, resim sanatının kolay bir sanat dalı olarak gösterilmesinden şikâyet etmektedir. (S. 1, s. 4–5)

Yenilik’in 7. Sayısında Nurettin Ergüven, dönemin ünlü ressamı Salih Urallı’nın hayatı, sanatı ve sanat görüşü hakkında bilgi vermektedir. Yazıda, müzesiz ve galerisiz Ankara’da ardı ardına resim sergilerinin açılıyor olmasına rağmen bir mektebin karanlık koridoruna sığınmış Devlet Resim Heykel Sergisi başta olmak üzere diğer müzelerin de mesafe ve ışık gibi teknik şartlardan mahrum yerlerde tertip edilmekte olduğu eleştirilmektedir. (S. 7, s. 4)

14 genç ressamın sergisi dolayısıyla kaleme alınan *Usta ve Çırak* isimli yazıda, Haşmet Akbal; memleket ölçüsünde düşünüldüğünde sanata olan zevk ve ilgilimizin henüz teselli bile vermekten aciz bir seviyede olduğunu dile getirir. Yazının devamı bir zevksizliğin sembolü olarak görülen ve yazarın temelini psiko-sosyal temellere dayandırdığı kartpostal yağlıboya çalışmaları hakkındadır. Geçmişteki ressamların nasıl yetiştiği, günümüze göre farklılıkları anlatılmış, Nurullah Berk’in hocası, yetişme tarzı ve ressamlığı hakkında bilgi verilmiştir. (S. 8, s. 4)

10. sayıda yer alan Önay Sözer’in ressam Hakkı Anlı ile söyleşisi şu konular üzerinedir; Anlı’nın Paris dönüşü, Paris’teki resim cereyanları hakkındaki intibaları, ressamın modern Fransız resminin tesiri altında kaldığı id-

dialarına cevabı, Türk resminin ilerlemesi için devletçe ve milletçe alınması gereken tedbirler. (S. 10, s. 4) Derginin 26. Sayısında yine Ressam Hakkı Anlı ile yapılan bir söyleşiyle karşılaşırız. Söyleşiyi gerçekleştiren Kemal Özer, sanatçıya Yapı Kredi Bankası'nın açtığı yarışma ve bu yarışmada aldığı derece hakkında ne düşündüğünü, ressamın memleket içinde ve dışında açtığı sergiler, bugünkü resim sanatının konu ve şekil bakımından tuttuğu yol ve sanatçının yeni çalışmaları hakkında sorular yönlendirir. (S. 26, s. 24- 25)

Haşmet Akbal, *Non-figuratif ve Sanatçıda Şahsiyet* isimli denemesinde İkinci Dünya Harbi'nden sonra ortaya çıkan non-figuratif resim anlayışı ile sanat ve şahsiyet arasındaki farkları dile getirmiştir. Bugünkü duruma gelen modern sanatın artık aynı ekole bağlı sanatçıların eserlerindeki farkı, şahsiyet belirleşinde değil, kendinden evvel veya zamanında mevcut olmayan “forme” endişesinin orijinalliğinde aradıklarını ve ne sanatın toplumla ne de sanatçının –aralarındaki bütün teknik ve teorik ayrılıklara rağmen değişmez kanunlar ile birbirine bağlı ekollerden müteşekkil- gelenek sanatı ile ilgisi kalmadığını belirtmektedir. (S. 14, s. 72–73)

Tarık Buğra, Leonardo Da Vinci üzerine yazılmış bir eseri incelerken sayfalar arasında üç tablo ile karşılaşır. Bu kopya tablolar yazar üzerinde olumsuz bir tesir bırakır. Kopya tablolar ün salmış ressamı tarafından yapılmış olmasına rağmen fena, çirkin ve ruhsuz görünmektedir. Bu, yazarı, sanatta kopyanın olamayacağı düşüncesine götürür. (S. 16, s. 165)

“Boş tuvalinin başına geçip eline fırçasını alan ressam bilemez önceden nerelere varacağını, ortaya nasıl bir renk ve çizgi münasebeti çıkacağını. Bilsen, yapılan sanat eseri olmaz. Çünkü yalnız us (akıl) değil sanatçının elini güden; sezginin de bunda payı var. Onun içindir ki bir resmin mantıki yani ondaki renk ve çizgi münasebetinin açıklanabilir olması güzel sayılması için yeter değildir.” diyen Rasin Arsebük, *Resimde Us ile Sezgi Üzerine* isimli yazısında, bir resmin ortaya çıkmasında sezgi ve aklın birlikteliğine güvenir ve önyargı ile yapılacak resmin başarıya ulaşamayacağını belirtir. (S. 36, s. 7- 8)

Turhan Doyran, *Fotoğraf ve Fotoğraf Sanatına Dair* isimli yazısında “*Fotoğraf nedir ve fotoğraf nasıl sanat oluyor?*” sorularına cevap aramış ve fotoğ-

raf, gerçek ve zaman meselesine değinmiştir. Yazara göre fotoğraf sanatı sanat kurallarına bağlı kalınan bir yaratma olmalıdır. Bu sanatın, bu yaratmanın olabilmesi için her şeyden önce sanatçının makinenin esiri olmaması, istediğini, düşündüğünü, hissettiğini bütün bir serbestlikle verebilmesi lazımdır. Buradan yola çıkan yazar, *“Sanatçının ortaya koyduğu şey gerçeğin basitçe verilmesi değil, gerçeğin sanatçı tarafından görülmesi, dış dünyanın sübjektif tekrarıdır.”* sonucuna ulaşır. (S. 51, s. 23- 25)

III. YENİLİK DERGİSİNDE ÖĞRETİCİ METİNLER

Yenilik dergisi yayımladığı hikâye ve şiirlerin yanında fikrî yazılara da geniş yer ayırmıştır. Dönemin dil meselesi, dilde sadeleşme, Öztürkçecilik, yeni şiir- eski şiir, sanatta üslup meselesi, şive taklidi, edebiyat dünyasının devlet desteğine ihtiyacı olup olmadığı meselesi ve hikâye ve roman tahlilleri dergide yer bulan mevzulardır. Bizce derginin önemli sayılabilecek bir özelliği de öğretici metinlere ayırdığı sayfalarıdır. Biz bu bölümde dergide karşılaştığımız öğretici metinlere kısaca değineceğiz.

“İnanın da neye inanırsanız inanın! Büyük işler hep inanmakla başarılmış...” sözleriyle *Yenilik* dergisinin ilk sayısında yer alan Nurullah Ataç denemesini sorgulamadan inanmak üzerine kurmuştur. *İnanmak* ismini taşıyan bu yazıda Ataç, doğruya akıl ve şüphe olmadan varılamayacağını dile getirir. Son zamanlarda insanları muhakkak surette bir şeye inanması konusunda telkin edenlerin yanıldıkları nokta neye inanılacağı konusunda yol gösterici olmamalarıdır. Bu durum da insanları, olayları sorgulama gereği duymamaya ve onları yeksiz, şüphesiz kabule götürmektedir. (S. 1, s. 1)

Dönemin edebiyattaki önemli tartışmalarından biri şiirde şekil meselesidir. Yeni şiir olarak adlandırılan, şairane üsluptan ve süslü söyleyişlerden arındırılmış şiir bu yeni görünümüyle edebiyatçıları düşündürmeye devam etmektedir. Nurullah Ataç, şiiri eski ve yeni olarak ayıramayacağını, önemli olanın şiirin kendisi olduğunu, konuların, eskiliğin ve yeniliğin dışında şiirin parçalanamayacak bir söz bütünü olduğunu ve bir nesnenin varlığı gibi bir varlık edinmiş şiirler, mısralar aranması gerektiğini dile getirir. (S. 3, s. 1)

Derginin ikinci sayısında gerçekleştirilen söyleşide Nurullah Ataç, şiir, yeni şiir, konuşma dili ile yazı dili arasındaki farklar, edebiyatımızda küfür meselesi, devrik cümle, sanatta hatıralar, sanatta benzer konuların işleniş, bir sanatın hoşla gitmesi ile o sanat eserinin asıl değerine kavuşma imkânının olabilirliği üzerinde durmuştur. (S. 2, s. 1, 7)

Edebiyatta küfre yer vermek dönem dönem bir moda halinde kendini gösterir. Bu tutumun genç yazarların dikkat çekmek ve daha kısa yoldan şöhrete kavuşmak isteğinin bir neticesi olarak görmek mümkündür. *Küfür Edebiyatı* başlıklı yazısında Salâh Birsell, edebiyatımızda küfrün, eseri yazanın bir üslubu olarak değerlendirilmesini eleştirmektedir. Genç yazarların beğenilmenin yolunu eserlerine bol bol küfür doldurmakta bulmalarını, “*Şairi de, hikâyecisi de, romancısı da, ne diyorum daha bir uslu, daha bir tertipli olması gereken tenkitçisi ve denemecisi de tulumacı ağzıyla döktürülmüş edebiyat peşinde.*” sözleriyle eleştiren yazar anlatılmak istenileni, ağız dolusu küfre boğmanın, bizim olan, bizden doğan bir kusur olduğu düşüncesindedir. (S. 1, s. 1) Yer altı edebiyatı olarak da adlandırılan küfür edebiyatının yarına kalmayacağı düşüncesi dolayısıyla Salâh Birsell’e hak vermemek mümkün değildir.

Sanat nedir sorusu, içinde bulunulan devrin eğilimlerine, zihniyetine, değerlendirme ölçülerine, modasına, çeşitli etkilerine göre az çok değişebilen bir sorudur. Bu soruyu yeniden cevaplandırma ihtiyacı Salâh Birsell’e *Şiirin İlkeleri* isimli kitabı yazdırmıştır. Muzaffer Aşkın, derginin ilk sayısında *Şiirin İlkeleri* kitabını ele almış ve kitabı önemli sayılması gereken bir adım olarak görmüştür. Birsell’in kitabında, üzerinde durmuş olduğu, şiirde moda, şiirde üslup- özgünlük, şiirde ilham ve samimiyet üzerine kendi düşüncelerini dile getiren yazar şu cümlelerle kitabın önemini dile getirir: “*Şiirin İlkeleri bir taraftan şiirin ne olduğu ve ne olmadığı sorusunu çözmeye çalışan bir estetik denemesi olduğu gibi beri taraftan da günümüzün çeşitli şiir anlayışlarını vitrine koymak ve ilgilenenleri doğru yöne çevirmek isteyen bir manifestodur. Her iki tarafıyla da Salâh Birsell’in ilkeleri sıhhatli bir sanat anlayışına işaret etmektedir.*” (S. 1, s. 6- 7)

Suut Kemal Yetkin’in *Üslup Üzerine* yazısı, bir edebi eserde fikri ve şekli birbirinden ayırır. “*Şekilleri güzel olmayan güzel düşünceler olmadığı gibi, düşünceleri güzel olmayan güzel şekiller de yoktur.*” diyen yazar edebî eserlerin birbirine benzememesini her sanatçının kendine mahsus bir duyuş ve kavrayış tarzı olduğuna bağlar. “*Üslup insanın ta kendisidir.*” Sözleriyle Yet-

kin, üslubun bir zafer ve şahsiyet meselesi olduğu üzerinde durur. (S. 2, s. 1, 7)

Arkadaşlarının hikâyelerini nasıl yazdığını, yazarken nasıl bir yol takip ettiğini sorması üzerine Samim Kocagöz *Hikâye Yazmak Kolaydır* isimli metni kaleme alır. Ustalarının yazılarından bir takım dersler çıkardığını, bu şekilde tecrübesini artırdığını belirten Kocagöz, genç yazarlardan önce hikâyelerini dökebilecekleri iyi bir kalıp sonra da bu kalıba dökülecek sağlam bir malzeme ister. Yazarın hikâyesini kaleme alırken hiçbir zaman okuru bilgilendirmeye, bir fikri kabul ettirmeye çalışmaması, hikâyenin eksik ya da fazla olmamasına dikkat edilmesi gerektiği ve süslü tasvirlerin modasının geçtiği, edebiyatsız edebiyatın daha güzel olduğunu ifade eder. Samim Kocagöz'ün bu metni *Yenilik*'in yayın politikasına da son derece yakındır. (S. 2, s. 1- 2)

“Tarık Buğra Yarın Diye Bir Şey Yoktur diye söze başlıyor. Fakat bu, geleceği inkâr değil, tam tersine insana geleceği her an yapmakta olduğunu hatırlatıştır.” Diyerek denemesine giriş yapan İbrahim Erseyrek Buğra'nın son çıkan hikâye kitabı; *Yarın Diye Bir Şey Yoktur* hakkında yorumda bulunuyor. Erseyrek'e göre Tarık Buğra, insanı tanır, yeniden kurar, tarif eder, bayağılıklardan, küçüklüklerden korkmamasını öğütler. Hikâyeleri de bu anlayışın gölgesinde vücut bulur. Yazara göre *Yarın Diye Bir Şey Yoktur* Türkiye'nin bugünkü hikâye seviyesinin üstünde, gerçekten güzel bir kitaptır. (S. 2. S. 6)

İmzasız verilen *Dil Davası* isimli yazı, son günlerin başlıca fikir tartışmalarından olan anayasa dilinin değiştirilmesi meselesi üzerinedir. Bu konuda ikileme düşen aydınların bir kısmı dil devrimini savunmakta kimi ise devrimi baltalamaya çalışmaktadır. Yazar meselenin aceleye gelmeyeceğini, çözümün, bilim ve edebiyat adamlarının birlikte çalışmalarıyla hallolacağını düşünmektedir. Yazara göre, dile yerleşmiş kelimeler kullanılmaya devam edilmeli, öte yandan ölü kelimelerin yeniden diriltilmesi çabalarına son verilmelidir. (S. 1, s. 2)

Dönemin dil tartışmaları söyleşiler yoluyla dergi sayfalarındaki yerini alır. Dilin sadeleşmesi, yeni lisan, eski lisan, dil konusunda yapılan yanlışlar dönemin önemli gündem maddelerinden biridir;. *“Dil konusundaki düşünceler-*

riniz nelerdir, şu hâlde bugünkü Türk yazarları nasıl bir dil kullanmalıdır, lisanımızın zenginleşmesine dair düşünceleriniz nelerdir, bugünkü edebiyatımızın milletlerarası bir değeri var mıdır ve sanatkârların kendilerine ait meseleleri sistemli şekilde halledebilmeleri için derneklere ihtiyacı var mıdır?” sorularına cevap veren Nihat Sami Banarlı dil konusundaki düşüncelerini şöyle ifade eder; “Bizim Cumhuriyet yıllarındaki dil hareketlerimize bilgisizlik, metotsuzluk, taassup ve dalalet karışmasaydı, Türkçenin bugünkü tarihi görüldüğünden üstün olacaktı. Cumhuriyet devri Türkçesinin ihtiyacı Türkçeleşmekten ziyade zenginleşmek mevzuundaydı. Lisanımızı, çağdaş medeniyetlerin bütün hareketlerini ifadeye muktedir, zengin fakat millî bir lisan hâline koyacaktık. Bunun için ilim dilimizde eski Arapça terimler sistemini bırakıp bir Türkçe terimler sistemi kuracak, lisanımıza getirilmesi lüzumlu bir dolu yeni kelime ve kavramlar için –mümkün olduğu kadar- Türkçe karşılıklar bulacaktık. Biz, dil faaliyetimizi, lisanımızda yaşayan kelimeleri atmak gibi yıkıcı bir hedefe harcamayıp da dilimize girecek yeni kavramları Türkçe kelimeler hâlinde yaratmak yolunda kullansaydık bunca emekler bunca ters bir netice almazdı. Dilcilerimiz bu mühim hataya kolayı zora tercih edecek durumda olmaları yüzünden düştüler.”

“Bizde eleştirmeci yok diye feryat ediyorlar. Dikkat ediniz bu ses, çoğu zaman, yazdıklarının beğenilmediğini, anlaşılmadığını ileri sürenlerden gelmektedir. Bu yazarlar kendi gönüllerine uygun bir eleştirmeciyi hayatlarının sonuna kadar bekleyip duracaklardır. Eseri, yazara, sanatçıya göre, onun istediği gibi değerlendirecek bir eleştirmeci henüz yeryüzüne gelmemiştir. Olmaz böyle şey, bizde eleştirmeci yok diyenlerin başlarını kaldırıp gazetelere, dergilere bakmaları lazım.” diyen Fahir Onger, *Deneme Üzerine* son zamanların en çok tartışılan konularından biri olan eleştirmen meselesine değinmiş oluyor. Cahit Sıtkı ve Fazıl Hüsnü’yü Peyami Safa’nın, Sait Faik, Orhan Veli, Melih Cevdet ve Oktay Rifat’ı Nahit Sırrı’nın, Nurullah Ataç’ı Sabahattin Eyüboğlu’nun keşfettiği göz ardı edilerek bu sanatkârların görmezden gelindiğini düşünen yazar bizde olmayan şeyin eleştirmeci değil eleştirmeciye karşı müsamaha ve saygı olduğunu belirtir. Mevcut eleştirmeye değinen yazar, bu

alandaki empresyonizmin kendini gösterdiğini, eleştirmecinin kendi zevk ve anlayışını değer yargısına ölçü yaptığını dile getirdikten sonra bizde eleştirmeci yok diye feryat edenlere karşı genç bir yazar çıkıp “*Sıkı bir eleştirmeye dayabilecek eserler nerede?*” diye sorsa yazarlarımızın buna nasıl karşılık vereceğini bilemediklerini sözlerine ekler. (S. 13, s. 1- 3)

Atilla İlhan, *Yaratıcı Olmak* isimli denemesi ile *Yenilik*’teki yerini alır. Bu yazıda sanatın bir yaratmadan ibaret olduğuna değinen yazar, yaratıcı sanatçı demenin yanlış olduğu, yaratmanın sanatın en esaslı vasıflarından olduğu, yaratıcı olmamanın sanatçı olmamak anlamına geldiğini sözlerine ekler ve şöyle devam eder: “*Çünkü yaratma dediğimiz, eninde sonunda, içtimai, tabii ve beşeri temeller ve hareket noktalarından estetik planda yeni yeni sentezlere doğru gitmek, orijinal terkipler yapmak keyfiyetidir. Yaratana tekrar etmez, taklit etmez, tespit etmez, müşahade etmez, yol göstermez ya ne yapar? Bunların hepsini birden içine alan geniş bir daire içinde kendi kendini, muhitinin ve içtimai çevresinin tesirlerini ortaya koyar.*” Bu cümlelerin ardından yazar, sanatı sosyal, yaratıcı ve estetik olmak üzere üç gruba ayırır. (S. 13, s. 33- 34)

James Thurber ve *Orhan Hançerlioğlu* yazısıyla Tahir Alangu, Amerikan edebiyatına ait Thurber ile Hançerlioğlu arasında benzerlikler kuruyor. Hançerlioğlu’nun *Oyun* adlı hikâyesi yazara Thurber’in *Walter Mitty’nin Gizli Hayatı* adlı hikâyesini hatırlatmıştır. Hikâyenin konusu dönemin neredeyse bütün hikâyecilerinin uzun bir süredir devamlı üzerinde durdukları küçük adamın gündelik yaşamına dairdir. Thurber, İnsanların budalalıkları, modern yaşayışın konformizmi karşısında küçük insanların varlıklarını kurtarmak için çabaları tasvir eden Hançerlioğlu’nun hikâyelerine çok yakın hikâyeler yazmaktadır. (S. 14, s. 52- 57)

Anlam ve biçim birbirinden ayrı düşünülemez diyen Halit Eskişar, *Anlam, Biçim, Öz* isimli denemesinde, “*Şiir anlam mıdır, biçim mi?*” sorusuna cevap arıyor. Şiir anlamdır diyenlerin çoğunun sanata gerçek değerini vermediklerini, şiirin konusundan doğma bir güzelliğinin olduğuna inandıklarını, şiir biçimdir diyenlerin ise anlamcılar kadar zararlı olmasa da bir yanılgı için-

de bulunduklarını, biçim derken sadece sese kulak verdiklerini ifade eden Eskişar, şiirin bütünü içinde anlamla ilgili bir biçim düşünmek gerektiğini savunuyor. “Özü biçimden ayırmak mümkün değil çünkü öz anlama verilen biçimden doğuyor.” Cümlesi bu metnin ana fikrini vermektedir. (S. 14, s. 69-71)

Türk Masallarında Yunan Etkileri başlıklı yazısında Orhan Hançerlioğlu, önce Rönesans’ın ne olduğunu ve nasıl doğduğunu anlatır. Rönesans üzerindeki Yunan etkilerine benzer bir etkinin Dede Korkut hikâyeleri ile Yunan mitolojisi arasında bulunduğu dikkat çeken yazar, mevzunu daha açık kılabilmek için Yunan mitolojisindeki Alkestis hikâyesi ile Dede Korkut hikâyelerindeki Deli Dumrul’u örnek verir. (S. 15, s. 1- 2)

Dönem içerisinde bir moda hâlini almış adımlardan biri yurdun çeşnisini, sesini, renk ve şekillerini aramak ve bunu eserlerde yansıtmaktır. Yerli sanata doğru yönelen sanatçıların nazarında Avrupa’nın eski itibarı kalmamış, Batı ekolleri eski önemini yitirmiş görünmektedir. Nurullah Berk’in *Hangi Sanata Doğru* yazısı bu yönelişi konu almaktadır. Yazarın makul bulduğu ise kopya etmek, nakletmek, adaptasyonlara başvurmak yerine, birbirine gerçekten zıt iki dünyanın sentezini kurmaktır. (S. 15, s. 101- 103)

İbrahim Zeki Burdurlu, Bedri Rahmi Eyüboğlu’nun *Canım Anadolu* isimli kitabını ele alır. Yazarın Magosa’da bulunduğu bir zamanda çıkan kitap; Burdurlu’nun Anadolu özleminin üzerine gelmiştir. *Canım Anadolu*’nun bir sevgi, bir özlem ifadesi olduğunu düşünen yazar kitabın Anadolu’dan çeşitli sahneler verdiğini sözlerine ekler. Kitabın en sevdiği özelliklerinden biri canlı tasvirler ve samimiyet olduğunu dile getiren yazar; “Özlediğim vatanımda beni dolaştırdı, dolaştırmasını bildi. Ben de bir defa da bu vesile ile Canım Anadolu dedim.” diyerek sözlerine son verir. (S. 15, s. 113- 115)

Yenilik dergisinde öne çıkan tartışmalardan biri köylüyü, köy hayatını, köy sorunlarını anlatmak konusunda düşünülen itilaftan kaynaklanmaktadır. Tartışma Nurullah Ataç ile Samim Kocagöz arasında geçer. Ataç, *Devrim Gençliği* isimli dergide çıkan *Köy* isimli yazısında, boyuna köyden söz eden, köylüyü anlatan, kahramanlarını hep köylü ağzıyla konuşturan şair ve hikâ-

yecilerin nereye varmak istediklerini anlayamadığını anlatır. Köylüye yardımın ancak köylere giderek halkı uyandırmakla, onları kalkındırmakla ve yetindiklerinden daha üstün bir yaşam olduğuna inandırmakla gerçekleşeceğini düşünür. Kocagöz ise halkın dörtte üçünün köylerde yaşadığını ve onların şehre gelmesinin doğru bir şey olmayacağı düşüncesiyle Ataç'a karşı çıkar. Köylüye mayonezli levreğin lezzetinin meddahlığını yapan edebiyatın köylüye bir faydası dokunmayacağı görüşündedir. (S. 16, s. 149- 152)

Bir sanat eserinin anlaşılması ve sevilmesinde o sanat dalı üzerine konuşmaların büyük payı olduğunu dile getirir Halit Eskişar, *Sanat Konuşmalarının Önemi* başlıklı yazısında. Sanat eserini açıklamadan, çözümlemeyen konuşmanın mümkün olduğunu, olmadık şeylerden bile söz açmanın, uzun uzun konuşmanın düşüncemize bir aydınlık getireceği fikrini savur. (S. 16, s. 171- 172)

Orhan Hançerlioğlu, *Türk Hikâyeciliğinin Kaynakları* isimli yazısında hikâyeciliğimizdeki Ermeni, İskit, Hint, İran ve Yunan etkileri üzerinde durmuştur. Avrupa'da Rönesans denilen yeniden doğuş hareketiyle başlayan hikâyecilik 14. yy'da İtalya'da başlar, bu hikâyeler Boccaccio'nun *Decameron* adını verdiği on gece hikâyeleridir. Dünya hikâyeciliği uzun zaman Boccaccio'nun etkisi altında kalacak, *Decameron* taklidi hikâyelerle oyalanacaktır. Artık İspanya'da Cervantes, Fransa'da Voltaire, Rousseau, İngiltere'de Swift, Almanya'da Goethe dünya edebiyatında büyük yer tutacak hikâyeler yazmaktadır. Bizde de ilk hikâyeler halk arasında daha 9. yy'da ağızdan anlatılan Dede Korkut masalları mevcuttur. Bu masallarda yer yer çok eski dünya masallarının ortak motifleri, temaları, hele Yunan mitolojisi ve Homeros etkileri görülür. Köroğlu masallarında da Müslüman Türk egemenliğinden önceki Ermeni tarihinin bazı olaylarına hatta çok daha eski olan İskitlere ait temalar bulunmaktadır. (S. 17, s. 205- 206)

Oktay Akbal Kendinden Bahsediyor isimli metinde Akbal, hayatını, nasıl yazdığını ve ne anlattığını okurlarıyla paylaşır; “*Sevinçli şeyler yazmadım. Ne yapayım kendimden bahsedecek değil miydim? Belki başka bir zaman parçasına rastlasaydı şu yazıyı yazmak daha farklı olabilirdi. Bugün 8 Mayıs*

1953 cuma, saat 17'de kendimi böyle görüyorum. Bilmem anlattığım kim? Belki de ben değilim, bir başkası. İlk defa karşılaştığım biri. Zaten her an bir başkası değil miyiz? Kişioğlu ardı kesilmeden sürüp giden bir sürü değişmelerin toplamı olmalı. Yaşadıkça bu değişmelerin hikâyesini anlatacağım. Benim hikâyem sizin hikâyenizdir çünkü hep aynı serüvende yaşıyoruz. Bir gün bu hikâyeleri masal olarak dinleyecekler.” (S. 6, s. 3)

Tarık Buğra, *Fildişi Kule* isimli yazısında; fildişi kuleyi tanımlar ve bu tabirin doğru anlaşılamadığından yakınır. Fildişi kulenin sanatkârın kendi içine kapanışı ve dünya ile ilgisini kesişi olarak tanımlanması ve onun küçümsenecek bir şey olarak görülmesi yazarı rahatsız etmektedir. Yazara göre fildişi kule, bir sanatkârın, bir düşünce adamının ulaşabileceği son başarıdır. Sanat ve düşünce tarihi fildişi kuleler tarihidir. Ancak bir sanatçının yıllarca didinerek kurduğu fildişi kuleler, cahil ve mutaassıp insanlar elinde alaylarla karşılanmaktadır. (S. 7, s. 1- 8)

Füruzan Hüsrev Tökin, *Edebiyat* başlıklı yazısında edebiyatın tarifini yapar, ilk insanlardan itibaren edebiyatın doğuşu ve gelişimi üzerinde durur. “En yüksek edebiyat en ziyade şahsi olandır.” sözleriyle Tökin, her edebiyatın mensup olduğu cemiyetin zevkini, görüşünü, anlayışını ve ruhunu ifade ettiğini sözlerine ekler. (S. 8, s. 6)

“Edebiyatımızın bugünkü durumunu ne dereceye kadar tatminkâr buluyorsunuz? Dil özleşmesinde sanatçının rolü ne olmalıdır? Fikir ve sanat dergileri üzerlerine düşen ödevi yapabiliyorlar mı? Günümüz edebiyatında tenkit ve tenkitçi için ne düşünürsünüz? Fayda ile sanatın uzlaştırılması ne dereceye kadar şarttır? Faydasız sanat olmaz diyenlere ne cevap verirsiniz? Dergi sahiplerinden biri heveslilerin fikir sanat dergilerinde izdiham yarattıklarından şikâyet etmiş. Ne düşünüyorsunuz? Sanatı fantazyaya olmaktan kurtarmak, sanatçıya maddi imkânlar sağlamak için kimden ne bekleyelim?” Sorularına cevap veren Cahit Külebi, sanat hayatımızı tatmin edici bulmadığını belirterek sözlerine başlar. Dilde özleşme sorusuna, sanatçının kelimeleri seven kişi olduğunu, sevişmek için de ülfet gerektiğini düşünen yazar bu nedenden dolayı dili yalnız sanatçıların sadeleştirip zenginleştirmesini istemektedir. Sanatta

fayda meselesi üzerine, denemeyi, politika yazısını, bilimin ödevini sanattan da beklemenin yersiz bir şey olduğunu, medeniyetin insanlara iş bölümü getirdiğini, üstelik dünya görüşü ile faydayı birbirine karıştıranların sanatçıdan ukalalık istediklerini belirtir.

Şive taklitlerinin yazı sanatlarında bir değer taşıyıp taşımadığı sorusu Tarık Buğra'ya *Şive Taklidi* yazısını yazdırır. Orhan Kemal'in gerçekçilik adına hikâye ve romanlarında sık sık yer verdiği şive taklidini gerçeğin istismarı olarak gören Buğra, şive taklitlerinin edebiyatımızı tuluat sahnesine çevirdiğinden yakınıır. Hikâyenin de romanın da dilde yaşadığını, dilin mükemmel yani değişmez hâline yaklaştığı ölçüde yaşadığını ifade eder ve bir roman veya hikâye için mühim olanın köylülerin konuşması değil, yaşayışı, sosyal kadrosu ve ilişkileri olduğunu belirtir. (S. 10, s. 1- 6)

Fahir Onger, Tarık Buğra'nın *Şive Taklidi* isimli yazısına *Yerli Şive* yazısı ile karşı çıkar. Orhan Kemal yerli şivenin lüzumuna inanır, bir başka hikâyeci Tarık Buğra, bunu zaruri bulmaz. Onger'e göre; edebiyatta yerli şivenin işlenmesi üzerine bir kaide yoktur, iş bunu başarabilmektedir. Yazar, romancı veya hikâyeci konu olarak seçtiği insanların çevresini tanımak ve bilmek zorunda olduğu kadar, bu insanların düşüncelerini belirten dil özelliklerini de iyi-ce anlamak ve anlatmak mecburiyetinde olduğu düşüncesindedir; "*Biz insanları davranışları ve konuşmaları ile tanıyoruz. Yani insanı ancak dış görünüşleri ile kavrayabiliyoruz. Yazar konuşmayı ön plana aldığı anda, uzun tasvirlerden, âlimane açıklamalardan, hikâye ve romanın bünyesine yabancı daha birçok teferruattan kurtulmuş, konu ve meseleye en kestirme, en can alıcı noktasından girmiş olur. Böylece diyalogun hâkim olduğu eserlerde yerli şivenin kaçınılmaz bir zaruret olduğu açıktır ve Orhan Kemal'in de dediği gibi bu yazarı gerçeğe daha çok yaklaştırır.*" (S. 11, s. 5)

Bir Başka Konu, Tarık Buğra'nın Fahir Onger'in şive taklidi üzerine yazdığı yazıyı açık ve seçik bulamaması üzerine kaleme aldığı bir yazıdır. Bu durumu miyoplukla açıklayan Buğra, mesafelerin değerinin gözden göze değiştiğini, kendisini bunun için değil anlamadığı bir yazı üzerinde yorum yaptığı için kınar. Yazı şive taklidi üzerine değil daha ziyade Fahir Onger'in düşünce

ve yorumlarına eleştiri getirmektedir. (S. 12, s. 5) Tarık Buğra söz konusu ettiğimiz bu üç metinde yer yer sert bir dil kullanarak kendini ifade etmiştir.

Yaratıcı olmayanların sanat işlerine karışmaması görüşü dönemin tartışılan konularından biridir. Sanat eseri olmayan kişinin eleştirmen de olmaya hakkı olmadığını savunan bu görüşe Nurullah Ataç karşı çıkar ve güzellik alanının herkesin dolaşabileceği bir alan ve güzelliği anlamının ancak o alanda dolaşarak elde edilebilecek bir güç olduğunu dile getirir. (S. 4, s. 1)

Dönem edebiyatının milletlerarası bir değerinin olup olmadığı, memleketimizde geniş bir okuyucu kitlesi bulunmamasından dolayı gelişme imkânlarından mahrum kalan edebiyatımızın devletin desteğine, sanatkârların kendilerine ait meseleleri sistemli bir şekilde hâlledebilmeleri için derneklere ihtiyaç duyma durumu dönem içinde sık sık tartışılmıştır. *Yenilik* bu tartışmalara gerçekleştirmiş bulunduğu söyleşiler ve anketler yoluyla katılmıştır. Suut Kemal Yetkin'le yapılan ankette Yetkin, son yıllara kadar gerçek anlamda milletlerarası bir sanat eseri vermemiş olmamızın sebebini Tanzimat'ın bir ikicilik hareketinden ileri gidememiş ve bu hareketin cumhuriyete kadar sürüp gitmiş olmasına bağlamaktadır. Edebiyat ve sanat konusunda devletin yardımını, sanatkârda yaratmak özgürlüğünü zedeleyeceği düşüncesiyle zararlı görür. Ancak akademinin vereceği ödüllerle ciddi bir vazife edineceğini de düşüncelerine ekler. (S. 4, s. 1) Aynı ankete Halikarnas Balıkcısı Cevat Şakir de katılır. Dil konusunda geline noktanın muvafık olduğunu belirten Cevat Şakir, lisanı sadeleştirilim derken fakirleştirmek hatasına düşülmemesi gerektiğini belirtir. Edebiyatımızın milletlerarası bir seviyeye ulaşamamış olmasını taklitten öteye gidilemediğine yorar. Edebiyatta devlet desteğine gelince, sanatkârın bağımsızlığına mani olmadan ona yardım edilmesi ve sanatkâr öldükten sonra çiçek götürüleceğine ölmeden önce çiçeğin parasının verilmesi gerektiğini savunur. (S. 5, s. 1)

Kendisiyle yapılan bir söyleşide Sabahattin Kudret Aksal, şiirimizin dünü ile bugününü karşılaştırabilir misiniz, yarın üzerine düşündükleriniz nelerdir sorularına Divan şiiri, halk şiiri ve Tanzimat şiirini kıyaslayarak cevap verir. Tarihin en başarılı çağını yaşayan şiirimizin öbür sanat kollarımız gibi Batı şiiri-

riyle aynı çizgi üzerine geldiğini belirten yazar, bugüne kadar edebiyatımızın Batı'yı en az yarım yüzyıl geriden kovaladığını belirtir.

Doğan Ruşenay, *Bizim Nesli Tenkid* isimli yazısında Nurullah Ataç'ın Dâhi-i Âzam Abdülhak Hâmid Tarhan'ı reddetmesi ve “*Ben böyle bir şair tanımam, böyle bir sefir tanırım.*” sözleriyle beraber başlayan tartışmaları, yeni nesil sanatının ilk habercisi olarak görmektedir. Buradan yola çıkan Ruşenay, yeni neslin de tıpkı Divan Edebiyatı'nda olduğu gibi kendi içine kapanmakta ve çürümekte olduğunu iddia etmektedir. Yeni neslin modernizm denilen cereyanların tesirinde kaldığını, halk edebiyatından yararlandığını, destan hevesinde olduğunu, realizme meylecttiğini belirten yazar, şu cümlelerle yazısına son verir: “*Tanzimat ve Servet-i Fünuncular da kendi zamanlarının Avrupasına bakış ne ise bizim neslin Avrupa karşısındaki durumu da odur. Taklitten öteye gidilememiştir. İçine katıldığımız Batı âlemine mal olabilecek bir eser yaratılamadı.*” (S. 4, s. 3)

Kilometreci Şairler dönemin şairlerinin en rağbet ettiği tür olan destan yazımına bir eleştiri niteliği taşır. Salâh Birsell, bu türü kullanarak uzun ancak niteliksiz şiirler yazıldığını şairlerimizin bütünün derli topluluğunu bozmamak için büyük konulardan çok küçük konulara yöneldiğini eleştirir. (S. 5, s. 2)

Kendi İçin Yazmak isimli metinde Oktay Akbal, sanatın ortaya koyulma nedenini irdeler. Biraz üzerinde durulunca ‘toplum için yazmak’ sözünün ne kadar boş bir laf olduğunu anlamakta gecikmeyeceğimizi ifade eden yazar her sanat eserinin toplum ve insanlar için olduğunu belirtir. Ünü dünyayı tutmuş, insanoğlunun unutamadığı eserleri, yaratıcılarının toplum için, topluma bir faydası dokunsun, toplumu aydınlatsın, ona yeni yollar, yeni ufuklar açsın diye yazmadıklarını, yaratmanın başlangıcında böyle bir düşünce olmadığını söyler. Ancak ortaya çıkan eserin toplum için faydasız olduğu düşünülemez; “*Bugünün sanatçısı toplumun içinden istese de istemese de kendini sıyırmaz, o fildişinden yapılmış olduğunu duyduğumuz eski zaman kulelerine gerçek bir yaratıcı eseriyle insanların arasında toplumun dertleri ve sevinçlerinin ortasındadır. Ayrıca o çevresindekilerden farklı, acayip, garip bir yaratık da değildir. Kendisi için yazdığı eserin dolayısıyla bütün toplumun malı olacağını*

bilir. Yaratıcının öteki ülkelere olan üstünlüğü, çevresinde, kişisel toplumsal dünyasında olup bitenleri onlardan daha iyi daha derinden görülmesidir.” (S. 20, s. 335- 337)

Yakup Kadri'nin *Nur Baba*, *Yaban* ve *Kıralık Konak* romanları ve üslubu üzerine İbrahim Zeki Burdurlu küçük bir deneme yazar. Bu üç roman yazarın, Karaosmanoğlu denildiğinde ilk aklına gelen üç eserdir: *“Nur Baba'yı çok sevmiştim. Yaban'ı bir köy romanı olduğu için değil, köyün içinden gelen, bizim köylerimizin öz seslerine kulak verdiği için sevmiştim. Kıralık Konak'ta Türk toplum hayatının birbirinden tam ve kesin sınırlarla ayrılan tipleri var. Bu insanlar roman içinden atlayıp, toplum içine karışıp aramızda dolaşıyorlardı. Ahmet Celal ya da Nur Baba bizim toplumumuzun insanları değil miydi? Evet, onlar da birer tip. Onlar da bu toprakta yetişti ve yaşadılar. Hayatlarına yön veren düşünceleri bu topraklar üzerinde yoğurdular; düşüncelerini bu yerlerde uyguladılar. Ahmet Celâl kolunu savaşta kaybetmiş subaylardan biridir. Nur Baba da dedelerden biri. Ama bunların özelliklerinin sınırı kendilerini öteki insanlardan ayırıyor. Her insan öyle değil mi? Hepimiz et ve kemik yapısı bakımından birleşiyoruz ama iç dünyalarımız bambaşka. Hem ne başkalık. İşte Kıralık Konak. Bu yapı, yapılar içinde özel bir yapıdır. İçindekiler bir ailedir. Ailenin kişileri ayrı ayrı dünyalar sanki. Yolları ayrı, dilleri ayrı, gönülleri ayrı. Bu konak bir devrin eseri. Öylece o devrin özellikleriyle kalmıştır.” (S. 20, s. 363- 365)*

İnsan bir eser veya yazarı üzerine düşüncelerini hangi şartlarda olursa olsun söyleyemez mi? Mutlaka eserinden bahsettiğimiz, adını andığımız kimsenin dışında mı olmalıyız? Yoksa başka başka anlayışlarda mı olmak gerek? Bütün bunların en kötüsü yazarın aramızdan büsbütün kayboluvermesini mi beklemeliyiz? Sorularıyla arkadaşı Sabahattin Kudret Aksal'ın yeni çıkan *Gün Işığı* adlı şiir kitabı hakkındaki düşüncelerine geçer Sabahattin Batur. Sabahattin, Orhan Veli, Oktay Rıfat, Melih Cevdet'ten sonra hatta onlarla beraber eskiye karşı açıktan bir savaşın içinde olmasına rağmen onlar kadar yıpranmamanın yolunu bulmuştur diyen yazar bu durumun Sabahattin'in kötülüğüne değil iyiliğine olduğunu düşünmektedir. Bu durumu şiirin kendisi ile

uğraşmak fırsatını bulduğuna bağlayan Batur, Aksal'ın günlük dedikoduların dışında sağlam bir temel aradığını bununla beraber *Şarkılı Kahve*'de de yazıldığı günlerin karasızlığının sezildiğini belirtir. *Gün Işığı*'na gelince işin bütünü değiştiğini, Sabahattin'in şiirinin bulanık havadan, kapalı bir yerden kurtulup aydınlığa kavuştuğunu, *Gün Işığı*'ndaki şiirlerinde ne dediğini nasıl söyleyeceğini bilen usta bir şairle karşı karşıya kaldığımızı sözlerine ekler. (S. 21, s. 414- 417)

Yenilik yeni çıkan kitaplara karşı duyarsız kalmamış ve onlara dair yorum ve tahlillere sayfalarında yer vermiştir. Cahit Külebi'nin son şiir kitabı *Yeşeren Otlar* bu kitaplardan biridir. Kitapta, şiirlerin karşısında duyulan zevkin, bir yandan kişisel anlayışımıza, bir yandan yeni şiirimizin başarısında görülen işlenmiş dile bağlı olduğu belirtilir; “*Şiirleri okuduktan sonra insan düşünüyor, dalıyor ve dil zevkinin iniş, çıkışlarında ‘Ne güzel, ne güzel.’ demekten kendini alamıyor. Güzel olan şudur; anlamı en iyi kıvamda doğuran dil, dilin musiki ve musiki ile birleşen anlam.*” Yazara göre, Cahit Külebi'nin dilinde, Anadolu ağzının kelimeleri yer alır. Kelime toplulukları, cümlecikler bu kelimelerle meydana getirilir. Kısa mısralar duygu ve düşüncüyü, en anlamlı yerlerinden yakalar. Bazı kelime tekrarlarıyla şiirin musikisine yeni sesler katılır. Böylece şiir, bir anlam, bir deyiş, bir musiki eseri olur. (S. 25, s. 26- 28)

Yeşeren Otlar üzerine bir diğer yorum Sami Karaören'e aittir. Karaören'e göre kitap umutsuzluk, yorgunluk, bitkinlik ve kederden bahsetmektedir. Cahit Külebi'yi bir yanma, bir anılar çağına dönme arzusudur sarmıştır. Bununla beraber Karaören, Külebi'nin şiir söylemekteki ustalığını belirtmeden, ondaki o sonsuz şairlik gücünü görmeden geçemez. Eline aldığı kelimeleri, nasıl kullanıp şiir yapacağını, onlara nasıl bir ruh katacağını gayet iyi bildiğini belirtir. (S. 28, s. 39- 40)

Halit Eskişar, *Kapalı Şiirler* isimli denemesinde; “*Acaba bir düşünce havasının ağırlığını taşıyan, içimizin karanlık köşelerine doğru uzanan şiirlerin gerçekten kapalı, karanlık şiirler olduğunu söyleyebilir miyiz?*” sorusuna cevap arıyor. Yazar, bu tür şiirlerde karanlıklarda gömülü duyguları, düşünceleri ortaya çıkaran bir gücün olduğunu ve nesir dilinin anlatamayacağı konuların

bulunabileceğini ancak şiir dilinin anlatamayacağı konunun olmasının mümkün olmadığını dile getirir. Bir şiirin vermek istediği, sezdirmeye çalıştığı şeyi on tane makale yazılsa veremez. Şiir açıklamaz, anlatmak istediği şeyle bizi yüz yüze getirir. Hüner, özü ortaya çıkaracak dili, şairce deyişi yakalamaktır. Böylece kapalı şiirleri eleştiren yazar, şiirde açıklıktan yanadır. Bununla birlikte şiirin herhangi bir şeyi açıklamak gibi bir derdi olmadığını savunur. (S. 23, s. 481- 483)

Orhan Veli isimli yazısında Nurullah Ataç, Orhan Veli'nin ölümünün üçüncü yılında *Varlık* yayınlarından çıkan *Bütün Şiirleri* ile *Nesir Yazıları*'nı okur. Orhan Veli'yi usta bir denemeci, bir eleştirmeci olarak bulmaz. Düşündüğünü iyice anlatamadığı, derli toplu düşünmediği, kendine duyduğu aşırı bir güvenle ne söylese bir önemi olacağını, bir takım yavan düşüncelerle de yetindiğini iddia eder. Şiirlerinde ise tam tersi düşüncelere kapıldığını, o şiirleri eskisinden daha çok sevdiğini, kimi üç dört satırı geçmeyen bu şiirlerin hemen hepsini olgun, eksiksiz ve pürüzsüz bulduğunu ve bu şiirlerin bir çırpıda okunduğu hâlde yankısının uzun süre devam ettiğini, Orhan Veli'nin sanki yazmadığını da okuyanın şiiri kendi içinde tamamladığını belirtir. (S. 24, s. 510- 512)

“Bir yazarın olgunluğu tenkide karşı gösterdiği dayanmada ve saygıdadır.” Cümlesiyle sözlerine başlayan Oktay Akbal, *Tenkitçinin Durumu* isimli yazısında tenkitçinin karşısındaki sanatçıyı ele alır; *“Tenkitçi okurların en titizidir. Eline aldığı bir eseri kendi yargılarına, beğenisine, anlayışına göre tartar. Düşüncelerini ancak kendi kişisel ölçüleriyle anlatır. Bu ölçüler, belirli bilgi ve beğeni durumlarından geçmektedir. Bir sanatçının tenkitçiye kızması ise tuhaf bir şeydir. Bu kendi kendine kızmak gibidir. Hele sanatla ilgisi olan tenkit yazarlarına kızmak, gücenmek, ileri sürdüğü düşüncelerde bir takım gizli yargılar, çirkin duygular aramak, sanatçının kişiliğine yakışmayan bir küçüklüktür.”* (S. 26, s. 11)

Sabahattin Kudret Aksal *Yazarın Eseriyle Kişiliği* adlı yazısında bir yazarın kişiliği ile eseri arasında bağlantı kurmaya çalışır. Başarının ölçüsünü yazarın bizi samimiliğine inandırmasında arayan yazar, bir sanatçının sami-

miliğine inandırma gücü varsa okurun eserinin dışında dünyası olan bir yazar arayamayacağını belirtir. Yazarın samimiyetini anlamanın bir diğer yolu, onun yaşam hikâyesini işin içine karıştırarak ölçmeye kalkmaktır, bu da bizi yazarın samimiliği iyi taklit edemediğimiz ve güçsüzlüğünü kabul etmiş olduğumuz anlamına gelir, der. (S. 26, s. 22- 23)

Goethe'nin; *"Hiç değilse bir milyon okur bulacağına güveni olmayan bir yazar kalemi eline almamalıdır."* sözüyle başlayan *Bir Milyon Okuru Olmak* yazısıyla Oktay Akbal, bu sözü düşündürücü bulduğunu dile getirir. Bir milyon okur bulmak bugün en yüksek tirajlı gazetelerimiz için bile erişilmez bir hayaldir diyen sanatçı, bir şairin, bir yazarın, değil milyon, elli bin, yirmi bin, hiç değilse sağlam on bin okur bulabilmesi mucizeye yaklaşır bir başarı olacağını sözlerine ekler. Akbal'a göre bu başarıya ancak şöyle ulaşılabilir; *"Gerçek sanatçı çevresindeki, yaşayan 'milyonlar'ı değil, kendi kafasındaki bu 'milyonluk okur'u düşünerek eserini yazmalıdır. Yarattığı, kurduğu, yücelttiği, geleceğe bıraktığına güvendiği bu yapıtın, hayalindeki 'milyonluk okur'u yavaş yavaş bulacağına, elde edeceğine, hatta eseriyle bu henüz var olmayan, ama günün birinde ortaya çıkacak okur kalabalığını şekillendireceğini, yoktan var edeceğine inanmalıdır. Örneği Goethe işte. Stendhal işte. Gelecek çağların 'milyonluk okurları'nı elde etmek, yaşanan çağın zevkini, anlayışını aşmakla, okurlarını da beraberinde yüceltmekle olur."* (S. 27, s. 9)

Füruzan Hüsrev Tökin, *Sanat ve Politika* isimli yazısında, Sovyet Rusya'da Tolstoy ve Dostoyevski yerine Lenin, Stalin, Almanya'da Goethe yerine Hitler, İtalya'da Dante yerine Mussolini yetiştirdiğini belirtir. Tökin bu yazısında, bugün büyük çapta bir sanat adamı yetişmeyip onların yerini politikacıların almasıyla sanatın, günlük politika davalarının hizmetine girdiğini, sanat adamının bulunduğu siyasi zümrenin tercümanı olduğunu ve sanatın bir kavga bayrağı gibi siyasilerin elinde kavgayı kızıştırmak için kullanıldığını, politika-nın, sanatı arka plana atıp; politikacının, sanat adamının ön safına geçtiğini belirtir. (S. 27, s. 11)

Masallaşan Sait Faik isimli yazısında Tahir Alangu, Sait Faik ile Ömer Seyfettin'in sanatını karşılaştırır. İkisinin ne kadar süre sanat hayatında kal-

dığı, bu süre zarfında ortaya koydukları eserler ile bu eserlerin niteliği gözler önüne serilir. Ömer Seyfettin'in Sait Faik'ten az yaşamış olmasına rağmen daha fazla eser bıraktığı ancak nitelik yönünden Sait Faik'in daha önde olduğu neticesine varılır. (S. 39, s.246-)

Sami Karaören, *Denizin İlk Yükselişi* dolayısıyla Cumalı'nın şiirini incelediği yazısında sanatçının şiirlerinin yüksek sesle söylenmemiş; gösterişsiz, kendini kolaylıkla teslim edivermeyen cinsten olduğunu ifade eder. En anlatılmaz ruh gerçeklerimizi basit bir söyleyiş içinde verdiğini, bu durumun da Cumalı'nın kolay yollardan, ucuz ve saman alevi ünden kaçındığının göstergesi olduğunu belirtir. Bu yüzden okuyucusu az da olsa öz olduğunu, yarın daha çok sevilip, okunacağını düşünmektedir. Bu yazıdan Necati Cumalı'nın; ne muhtevada ne de dış şekliyle hiç kimseye benzemediğini, her şiirin dış şeklini muhtevaya göre ayrı ayrı aldığını, konularının çoğunu günlük hayatımızın, şehir, kasaba hayatının konularından seçtiğini, hayatı sevmeyi, en yakınındaki insandan, en uzak ülkelerdeki insanlara kadar hiçbir şey beklemeden onları sevmeyi kendine vazife edindiğini öğreniriz. (S. 27, s. 30- 31)

Oktay Akbal, *Şiirde Paris Özlemi* başlığını taşıyan yazısında genç şairlerin dilinden düşürmediği, belki de hiç görmedikleri, Paris özlemine bir anlam veremez. Yeni şiire bu aşırı Paris özlemini sokan Atilla İlhan'dır ancak o diğer şairlerin aksine Paris'te birkaç ay kalmış, yazdığı şiirlerini kendi hayalinde ve gerçek dünyasında yaşatmıştır. Daha önce Cahit Külebi Apollinaire'nin şiirlerinden gelen bir Paris özleminin uyandırdığı duyarlılıkla şiirler yazar. F. H. Dağlarca da Saint Michel kahvelerinin beşeri gerçeğini bazı şiirlerinde yaşatır. Bunlar kişiliği olan şiirlerdir. Son zamanlarda bir kısmı dergilerde görülen aynı özlemi anlatan şiirler ise basmakalıp, birbirine benzer bir nitelikte kişileşmiş hayaller, duygular, izlenimlerden ibarettir. (S. 28, s. 10)

“Hayal Gücü, günlük yaşayışımızda ona pek de değer vermediğimiz, hoşlanmadığımız, hor gördüğümüz dilimize girmiş sözlerden de bellidir.” Der Oktay Akbal. Bununla birlikte sanatın da bir hayal işi olduğunu ileri sürerek pek öyle gerekli bir şey olmadığına kendini inandırmak isteyenlerin de hayli fazla olduğunu, ailelerin çocuklarının bir hayal adamı değil de bir hayat adamı ol-

masını istediklerini, oğullarının kızlarının şiir yazmaya, resim çizmeye, türkü düzmeye heves ettiklerini öğrenir öğrenmez yüreklerinde bir sızı duyduklarını, onları bu sonu gelmez, boş saydıkları işlerden kurtarmaya çalıştıklarını üzümlere cümlelerine ekler. (S. 28, s. 25- 26)

Yüksek okullar ve lise edebiyat derslerinin beklediği kitaplardan biri olan Mehmet Kaplan'ın Akif Paşa'dan Yahya Kemal Beyatlı'ya kadar geçen zaman içinde eser vermiş şairlerden seçtiği on beş şiir ve tahlillerini içine alan *Şiir Tahlilleri* İbrahim Zeki Burdurlu tarafından ele alınıyor. Burdurlu, bu eseri tahlil alanında ilk olmakla beraber, başarılı bir eser olarak görür. Kaplan'ın çalışmasını örneklerle ortaya koymuş olması liselerimizde edebiyat okutan öğretmenlere önemli bir kaynak sağlayacaktır. Mehmet Kaplan'ın ilk örneğini verdiği yolun, bu ilk eserlerinde on beş şiirin birbiriyle ilgilerine, birbirlerini tamamlar olmalarına, birbiriyle çelişir bulunmamalarına dikkat edilmiştir. Böylelikle bu eser, Tanzimat'tan bu yana geçirdiğimiz düşünce hayatını gösteren bir vesika durumunu almaktadır. Bu açıdan bakılınca Burdurlu, Türk şiirinin Tanzimat'tan bu yana hem nazım şekli, hem dil, düşünce, duygu bakımından gelişimini görmeNİN mümkün olduğu görüşündedir. (S. 28, s. 40- 41)

İbrahim Zeki Burdurlu, Oktay Akbal'ın *Bulutun Rengi* adını verdiği hikâye kitabını inceler. Burdurlu'ya göre Akbal'ın hikâyelerinde göze çarpan en önemli husus; *“Oktay Akbal'ın hikâyelerinde beliren özellik şudur: Hikâyelerin hepsini bir hatıra havası kaplar. Olaylar, bütün çizgileriyle bu hatıra havasının içindedirler. Kahramanlar, hatıraların etkisi altında kendilerini gösteremeyen kişilerdir. Bu silikçe, çelimsiz, hatıra baskısı altında bulunan kişilerle tanışıklığımız ancak bir konu ilgisiyledir. Ne fizik portrelerini biliriz, ne de içlerinin durumunu. Sadece hatıralarının buğusu içinde yüzlerini şöyle bir seçer gibi oluruz.*

Hikâyelerinin çerçevesi de hatıralardır. Yaşanmış hayatın uzak günleri, çoğunlukla çocukluk günleri birer konudur. Hikâyelerin bel kemiğinde bir canlı olay kendini göstermez. Çok zaman önem vermediğimiz küçük şeyler bu hikâyelerde konu olarak meydana çıkar.” Böyle bir girişin ardından Burdurlu,

Akbal'ın kitabında yer alan on iki hikâye hakkında açıklama ve yorumda bulunur. (S. 30, s. 35- 36)

Sosyal bir meselenin hikâyesi olan *Ayışığında Çalışkur*; Haldun Taner'in diğer hikâyelerinden ayrı bir konu ve ayrı bir işlenişe sahiptir. Hikâye, Çalışkur apartmanının dört dairesinde yaşayanların bir kompozisyonla birleştirilmesinden oluşmaktadır. İbrahim Zeki Burdurlu; otuz altı sayfa tutan bu uzun hikâyenin içinde çeşitli tipler, çeşitli karakterler, çeşitli hayat görüşleri ele alındığını dile getirir. Anlatımı güzel, dili işlek bulur. Kısa, tam anlamlı cümlelerle, hikâyenin olaylarını ve kişilerin iç dünyalarının en kestirme yoldan anlatıldığı görüşündedir. *“Biz insanlar, maskelerimizin güzelliğine hayran kalarak yaşıyoruz. İç yüzlerimizin bu maske altından sırtan kısımlarını görmediğimiz için maskemizin iyi gizlediğine inancımız tamdır. Karşımızdaki gözler, bu sırtan kısımlardan bizim içimize yürüyebilirler. İçimizi bizden iyi bilirler. Biz maskemizden hoşnutuz ama içimizin cıvıklığı bütün görünümüyle anlaşılacaktır.*

Haldun Taner, işte bu maskenin altındaki gerçek çehreleri veriyor bize. Elbette bu yüzümüze vurulan gerçek, gönlümüze bir hoşluk vermiyor. Üzüyor bizi. Üzsün, darılsın. Gerçek bu. Hikâyecinin görevi de ancak bu sonucu elde etmekle değerli bir duruma giriyor.” (S. 30, s. 37- 38)

Özdemir Asaf'ın katıksız bir şair olduğuna inanan Fikret Ürgüp'e göre Özdemir Asaf kelimelerin sanatını yapan usta bir şairdir. O kadarla da kalmaz, yalnız kelimelere hapsolmaz, şair bütün imkanları ve imkansızları araştırır çünkü sanatının birinci şartı bütün kurallara isyan; daha iyisini, daha doğrusunu, daha güzelini aramaktır. Bu da tam bir bağımsızlıkla kabil olur. Şair tabiat kanunlarından bile kurtulmak ister. Bunu da şu cümlelerle dile getirir; *“Şiir; kelimeleri, insanların kelimelerini alelâde olmaktan kurtarmaya çalışan büyük bir kelime macerası, şair bu maceranın gönüllü kahramanıdır. Kendini yeniden yaratırken kelimelerin taze, kullanılmamış olmasını ister.”* (S. 31, s. 71- 74)

Falih Rıfkı Atay'ın *Atatürk'ün Bana Anlattıkları* isimli kitabı Ahmet Köksal tarafından ele alınır; *“Atatürk'ü bize en gerçek çizgilerle tanıtacak, duyguları-*

mıza, heyecanımıza dokunan yazılardan çok, Atatürk'ün kendi söyledikleri, konuşmaları, nutukları, kendi notları yer almıştır bu kitapta. Son yıllarda onu efsaneleştirmeye yönelik ve çoğalan yas edebiyatı, gözü yaşlı şiirler yanında tarihi belgelere dayanan ciddi yazılara, eserlere ihtiyaç ortadadır. Gözümüzü dolduran Atatürk sevgisi ve inanı, yakın geçmişi en doğru şekilde aydınlatan ve aklımızı, mantığımızı da doyuran bilgilerle beslenmedikçe tam bir Atatürkçü aydın sayılamayız. Bir müddetten beri Atatürk Kütüphanesi adı altında yayınlanan kitaplar içinde kişisel, günlük dedikodulara kaçmayanları bu bakımdan önemli ve değerli buluyoruz.” Falih Rıfkı'nın Cumhuriyetin ilk yıllarında Atatürk'ün kendisine anlattığı anılarını dinleyerek (o sırada Ankara'da çıkan Hâkimiyet-i Milliye gazetesi için) kaleme aldığı bu notlar büyük kurtarıcının Birinci Dünya Savaşı ile Samsun'a çıkışı arasındaki olayları toplamaktadır. (S. 31, s.74- 76)

1939 hareketinin, birkaç hevesli delikanlının, sadece ilgi çekmek, ün kazanmak için giriştikleri bir hareket olmaktan çok farklı bir anlam taşıdığını dile getiren Kemal Kandaş, çağdaş Batı ayarında bir Türk sanatı kurabilmek için tek çıkar yolun, Batılı sanat ilkelerinin ışığı altında, kendi kişiliğine bağlı büyük Türk sanatçısını oluşturacak temeller kurulmasıyla oluşacağını düşünür. Gerekli şartların da hazır ve el atılan her problemin yepyeni olduğunu belirtir. Günümüz sanatının eksikliği, bazı problemlerin çözülmemiş olması değildir. Eksik olan olguları gözle görülür, elle tutulur hâle sokacak, belirli ölçülerle açıklayacak sanat bilginlerinin, sanat felsefelerinin yetişmemiş veya az yetişmiş olmasıdır. (S. 32, s. 9- 12)

Kenan Harun derginin 33. sayısında Salâh Birsell'in *Hacivat'ın Karısı* isimli şiir kitabını ele alır. Harun'a göre, Birsell, nevi şahsına münhasır bir şiir anlayışına sahiptir, bir üslûbu olan şairlerimizden biridir. 36 şiir bulunan kitapta, şiirlerin en belli başlı karakterleri hemen hepsinde şairin kendine mahsus hiciv edasının bulunmasıdır. Yazara göre, şair, bayalığa, basitliğe düşmez, ölçülü ve seviyelidir. Kelimelerin üzerinde teker teker durulmuştur ve o şiirlerden tek bir kelime bile çıkarmak mümkün değildir. Kelimeler ince elenip, sık dokunularak yerli yerine konulmuştur. (S. 33, s. 72- 74)

Edebi faaliyetlerimizde en fazla eksikliğini duyduğumuz çalışma sahâlarından bir tanesinin eleştirme olduğunu düşünen Tektaş Ağaoğlu bizde şimdiye kadar hakkıyla büyük ve ehemmiyetli diyebileceğimiz bir eleştirmecinin çıkmamış olduğunu da esefle dile getirir ve bu gerçeğin bugün edebiyatla veya yakından ilgili herkes tarafından kabul edilmiş bulunduğunu belirtir. Fakat asıl üzerinde durulması gereken meselenin bu eksikliğin sebeplerini bulup çıkarmak ve daima üzerinde durmak olacağını düşünür. Ağaoğlu bu konuda şunları söyler; *“Bugün eleştirme alanında şöyle garip bir manzara ile karşı karşıyayız: Bütün dergilerde her ay veya her on beş günde yer alan eleştirme yazılarının hemen yüzde sekseninin eleştirilen eserin lehinde olduğu görülüyor. Öyle ki yazılan günlük eleştirmelerden edinmek isteyen bir yabancı ortaya konan eserlerin hemen hep muvaffak ve değerli oldukları kanaatine varacak olursa şaşmamak gerekir. Diğer taraftan eleştirme ciddi ve hakiki bir tetkik, inceleme yazısı olmaktan çıkmış sadece kuru ve muhtevassız bir methiye hâlini almış bulunmaktadır. Bu hâlin sebeplerinin tahlilini yamaya kalkışacak olursak neticede yukarıda işaret ettiğim noktaya, yani sanat eserine bir sanat eseri olarak layıkıyla ehemmiyet verilmeyişine dayandığı ortaya çıkacaktır.”* (S. 34, s. 5- 7)

Günün mesele diye ortaya atılan bir diğer konusu da sanatın ne için olduğu sorusudur. Rasin Ersebük, sanatın sadece sanat veya sadece toplum için olduğu görüşüne karşı çıkar. Sanatçının topluma, toplumun ihtiyaçlarına, dileklerine, emellerine aldırmandan dilediği gibi eser yaratması, sanat eserinde toplum etkisinin yok kabul edilmesi diğer yandan sanatçının topluma bağlı kalması, sanatını, toplumun dileklerini, emellerini gerçekleştirmek yolunda kullanmasını tek taraflı olarak doğru bulmaz. Yazara göre sanat bir şey için değildir, bu nedenle sanatı, sanatçı için ya da toplum için olarak sınırlamamız söz konusu olmamalıdır. (S. 35, s. 1- 3)

“Bizim Fuzulî’nin, Batı’nın Shakespeare’inden daha az şair olduğu söylenebilir mi? Ama ne çare ki Shakespeare ortak bir değer, bütün insanlığın Shakespeare’idir de Fuzulî bizim Fuzulî’miz olmaktan öteye gidememiştir. Divan Edebiyatı’ndan elli seçme şiir alıp; “İşte bütün Divan şiiri budur.” dersek,

bu gerçekten bütün divan şiiridir. Seçtiğimiz elli şiiri iyice öğrenen kişi de aşağı-yukarı bütün Divan şiirini biliyor demektir. Divan; bir tezgâhtır. Bu tezgâhta her usta aynı araç, aynı gereçlerle, aynı çeşit ürünler bırakıp gitmiştir.” Cümleleriyle Kemal Kandaş, Tezgah isimli denemesine başlar. Bizim Divan Edebiyatı ustalarının tanınmak bakımından en önemli ve dilden de önemli eksiğinin bütün sanatçıların aynı tezgâhta çalışmış olmasından kaynaklandığını belirtir. Bu yüzden o kadar güçlü şairler boş yere harcanmış, yapmacıklığı dışında, salt şiir olarak o kadar zengin bir şiir Batı’nın gözünden kaçmıştır. Yazar, burada bahsettiği tezgâh ölçüsünü, günümüz şiirine uygulamayı denemiştir. Günümüz şiirinde yeni bir tezgahın doğduğunu, buna örnek olarak, bir Varlık tipi şairden bahsedilebileceğini belirtir. Bununla beraber ortak tezgaha katılmayan, yeni bir yol da bulamadıkları için kararsızlık ve umutsuzluk içinde bocalayanların yavaş yavaş en belirli örneğini Oktay Rıfat’ın Aşağı Yukarı’sında bulan, değişik bir şiir anlayışı etrafında bulunmaya başladıklarını sözlerine ekler. En genç neslin bazı şairleri de yeni bir tezgah kurma yolunda görünmektedir. Kandaş, henüz emekleme devresinde olan bu çabadan söz etmektense şimdilik beklemenin daha doğru olacağı kanısındadır. (S. 35, s. 19- 23)

Ömer Atılâ S. *Yazınımızda Duraklama* mı isimli yazısında hikâye alanında dünya önüne çıkarabileceğimiz hikâyelerin yazıldığını ancak Sait Faik’in ölümüyle hikâyede bir duraklama; şiirde ise bir altın çağın yaşandığını, eski asların yerinde olduğunu ama ortada şiir bulunmadığını, bu hâle bakanların da adeta bizim şiirimizle hikâyemize daha doğrusu edebiyatımıza canlılık verenlerin Orhan’la Sait olduğunu düşünmeye başladıklarını dile getirir. (S. 36, s. 2- 5)

Dağlarca’nın armağan kazanan yapıtı Âsû hakkında Konör şunları söyler; “ÂSû; evrenin sonsuzluğu içinde kişinin bilinmeyene erme çabası olabilir. ÂSû’nun alışılmış gelenekleri aşan davranışını toplum yadırgamıştır. O suçlamaların en ilkeli; ölümlerin en korkuncu ile baş başadır artık. Gelgelelim, ÂSû’nun yok edilmeye kalkışı bir değişiklik doğurmuş değildir. Ondan sonra

gelen kuşaklar yolunu izleyecek, öcünü alacak, ilkeliliğin kutsallaştırdığı - bilinmezliğin baysallığını- yok edecektir.” (S. 39, s. 318- 321)

Muzaffer Uyguner’in *Ömer Bedrettin ve Deniz* ismini taşıyan metni Ömer Bedreddin’in *Deniz Sarhoşları* adlı kitabındaki deniz şiirleri üzerine bir tahlil denemesidir. Ömer Bedrettin edebiyatımızda denize fazlaca yer ayıran sanatçılarımız arasındadır. Kitapta yer alan on iki adet şiir deniz üzerine yazılmıştır. (S. 41, s. 122- 127)

Nuri Pakdil, *Doğuca ve Batıca* isimli metinde Batılı eleştirme ile Doğulu eleştirme arasındaki farklar üzerinde durmuştur. Yazara göre Doğuca düşünen eleştirmen, yeni sanatçının değişen yönleri olabileceğinin ve durmadan çalışıp çabalayarak yapıtına yeni yeni görüşler katmak isteyeceğinin idrakine varamaz. Onlara göre sanatta belli biçimler ve kuramlar vardır ve bunların dışına çıkılamaz. Batıca düşünen eleştirmenler ise özgür düşünmenin mutluluğuna ermiş kimselerdir. Sanat üzerine konuşan her kişinin kendisine göre bir doğrusu olacağına inandıkları için sanat yapıtına karşı da saygılı davranırlar. (S. 43, s. 64- 67)

“Sanatçı-eleştirmeci-okuyucudan meydana gelen edebiyat bir sacayağı gibidir. Ayaklardan birinin aksaması ile denklem bozulur, sacayağı iş görmez duruma düşer.” Diyerek sözlerine başlar Hüseyin Cöntürk *Birbirini Bekleyenler* isimli yazısında. Denklemlili, ahenkli bir edebiyatın yalnız bu üçünün kendilerine düşen görevleri iyi yapmaları ile değil, aynı zamanda, birinin görevini yapamaması durumunda ötekilerin onun işini üzerine almaları ile sağlanabildiğine inanır. Bazı yazarların hem sanatçılık hem de eleştirmenlik yapmaları gerek sanatçı gerekse eleştirmecilerin okuyucular arasında mutlu azınlık dediğimiz kümeden çıkmasını, bu üçü arasındaki karşılıklı alışverişe bir misal olarak verir. Bununla beraber sanatçı, eleştirmeci ve okuyucuya düşen görevler birbirine kökten benzemeseler de birbirini tamamlayacak niteliktedir. Yazar, bu özelliğin birinin görevini gerekirse diğerinin yapmasını kolaylaştırdığını dile getirir. (S. 46, s. 19- 22)

Şahap Sıtkı, Salâh’ın *Günlük*’ünü ele alır ve Birsell’in kitabında ele aldığı konuların çeşitli olması nedeniyle kitabı, her sayfası okunacak bir kitap olarak

bulur. Kitapta, can sıkıcı ayrıntılardan kaçınılmış, arınmış fikirler, iz'anın ışığında bir parlaklığa kavuşmuştur.

Şahap Sıtkı bu kitabı, ele aldığı eserde fikir haysiyeti arayan genç kuşaklara tavsiye eder; *“Günlük'te ne düpedüz ifade edilmiş dolaşık fikirler, ne bilgiççe soğuk öğütler var. Genç dostlarına birtakım arınmış, berrak mantığın süzgecinden geçmiş fikirler sunuyor, süslemek züppeliğine düşmeden düşündüklerini apaçık söylüyor. Tuttuğu yol, faydalı bir yol. Her yaşta, her fikir seviyesindeki kişi bu yazılardan payına düşeni rahat rahat alır.”* (S. 46, s. 45)

Ömer Atılâ S.'nin kaleminden Nezihe Meriç'in *Topal Koşması* tahlil edilir; bu hikâye kitabında yazar, yaşama sorununun soyut ve bireysel karşımıza çıktığını belirtir. Meriç'in kişilerinin bir düzen, bir yaşama düzeni sorununa sıkıca tutunduğu görülür. Meriç'in öz yönünden sanatının doruk noktasına gelmiş bulunduğunu düşünen yazar, yazarın sanat görüşünde de bir devrim yaşandığını ifade eder. Meriç'in okuru ilk çeken yönünün anlatım özelliği olduğunu, ününü biraz da anlatımına borçlu olduğunu belirtir. Meriç'in öykülerinin özüne uyan, psikanalistlerin –serbest akış- yöntemini andıran anlatımı olduğu gibi yazarın evrene, kendine özgü bir bakışı vardır. Aşırı öznelcilik denebilecek bu özelliğine çok uyan anlatımı bilinçle bilinçaltı, düşünle gerçek arasında gidip gelmektedir. Bu bakımdan onun sanatı gerçeküstü akımına da yaklaşmaktadır. Meriç'in dikkat çeken özelliklerinden birinin de dili olduğunu söyler Ömer Atılâ. Eskiden dilinin arılığına, bütünlüğüne özenmeyen, iyi, rahat anlatabilmek için kaleminin ucuna gelen kelimeyi kullanan Meriç'in *Topal Koşma*'da bilinçli bir dil anlayışı göze çarpar. Meriç, Öztürkçe'ye yönelir. Dili eskisine göre çok arı ve durudur. (S.48, s. 37- 42)

Ahmet Köksal derginin 49. sayısında *Cahit Sıtkı'da Ölüm* temasını işler. Yazara göre, 1932'de yayınladığı *Ömrümde Sükût*'tan son yazdıklarına kadar Tarancı'nın şiiri oldukça belirli bir değişiklik ve evrim göstermez. Onun şiiri eski ve yeni şiir beğenisini kendinde birleştiren bir özellik taşır. Sağlığında esaslı bir eleştirmeye uğramayışını da bu sebebe bağlamamız mümkündür der, Köksal. Genelde konu olarak seçtikleri; anılar, aşk, yalnızlık, özlem gibi kişisel duygulardır. Bunları açık seçik, uysal ve yapmacık olmayan bir söyle-

yiş güzelliği, ölçülü bir deyim rahatlığı içinde işlemiştir. Böylelikle çabuk anlaşılmış, büyük bir okuyucu topluluğunun sevgisini kolayca kazanmıştır. Yazara göre Tarancı; *“İlk şiirlerinden son yazdıklarına kadar şiirleri topluca gözden geçirilince, onun, ölüm düşüncesi üzerinde en çok duran şairimiz olduğu kolayca anlaşılır. Ömrümde Sükût’tan bu yana ölüm konusu sanki Cahit Sıtkı’nın düşüncesine bir sorgu işareti gibi takılıp kalmıştır.”* Yazar, konuya açıklık getirmek üzere pek çok şiirinden örnekler sunmuştur. (S. 49, s. 8- 15)

Hüseyin Cöntürk, 56 yılının sonlarında eleştirel yazınının büyük bir gelişmenin arifesinde olduğunu düşünür. Eleştirel yazılar yazan gençlerin sayısının gün geçtikçe arttığını, o dönem gençlerinin çalışmalarının biraz dağınık olmasına rağmen giderek toparlanacaklarından, iyi sonuçlar alacaklarından umutlu olduğunu sözlerine ekler. Bunun nedenini kendi ölçüler sistemini kurmakta hatırı sayılır çabada bulunduklarına bağlar. Bu, onların doğru yolda bulunduklarını göstermektedir. Çalışırlarsa, dil öğrenirlerse, bir kuşak sonra bizde de bir modern eleştirme göreneğinin kurulduğunu edebiyatımız görebilecektir. Yazar eleştiride ölçünün nasıl olması gerektiğini belirttikten sonra Fethi Naci ve Nurullah Ataç’ın eleştiri yöntemlerini karşılaştırır. Sağlam eleştirinin iki eleştirmenin eksik yönlerinin doldurulması ile elde edileceğine inanır. F. Naci’nin ölçüler sistemi bir edebiyat eleştirmesi ölçüler sistemi olmaktan çok, dünden bugüne varan edebiyat eğrisini ilgilendirmekten çok, bir toplum bilimsel öğreti sistemine yakın düşmektedir. Böyle bir sistemin kıyaslanması yine toplumbilim dalındaki bir sistemle yapılabilir. Ataç’ın görüşleri edebiyattan çıkmadır, edebiyat eğrisi üzerindedir, ona aykırı değildir, fakat bu görüşler belirli bir ölçüler sistemine bağlanmamıştır. (S. 50, s. 38- 44)

Şahap Sıtkı, Melih Cevdet’in son kitabı *Yan Yana* dolayısıyla kitap hakkında fikirlerini beyan eder. Yazarın şair hakkındaki düşüncelerini aynen alıyoruz: *“Melih, mecazlarla konuşmaya kalkmaz. Küçük olaylarla oyalanacak yaratılıştadır değildir. Bilgiçlik taslamaz. Ahlak dersi vermeye yeltenmez. Şekille manayı onca içten birbirine bağlar ki, en anlayışsız olan bile bir bütün varlığına inanır. Melih’in şiirlerinde ölçünün temeli hecelerin sayısında değildir. Sesler değil, geçen zaman hesaba katılır. Kulağa daha hoş gelen, okşayan aynı*

seslerin ölçülü tekrarından kuvvet kazanmaya ihtiyaç duymayan bu şiir, daha geniş etkiler yaratır. Dile daha sabit, daha göze çarpan bir eda vermesi, ister uzun, ister kısa, yalnız orta değerdeki heceleri hesaba katması bu şiire gür bir ses, sağır gürültülerin ortadan kalktığı bir büyüklük kazandırmaktadır.

Çoğu mısralarında alay eden, gülümseyen bir acı vardır. Bundan şairin kişiyi ciddiye aldığını anlarız. İnsanca yaşamaya kavuşmak için savaşanların davasını dile getirirken hiçbir yapmacığa, özentiye düşmez. Bu fikrin ortasında durur, kişinin ruh yüceliğini, ruh yüceliği kadar mutlu olan korkusunu, ıstırabını pırıl pırıl bir vakar içinde söylemeyi bilir.” (S. 50, s. 45- 46)

Yenilik'in 51. sayısında, Şahap Sıtkı'nın bir önceki sayıda yayımlanan Necatigil'in Kongo şiiri ile Turgut Uyar'ın Akçaburgazlı Yekta'nın Mahkeme Kararını Aldığında Söylediği Mezburdur adlı şiirlerinin yeni şiirin bütün özelliklerini taşıdığını ifade eden bir yazısı yer alır.

Türk edebiyatı ve düşünce dünyası 1956 yılının aralık ayı içerisinde birbiri ardından iki değerli üyesini kaybeder; Reşat Nuri Güntekin ve Ercüment Ekrem Talu. Her ikisi de Türk düşüncesine ve edebiyatına büyük evlatlar yetiştirmiş olan Meşrutiyet kuşağındandır. Tarihimizin en karışık ve buhranlı bir mahşer devrinde yetişen ve eserlerini veren bu kuşağın son üyeleri, her ikisinin yazı alanına girişleri, edebiyat çevrelerinde ünlerini kazanışları, aynı zamana rastladığı gibi, son yolculukları da birbirleri peşinden olmuştur. Tahir Alangu 51 tarihli bu yazısında bu iki büyük yazarı birlikte anar; “Birinci Dünya Savaşı'nın son yılları ile Cumhuriyet'in ilk yılları arasında hikâye ve romanlarını veren bu iki yazarın benzeyen ve benzemeyen tarafları vardır. Her ikisi de romancılık ile mizahi magazin hikâyeciliğini aynı zamanda yürütmüşler, ikisi de aynı temiz İstanbul şivesini eserlerinde kullanmışlar, çok defa aynı dergi ve gazetelerde yan yana çalışmışlar, aynı devrin zevklerine ve edebi gelişmelerine ayak uydurmuşlardır. Her ikisi de edebiyat alanında birer yol açıcı, yön verici rol oynamadıysa da edebi kişiliklerini kurabilmiş, geriye okunabilecek eserler bırakabilmiş bahtlı yazarlar zümresindendir. Onların küçük hikâye anlayışları, yazışları arasında bir benzerlik olmuştur. Hareketleri çabuk, tasvirden çok konuşmalara yer veren, konuları heyecan uyandırıcı,

birbirine zincirlenen vakalarla örülmüş, sonraları daima hayret verici bir şekilde biten, Maupassantvâri hikâye anlayışında her ikisi de müşterektir. Reşat Nuri'nin hikâye anlayışında, çok defa konularına kadar müşterek olmasına rağmen, Ercüment Ekrem'den ayrılan bir yönü, onun hissî ve dramatik, acıklı temaları fazla olan hikâyelere olan eğilimidir. Ercüment Ekrem ise tek çizgi hâlinde mizahî bazen sosyal satire kaçan hikâye yolunu tercih eder görünmektedir. Bazen birleştikleri mizahî hikâyelerde ise, Reşat Nuri, zarif salon nükteleriyle, ölçülü ve nezih bir mizahla yetindiği halde, Ercüment Ekrem tenkitçi, hicivci bir mizaha doğru, bizdeki halk mizah geleneğinin şive taklidine doğru gitmektedir. Yalnız bu yönde değil sanatlarının hemen her yönünde Ercüment halkçı bir yola giderken Reşat Nuri daha ziyade orta eğitim görmüş bir zümreye hitap etmektedir. Onların birbirine benzemeyen cepheleri daha çok romanlarında görülmektedir. Reşat Nuri'nin biraz dili biraz da temaları ile halka biraz yaklaşmakla beraber ayrıntılarında yine de bir 'alafranga roman yazarı' olduğu görülür. Tipleri, zevkleri, roman çevreleri, tiplerinin yaşayışında beliren dünya görüşlerinden onun oldukça seçkin bir zümreye bağlı olduğu halde, Talu'nun romanları Hüseyin Rahmi-Ahmet Rasim halkçı mektebin bir devamıdır. Onun bütün ayrıntılarında geniş ölçüde ele aldığı İstanbul kenar mahallelerinin dili, kişileri, meseleleri, atmosferi yer alır. Bundan dolayıdır ki Reşat Nuri'nin eserleri aydın kişilerin eliyle geniş bir çevreye kolaylıkla yayılabilmiş, Ercüment Ekrem'in romanları da halk arasında sevildiği ve okunduğu halde okul kitaplarına, sıra edebiyatı tarihlerine geçmeden kalmıştır. Bu vasıflarile Ercüment Ekrem ile Reşat Nuri'nin milli edebiyat cereyanı içinde birbiri peşinde veya birbirine bağlı olmaktan ziyade, ara sıra birbirine temas etmekle beraber, belli bir aralıkla yan yana yürüdüklerini söyleyebiliriz.” (S. 51, s. 19- 21)

Mehmet Kaplan, *Yenilik*'in 52. sayısında son çıkan şiir kitaplarından biri olan *Hacivat'ın Karısı ve Salâh Birseli*'i ele alır. Kaplan, *Hacivat'ın Karısı* adlı şiir kitabından yola çıkarak Salâh Birseli'nin şiir anlayışını, üslubunu ve onu diğer sanatçılardan ayıran özelliklerini dile getirir. Bugünkü Türk şiirinde Birseli'nin görüş tarzı ve üslubuyla çok ayrı bir hususiyet arz ettiğini öne süren

Kaplan, şiirleriyle bizi şaşırttığını, bazen ciddi mi yazıyor, şaka mı ediyor diye tereddütte kaldığımızı, bunun da onun kendine has bir ironi, üslubu olduğuna delâlet ettiğini belirtir. İyi şairi kötü şairden ayıran başlıca âlâmetin üslup endişesi olduğunu düşünen yazara göre, Birsal, üslup üzerine çok düşünmüş, her kelimesini tarta tarta yazmıştır. Kaplan, şairin üslubunu şu satırlarla tahlil etmeye çalışır: “*Üslup, bir yaşayış tarzını, bir hayat görüşünü ortaya koyuyor. Salâh Birsal destanı, lirik şiiri, didaktik şiiri de sevmez. Bu üç edebi nev’i de ulvi duyguları ve düşünceleri anlatır. Hâlbuki Salâh Birsal, insanların hayatında kaba tarafların büyük bir yer tuttuğuna inanır. Kahramanlık, aşk veya hikmet insanları yüceltir. Salâh Birsal, bu duygulara kapılmaktan adeta çekiniyor.*” (S. 52, s. 5- 8)

Behçet Necatigil’in 41 şiirini içine alan *Eski Toprak* Ahmet Köksal tarafından incelenir. Köksal, kitaptan seçtiği şiirlerle kitap hakkındaki genel kanaatlerini dile getirir. Yazara göre, öteden beri daha çok kişisel duyguları sade, yapmacıksız bir dil, kendine özgü kırık dökük bir mısra yapısı içinde, süssüz fakat özden, yumuşak bir sesle anlatan Necatigil’in aynı söyleyiş özelliklerinin bu kitabında da sürüp gittiğini görmek mümkündür. Necatigil’in şiiri; gündelik çevremiz içinde çoğu kez farkına varmadan yaşadığımız ya da önem vermediğimiz duyguları, düşünceleri yansıtmaktadır. *Eski Toprak*’ta yer alan birçok şiirde duygu kadar düşüncenin de bir yeri, geçmiş zamanın bıraktığı izlenimlerin bir yaşama deneyinin verdiği sezgilerin, yargıların da oldukça payı vardır. (S. 52, s. 16- 17)

Ahmet Köksal Oktay Rıfat’ın son çıkan şiir kitabı *Perçemli Sokak* üzerine bir deneme yazar. Köksal’a göre Oktay Rıfat bu kitabında bizim için yeni sayılabilecek bir şiir deneyi ile karşımıza çıkar. *Perçemli Sokak*’ta şimdiye kadar gördüğümüz birçok şiirdeki gibi herhangi bir konuya bağlanmayan (kimisi düz yazı) kırk bir parça şiir vardır. Bu da Oktay Rıfat’ın bizim gerçek diye tanıdığımız olgulardan kaçmak isteyen yeni anlayışının doğal bir sonucu olabilir. Şiir birbirine yabancı sanılan kelimelerin karşılıklı etkisinde bize bir takım soyut görüntüler çizmekte, yeni bir duyarlık alanı açmak istemektedir. Şairin bundan önceki şiir anlayışından apayrı bir yöneliş gösteren ve bundan önceki

şiiir anlayışıyla uzlaşacağını sanılmayan son şiiirlerinin bu yeni şiiir deneyinin, şiiirimize yeni bir soluk, yeni bir duyarlılık getirip getiremeyeceği yakın bir gelecekte anlaşılacağını düşünmektedir. Yazara göre, bizim tanıdığımız gerçekle yaşama ile ve anlamla ilgisini kesen, salt görüntüye ve soyut gerçek üstü kelime sanatına dayanan bu şiiirin ne kadar ömürlü olacağı merak edilmeye değerdir. (S. 53, s. 33)

Bilim, felsefe, edebiyat ve eleştirme arasındaki bağların ilk bakışta birbirinden farklı görünmesine rağmen her birinin doldurduğu boşluğun ayrı olduğunu, Hüseyin Cöntürk *Uyruk Değiştirme* ismini taşıyan yazısında dile getirir. Edebiyat yapıtı her şeyden önce bir kişinin ürünüdür. Bu yüzden yapıt ile o kişinin fizyolojisi, ruhsal durumu, hayatı ve tarih arasında az çok kuvvetli bir bağ, bir ilinti vardır. Edebiyat yapıtı aynı zamanda kişinin içinde yaşadığı toplumsal şartların da ürünüdür. Toplumun kullandığı dilin ürünüdür. Bu nedenle edebiyatı anlamak için yardımcı bilim dallarının desteğine ihtiyacımız vardır. (S. 54, 6- 8)

Samet Ağaoğlu'nun *Büyük Aile* isimli hikâye kitabında üç hikâye yer almaktadır. Muzaffer Uyguner, kitapta yer alan Büyük Aile isimli hikâye kitabını tahlil eder. Uyguner'e göre yazarın öykücülüğünde öbür öykücülerimizden farklı yönler bulunmaktadır. Bu kişilerinde olduğu gibi anlatışta da görülmektedir. Öbür öykücülerimiz dilde daha çok duruluğu ve günün öykücüleri anlayabileceği bir dile önem verdikleri halde, yazarımız eski kelimeleri atmamaktadır. Uyguner, genç okuyucuların anlayabileceği bir dille yazmaya önem vermesinin sanatı ve öykücülüğü için daha uygun olabileceği kanısındadır. (S.54, s. 29- 31)

Kemal Kandaş *Şiiir ve Kalıp* isimli denemesinde yeni şiiir, eski şiiir, şiiirde kullanılan vezinler ve bu vezinleri kullanmanın gerekliliği üzerinde durmuştur. (S. 55, s. 14- 15)

Hüseyin Cöntürk, *Öznel Eleştirmeye Karşı* isimli denemesinde, dönemin eleştiri anlayışını eleştirmekle beraber eleştiri konusunda yeni bir teklif sunar. Yazara göre eleştiride öznellik veya nesnellik eleştirmenin yapmak istedikleri ve niyetiyle doğru orantılıdır. Kendi ruhunun maceralarının tutanağını tutmak

isteyenler öznel eleştiriye seçerken, eleştiriye macera olarak değil de edebiyat yapının cinsini, niteliklerini ve değerini bildirmek için bir vasıta sayanlar nesnel olmaya çalışırlar. (S. 57, s. 25- 26)

Bir uygarlıktan sıyrılıp başka bir uygarlığa ayak uydurmak isteyen bizim nelerden yoksun olduğumuzu, Batı'nın nelerini gereksindiğimizi açık seçik olarak bilmediğimizi dile getiren Konur, *Sanat ve Düşünce* isimli yazısında bu sayılan nedenlerden ötürü yeterli bir bileşime varamadığımızdan yakınır. Birtakım belli kalıplara dayanarak, şimdiye kadar, durmadan söylenmiş önermeleri ileri sürerek hep aynı çemberin üzerinde dolanıp durmanın çıkar yol olmadığını belirten yazar; "Yürünecek yolun çizilmesi için de ayrı öğretilerin tartışılması, ak olanın uygun olanın seçilmesi gerek." düşüncesindedir. Konur, bu girişten sonra, Nurettin Şazi Kösemihal'in *Sanat ve Düşünce* adlı kitabından *Doğu düşüncesinden Batı düşüncesine geçiş* başlıklı yazısına değinir. (S. 58, s. 22- 23)

Selçuk Batur ve A. Hikmet aynı eseri çevirirler ancak çeviriler birbirinden çok farklıdır. Adnan Özyalçiner, *Çeviri Ama Aldatmayan* başlıklı yazısında bu farklılığı eleştirmektedir. Özyalçiner'e göre çeviri yapmanın birinci şartı çevirmenin kendi diliyle beraber çeviri yapacağı dili ve özelliklerini çok iyi bilmesi gerekir. Yazar, bu iki yazarın çevirilerindeki farklılıklardan örnekler vererek yazısını sonlandırır. (S. 58, s. 26- 28)

Dile bağımsızlığını kazandırmak, kelimelerin değiştirilmesiyle değil, dilin yapısındaki yabancı etkilerin silinmesiyle olur diyen Konur, Öztürkçeçiliğin yanlış anlaşıldığından şikayet etmektedir. Bunun için de Türkçenin grameri, sözdizimi incelenmelidir. Öztürkçecilik ancak bu bilgilere dayanınca değer kazanır. Yazar bu konudaki düşüncelerini şöyle ifade eder; "*Biz dilin yabancıya tutsak olmasını önlemeye çalışırken, yanlış, çirkine tutsak edildiğini gördük. Elbirliğiyle işe başlamalıyız artık. Türkçenin yanlış kullanılmasına, çirkin kullanılmasına elbirliğiyle karşı koymalıyız. Dilden "yabancı"nın atılması da bu iki dayanağın, yanlış karşı savaşın, çirkine karşı savaşın yardımı ile olacaktır. Dil devrimimizin ilk amacı arı Türkçe değil, doğru Türkçe, güzel Türkçe*

olmalıydı. Dilimizi bilim ışığında ele almalıydık, Türkçeçiliğimiz sevgiye değil, bilgiye dayandırılmalıydık.” (S. 59- 60, s. 11- 12)

İKİNCİ BÖLÜM

(Tahlilî Fihrist)

I.YAZILAR

A. KRONOLOJİK SIRALAMA

Yazar adı	Yazı adı	S	Tarih	s	Tür	Açıklama
Yenilik	Çıkarken	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	1	Açıklama	Yenilik Dergisi'nin yayın hayatına atılışı üzerine
Nurullah Ataç	İnanmak	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	1	Deneme	Doğruya akıl ve şüphe olmadan varılamayacağını düşünen yazar yazısında sorgulamadan inanmak üzerine eleştirilerde bulunmuştur.
Salâh Bırsel	Küfür Edebiyatı	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	1	Eleştiri	Yazıda üslup üzerinde durulmuş ve edebiyatımızda özellikle genç yazarların küfrü beğenilmenin bir yolu olarak görmesi ve bu durumu, eseri yazanın bir üslubu olarak göstermeye çalışması eleştirilmiştir.
Behçet Necatigil	Dolmak, boşalmak	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	1	Şiir	Hastalığı nedeniyle kendini çaresiz hisseden bireyin duygularını yansıtan serbest vezinli şiir
Cahit Külebi	Küçük Hanım'ın Kendisi	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	1	Şiir	Küçük hanımın kişisel özelliklerinin ve beğenilerinin anlatıldığı serbest vezinli şiir
İmzasız	Paul Eluord Öldü	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	2	Haber	Paul Eluord'un ölüm haberi
Naim Tiralı	Eluardla Birkaç Dakika	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	2	Anı	Tiralı, yazısında Paris'te P.Eluardla karşılaşmasını ve ona kitabını imzalatmasını anlatmıştır.
Paul Eluard (Çev: Özdemir Asaf)	Yalnız Değilim	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	2	Şiir	Şiirin teması aşktır.
Paul Eluard (Çev: Özdemir Asaf)	Kimseler Bilemez Beni	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	2	Şiir	Şiirin teması aşktır.
İmzasız	Olanlar-Bitenler 'Dil Davası'	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	2-3	Eleştiri	Anayasa dilinin değiştirilmesi; yeni yerleşmiş kelimelerin çıkarılıp eski unutulmuş kelimelerin yeniden anayasada kullanılması üzerine bir eleştiri
İmzasız	Olanlar Bitenler 'Beneddetto Croce'	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	3	Tanıtım	Benedetto Croce'nin <i>İfade İlmî ve Genel Lengüistik Olarak Estetik, Şiir, Estetiğin Dua Kitabı</i> adlı kitaplarının tanıtımı
İmzasız	François Mauriac	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	3	Biyografi	52 Nobel mükâfatını kazanan Fransız Mauriac'ın kısa yaşam öyküsü

İmzasız	Fransa'da Roman Mükâfatları	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	3	Haber	Fransa'daki roman mükâfatları üzerine
Fitne-Fücur	Dedi-Kodu	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	2-3	Mizah	Maya Sanat Galerisi'nde açılan bir sergide bir araya gelen sanatçılar hakkında dedikodular
Sait Faik	O ve Ben	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	3	Şiir	Serbest ölçü ile kaleme alınmış şiirin teması aşktır.
Orhan M. Arıburnu	Kara Mehmet'in Türküsü	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	3	Şiir	Hâlden şikâyetin dile getirildiği şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
Nurullah Berk	Şöyle Güzel Bir 8 Çizebiliyorsanız Siz De Ressam Olabilirsiniz	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	4-5	Eleştiri	Her dönem sanatı iyice basite indirgeyen yeni bir metodun çıktığından ve usta çırak ilişkisinin eski önemini yitirmesinden yakınan yazar bu yazıda resim sanatının hafife alınmasını ve ressamlığın kolay bir sanat dalı olarak gösterilmesini eleştirmiştir.
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Akdeniz	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	4-5	Şiir	Teması yaşama sevinci olan şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
Selmi Andak	Gian-Carlo Menotti	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	5	Biyografi	İtalyan sanatkâr Menotti'nin hayatı ve sanatı üzerine
İmzasız	Konserler	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	5	Haber	Ayın konser etkinliklerinden haberler
Zeyyat Selimoğlu	Cephe Gerisinde	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	6	Hikâye	II. Dünya Savaşı sırasında bir Nazi subayının iki Yunanlı çocuğa zulmünü ve bu zulüm karşısında sessiz kalmak zorunda kalan bir adamı konu alan hikâye
Muzaffer Aşkın	Kitaplar <i>Şiirin İlkeleri</i>	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	6-7	Eleştiri	Salâh Birsal'in <i>Şiirin İlkeleri</i> adlı kitabına yönelik bir eleştiri yazısı
İmzasız	<i>Şiirin İlkeleri</i> ve Türk basını	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	6-7	Haber	Salâh Birsal'in <i>Şiirin İlkeleri</i> adlı kitabının Türk basınındaki yankıları
İmzasız	<i>Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda</i>	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	7	Kitap Tanıtımı	Cahit Külebi'nin <i>Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda</i> adlı kitabının tanıtımı
İmzasız	Jean'ın <i>Vahşi Kız'ı</i> Dram Tiyatrosunda	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	8	Oyun Tanıtımı	Modern Fransız tiyatro edebiyatının dünyaca tanınmış yazarı Anouilh'un <i>Vahşi Kız</i> adlı dramının ülkemizde sahnelenmesi üzerine
İmzasız	Şarlo Avrupa'da	1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	8	Film Tanıtımı	Şarlo'nun son filmi <i>Sahne Işıkları'nın</i> sahnelenmesi üzerine
		1	15 Aralık 1952-15 Ocak 1953	6,7,8	İlan	<i>Karalama Defteri</i> (Nurullah Ataç), <i>Yarın Diye Bir Şey Yoktur</i> (Tarık Buğra), <i>Edebiyat Üzerine</i> (Suut Kemal Yetkin), <i>Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda</i> (Cahit Külebi), <i>Yeditepe</i> (On beş günlük fikir ve sanat gazetesini)

İmzasız	Nurullah Ataçla Bir Konuşma	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	1,7	Söyleşi	Yeni şiir, yeni şiirin yadırganması, sanat eserinin değeri, edebiyatımızda küfür, edebiyatımızda konuların birbirine yaklaşması, devrik cümle ile yazmak üzerine bir söyleşi
Suut Kemal Yetkin	Üslûp Üzerine	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	1,7	Deneme	Üslubun ne demek olduğu, nasıl elde edileceği, şeklin ve mahiyetin ayrı ayrı bir anlam ifade etmediği ve onları birbirinden ayırmanın imkânsız olduğu üzerine bir deneme
Samim Kocagöz	Hikâye Yazmak Kolaydır	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	1,2,7	Sohbet	Arkadaşlarının nasıl hikâye yazdığını sormaları üzerine yazar, bu yazısında, mütevazı bir tavırla biraz da çekinerek hikâye yazmanın inceliklerini dile getirir.
Sabahattin Kudret Aksal	Aşk Şiiri	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	1	Şiir	Aşk adına yazılmış şiirin inandırıcılıktan uzak olduğunu mizahi bir dille ifade eden şiir altı dizeden oluşmaktadır.
İmzasız	Basında Fikir ve Sanat	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	2-3	Haber	Basında fikir ve sanat üzerine çıkan yazılar.
Fitne-Fücur	Dedi-Kodu	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	2-3	Mizah	Şehir tiyatrolarında sahnelenen <i>Koca Bebek</i> adlı oyundan notlar
Fazıl Hüsnü Dağlarca	İstanbul Üzre	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	3	Şiir	İstanbul sevgisini anlatan serbest ölçülü şiir
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Alınan Toprakta Soğumak	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	3	Şiir	Şehitlik üzerine yazılmış serbest ölçülü şiir
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Şehit Akı	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	3	Şiir	Bir askerin aklından son geçen cümlelerle kurulmuş şiir dokuz dize ile yazılmıştır.
Nahit Ulvi Akgün	Sokaktaki	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	3	Şiir	Çaresizlik ve yalnızlık yaşayan bireyin duygularını anlatan serbest ölçülü şiir
Herbert Read (Çev: Muzaffer Aşkın)	Plastik Sanatlar ve Güzellik	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	4		Sanat, güzellik ve plastik sanatların tarifine dair bir yazı
F. Elcar	Fransa'da Türk Sergisi	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	4	Sohbet	Yazıda, sanat eserlerimizin teşhir edilmek üzere Paris'e gönderilmesine itiraz edenler eleştiriliyor.
Naim Tiralı	Cıklı Cıklı Hikâye	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	5	Hikâye	Küçültme ekinin sıklıkla kullanıldığı bu hikâyede genç kız fakültenin en yakışıklı erkeği ile birlikte. Kızın delikanlıya sevgisini söylemesi ile ayrılmaları bir olur. Yazar anlatıcı 'Yeni asır gençler ve aşklar böyle olur.' diyerek kıza teselli vermeye çalışır.
İmzasız	Nurullah Ataç ve Süleyman Efendi	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	5	Anı	Nurullah Ataç 'Yazık oldu Süleyman Efendi'ye' mısraını kendisinin değil Hikmet Feridun Es'in meşhur ettiğini anlatıyor.
Selmi Andak	Müzik	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	5	Haber	Ayın müzik hareketlerinden haberler

İbrahim Erseyrek	Yarın Diye Bir Şey Yoktur	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	6	İnceleme	Tarık Buğra'nın <i>Yarın Diye Bir Şey Yoktur</i> adlı hikâye kitabının tanıtımı
İmzasız	Kitaplar	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	6-7	Kitap Tanıtımı	Vüs'at. O. Bener'in hikâye kitabı <i>Dost</i> , Oktay Rıfat'ın şiir kitabı <i>Aşağı Yukarı</i> , Arif Hikmet Par'ın şiir kitabı <i>İki Kemal</i> 'in tanıtımı
Tarık Buğra	Şehir Tiyatrosu	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	8	Sohbet	Tarık Buğra'nın şehir tiyatroları hakkındaki görüşleri
Ayşe Nur	Küçük Sahne'de <i>Arpa Ambarı</i>	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	8	Oyun tanıtımı	Ayşe Nur'un Fransız oyun yazarı Marcel Achard'un <i>Arpa Ambarı</i> adlı oyunu hakkındaki görüşleri
Oktay Akbal	Sinema	2	15 Ocak 1953-15 Şubat 1953	8,5	Film tanıtımı	Rene Clair'in yeni filmi <i>Sahne Işıkları</i> 'nın tanıtımı
İmzasız	Nihat Sami Banarlı Diyor ki	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	1,7	Söyleşi	Banarlı'nın dil konusundaki düşünceleri, lisanımızın zenginleşmesine dair düşünceleri, Türk yazarlarının kullandıkları dil, bugünkü edebiyatımızın milletler arasındaki değeri, sık sık ortaya atılan akademi ihtiyacı fikri üzerine bir söyleşi
Nurullah Ataç	Şiir	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	1	Sohbet	Şiirde öz ve biçimin birbirinden ayıramayacağını düşünen yazar bu yazısında, şiiri bu özelliğinden dolayı diğer edebi türlere oranla daha çok sevdiğini dile getirir ve yeni şiiri savunur.
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Akdeniz	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	1	Şiir	Şiirin teması aşktır ve serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
İmzasız	Olanlar-Bitenler	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	2	Haber	Basında sanat hakkında çıkan yazılar
Fitne-Fücur	Dedi-Kodu	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	2	Mizah	Asude Zeybekoğlu'nun şehir tiyatrosu sanatkarları şerefine verdiği kokteylden dedikodular
Özdemir Asaf	Neyzen Tevfik	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	3	Sohbet	Neyzen Tevfik'in ölümü üzerine
Özdemir Asaf	Portre	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	3	Şiir	Neyzen Tevfik'i anlatan dört dizelik şiir
Özdemir Asaf	Kıt'a	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	3	Şiir	Dört dizelik şiir
Neyzen Tevfik	Afrodite	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	3	Şiir	Yedi dördlükten oluşan ve hece ölçüsü ile yazılan şiir Afrodit'e övgüdür.
Bülent Ecevit	Ankara Mektubu	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	4	Haber	Ankara'daki kültür ve sanat etkinliklerinden haberler
Sabahattin Kudret Aksal	Ayrılık	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	4	Şiir	Serbest ölçü ile kaleme alınmış şiirin teması yalnızlıktır.

Salâh Bırsel	Günlük	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	4-5	Günce	Yazarın, her an birilerinin şiir öldü lakırdısı etmesi, Devlet Armağanları Kanunu, yeni şiiri sevmek için alışkanlıklardan vazgeçilmesi gerektiği ve günlük tutmak üzerine düşünceleri
İlhan Engin	Kaymakam	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	5	Hikâye	Ömer ve Hasan, bir nisan gecesini, Trakya ovalarında Sıtkı Kaymakam ve Tatar kızın macerasına şahit olurlar.
Sabahattin Batur	Otobüste Konuştular	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	5	Şiir	Yedi dördlükten oluşan şiirde yoksul bir ailenin yaşamı anlatılmaktadır.
Sait Faik	Mektup	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	5	Şiir	İki bentten oluşan bu şiir şairin deniz sevgisini anlatmaktadır.
Samim Kocagöz	Gazete	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	6	Fıkra	Bir taşra kasabasında oturan delikanlı gazetelerde çıkan kimi haberlere tepki göstermektedir.
İlhan K. Mimaroglu	Müzik 'İstanbul'da'	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	6	Haber	İstanbul'daki müzik faaliyetleri üzerine
İmzasız	Basında fikir ve sanat	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	7	Haber	Basında çıkan fikir ve sanat yazıları
Ayşe Nur	İstanbul Büyükşehir Dram Tiyatrosunda <i>Lilium</i>	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	8	Oyun tanıtımı	<i>Lilium</i> oyunu hakkında genel bilgi veren yazı
Sevgi Batur	Genç Tiyatro Yazarı	3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	7-8	Deneme	Batur, bu yazısında genç tiyatro yazarlarına destek verilmesi gerektiğinden bahseder ve devlet ile belediye reisörlerinin işlerinin sanat olduğunu unutarak esnaf gibi davranmalarını eleştirir.
		3	15 Şubat 1953-15 Mart 1953	7,8	İlan	<i>Pembe Kurt</i> (Kemal Bilbaşar), <i>Bizans Definesi</i> (Oktay Akbal), <i>Halk Türküleri</i> (Eflâun Cem Güney), <i>Evler</i> (Behçet Necatigil), <i>Park</i> , <i>Yirmi Beş Kuruşa Amerika</i>
İmzasız	Suut Kemal Yetkin Anketimize Cevap Veriyor	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	1	Anket	Bugünkü edebiyatın milletler arası bir değeri olup olmadığı ve edebiyatımızın devletin desteğine ihtiyaç duyup duymadığı üzerine bir anket
İmzasız	İbnülemin M. Kemal'in Jübilesi	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	1	Haber	Tanınmış ilim adamı mütefekkir ve bibliyografya ustası İ.M. Kemal'e İstanbul Üniversitesi'nde yapılan jübilenin haberi
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Karanlıktaki	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	1	Şiir	Serbest ölçü ile yazılan şiirde geçmiş günlere karşı bir hayıflanma söz konusudur
Nurullah Ataç	Sanat Adamları	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	1	Deneme	Sanat eseri olmayan insanların eleştirmen olmaya da hakkı olmadığını savunan görüş eleştirilmiştir.
İmzasız	Olanlar-Bitenler	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	1	Sanat	Sanat dünyasından haberler

Fitne-Fücur	Fitne-Fücur	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	1	Mizah	Maya Sanat Galerisi'ndeki sergiden dedikodular
Doğan Ruşenay	Bizim Nesli Tenkit	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	3,7	Eleştiri	Bugünkü edebiyatın pek çok açıdan tenkit edildiği bu yazıda, realizm temayülü ve sürrealizmin tesirleri ile destan hevesinin yerleştiği bugünkü edebiyatın dünden çok farklı olmadığı belirtilir.
İlhan Berk	Köroğlu Destanı'ndan	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	3	Şiir	Zulmün kötülüğü üzerine yazılmış serbest ölçü ile kaleme alınmış şiir
Sabahattin Batur	En İyisi Yaşarken Yaşamak	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	3	Şiir	Teması ölüm olan şiir serbest ölçü ile yazılmıştır.
İmzasız	Günlük tutuyor musunuz?	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	3	Anket	Colette, Henri Calet, Julien Green'in günlük üzerine düşünceleri
Bülent Ecevit	Amerikan Elişleri Sergisi	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	4	Sohbet	Yazarın İstanbul'dan sonra Ankara'da açılan Amerikan elişleri sergisi hakkındaki görüşleri
Muzaffer Aşkın	Sanatçı ve toplum üzerine düşünceler	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	4	Deneme	Yazarın sanatçı ve toplum üzerine düşünceleri
Salâh Bırsel	Günlük	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	4-5	Günce	Yazarın söz ve fikir hürriyeti, sanatta sadelik ve açıklık, sanatta folklordan faydalanmak üzerine düşünceleri
Tarık Buğra	Pazar Nöbeti ve Sınırlara Dair	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	5	Hikâye	Yatılı okulda muallim muavinliği yapan kahraman nöbetçi olduğu bir hafta sonu çocukların yasak olan salonlara girdiğini görür. Kuralları umursamaz, güneşli bir pazar gününü değerlendirmek için dışarı çıkar.
Hâlim Yağcıoğlu	Medrano	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	5	Şiir	Sirkte cambazlık yapan bir adamın hayatının ve çocuklarının anlatıldığı şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
Oğuz Kâzım Atok	Er Meydanı	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	5	Şiir	Şiir savaşların yıkıcılığı üzerine yazılmıştır.
Oğuz Kâzım Atok	Kavuşmak	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	5	Şiir	Şiirde savaşların insan üzerinde yarattığı korku dile getirilmiştir.
Rafet A. Kocabekir	Bir Tepsinin Düşündürdükleri	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	5	Şiir	Kış mevsimin düşündürdükleri üzerine yazılmış şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
Suat Behlülgil	Perşembe	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	5	Şiir	Altı dizelik şiir
İlhan K. Mimaroğlu	Ayın Müzik Hareketleri	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	6	Haber	İstanbul ve Ankara'daki müzik etkinlikleri
İmzasız	Kitaplar	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	6	Kitap tanıtımı	Nimet Borovalı'nın <i>Çağdaş Türk Şairleri Antolojisi</i> ile Yaşar Kemal'in <i>Sarı Sıcak</i> adlı hikâye kitabının tanıtımı

		4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	6	İlan	<i>Karalama Defteri</i> (Nurullah Ataç), <i>Yarın Diye Bir Şey Yoktur</i> (Tarık Buğra), <i>Edebiyat Üzerine</i> (Suut Kemal Yetkin), <i>Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda</i> (Cahit Külebi)
Sevim Burak	Beşten Sonra	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	7	Hikâye	Sevmek, sevilme ve bağlanmak mefhumları üzerinde farklı düşüncelere sahip bir kadın ve erkeğin hikâyesi
S. H. Kadioğlu	Şehir Tiyatrosu'nun Komedi Kısımında Cevat Fehmi'nin <i>Kadıköy İskeleyi</i>	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	8	Oyun tanıtımı	Cevat Fehmi'nin <i>Kadıköy İskeleyi</i> adlı oyunundan notlar
Jean Louis Barroult (Çev:Hâtil Kocagöz)	Muharrir Tiyatronun En Önemli Unsurudur	4	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	8	Deneme	Yazar; muharririn bir tiyatro oyunu için aktör, dekoratör, müzisyen ve rejisörden daha önemli bir yeri olduğunu anlatıyor.
İmzasız	Hâlikarnas Balıkcısı Cevat Şakir Anketimize Cevap Veriyor	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	1,8	Anket	Yazarın dil, edebiyat ve edebiyatımıza devlet desteği verilmesi konusundaki düşünceleri
Nurullah Ataç	Fotoğraf	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	1	Deneme	Sanat eserinin fotoğraf olmadığını ve gerçeği olduğu gibi vermemesi gerektiğini düşünenlere tepki gösteren yazar fotoğrafın da gerçeği değiştirdiğini iddia eder.
Cavit Yamaç	Ufkun Ötesi: Eldorado	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	1,8	Anı	Yazar, Adana seyahati sırasında yaşadıkları anlatmıştır.
Cavit Orhan Tütengil	Nasrettin Hoca ve Edebiyatımız	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	2	Sohbet	Yazar ülkemizde edebiyata gereken ilginin gösterilmediğinden yakınır.
Necatî Cumalı	Güler'in Elleri	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	2	Şiir	Kaybedilen sevgilinin elleri üzerine yazılan serbest ölçülü şiir
İmzasız	Olanlar-Bitenler	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	2	Haber	Ayın kültür ve sanat faaliyetlerine dair
Fitne-Fücur	Dedi-Kodu	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	2	Mizah	Hayalî Küçük Ali hakkında bir yazı
Özcan Ergüder	Birahane'de Şiir Okunuyor	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	3,7	Anı	Vatan gazetesinin İngiltere muhabiri Özcan Ergüder İngiltere'de bir birahane'de gördüklerini anlatıyor.
İlhan Demiraslan	Ebem Kuşağı	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	3	Şiir	Renkler ve insanlar arasındaki ilişkiyi anlatan şiir yedi dizeden ibarettir.
Ömer Edip Cansever	Akçakız Masallardan Dışarı	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	3	Şiir	Beş dörtlükten oluşan şiir Akçakız'ın hikâyesini anlatmaktadır.
Oktay Alemdar	Raoul Dufy Öldü	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	4	Haber	Dufy'nin ölümü üzerine

Metin Eloğlu	Şişedeki	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	4	Şiir	İki dizelik şiir
Salâh Bırsel	Günlük	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	4,5	Günce	Yazarın Emin Bülent'in dili, zekânın şiirdeki yeri, <i>Şiir'in İlkeleri</i> kitabına verilen tepkiler, Fikret Adil'in Bırsel hakkındaki üzücü konuşması üzerine düşünceleri
Zeyyat Selimoğlu	Sımsıkı	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	5	Hikâye	Hikâyede yabancı bir kadın ve bir adamın birlikteliği ve çevrelerindeki insanların bu birlikteliğe nasıl baktığı anlatılmıştır.
Lütfi Özkök	Uzakta Çok Uzakta	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	5	Şiir	Şiirde giden sevgililerin ardından hayıflanana bir adamın ruh hâlini görmekteyiz.
İlhan K. Mimaroğlu	Ayın Müzik Hareketleri	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	6	Haber	İstanbul ve Ankara'daki müzik hareketleri
Reşat Titiz	Kitaplar	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	6	Kitap tanıtımı	Suut Kemal Yetkin'in <i>Edebiyat Üzerine</i> adlı denemeler kitabının tanıtımı
Naim Tirali	Takdirname	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	7	Hikâye	Bir okulda muallim muavinliği yapan ve görevini hakkıyla yerine getiren Zühtü Ektöner'e arkadaşlarının oynadığı oyunu konu alan hikâye.
		5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	7	İlan	<i>Şiirin İlkeleri</i> (Salâh Bırsel), <i>Karalama Defteri</i> (Nurullah Ataç), <i>Yarın Diye Bir Şey Yoktur</i> (Tarık Buğra), <i>Edebiyat Üzerine</i> (Suut Kemal Yetkin), <i>Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda</i> (Cahit Külebi)
		5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	7	İlan	<i>Seçilmiş Hikâyeler Dergisi</i> , <i>Küçük Dergi</i> , <i>Yeditepe gazetesi</i> ve yayınları, <i>İstanbul Fetih Destanı</i>
Ayşe Nur	Küçük Sahne'de Örümcek	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	8	Oyun tanıtımı	Amerikalı oyun yazarı Kramm'ın ödüllü oyunu üzerine notlar
Yıldırım Keskin	Bernard Bimont ' <i>Fransız Trubu</i> '	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	8	Oyun tanıtımı	Bimont'un Küçük Sahne'de sahnelenen piyesinin tanıtımı
İmzasız	Gelişen Yerli Filmciliğimiz	5	15 Mart 1953-15 Nisan 1953	8	Film tanıtımı	Lütfü O. Akad'ın <i>Kanun Namına</i> adlı filminin vizyona girmesi üzerine
Nurullah Berk	Fatih Sultan Mehmet ve Venedikli Ressam Gentile Bellini	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	1,4	Tarih	Fatih'in İstanbul'u fethetmesinin 500. yıl dönümü münasebetiyle Fatih'in Bellini'yi İstanbul'da konuk etmesini anlatan yazı
Muzaffer Aşkın	Kültür Tarihi İçinde Fatih	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	1,7	Tarih	Fetihler, hedefler, Fatih ve İstanbul üzerine
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Kaybolan Yeniçeri	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	2	Şiir	Asker ve şehitler üzerine yazılmış dört dördlükten oluşan şiir

Salâh Bırsel	Kilometreci Şairler	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	2	Eleştiri	Yazar bu yazısında son dönemde destan yazan şairlerin, destanları uzun olduğu için, başarılarının istenilen dereceyi bulamadığını düşünüyor.
Ali Avni	İstanbul'a Gelişi Dolayısıyla Somerset Maugham	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	2	Haber	Tanınmış İngiliz muharriri Maugham'ın İstanbul'a gelişi üzerine
İmzasız	Olanlar-Bitenler	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	2	Haber	Sanat ve edebiyata dair haberler
Fitne-Fücur	Dedi-Kodu	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	2-3	Mizah	Ekrem Reşit'in öncü tiyatro örneğinden bahsediliyor.
Oktay Akbal	Oktay Akbal Kendinden Bahsediyor	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	3	Otobiyografi	Akbal'ın kendinden bahsettiği bununla beraber bir insanın kendinden bahsetmesinin çok zor olduğunu itiraf ettiği yazısı
		6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	3	İlan	Maya Galerisi'nde Çocuk Karikatürleri Sergisi
Oğuz Kâzım Atok	23 Yaşında Başkumandan	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	3	Şiir	Şiir Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethini anlatır ve serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
Sabahattin Batur	İstanbul	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	5	Şiir	İstanbul sevgisini anlatan serbest ölçülü şiir
Sevgi Batur	Tiyatro Üzerine	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	5	Deneme	Sanat ve tiyatronun değeri, önemi, muvaffakiyetleri üzerine bir deneme
Cengiz İlhan	Böyle Bir Havada	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	6	Hikâye	'İnsan böyle bir havada hayatından memnun olamaz.'cümlesinin sıklıkla tekrarlandığı bu hikâyede yağmurlu, soğuk bir havada üşüyen bir adamın aklından geçirdiklerine şahit oluruz.
Selmi Andak	Ayın Müzik Hareketleri	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	6-7	Haber	Ankara ve İstanbul'daki müzik etkinlikleri
İmzasız	Kitaplar	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	6-7	Kitap Tanıtımı	Oktay Akbal'ın hikâye kitabı <i>Bizans Definesi</i> , Sabahattin Kudret Aksal'ın <i>Gün Işığı</i> ve İbrahim Tekelioğlu'nun <i>İlki</i> isimli şiir kitabı ile Hikmet Erhan'ın <i>Acemiler</i> adlı romanının tanıtımı.
Arif Hikmet Par	Yağma Değil Teselli	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	7	Şiir	İstanbul fethini konu alan serbest ölçü ile kaleme alınmış şiir
İbrahim Minnetoğlu	Üsküdar	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	7	Şiir	Şairin Üsküdar'a olan sevgisini dile getirdiği şiir serbest nazmın imkânları kullanılarak kaleme alınmıştır.
		6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	7	İlan	Şiirin İlkeleri (Salâh Bırsel), Karalama Defteri (Nurullah Ataç), Yarın Diye Bir Şey Yoktur (Tarık Buğra), Edebiyat Üzerine (Suut Kemal Yetkin), Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda (Cahit Külebi)

İmzasız	Yerli Filmciliğimiz Üzerine	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	8	Söyleşi	Ünlü rejisör Lütfi Akad'ın yeni yeni kıpırdanmaya başlayan yerli filmciliğimiz ve Türk filminin başlıca dertleri üzerine düşünceleri
İmzasız	Ayın Tiyatro Hareketleri	6	15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953	8	Haber	Ayın tiyatro etkinliklerinden haberler
Tarık Buğra	Fildişi Kule	7	15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953	1,8	Deneme	Bir sanatkarın ulaşabileceği son başarının bir fildişi kule olduğunu düşünen yazar fildişi kulenin neden taşlandığına anlam veremiyor.
Sabahattin Kudret Aksal	Prova	7	15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953	1,8	Deneme	Sanat eserinin sadece bir kere ortaya konulduğu görüşünden hareketle Aksal, tiyatro oyuncusunun oynayacağı rolü de bir kere yarattığını savunur.
Vittorio de Sica (Çev: Nurettin Şafgil)	Realite Artistik Değildir	7	15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953	1,8	Sohbet	Ünlü İtalyan rejisörü Vittorio de Sica'nın kendi filmlerinden ve sinemanın bazı meselelerinden bahsettiği yazı
		7	15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953	1	İlan	Şiirin İlkeleri (Salâh Bırsel), Karalama Defteri (Nurullah Ataç), Yarın Diye Bir Şey Yoktur (Tarık Buğra), Edebiyat Üzerine (Suut Kemal Yetkin), Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda (Cahit Külebi), Köprü (Sait Faik)
Francis Jammes (Çev: Sabahattin Kudret Aksal)	Andre Gide'e Mektup	7	15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953	2	Mektup	Francis Jammes'in dostu Gide'e yazdığı mektup
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Orhan Burian'a Ağıt	7	15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953	2	Şiir	Orhan Burian'ın ardından yazılmış teması ölüm olan serbest ölçü ile kaleme alınmış şiir
Sabri Berkel	Bugünkü İtalyan Sanatı	7	15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953	2-3	Deneme	Dolmabahçe Resim-Heykel Müzesi'nde ilk kez İtalyan sanatı eserlerinin sergilenmesi üzerine yazar, İtalyan sanatı üzerine kısaca bilgi verir.
Naim Tiralı	Sait Faik'in Paris'te Beş Günü	7	15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953	2,6	Anı	Sait Faik'in karaciğer tedavisi için ilk kez gittiği Paris'te geçirdiği beş gününü anlatan yazı
Nurettin Ergüven	Salih Urallı'nın Resim Sergisi	7	15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953	4	Tanıtım	Ünlü ressam Salih Urallı'nın sanat hayatı ve sanat görüşü hakkında
Somerset Maugham (Çev: Ali Avni)	Somerset Maugham'ın Günlüğü	7	15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953	4-5	Günce	Başarı, karakter ve yazarın kendisi üzerine
Memduh Şevket Esendal	Gençlik	7	15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953	5	Hikâye	Kevser yeni evlenmiştir. Kocasının kanepede uyuyakaldığını gören genç kadın, eşi rahat yatabilsin diye başının altına yastık koymak ister. Yastığın yerini bulamayınca bir başka kanepede uyuyakalan annesini uyandırır. Anne bu duruma içerler.
Attilâ İlhan	Şaşı Rıdvan Şaşı	7	15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953	5	Şiir	Şiirde bir adamın fiziki ve ruhi özelliklerini yansıtılmıştır.

Metin Eloğlu	Aş	7	15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953	5	Şiir	Şairin barış özlemini anlatan beş dizelik şiir
İhsan Devrim	Haciz	7	15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953	6	Hikâye	Küçük çocuk eve döndüğünde haciz memurlarının evlerindeki eşyalara el koyduğunu görür. O ana kadar sakın görünen annesi, duvardaki ceviz saati de aldıklarını görünce ağlamaya başlar. Bu saat kadına annesinden yadigârdır.
İmzasız	Kitaplar	7	15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953	6-7	Kitap tanıtımı	Nezihe Meriç'in <i>Boz Bulanık</i> isimli hikâye kitabı, Behçet Necatigil'in <i>Evler</i> isimli şiir kitabının tanıtımı
İlhan K. Mimaroglu	Ayın Müzik Hareketleri	7	15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953	7	Haber	Ankara'daki bale müsamerelerinden haberler
İmzasız	Malraux ve Moravia İstanbul'da	8	15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953	1,8	Haberyorum	İtalyan Edebiyatı'nın en büyük ismi Moravia ile Fransız romancı, tenkitçi ve düşünür Malraux'un İstanbul'a gelişi ve bu duruma gazetecilerin kayıtsız kalışı üzerine
Muzaffer Aşkın	Dünyayı Sevmek	8	15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953	1,8	Deneme	Yazıda dünyayı tabiatıyla, insanlarıyla, türlü türlü olaylarıyla sevmeyen kişinin geri kalan insanlardan ayrılıp sanatçı olamayacağı ifade edilmiştir.
İmzasız	Varlık'ın 20. Yılında Yaşar Nabi'ye 5 Soru	8	15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953	1,6	Söyleşi	Varlık'ın bunca yıl devam etmesinin sebebi, Varlık'ın en az ve en çok ne zaman satıldığı, Varlık karşısında diğer dergilerin durumu üzerine bir söyleşi
Füruzan Hüsrev Tökin	Edebiyat	8	15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953	2	Deneme	Yazıda 'Edebiyat nedir?' sorusuna cevap aranmıştır.
Tahir Pamir	İtalya Mektubu	8	15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953	2,3	Haberyorum	1953 yılı Nobel mükâfatına namzet Türkiyeli bir şair olan Pamir hakkında
Fitne-Fücur	Dedi-Kodu	8	15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953	2	Mizah	Ankara tiyatro ekibinin İstanbul'a yaptığı turne üzerine
Behçet Necatigil	Kırık Cam	8	15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953	3	Şiir	Şiirde hâlimden şikâyet eden bir adamın ruh hâli verilmiştir.
Ünsal Soygür	Cahit Külebi ile Konuşma	8	15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953	3	Söyleşi	Söyleşi edebiyatımızın bugünkü durumu, tenkit ve tenkitçi, dil özleşmesinde sanatçının rolü, fayda ile sanatın uzlaştırılması, devletin sanatçıya maddi imkân sağlaması üzerinedir.

		8	15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953	3	İlan	Şimdi Sevişme Vakti (Sait Faik)
Haşmet Akbal	Usta ve Çırak	8	15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953	4,6	Sohbet	Yazıda 14 genç ressamın sergisi dolayısıyla usta-çırak ilişkisi içeri- sinde yetişen Nurullah Berk'in sanatı ve yetiştirme tarzından bahse- dirmiştir.
		8	15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953	5	İlan	Şiirin İlkeleri (Salâh Bırsel), Karalama Defteri (Nurullah Ataç), Yarın Diye Bir Şey Yoktur (Tarık Buğra), Edebiyat Üzerine (Suut Kemal Yetkin), Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda (Cahit Külebi)
Salâh Bırsel	Salâh Bırsel'in Günlüğü	8	15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953	4-5	Günce	Yazarın; sanatçının devlet ve toplum tarafından korunması ve Mu- zaffer Erdost'un Tektel hikâyesi münasebetiyle tulumacı ağzı kulla- nımının yaygınlaşmasına dair düşünceleri
Samim Kocagöz	Çakı	8	15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953	5-6	Hikâye	Babasıyla pamuk tarlasında çalışan delikanlı yevmiyelerinin kadın- larla eşit olmasına itiraz eder, beklediği karşılığı bulamayınca ise isti- fa eder.
İmzasız	Varlık'ın 20. Yılı İçin Ne Diyorlar?	8	15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953	6	Haber	Basında Varlık dergisi hakkında çıkan yazılar
İmzasız	Kitaplar	8	15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953	6-7	Kitap tanı- tımı	<i>İnsansız Şehir</i> (Orhan Hançerlioğlu'nun Hikâyeleri), <i>Kuyudaki Zenci</i> (Caldwell'in Hikâyeleri), <i>Kasımpatları</i> (John Steinbeck'in Hikâyeleri) ve <i>Şişhane'ye Yağmur Yağıyor</i> (Haldun Taner'in Hikâyeleri) kitapla- rının tanıtımı
Selmi Andak	Ayın Müzik Hareketleri	8	15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953	7	Haber	Ayın müzik etkinliklerinden haberler
Sait Faik	Köprü	8	15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953	8	Şiir	Bu mensur şiirde bir köprü ve köprünün üzerinden geçenler ve onla- rın yaşamları anlatılmıştır.
Orson Welles (Çev: Ali Avni Öneş)	Ahlak Çıkmazı	9	Eylül 1953	1,8	Eleştiri	Sinemanın dünyada girdiği çıkmaz üzerine
Muzaffer Soysal	Muzaffer Tayyip ile	9	Eylül 1953	1,3	Anı	Muzaffer Soysal'ın arkadaşı Muzaffer Tayyip'e dair anıları
Fazıl Hüsnü Dağ- larca	Akdeniz	9	Eylül 1953	1	Şiir	Deniz sevginin dile getirildiği şiir sekiz dizeden oluşmaktadır.

Ömer Edip Cansever	Masa Da Masaymış Ha	9	Eylül 1953	2	Şiir	
İlhan K. Mimaroglu	Pıllak İnkılâbı	9	Eylül 1953	2	Haber-yorum	Plaklar, yeni çıkanlar, nasıl çalıştıkları ve özellikleri üzerine
Fitne-Fücur	Dedi-Kodu	9	Eylül 1953	2	Mizah	Küçük Dergicilerin minik kotra gezintisinden dedikodular
Muzaffer Tayyip Uslu	İstanbul'a Hasret	9	Eylül 1953	3	Şiir	İstanbul, sonbahar ve geçim derdi üzerine yazılmış serbest ölçülü şiir
Muzaffer Tayyip Uslu	Rüştü'den Gelen Mektup	9	Eylül 1953	3	Şiir	Şiir hayata genç yaşta veda etmiş Rüştü Onur'un dilinden yazılmıştır.
Muzaffer Tayyip Uslu	Evadoksiya	9	Eylül 1953	3	Şiir	Şair sevgilisi Evadoksiya'yı ve anılarını anlatmaktadır.
Franz Kafka (Çev: Naim Tiralı)	Komşu	9	Eylül 1953	3,8	Hikâye	Yazıhanenin karşısına Harras isminde bir adam taşınır. Yazar anlatıcı bu yeni komşusuyla hiç tanışmaz ancak nasıl biri olduğunu hep merak edecektir.
Yaşar Kurtça	İki Sergi	9	Eylül 1953	4,8	Haber	Ressamlar Derneği'nin 45 ressamın iştirakiyle açtığı sergi münasebetiyle ressamlar Leyla Gamsız, Mehmet Yücetürk, Eli Yağcıoğlu ve Adnan Varınca'nın sanatları hakkında
Sabahattin Batur	Tramvay Cami Mustafa-cık	9	Eylül 1953	4	Şiir	Altı dürtlükten oluşan şiirde cami önünde dilenen Mustafa'nın bir günlük yaşamını dile getirilmiştir.
Salâh Birsell	Salâh Birsell'in Günlüğü	9	Eylül 1953	4-5	Günce	Birsell'in bir arkadaşı ile şiire dair sohbetleri, sanat modadır düşüncesinde haklı olduğu, sanat eserinin meydana getirilişindeki süre ve mektup tarzı üzerine düşünceleri
Mustafa Aslan	Oyun	9	Eylül 1953	5,7	Hikâye	İşsiz kalan eniştesi can sıkıntısını Mine'den çıkarmaya çalışır.
Turgut Uyar	Ben Başka Türü Şiir De Yazmasını Da Bilirim	9	Eylül 1953	5	Şiir	Sürdürülen hayatla muhayyel hayatın yan yana getirildiği şiir serbest nazmın imkânları kullanılarak yazılmıştır.
İsmet Kabaağaçlı	Hâlikarnas Balıkçısı'ndan Fıkralar	9	Eylül 1953	6	Anı	Cevat Şakir'in hazırcevaplılığı üzerine fıkralar
Emin Ölgener	Peyzaj	9	Eylül 1953	6	Şiir	Başiboş bir adamın bir gününü anlatan şiir
İmzasız	Kitaplar	9	Eylül 1953	6-7	Kitap tanıtımı	<i>Modern Türk Şiiri Antolojisi</i> (Lütfi Özkök), <i>Eşref'ten Hicviyeler</i> (Şair Eşref'in şiirleri) kitaplarının tanıtımı
Hâliil Kocagöz	Don Kişot	9	Eylül 1953	7	Şiir	Üç dizelik şiir
		9	Eylül 1953	8	İlan	<i>Şiirin İlkeleri</i> (Salâh Birsell), <i>Karalama Defteri</i> (Nurullah Ataç), <i>Yarın Diye Bir Şey Yoktur</i> (Tarık Buğra), <i>Edebiyat Üzerine</i> (Suut Kemal Yetkin), <i>Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda</i> (Cahit Külebi), <i>Şimdi Sevişme Vakti</i> (Sait Faik), <i>Yeditepe</i>

Yenilik	Bir Açıklama	9	Eylül 1953	8	Açıklama	Her ayın 15'inde yayınlanan derginin bu tarihten itibaren aybaşlarında yayınlanacağını haberi verilir.
Yenilik	Sanat ve Günlük Gazeteler	10	Ekim 1953	1	Haber	Günlük gazetelerin sanat sayfaları yapmalarının son aylarda moda hâline gelmesinden mutluluk duyan Yenilik bu gazetelere teşekkür etmektedir.
Tarık Buğra	Şive Taklidi	10	Ekim 1953	1,6	Eleştiri	Orhan Kemal'in şive taklitlerini eleştiren yazar, şive taklidinin bir seçim ancak yanlış bir seçim olduğunu dile getirir.
Selmi Andak	J. Thibaud	10	Ekim 1953	1,7	Haber	Fransız sanatkar Thibaud'un ölümü üzerine
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Şehitlere ve Mustafa Kemal'e Karşı Vatan Türküsü	10	Ekim 1953	2	Şiir	Beşer dizelik altı bentten oluşan şiirin teması vatan sevgisidir.
İmzasız	Olanlar-Bitenler	10	Ekim 1953	2-3	Haber	Sanat ve edebiyat dünyasından haberler
		10	Ekim 1953	3	İlan	<i>Şiirin İlkeleri</i> (Salâh Bırsel), <i>Karalama Defteri</i> (Nurullah Ataç), <i>Yarın Diye Bir Şey Yoktur</i> (Tarık Buğra), <i>Edebiyat Üzerine</i> (Suut Kemal Yetkin), <i>Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda</i> (Cahit Külebi)
Fitne-Fücur	Dedi-Kodu	10	Ekim 1953	2-3	Mizah	İzzet Melih'in oğlu Nejat'ın ressamlığına dair
Cahit Irgat	Rezalet	10	Ekim 1953	2	Şiir	Sürdürülmekte olan hayata mizahi bir yaklaşım getiren şiir serbest ölçü ile yazılmıştır.
Paul Gauguin (Çev: Salâh Bırsel)	Nereden geliyoruz? Kimiz? Nereye gidiyoruz?	10	Ekim 1953	3	Mektup	Gauguin'in arkadaşı Daniel'e mektubu
Önay Sözer	Ressam Hakkı Anlı ile Bir Konuşma	10	Ekim 1953	4	Söyleşi	Paris'teki resim sanatı cereyanlarına ve Anlı'nın Fransız resminin etkisi altında kalıp kalmadığına dair
Kâmrân S. Yüce	Laf	10	Ekim 1953	4	Şiir	Dörder dizelik üç bentten oluşan şiirde Üsküdar anlatılmıştır.
Oğuz Kâzım Atok	Kapalı Oda	10	Ekim 1953	4	Şiir	Yirmi dizeden oluşan bu şiirde bir aydır kapalı duran bir odanın kapısının açılması ile şairin odanın içindeki canlılığı yeniden hissetmesi konu edilmiştir.
Talât Tekin	Fakir İşi	10	Ekim 1953	4	Şiir	Yedi dizeden oluşan bu şiirde şair sevgilisini anlatmıştır.
İbrahim Zeki Burdurlu	Akdenizle Kolkola	10	Ekim 1953	4	Şiir	Deniz sevgisinin konu edildiği şiir beşer dizelik iki bentten oluşmaktadır.
Ercüment Behzat Lav	Angola Maymunları	10	Ekim 1953	5	Şiir	Şiir, beyaz adamın Angola'yı işgalini konu almıştır.
Kemal Özgür	Sevdalı Günler	10	Ekim 1953	6	Şiir	Şiirin teması aşktır.
Cemal Süreya	Adam	10	Ekim 1953	7	Şiir	Dışarda şapkasına rastlayan adam bir kadını hatırlar.
		10	Ekim 1953	7	İlan	Şarkılı Kahve (Sabahattin Kudret), Aşka Kitakse (Naim Tiralı) yakında çıkıyor

Metin Eloğlu	Kulakları Çınlasın	10	Ekim 1953	5-6	Hikâye	Evlendikten bir yıl sonra anlaşılmadıkları için boşanan Bay Cevdet ile Bayan Huriye'nin hikâyesi
İmzasız	Kitaplar	10	Ekim 1953	6-7	Kitap tanıtımı	<i>Canım Anadolu</i> (Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun çeşitli yazıları), <i>Oyun</i> (Orhan Hançerlioğlu'nun romanı) ve birkaç çeviri kitabın tanıtımı
Muzaffer Orhan	Boş Ver Mehmet Ağa	10	Ekim 1953	8	Hikâye	Kızını evlendirecek parayı bulamayan Mehmet ağaya kızının eski sevgilisinin yardım sözü vermesini anlatır.
Muzaffer Aşkın	Niçin Atatürk	11	Kasım 1953	1,6	Sohbet	Atatürk'e dair
		11	Kasım 1953	1	Şiir	<i>Anıtkabir</i> (Fazıl Hüsnü Dağlarca)
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Mustafa Kemal	11	Kasım 1953	1	Şiir	Dörder dizelik üç bentten oluşan bu şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır ve şairin Mustafa Kemal'e olan sevgisini anlatmaktadır.
Bedîî Faik	Kış	11	Kasım 1953	1,6	Sohbet	Havaya aldanıp çiçek açan erik ağaçları gibi demokrasinin zafiyet gösterdiği anlarda ortaya çıkan politikacılara dair bir eleştiri
İmzasız	Olanlar-Bitenler	11	Kasım 1953	2-3	Haber	Sanat ve edebiyat dünyasından haberler
Fitne-Fücur	Dedi-Kodu	11	Kasım 1953	2-3	Mizah	Küçük Sahne'de sezonun ilk oyunu üzerine
Sabahattin Kudret Aksal	Öğle Üstü Şiir	11	Kasım 1953	2	Şiir	Altı dizeden oluşan bu şiirin teması yaşama sevincidir.
Sabahattin Kudret Aksal	Baca	11	Kasım 1953	2	Şiir	Şiir üç kısa dizeden ibarettir.
Sabahattin Kudret Aksal	Sarışın	11	Kasım 1953	2	Şiir	Şiir üç kısa dizeden ibarettir.
Sabahattin Kudret Aksal	Ne Yaparsın	11	Kasım 1953	2	Şiir	Dört dizeden ibaret olan şiirin teması aşktır.
Sabahattin Kudret Aksal	Bir Sabah Uyanmak	11	Kasım 1953	2	Şiir	On dört dizeden oluşan bu şiirin teması yaşama sevincidir.
Sabahattin Kudret Aksal	Pencere	11	Kasım 1953	2	Şiir	Altı dizeden oluşan bu şiirin teması yaşama sevincidir.
Arif Hikmet Par	Mustafa Kemal'in İhtilali	11	Kasım 1953	3	Şiir	Beşer dizelik iki bentten oluşan bu şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır ve şairin Mustafa Kemal'e olan sevgisini anlatmaktadır.
Sabahattin Batur	Ada Tavşanı	11	Kasım 1953	3	Şiir	Yirmi dört dizeden oluşan bu şiirde ada tavşanının ağzından çektiği kâğıtta sevgiliye dair bir haber olmasını dilenir.
Hâlim Yağcıoğlu	Şair Hâli	11	Kasım 1953	3	Şiir	Serbest vezinle kaleme alınan bu şiir bir şairin ruh hâlini yansıtmaktadır.
İlhan K. Mimaroglu	İlhan Usmanbaş ile bir konuşma	11	Kasım 1953	4	Söyleşi	Söyleşi değerli bestekârimiz Usmanbaş'ın kısaca hayatı, çalışmaları, Türk sanat musikisinin bugünkü vaziyeti üzerinedir.
Muzaffer Erdost	Ölü	11	Kasım 1953	4	Şiir	On altı dizeden oluşan şiirde bir ölünün hâli dile getirilmiştir.

M Sami Yaşar	Anlatamadığım Şey	11	Kasım 1953	4	Şiir	Dünyanın dert çekecek kadar uzun olmadığını anlatan şiir dörder dizelik dört bentten oluşmaktadır ve serbest vezinle kaleme alınmıştır.
Salâh Bırsel	Salâh Bırsel'in Günlüğü	11	Kasım 1953	4-5	Günce	Yazarın seven bir kadının desteğine, güdümlü sanata, Samim Kocagöz'ün ve Atilla İlhan'ın sanatına dair düşünceleri
Fahir Onger	Yerli Şive	11	Kasım 1953	5		Kahramanı ifade etmenin en iyi yolunun şive taklidinden geçtiğini düşünen Onger, bu yüzden Orhan Kemal'e itiraz eden Tarık Buğra'yı eleştirir.
Ömer Edip Cansever	Saray Köftesi	11	Kasım 1953	5	Şiir	Şiir var olan düzene bir eleştiri niteliğindedir.
Attilâ İlhan	Bonaparte Sokağı	11	Kasım 1953	5	Şiir	Onar dizelik iki bentten oluşan şiirde Bonaparte Sokağı tasvir edilmiştir.
Selmi Andak	Konserlere Giderken	11	Kasım 1953	6	Haber-yorum	Bu yazıda başarılı bir konserden ve müziğin yeni kazançlarından bahsedilmiştir.
Refet A.Kocabekir	Atatürk'üm Bilmelisin Ki	11	Kasım 1953	6	Şiir	On sekiz dizeden oluşan bu şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır ve şairin Mustafa Kemal'e olan sevgisini anlatmaktadır.
İmzasız	Kitaplar	11	Kasım 1953	6-7	Kitap tanıtımı	<i>Anıtkabir</i> (Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın şiirleri), <i>Om Mani Padme Hum</i> (Asaf Hâlet Çelebi'nin şiirleri), <i>Yaşamak Herkesin Hakkı</i> (Sabih Şendil'in şiirleri), <i>Edebiyat Ansiklopedisi</i> (Füruzan Hüsrev Tökin) adlı kitapların tanıtımı
Celâlettin Çetin	İşte Mustafa Kemal	11	Kasım 1953	7	Şiir	Yirmi üç dizeden oluşan bu şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır ve şairin Mustafa Kemal'e olan sevgisini anlatmaktadır.
Lütfi Özkök	Edith Södergran	11	Kasım 1953	7	Biyografi	Kuzey edebiyatının güçlü şairlerinden Edith Södergran'ın kısa yaşam öyküsü
Naim Tıralı	Zürafa	11	Kasım 1953	8	Hikâye	Gece komşudan gelen gürültüden uyuyamayan delikanlı sabah olunca gürültünün şaşırtıcı bir sebebi olduğunu öğrenir.
		11	Kasım 1953	8	İlan	<i>Şiirin İlkeleri</i> (Salâh Bırsel), <i>Karalama Defteri</i> (Nurullah Ataç), <i>Yarın Diye Bir Şey Yoktur</i> (Tarık Buğra), <i>Edebiyat Üzerine</i> (Suut Kemal Yetkin), <i>Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda</i> (Cahit Külebi)
Yenilik	Birinci Yılın Sonu	12	Aralık 1953	1	Açıklama	Yenilik dergisi bir yılını doldurmuştur ve okurlarına gelecek sayıdan itibaren yeni bir şekil değişikliğine gidileceğinin haberini vermektedir.
	Üç yeni kitabımız	12	Aralık 1953	1	İlan	Efendime Söyleyeyim (Bedîî Faik), Şarkılı Kahve (Sabahattin Kudret), Aşka Kitakse (Naim Tıralı)
Fahir Onger	Orhan Veli Kanık	12	Aralık 1953	1,8	Biyografi	Orhan Veli'nin kısa yaşam öyküsü
Salâh Bırsel	Köçekçe	12	Aralık 1953	1	Şiir	Serbest vezinle kaleme alınmış ve on beş dizeden oluşan bu şiirde şairlerin resim sanatından neden anlamadığı mizahi bir dille anlatılmaktadır.

Selmi Andak	Veli Kanık	12	Aralık 1953	2	Biyografi	Fahir Onger henüz etraflı bir biyografisi olmayan Orhan Veli'nin yaşam öyküsünü kaleme almıştır.
İmzasız	Olanlar-Bitenler	12	Aralık 1953	2-3	Haber	Sanat ve edebiyat dünyasından haberler
Rüştü Onur	Zonguldak'tan Şiirler	12	Aralık 1953	2	Şiir	Serbest ölçüyle kaleme alınmış ve on dizeden oluşan bu şiirin teması yaşama sevincidir.
Rüştü Onur	Nedâmet	12	Aralık 1953	2	Şiir	Bir pişmanlığın dile getirildiği şiir altı mısradan oluşmaktadır.
Fitne-Fücur	Dedi-Kodu	12	Aralık 1953	2	Mizah	Ayşenur'un evinde yaptığı toplantıdan dedikodular
Orhan Tahsin	Sabahattin Kudret Aksal ile bir konuşma	12	Aralık 1953	3	Söyleşi	Şiirimizin dünü, bugünü, yarını, sanatımızda henüz benliğini bulmamış bölümün olup olmadığı, <i>Şarkılı Kahve</i> 'nin ikinci basımı üzerine bir söyleşi
Yaşar Yenice	Resim Sergileri	12	Aralık 1953	4,7	Haber-yorum	Azra İnal ve Nuri İyem'in resim sergilerinden haberler
Tahir Pamir	Vasiyet	12	Aralık 1953	4	Şiir	Yaşamı seven adamın ölümü de seveceğini dile getiren şiir on dizeden oluşmaktadır.
Muhteşem Sünter	İş	12	Aralık 1953	4	Şiir	Yaptığı işten memnun olmayan adamın anlatıldığı şiir serbest vezinle yazılmıştır.
Fevzi Gönen	Sıkıntı	12	Aralık 1953	4-5	Hikâye	Yazar anlatıcı içinde bir sıkıntı ile uyanır. Bütün gün nereye gitse, kimle konuşsa, ne düşünse sıkıntısı geçmez. Nihayet iskelenin ucunda otururken vakit akşam olur.
Ercüment Uçarı	Söyleşi	12	Aralık 1953	5	Şiir	Dörder dizelik dört bentten oluşan bu şiirin teması yaşama sevincidir.
Suat Behlülçil	Düzen	12	Aralık 1953	5	Şiir	On beş dizeden oluşan bu şiirin teması yaşama sevincidir.
Tarık Buğra	Bir Başka Konu	12	Aralık 1953	5	Eleştiri	Şive taklidi konusunda kendini eleştiren Fahir Onger'e Buğra'dan cevap
Ayhan Hünel	Söyleyin Anama Ağlamasın	12	Aralık 1953	5	Şiir	Beşer dizelik iki bentten oluşan bu şiirde şive taklidi vardır ve vurulan ve ölmek üzere olan bir adamın dilinden yazılmıştır.
İlhan K. Mimaroglu	Ayın Müzik Hareketleri	12	Aralık 1953	6	Haber	Ayın müzik etkinliklerinden haberler.
Lâtfiye Müftüler	Tiyatro	12	Aralık 1953	6-7	Haber	Ayın tiyatro etkinliklerinden haberler.
İmzasız	Kitaplar	12	Aralık 1953	7	Kitap tanıtımı	<i>İnsanlardan Ayrı</i> (Ali Avni Öneş'in şiirleri), <i>Mustafa Kemal Türküsü</i> (Sunullah Arısoy'un şiirleri), <i>Şaki İbrahim Destanı</i> (Ali Avni Öneş), <i>Orhan Veli İçin</i> (Adnan Veli Kanık'ın Anı kitabı)
Nurettin Şafgil	Ağıt	12	Aralık 1953	7	Şiir	On beş dizeden oluşan şiir Orhan Veli'ye ağıttır.
Asmodios (Çev: Ahmet Angın)	Bir Yunan Hikâyesi	12	Aralık 1953	8	Hikâye	Hikâyenin kahramanı ayakkabı boyacıdır ve Marika'ya âşıktır. Genç adam gözü yükseklerde olan Marika ile evliliğin hayallerini kurar.
Oğuz Arıkanlı	Önümdeki Arkamdaki	12	Aralık 1953	8	Şiir	Serbest vezinle kaleme alınan şiirde bir adamın geçmişine dair pişmanlıklarına yer verilmiştir.

Fahir Onger	Deneme Üzerine	13	Ocak 1954	1-3	Eleştiri	‘Bizde olmayan şey eleştirmeci değil eleştirmeciye karşı müsamaha ve saygıdır.’ diyen yazar ‘Bizde eleştiri yok!’ diye feryat edenlere itiraz etmektedir.
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Memleketler İnsanlar Heykeller ve Sen	13	Ocak 1954	4	Şiir	Üçer dizelik beş bentten oluşan şiirde çok arzu ederek gittiği Paris’te mutlu olamamış bir adam tasvir edilmiştir.
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Uzakta	13	Ocak 1954	5	Şiir	Dört dizelik iki bentten oluşan şiirin teması sıra özlemidir.
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Kahvelerinde Saint Michel’in	13	Ocak 1954	5	Şiir	Serbest vezinle kaleme alınmış bu şiirde Saint Michel’in kahvelerinde oturan insanların yabancılığı ve onların bizden farklılığı anlatılmıştır.
Salâh Birsell	Salâh Birsell’in Günlüğü	13	Ocak 1954	6-8	Günce	İyi şiire rastlamanın son günlerde zor olduğu üzerine, üslup üzerine, Necati Cumalı’nın şiirleri hakkında, Küçük Sahne’de oynanan <i>Babayiğit</i> adlı oyun hakkında yazarın düşünceleri
Andre Maurois (Çev: Ali Avni Öneş)	Özel Evrenler	13	Ocak 1954	9-11	Deneme	Maurois, Marcel Proust’un; ‘Evren hepimiz için bir gerçektir ama her birimiz için başka başkadır.’ sözünden hareketle insanların içinde bulunduğu duygu ve düşünce dünyalarından bahsediyor.
Samim Kocagöz	Gençlik Bu	13	Ocak 1954	12-14	Hikâye	Fadime’nin Ahmet ile evliliği kadınlar arasında hep alay konusu olmuştur. Fadime bu konuşulanlara içerlese de bu durum Ahmet’in umurunda değildir, karısını sevmektedir.
İlhan Berk	Saint-Antoine’nin Güvercinleri	13	Ocak 1954	15-19	Şiir	Eleni’nin Elleri, Lambodis’in Gençliği, Saint Antoine’nin Sevişme Vakti ve Saint Antoine Kapıcısının Bir Düşü olmak üzere dört bölüme ayrılmış şiir sürrealizmin tesiri ile kaleme alınmıştır.
Naim Tiralı	Aşka Kitakse	13	Ocak 1954	20-22	Hikâye	Modern çağ ve modern insanların anlatıldığı hikâyede genç adam tam asrın kızı diyebileceği bir genç kızla tanışmıştır ancak çok geçmeden kızın hayal ettiği gibi olmadığının farkına varır, görüşmeye son verirler.
Cavit Tütengil	Kayalar Okulunu Ziyaret	13	Ocak 1954	23-25	Anı	Yazarın Paris’te ziyaret ettiği Kayalar Okulu’na dair izlenimleri
Ömer Cansever	Edip Dipsiz Tepsi	13	Ocak 1954	26	Şiir	On dizeden oluşan bu serbest nazımda hâlden memnun olmayan bir adamın ruh hâli ile karşılaşırız.
Ömer Cansever	Edip Benlik Duygusu	13	Ocak 1954	26	Şiir	Şiirde benlik duygusu insan hayatına egemen olan ve toplumu karıştıran bir duygu olarak ele alınmıştır. Şiir yirmi iki dizeden oluşan bir serbest nazımdır.
Ömer Cansever	Edip İnsanlık Sevgisi	13	Ocak 1954	27	Şiir	On altı dizeden oluşan bu serbest nazımın teması insan sevgisidir.

Ömer Edip Cansever	Şekerli Gerçek	13	Ocak 1954	27	Şiir	Şiirde küçük adamın bir günlük yaşamı anlatılır. Şiir on altı dizeden oluşan bir serbest nazımdır.
Ernest Hemingway (Çev: Zeyyat Selimoğlu)	Temiz, iyi aydınlatılmış bir kahve	13	Ocak 1954	28-31	Hikâye	Bir hafta evvel intihar teşebbüsünde bulunan ve kurtarılan yaşlı adam temiz ve iyi aydınlatılmış olarak tasvir edilen kahveye devamlı gelmekte ve orada geç saatlere kadar kalmaktadır. Kahveci bu durumdan şikâyetçidir.
Dagmar Nick Çev: Behçet Necatigil	Şehirler	13	Ocak 1954	32	Şiir	Bu şiirde bir şehrin dünü ve bugünü anlatılmıştır.
Dagmar Nick Çev: Behçet Necatigil	Kenar Mahalle	13	Ocak 1954	32	Şiir	Bu şiir kenar mahalle çocuklarını konu edinmiştir.
Celâlettin Çetin	Pencere	13	Ocak 1954	41	Şiir	Şiirde tüm umudunu pencereden gelecek ışığa bağlayan bir adamın ruh hâli verilmiştir.
Attilâ İlhan	Yaratıcı Olmak	13	Ocak 1954	33-34	Deneme	'Yaratıcı olmamak sanatçı olmamaktır.' diyen yazar, yaratıcı olmakla yazarlık arasındaki bağı açıklıyor.
Nureddin Şafgil	Kronikler: Kitaplar-Dergiler	13	Ocak 1954	37	Kitap Tanıtımı	<i>Yaşadıkça Aşk</i> (Nedret Gürcan'ın şiirleri),
A. Sülüklüpaşalar	Kronikler: Kitaplar-Dergiler	13	Ocak 1954	37-38	Kitap Tanıtımı	<i>Ekin İti</i> (İlhan Tarus'un hikâyeleri), <i>Kırpıntı Bohçası</i> (Söylemez Yüksel'in şiirleri) kitaplarının tanıtımı
İlhan K. Mimaroğlu	Kronikler Müzik	13	Ocak 1954	38-42	Haber	Ayın müzik etkinliklerinden haberler
Yaşar Yenice	Kronikler Resim	13	Ocak 1954	42-43	Haber	Nuri Özgiray ve Marta Tozge'nin resim sergileri
Attilâ İlhan	Kronikler Sinema	13	Ocak 1954	44-45	Tanıtım	Bir Hollywood yapımı olan <i>Viva Zapata</i> filminin tanıtımı
Latife Müftüler	Kronikler Tiyatro	13	Ocak 1954	45	Tanıtım	<i>Bu Akşam Semerkant</i> 'ta oyununun tanıtımı
İmzasız	Olanlar-Bitenler	13	Ocak 1954	46	Haber	Fransa'daki roman armağanları
		13	Ocak 1954	47-48	İlan	Necati Cumalı'nın şiirleri <i>Denizin İlk Yükselişi</i> , F.H. Dağlarca'nın şiirleri <i>Anıtkabir</i> , Bedîî Faik'in hikâyeleri <i>Efendime Söyleyeyim</i> , Naim Tiralı'nın hikâyeleri <i>Aşka Kitakse</i> , Sabahattin Kudret Aksal'ın şiirleri <i>Şarkılı Kahve</i>
Nurullah Ataç	Ataç'ın Güncesinden	14	Şubat 1954.	50	Sohbet	Ataç'ın Sabahattin Kudret Aksal'ın şiirlerinden oluşan kitabı <i>Şarkılı Kahve</i> üzerine düşünceleri
Yenilik	Dergiler ve Yazarlar	14	Şubat 1954	51	Açıklama	Yeni yayın hayatına giren dergilerin sanatımızın bugünü ve yarını için iyi bir gelişme olduğu ifade edilmiştir.
		14	Şubat 1954	51	İlan	<i>Yenilik Yayınları</i> , <i>Seçilmiş Hikâyeler Dergisi Yayınları</i> ve <i>Yeditepe Gazetesi ve Yayınları</i>

Tahir Alangu	James Thurber ve Orhan Hançerlioğlu	14	Şubat 1954	52-57	Makale	Yazıda; O. Hançerlioğlu'nun <i>Oyun</i> isimli hikâyesi ile J. Thurber'in <i>Walter Mitty'nin Gizli Hayatı</i> isimli hikâyesi arasındaki benzerliklere dikkat çekilmiştir.
Salâh Bırsel	Şiir dersi	14	Şubat 1954	58	Şiir	Büyük şair olmanın yollarını mizahi bir dille anlatan bu serbest nazım dokuz dizeden oluşmaktadır.
Salâh Bırsel	Mercimek Okşaması	14	Şubat 1954	58	Şiir	Sekiz dizeden oluşan şiir serbest nazımla kaleme alınmıştır.
Salâh Bırsel	Kız Okşaması	14	Şubat 1954	59	Şiir	On dizeden oluşan bu serbest nazımda Tozkoparan'ın kızları tasvir edilmektedir.
Salâh Bırsel	Köpek Okşaması	14	Şubat 1954	59	Şiir	Sekiz dizelik bu şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
Zeyyat Selimoğlu	Olduğu Gibi	14	Şubat 1954	60-61	Anı	Yazar askerlik anılarını anlatmıştır.
Necati Cumalı	Yalnız Kadın	14	Şubat 1954	62-66	Hikâye	Orta yaşlarda yalnız ve dul bir kadın erkeklere ve aşka dair bütün inancını yitirmiştir. Genç adam kadına kaybettiği güveni geri vermek ister ancak çabaları sonuçsuz çıkacaktır.
Sabahattin Batur	Galata Köprüsü	14	Şubat 1954	67	Şiir	Altı dörtlükten oluşan şiirde İstanbul ve Galata köprüsü tasvir edilmektedir.
Sabahattin Batur	Hurma Dalı	14	Şubat 1954	68	Şiir	Teması aşk olan şiir yedi dizeden oluşmaktadır.
Sabahattin Batur	Alaturka	14	Şubat 1954	68	Şiir	Beş dörtlükten oluşan şiirde Hatice'nin evde kısmetini beklemesi konu edilmiştir.
Hâlit Eskişar	Anlam, Biçim, Öz	14	Şubat 1954	69-71	Deneme	Şiirin sadece anlamdan ya da biçimden ibaret olduğunu düşünenlere karşı anlam ve biçimin birbirinden ayrı düşünülemeyeceği ifade edilmiştir.
Haşmet Akbal	Non-figuratif ve Sanatçı- da Şahsiyet	14	Şubat 1954	72-73	Deneme	İkinci Dünya Harbi'nden sonra ortaya çıkan Non-figuratif isimli resim anlayışı ile sanat ve şahsiyet arasındaki farklar dile getirilmiştir.
Hâlim Yağcıoğlu	Bir Apartman Üstüne Epigram yahut Apartmannâme	14	Şubat 1954	74-75	Şiir	Bir apartmanın her katında ayrı bir hikâyenin anlatıldığı şiir A harfinden D'ye numaralandırılmış ve her harf değişik sayıdaki dörtlülüklerden oluşturulmuştur.
Muzaffer Orhan Buyrukçu	Çingene	14	Şubat 1954	76-79	Hikâye	Kendi hâliyle ve namusuyla yaşayan genç kız toplumun Çingenelere verdiği rolün dışına çıkamaz. Hikâye toplum tarafından dışlanan Çingene kızı anlatmaktadır.
James Thurber (Çev: Tahir Alangu)	Walter Mitty'nin Gizli Hayatı	14	Şubat 1954	83-85	Hikâye	Walter Mitty karısını kuaföre bırakır, kendisi köpeğine yiyecek bir şeyler almak için bir markete doğru yönelir. Bu sırada kafasından kendisi ve karısına dair düşünceler geçmektedir.
Orhan Tahsin	Kronikler: Kitaplar- Der-giler	14	Şubat 1954	86	Kitap tanıtımı	<i>Şarkılı Kahve</i> (Sabahattin Kudret Aksal'ın şiirleri)
Fahir Onger	Kronikler: Kitaplar- Der-giler	14	Şubat 1954	87	Kitap tanıtımı	<i>Ahlat Ağacı</i> (M Başaran'ın şiirleri)

Sabahattin Kudret Aksal	Kronikler: Kitaplar- Dergiler	14	Şubat 1954	87	Kitap tanıtımı	<i>Yeni Şiirler</i> (97 şairin şiirleri)
Fahir Onger	Kronikler: Kitaplar- Dergiler	14	Şubat 1954	87-88	Kitap tanıtımı	<i>Oyalı Yazma</i> (Bedrettin Danışman'ın şiirleri)
A. Sülüklüpaşalar	Kronikler: Kitaplar- Dergiler	14	Şubat 1954	88-89	Kitap tanıtımı	<i>150 Yılın Meşhurlar Ansiklopedisi</i> (Nahit Sırrı Örik)
Selmi Andak	Müzik	14	Şubat 1954	89-92	Haber	İstanbul, Ankara'nın müzik etkinliklerinden haberler
Yaşar Yenice	Resim	14	Şubat 1954	92-94	Haber	Aylık sergi faaliyetleri
Attilâ İlhan	Tiyatro-Sinema	14	Şubat 1954	94-96	Tanıtım	<i>Dünkü Çocuk, Yarın Başka Olacaktır, Herşeye Rağmen ve Kanlı İhtilal</i> oyunlarının tanıtımı
Orhan Hançerlioğlu	Türk Masallarında Yunan Etkileri	15	Mart 1954	99-100	Makale	Yazıda Rönesans hakkında kısaca bilgi verilir ve Dede Korkut masalları ile Yunan mitolojisi arasındaki ilişkiye dikkat çekilir.
Nurullah Berk	Hangi Sanata Doğru?	15	Mart 1954	101-103	Deneme	Türk sanatında yurdun sesini, çeşnisini, renk ve şekillerini bulma yoluna gidildiği anlatılmıştır.
Necati Cumalı	Geçmiş Yaz	15	Şubat 1954	104-105	Şiir	Üç bölüm ve sekiz bentten oluşan bu serbest nazmın konusu hayat kavgası içindeki aşktır.
Salâh Bırsel	Salâh Bırsel'in Günlüğü	15	Şubat 1954	106-108	Günce	Yazarın şiir ve dil, sanat sevgisi ve birleşme, yazarda bir nesneye karşı bağlılık, Ataç ve edebiyatta görecelik, eleştirmen ve Adnan Berk üzerine düşünceleri
Franz Kafka (Çev: Adalet Cimcoz)	Franz Kafka'dan Milena'ya Mektuplar	15	Mart 1954	109-110	Mektup	Kafka ve Milena'nın aşk mektupları
İskender Fikret	Viareggiolu Kız	15	Mart 1954	111-112	Sohbet	Yazar Sait Faik'i ve ona özlemini dile getiriyor.
İbrahim Zeki Burdurlu	Cânım Anadolu	15	Mart 1954	113-115	İnceleme	Bedri Rahmi'nin <i>Canım Anadolu</i> adlı şiir kitabına üzerine inceleme yazısı
Kâmran S. Yüce	Sıkıntı	15	Mart 1954	116	Şiir	Otuz iki dizeden oluşan şiir serbest ölçü ile yazılmış olup bir iç sıkıntısını dile getirmektedir.
Kâmran S. Yüce	Dost	15	Mart 1954	117	Şiir	Dörder dizelik üç bentten oluşan şiirde insanın bir dostu duyduğu ihtiyaç söz konusu edilmiştir.
Kâmran S. Yüce	Bir Gün Büyük Caddenin Orta Yerinde	15	Mart 1954	117	Şiir	On yedi dizeden oluşan şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır.
Oktay Akbal	Hayaller Hayaller	15	Mart 1954	118-121	Hikâye	Son derece hayalperest olan baba kurduğu hayallerle mutlu olur karısı ve çocuklarının da mutlu olmasını ister. Adamın son kurduğu hayal ise herkesi gerçek olacağına inandıracak ve umutlandıracaktır.
Maksut Doğan	Kim Bilir	15	Mart 1954	122	Şiir	Beş dizelik şiir
Maksut Doğan	Öğrenemezsin	15	Mart 1954	122	Şiir	Dört dizelik şiir

Maksut Doğan	Selâm	15	Mart 1954	122	Şiir	Teması yaşama sevinci olan şiir üç bentten oluşmuştur.
Maksut Doğan	Sabahları	15	Mart 1954	123	Şiir	On bir dizeden oluşan şiirin teması yaşama sevincidir.
Maksut Doğan	Geceleri	15	Mart 1954	123	Şiir	Teması aşk olan şiir on beş dizeden oluşmaktadır.
Naim Tiralı	Lambo'nun Meyhanesinde	15	Mart 1954	124-126	Hikâye	Lambo'nun meyhanesinde hikâye konusunda itilafa düşen müşterilerin atışması bu öykünün konusudur.
Jules Supervielle (Çev: İlhan Berk)	Uysallık	15	Mart 1954	127	Şiir	Şiir ağaçların uysallığını ve başlarına gelene sessizce boyun eğdiklerini anlatmaktadır.
Jules Supervielle (Çev: İlhan Berk)	Yeryüzü Pişmanlığı	15	Mart 1954	128	Şiir	Şiir on dört dizeden oluşmuştur, teması pişmanlıktır.
Aglaia Kirmizaki (Çev: Ahmet An- gın)	Zincirsiz	15	Mart 1954	129-132	Hikâye	Eleni yoksul bir ailenin çocuğudur. Öğretmeni onu yakından tanımak ister.
H. B	Kronikler Kitaplar	15	Mart 1954	133-134	Tanıtım	Bedîî Faik'in fıkralarından oluşan <i>Efendime Söyleyeyim</i> adlı kitabın tanıtımı
Sabahattin Kudret Aksal	Kronikler Kitaplar	15	Mart 1954	134	Tanıtım	S.Eyüpoğlu'nun hazırladığı <i>Montaigne</i> adlı kitabın tanıtımı
Sabahattin Kudret Aksal	Kronikler Kitaplar	15	Mart 1954	134-135	Tanıtım	Somerset Maugham'ın hikâyelerinden oluşan <i>Yağmur</i> adlı kitabın tanıtımı
Yaşar Yenice	Kronikler Resim	15	Mart 1954	136-137	Haber	Elif Naci'nin Galatasaray Lisesi'nde ve Oktay Günday'ın Maya Gale- risi'ndeki resim sergilerinden haberler
Selmi Andak	Kronikler Müzik	15	Mart 1954	137-138	Haber	İstanbul ve Ankara'daki müzik etkinliklerinden haberler
Attilâ İlhan	Tiyatro-Sinema	15	Mart 1954	140-142	Haber	<i>Ağa Düşen Kadın</i> ve <i>Makine</i> filminin tanıtımı
A.A.Ö	İmla meselemiz	15	Mart 1954	143	Sohbet	Yazıda imla hususunda muayyen bir anlaşmaya varılmayıp dili herkesin gönlüne göre kullanması eleştiriliyor.
İmzasız	Kapak içi notları	15	Mart 1954	144	Açıklama	Dergiye gelen metinlerin bir tasnife tabi tutulduğu ve bu tasnife göre dergide yayımlandığı açıklanmıştır.
		15	Mart 1954	144	İlan	<i>Denizin İlk Yükselişi</i> (Necati Cumalı), <i>Bulutun Rengi</i> (Oktay Akbal), <i>Şiirin İlkeleri</i> (Salâh Birsal) <i>Sam Amca'nın Evinde</i> (Bedîî Faik)
		15	Mart 1954	144	İlan	Abdurrahman Öztoprak'ın resim sergisi
		16	Nisan 1954	145	Reklam	<i>Sam Amca'nın Evinde</i> , <i>Efendime Söyleyeyim</i> (Bedîî Faik)
Oktay Akbal	Şarkılı Kahve	16	Nisan 1954	148	Tanıtım	<i>Şarkılı Kahve</i> hakkında Oktay Akbal'ın düşünceleri
		16	Nisan 1954	149	İlan	<i>Aşka Kitakse</i> (Naim Tiralı), <i>Denizin İlk Yükselişi</i> (Necati Cumalı), <i>Bulutun Rengi</i> (Oktay Akbal), <i>Şiirin İlkeleri</i> (Salâh Birsal), <i>Prens Sabahattin</i> (Orhan Cavit Tütengil)

Nurullah Ataç	Bilgin Bir Kişi	16	Nisan 1954	148-152	Eleştiri	Köylüyü, köy hayatını ve köy sorunlarını anlatmak konusunda Ataç ve Kocagöz itilafa düşmüştür. Ataç bu yazısında Kocagöz'ü takip ettiği yöntem konusunda eleştirir.
M Türker Acaroğlu	'Türkiye Bibliyografyası' Davası	16	Nisan 1954	153-155	Haber-yorum	Bibliyografyalar konusunda çıkarılan kanun
Özdemir Asaf	Şarkılar	16	Nisan 1954	156	Şiir	Şair şarkıların üzerinde bıraktığı etkiyi yedi dizeden oluşan bu şiirde anlatmıştır.
Özdemir Asaf	İncognito	16	Nisan 1954	156	Şiir	Dört dizelik şiir
Özdemir Asaf	Masa	16	Nisan 1954	156	Şiir	Dört dizelik şiir
Özdemir Asaf	Altıcı Gün	16	Nisan 1954	156	Şiir	İki dizelik şiir
Özdemir Asaf	Pek İyi	16	Nisan 1954	157	Şiir	Dört dizelik şiir
Özdemir Asaf	Yedi	16	Nisan 1954	157	Şiir	Beş dizelik şiir
Özdemir Asaf	İn Vivo	16	Nisan 1954	157	Şiir	Altı dizelik şiir
Özdemir Asaf	Duvara Astığım Ayna	16	Nisan 1954	157	Şiir	Dört dizelik şiir
Rene Larrouments (Çev: İlhan Türker)	Georges Duhamel	16	Nisan 1954	158-160	Biyografi	Georges Duhamel'in yaşam öyküsü
Georges Duhamel (Çev: Abdülkadir Günyaz)	Sanat Üzerine	16	Nisan 1954	160	Deneme	Georges Duhamel'in sanat üzerine düşünceleri
Georges Duhamel (Çev: Ali Avni Öneş)	Saadet Üzerine	16	Nisan 1954	161	Deneme	Georges Duhamel'in saadet üzerine düşünceleri
Georges Duhamel (Çev: Oktay Akbal)	Gündelik Ekmeğimiz	16	Nisan 1954	162-164	Anı	Yazarın Paris'in işgal altında olduğu yıllara dair anıları
Tarık Buğra	Taklit	16	Nisan 1954	165-166	Sohbet	Yazarın bir sergide gördüğü ve beğenmediği üç tablo üzerine
İbrahim Minnetoğlu	Perde	16	Nisan 1954	167	Şiir	On sekiz dizeden oluşan şiirde hayat ile tiyatro arasında bir benzerlik kurulmuştur.
İbrahim Minnetoğlu	Mektup	16	Nisan 1954	167	Şiir	Yirmi dört dizelik şiirin teması sevgiliye duyulan özlemdir.
Samim Kocagöz	Teneke	16	Nisan 1954	168-170	Hikâye	Teneke çalan hırsızın peşine düşen bekçi ile mahalleli uzun süren bir kovalamacanın sonunda bir sürprizle karşılaşır.
Hâlit Eskişar	Sanat Konuşmalarının Önemi	16	Nisan 1954	171-172	Deneme	Bir sanat dalının anlaşılması ve sevilmesinde o sanat dalı hakkında yapılacak konuşmaların önemi üzerinde durulmuştur.
Ercüment Uçarı	Hayal Kurmak Bedava	16	Nisan 1954	173	Şiir	Dünyanın mutlu olmak için uygun bir yer olmadığını anlatan şiir on dize ile kurulmuştur.

Ercüment Uçarı	Şunun Şurası	16	Nisan 1954	173	Şiir	Altı dizelik şiirin teması aşktır.
Ercüment Uçarı	Kumruya Dilekçe	16	Nisan 1954	173	Şiir	Yedi dizelik şiirin teması aşktır.
Ercüment Uçarı	Diğerler Düşünsün	16	Nisan 1954	174	Şiir	Dört dizelik şiir
Ercüment Uçarı	Yatak Yorgan	16	Nisan 1954	174	Şiir	Yirmi dört kısa dizeden oluşan şiir kadınlar üzerine yazılmıştır.
Mustafa Aslan	Puba	16	Nisan 1954	175-177	Hikâye	Küçük Ali parkta çocukların arasına karışıp onlarla oynamak ister ancak çocuklar pis görüldüğü için Ali'yi aralarına almak istemez. Bunun üzerine ağlayan Ali'yi babası teselli edecektir.
Selmi Andak	Genç Bir Orkestra Şefimizin Başarısı Üzerine Düşünceler	16	Nisan 1954	178-180	Sohbet	Genç bir orkestra şefi olan Pertev Apaydın'ın sanatı üzerine
İmzasız	Kitaplar	16	Nisan 1954	181-182	Kitap tanıtımı	Ziya Gökalp'in <i>Bütün Şiirleri</i> ile Walt Whitman'ın <i>Çimen Yaprakları</i> kitaplarının tanıtımı
Yaşar Yenice	Resim	16	Nisan 1954	183-184	Haber	Ayın resim etkinliklerinden haberler
Latife Müftüler	Tiyatro	16	Nisan 1954	184-185	Haber	İstanbul ve Ankara'daki tiyatro etkinliklerinden haberler
İlhan K. Mimaroglu	Müzik	16	Nisan 1954	186-189	Haber	İstanbul ve Ankara'daki müzik etkinliklerinden haberler
		16	Nisan 1954	190	Reklam	Türkiye İş Bankası, Sümerbank, Ayvalık Pazarı, Ziraat Bankası, Türkiye Ziraat Donatım Kurulu
		17	Mayıs 1954	193-194	İlan	<i>Denizin İlk Yükselişi</i> (Necati Cumalı), <i>Bulutun Rengi</i> (Oktay Akbal), <i>Sam Amca'nın Evinde</i> (Bedîî Faik), <i>İki Uyku Arasında</i> (Tarık Buğra)
Vecdi Bürün-İ. Minnetoğlu	Aşka Kitakse	17	Mayıs 1954	195	Tanıtım	Naim Tiralî'nin <i>Aşka Kitakse</i> adlı öykü kitabı üzerine
	Şiirin İlkeleri	17	Mayıs 1954	196	Tanıtım	Salâh Bîrsel'in <i>Şiirin İlkeleri</i> adlı kitabı karşısında Türk basını
Cavit Orhan Tütengil	Kültür Meseleleri Karşısında Gazeteler	17	Mayıs 1954	197-199	Eleştiri	Vatandaşların kültür seviyelerinin yükseltilmesi ve aydınların kültür bakımından beslenmesi hususunda büyük önemi olan gazetelerin ülkemizde istenen seviyeye gelmediğine dair bir eleştiri
Sabahattin Batur	Ayşem Bir Yaşında	17	Mayıs 1954	200	Şiir	Dörder dizelik dört bentten oluşan şiir bir yaşında olan Ayşe için yazılmıştır.
Sabahattin Batur	Eller İçin Övgü	17	Mayıs 1954	200-201	Şiir	Dörder dizelik on bentten oluşan şiirin teması yaşama sevincidir.
Sabahattin Batur	Deli Dolu	17	Mayıs 1954	201	Şiir	Şiirin teması aşktır.
Yıldırım Keskin	Batı'dan Alacağımız	17	Mayıs 1954	202-204	Sohbet	Yazıda Batı'nın kafasını almak için önce bir Batılı'nın nasıl düşündüğünü bilmenin gerektiği anlatılmıştır.

Orhan Hançerlioğlu	Türk Hikâyeciliğinin Kaynakları	17	Mayıs 1954	205-206	Makale	Bu yazıda hikâyeciliğimizdeki Ermeni, İskit, Hint, İran ve Yunan etkileri üzerinde durulmuştur.
Samim Kocagöz	Hatice Kadınla Konuşma	17	Mayıs 1954	207-208	Sohbet	Yazar köylüyü anlatmak konusunda derginin bir önceki sayısında kendisini eleştiren Nurullah Ataç'a bu metin ile ironik bir cevap vermiştir.
Sabahattin Kudret Aksal	Tersine Dönen Şemsiye	17	Mayıs 1954	209-213	Tiyatro	Bu üç perdelik komedide Aksal, hayal ile gerçeğin insan hayatındaki bitmek bilmeyen mücadelesinin basit bir olay içindeki görünüşünü ele almaktadır.
Tarık Dursun	Geri Kalanı	17	Mayıs 1954	214-215	Hikâye	Yanı başında karısını kaybeden adamın tedirgin hâli bu izlenimci kısa hikâyenin konusudur.
Hellen Keller (Çev: Sevgi Batur)	Üç Aydınlık Gün	17	Mayıs 1954	216-223	Deneme	Tanınmış Amerikan yazar Keller bir buçuk yaşında kendini hem kör hem sağır bırakan ağır bir hastalık geçirir. Parçada bir gün aydınlığa kavuşursa neleri görmek istediğini anlatmıştır.
Hâlil Kocagöz	Söke'yi Ayaklarınıza Seriyorum	17	Mayıs 1954	224-225	Şiir	Yedi bentten oluşan şiirde Söke ve güzellikleri anlatılmaktadır.
Hâlil Kocagöz	Babama Ağıt	17	Mayıs 1954	225	Şiir	Şiir kaybedilen bir babanın ardından yazılmıştır.
Hâlil Kocagöz	Hint Rakkaseleri	17	Mayıs 1954	225	Şiir	Hint Rakkaselerini anlatan şiir sekiz dizeden ibarettir.
Fikret Ürgüp	Şapkalı Adam	17	Mayıs 1954	226-229	Hikâye	Fikret Ürgüp, Ahmet Hikmet ile karşılaşır, beraber konuşarak kahveye giderler.
Jacques Prevert (Çev: A.H.Man)	Ben Böyleyim İşte	17	Mayıs 1954	230	Şiir	Şiir bir portre niteliğindedir, şair kendisini anlatmıştır.
Ernest Hemingway (Çev: Zeyyat Selimoğlu)	Bir Kadının Mektubu	17	Mayıs 1954	231-232	Mektup	Amerikan ordusundan bir subayla evlenen kadın kocasının bir hastalığı olduğunu öğrenir. Bunun nasıl bir hastalık olduğunu öğrenmek için doktora bu mektubu yazar.
Yaşar Yenice	Kronikler Resim	17	Mayıs 1954	233	Haber	Nevin Demiryol'un sergisi
Selmi Andak	Kronikler Müzik	17	Mayıs 1954	233-236	Haber	Ayın müzik hareketleri
Latife Müftüler	Kronikler Tiyatro	17	Mayıs 1954	236-238	Tanıtım	<i>Sokakta, Cinayet Var</i> ve <i>Melek Hanım'ın</i> Kıskançlığı oyunlarının tanıtımı
Yıldırım Keskin	Kronikler Kitaplar	17	Mayıs 1954	238	Haber	Antoine de Saint'in romanı <i>Savaş Pilotu'nun</i> tanıtımı
		18	Haziran 1954	240-242	İlan	Sait Faik'in şiirleri <i>Şimdi Sevişme Vakti</i>
Ali Avni Öneş	Sait Faik Hayatı ve Eserleri	18	Haziran 1954	243-245	Biyografi	Sait Faik'in hayatı ve sanatını anlatan yazı
Naim Tıralı	Sait'e Dair Notlar	18	Haziran 1954	246-248	Anı	Tıralı'nın gözünden Sait Faik

Sait Faik	Yaşasın Edebiyat	18	Haziran 1954	248-251	Sohbet	Sait Faik'in <i>Yaşasın Edebiyat</i> adlı kitabının basımı üzerine düşünceleri
Zeyyat Selimoğlu	O Gün	18	Haziran 1954	252	Sohbet	Sait Faik'in defnedilişi üzerine
Sait Faik	Kırmızı Yeşil	18	Haziran 1954	253	Şiir	Şiirin teması yaşama sevincidir.
Nurullah Ataç	Günce'den	18	Haziran 1954	254	Sohbet	Sait Faik'in ölüm haberi üzerine Ataç'ın hissettikleri
Sait Faik	Balıkçının Ölümü	18	Haziran 1954	255-256	Hikâye	Küçük insan ve onun hayatını anlatan bir öykü
Behçet Necatigil	Anlamak	18	Haziran 1954	257	Şiir	Bu şiir Sait Faik'in yaşam öyküsünü anlatmaktadır.
Sait Faik	Eleştirmeci Falan Filan	18	Haziran 1954	258-260	Deneme	Bir eleştirmeci ya fikir adamıdır ya da felsefe adamı diyen Sait Faik sanatçıyı yine sanatçının keşfedeceğini düşünür. Bu yazı yazarın eleştirmeciler üzerine bir denemesidir.
Sait Faik	Projektörcü	18	Haziran 1954	261-264	Hikâye	Oğluna her iş dönüşü hikâyeler anlatan baba o gün hikâye bulamamış olmanın sıkıntısını çeker ve ansızın bir hikâye ile karşılaşır.
Altan Erbulak	Koca Dülger Balığı	18	Haziran 1954	265	Sohbet	Sait Faik'in ölüm haberi üzerine Erbulak'ın hissettikleri
Sait Faik	Ceylânı Bahri	18	Haziran 1954	266	Şiir	Şiirde gelecek güzel günlere dair içinde umut besleyen bir adamın ruh hâli verilmektedir.
Sait Faik	Bir Masa	18	Haziran 1954	266	Şiir	Meyhaneciden bir masa isteyen adam oturacakları o masada sevgilisi ile mesut olacağını anlatmaktadır.
Oktay Akbal	Dünya Ermişi	18	Haziran 1954	267-268	Sohbet	Yazar Sait Faik ve hikâyemizin durumunu anlatıyor.
Sabahattin Batur	Sait Faik'in Ölüm Haberi	18	Haziran 1954	269-273	Anı	Sait Faik'in ölüm haberi ve ona dair hatıralar.
Sait Faik	Ormanda Uyku	18	Haziran 1954	274-279	Hikâye	Ada, vapurlar, kayıklar, balıkçılar, kadınlar, insanlar, insan sevgisi, yaşama sevinci, şehvet, arzular, hisler ve hayat üzerine bir hikâye
Gülen Erdal	Sait Faikle Son Röportaj	18	Haziran 1954	280-282	Söyleşi	Sait Faik sanatını anlatıyor.
İmzasız	Onun Ölümü Karşısında Türk Basını	18	Haziran 1954	283	Haber	Sait Faik'in ölümü üzerine basında çıkan haberler
M.Türker Acaroğlu	Kütüphanelerimiz mi?	19	Temmuz 1954	291-293	Eleştiri	Devletin kütüphanelerimize karşı ilgisizliği konu edilmiştir.
Orhan Hançerlioğlu	Türk Edebiyatı'nda Taklit Çağı	19	Temmuz 1954	294-295	Makale	Yazar, Tanzimat Edebiyatı ile beraber edebiyatımızda taklit çağının yaşandığını anlatıyor.
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Bir Telefonun Sorduğu	19	Temmuz 1954	296-297	Şiir	Beşer dize ve sekiz bentten oluşan şiirde çalan bir telefonun bir adama hissettirdikleri üzerine kurulmuştur.
Salâh Bırsel	Günlük	19	Temmuz 1954	297-301	Günce	Yazarın tarif kılıklı isimler ile İstanbul sokaklarının bakımsızlığı üzerine düşünceleri

İlhan Berk	Yitik Ufuk	19	Temmuz 1954	302	Şiir	Uzun dizelerden oluşan bu şiirde yalnız ve çaresiz kalmış bir adamın çırpınışları söz konusudur.
İlhan Berk	Kalem	19	Temmuz 1954	302-303	Şiir	Şiir Sait Faik'in hikâyelerinde kullandığı cümlelerle kurulmuştur.
İlhan Berk	Ağıt	19	Temmuz 1954	303	Şiir	Sabahın olmak bilmediğini ve Beyoğlu'nda güneşin doğmadığını söyleyen şiir Sait Faik'e bir ağıttır.
Füruzan Hüsrev Tökin	Yolculuk, dostluk, aşk üzerine	19	Temmuz 1954	304-306	Deneme	Yazarın yolculuk, dostluk, aşk üzerine düşünceleri
Muzaffer Orhan Buyrukçu	Kabadayı	19	Temmuz 1954	307-310	Hikâye	Osman askerden yeni dönmüştür. Herkesin kendine hürmet etmesini bekler, kendine yanlış yapan birini gördüğünde ona haddini bildirmek için hiç vakit kaybetmez.
Sevgi Batur	Saadet Meselesi	19	Temmuz 1954	311-314	Deneme	Yazarın mutluluk üzerine bir denemesi
İskender Fikret Akdora	Benden iste bir avuç kan	19	Temmuz 1954	315	Şiir	Şiir Sait Faik için yazılmış bir ağıttır.
Hanefi Ulutekin	Mektup	19	Temmuz 1954	316	Şiir	Sevgiliye ithaf edilmiş bu şiirin teması aşktır.
Dylan Thomas (Çev: Feyyaz Kayacan)	Sessizlik	19	Temmuz 1954	317-318	Hikâye	Bu kısa çeviri Thomas'ın <i>Under Wilkwood</i> adlı eserinin açılış kısmından yapılmıştır.
Maksut Doğan	Belki	19	Temmuz 1954	320	Şiir	Dört dizelik şiir
Maksut Doğan	Susma	19	Temmuz 1954	320	Şiir	Sevgiliye ithaf edilen şiir sekiz dizeden oluşmaktadır.
Maksut Doğan	Bir Gün	19	Temmuz 1954	320	Şiir	Beş dizelik şiir
Sabahattin Batur	İzmir'de Sanat Hareketleri	19	Temmuz 1954	321-324	Haber	Sanat etkinliklerinden haberler
İlhan K.Mimaroğlu	Ankara'da Musiki	19	Temmuz 1954	324-326	Haber	İzmir'deki sanat etkinliklerine dair
Yıldırım Keskin	Kitaplar	19	Temmuz 1954	326	Kitap tanıtımı	<i>Bu Dağın Ardı</i> (Muzaffer Hacıhasanoğlu'nun hikâyeleri)
Yıldırım Keskin	Kitaplar	19	Temmuz 1954	326-327	Kitap tanıtımı	<i>Günün Adamı</i> (Haldun Taner'in piyesi)
Ali Avni Öneş	Kitaplar	19	Temmuz 1954	327	Kitap tanıtımı	<i>İstanbul'un Fethi</i> (İbrahim Minnetoğlu'nun şiirleri)
AKİS	Kitaplar	19	Temmuz 1954	328	Kitap tanıtımı	<i>Şiirin İlkeleri</i> (Salâh Birsal)
AKİS	Kitaplar	19	Temmuz 1954	328-329	Kitap tanıtımı	<i>Aşka Kitakse</i> (Naim Tiralı)

		19	Temmuz 1954	330-332	Reklam	Türkiye İş Bankası, Ziraat Bankası, Sümerbank, Türkiye Ziraî Donatım Kurumu, Esen Palas Otel, Ayvalık Pazarı, Fikir ve Sanat Yayınları Dağıtma Bürosu
Suat Üzer	Aşka Kitakse	20	Ağustos 1954	333	Kitap Tanıtımı	Naim Tiralî'nin <i>Aşka Kitakse</i> adlı hikâye kitabının tanıtımı
Oktay Akbal	Kendi İçin Yazmak	20	Ağustos 1954	335-337	Deneme	Yazar bir sanatçının her şeyden önce kendisi için yazdığını dile getirir.
Behçet Necatigil	Üstümüzdeki	20	Ağustos 1954	338	Şiir	Siyah değil renkli giyinin diye hitap eden şair şiirinde mutluluk üzerinde durmuştur.
Turhan Doyran	Açık hava tiyatrolarının önemi	20	Ağustos 1954	339-342	Deneme	Yazar modern tiyatrolarının gelişimini açık hava tiyatrolarının varlığına dayandırır.
Emin Ülgener	Kış bastırdı bu ağacı	20	Ağustos 1954	343	Şiir	Dörder dizelik dört bentten oluşan şiirin teması hayal kırıklığıdır.
Emin Ülgener	Bıraktığım insan	20	Ağustos 1954	343-344	Şiir	Sevgiliye ithaf edilen şiir beş dörtlükten oluşmaktadır.
Emin Ülgener	Böyle bu aşk	20	Ağustos 1954	344	Şiir	Dörder dizelik beş bentten oluşan şiirde sevgilisi hakkında hayal kırıklığına uğramaktan korkan bir adamın ruh hâliyle karşılaşırız.
Andre Maurois (Çev: Ali Avni Öneş)	Gizli Hazine	20	Ağustos 1954	345-350	Deneme	Hayatın anlamı ve değeri üzerine bir deneme
Ziya Arman	Uyanmak Varken	20	Ağustos 1954	351	Şiir	Yaşama sevinci şiirin temasıdır.
Ziya Arman	Tavanda Kaç Renk Var Biliyorum	20	Ağustos 1954	351	Şiir	Altı dizelik şiir
Muzaffer Orhan Buyrukçu	Çocuk	20	Ağustos 1954	352-356	Hikâye	Yakacak ve yiyecek bir şey bulmayan anne ve çocuk evde babanın gelmesini beklerler. Baba zalimdir, onlara iyi davranmaz. Sabaha karşı eve baba değil haberi gelir.
Muhteşem Sünter	Kirli	20	Ağustos 1954	357	Şiir	Şiir dört dörtlükten oluşmaktadır ve kirli olduğu düşünülen duygular anlatılmaktadır.
Muhteşem Sünter	Tiren	20	Ağustos 1954	358	Şiir	Dörder dizelik dokuz bentten oluşan şiirde tiren sembolü kullanılarak dünyanın bugünkü durumu anlatılmıştır.
İskender Fikret	Sait'e Mektup	20	Ağustos 1954	359-362	Anı	Sait Faik'in ölümünün ardından
İbrahim Zeki Burdurlu	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	20	Ağustos 1954	363-365	Makale	Yakup Kadri'nin <i>Nur Baba</i> , <i>Yaban</i> ve <i>Kıralık Konak</i> romanları ve üslubu üzerine
İlhan Engin	Nabız Muntazam	20	Ağustos 1954	366-368	Hikâye	Yedi aydır hastanede yatmakta olan delikanlı sevgilisini ve hastanede geçirdiği günleri düşünür.

Mehmet Emin Özen	Yeni Türküler	20	Ağustos 1954	369	Şiir	Şiir yeni düzene yeni bir türkü olması dileğiyle yazılmıştır.
Füruzan Hüsrev Tökin	Merhaba İstanbul	20	Ağustos 1954	370-372	Sohbet	İstanbul sevgisi ve hasretini konu alan bir yazı
İmzasız	Adı Geçmek	20	Ağustos 1954	373	Sohbet	Ünlü isimlere dergi sayfalarında laf atarak adını duyurmaya çalışan kişiler üzerine
İmzasız	Çirkin Bir Soruşturma	20	Ağustos 1954	373-375	Sohbet	Bir derginin başlattığı 'En sevmediğiniz üç şair ve üç hikâyeci kimdir?' sorusu eleştiriliyor.
Yıldırım Keskin	Kitaplar	20	Ağustos 1954	375-377	Kitap tanıtımı	Ararken (Nurullah Ataç'ın denemeleri), <i>Alın Yazısı</i> (Erskine Caldwell), <i>Eski Zaman Beyleri</i> (Gogol'un Hikâyeleri)
Sabahattin Kudret Aksal	Okuma Üzerine	21	Eylül 1954	383-384	Deneme	Verimli bir okumanın nasıl gerçekleştirileceğine dair bir deneme
Rüştü Onur	Ev Sahibimiz	21	Eylül 1954	385	Şiir	Dört dizelik şiir
Rüştü Onur	Rezâlet	21	Eylül 1954	385	Şiir	Üç dizelik şiir
Rüştü Onur	Hülâsa	21	Eylül 1954	385	Şiir	Cahit Sıtkı Tarancı'ya ithaf edilen şiirde annesinden başka kimsesi olmayan bir adamın ruh hali yansıtılmıştır.
M. Türker Acaroğlu	İki olay	21	Eylül 1954	386-387	Sohbet	Yurt dışındaki biyografi çalışmaları üzerine bir yazı
Ali Avni Öneş	Colette'nin Ölümü Üzerine	21	Eylül 1954	389-390	Sohbet	Fransız kadın yazarların en çok eser vermiş ve en çok tanınmışlarından biri olan Colette'nin ölümü üzerine
Roland Dorjales (Çev: Ali Avni Öneş)	Allahaismarladık Colette	21	Eylül 1954	391-392	Sohbet	Fransız kadın yazarların en çok eser vermiş ve en çok tanınmışlarından biri olan Colette'nin ölümü üzerine
Paul Valery (Çev: M. Akil Aksan)	Şiir Üzerine	21	Eylül 1954	393	Sohbet	Paul Valery'nin şiir üzerine düşünceleri
Füruzan Hüsrev Tökin	Ölümünün 40. Yılı Dolayısıyla: Tefik Fikret	21	Eylül 1954	394-396	Biyografi	Tevfik Fikret'in sanatı ve sanatçı kişiliği üzerine bir yazı
İlhan Berk	Pablo Picasso	21	Eylül 1954	397	Şiir	Bu şiirde Paplo Picasso'nun sanatı üzerinde durulmuştur.
Oktay Akbal	Çamurlu Yol	21	Eylül 1954	398-399	Hikâye	Toplumsal hayat, insanların yaşamlarını devam ettirebilmeleri için girdiği sıkıntılar, insanları çepeçevre saran bir boşluk ve umutsuzluğun anlatıldığı hikâye.
Selmi Andak	Halk ve Müzik Kültürü	21	Eylül 1954	400-401	Deneme	Yazar halk ve müzik kültürü üzerinde bir bağ kurar.
Sevgi Batur	Bernard Shaw ve Kadın	21	Eylül 1954	402-406	Deneme	B. Shaw'ın hayatı ve oyunlarında kadına bakış açısı

Feyyaz Kayacan	Thomas Stearns Eliot	21	Eylül 1954	407-408	Biyografi	Çağdaş İngiliz şair Eliot ve sanatı üzerine
Sabahattin Batur	Şarkılı Kahve'den Gün Işığ'na	21	Eylül 1954	414-417	İnceleme	Sabahattin Kudret Aksal'ın şiir kitabı <i>Gün Işığ'na</i> kitabına dair bir inceleme
Yaşar Yenice	Resim	21	Eylül 1954	416-417	Haber	Ayın müzik etkinliklerinden haberler
Hüseyin Avni Tatar	Acele	21	Eylül 1954	418	Şiir	Şiirin teması yaşama sevincidir.
Nevzat Yıldıırım	Yaşamak	21	Eylül 1954	418	Şiir	Yaşama sevinci ve umut bu şiirin temasıdır.
		21	Eylül 1954	419-422	Reklam	Türkiye İş Bankası, Ziraat Bankası, Sümerbank, Türkiye Ziraat Donatım Kurumu, Esen Palas Otel, Ayvalık Pazarı, İmandan Doğan Medeniyet
Herbert Read (Çev: Ali Avni Öneş)	San'at ve Eğitim	22	Ekim 1954	423-424	Deneme	V. Sanat Tenkitçileri kongresine katılmak üzere İstanbul'a gelen Herbert Read'in sanat ve eğitim üzerine düşünceleri
Fazıl Hüsnü Dağlarca	İhtiyar Adamla Kızı	22	Ekim 1954	425	Şiir	İhtiyar adam karısının ölecek olmasından endişelidir, şiir kızıyla olan diyalog üzerine kurulmuştur.
Cavîr Orhan Tütengil	30 Yıl Sonra	22	Ekim 1954	426-427	Deneme	Ziya Gökalp ve tesirleri üzerine bir deneme
Orhan Tahsin	Bey-Efendi	22	Ekim 1954	427	Şiir	Toplumda efendi ve bey olarak geçinen adamların zulmünü anlatan şiir
Tarık Dursun K.	Hikâye Yerine Gececek Aşk Mektubu	22	Ekim 1954	428-430	Hikâye	Yazar sevgilisi için bu mektubu kaleme alır.
İskender Fikret	Primitif	22	Ekim 1954	441	Şiir	Yeni doğan bir çocuğun insanlar içindeki şaşkınlığını dile getiren şiir
İskender Fikret	Final	22	Ekim 1954	441	Şiir	Sonunu düşünen bir adamın şiiri
İskender Fikret	Sensualita	22	Ekim 1954	441	Şiir	Üç dizelik şiir
İskender Fikret	Âdem	22	Ekim 1954	441	Şiir	Üç dizelik şiir
İskender Fikret	Gizli Sıtma	22	Ekim 1954	441	Şiir	Üç dizelik şiir
Bilge Karasu	Beşinci Gün	22	Ekim 1954	432-436	Hikâye	Sarıkuma köyünde yaşayan çocuk arkadaşlarını alışveriş yapmaları için Bebekçi Osman'a götürür. Hikâye bir çocuğun sahip olduğu merhameti dile getirmektedir.
Afif Yesari	Yarı Gecede Bir Tramvay	22	Ekim 1954	437-439	Hikâye	Tramvaya binen adam yolculuğu esnasında karısıyla tanıştığı günü ve Lautrec'i anımsar, hayal kurar, hüzünlenir.
Ercüment Uçarı	Meryem	22	Ekim 1954	439	Şiir	Şiirde Merve'nin başına gelenler anlatılmıştır.
Ahmet Köksal	Kızılırmak'ın Özlemi	22	Ekim 1954	440	Şiir	Şiirde Kızılırmak kıyılarına duyulan özlem dile getirilmiştir.
Ahmet Köksal	Bahar Türküsü	22	Ekim 1954	441	Şiir	Şiirde baharın gelişyle duyulan mutluluk söz konusudur.

Ahmet Köksal	Güne Bakan	22	Ekim 1954	441	Şiir	Şiirin teması umuttur.
Sabahattin Kudret Aksal	Tiyatro Derneği'nin Temsili	22	Ekim 1954	442-443	Haber-yorum	Yeni kurulan tiyatro derneğinin temsili üzerine notlar
Stefan Zweig (Çev: Zeyyat Selimoğlu)	Ayışığı Sokağı	22	Ekim 1954	444-446	Hikâye	Adam her gece geldiği meyhanede meyhaneci kadın ve onun yardımcıları genç kız tarafından hor görülmektedir. Bu durumu izleyen yazar anlatıcı insanların bu pervasızlıklarına karşı duyduğu nefreti dile getirir.
Nureddin Şafgil	Dergiler-Gazeteler	22	Ekim 1954	448-450	Haber	Dergi ve gazetelerden haberler
Yaşar Yenice	Resim	22	Ekim 1954	451-453	Haber	Ayın resim etkinlikleri
Selmi Andak	Folklor	22	Ekim 1954	453	Haber	Ayın folklor etkinlikleri
Selmi Andak	Müzik	22	Ekim 1954	454	Haber	Ayın müzik etkinlikleri
Sabahattin Kudret Aksal	Kitaplar	22	Ekim 1954	454-455	Kitap tanıtımı	<i>İncir Çekirdeği</i> (Sait Yümer'in Hikâyeleri)
Nurettin Şafgil	Kitaplar	22	Ekim 1954	456-457	Kitap tanıtımı	<i>Grev</i> (Orhan Kemal'in Hikâyeleri)
Nurettin Şafgil	Kitaplar	22	Ekim 1954	457	Kitap tanıtımı	<i>Turhan Selçuk'un Karikatür Albümü</i>
Naim Tıralı	Kitaplar	22	Ekim 1954	457-458	Kitap tanıtımı	<i>Sisler Bulvarı</i> (Atilla İlhan'ın şiirleri)
		22	Ekim 1954	459-461	Reklam	Türkiye İş Bankası, Ziraat Bankası, Sümerbank, Türkiye Ziraat Bankası, Esen Palas Otel, Ayvalık Pazarı
Yenilik	Mustafa Kemal Fikri	23	Kasım 1954	462-463	Deneme	Mustafa Kemal fikrinin yeni gerçeklere, iyiye, doğruya, güzele yeni bir medeniyet alanına yürümek demek olduğu açıklanmaktadır.
Füruzan Hüsrev Tökin	Bizde Cumhuriyet Fikrinin Tarihçesi	23	Kasım 1954	456-457	Deneme	Bizde cumhuriyet fikrinin kaynağı olarak Şinasi, Namık Kemal ve Ziya Paşa'nın cumhuriyet taraftarlığı görülmektedir.
Behçet Necatigil	İşığ Kesen Duvarlar	23	Kasım 1954	465	Şiir	Hüznün hayatımızdaki yerine dikkat çeken şiir dörder dizelik altı bentten oluşmaktadır.
Salâh Bırsel	Yolculuk	23	Kasım 1954	466-467	Deneme	Yolculuk yapan bir adamın duygu ve düşünceleri üzerine bir deneme
Zeyyat Selimoğlu	Üç Hocam	23	Kasım 1954	468-469	Anı	Yazarın okul yıllarındaki hocalarına dair anıları
Talât Tekin	Kasım Yelleri Estiğinde	23	Kasım 1954	480	Şiir	Şiirde kasım ayı geldiğinde insanların her zamankinden daha farklı düşüncelere daldığı, Atatürk'ü daha derinden anmaya başladığını anlatılır.

Bedîî Eroğlu	Ölmeyen-Unutulmayan	23	Kasım 1954	480	Şiir	Bu kısa şiir Atatürk'e ithaf edilmiştir.
Hurrem Akdeniz	On Kasım	23	Kasım 1954	480-481	Şiir	Şiir Atatürk'e ithaf edilmiştir
Nafiz Erdem	Ağıt	23	Kasım 1954	481	Şiir	Şiir Atatürk'e ithaf edilmiştir
Hâlit Eskişar	Kapalı Şiirler	23	Kasım 1954	481-483	Eleştiri	Kapalı şiirleri eleştiren yazar şiirde açıklıktan yanadır bununla birlikte şiirin herhangi bir şeyi açıklamak gibi bir derdi olmadığını savunur.
Fikret Ürgüp	Otel	23	Kasım 1954	484-486	Hikâye	Bir otelin yıkılışı, o otelde yaşananlar, geçmiş, yazarın hissettikleri, sefahat, çirkinlikler, genç ve gafil insanların anlatıldığı bir hikâye.
Naim Tiralı	Karabiberim	23	Kasım 1954	487-481	Hikâye	Bir içki meclisinde bir araya gelen dört adam gece ilerledikçe keyiflenir ve bayan misafirlerinin gelmesini beklerler.
Muhteşem Sünter	Çözülme	23	Kasım 1954	482	Şiir	Dörder dizelik beş bentten oluşan şiirin teması yalnızlıktır.
Muhteşem Sünter	Kefeler	23	Kasım 1954	482-483	Şiir	Şiirde yaşadığı hayattan memnun olmayan bir adamın ruh hâli verilmiştir.
Muhteşem Sünter	Oturmak	23	Kasım 1954	483	Şiir	Şiirde sürdürülen hayattan memnun olmayan bir adamın duygu ve düşünceleri söz konusudur.
Antreas Karkavitsas (Çev: Ahmet Angın)	Süngercilerin Hayatı	23	Kasım 1954	484-486	Hikâye	Süngerci Rafalias deniz altından sünger çıkarmaya çalıştığı bir gün dev gibi bir balıkla karşılaşır. Rafalias ve arkadaşları şaşkındır.
Francis Carco (Çev: Oktay Akbal)	Yağmur Yağıyor	23	Kasım 1954	487	Şiir	Dörder dizelik dört bentten oluşan şiirde yağmurun verdiği mutluluk dile getirilmiştir.
	Eleştirmecilere Göre Hamlet	23	Kasım 1954	488-480	Haber	Küçük Sahne'de sahnelenen <i>Hamlet</i> oyunu üzerine son bir ay içerisinde gazete ve dergilerde çıkan yorumlar
Yıldırım Keskin	Kitaplar	23	Kasım 1954	481-482	Kitap tanıtımı	<i>Bereketli Topraklar Üzerinde</i> (Orhan Kemal'in Romanı), <i>İnsanların Dünyası</i> (A de Saint Exupery'nin romanı)
Yiğit Okur	Tiyatro	23	Kasım 1954	482-483	Haber	Ayın tiyatro etkinlikleri
Yaşar Yenice	Müzik	23	Kasım 1954	485-487	Haber	Ayın müzik etkinlikleri
Nureddin Şafgil	Dergiler-Gazeteler	23	Kasım 1954	488-500	Haber	Dergi ve gazetelerden haberler
		23	Kasım 1954	500	Reklam	Ziraat Bankası, Türkiye İş Bankası, Sümerbank
		24	Aralık 1954	501	Haber	Ayın sanat etkinliklerinden haberler
		24	Aralık 1954	502	İlan	<i>Bulutun Rengi</i> (Oktay Akbal'ın hikâyeleri), <i>Ayışığında Çalışkur</i> (Hal-dun Taner'in hikâyeleri), <i>Sam Amca'nın Evinde</i> (Bedîî Faik'in Amerika seyahati notları)

Oktaý Akbal	Kendi İçin Yazmak Ne Demektir	24	Aralık 1954	503-506	Deneme	Oktaý Akbal 'Kendi için yazmak' adlı denemesinin topladıđı eleřtirile-ri deđerlendiriyor.
Sabahattin Kudret Aksal	Boşuna	24	Aralık 1954	507	şiiir	Serbest nazmın imkânları kullanılarak yazılan şiirin konusu dñyanın gelip geçici olduğu ancak bunu bir tñrlñ idrak etmiyor olduğumuzdur.
François Mauriac	François Mauriac'a gñre Ernest Hemingway	24	Aralık 1954	508-509	Sohbet	Nobel ödñllñ François Mauriac'ın gözñnden Ernest Hemingway
Nurullah Ataç	Orhan Veli	24	Aralık 1954	510-512	Sñyleři	Orhan Veli'nin vefatının ardından
Orhan Veli	Vatan İçin	24	Aralık 1954	513	şiiir	Üç dizelik şiir
Orhan Veli	Ayrılış	24	Aralık 1954	513	şiiir	Üç dizelik şiir
Orhan Veli	Anlatamıyorum	24	Aralık 1954	513	şiiir	şairin çaresizliğini dile getirdiği şiir on bir dizeden oluşmaktadır.
Orhan Veli	Sere Serpe	24	Aralık 1954	514	şiiir	şiiir on dizeden oluşmaktadır.
Orhan Veli	Cimbızlı şiir	24	Aralık 1954	514	şiiir	Beş dizelik şiir
Orhan Veli	Sñz	24	Aralık 1954	514	şiiir	Sevgiliye ithaf edilen şiir on bir dizeden oluşmaktadır.
Orhan Veli	Sakal	24	Aralık 1954	514	şiiir	şairin kendini anlattığı şiir on iki dize ile yazılmıştır.
İmzasız	ağımızın en ñnlñ res-samlarından Matisse ñl-dñ	24	Aralık 1954	515-516	Haber	ağın ñnlñ ressamlarından Matisse'in ñlñm haberi
Robert Lynd (ev: Mustafa İzzet Adiloğlu)	Yanlışlara Övgñ	24	Aralık 1954	517-521	Deneme	Romanlarda yapılan mantık hatalarına dair mektuplar aldığını belir-ten yazar bu yanışları hoş gñrdñđñnñ bu hatalarda fayda dahi bu-lunduğunu dile getirir.
Hurrem Akdeniz	Anam İçin	24	Aralık 1954	521	şiiir	şiiirde anne sevgisi dile getirilmiştir.
İsmail Sivri	Fahişe	24	Aralık 1954	522-525	Hikâye	Sinemaya gizlice girmeye çalışan iki çocuktan küñđñ yakalanınca can havliyle anlamını bilmediği bir kñfñr savurur.
Nevzat Yıldıırım	Sıra Köşk	24	Aralık 1954	525	şiiir	şiiirde sevdiği kadını kaybeden bir adamın ruh hali ile karşılaşırız.
Langston Hughes (ev: Naim Tirali)	Sıla Tñrkñsñ	24	Aralık 1954	526	şiiir	Her gelen trenle memleketini özleyen ve ağlamamak için kendini zor tutan adamın ruh hali sñz konusudur.
Taner Baybars	Akşam Yorgunluğu	24	Aralık 1954	527-529	Hikâye	İşsiz adam umutsuzca girdiği arkadaşının meyhanesinde bir arkadaşının vasıtasıyla Londra'da iş bulduğunun haberini alır.
İmzasız	Kitaplar	24	Aralık 1954	530-532	Tanıtım	<i>Ekilmemiş Topraklar</i> (Orhan Hançerlioğlu'nun romanı), <i>Denizin İlk Yükselişi</i> (Necati Cumalı'nın şiirleri)
Yaşar Yenicali	Resim	24	Aralık 1954	532-533	Haber	Ayın resim etkinlikleri
Yiğit Okur	Tiyatro	24	Aralık 1954	533-534	Haber	Ayın tiyatro etkinlikleri

Çetin A. Özkırımlı	Sinema	24	Aralık 1954	535	Haber	Ayın sinema etkinlikleri
İlhan K. Mimaroglu	Müzik	24	Aralık 1954	536-538	Haber	Ayın müzik etkinlikleri
İmzasız	Şarlo ve <i>Sahne Işıkları</i>	25	Ocak 1955	2	Sohbet	Şarlo'nun <i>Sahne Işıkları</i> adlı oyunundan notlar
		25	Ocak 1955	2	Reklam	Ziraat Bankası, Sümerbank, Türkiye İş Bankası
Yenilik	Deve Hikâyesi	25	Ocak 1955	2	Açıklama	Üçüncü yayın yılına başlayan Yenilik bu sayısından itibaren yeni nesil sanatçılarını, özel yaşamlarını fotoğrafları ile beraber vermeyi planlamaktadır.
İmzasız	Batılı Bir Toplum Yaratmak İçin	25	Ocak 1955	3	Sohbet	Batılı bir toplum yaratmak için yapılanlar ve yapılması gerekenler üzerine
İmzasız	Olanlar-Bitenler	25	Ocak 1955	4-5,7-16	Haber	Sanat ve edebiyat dünyasından haberler
Fazıl Hüsnü Dağlarca	İsa	25	Ocak 1955	6	Şiir	Rakamlarla altı bölüme ayrılmış şiir İsa'nın yaşamı, çarmıha gerilişi ve değerini anlatıyor.
Behçet Necatigil	Uzun Ev	25	Ocak 1955	9	Şiir	Şiirde genç bir kızın şahit olduğu bir hadiseden bahsedilir.
Salâh Birsell	İzmir	25	Ocak 1955	11	Şiir	Şiirde İzmir'den İzmir'in güzelliğinden bahsedilmiştir.
Tarik Buğra	Sinema	25	Ocak 1955	12	Sohbet	Bu yazıda sanat değeri taşımayan filmlerin yasak edilmesini isteyenler eleştirilir.
Cavit Orhan Tütengil	Küçük Şeyler Üzerine	25	Ocak 1955	16	Sohbet	Küçük bir sorun gibi görünmelerine rağmen büyük problemlerin yaşandığını anlatan yazı
Besim Akımsar	Pekos Bill	25	Ocak 1955	17	Sohbet	Gece, uykusu kaçan yazar oğlunun okuduğu <i>Pekos Bill</i> adlı çizgi romana göz atar. Her güçlüğün üstesinden kolaylıkla gelen Pekos Bill yazara usanç verir.
Naim Tıralı	Şu Bizim Sanatçı Dostlar Necati Cumalı	25	Ocak 1955	18-22	Sohbet	Naim Tıralı Necati Cumalı'yı anlatıyor.
And	Bir Bale Delisinin Karalama Defterinden	25	Ocak 1955	22-24	Sohbet	Yazarın baleye dair çeşitli hatıraları
Ayhan Hünalp	Garip	25	Ocak 1955	23	Şiir	Beş dizelik şiir
Ercüment Uçarı	Kısaca	25	Ocak 1955	24	Şiir	Altı dizelik şiir
Erich Maria Remarque (Çev: Zeyyat Selimoğlu)	Bir Parça Et	25	Ocak 1955	25	Hikâye	Almanya'daki toplama kamplarının birinde bir kadın bir parça et bulur ve yarısını tel örgünün diğer tarafındaki sevgilisine vermek ister ancak o bir parça eti sevgilisine ulaştıramaz
İbrahim Zeki Burdurlu	'Yeşeren Otlar'ı Yeşerten Dil	25	Ocak 1955	26-28	İnceleme	Cahit Külebi ve onun yeni çıkan <i>'Yeşeren Otlar'</i> adlı şiir kitabı hakkında bir yazı
Sabri Berkel	Semiramis Zorlu	25	Ocak 1955	29	Haber-yorum	Semiramis Zorlu'nun heykel sergisi hakkında notlar

Simone de Beauvoir (Çev: Oktay Akbal)	Kadınları Anlatıyor	25	Ocak 1955	30-31	Deneme	Goncourt roman mükâfatını kazanan Simone de Beauvoir'ın Montherlant Stendhal'a göre kadınları anlattığı <i>İkinci Cins</i> adlı tetkik kitabından bir bölüm
Abdullah Aşçı	Baba Parasıyla	25	Ocak 1955	32-33	Hikâye	Hikâyede baba parasıyla okuyan bir gencin halden şikâyeti, dünyayı değiştirmek isteği, yaşadığı gelgitler, arzu ve çelişkileri anlatılmıştır.
Seyfettin Başçılar	Ben Sizi Bilirim	25	Ocak 1955	33	Şiir	On iki dizeden oluşan şiirde insana kendinden daha yakın bir varlığın olduğu anlatılıyor.
Nikos Kazancakis (Çev: Ahmet Angin)	Domuz Yumurtası	25	Ocak 1955	34-35	Hikâye	Bir Giritli evinde misafir ağırlar. Hikâye bu evde bir araya gelen misafirlerin konuşmaları ve düşünceleri üzerine kurulmuştur.
	Okurlarımızla Konuşmalar	25	Ocak 1955	36	Açıklama	Okurlardan dergiye gelen mektuplar
Yıldırım Keskin	Kronikler Kitaplar	25	Ocak 1955	37	Tanıtım	Necatigil'in Goes'den çevirdiği <i>Tedirgin Gece</i> romanının tanıtımı
Çetin A. Özkırım	Kronikler Sinema	25	Ocak 1955	37-38	Tanıtım	<i>Evlat Acısı</i> filminin tanıtımı
Yiğit Okur	Kronikler Tiyatro	25	Ocak 1955	38-39	Tanıtım	<i>Şuradan Şuraya Gitem, Aşk Acısı, Şakacı</i> adlı oyunların tanıtımı
İlhan K.Mimaroğlu	Kronikler Müzik	25	Ocak 1955	41	Tanıtım	Adnan Saygun'un konser haberi
Nureddin Şafgil	Kronikler Dergiler-Gazeteler	25	Ocak 1955	42	Tanıtım	Mavi dergisi ve Vatan gazetesinden haberler
		25	Ocak 1955	43-44	Reklam	Sümerbank, Ziraat Bankası, Türkiye İş Bankası reklamları
İmzasız	Henri de Toulouse-Lautrec	26	Şubat 1955	2	Biyografi	Henri de Toulouse-Lautrec'in yaşamı ve eserleri
İmzasız	Açık Hesap	26	Şubat 1955	3	Açıklama	Derginin dağıtımı konusunda çıkan sıkıntılar üzerine
İmzasız	Sanatta Çağlar	26	Şubat 1955	3	Deneme	Yeni Türk Edebiyatı'nın hazırlayıcısı olarak Şinasi ve sonrasını gören yazar bu sanat anlayışının gençler tarafından yaşatılmasını dilemektedir.
İmzasız	Olanlar-Bitenler	26	Şubat 1955	4-16	Haber	Sanat ve edebiyat dünyasından haberler
Necati Cumalı	İmbatın Çağırışı	26	Şubat 1955	5	Şiir	Şiirde yalnızlık yaşayan ve bulunduğu durumdan memnun olmayan bir adamın hisleri verilmektedir.
Orhan M. Arıburnu	Saplı Bomba	26	Şubat 1955	7	Şiir	Savaşın ve düşmanlığın insan yaşamına verdiği zararları anlatan şiir on beş kısa dizeden oluşmaktadır.
Oktay Akbal	Tenkitçinin Durumu	26	Şubat 1955	11	Deneme	Yazıda tenkitçi ile yazar münasebeti dile getirilmiştir.
Naim Tiralı	Şu Bizim Sanatçı Dostlar Orhan M. Arıburnu	26	Şubat 1955	17-18	Sohbet	Naim Tiralı Orhan M. Arıburnu'nu anlatıyor.
Tarık Buğra	Mevlâna	26	Şubat 1955	19	Sohbet	Yazı Mevlana'yı yanlış anlayıp, onu yanlış anlayanlar üzerine yazılmıştır.

Tarık Dursun K.	Dağbaşında	26	Şubat 1955	20-23	Hikâye	Hikâyede otomobillerinin arızalanması nedeniyle dağ başında mahsur kalan dört arkadaşın birbirlerine yaklaşım tarzlarını konu alınmıştır.
Ercüment Uçarı	Denizin Dibiindeki Işıltı	26	Şubat 1955	21	Şiir	Teması yaşama sevinci olan şiir sekiz dizeden oluşmaktadır.
Ahmet Köksal	Görünüşe Aldanma	26	Şubat 1955	21	Şiir	Altı dizelik bu şiirde şair görüldüğü gibi olmadığını anlatır.
Sabahattin Kudret Aksal	Yazarın Eseriyle Kişiliği	26	Şubat 1955	22-23	Deneme	Aksal bu yazısında bir yazarın kişiliği ile eseri arasında bağlantı kurmaya çalışıyor.
Sabih Şendil	Haber	26	Şubat 1955	23	Şiir	Şiirde kendini değiştirmeye karar veren bir adamın düşüncelerine yer verilmiştir.
Celâlettin Çetin	Lamba	26	Şubat 1955	23	Şiir	Sekiz dizelik şiir
H. Vasfi Uçkan	Utanç	26	Şubat 1955	23	Şiir	Şiirde insanların şair hakkındaki düşüncelerine yer verilmiştir.
Kemal Özer	Hakkı Anlı ile bir konuşma	26	Şubat 1955	24-25	Söyleşi	Ünlü ressam Anlı ile onun sanatı hakkında bir söyleşi
Muzaffer Buyrukçu	Bela	26	Şubat 1955	26-28	Hikâye	Hikâyenin konusu bir adamın hapiste geçirdiği yıllar sonrasında yeni ve temiz bir hayat yaşama isteğidir.
Avni Dilligil	Belediyeler ve tiyatro	26	Şubat 1955	28-29	Haber-yorum	Halkın eğitimi konusunda tiyatronun önemi üzerine durulmuş ve tiyatro konusunda da belediyelerin üzerine düşen faaliyetlerden bahsedilmiştir.
Bedîî Eroğlu	Düşün ki	26	Şubat 1955	29	Şiir	Şiirin teması ayrılıktır.
Cemal Süreya	Üçgenler	26	Şubat 1955	30	Şiir	Serbest nazımın imkânlarından yararlanılarak yazılan şiirde üçgenlerden yola çıkılarak çeşitli hayatlar anlatılmıştır.
Asaf Çiyiltepe	Narsis	26	Şubat 1955	30	Şiir	Dört dizelik şiir
Asaf Çiyiltepe	Şehrin Rengi	26	Şubat 1955	30	Şiir	Üç dizelik şiir
Zeyyat Selimoğlu	Zeyyat Selimoğlu'nun yazamadığı hikâye	26	Şubat 1955	30-31	Hikâye	Selimoğlu iskeleye doğru ilerlerken denizde boğulmuş bir tavşan görür. Tavşanın başına ne geldiğini merak ederken aynı yerde bu defa bir adamın boğulduğunu görür. Bu iki ölümün hikâyesini yazmayı dener fakat yazamaz.
	Okurlarımızla Konuşmalar	26	Şubat 1955	31-32	Mektup	Okurlardan gelen mektuplar
Muzaffer Uyguner	Kronikler Kitaplar	26	Şubat 1955	33-34	Kitap Tanıtımı	Samim Kocagöz'ün hikâye kitabı <i>Cihan Şoförü</i> , Ali Püsküllüoğlu'nun şiir kitabı <i>Pembe Beyaz</i> , Ayhan Hünelp'in romanı <i>Küçük İstasyonlar</i> ve İlhan Geçer'in şiir kitabı <i>Büyüyen Eller</i> 'in tanıtımı
Çetin A. Özkırım	Kronikler Sinema	26	Şubat 1955	34-35	Tanıtım	<i>Kaçak</i> ve <i>Vahşi Bir Kız Sevdim</i> adlı filmlerin tanıtımı
Yiğit Okur	Kronikler Tiyatro	26	Şubat 1955	35-39	Tanıtım	<i>Godot'yu Beklerken</i> , <i>Tanrılar ve İnsanlar</i> , <i>On ikinci Gece</i> ve <i>Yaşlı Aile</i> oyunlarının tanıtımı

Selmi Andak	Kronikler Müzik	26	Şubat 1955	39-41	Tanıtım	Ankara'da Sevil Berber ve Necdet Remzi Atak'ın İstanbul'da İvan Tursic'in konserleri
Yaşar Yeniceli	Kronikler Resim	26	Şubat 1955	41-43	Tanıtım	Turgut Boyar, Naim Fakihoğlu, Yüksel Aslan resim sergileri
		26	Şubat 1955	43	İlan	Sanatlar aylık dergi
Raoul Dufy	Kapak ressamımız Raoul Dufy	27	Mart 1955	2	Sohbet	Kapaktaki resmin sahibi Raoul Dufy hakkında kısa bir yazı
İmzasız	Bu Sütun	27	Mart 1955	3	Açıklama	Derginin maddi sorunlarının okurla paylaşılmasından memnun olanlar kadar bundan hoşlanmadıklarını belirtenler de vardır. Sütunda bu konuda bir açıklama yapılır.
İmzasız	Kültür Bağı	27	Mart 1955	3	Sohbet	Komşu ülkelerde yaşayan Türklerle aramızdaki bağı kopmaması için kurulacak kültür bağında yapılması gerekenler üzerine bir yazı
İmzasız	Olanlar-Bitenler	27	Mart 1955	5-13	Haber	Sanat ve edebiyat dünyasından haberler.
Behçet Necatigil	Tekinsiz	27	Mart 1955	5	Şiir	Geçmiş günlerin insan üzerinde bıraktığı acı ve kaygıyı dile getiren şiir dört dörtlükten oluşmaktadır.
Sabahattin Batur	Üç Ayak Şiirler	27	Mart 1955	6	Şiir	Rakamlarla üç bölüme ayrılan şiir insanlık tarihinin ilk günlerini ve kölelik çıkmadan evvel insanların barış içerisinde nasıl mutlu yaşadığını anlatır.
Kâmrân S.Yüce	Son	27	Mart 1955	8	Şiir	Dört dizelik şiir
Oktay Akbal	Bir Milyon Okuru Olmak	27	Mart 1955	9	Sohbet	Goethe'nin okur kitlesi ve özgüveni üzerine bir yazı
Füruzan Hüsrev Tökin	Sanat ve Politika	27	Mart 1955	11	Deneme	Yazıda sanat ve politika arasındaki ilişki üzerinde durulmuştur.
Cavîr Orhan Tütengil	Diyarbakır Mektubu Cahit Sıtkı Tarancı'yı Ziyaret	27	Mart 1955	12-13	Sohbet	Cavîr Orhan, memleketi Diyarbakır'da hasta yatan Cahit Sıtkı'yı ziyaret etmiş ve gözlemlerini yazmıştır.
Salâh Bırsel	Güney İllerinde	27	Mart 1955	14-15	Anı	Yazar ziyaret ettiği Pazarcık'ın imkânsızlıklarını, sıkıntılarını anlatıyor.
Ayhan Hünalp	Yürüyenler	27	Mart 1955	14	Şiir	Kararsızlık üzerine altı dizelik şiir
Ayhan Hünalp	İskele	27	Mart 1955	14	Şiir	Yalnızlık üzerine üç dizelik şiir
Lütfü Özkök	Adak	27	Mart 1955	15	Şiir	Teması umut olan şiir rakamlarla üçe bölünmüştür.
Ümit Y. Oğuzcan	Leylek	27	Mart 1955	15	Şiir	Haldun Taner'e ithaf edilen şiir dörder dizelik iki bentten oluşmuştur.
Tarık Buğra	Manda Yuva Yapmış Söğüt Dalına	27	Mart 1955	16-17	Hikâye	Bahar gelmiş ancak hava henüz ısınmamıştır, yazar bahçe aralarında gezerken genç bir Çingene, doğaya zarar verdiği için yazarın canını sıkacaktır.
Oğuz Kâzım Atok	Yılbaşı	27	Mart 1955	17	Şiir	Zamanın hızlı geçişine hayıflanan bir adamın ruh hâli verilmiştir.
Turhan Doyran	Sinemada <i>Kabarık Ses</i> Hakkında	27	Mart 1955	18-19	Haber-yorum	<i>Kabarık Ses</i> filmi hakkında değerlendirmeler

Mücap Ofluoğlu	Yetmiyor	27	Mart 1955	19	Şiir	Bir şikâyetin dile getirildiği şiir dört bentten oluşmaktadır.
Muhteşem Sünter	Bayırlarda Bir Kamyon	27	Mart 1955	19	Şiir	Üç bentten oluşan şiir katlanan eziyetleri anlatmaktadır.
Andre Maurois	Ölümden On Beş Dakika Önce	27	Mart 1955	20-21	Sohbet	Bir Fransız dergisinin açtığı; 'Ölümden on beş dakika önce insanlara ne söylemek isterdiniz?' sorusuna Andre Maurois'in verdiği cevap
Maksut Doğan	Her Sabah	27	Mart 1955	21	Şiir	Teması umut olan şiir altı dizeden ibarettir.
Maksut Doğan	Söz	27	Mart 1955	21	Şiir	Beş dizelik şiir
Maksut Doğan	Hikâye	27	Mart 1955	21	Şiir	Üç dizelik şiir
Maksut Doğan	Şimdi	27	Mart 1955	21	Şiir	Dört dizelik şiir
Besim Akımsar	Mehmet Efendi Tuhaf Adamdır	27	Mart 1955	22-23	Hikâye	Mehmet Efendi tuhaf adamdır. Bu küçük hikâyede Mehmet Efendi'nin yaşamından bir kesit sunulmuştur.
Yiğit Okur	Sen Bilmezsın	27	Mart 1955	23	Şiir	On bir dizelik şiirde sevgiliye sitemde bulunulmuştur.
Yiğit Okur	Ölçü	27	Mart 1955	23	Şiir	Beş dizelik bu şiirde sevgili her şeyin ölçüsü olarak gösterilmiştir.
Yiğit Okur	Sevda	27	Mart 1955	23	Şiir	Üç dizelik şiir
Yiğit Okur	Yitirilmiş Bir Sevginin Ardından	27	Mart 1955	23	Şiir	Şiirin teması yalnızlıktır.
Celâlettin Çetin	Celâlettin Çetin'in Almanya Notları	27	Mart 1955	24-27	Anı	Celâlettin Çetin'in Almanya'ya dair anıları
Ercüment Uçarı	Hepimizin Bildiği Belkıs Hanım	27	Mart 1955	27	Şiir	Ahmet Bey Belkıs Hanım'a taliptir, şiirde Belkıs Hanım'ın bu teklifi kaçırmaması tavsiye edilir.
Adnan Özyalçınar	Ben	27	Mart 1955	28-29	Hikâye	Hikâyenin kahramanı küçük bir çocuktur, kalafat yerinde çalışır, çocuk teknede gördüklerini, ustasını, balıkçıları anlatır.
Sami Karaören	'Denizin İlk Yükselişi' Dolayısıyla Cumalı'nın şiiri	27	Mart 1955	30-31	İnceleme	Cumalı'nın yeni çıkan 'Denizin İlk Yükselişi' adlı şiir kitabı ve sanatı hakkında bir inceleme
Ömer Nida	Fatm'anım	27	Mart 1955	31	Şiir	Dörder dizelik beş bentten oluşan şiir yeni evli Fatma hanımı ve yaşamını anlatmaktadır.
A. Cimcoz	Franz Kafka'dan İki Parça	27	Mart 1955	32	Deneme	Cimcoz'un Almanca aslından çevirdiği Franz Kafka'nın Prometheus ve Deniz Kızları adlı iki parçası
Ömer Atılâ S.	Dilek	27	Mart 1955	32	Şiir	Yedi dizelik şiir
Nureddin Şafgil	Kronikler Dergiler-Gazeteler	27	Mart 1955	32-36	Tanıtım	Varlık, Kaynak, Tohum, Forum, Mavi ve Son Saat dergilerinden haberler
Muzaffer Uyguner	Kronikler Kitaplar	27	Mart 1955	37	Tanıtım	Mehmet Gökalp'in Kahramanlık Şiirleri ve Ziya İshan'ın Mauriac'tan çevirdiği Zehir adlı kitabın tanıtımı
Yiğit Okur	Kronikler Tiyatro	27	Mart 1955	37-39	Tanıtım	Altıncı Kat, Yelpaze, Çayhane, Güneşte On Kişi adlı oyunların tanıtımları

Yaşar Yenicali	Kronikler Resim	27	Mart 1955	39-41	Tanıtım	Aloş, Haşmet Akal, Oktay Günday, Vildan Tatlıgil ve Bolu Kız Öğretmen Okulu öğrencilerinin resim sergileri
Selmi Andak	Kronikler Müzik	27	Mart 1955	41	Tanıtım	İstanbul'da Fransız piyanisti Jean-Marie Darre'nin konser haberi
	Okurla Konuşmalar	27	Mart 1955	42	Mektup	Okurlardan dergiye gelen mektular
İmzasız	Kapak resmi ressamı Albert Marquet	28	Nisan 1955	2,43	Biyografi	Kapak resmi ressamı Albert Marquet'ın kısa yaşam öyküsü
Yenilik	Beğenilmek üzerine	28	Nisan 1955	3	Açıklama	Derginin ulaştığı okur sayısı bütün yeniliklere ve şekil değişimlerine rağmen istenilen sayıya ulaşamamıştır. Sütunda okuyuculardan dergiyi tanıtmak konusunda titiz davranmaları rica edilmiştir.
İmzasız	Aydının Sorumluluğu	28	Nisan 1955	3	Sohbet	Parçada yazdığı yazının, söylediği sözün sorumluluğunu yüklenen kişiye aydın denildiği ve aydın yetiştirmenin çok zor olduğu anlatılmaktadır.
İmzasız	Olanlar-Bitenler	28	Nisan 1955	4-12	Haber	Sanat ve edebiyat dünyasından haberler
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Yalnızca	28	Nisan 1955	5	Şiir	Her dörtlünün son dizesinde geçen tek tek ikilemesiyle bu şiirde tek başına var olmanın zor olduğu üzerinde durulmuştur.
Zeyyat Selimoğlu	İki Film	28	Nisan 1955	6	Tanıtım	<i>Bitmemiş Senfoni</i> ile <i>Son Beste</i> filmleri hakkında
Behçet Necatigil	Edebiyat Matinesi	28	Nisan 1955	7	Şiir	Şiirde edebiyatın değer görmemesi yerilmiştir.
Necati Cumalı	İyi Kız	28	Nisan 1955	7	Şiir	Şiirde yorgun bir adamın dilinden sevgiliye ithaf edilmiştir.
Oktay Akbal	Şiirde Paris Özlemi	28	Nisan 1955	10	Sohbet	Akbal; bu yazısında genç şairlerin dilinden düşürmediği, belki de hiç görmedikleri, Paris özlemine bir anlam veremiyor.
Ercüment Behzat Lav	Defol-Defol	28	Nisan 1955	11	Şiir	Şiir l'den IX'a kadar numaralandırılmış, her bölüm dört kısa dizyle kurulmuş ve her bölümün ilk dizesi 'Bir zenci düşünüyordu.' cümlesi ile başlamıştır.
Tarık Buğra	Şöhrete Dair	28	Nisan 1955	12	Sohbet	Sanatı kültürün, medeniyetin son meyvesi olarak gören yazar bu yazısında, ülkemizde dünya çapında bir sanatkârın yetişebilmesi için daha uzun yıllara ihtiyaç olduğunu anlatıyor.
Naim Tiralı	Şu Bizim Sanatçı Dostlar Oktay Akbal	28	Nisan 1955	13-14	Sohbet	Naim Tiralı Oktay Akbal'ı anlatıyor.
Sabahattin Kudret Aksal	Hayal Gücü	28	Nisan 1955	15-16	Sohbet	Sanat eserinin ve bilimin kaynağının hayal olduğunu savunan yazar toplumumuzda hayal kurmanın küçümseyen oluşundan yakınmaktadır.
Emin Ülgener	Su Yüzüne Çıkan Balık	28	Nisan 1955	16	Şiir	Şiirde yalnız ve çaresiz kalan bir adamın ruh hâli verilmeye çalışılmıştır.
Orhan Hançerlioğlu	Dostum Sabahattin	28	Nisan 1955	17-19	Sohbet	Orhan Hançerlioğlu arkadaşı Sabahattin Kudret Aksal'ı anlatıyor.
Muzaffer Erdost	On birinci Şehrin Işıkları	28	Nisan 1955	18-19	Hikâye	Mutsuz bir adamın ruh hâlini yansıtan kısa hikâye

Abdullah Aşçı	Adam Sarrafı Halk	28	Nisan 1955	20-22	Hikâye	Hikâyede partililerin seçim konuşmaları karşısındaki halkın değerlendirmeleri konu alınmıştır.
Muzaffer Uyguner	Esinti	28	Nisan 1955	21	Şiir	Dörder dizelik üç bentten oluşan şiirin teması yaşama sevincidir.
Guillaume (Çev: Adnan Bulak)	Ölen Aşk	28	Nisan 1955	22	Şiir	Şiirin teması aşktır.
Guillaume (Çev: Hüseyin Demirkan)	Eğer Ölseydim Orada	28	Nisan 1955	22	Şiir	Şiirde savaş ve ölümden bahsedilmiştir.
Apolliarine (Çev: Adnan Bulak)	Sonbahar	28	Nisan 1955	23	Şiir	Şiirde yaz mevsimini nihayete erdirdiği için sonbaharın gelişinden yakınılmıştır.
Apolliarine (Çev: Lütfü Özkök)	Veda	28	Nisan 1955	23	Şiir	Bir ayrılığın anlatıldığı şiir altı dizeden ibarettir.
Apolliarine (Çev: Oktay Akbal)	Kedi	28	Nisan 1955	23	Şiir	Beş dizelik şiir
Feyyaz Kayacan	Feyyaz Kayacan'ın Londra Günlüğü'nden: Tanrı ve Güneş	28	Nisan 1955	24-26	Sohbet	Kayacan, meyhanede yeni biriyle tanışır. Adam bir yandan içer bir yandan İsa'dan ve onun yaşamından bahseder. Nihayet son kadehini alıp sessizce meyhaneden ayrılır.
Baha Oral	Hint Hikâyesi	28	Nisan 1955	25	Şiir	Şiirde Hint kızlarından bahsedilmiştir.
Baha Galip Tunalıgil	Sıcak Eller	28	Nisan 1955	25	Şiir	Bu şiirde yalnız kalmak istemeyen bir adamın ruh hâli verilmek istenmiştir.
Afif Yesari	Afif Yesari'nin Yazamadığı Hikâye	28	Nisan 1955	26-27	Hikâye	Afif Yesari intihar eden bir adamın ruh hâlini yazmayı planlamaktadır ancak çeşitli sebeplerle hikâyeyi tamamlayamaz.
Taner Baybars	Kahrolsun Hitler	28	Nisan 1955	28-29	Hikâye	Iraklı Türk Rahman'ın dilinde devamlı 'Kahrolsun Hitler' bedduası vardır. Sonradan bunun nedeni öğrenilir.
E. Ayhan Çağlar	İnsanların Kötüleri	28	Nisan 1955	29	Şiir	Şiirin teması ayrılıktır.
Celâlettin Çetin	Celâlettin Çetin'in Almanya Notları	28	Nisan 1955	30-32	Anı	Celâlettin Çetin'in Almanya'ya dair anıları
Ahmet Köksal	Güz Uğultusu	28	Nisan 1955	32	Şiir	Sekiz dizeden ibaret şiirin teması yaşama sevincidir.
Erksine Caldwell (Çev: Erdal Öz)	Fıstık Gibi Bir Kız	28	Nisan 1955	33-35	Hikâye	Lem kapak kızları kadar güzel Ozzie ile evlenir. Lem'in bütün arkadaşları Ozzie'nin nasıl bir kadın olduğunu merak etmektedir. Lem arkadaşlarını evine davet eder.
	Okurlarla Konuşmalar	28	Nisan 1955	35	Mektup	Okurlardan gelen mektuplar
Yiğit Okur	Kronikler Tiyatro	28	Nisan 1955	36-38	Tanıtım	İstanbul'da; <i>Oyun Olmasaydı, Sen Öl Ben Yaşayayım</i> adlı oyunlar ile Cep Tiyatrosu Oyunları'nın tanıtımı
Yaşar Yenice	Kronikler Resim	28	Nisan 1955	38-39	Tanıtım	Doğan Demren kumaş desenleri sergisi, Kastamonu Lisesi resim sergisi, Abdurrahman Öztoprak'ın sergisi

Sami Karaören	Kronikler Kitap	28	Nisan 1955	39-40	İnceleme	Cahit Külebi'nin <i>Yeşeren Otlar</i> adlı şiir kitabı üzerine
İbrahim Zeki Burdurlu	Kronikler	28	Nisan 1955	40-41	İnceleme	Mehmet Kaplan'ın <i>Şiir Tahlilleri</i> adlı kitabı üzerine
Çetin A. Özkırım	Kronikler	28	Nisan 1955	42	Tanıtım	<i>Son Beste</i> ve <i>Beyaz Şehir</i> adlı filmlerin tanıtımı
İmzasız	Esendal'ın hayatı	29	Mayıs 1955	2	Biyografi	Memduh Şevket Esendal'ın kısa yaşam öyküsü
İmzasız	Sait Faik'in hayatı	29	Mayıs 1955	2	Biyografi	Sait Faik'in kısa yaşam öyküsü
Yenilik	Bu sayımız	29	Mayıs 1955	3	Açıklama	Bu sayıdan itibaren derginin son sayfasında bir karikatür bulunacağının haberini veren Yenilik kendisine gönderilen mektupları ise mümkün mertebe cevaplamaya çalıştığını belirtir.
İmzasız	İki büyük hikâyeciyi anış	29	Mayıs 1955	3	Anı	Memduh Şevket Esendal ile Sait Faik'e dair hatıralar
İmzasız	Olanlar-Bitenler	29	Mayıs 1955	4-11	Haber	Sanat ve edebiyat dünyasından haberler
		29	Mayıs 1955	10	İlan	Özdemir Asaf'ın şiir kitabı <i>Dünya Kaçtı Gözüme</i>
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Dört Yol Ağzı	29	Mayıs 1955	5	Şiir	Şiirde her şeye rağmen yaşama sevincini gönlünde taşıyan bir adamın ruh hâliyle karşılaşırız. Şiir beşer dizelik dört bentten oluşmaktadır.
Ercüment Behzat Lav	Mau-Mau	29	Mayıs 1955	9	Şiir	Mau Mau örgütünün işgalcilerle mücadelesini anlatan şiir dörder dizelik beş bent ile kurulmuştur.
Cahit Külebi	M.Ş.E	29	Mayıs 1955	12-13	Sohbet	Memduh Şevket Esendal'ın ölümü üzerine
Sait Faik	Ölen iyi hikâyeciye	29	Mayıs 1955	13	Sohbet	Memduh Şevket Esendal'ın ölümü üzerine
M. Ş. E	Sinema	29	Mayıs 1955	14-17	Hikâye	Kulüp Sineması'nda gösterime giren filmin ikinci devresi, sinemaya gelenler, yaşlı kadınlar, genç kızlar, nişanlılar, beyler, hanımlar ve onların hayat hikâyeleri...
Afif Yesari	Macera	29	Mayıs 1955	17	Şiir	Dört dizelik şiir
Abdullah Rıza Ergüven	Yalnızlar	29	Mayıs 1955	17	Şiir	Bir yalnızlığın dile getirildiği şiir dörder dizelik beş bentten oluşmaktadır.
H. Vasfi Uçan	Kuruntu	29	Mayıs 1955	17	Şiir	Şiirde bir adamın kuruntuları ve korkuları anlatılmıştır.
Naim Tirali	Esandal'ı Son Ziyaret	29	Mayıs 1955	18-19	Anı	Naim Tirali Cahit Külebi ile beraber ölümünden birkaç gün evvel Esendal'ı ziyaret eder.
Ercüment Uçarı	Görev	29	Mayıs 1955	19	Şiir	Dünyadaki her şeyin bir görev ile var olduğunu anlatan şiir sekiz dizeden ibarettir.
Sait Faik	İp Meselesi	29	Mayıs 1955	20-23	Hikâye	İşsiz bir adamın hikâyesi; yaşı ilerlemiştir, çaresiz olduğunu düşünür, annesinden başka kimsesi yoktur, üzgündür, yalnızdır, insanları inceler, sokakları gezer...
Tarık Buğra	Sait Faik için	29	Mayıs 1955	20-21	Sohbet	Sait Faik'in değeri ve biyografisinin yazımı üzerine
		29	Mayıs 1955	21	Şiir	Sait Faik'e ithaf edilen şiir, altı dizeden ibarettir.

Kemal Özer	Uykuda Gezen Adamın Şarkısı	29	Mayıs 1955	23	Şiir	Şiirde yalnızlık ve çaresizlik içinde bulunan bir adamın ruh hâli yansıtılır.
Muhteşem Sünter	Unutmak	29	Mayıs 1955	23	Şiir	Dört dörtlükten oluşan şiirde unutulmanın insanda yarattığı hüznün dile getirilmiştir.
Kemal Kandaş	Kişilik Dedikleri Üzerine	29	Mayıs 1955	24-27	Deneme	Yazarın sanat eseri ile sanatçının kişiliği arasında kurduğu bağlantı ile Tahsin Yücel'e bu konuda karşı çıkışı.
Talat Tekin	Eski Elbiselerim	29	Mayıs 1955	25	Şiir	Eski elbiseler üzerine yazılan şiir beşer dizelik beş bentten oluşmaktadır.
İbrahim Minnetoğlu	Hemşire	29	Mayıs 1955	25	Şiir	Şiir Cahit Sıtkı Tarancı'ya ithaf edilmiştir.+
Yiğit Okur	Ortak Alan	29	Mayıs 1955	26-27	Şiir	Bu uzun şiirde insanların birbirine benzediği ve benzer hayatlar yaşadığı anlatılmıştır.
Ahmet Kaya	İlk Gençlik	29	Mayıs 1955	27	Şiir	Dört dörtlükten oluşan bu şiirde gençliğin ilk yıllarından bahsedilmiştir.
Ergin Sander	Gecede Gölgele	29	Mayıs 1955	27	Şiir	Şiir altı dörtlükten oluşmuş ve gölgelerden dolayısıyla insanlardan bahsedilmiştir.
Turhan Doyran	Sinemanın Altmışın Yılı	29	Mayıs 1955	28	Haber	Sinemanın altmışın yılı münasebetiyle St Germaindes-Pres'te yapılan kutlamadan haberler
Nureddin Şafgil	Kronikler Dergiler-Gazeteler	29	Mayıs 1955	33-35	Haber	Kaynak ve Son Mavi dergilerinden haberler
Yaşar Yenice	Kronikler Resim	29	Mayıs 1955	35-37	Haber	Akademi öğretim üyelerinin sergisi ve İsmail Hakkı Öçal'ın heykel sergisi
Erol Aksoy	Kronikler Tiyatro	29	Mayıs 1955	37-39	Tanıtım	Ankara'daki Bir Ümit İçin ve Şatoya Davet oyunlarının tanıtımı
İlhan K. Mimaroğlu	Kronikler Müzik	29	Mayıs 1955	39-40	Haber	Ankara'da Trio ve Apaydın'ın konser etkinlikleri
Ahmet Köksal	Kronikler Kitaplar	29	Mayıs 1955	40-41	Tanıtım	Cengiz Yörük'ün Yoldaki Taşlar hikâye kitabı
Çetin A. Özkırım	Kronikler Sinema	29	Mayıs 1955	42	Tanıtım	Sevdiğim Sensin ve Battal Gazi Geliyor filmlerinin tanıtımı
İmzasız	Ali Ulvi	29	Mayıs 1955	43	Biyografi	Karikatürist Ali Ulvi'nin kısa yaşam öyküsü
		29	Mayıs 1955	43	Reklam	Türkiye Vakıflar Bankası, Sümerbank, Türkiye İş Bankası reklamları
İmzasız	Kapak resmi ressamı: Signac	30	Haziran 1955	2	Biyografi	Kapak resmi ressamı: Signac'ın kısa yaşam öyküsü
Yenilik	Okurlarımıza	30	Haziran 1955	2	Açıklama	Yaz tatiline çıkacak olanların adreslerini bildirdikleri takdirde derginin ellerine ulaştırılacağını bildiren yazı
Yenilik	Gerekçe	30	Haziran 1955	3	Açıklama	Yeniliğin yeni cildine yeni bir tertip içinde başlayacağını haber veren yazı
İmzasız	Olanlar-Bitenler	30	Haziran 1955	4-7	Haber	Sanat ve edebiyat dünyasından haberler.

Orhan M. Arıburnu	8x9	30	Haziran 1955	4	Şiir	Yedi dizelik şiir
Nedret Gürçan	Festival	30	Haziran 1955	7	Şiir	Şiirde giden bir sevgilinin ardından kendini içkiye ve şiire vurduğunu itiraf eden bir adamın ruh hâli yansıtılır.
Namık Kemal Yalçinkaya	Köklü bir film adamı Elia Kazan	30	Haziran 1955	8-10	Söyleşi	Amerikalı yönetmen Elia Kazan'ın sanatına dair
Çetin A. Özkırım	Avare'den Sonrası	30	Haziran 1955	9	Sohbet	Halk için ciddi bir yenilik olan cinemascopeun hak ettiği ilgiyi bula-maması ve yılın tek sinema olayı olarak Avare'yi benimsemesi üze-rine
Ahmet Köksal	Anadolu Kar Altında	30	Haziran 1955	11-13	Sohbet	Kış mevsiminin zorluklarının Anadolu'dan görünümünü anlatan bir yazı
Tuna Arkin	Sen Belki Yaşamaksın	30	Haziran 1955	12	Şiir	Şiir I,II olarak numaralandırılmış, I. bölüm beşer dizelik beş bentten II. Bölüm ise beş dizeden oluşmuştur. Şiirin teması aşktır.
Asaf Çiyiltepe	Eksi	30	Haziran 1955	13	Şiir	Hayatımızda var olan zıtlıkların dile getirildiği şiir
Asaf Çiyiltepe	Serin ve Tatlı	30	Haziran 1955	13	Şiir	Altı dizelik şiir
Sabih Şendil	Geminin Gidişi	30	Haziran 1955	13	Şiir	Şiirde giden sevgilinin ardından üzülen bir adamın duyguları anlatıl-mıştır.
Feyyaz Kayacan	Feyyaz Kayacan'ın Londra Günlüğü'nden Sığınak	30	Haziran 1955	14-18	Anı	Londra'da karısından ve sevdiklerinden uzakta bir adamın anıları
Yalçın Tura	Ben	30	Haziran 1955	16-17	Şiir	Şiirde bir adamın ruhî portresi verilmiştir.
Ercüment Uçarı	Güneşe Övgü	30	Haziran 1955	18	Şiir	On bir dizeden oluşan şiir güneşe övgüdür.
Tahsin Yücel	Dokuz Ay On Gün	30	Haziran 1955	19-21	Hikâye	Farklı semtlerde, farklı ekonomik düzeylerde, farklı yaşamların içine doğan birkaç çocuğun hikâyesi
Emin Ülgener	Sevdiğim Dünya	30	Haziran 1955	21	Şiir	Dörder dizelik altı bentten oluşan şiirin teması yaşama sevincidir.
Gülen Erdal	Refik Hâlit Karayla bir konuşma	30	Haziran 1955	22-23	Söyleşi	Karay'ın sanata ve sanatına dair bir söyleşi
H. Vasfi Uçkan	Tii	30	Haziran 1955	23	Şiir	Dokuz dizelik şiir
Cavit Yamaç	Çocuklar, Gökyüzüne Bakarak Ağlar	30	Haziran 1955	24-32	Hikâye	Bigadiç Kanlıtepe'de Müslim adında son derece sevilen bir hancı vardır, ancak bir gün o han, hancının çok acı bir kaybına şahit ola-caktır.
Mahmut Kuru	Orman Takvimi	30	Haziran 1955	25	Şiir	Ormanların yok edilmesi üzerine yazılmış şiir
Ömer Nida	Düşümde İstanbul	30	Haziran 1955	28-29	Şiir	İstanbul'un güzelliğini anlatan şiir
Celâlettin Çetin	Memnu Aşk	30	Haziran 1955	31	Şiir	Sekiz dizelik şiir
Kemal Kandaş	Can	30	Haziran 1955	31	Şiir	Dört dizelik şiir
Şahinkaya Dil	Şüphe	30	Haziran 1955	31	Şiir	Yedi dizelik şiir

Asaf Çiyiltepe	İste	30	Haziran 1955	32	Şiir	İste kelimesinin sık sık tekrar edildiği şiirde sevgiliye hitap edilmiş ve bir aşk anlatılmıştır.
Asaf Çiyiltepe	Aşksız Aşk	30	Haziran 1955	32	Şiir	Şiirde karşılıksız bir aşk söz konusudur.
William Sorayan (Çev: Erdal Öz)	Cumartesi Gecesi	30	Haziran 1955	33-34	Hikâye	Bir kahvede Hitler'in ne zaman öldürüleceğini konuşan ve güzel günlere dair ümit besleyen insanların kısa öyküsü
	Okurlarla Konuşmalar	30	Haziran 1955	34	Mektup	Okurlardan gelen mektuplar
İbrahim Zeki Burdurlu	Kronikler Kitaplar	30	Haziran 1955	35-36	İnceleme	Oktay Akbal'ın <i>Bulut'un Rengi</i> adlı hikâye kitabı üzerine
İbrahim Zeki Burdurlu	Kronikler Kitaplar	30	Haziran 1955	37-38	İnceleme	Haldun Taner'in <i>Ayışığında Çalışkur</i> adlı hikâye kitabı üzerine
Ömer Atılâ S.	Kronikler Kitaplar	30	Haziran 1955	38-39	İnceleme	Zübeyir Bensevki'nin J.P. Sartre'dan çevirdiği <i>İş İşten Geçti</i> adlı kitabın tanıtımı
İlhan K. Mimaroglu	Kronikler Müzik	30	Haziran 1955	39-40	Haber	Ankara'da Suna Kan'ın konseri
Erol Aksoy	Kronikler Tiyatro	30	Haziran 1955	40-41	Haber	Ankara'da sahnelenen oyunlardan haberler
Yaşar Yenice	Kronikler Resim	30	Haziran 1955	42	Haber	Adnan Çoker ve Ali Durukan'ın resim sergileri
İmzasız	Ferruh Doğan	30	Haziran 1955	43	Biyografi	Karikatürist Ferruh Doğan'ın kısa yaşam öyküsü
		30	Haziran 1955	42	İlan	Bedri Eyüboğlu'nun resim sergisi
		30	Haziran 1955	44	Reklam	Sümerbank, Türkiye İş Bankası
Yenilik	Beşinci cilde başlarken	31	Temmuz 1955	1	Açıklama	Dergideki üçüncü şekil değişikliğinin nedenleri üzerine bir açıklama
Cavit Yamaç	Temel Kitaplar	31	Temmuz 1955	2-5	Sohbet	Temel kitapları nasıl okumak gerektiği üzerine bir deneme
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Uyanı	31	Temmuz 1955	6	Şiir	Dördür mısralık üç bentten oluşan şiirde her bendin sonu 'Hadi dön' dizesiyle bitmektedir.
Max Jacop (Çev: Salâh Birsell)	Genç Bir Şaire Öğütler	31	Temmuz 1955	7-10	Sohbet	Parçada yazarın şiir ve şair üzerine düşünceleri söz konusudur.
Oktay Akbal	Dostum Alain Fournier	31	Temmuz 1955	12-15	Sohbet	Akbal'ın Fournier'in yazdığı bir romanla tanışması ve Fournier'in bu kitabı niçin yazdığı hakkında bilgi vermesi
Sabahattin Batur	Coğrafya Dersi	31	Temmuz 1955	16-17	Şiir	Şair yaşamını coğrafi terimler kullanarak bu şiirde anlatır.
Şahap Sıtkı [İlter]	Hisar'da	31	Temmuz 1955	18-24	Hikâye	Hisar'da bir çınar daha devrilir; bundan böyle Süleyman'ın kahvesi ve Hisar gölgesiz kalacak ve ağları kurutacak çınar bulunmayacaktır.
Kâmrân S. Yüce	Uykusuz	31	Temmuz 1955	25-26	Şiir	Şiirin teması aşktır.
J. Paul Sartre (Çev: Yiğit Okur)	J. Paul Sartre St. Germain Des-Pres Existentialisme'ini Anlatıyor	31	Temmuz 1955	27-32	Deneme	Existentialisme üzerine bir deneme

İbrahim Zeki Burdurlu	Canbulat Kapısı'ndan Sonra	31	Temmuz 1955	33	Şiir	Şiirde bir adım sonra hayatı değişecek bir adamın sevinci yansıtılmıştır.
Mücab Ofloğlu	Fal	31	Temmuz 1955	34	Şiir	Şiir umutsuzluk üzerine yazılmıştır.
Ziyad Nemli	Anafor	31	Temmuz 1955	35-39	Hikâye	Hastanede yatan hastanın gözleri vazoya takılır; insanların vazo sevdaları vardır, vazo içine konan solacak çiçeklere değer verirler ancak saksıda yetiştirilecek çiçekleri önemsemezler.
Asaf Çiyiltepe	Son gelişin düşünceler getirdi	31	Temmuz 1955	40-41	Şiir	Dörder dizelik sekiz bentle kurulmuş şiirde umudunu yitirmiş bir adamın ruh hâli verilmiştir.
Erdal Öz	Bütün Yalnızlığım Kadınlardandır	31	Temmuz 1955	42	Şiir	Şiirde bir adamın yalnızlığı dile getirilmektedir.
Namık Kemal Yalçinkaya	Bir uzak ülke sineması	31	Temmuz 1955	43-48	Sohbet	Yazarın Norveç sineması üzerine notları
İmzasız	Tennessee Williams İstanbul'da	31	Temmuz 1955	48-50	Söyleşi	Tennessee'in piyes yazmaya nerede ve nasıl başladığı, piyeslerini nasıl yazdığı ve en beğendiği piyesi üzerine bir söyleşi
Yalçın Tura	'Den Sonra	31	Temmuz 1955	52-53	Hikâye	Hikâyede konuşmasına izin verilmeyen ve daima susturulan bir adamın duygu ve düşüncelerine şahit oluruz.
Ercüment Uçarı	Panayot'un Aşk Macerası	31	Temmuz 1955	54-55	Şiir	İki bölümden oluşan şiirde bir aşk macerası anlatılmıştır.
Maksut Doğan	Ölüme Övgü	31	Temmuz 1955	56	Şiir	Şiir dörder dizelik üç bentten oluşmaktadır.
Maksut Doğan	Ve	31	Temmuz 1955	56	Şiir	Hayatın kıymetinin ancak çok sonra anlaşıldığını anlatan şiir beş dizeden oluşmaktadır.
Hüseyin Nazım Baş	Bir Küçük Adam	31	Temmuz 1955	57-61	Hikâye	Beş arkadaş serinlemek dileğiyle denize giderler, denize yakın mesafede bütün tarlası ve o tarlada o sıcaklığın altında çalışmak zorunda olan kadın ve çocuklar vardır, gençlerden biri bu duruma çok üzülür ve çocuklarının boyunlarının bükülmeyeceği bir dünyanın hayalini kurmaya başlar.
Suat Behlu	İnsanca	31	Temmuz 1955	62-63	Şiir	İnsana dair olan şeyler şiire konu olmuştur.
Baha Oral	İsmi Arayan Şiir	31	Temmuz 1955	64	Şiir	Şiirin teması aşktır.
Ray Bradbury (Çev: Ayhan Aksoy)	Pencere	31	Temmuz 1955	65-70	Hikâye	Yaşlı adam hastadır ancak hemşire hanımın hiçbir tavsiyesine kulak asmaz. Hemşire kızgınlıkla odaya girdiği bir gün yerde adamın cansız bedeni ile karşılaşacaktır.
		31	Temmuz 1955	70	İlan	<i>Siyah Kehribar</i> (Tarık Buğra)
Fikret Ürgüp	Kronikler Kitaplar	31	Temmuz 1955	71-74	İnceleme	Tarık Buğra'nın <i>Dünya Kaçtı Gözüme</i> adlı şiir kitabı üzerine bir değerlendirme
Ahmet Köksal	Kronikler Kitaplar	31	Temmuz 1955	74-76	Tanıtım	Falih Rıfkı'nın <i>Atatürk'ün Bana Anlattıkları</i> adlı kitabı üzerine
Ömer Atılâ S.	Kronikler Kitaplar	31	Temmuz 1955	76-77	Tanıtım	Thornton Wilder'in romanı <i>Kader Köprüsü</i> 'nün tanıtımı

Y.O	Kronikler Resim	31	Temmuz 1955	77	Tanıtım	Güvenç Ayhan ve Celal Kavur'un resim sergisi
	Okurlarla konuşmalar	31	Temmuz 1955	78	Mektup	Okurlardan gelen mektuplar
Fikret Ürgüp	New-York'un Yaya Gezeni	32	Ağustos 1955	1-6	Gezi yazısı	Fikret Ürgüp'ün New-York hatıraları
Salâh Bırsel	Allaben	32	Ağustos 1955	7-8	Şiir	Altışar mısralık beş bentten oluşan şiirde her bendin son dizesinde ' <i>Haydin Allaben'e gidelim</i> ' teklifi vardır.
Kemal Kandaş	Problem ve bir karşılaştırma	32	Ağustos 1955	9-12	Deneme	Yeni şiir ve problemleri üzerine bir deneme.
Ercüment Behzat Lav	Sehpada Bayrak	32	Ağustos 1955	13-14	Şiir	Kenya'da Mau Mau şeflerinden General İtote'nin idama mahkûm edilmesi üzerine yazılan şiir
Feyyaz Kayacan	Feyyaz Kayacan'ın Londra Dönüşünden: Şair Alvin	32	Ağustos 1955	15-20	Anı	Feyyaz Kayacan, şair Alvinle tanışma hikâyesini anlatıyor.
Yiğit Okur	Son Kalan	32	Ağustos 1955	21-22	Şiir	Şiirde geçmişe özlem duyan bir adamın anıları anlatılmıştır.
İmzasız	Ezra Pound	32	Ağustos 1955	23-24	Biyografi	II. yüzyıl Amerikan Edebiyatı'nın güçlü kadın şairlerinden Ezra Pound'un kısa yaşam öyküsü
Naim Tiralı	Okul Anıları	32	Ağustos 1955	28-31	Anı	Yazarın Galatasaray'dan okul arkadaşı olan Erdoğanla anıları
Kâmrân S. Yüce	Bir küçük orospu için şiir	32	Ağustos 1955	32	Şiir	Şiirde arzulanan bir kadını anlatılmaktadır.
Tahsin Yücel	Eski Hikâye	32	Ağustos 1955	33-41	Hikâye	Ali her zaman neşeyle karşılandığı teyzesinin evinde o gün hayal kırıklığına uğrar, yemeğin sonunda bunun nedenini çözecektir; bir zamanlar yakınlaştıkları teyze kızı Hacer zengin bir adamla evlenmek üzeredir.
Yalçın Tura	Tanrı'nın yazdığı yazı	32	Ağustos 1955	42-48	Hikâye	
Mehmet Karabulut	Yalnızlık	32	Ağustos 1955	48	Şiir	Şiirin teması yalnızlıktır.
Muzaffer Buyrukçu	Piç Ali	32	Ağustos 1955	48-65	Hikâye	Dört arkadaş belediye gazinosuna eğlenmeye gider, sabaha kadar içip dans ederler, yazar hikâye arasında bir yandan hayatı, arkadaşlığı sorgularken, bir yandan da diğerleri gibi eğlenmeye çalışır.
İbrahim Zeki Burdurlu	Kronikler Kitaplar	32	Ağustos 1955	66-72	İnceleme	Nurullah Ataç'ın <i>Diyeelim</i> adlı deneme kitabı üzerine
Erol Aksoy	Kronikler Tiyatro	32	Ağustos 1955	72-75	Tanıtım	Ankara'da sahnelenen <i>Othello</i> oyunu üzerine
Feridun Metin Aksın	Nilüfer İçin Şiirler	32	Ağustos 1955	77-78	Şiir	Şiir Nilüfer, elleri, yatağı ve sevdiği şeyler üzerine yazılmıştır.
Feyyaz Kayacan	Londra Günlüğü	33	Eylül 1955	1-9	Anı	Feyyaz Kayacan'ın Londra hatıraları
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Yoklukta Sağlar	33	Eylül 1955	10	Şiir	Dörder dizelik üç bentten oluşan şiirin teması umuttur.

Çetin A. Özkırımlı	Bugünkü İtalyan Sinemacılığı	33	Eylül 1955	11-12	Deneme	Bugünkü İtalyan sinemacılığı üzerine değerlendirmeler
Behçet Necatigil	Eşyalar Sessizlik	33	Eylül 1955	13	Şiir	Dörder dizelik dört bentten oluşan şiirde eşyalar ile insanlar arasında bağlantı kurulmuştur.
Nabi Çalık	Güney Mektubu	33	Eylül 1955	14-16	Mektup	Salah Birsel'in Pazarcık'ı ziyaretini memnuniyetle karşılayan öğretmen Çalık'ın teşekkür mektubu
Edip Cansever	Ütülenmiş Düşünce	33	Eylül 1955	17	Şiir	Şiir on iki mısradan oluşmaktadır ve bir şeyin yok dendiği yerde var olduğunu anlatmaktadır.
Salâh Birsel	Günlük	33	Eylül 1955	18-22	Günce	Yazarın Muzaffer Tayyip Uslu ve Zeyrek Yokuşu hakkındaki düşünceleri
Muzaffer Tayyip	Günaydın	33	Eylül 1955	23	Şiir	Şiirin teması yaşama sevincidir.
Muzaffer Tayyip	Kenar mahalle şarkısı	33	Eylül 1955	24	Şiir	Şiirin teması aşktır.
Muzaffer Tayyip	Arkadaşlık	33	Eylül 1955	25-27	Şiir	Üç bölüme ayrılmış şiir insanları sevmek üzerine yazılmıştır.
Muzaffer Tayyip	Mersin	33	Eylül 1955	28-29	Şiir	Beşer mısralık yedi bentten oluşan şiirde şair Mersin'de geçen hatıralarını anlatmıştır.
Muzaffer Tayyip	Üzüntü	33	Eylül 1955	30	Şiir	Şiir üzüntülü bir adamın bu durumuna anlam verememesi üzerine kurulmuştur.
Muzaffer Tayyip	Pencere	33	Eylül 1955	31	Şiir	Bu şiirde yalnız bir adamın kalabalıklar arasına karışmak isteği söz konusudur.
Muzaffer Tayyip	Şarkı	33	Eylül 1955	32	Şiir	Şiirde insanlardan bütün dertleri ve geçmişi unutturacak bir şarkı istenmektedir.
Muzaffer Tayyip	Yunus Emre	33	Eylül 1955	33	Şiir	Teması ölüm olan şiir dörder dizelik beş bentten oluşmaktadır.
Muzaffer Tayyip	Ölümü Düşünmek	33	Eylül 1955	34	Şiir	Teması ölüm olan şiir dörder dizelik üç bentten oluşmaktadır.
Muzaffer Tayyip	Kan	33	Eylül 1955	35	Şiir	Şiirde ölmek üzere olduğunu anlayan bir insanın yaşama tutkusu söz konusudur.
Muzaffer Tayyip	Balık Pazarı	33	Eylül 1955	36	Şiir	Geçmişe duyulan özlem şiirin temasıdır.
Oğuz Kâzım Atok	Konuşabilmek	33	Eylül 1955	37-39	Deneme	Güzel konuşmak ve güzel yazmak üzerine bir deneme
T. S. Eliot (Tektaş Ağaoğlu)	Suda Ölüm	33	Eylül 1955	40-41	Şiir	Şiirde geçmiş, çocukluk ve ölüm dile getirilmiştir.
Samuel Beckett (Çev: Gülen Erdal)	Molloy'dan	33	Eylül 1955	42-45	Hikâye	Hikâye bir adamın aklından geçirdikleri üzerine kurulmuştur.
Adnan Özyalçiner	Kuyucu	33	Eylül 1955	46-50	Hikâye	Yıllardır susuzluk çeken köye son gelen kuyucu diğerlerinin aksine suya ulaşacak ancak köylüleri şaşkınlığa uğratacak bir olayın da sebebi olacaktır.
		33	Eylül 1955	50	İlan	<i>Hacivatın Karısı</i> (Salâh Birsel)

Erdal Öz	Tükenmiyen Umut	33	Eylül 1955	51-53	Şiir	A,B,C,D harfleriyle dört bölüme ayrılan şiir; giden sevgilinin ardından hâlâ onunla aynı evde yaşadığını düşünerek avunmaya çalışan bir adamın ruh hâlini yansıtmaktadır.
Turhan Doyran	Yeni bir tiyatro şekli	33	Eylül 1955	54-59	Haber-yorum	Uygulamaya geçen yeni bir tiyatro modeli üzerine
Cemal Süreya	Kesik	33	Eylül 1955	60	Şiir	Beşer dizelik dört bentten oluşan şiirde dünyada eksik bir şeyler olduğunu sezen adamın düşünceleri söz konusudur.
Ercüment Uçarı	Yokluklu Gün	33	Eylül 1955	61	Şiir	On iki dizeden oluşan şiirin teması yaşama sevincidir.
Taner Baybars	Bir İnsan Ağladı	33	Eylül 1955	62-67	Hikâye	Babasının ölüm haberini alan adam işini bırakıp memlekete dönmek üzere apar topar hazırlanır. Bir taraftan da annesi ve kız kardeşinin sorumluluğu üzerinde kaldığı için hayıflanmaktadır. Ancak yola çıkacağı sırada babasından sürpriz bir telgraf gelir.
Ergin Sander	Anış	33	Eylül 1955	68	Şiir	Şiirde geçmişe özlem duyan bir adamın ruh hâliyle karşılaşırız.
Abdullah Rıza Ergüven	Yalnızlar	33	Eylül 1955	69-70	Şiir	Şiirde bir adamın geçmişinden dolayı duyduğu bir pişmanlık söz konusu edilmiştir.
Ahmet Köksal	Memleket Havası	33	Eylül 1955	71	Şiir	Dörder dizelik beş bentten oluşan şiirin teması memleket sevgisidir.
Kenan Harun	Kronikler Kitaplar	33	Eylül 1955	72-74	İnceleme	Salâh Birsel'in <i>Hacivat'ın Karısı</i> adlı şiir kitabı üzerine değerlendirmeler
Ömer Atılâ S.	Kronikler Kitaplar	33	Eylül 1955	75-77	Kitap tanıtımı	Suut Kemal Yetkin'in Andre Gide'den çevirdiği <i>Denemeler</i> adlı kitap üzerine
Yenilik	Yakında çıkacak dört yeni kitabımız	34	Ekim 1955	1	İlan	Zeyyat Selimoğlu'nun <i>Kavganın Sonu ve Başı</i> , Colette'in <i>Gigi</i> (Çev: A. Benk), Tarık Buğra'nın <i>İnce Hesaplar</i> , Naim Tiralî'nin <i>Yirmi Beş Kuruşa Amerika</i> adlı kitaplarının ilanları
Falih Rıfkı Atay	Asıl Fesad Kaynağı	34	Ekim 1955	1-3	Sohbet	6-7 Eylül hadiselerinin memlekette büyük bir teessüre yol açması dolayısıyla Falih Rıfkı; Dünya gazetesinde Türk aydınlarının düşüncelerine tercüman olan olgun yazılar yazmıştır. Dergiye alınan bu yazısında Atay; milli kalkınmanın temeli olarak eğitim davasını görmekte ve yeni bir medeniyet ve eğitim seferberliği için partiler arasındaki husumetin kalkması gerektiğini düşünmektedir.
Ercüment Behzad Lav	-Mau Mau Şiirlerinden-Banyo	34	Ekim 1955	4	Şiir	Hizmetli olduğu evde, evin sahiplerinin evde olmadığı bir gün banyoya giren kadın evin efendisine ansızın yakalanır.
Yektaş Ağaoğlu	Bizde Eleştirme Üzerine Birkaç Söz	34	Ekim 1955	5-7	Deneme	Sanat eserine memlekette bir türlü ehemmiyet verilmemektedir. Yazar; sanat eserine karşı alakasızlığın nedenleri bu denemesinde sıralar.
Turgut Uyar	Atlı Karınca	34	Ekim 1955	8-9	Şiir	

Feyyaz Kayacan	Feyyaz Kayacan'ın Londra Günlüğü'nden: Postacı Kızı Vera	34	Ekim 1955	10-23	Hikâye	Bir apartmanın bodrum katında oturan ve Max ile tanışan Vera kendini kısa bir süre sonra nikâh dairesinde bulacaktır.
Kâmran S. Yüce	Gelen	34	Ekim 1955	24	Şiir	On bir dizeden oluşan bu şiirde baharın gelişi konu edilmiştir.
Şahap Sıtkı [İlter]	Yol Üstü	34	Ekim 1955	25-30	Hikâye	Bir köy yolu üzerinde arabaları bozulan iki arkadaş birkaç saat köyde vakit geçirmek zorunda kalırlar. Önce vaktin nasıl geçeceğini kara kara düşünen hikâyenin kahramanı çok kısa bir süre içerisinde bu düşüncesinden dolayı pişman olur ve oraya öğretmen olarak atanmak istediğini yeni tanıştığı köylülere söyleyerek oradan ayrılır.
H. Vasfi Uçkan	Gelirsen	34	Ekim 1955	31	Şiir	Altışar dizelik sekiz bentten oluşan şiir bir adamın bir kadına aşkını ve o kadınla beraber değişmek arzusunu anlatıyor.
Yalçın Tura	Boş Odalara Söylenen Türküler	34	Ekim 1955	32-33	Şiir	Beş bölümden oluşan şiirin teması yalnızlıktır.
Zeyyat Selimoğlu	Yano	34	Ekim 1955	34-36	Hikâye	Yano yaşama sevincinin vücut bulduğu bir adalıdır. Hikâyede Yano'nun mutlu yaşamı anlatılır.
Muhteşem Sünter	Bir Elinde Fondan	34	Ekim 1955	37	Şiir	Sevginin bile durumu yerinde olanların hakkı olduğu anlatan şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
TEO	Tutanak	34	Ekim 1955	38	Şiir	İki dizelik şiir
TEO	Sabah	34	Ekim 1955	38	Şiir	İki dizelik şiir
TEO	Saplantı	34	Ekim 1955	38	Şiir	Altı dizelik bu kısa şiirin teması aşktır.
TEO	Utangaç Şiir	34	Ekim 1955	38	Şiir	Altı dizelik bu kısa şiirin teması aşktır.
Necati Cumalı	Bir Yardım	34	Ekim 1955	39-64	Tiyatro	Beş kişilik bu küçük oyunda bir avukatın verasetle ilgili bir davayı nasıl üzerine aldığı anlatılmıştır.
İmzasız	Federico Garcia Lorca	34	Ekim 1955	65	Biyografi	Federico Garcia Lorca'nın kısa yaşam öyküsü
Federico Garcia Lorca (Çev: Bilge Karasu)	Ağıt Kaside	34	Ekim 1955	66	Şiir	Bir ölünün ardından duyulan acı şiirin temasıdır.
Federico Garcia Lorca (Çev: Bilge Karasu)	İşeyen Kalabalığın Görünümü	34	Ekim 1955	66-68	Şiir	Uzun dizelerden oluşan bu uzun şiirde kalabalıkların yalnızlığı anlatılmıştır.
Federico Garcia Lorca (Çev: Ali Nurganali)	Ballad	34	Ekim 1955	69-70	Şiir	Şiirin teması yaşama sevincidir.
Federico Garcia Lorca (Çev: Ali Nurganali)	Üç Şehir İçin Ballad	34	Ekim 1955	71-72	Şiir	Granada'nın üç nehri ve giden sevgili şiirde anlatılmaktadır.

Ahmet Köksal	Kronikler Kitaplar	34	Ekim 1955	73-75	Tanıtım	Suat Taşer'in şiir kitabı <i>Haraç Mezat</i> 'in tanıtımı
Ömer Atilla S.	Kronikler Kitaplar	34	Ekim 1955	75-78	Tanıtım	Tahsin Yücel'in Jesoph Kessel'den çevirdiği <i>Kanatlılar</i> romanının tanıtımı
	Yenilik yayınlarında çıkan kitaplar	34	Ekim 1955	79	İlan	<i>Şiirin İlkeleri</i> (Salah Bırsel), <i>Yarın Diye Bir Şey Yoktur</i> (Tarık Buğra), <i>Edebiyat Üzerine</i> (Suut Kemal Yetkin), <i>Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda</i> (Cahit Külebi), <i>Karalama Defteri</i> (Nurullah Ataç), <i>Şimdi Sevişme Vakti</i> (Sait Faik), <i>Anıtkabir</i> (Fazıl Hüsnü Dağlarca), <i>Efendime Söyleyeyim</i> (Bedîî Faik), <i>Şarkılı Kahve</i> (Sabahattin Kudret Aksal), <i>Aşka Kitakse</i> (Naim Tiralı), <i>Denizin İlk Yükselişi</i> (Necati Cumalı), <i>Bulutun Rengi</i> (Oktay Akbal), <i>Sam Amca'nın Evinde</i> (Bedîî Faik), <i>Ayıışığında Çalışkur</i> (Haldun Taner)
		34	Ekim 1955	80	Reklam	Ziraat Bankası'nın reklamı
	Yakında çıkacak dört yeni kitabımız	35	Kasım 1955		İlan	Zeyyat Selimoğlu'nun <i>Kavganın Sonu ve Başı</i> , Colette'in <i>Gigi</i> (Çev: A. Benk), Tarık Buğra'nın <i>İnce Hesaplar</i> , Naim Tiralı'nın <i>Yirmi Beş Kuruşa Amerika</i> adlı kitaplarının ilanları
Rasin Arsebük	Sanatta Biçim Üzerine	35	Kasım 1955	1-3	Deneme	Sanatın varlık nedeni üzerine bir deneme
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Nöbetçimiz	35	Kasım 1955	4	Şiir	Atatürk sevgisini anlatan şiir altı kısa mısradan ibarettir.
Ömer Atilla S.	'Müstehcen' Konuşma	35	Kasım 1955	5-7	Deneme	Sanat dergilerinde yer alan açık seçik konuşmalar ve fotoğraflar üzerine bir eleştiri
Necati Cumalı	Korkulardan Bir Korku	35	Kasım 1955	8	Şiir	Üç gün boyunca sevgilinin aramasını bekleyen adam bu üç günün sonunda onu gerçekten sevip sevmediği konusunda bir endişeye kapılır.
Tarık Buğra	'Siyah Kehribar', 'Megalomani' ve 'Eleştirme'ye dair	35	Kasım 1955	9-12	Deneme	Tarık Buğra'nın <i>Siyah Kehribar</i> isimli eserini eleştiren Muhtar Körükçe'ye cevabı
Sabahattin Batur	Çocuklara Şarkı	35	Kasım 1955	13	Şiir	Beş dörtlükten oluşan şiir çocuklara yazılmış bir şarkıdır.
Fikret Ürgüp	Nevzat	35	Kasım 1955	14-17	Hikâye	
		35	Kasım 1955	17	İlan	Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın kitabı <i>Anıtkabir</i> 'in ilanı
Asaf Çiyltepe	Tek Sen Kaldın	35	Kasım 1955	18	Şiir	Teması aşk olan bu şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
Kemal Kandaş	Tezgah	35	Kasım 1955	19-23	Deneme	Eski şiirin hak ettiği değeri görememesini bir talihsizlik olarak gören yazar yeni şiirin de yıkıcı olmaktan çıkarak arayıcı bir yola girdiğini belirtir.
İbrahim Zeki Burdurlu	Öylesine Hür	35	Kasım 1955	24	Şiir	Şiirde gönlü hür olan bir adamın hisleri söz konusudur.

Mehmet Karabulut	Ankara'ya Geldim	35	Kasım 1955	25	Şiir	Ankara'ya gelen birinin hisleri dört dörtlükten oluşan bu şiirin konusudur.
Erdal Öz	Gölge	35	Kasım 1955	26-31	Hikâye	Çocuklar tarafından taşlanan bir ana köpek ve onun zehirlenen yavrularının hikâyesi anlatılmıştır.
		35	Kasım 1955	31	İlan	Cahit Külebi'nin <i>Atatürk Kurtuluş Savaşı</i> 'nda adlı kitabının ilanı
Erol Aksoy	Sıkıntı	35	Kasım 1955	32	Şiir	On iki dizelik bu şiirde bir sıkıntı dile getirilmiştir.
Feyyaz Kayacan	Feyyaz Kayacan'ın Londra Günlüğü'nden: Tütüncü Gareth	35	Kasım 1955	33-48	Anı	Yazar Londra'da geçirdiği günlerden birinde Tütüncü Gareth ile tanışır. Savaş ve yokluğun hüküm sürdüğü yıllarda Gareth onun için iyi bir arkadaş olacaktır.
		35	Kasım 1955	48	Reklam	Türkiye İş Bankası'nın reklamı
H. Vasfi Uçkan	Anılar	35	Kasım 1955	48	Şiir	Dokuz dizeden ibaret olan bu kısa şiirde anıların hücumu karşısındaki insanın çaresizliği dile getirilmiştir.
H. Vasfi Uçkan	Dönüş	35	Kasım 1955	48	Şiir	Sevgiliye geri dönüldüğünde bunun yadırganmaması gerektiğini anlatan kısa şiir.
Seyfettin Başçılar	Evli Adamlar ve Bulut	35	Kasım 1955	50	Şiir	Şiirde evli adamlar ve bulutlar arasında bir ilişki kurulmuştur.
Yalçın Tura	Kuş Bakışı	35	Kasım 1955	51-54	Hikâye	Hikâye bir adamın yol boyu aklından geçirdikleri üzerine kurulmuştur.
Şahinkaya Dil	Yolculuk Üstüne	35	Kasım 1955	55	Şiir	Altı dörtlükten oluşan şiirde yolculuk yapan bir adamın yol boyu kafasından geçenler ile ayrıldığı kadın anlatılmıştır.
Ergin Sander	Yenikler	35	Kasım 1955	56	Şiir	Kaybedilen bir aşkın konu edildiği şiir dörder dizelik üç bentten oluşmaktadır.
Nevzat Yıldırım	Aynalar	35	Kasım 1955	56	Şiir	Bir ayrılığın ardından yazılan şiir on bir dizeden oluşmaktadır.
Remziye Batuhan	Bir Körük ve Etekler	35	Kasım 1955	57-67	Hikâye	Abuzer ve dükkân komşuları kaldırımın kenarında oturur ve körükten çıkan rüzgârla havalanan kızların eteklerine bakarak eğlenirler.
Ünal Boduroğlu	Brezilyalı bir şair Jorge De Lima	35	Kasım 1955	68	Biyografi	Jorge De Lima'nın kısa yaşam öyküsü
Jorge de Luma (Çev: Ünal Boduroğlu)	Calabar	35	Kasım 1955	68-69	Şiir	Bu şiirde hüznün ne büyük bir sevinç olduğu dile getirilir.

		35	Kasım 1955	70	İlan	<i>Şiirin İlkeleri</i> (Salah Bırsel), <i>Yarın Diye Bir Şey Yoktur</i> (Tarık Buğra), <i>Edebiyat Üzerine</i> (Suut Kemal Yetkin), <i>Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda</i> (Cahit Külebi), <i>Karalama Defteri</i> (Nurullah Ataç), <i>Şimdi Sevişme Vakti</i> (Sait Faik), <i>Anıtkabir</i> (Fazıl Hüsnü Dağlarca), <i>Efendime Söyleyeyim</i> (Bedîî Faik), <i>Şarkılı Kahve</i> (Sabahattin Kudret Aksal), <i>Aşka Kitakse</i> (Naim Tıralı), <i>Denizin İlk Yükselişi</i> (Necatî Cumalı), <i>Bulutun Rengi</i> (Oktay Akbal), <i>Sam Amca'nın Evinde</i> (Bedîî Faik), <i>Ayışığında Çalışkur</i> (Haldun Taner)
	Kronikler Dergiler-Gazeteler	35	Kasım 1955	71-78	Haber	Sanat dünyasından haberler
Yiğit Okur	Kronikler Tiyatro	35	Kasım 1955	78-79	Haber	Şehir tiyatrosunun komedi bölümünde Moliere'den bir oyun oynanmaktadır.
		35	Kasım 1955	80	Reklam	Ziraat Bankası'nın reklamı
Yenilik	Altıncı Cilt Tamamlanır-ken	36	Aralık 1955	1	Açıklama	Yenilik yeni bir şekil değişikliğine giderek sayfa sayısını artırmış ancak fiyatı da biraz yukarı çekmek zorunda kalmıştır.
Ömer Atılâ S.	Yazınımızda duraklama mı?	36	Aralık 1955	2-5	Deneme	Yazınımızda duraklama var diyenlere karşı yazar; aksine yazınımızda canlılık ve evrim olduğunu iddia ediyor.
Salâh Bırsel	Herkes Nargile İçecek	36	Aralık 1955	6	Şiir	Dörder dizelik üç bentten oluşan şiir sonbaharın Emirgan'a nasıl yakıştığı ve insanların bu mevsimde buradan nasıl tat aldığını anlatmak üzere yazılmıştır.
Rasin Arsebük	Resimde us ile sezgi üzerine	36	Aralık 1955	7-8	Deneme	Bir resmin ortaya çıkmasında sezgi ve aklın birlikteliğine güvenen yazar önyargı ile yapılacak resmin başarıya ulaşamayacağını belirtiyor.
Ercüment Behzat Lav	-Mau Mau Şiirlerinden-Beyaz Karıncalar	36	Aralık 1955	9	Şiir	Yeryüzündeki savaşa bir yergi olan bu şiir serbest nazmın imkânları kullanılarak kaleme alınmıştır.
Behçet Necatigil	Rüştü Onur'u anış	36	Aralık 1955	10	Sohbet	Rüştü Onur'un ardından
Rüştü Onur	Nasıl	36	Aralık 1955	11	Şiir	On birli hece ölçüsü ile yazılan şiirin teması geçen günlere özlemdir.
Rüştü Onur	Endişe	36	Aralık 1955	11	Şiir	Teması çaresizlik olan şiir dörder dizelik iki bentten oluşmaktadır.
Rüştü Onur	Son	36	Aralık 1955	12	Şiir	Kısa dizelerden oluşan bu şiir bir veda şiiridir.
Rüştü Onur	Ellerime ve ayaklarıma veda	36	Aralık 1955	12	Şiir	Bu şiirde ölümü bekleyen bir adamın düşünceleri anlatılır.
Rüştü Onur	Dua	36	Aralık 1955	13	Şiir	Şiir üçer dizelik dört bentten oluşmuştur. Çaresizlik içinde yapılmış bir dua bu şiirin konusudur.
Rüştü Onur	Nedamet	36	Aralık 1955	13	Şiir	Bir pişmanlığın dile getirildiği şiir üç beyitten oluşmuştur.
Muzaffer Soysal	Rüştü Onur'dan Kalan	36	Aralık 1955	14-15	Anı	Soysal'ın Rüştü Onur'a dair hatıraları
Kâmrân S. Yüce	İki artı iki eşittir sıfır	36	Aralık 1955	16	Şiir	On mısradan oluşan şiir kısa mısralarla kurulmuştur.

Nedret Gürcan	Fırıldak	36	Aralık 1955	16	Şiir	Beş dizelik şiir
Cavit Orhan Tütengil	Diyarbakır çevresindeki birkaç köyden kısa notlar	36	Aralık 1955	17-24		Köy gerçeğinin Güney doğu Anadolu'nun önemli bir parçası olan Diyarbakır'ın ayrı görünüşleri, kendine has özellikleri vardır. Bu özelliklere ilk dikkati çeken Ziya Gökalp'tir. Gökalp'in Küçük Mecmua'da çıkan iki yazısı alınmıştır.
Özker Yaşın	Haber	36	Aralık 1955	25	Şiir	Geçmişinden kaçıp yeni bir hayata başlamak isteyen bir adamın ya-karışları şiirin konusudur.
Güvenç Ayhan	Fernand Leger	36	Aralık 1955	26-28	Biyografi	Ünlü Fransız ressam Fernand Leger'in hayatı ve sanatı üzerine
Turgut Akıncı	Düşten Güzel	36	Aralık 1955	28	Şiir	Şairin bir dosta, dostu Cahit'e ihtiyacını anlatan bu kısa şiir on bir di-zeye sahiptir.
Naim Tirali	Fernand Leger'ye neler sormuştum?	36	Aralık 1955	29-33	Anı	Naim Tirali Fernand Leger'i görebilmek için Monmartre'deki özel akademisine gider. Bu yazıda ressamla olan kısa anısını paylaşmak-tadır.
Ekrem Sağkol	Bilmiyorum	36	Aralık 1955	33	Şiir	Sekiz kısa dizeden oluşan bu şiir bir beklentiye anlatır.
Tahsin Yücel	Bir Küçük Resim	36	Aralık 1955	34-43	Hikâye	Baba öldüğünde, evlatları babalarının cebinde küçük ve müstehcen bir resim bulurlar. Resmin sırrı sonradan çözülecektir.
Kemal Özer	Azra Aydınlığını Çiğni-yor	36	Aralık 1955	44	Şiir	Şairin sevgilisi Azra'ya yazdığı şiir altışar dizelik dört bentten oluş-muştur.
Yalçın Tura	Gömüş	36	Aralık 1955	45-48	Hikâye	Evladını kaybeden anne çocuğu gömüleceği sırada, onun başka bir yere gömülmeyi arzu ettiğini söyler.
Zeyyat Selimoğlu	Salih Acar Sergi Açıyor	36	Aralık 1955	48	Haber	Salih Acar'ın sanatı ve resim sergisi üzerine
Oktay Tuncer	Sen ve sonrası	36	Aralık 1955	48	Şiir	Sevgilinin ardından yaşanan değişimler ve umutsuzluk şiirin konu-su-dur.
Reşad Umur	Polonyalı şair Adam Mickiewicz İstanbul'da ölmüştü	36	Aralık 1955	50-52	Sohbet	Polonyalı şair Adam Mickiewicz üzerine
Mehmet Karabulut	Değişmeler	36	Aralık 1955	52	Şiir	Beş dizeden ibaret bu kısa şiirde değişimlerin umut vereceği anlatıl-maktadır.
Yiğit Okur	Kronikler Tiyatro	36	Aralık 1955	53-59	Haber	İstanbul'daki tiyatro etkinliklerinden haberler
Erol Aksoy	Kronikler Tiyatro	36	Aralık 1955	59-61	Haber	Ankara'daki tiyatro etkinliklerinden haberler
Muzaffer Uyguner	Kronikler Kitaplar	36	Aralık 1955	61-63	Mektup	Yazdığı kahramanlık şiir için Mehmet Gökalp'in yapmış olduğu eleş-tirilere Uyguner'in cevabı
		36	Aralık 1955	63	Reklam	Türkiye İş Bankası'nın reklamı
M. Türker Acaroğlu	Bibliyografya	36	Aralık 1955	64-77	Bibliyog-rafya	

		36	Aralık 1955	78	İlan	<i>Şiirin İlkeleri</i> (Salah Bırsel), <i>Yarın Diye Bir Şey Yoktur</i> (Tarık Buğra), <i>Edebiyat Üzerine</i> (Suut Kemal Yetkin), <i>Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda</i> (Cahit Külebi), <i>Karalama Defteri</i> (Nurullah Ataç), <i>Şimdi Sevişme Vakti</i> (Sait Faik), <i>Anıtkabir</i> (Fazıl Hüsnü Dağlarca), <i>Efendime Söyleyeyim</i> (Bedîî Faik), <i>Şarkılı Kahve</i> (Sabahattin Kudret Aksal), <i>Aşka Kitakse</i> (Naim Tiralı), <i>Denizin İlk Yükselişi</i> (Necati Cumalı), <i>Bulutun Rengi</i> (Oktay Akbal), <i>Sam Amca'nın Evinde</i> (Bedîî Faik), <i>Ayışığında Çalışkur</i> (Haldun Taner)
	Yakında çıkacak yeni kitaplarımız	36	Aralık 1955	79	İlan	Zeyyat Selimoğlu'nun <i>Kavganın Sonu ve Başı</i> , Colette'in <i>Gigi</i> (Çev: A. Benk), Tarık Buğra'nın <i>İnce Hesaplar</i> , Naim Tiralı'nın <i>Yirmi Beş Kuruşa Amerika</i> adlı kitaplarının ilanları
		36	Aralık 1955	80	Reklam	Ziraat Bankası'nın reklamı
	Yeni çıkan üç Yenilik yayını	37	Ocak 1956	1	İlan	Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın <i>Âsû</i> , Zeyyat Selimoğlu'nun <i>Kavganın Sonu ve Başı</i> , Tahsin Yücel'in <i>Haney Yaşamalı</i> kitaplarının tanıtımı
Gaston Baty (Çev: Ayhan Yılmaz)	Tiyatronun Doğuşu	37	Ocak 1956	1-3	Makale	Yazıda tiyatronun başlangıcı ve gelişim aşamaları hakkında bilgi verilmiştir.
Özdemir Asaf	Zoru	37	Ocak 1956	4	Şiir	Üç dizelik şiir
Özdemir Asaf	Cürm-ü Meşhut	37	Ocak 1956	4	Şiir	İki dizelik şiir
Özdemir Asaf	2=1	37	Ocak 1956	4	Şiir	Dört dizelik şiir
Özdemir Asaf	Kolay	37	Ocak 1956	5	Şiir	Dört dizelik şiir
Özdemir Asaf	Mi	37	Ocak 1956	5	Şiir	Ben ve sen kelimelerinin sıklıkla kullanıldığı şiir sekiz dizeden oluşmaktadır.
Tahir Alangu	Behçet Necatigil'in Odası	37	Ocak 1956	6-12	Sohbet	Bir şairin odasının biraz da kendisi ve eseri olduğunu düşünen Alangu yazısında Necatigil'in odasını tasvir etmiş ve <i>Kapalı Çarşı</i> ile <i>Çevre</i> kitaplarında yer alan şiirleri üzerine düşüncelerini söylemiştir.
Ümit Y. Oğuzcan	Sonbahar	37	Ocak 1956	12	Şiir	Beş mısralık şiirin teması aşktır.
Lütfi Özkök	Mültecinin ağıtı	37	Ocak 1956	13	Şiir	Beşer dizelik dört bentten oluşan şiir Riga'da duyulan hüznü dile getirir.
Fikret Ürgüp	Amerikana	37	Ocak 1956	14-18	Sohbet	Yazar Amerika'da geçirdiği günleri, orada tanıştığı insanları anlatıyor.
Rene Clair (Çev: Yiğit Okur)	Rene Clair'den sinema üzerine uygulanmış düşünceler	37	Ocak 1956	19-20	Deneme	Yazıda Rene Clair'in 1920'den 1950'ye kadar sinema sanatı tarihi üzerine yapmış olduğu bir derlemeyi sunduğu kitap <i>Uygulanmış Düşünceler</i> 'den bazı bölümler yer alır.
M. Sami Aşar	Kanadı Kırık Cam	37	Ocak 1956	21-22	Şiir	Hastalık karşısında duyulan çaresizliğin anlatıldığı şiir altışar dizelik yedi bentten oluşmaktadır.

Şahap Sıtkı [İlter]	Kaçak	37	Ocak 1956	23-29	Hikâye	Hikâyede Bingazi siperlerinde bir bacağını kaybeden adamın çaresizliği ve annesi karşısındaki mahcubiyeti anlatılır.
Zeyyat Özalpaslan	Çatana	37	Ocak 1956	29	Şiir	Şiir on kısa dizeden ibarettir.
Güvenç Ayhan	Maurice Utrillo	37	Ocak 1956	30-32	Biyografi	Ünlü Fransız ressam Maurice Utrillo'nun kısa yaşam öyküsü
Emin Ülgener	Harpten Çıkan Dünya	37	Ocak 1956		Şiir	Şiir II. Dünya Savaşı'nın ardından yazılmıştır.
M. Türker Acaroğlu	Bibliyografya hareketlerine toplu bir bakış	37	Ocak 1956	34-47	Bibliyografya	Yazıda bibliyografya ve katalog tanımları yapılmış ve bibliyografya nevirlerinden bahsedilmiştir.
Kemal Özer	Yaşlı Adamların Ağzından İyimser Türkü	37	Ocak 1956	48	Şiir	Yaşlı bir adamın dilinden gençlere yazılan bu uzun şiir bir nevi gençliğe övgüdür.
Feyyaz Kayacan	Feyyaz Kayacan'ın Londra Günlüğü'nden: Postacı kızı Vera arttırmaya nasıl konuldu?	37	Ocak 1956	50-63	Anı	Yazarın Londra'da tanıştığı arkadaşlarından biri de Mrs. Valley'dir. Yazar Valley'e Türkçe öğretir. Aralarında Valley'in de bulunduğu birkaç arkadaş sığınakta buluşur ve Vera için övgüler düzmeye başlarlar.
Ömer Nida	Yetinemediğim Sarhoşluk	37	Ocak 1956	64-65	Şiir	Şiirin konusu sarhoş bir adamın aklından geçenlerdir.
Ergin Sander	Bir Dakkanın Ucunda	37	Ocak 1956	65	Şiir	İnsan hayatının faniliği üzerine yazılan şiir dörder dizelik kısa bentlerden oluşmaktadır.
Seyfi Özgen	Son	37	Ocak 1956	66-69	Hikâye	İdama giden ve yaşadığı hayattan da insanlardan da nefret eden bir adamın hikâyesi
Kenan Akansu	Sonra	37	Ocak 1956	69	Şiir	Şiirin teması aşktır.
Gülen Erdal	Anket	37	Ocak 1956	70-72	Anket	'Son bir yıl içinde en beğendiğiniz hikâye kitabı, şiir kitabı, tiyatro, film, resim sergisi hangisidir?' sorusuna Özdemir Asaf, Orhan Hançerlioğlu, Sabahattin Kudret Aksal, Tahsin Yücel, Nevzat Üstün, Necati Cumalı, Ercüment Behzat Lâv, Asaf Halet Çelebi, Kâmrân S. Yüce, Mücap Ofluoğlu ve Tahir Alangu cevap veriyor.
Erdal Öz	Cam Kırıkları	37	Ocak 1956	73-78	Hikâye	Hikâyede bir içki masasında bir araya gelen üç arkadaştan bir kesit sunulmuştur.
		37	Ocak 1956	78	İlan	Mustafa Necati Sepetçioğlu'nun hikâye kitabı <i>Abdürrezzak Efendi</i> 'nin ilanı
Ömer Atila S.	Kronikler Kitaplar	37	Ocak 1956	79-84	Tanıtım	Oktay Akbal'ın Albert Camus'dan çevirdiği <i>Veba</i> adlı kitabı hakkında
Ahmet Köksal	Kronikler Kitaplar	37	Ocak 1956	84-86	Tanıtım	Ümrân Nazif'in hikâyelerinden oluşan <i>Tepedeki Ev</i> hakkında
İmzasız	Kronikler Kitaplar	37	Ocak 1956	86-87	Tanıtım	Ahmet Köksal'ın <i>Aşk Şiirleri Antolojisi</i> kitabı hakkında
Yiğit Okur	Kronikler Tiyatro	37	Ocak 1956	88-96	Tanıtım	İstanbul ve Ankara'daki tiyatro etkinlikleri
Çetin A. Özkırımlı	Kronikler Sinema	37	Ocak 1956	97-99	Tanıtım	Yeni vizyona giren <i>Tuş</i> ve <i>Beyaz Mendil</i> filmleri hakkında
M. Türker Acaroğlu	Bibliyografya	37	Ocak 1956	100-125	Bibliyografya	

		37	Ocak 1956	126	Reklam	Ziraat Bankası'nın reklamı
	Yenilik yayınlarında çıkan kitaplar	37	Ocak 1956	127	İlan	<i>Şiirin İlkeleri</i> (Salah Birsal), <i>Yarın Diye Bir Şey Yoktur</i> (Tarık Buğra), <i>Edebiyat Üzerine</i> (Suut Kemal Yetkin), <i>Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda</i> (Cahit Külebi), <i>Karalama Defteri</i> (Nurullah Ataç), <i>Şimdi Sevişme Vakti</i> (Sait Faik), <i>Anıtkabir</i> (Fazıl Hüsnü Dağlarca), <i>Efendime Söyleyeyim</i> (Bedîî Faik), <i>Şarkılı Kahve</i> (Sabahattin Kudret Aksal), <i>Aşka Kitakse</i> (Naim Tiralı), <i>Denizin İlk Yükselişi</i> (Necati Cumalı), <i>Bulutun Rengi</i> (Oktay Akbal), <i>Sam Amca'nın Evinde</i> (Bedîî Faik), <i>Ayışığında Çalışkur</i> (Haldun Taner)
	Çıkacak kitaplar	37	Ocak 1956	127	İlan	A. Benk'in Colette'ten çevirdiği <i>Gigi</i> , Tarık Buğra'nın <i>İnce Hesaplar</i> , Naim Tiralı'nın <i>Yirmibeş Kuruşa Amerika</i>
İmzasız	Sanat Gazetesi	38	Şubat 1956	128, 241	Haber	Kültür ve sanat etkinliklerinden haberler
		38	Şubat 1956	129-130	İlan	Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın <i>Âsû</i> , Zeyyat Selimoğlu <i>Kavganın Sonu ve Başı</i> , Tahsin Yücel <i>Haney Yaşamalı</i>
Yenilik	Aydınlar ve Siyaset	38	Şubat 1956	131-132	Deneme	Aydınların siyasete girmeme nedenleri üzerine bir eleştiri
Behçet Necatigil	Şimdi değil sonra	38	Şubat 1956	133	Şiir	Bazı şeylerin daha sonra anlaşılabilceğini anlatan şiir
Ayhan Çilingiroğlu	Ve dünyadaki insanlara barış	38	Şubat 1956	134-135	Anı	Berlin'de yaşanan savaşın izleri anlatılıyor.
Lütfi Özkök	Geçen Gençliğimdir	38	Şubat 1956	136	Şiir	Dörder dizelik üç bentten oluşan şiirde gençliğin kaybedilmesinden dolayı bir hayıflanma söz konusudur.
Tahir Alangu	Şairler ve Odaları: Salâh Birsal'in Odası	38	Şubat 1956	137-143	Sohbet	Bir şairin odasının biraz da kendisi ve eseri olduğunu düşünen Alangu yazısında Salâh Birsal'in odasını tasvir etmiş ve <i>Dünya İşleri</i> ile <i>Hacivat'ın Karısı</i> kitaplarında yer alan şiirleri üzerine düşüncelerini söylemiştir.
Maksut Doğan	Masal	38	Şubat 1956	143	Şiir	Şiir sekiz kısa dizeden oluşmaktadır.
Yiğit Okur	Çıkmaz	38	Şubat 1956	144	Şiir	Bir çaresizlik ve uyumsuzluğun dile getirildiği şiir serbest veznin imkânları kullanılarak yazılmıştır.
Fikret Ürgüp	Vantrilok	38	Şubat 1956	145-150	Hikâye	Hikâyede bir adamın ruh hâli izlenimci yansıtılmıştır.
Özker Yaşın	Senin İçin Şiir Yazamam	38	Şubat 1956	150	Şiir	Kaybedilen bir aşkın ardından yazılan şiir on bir dizeden oluşmaktadır.
Yalçın Tura	Yakını	38	Şubat 1956	151	Şiir	Şiir dörder dizelik dört mısradan oluşmaktadır.

Şahap Sıtkı [İlter]	Küçük Adam	38	Şubat 1956	152-156	Hikâye	Anlatıcı her akşam meyhanede aynı adamla karşılaşır. Kimseyle konuşmayan çekingen tavırlı bu adam sessizce içip gitmektedir. Bir gece yazar anlatıcı ile adam yolda karşılaşırlar. Adam bir kaldırım taşına oturmuş, ağlıyordur.
H. Vasfi Uçkan	Ablamla Eniştem	38	Şubat 1956	157-159	Şiir	Bu uzun şiirde abla ve eniştenin karakteristik özellikleri verilmiş, tanışmaları ve evlilikleri anlatılmıştır.
Michel Seuphor (Çev: Ömer Atılâ S.)	Bir Öncü Ressam Piet Mondrian	38	Şubat 1956	160-163	Biyografi	Hollandalı ressam Michel Seuphor'un kısa yaşam öyküsü
Asaf Çiyiltepe	Sen Üzerine Çeşitlemeler	38	Şubat 1956	164-165	Şiir	Umutsuz bir aşkı anlatan bu şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
Tahsin Yücel	Dilekçe	38	Şubat 1956	166-179	Hikâye	Maaşlarına zam talebinde bulunmayı ve geri çevrildikleri takdirde işten ayrılmayı planlayan iki arkadaşın biri red cevabı almaları üzerine istifa etmiş, diğeri ise sözünden dönmüştür.
Mehmet Karabulut	Yarın	38	Şubat 1956	179	Şiir	Bu kısa şiirde söz konusu edilen yarına, geleceğe dair inançtır.
Ercüment Uçarı	Keyif	38	Şubat 1956	180	Şiir	On yedi dizeden oluşan şiirin teması yaşama sevincidir
Hüseyin Nazım Baş	Trio	38	Şubat 1956	181-185	Hikâye	İranlı Reşit iki küçük oğlu ile beraber bir sinema salonunda akrobatlık yapmaktadır. Oğullarından başka kimsesi olmayan Reşit'in yüreğini işini her yapışında büyük bir endişe kaplar.
		38	Şubat 1956	185	Reklam	Kavaklıdere Çankaya Yıldızı
E. E. Cummigs (Çev: Özdemir Utku-Tarık Dursun)	Parisli Akşam	38	Şubat 1956	186	Şiir	Şiirde Paris'in bir akşamı anlatılmıştır.
Franz Kafka (Çev: Halûk Halûk)	Bir Sarhoşla Konuşma	38	Şubat 1956	187-191	Hikâye	Anlatıcı yolda perişan kıyafetli bir genç ile karşılaşır. Genç, anlatıcıya Paris'in sahiden bir rüya şehri olup olmadığını sorar.
		38	Şubat 1956	191	Reklam	Emlâk Kredi Bankası
M. Türker Acaroğlu	1955 yılında çıkmaya başlayan kültür, fikir, sanat, edebiyat ve mizah dergi ve gazetelerimizin alfabetik listesi	38	Şubat 1956	192-202	Bibliyografya	1955 yılında çıkmaya başlayan kültür, fikir, sanat, edebiyat ve mizah dergi ve gazetelerimizin alfabetik listesi
Gülen Erdal	Anket	38	Şubat 1956	203-204	Anket	'Günde, haftada, ayda kaç saatinizi sanatınıza ayırıyorsunuz?' sorusuna Özdemir Asaf, Orhan Hançerlioğlu, Sabahattin Kudret Aksal, Tahsin Yücel, Nevzat Üstün, Necati Cumalı, Ercüment Behzat Lâv, Asaf Halet Çelebi, Kâmrân S. Yüce, Mücap Ofluoğlu ve Tahir Alangu cevap veriyor.

		38	Şubat 1956	204	Reklam	Türkiye İş Bankası
Tâlât Tekin	Kronikler Kitaplar	38	Şubat 1956	205-217	Tanıtım-İnceleme	Tarık Buğra'nın <i>Siyah Kehribar</i> adlı romanının tahlil ve tenkidi
Ahmet Köksal	Kronikler Kitaplar	38	Şubat 1956	217-219	Tanıtım-İnceleme	Hâlim Yağcıoğlu'nun <i>Kasım Rüzgârı</i> adlı şiir kitabı hakkında
Rasin Arsebük	Kronikler Dergiler-Gazeteler	38	Şubat 1956	219-221	Eleştiri	Arsebük'ün derginin daha önceki sayılarının birinde yayınlanan <i>Sanatta Biçim Üzerine</i> adlı denemesine Tektaş Ağaoğlu'nun <i>Varlık</i> dergisinde değinir. Bu yazı Ağaoğlu'na bir cevap niteliğindedir.
Ömer Atılâ S.	Kronikler Veba ve çeviri özgürlüğüne dair	38	Şubat 1956	222-225	Deneme	Camus'dan çevrilen <i>Veba</i> adlı kitap ile çeviri özgürlüğü hakkında
Kemal Kandaş	Kronikler Bir Deneme Hakkında	38	Şubat 1956	226-228	Eleştiri	Kemal Kandaş İhsan Akay'ın ' <i>Sait Faik üzerine bir deneme</i> ' adlı yazısını eleştiriyor.
	Kronikler Sinema	38	Şubat 1956	228-229	Tanıtım	<i>İlk ve Son</i> adlı filmin tanıtımı
		38	Şubat 1956	239-240	Reklam	Sümerbank ve Ziraat Bankası
M. Türker Acaroğlu	Bibliyografya	38	Şubat 1956	230-238	Bibliyografya	
İmzasız	Sanat Gazetesi	39	Mart 1956	240	Haber	Ayın sanat ve kültür etkinliklerinden haberler
		39	Mart 1956	241-242	İlan	Fazıl Hüsnü Dağlarca <i>Âsû</i> , Zeyyat Selimoğlu <i>Kavganın Sonu ve Başı</i> , Tahsin Yücel <i>Haney Yaşamalı</i> , Naim Tirali <i>Yirmibeş Kuruşa Amerika</i> , A. Benk'in Colette'ten çevirdiği <i>Gigi</i> , Tarık Buğra <i>İnce Hesaplar</i> , Özcan Ergüder <i>Maskeli Balo</i> , Feyyaz Kayacan <i>Sığınak Hikâyeleri</i>
Yenilik	Yalnız sahne sanatçıları mı?	39	Mart 1956	243-244	Sohbet	Şehir tiyatrosu sanatçılarının aylıklarının artması üzerine zam konusunda yalnız sahne sanatçılarının değil bütün sanat kollarındaki sanatçıların da düşünülmesi gerektiğine dair
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Apak	39	Mart 1956	245	Şiir	Şiir dörder dizelik üç bentten oluşmuştur.
Tahir Alangu	Masallaşan Sait Faik	39	Mart 1956	246-	Sohbet	Alangu Sait Faik'i anlatıyor
Kâmran S. Yüce	Penceremdeki Yıldız İçin Şiir	39	Mart 1956	246-250		Bu uzun şiirin teması yaşama sevincidir.
Stephen Spender (Çev: Ünal Boduroğlu)	Çağdaş İngiliz ve Amerikan şairlerinin şiir üzerine düşünceleri	39	Mart 1956	251-252	Sohbet	Çağdaş İngiliz ve Amerikan şairlerinin şiir üzerine düşünceleri

Bilge Karasu	Batı Ülkesinden Gelen Esmer Çocuk	39	Mart 1956	257-258	Şiir	Şiir farklı sayılardaki dizelerin oluşturduğu bentlerle kurulmuştur. Şiirde bir çocuğa hitap edilmektedir.
Erdal Öz	Bir Küçük Tavşan Öksürse	39	Mart 1956	259-266	Hikâye	Ölen fakat öldüğünü fark etmeyen adam sokaktaki çocukların arasında gezer ve kimsenin kendisine tepki vermemesini şaşkınlıkla karşılar.
Anıl Boduroğlu	Alın Yazımız Değil Yanan Umutlarımız	39	Mart 1956	266	Şiir	Umutsuzluk üzerine yazılan şiir sekiz dizeden oluşmaktadır.
Ünal Boduroğlu	Küçük Hikâye	39	Mart 1956	267	Şiir	Şiir bir adamın geride bıraktıkları üzerine yazılmıştır.
Turhan Doyran	Rene Clair	39	Mart 1956	268-274	Biyografi	Fransız sinemasının en önemli sanatçılarından Rene Clair hakkında
Abdullah Rıza Ergüven	Acımsı	39	Mart 1956	275	Şiir	İnsanların yüzyıllardır süregelen yaşamları şiirin konusu olmuştur.
Mehmet Karabulut	İnger	39	Mart 1956	276-277	Şiir	Dünyanın durumu, sürdürülen yaşam ve yeryüzündeki insanlar şiirin imkânları kullanılarak anlatılmıştır.
Taner Baybars	Siyah Uğur Getirir	39	Mart 1956	278-284	Hikâye	Adam evini bir zenciye kiraya verir ancak bu davranışının başına bir iş açıp açmayacağından emin değildir. Zenci çeşitli bahanelerle her gün eve yeni bir arkadaşını getirir. Ev sahibi hepsine sabreder, ta ki kiracılar evde yangın çıkarana kadar.
Cengiz Doğan	Tercih	39	Mart 1956	284	Şiir	Dört mısralık şiir
Ömer Nida	Kasımpaşa'da Bir Ana	39	Mart 1956	285	Şiir	Dörder dizelik dört bentten oluşan şiir bir ananın oğlundan şikâyetini dile getirir.
Ziya Arman	Pencereler	39	Mart 1956	286-287	Şiir	Şiirde kendini kapattığı pencerelerin ardındaki dünyaya çıkmaya hazırlanan bir adam anlatılmıştır.
Feyyaz Kayacan	Hiçoğlu'nun Çıkmazı	39	Mart 1956	288-305	Hikâye	Hiçoğlu insanlar arasında bir ismi olmadan yaşar. Hayatı boyunca birinin çıkıp kendisine isim vermesini bekler. Bir gün Hiçoğlu'nun ayakları yerden altı cm yükselir, o bunu isimsizliğine bağlar. Halk Hiçoğlu'nu bu durum nedeniyle yargılamayı düşünürken postacı çıkıp herkesin yanıldığını Hiçoğlu'nun da bir ismi olduğunu açıklar.
Enis Turgut	Ağaç, deniz, iskele, vapur, sen, ben, taptaze bir evren içinde oturuyorduk	39	Mart 1956	306-307	Şiir	Şiir Kafka ve Gregor Samsa için yazılmıştır, onlara hitap edilir, aynı kaderi paylaştıkları belirtilir.
İsmet Yalazkan	Taşlamalar	39	Mart 1956	308	Şiir	Şiir üç bölümden oluşmuş ve her bölümde bir kişiden bahsedilmiştir.
E. Ayhan Çağlar	Doğmamış olan bir adamın hikâyesi	39	Mart 1956	309-311	Hikâye	Adam kendine ve evrene yabancısıdır. Kim olduğunu ve nereden geldiğini bilmez. Çevresindekilerin iyi kötü yönlendirmeleri ile gerçeğe ulaşmaya çalışır.
		39	Mart 1956	311	İlan	Salâh Bırsel; <i>Günlük</i>

T. S. Eliot (Çev: T. Ağaoğlu)	Marina	39	Mart 1956	312-314	Şiir	Şiirde deniz, sahiller ve kayalar arasındaki bir adamın düşüncelerine yer verilmiştir.
T. S. Eliot (Çev: T. Ağaoğlu)	Çorak Toprak'tan	39	Mart 1956	314-315	Şiir	Sevgilisi ile arasına girenin ne olduğunu sorgulayan bir adamın şiiridir.
Gülen Erdal	Anket	39	Mart 1956	316-317	Anket	'Son bir iki yıl içinde sanat alanında yeni gözüken yerli sahne sanatçısı, film yıldızı, şair, hikâyeciden kimleri beğeniyorsunuz?' sorusuna Özdemir Asaf, Orhan Hançerlioğlu, Sabahattin Kudret Aksal, Tahsin Yücel, Nevzat Üstün, Necati Cumalı, Ercüment Behzat Lâv, Asaf Hallet Çelebi, Kâmrân S. Yüce, Mücap Ofluoğlu ve Tahir Alangu cevap veriyor
Konör	Kronikler Kitaplar	39	Mart 1956	318-321	İnceleme	Dağlarca'nın armağan kazanan yapıtı <i>Âsû</i> üzerine bir inceleme
Muzaffer Uyguner	Kronikler Kitaplar	39	Mart 1956	321-322	Tanıtım	Mehmet Salihoğlu'nun <i>Ağacın Derdi</i> adlı şiir kitabı üzerine
Muzaffer Uyguner	Kronikler Kitaplar	39	Mart 1956	322-325	Tanıtım	Kore Savaşı'na dair yazılan şiirler hakkında
Çetin A. Özkırım	Kronikler Sinema	39	Mart 1956	325-329	Tanıtım	<i>Meçhul Kadın</i> ve <i>Artık Çok Geç</i> filmlerinin tanıtımı
Erol Aksoy	Kronikler Tiyatro	39	Mart 1956	330-332	Tanıtım	Ankara oynanan <i>IV. Henry</i> hakkında
Yiğit Okur	Kronikler Tiyatro	39	Mart 1956	332-335	Tanıtım	İstanbul'da oynanan <i>Hayal Köşkü</i> ve <i>Keçiler Adası</i> hakkında
	Kronikler Gazeteler-Dergiler	39	Mart 1956	337-342	Sohbet	Sıkıcı edebiyat ve sanatta yerlilik üzerine
M. Türker Acaroğlu	Bibliyografya	39	Mart 1956	343-348	Bibliyografya	
		39	Mart 1956	348-350, 354	Reklam	Petrol Ofisi, Sümerbank, Ziraat Bankası, Yenilik Basımevi, Kavaklıdere Çankaya Yıldızı, Kavaklıdere Yakut Damlası
Yenilik	Sekizinci cilde başlarken	40	26 Nisan 1956	1	Açıklama	Yenilik şimdiye kadar yaptıkları şekil değişikliğinin nedenlerini açıklıyor
		40	26 Nisan 1956	1	Reklam	Kavaklıdere tatlı-sert şarabı
Tahir Alangu	Masallaşan Sait Faik	40	26 Nisan 1956	2-6	Makale	Alangu; velûd hikâyeci olmaları yönünden Sait Faik ile Ömer Seyfettin'i kıyaslıyor
Sabahattin Kudret Aksal	Otobüs	40	26 Nisan 1956	7	Şiir	Şiirin teması aşktır.

Kemal Kandaş	Alet yapan-sanat yapan ve Huxley'i tartışma	40	26 Nisan 1956	8-11	Makale	İlk insanların sanata yönelişi ve günümüzün sanatı ve sanatçısı hakkında
Turgut Uyar	Meymenet Sokağına Vardım	40	26 Nisan 1956	12-13	Şiir	Meymenet sokağı ile hayat hakkında yazılmış bu şiir serbest nazmın imkânları kullanılarak kaleme alınmıştır.
AND	Bir bale delisinin karalama defterinden: Sirkte bale	40	26 Nisan 1956	14-17	Anı	Yazarın gittiği bale gösterilerine dair anıları
Ahmet Köksal	Günsel'e Ağıt	40	26 Nisan 1956	18	Şiir	Dörder dizelik dört bentten oluşan şiir kaybedilen bir insanın ardından yazılmıştır.
Tazelenen Eski Dert	Zihni Küçümen	40	26 Nisan 1956	19-21	Eleştiri	Tiyatromuz, yönetmenler, oyuncular ve eleştirmenler üzerine bir eleştiri
İskender Fikret Akdora	Leh kızı Vanda	40	26 Nisan 1956	21	Şiir	Şiirin teması aşktır.
Roberto Rosselini (Çev: Salâh Birsal)	Sinemada 10 Yıl	40	26 Nisan 1956	22-28	Makale	II. Dünya Savaşı'ndan sonra dünya sinemasının geldiği nokta üzerine
Lütfi Özkök	Şarkın Sona Ermeden	40	26 Nisan 1956	27	Şiir	On altı dizeden oluşan şiirin teması yaşama sevincidir.
Şahap Sıtkı [İlter]	Aşk	40	26 Nisan 1956	29-34	Hikâye	Hikâyede cezaevinde sohbet eden iki arkadaştan biri diğerine sevdiği kadını anlatmaktadır.
Osman Turgut Pamirli	Hans Christian Andersen	40	26 Nisan 1956	35-40	Biyografi	Dünya edebiyatına hikâye ve masallar kazandırmış olan Danimarkalı Andersen'in yaşam öyküsü
Kemal Özer	Aylak dolaşır benimle bir ayak benimle bir göz	40	26 Nisan 1956	41	Şiir	Bir adamın hüznünü konu edinen şiir altışar dizelik beş bent ile yazılmıştır.
Özcan Ergüder	Çember	40	26 Nisan 1956	42-48	Hikâye	Bir türlü anlaşılamayan annesi ile karısı arasında kalan bir adamın hikâyesi
Yahya Bozbekiroğlu	Vay Allahsız İsmo Vay	40	26 Nisan 1956	50	Şiir	Şiir; ustası ile çırak İsmail arasında geçen bir diyalogdan oluşmaktadır.
Muzaffer Buyrukçu	Topal Türküler	40	26 Nisan 1956	51-62	Şiir	Fabrikada çalışırken ellerini yaralayan adam dünya üzerindeki bütün yaralı ve sakatların durumunu ve insanların onlara karşı tutumunu düşünür.
		40	26 Nisan 1956	62	İlan	Muzaffer Buyrukçu'nun <i>Katran</i> adlı hikâye kitabı
Kerim Kocabıyık	Biz Bize	40	26 Nisan 1956	63	Şiir	Değişik dize sayılarındaki bentlerden oluşan bu şiirin teması aşktır.
Naim Tiralı	Pislik ve Kan	40	26 Nisan 1956	64-67	Hikâye	Hikâyede küçük bir çocuğun geçirdiği kaza anlatılıyor.
Yiğit Okur	Kımıldama	40	26 Nisan 1956	66-67	Şiir	Kımıldama kelimesinin sıklıkla kullanıldığı bu şiir dörder dizelik dört bentle yazılmıştır.

M. Sami Aşar	Kırık Ömrümüzün Türküsü	40	26 Nisan 1956	68-70	Şiir	Bu uzun şiirde bir çaresizlik dile getirilmiştir.
William Faulkner (Çev: Bilge Karasu)	İn, Musa, İn...	40	26 Nisan 1956	71-88	Hikâye	İşlediği birçok suçtan dolayı idama mahkûm edilmiş bir torun ve büyükannesinin hikâyesi
Şahinkaya Dil	Ayrık Otu	40	26 Nisan 1956	82-83	Şiir	Şair kendisi ile ayrık otu arasında bir ilişki kurmuştur.
Şahinkaya Dil	Özgürlük	40	26 Nisan 1956	83	Şiir	Dört dizelik şiir
Erol Aksoy	Kronikler Tiyatro	40	26 Nisan 1956	89-91	Tanıtım	Ankara'da sahnelenen <i>Son Durak</i> isimli oyunun tanıtımı
Y. O	Kronikler Tiyatro	40	26 Nisan 1956	91-92	Tanıtım	İstanbul'da sahnelenen <i>Gizli Oturum</i> ve <i>Saygılı Yosma</i> adlı oyunların tanıtımı
Mesut Önen	Kronikler Müzik	40	26 Nisan 1956	92-94	Tanıtım	Suna Kan'ın konserleri
Ömer Attiâ S.	Kronikler Kitaplar	40	26 Nisan 1956	94-97	İnceleme	Orhan Hançerlioğlu'nun <i>Ali</i> isimli romanı hakkında
Talât Tekin	Kronikler Dergiler-Gazeteler	40	26 Nisan 1956	98-100	Eleştiri	Tenkide, methiyeye ve alaylı münekkide dair yazılan yazı Muhtar Kö-rükçü'nün <i>Siyah Kehribar</i> 'ı eleştiren yazısına da eleştiride bulunur.
		40	26 Nisan 1956	101	Reklam	Pazar Postası gazetesinin reklamı
M. Türker Acaroğlu	Bibliyografya	40	26 Nisan 1956	102-115	Bibliyog- rafya	
İmzasız	Sanat Gazetesi	41	Mayıs 1956	116, 213	Haber	Ayın sanat ve kültür etkinliklerinden haberler
		41	Mayıs 1956	117-118	İlan	Tahsin Yücel; <i>Haney Yaşamalı</i> , Fazıl Hüsnü Dağlarca; <i>Âsû</i>
Yenilik	Armağanlar Üzerine	41	Mayıs 1956	119-120	Açıklama	Yılın en başarılı romanı, şiir ve hikâye kitabı için verilen Varlık roman, Yeditepe şiir ve Sait Faik hikâye armağanı üzerine
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Islak Gece	41	Mayıs 1956	121	Şiir	Teması ayrılık olan şiir dörder dizelik üç bentten oluşmaktadır.
Muzaffer Uyguner	Ömer Bedrettin ve Deniz	41	Mayıs 1956	122-127	Şiir tahlili	Ömer Bedreddin'in <i>Deniz Sarhoşları</i> adlı kitabındaki deniz şiirleri üzerine bir tahlil
Oğuz Kazım Atok	Türk İstanbul'da	41	Mayıs 1956	127	Şiir	Şiirde İstanbul'un fethinin Türkler tarafından hak ettiği ilgiyi görmemesinden yakınılır.
Ahmet Angın	Nikos Kazancakis	41	Mayıs 1956	128-134	Biyografi	Yunanlı ünlü yazar Nikos Kazancakis hakkında
Cemal Süreya	Hür Hamamlar Denizi	41	Mayıs 1956	135	Şiir	Şiirde bir adamla bir kadının sergüzeşti anlatılır.
Bilge Karasu	Nereden de Andım Şimdi	41	Mayıs 1956	136-146	Hikâye	Hikâyede bir kadının iç konuşmalarına yer verilmiş ve onun evladına olan sevgisi anlatılmıştır.
İbrahim Zeki Burdurlu	Öylesine	41	Mayıs 1956	148-148	Şiir	Altışar dizelik sekiz bentten oluşan şiirin teması yaşama sevincidir.

Feyyaz Kayacan	Bir Daha Yapmam	41	Mayıs 1956	148-154	Hikâye	Amaçsızca kitap çalan bir adam iyi kalpli bir polis memuru tarafından gözaltına alınır. Polis memurunun iyi niyeti sayesinde kitap çalan adam özgürlüğüne kavuşacaktır.
Ömer Nida	Sıkıntı	41	Mayıs 1956	155	Şiir	Sekiz mısralık bu kısa şiirde bir iç sıkıntısı anlatılmıştır.
Özker Yaşın	Hayal Kurmak Bedavadır	41	Mayıs 1956	156-157	Şiir	Şiirde sevgilisi evlenen bir adamın düş kırıklıkları ve umutsuzluğu anlatılmıştır.
Özcan Ergüder	İmtihan	41	Mayıs 1956	158-170	Hikâye	Üç arkadaş imtihanlarına çalışmak için bir arkadaşlarının evinde toplanırlar. Evin sahibi Lale hamileliğinin son dakikalarındadır. Çocuklar bir yandan ders çalışırken bir yandan Lale için endişe duymaktadırlar.
Asaf Çiyiltepe	Sevi	41	Mayıs 1956	166	Şiir	Şiirin başında Yılmaz Gruda ve İlhan Berk'ten ikişer dizelik alıntılar yapılmıştır. Kaybedilen bir sevgilinin ardından hissedilenler şiirin konusu olmuştur.
Ali Püsküllüoğlu	Adana'nın Köprüsü Taştan	41	Mayıs 1956	171	Şiir	Yedi dizelik şiir
Ali Püsküllüoğlu	Kaçaklar	41	Mayıs 1956	171-172	Şiir	Ölümden, hayattan, insanın her şeyden ve özellikle kendisinden kaçışı şiirin konusudur.
Brian E. Hepworth (Çev: Ünal Boduroğlu)	Dünyanın Sonu	41	Mayıs 1956	173-179	Hikâye	Derek o akşam çok mutsuzdur, dünyanın sonunun geldiğini düşünmektedir ki odada babasının cansız bedeni ile karşılaşır.
Oktay Tuncer	Geleceğim	41	Mayıs 1956	176	Şiir	Sevdiği kadına geri dönüp geleceğine dair söz veren bir adamın şiiridir.
Anıl Boduroğlu	Bir sen varsın artık seninle varım	41	Mayıs 1956	177	Şiir	Şiirin teması aşktır.
Gülen Erdal	Anket	41	Mayıs 1956	180-182	Anket	1955 yılı Sait Faik hikâye armağanını alan Tahsin Yücel ile sanatı hakkında bir konuşma
Tahir Alangu	Aktüalite: Türk Edebiyatçıları Birliği'nin hadiseli şiir ve müzik gecesi	41	Mayıs 1956	183-193	Sohbet	Türk Edebiyatçıları Birliği'nin şiir ve müzik gecesinde yaşananlar
Hüseyin Cöntürk	Kronikler Kitaplar	41	Mayıs 1956	194-198	Deneme	Şiir çevirisinin iki ayrı nedeni üzerinde durulmuştur; ilham ve malzeme kaynağı olmaları ve yabancı şiirleri tanıma imkânı sağlamaları.
Ahmet Köksal	Kronikler Kitaplar	41	Mayıs 1956	198-199	Tanıtım	Ümit Yaşar Oğuzcan'ın <i>Aşkımızın Son Çarşambası</i> adlı şiir kitabı üzerine
Yaşar Kurtça	Kronikler Resim	41	Mayıs 1956	200	Tanıtım	Pindaros ve Martha Tözge'nin resim sergileri
Erol Aksoy	Kronikler Tiyatro	41	Mayıs 1956	201-202	Tanıtım	Ankara'da sahnelenen <i>Nora</i> adlı oyun üzerine

M. Türker Acaroğlu	Bibliyografya	41	Mayıs 1956	203-212	Bibliyografya	
		42	Haziran 1956	215	İlan	Özcan Ergüder <i>Maskeli Balo</i> , Feyyaz Kayacan <i>Sığınak Hikâyeleri</i> , Muzaffer Buyrukçu <i>Topal Türküler</i> , Ferruh Doğan <i>Asrileşen Köy</i>
İmzasız	Yenilik yazarlarının adresleri	42	Haziran 1956	216	Açıklama	Yenilik yazarlarının adresleri
Yenilik	Dergiler ve Sanatçılar	42	Haziran 1956	217-218	Açıklama	Dergiler ve o dergide yazan sanatçılar arasında bir görüş birliği olduğuna dair
Daniel-Henry Kahnweiler (Çev: Nuyan-Ömer Atılâ S.)	Paul Klee	42	Haziran 1956	222-230	Biyografi	İsviçreli ressam Paul Klee hakkında
Lütfi Özkök	Sait Faik	42	Haziran 1956	229	Şiir	Altı dizelik şiir
Yalçın Tura	Gün Önü	42	Haziran 1956	231	Şiir	Bu kısa şiir yıldızlar ve ümit üzerinedir
H. Vasfi Uçkan	Esrikliğe Övgü	42	Haziran 1956	231	Şiir	Altı dizelik bu kısa şiir sarhoşluğa bir övgüdür.
Ercüment Uçarı	Kör Duygu	42	Haziran 1956	232	Şiir	Beş dizelik şiir
Ercüment Uçarı	Bal	42	Haziran 1956	232	Şiir	Sekiz dizelik şiir
Ercüment Uçarı	Karakaş ıslık Çalıyor	42	Haziran 1956	233	Şiir	Karakaş'a seslenen bu şiir yirmi iki dize ile kurulmuştur.
Osman Turgut Pamirli	Kitaplar ve İnsanlar: Grimm Kardeşler	42	Haziran 1956	234-238	Biyografi	Dünya edebiyatına hikâye ve masallar kazandırmış olan Almanyalı Grimm Kardeşlerin yaşam öyküsü
Turgut Akıncı	Fotoğraf	42	Haziran 1956	238	Şiir	Fotoğraf makinesi üzerine beş dizelik şiir
Seyfettin Başçılar	İspanya'ya Dair	42	Haziran 1956	239	Şiir	İspanya ve kadınlar üzerine beş dizelik şiir
Seyfettin Başçılar	Acı Dans	42	Haziran 1956	239	Şiir	Yalnız bir kadın üzerine dört dizelik şiir
Seyfettin Başçılar	Kadın	42	Haziran 1956	239	Şiir	Yalnız bir kadın üzerine beş dizelik şiir
M. Sami Aşar	Aynalarda Yansıyan Kader	42	Haziran 1956	240-241	Şiir	Bir kederin dile getirildiği şiir dörder mısralık sekiz bentten oluşmaktadır.
Cantürk Egemen	Birinci Ağrı	42	Haziran 1956	241	Şiir	Yalnız bir adamın mutsuzluğunu dile getirdiği şiir serbest nazmın imkânları kullanılarak yazılmıştır.
Özcan Ergüder	Ötesi	42	Haziran 1956	242-281	Hikâye	Küçük bir çocuğu olan dul kadın yeni bir adamla tanışır. Bu adam ona hayatındaki diğer erkeklerle nazaran çok iyi davranmaktadır. Kadının hayatından memnundur.
Çetin Remzi Yüreğir	Yok Olan Düzlüğün Üstündeki	42	Haziran 1956	284-285	Şiir	Şiir merdiven şeklindeki kısa dizelerden oluşmaktadır.
Hüseyin Karakan	Ölüm Dünyasında Bir Hektarlık Arazi	42	Haziran 1956	285-286	Şiir	İnsanlardan kaçışın işlendiği şiir dörder dizelik on bentten oluşmaktadır.

İlham Dilman	Kronikler Dergiler-Gazeteler	42	Haziran 1956	287-293	İnceleme	Feyyaz Kayacan'ın Hiçoğlu hikâyesine dair
Nureddin Safgil	Kronikler	42	Haziran 1956	294-295	İnceleme	Dergi yönetenler ve yazarlar hakkında
Erol Aksoy	Kronikler Tiyatro	42	Haziran 1956	296-300	Tanıtım	İstanbul'daki Cep Tiyatrosu Oyunları ve Ankara'da sahnelenen <i>Salome</i> , <i>Merâkî</i> ile <i>Zor Nikâh</i> hakkında
Yaşar Kurtça	Kronikler Resim	42	Haziran 1956	300-302	Tanıtım	Paris'teki Türk ressamı hakkında
Sacid Yumer	Kronikler Kitaplar	42	Haziran 1956	303-304	İnceleme	Sabahattin Kudret Aksal'ın <i>Yaralı Hayvan</i> ismini verdiği hikâye kitabı hakkında
Ahmet Köksal	Kronikler Kitaplar	42	Haziran 1956	305-306	İnceleme	Nedret Gürcan'ın <i>Yaşadıkça Aşk</i> adlı kitabı hakkında
M. Türker Acaroğlu	Fikir ve Sanat Eserleri Bibliyografyası	42	Haziran 1956	307-312	Bibliyografya	Fikir ve sanat eserleri bibliyografyası
		42	Haziran 1956	313-315	Reklam	Kavaklıdere, Sümerbank, Ziraat Bankası, Petrol Ofisi, Türkiye İş Bankası, Emlâk Kredi Bankası
İmzasız	Sanat Gazetesi	43	Temmuz 1956	1,105	Haber	Ayın kültür ve sanat etkinliklerinden haberler
Yenilik	Dergi Üzerine Notlar	43	Temmuz 1956	3-4	Açıklama	Yenilik'in şekil değişikliğinin nedenleri
Salâh Bırsel	Salâh Bırsel'in Günlüğü	43	Temmuz 1956	5-11	Günce	Yazarın alçak gönüllülük, çeviri, Nurullah Ataç, kadınlar ve sevgi, basit cevaplı sorular ve insanlık üzerine düşünceleri
A.Adnan Adıvar	Münevverler ve Politika-cılar	43	Temmuz 1956	12-14	Deneme	Münevverlerin politika ile ilgilenmeleri üzerine
Turgut Uyar	Güneşi Kötü O Evler	43	Temmuz 1956	15-16	Şiir	Değişen yaşam koşulları nedeniyle duyulan hüznü anlatan bu şiir uzun dizelerden oluşmaktadır.
Ayhan Hünalp	Ellerim Kan İçindeydi	43	Temmuz 1956	16	Şiir	İnsanların birbirine zulmünü anlatan şiir beşer dizelik üç bentten oluşmaktadır.
Fikret Ürgüp	Pazar	43	Temmuz 1956	17-19	Hikâye	Bir pazar gününün bir adama düşündürdükleri bu kısa öykünün konusudur.
Abdullah Rıza Ergüven	Acımsı	43	Temmuz 1956	20	Şiir	Şiirde insanın kaybettiği güzellikler üzerinde durulmuştur.
Çetin A. Özkırımlı	İtalyan Savaş Sonu Gerçekçiliğinde Çözülme mi?	43	Temmuz 1956	21-23		İtalyan sinemacılığı üzerine
Şahap Sıtkı [İlter]	Yaşamaya Layık Olan	43	Temmuz 1956	24-30	Hikâye	Hikâyede bir adamın kendisi hakkında düşündükleri ve aklından geçirdikleri söz konusu edilmiştir.
Özker Yaşın	Mektup	43	Temmuz 1956	31-32	Şiir	Şiirin teması ayrılıktır.

Taner Baybars	Bu Kapıdan Girilmez	43	Temmuz 1956	33-44	Hikâye	Hayat kadınlığı yapan Ayşe ile ailesinin ve mahallesinin bütün karşı koymalarına rağmen evlenen Cemal bir gün işinden ayrılır ve para kazanmak konusunda Ayşe'ye güvenmeyi dener.
Kemal Özer	Niteleme	43	Temmuz 1956	40-41	Şiir	Serbest ölçü ile kaleme alınmış bu şiirin teması yalnızlıktır.
Sami Karaören	Karabulut'a Mektup	43	Temmuz 1956	45-46	İnceleme	Mehmet Karabulut'un <i>Marçal Akşamları</i> adlı şiir kitabı üzerine
Tanju Cılızoğlu	S'ye Mektuplar	43	Temmuz 1956	48	Şiir	Üç bölümden oluşan şiirin teması aşktır.
Mesut Önen	Roma Mektubu	43	Temmuz 1956	48-51	Anı	Yazarın İtalya notları
		43	Temmuz 1956	52	Reklam	Kavaklıdere yağmur damlası
Şahinkaya Dil	Yitik Duş	43	Temmuz 1956	52	Şiir	Şiir Cahit Külebi ve dostluk üzerine yazılmıştır.
William Saroyan (Çev: Adalet Cimcoz)	Aşk, Ölüm Falan Filan	43	Temmuz 1956	53-58	Hikâye	Yazar bir filmde izlediği intihar sahnesini eleştiriyor.
Ülkü Tamer	Uzayan	43	Temmuz 1956	58	Şiir	Dokuz kısa dizeden oluşan şiir
Ünal Boduroğlu	S'nin Saçları Üzerine Varyasyonlar	43	Temmuz 1956	59	Şiir	İki bölümden oluşan şiir serbest veznin imkânları kullanılarak yazılmıştır.
Behiç Duygulu	Gerçek Yazarlığı Unutuş	43	Temmuz 1956	60-61	Deneme	Yazar sanata ayırdığı zamanı ve zaman konusundaki endişelerini anlatıyor.
Mehmet Karabulut	Gülümseme	43	Temmuz 1956	62-63	Şiir	Şiir üç bölümden oluşmuştur, yorgun ve çaresiz bir adamın her şeye rağmen gülümsemeyi dilemesi söz konusudur.
Nuri Pakdil	Doğuca-Batıca	43	Temmuz 1956	64-70	Deneme	Yazıda batılı eleştirme ile doğulu eleştirme arasındaki farklar üzerinde durulmuştur.
İsmet Yalazkan	Parisname	43	Temmuz 1956	69	Şiir	Şiirde Paris ve İstanbul kıyaslanmıştır.
Kemal Kandaş	İşini bilen zorla Freud gerçek saygısı ve oyunun şartı	43	Temmuz 1956	71-78	Deneme	Yazar şiir ve sanatın ne olduğu sorusuna yanıt aramış ve yeni şiirimiz üzerinde durmuştur.
William Shakespeare (Çev: Doğan Kılıç)	Yeşil Ormandaki Ağaç Altında	43	Temmuz 1956	80-81	Şiir	Şiirin teması dostluktur.
William Shakespeare (Çev: Doğan Kılıç)	Bir Âşık ile Maşuk Vardı	43	Temmuz 1956	81-82	Şiir	Şiirin teması aşktır.
Çorak Toprak'tan	T. S. Eliot (Çev: T. Ağa-oğlu)	43	Temmuz 1956	82-83	Şiir	Şiirde hayat ve aşk sorgulanmıştır.

Muzaffer Uyguner	Kronikler Kitaplar	43	Temmuz 1956	84-92	İnceleme	Muzaffer Gökmen'in <i>Tiyatro Tahlilleri</i> ile Gülten Akın'ın <i>Rüzgâr Saati</i> adlı kitabı üzerine
Erol Aksoy	Kronikler Tiyatro	43	Temmuz 1956	92-94	İnceleme	<i>Trafik Cezası</i> adlı oyun üzerine
M. Türker Acaroğlu	Fikir ve Sanat Eserleri Bibliyografyası	43	Temmuz 1956	95-102	Bibliyografya	Fikir ve sanat eserleri bibliyografyası
		43	Temmuz 1956	102-104	Reklam	Petrol Ofisi, Ziraat Bankası, Ziraat Bankası, Emlak Kredi Bankası, Kavaklıdere
Yenilik	Yaz Ayları	44	Ağustos 1956	3-4	Açıklama	Yaz aylarının gelmesi ile fikir ve sanat hayatının durgunlaşmasının nedenleri
Fikret Ürgüp	'Lautrec onları çirkinliklerinde yakalamış'	44	Ağustos 1956	5-9	Sohbet	New York sanat müzesindeki Toulouse Lautrec sergisine dair
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Aşk Çatal	44	Ağustos 1956	10	Şiir	Dörder dizelik üç bentten oluşan şiirin teması aşktır.
Salâh Birsell	Salâh Birsell'in Günlüğü	44	Ağustos 1956	11-17	Günce	Yazarın Y.K. Karaosmanoğlu, çeviri, dil, dostluk ve şairlik üzerine düşünceleri
Apollianire (Çev: Adnan Bulak)	Ren Gecesi	44	Ağustos 1956	17	Şiir	Ren nehri kenarında yaşanan bir geceyi anlatan şiir
Şabih Şendil	Henüz doğmamış bir çocuğa ninni	44	Ağustos 1956	18	Şiir	Küçük bir çocuğun bir an evvel büyümesi için elinden geleni yapan bir adamın şiiridir.
Ahmet Köksal	Panayır	44	Ağustos 1956	19-22	Sohbet	Anadolu'daki bir panayır yerinden notlar
Yalçın Tura	Günlerde	44	Ağustos 1956	23-24	Şiir	Birer kelimelik mısralara sahip şiir sekiz bölümden oluşmaktadır.
Çetin A. Özkırım	Avusturya filmciliğine toplu bir bakış	44	Ağustos 1956	25-27	İnceleme	Avusturya'nın film sektörü hakkında
Mehmet Karabulut	Gene Marçallar	44	Ağustos 1956	28	Şiir	Şiir beşer dizelik dört bentten oluşmaktadır.
Muzaffer Hacıhasanoğlu	Atıcılık Spor	44	Ağustos 1956	29-38	Hikâye	Emin Efendi yolda eski tanışlarından Feyzullah Azmi ile karşılaşır. Azmi'nin zorlaması ile beraber sinemaya giderler. Filmin kadın kahramanı Azmi'nin oyuncu arkadaşıdır. Kadın; Azmi'nin 'Meşhur olmak için namus, fazilet, haysiyet tanıma!' öğütlerine uymuş ünlü olduğunda kendisini dahi tanımamıştır.
Ercüment Uçarı	Görmek	44	Ağustos 1956	39	Şiir	Şiirde mutlu olmak için hayatın farkında olmak gerektiği anlatılmıştır.
Mesut Önen	Roma Mektubu	44	Ağustos 1956	40-43	Sohbet	Roma'nın merkezinde bulunan Via Margutta'daki sanat fuarı hakkında
Suat Üzer	Belki Uzaklarda	44	Ağustos 1956	44	Şiir	Şiirin teması yaşama sevincidir.
Enis Turgut	Yalnız kişinin ilk yönü: Gece	44	Ağustos 1956	45	Şiir	On, dokuz ve sekiz mısralık bentlerden oluşan şiirin teması yalnızlıktır.

Çetin Remzi Yüre-gir	Antares Nerede	44	Ağustos 1956	46	Şiir	Şiir üçer dizelik üç bentten oluşmaktadır.
Ömer Nida	Saz	44	Ağustos 1956	48	Şiir	Bu şiirde bir oyun, bu oyunun ilk perdesinin açılışı ve oyuna gelenler anlatılmıştır.
Turhan Doyran	Günümüz Fransız Tiyat-rosunun İki Ünlü Yazarı	44	Ağustos 1956	48-57	Deneme	Günümüz Fransız tiyatrosunun iki ünlü yazarı Marcel Ayme ile Jean Anouilh hakkında
		44	Ağustos 1956	57	İlan	<i>Aşka Kitakse</i> (Naim Tirali), <i>Kavganın Sonu ve Başı</i> (Zeyyat Selimoğlu)
Ege Ernart	Eğer Mevsim Baharsa	44	Ağustos 1956	58	Şiir	Şiirin teması umuttur.
Muzaffer Buyrukçu	Serseri	44	Ağustos 1956	“59-68	Hikâye	Babasının yeni bulduğu işte daha ilk gün bir hırsızlık vakası ile karşı-laşan Muzaffer bu yanılsa göz yummayacaktır. Ertesi gün olanları anlatmak için patronun odasına giderken (bir iftira neticesinde) işten kovulduğunu öğrenir. Eve döndüğünde anne ve babasının ‘Bu oğlan adam olmayacak!’ diye hayıflandıklarını görür.
Zeyyat Özalpaslan	İnsanlara, yağmurlu bir akşama ve yalnızlığa da-ir	44	Ağustos 1956	69-71	Şiir	Dört bölümden oluşan şiirin teması yalnızlıktır.
William Faulkner (Çev: Bilge Kara-su)	Carcassone	44	Ağustos 1956	72-78	Hikâye	Hikâyede Carcassone’un sıradan yaşamı anlatılmıştır.
Mete Şamilgil	Acı Rüzgar	44	Ağustos 1956	79	Şiir	Bir kederin dile getirildiği şiir beşer mısralık dört dizeden oluşmakta-dır.
Celâlettin Çetin	İstanbul üç Tokyo üç	44	Ağustos 1956	80-81	Şiir	İki bölümden oluşan şiirin ilk kısmında İstanbul’daki üç adamdan, ikinci kısmında ise Tokyo’daki üç adamdan ve bu altı adamın ortak özelliklerinden bahsedilmiştir.
Kemal Kandaş	En Tatlısı	44	Ağustos 1956	82	Şiir	Beş dizelik şiir
M. Türker Acaroğlu	Fikir ve Sanat Eserleri Bibliyografyası	44	Ağustos 1956	83-94	Bibliyog-rafiya	Fikir ve sanat eserleri bibliyografyası
		44	Ağustos 1956	94-96	Reklam	Petrol Ofisi, Kavaklıdere, Sümerbank
İmzasız	Bir Edebiyat Sözlüğü	44	Ağustos 1956	97	Haber	Otto Spies’in hazırladığı edebiyat sözlüğü üzerine
İmzasız	Sanat Gazetesi	45	Eylül-Ekim 1956	1,	Haber	Ayın kültür ve sanat etkinliklerinden haberler
Oktay Akbal	Hazır Kalıplar	45	Eylül-Ekim 1956	4-7	Eleştiri	Fethi Naci’nin eleştiri anlayışı üzerine
Fazıl Hüsnü Dağ-larca	Ayrık	45	Eylül-Ekim 1956	8	Şiir	Dörder dizelik üç bentten oluşan şiirin teması sevgiliye sitemdir.
Salâh Birsal	Dört artı bir	45	Eylül-Ekim 1956	9	Şiir	Beşer ve dörder dizelik bentlerden oluşan şiir bir yergi şiiridir.

William Faulkner (Çev: Bilge Karasu)	Elly	45	Eylül-Ekim 1956	10-30	Hikâye	Büyük annesi Elly'yi zenci arkadaşı Paul ile yan yana görür. Durumu babasına söylemesinden korkan Elly Paulla birlikte büyük anneden kurtulmanın bir yolunu bulur.
Turgut Uyar	İki dalga katı arasında ne yapacağını şaşırان Akçaburgazlı Yekta'nın söylediği mezburdur	45	Eylül-Ekim 1956	31-32	Şiir	
Henry Moore (Çev: Nuyan)	Heykelcinin Amaçları	45	Eylül-Ekim 1956	33-36	Deneme	Bir heykeltıraş; tabii kanunları gözlemleyerek kendi eserlerini ve diğer heykeltıraşların eserlerini eleştirerek geçmiş tecrübelerinden, kişiliğinden faydalanarak heykelde belli niteliklerin son derece önemli olduğu sonucuna varır. Bu sonuçlar anlatılmıştır.
Abdullah Rıza Ergüven	Kesik Yürek	45	Eylül-Ekim 1956	37	Şiir	Şiirde bir hayal kırıklığına yer verilmiştir.
Özker Yaşın	Belki	45	Eylül-Ekim 1956	38	Şiir	Şiirde şiirleri ile yaşayan bir adam tasvir edilmiştir.
Özcan Ergüder	Korkunçlar	45	Eylül-Ekim 1956	39-65	Hikâye	Arif köyün delisidir. Hâkim, kaymakam ve iki arkadaşlarının bulunduğu bir içki meclisinde ellerindeki tabancayı Arif'e verirler. Arif ateş eder, Asım ölür. Masadaki adamlar işin içinden nasıl çıkacaklarını düşünmeye başlarlar.
Erol Aksoy	Bayram Sıkıntısı	45	Eylül-Ekim 1956	66	Şiir	Şiir altışar dizelik üç bentten oluşmuştur.
Abdullah Aşçı	Kapak Kızları	45	Eylül-Ekim 1956	67-73	Hikâye	Ali bey gündelikçisi Hatça hanımdan geceyi geçirmek için evine bir kadın yollamasını ister. Hatça hanım Ali beyden paraları koparır ancak beklenen kadın bir türlü gelmeyecektir.
Mehmet Karabulut	Tebrizlim	45	Eylül-Ekim 1956	74-75	Şiir	Beşer dizelik beş bentten oluşan şiirin teması aşktır.
Sabih Şendil	Yaşamaya Çağrı	45	Eylül-Ekim 1956	75	Şiir	On iki dizelik şiirde yaşamayı sevmek gerektiği anlatılmıştır.
Muzaffer Uyguner	Anadolu ve Efsaneleri	45	Eylül-Ekim 1956	76-80	İnceleme	<i>Anadolu ve Efsaneleri</i> kitabı üzerine bir inceleme
Ece Ayhan	Panik	45	Eylül-Ekim 1956	81	Şiir	Bir insanın panik nedeni üzerine yazılmış şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır.
Faik Sabri Ceylan	Kör Sevgi	45	Eylül-Ekim 1956	82	Şiir	Şiirde insanların umursamazlığına bir sitem söz konusudur.
İbrahim Zeki Burdurlu	Kronikler Kitaplar	45	Eylül-Ekim 1956	83-86	İnceleme	Ceyhun Atuf Kansu'nun <i>Haziran Defteri</i> adlı şiir kitabı üzerine
M. Türker Acaroğlu	Fikir ve Sanat Eserleri Bibliyografyası	45	Eylül-Ekim 1956	87-94	Bibliyografya	Fikir ve sanat eserleri bibliyografyası
Yenilik	Onuncu cilde başlarken	46	15 Ekim 1956	5-6	Açıklama	Aylık bir dergi olan Yenilik'in on beş günde bir çıkacağının haberi verilir. Yenilik'in daha iyi bir dergi olması için sık sık şekil değiştirdiği belirtilir. Okurların şekil değişikliği konusundaki fikirlerini paylaşmaları istenir.

Salâh Bırsel	Her Şair Neler Bilmelidir?	46	15 Ekim 1956	7-18	Tiyatro	Delikanlı, eleştirmene iyi bir şairin nasıl olması gerektiğini sorar. Eleştirmen ise delikanlıya, mizahi bir dille, meşhur bir eleştirmen olmanın sırlarını verir.
Kâmrân S. Yüce	Gecenin bu yanında	46	15 Ekim 1956	10-11	Şiir	Dört bentten oluşan serbest ölçü ile yazılmış, ayrılık temalı şiir
Necati Cumalı	Yastık	46	15 Ekim 1956	16-17	Şiir	Beşer mısralık dört bentten oluşan ve serbest ölçü ile kaleme alınmış bu şiir şehvî arzuları dile getirir.
Hüseyin Cöntürk	Birbirini bekleyenler	46	15 Ekim 1956	19-22	Eleştiri	Yazar sanatçıların 'Bizde eleştirmen yok.', eleştirmenlerin ise 'Bizde sanatçı yok.' demek gibi bir gaflette bulunmalarını eleştiriyor.
Zeyyat Özalpaslan	Sır	46	15 Ekim 1956	21	Şiir	Beş mısradan oluşan ve serbest ölçü ile kaleme alınmış şiir
Cevdet Kudret	Kulak	46	15 Ekim 1956	23-38	Hikâye	Ertuğrul hukuk doktorasını İtalya'da yapmış ve memlekete dönmüştür. Maarif Nezaretî'ne iş başvurusunda bulunur ancak işe kabul edilmesi için üç ay boyunca bir hafiye'nin kendini takip etmesine göz yummak zorunda kalacaktır.
Bozbeiroğlu	Ben Yokum	46	15 Ekim 1956	18-29	Şiir	Ayrılık ve yalnızlık konularını işleyen şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
Fikret Ürgüp	Orada	46	15 Ekim 1956	39-44	Hikâye	Hikâyede ölen atının kalıbını alan adam sürdürülen hayat üzerine düşüncelere dalar.
John Wain (Çev: Feyyaz Kayacan)	Kötü Şey	46	15 Ekim 1956	43	Şiir	Ayrılık üzerine yazılmış tercüme şiir
Şahap Sıtkı [İlter]	Kronikler Kitaplar	46	15 Ekim 1956	45	Tanıtım	<i>Salah Bırsel'in Günlük'ü</i> adlı kitabın tanıtımı
Ömer Atılâ S	Kronikler Kitaplar	46	15 Ekim 1956	46-50	Tanıtım	Suat Taşer'in <i>Bir Dünya Ki</i> adlı tiyatro yazılarından oluşan kitabının tanıtımı
Yiğit Okur	Yeni Tiyatro'da	46	15 Ekim 1956	51-52	Tanıtım	George Kaufmanla Moss Hart'ın birlikte yazdıkları ' <i>George Washington Bu Evde Kalmıştı</i> ' adlı oyunun tanıtımı
Yenilik	Cahit Sıtkı Tarancı	47	1 Kasım 1956	5-6	Haber	Cahit Sıtkı Tarancı'nın hayatından kısaca bahsedilmiş, ölümü haber verilmiş ve bu sayının onun hatırasına ayrılacağı bildirilmiştir.
Füruzan Hüsrev Tökin	Parti şiir mükâfatını kazanan şair ve şiir Cahit Sıtkı Tarancı ile bir mülâkat	47	1 Kasım 1956	7-9	Söyleşi	'Şiir telakkinizi kısaca anlatır mısınız, Divan şiiri ile bugünkü Türk şiiri arasında ne gibi benzeyişler ve ayrılıklar buluyorsunuz, bugünkü şairlerden kimleri beğeniyorsunuz?' sorularına Tarancı'nın verdiği cevaplar
		47	1 Kasım 1956	9	İlan	Kavganın Sonu ve Baş (Zeyyat Selimoğlu), Sam Amca'nın Evinde (Bedîî Faik)
Salâh Bırsel	Salâh Bırsel'in Günlüğü	47	1 Kasım 1956	10-12	Günce	Bırsel'in Cahit Sıtkı Tarancı ve sanatı üzerine düşünceleri
		47	1 Kasım 1956	12	İlan	Haney Yaşamalı (Tahsin Yücel), Âsû (Fazıl Hüsnü Dağlarca)
Cahit Sıtkı Tarancı	Bahtiyar Adam	47	1 Kasım 1956	13-14	Deneme	1936 yılında Gündüz Dergisi'nde çıkan bu yazıda Tarancı; bahtiyarlık ile sanatkarlık arasındaki ilişkiye dikkat çekmiştir.

		47	1 Kasım 1956	14	İlan	Denizin İlk Yükselişi (Necati Cumalı), Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda (Cahit Külebi)
Cahit Sıtkı Tarancı	Yaş Otuz Beş	47	1 Kasım 1956	15-16	Şiir	Beşer mısralık yedi bentten oluşan şiir hece ölçüsü ile yazılmıştır ve teması ölümdür.
Cahit Sıtkı Tarancı	Ölümden Sonra	47	1 Kasım 1956	16	Şiir	Ölüm ve unutulmak üzerine yazılan şiir beşer dizelik iki bentten ibarettir.
Cahit Sıtkı Tarancı	Paydos	47	1 Kasım 1956	17	Şiir	Sürdürmekte olduğu hayatı değiştirmek ve düzenli bir hayata başlamak isteyen bir adamı anlatan şiir hece ölçüsü ile yazılmıştır ve dört dörtlükten oluşmaktadır.
Cahit Sıtkı Tarancı	Yanlış Bilmesinler Beni	47	1 Aralık 1956	17-18	Şiir	Beşer mısralık iki bentten oluşan şiir yanlış anlaşılacak istemeyen bir adamın ricalarını dile getirmektedir.
Cahit Sıtkı Tarancı	Çocuk Bahçesinde Gezerken	47	1 Kasım 1956	18	Şiir	Altı mısralık bu kısa şiirin teması çocukluk özlemidir.
Cahit Sıtkı Tarancı	Bugün Cuma	47	1 Kasım 1956	18-19	Şiir	Şiirde anneannesini özleyen bir torunun dilekleri dile getirilmiştir.
Cahit Sıtkı Tarancı	Korktuğumuz Şey	47	1 Aralık 1956	19	Şiir	Teması ölüm korkusu olan şiir; dörder dizelik üç bentten oluşmuş ve hece ölçüsü ile yazılmıştır.
Cahit Sıtkı Tarancı	İstiklal Marşımızı Dinlerken	47	1 Aralık 1956	19-20	Şiir	Sekizer mısralık üç bentten oluşan şiir bir adamın İstiklal Marşı üzerindeki duygu ve düşüncelerini dile getirmiştir.
Cahit Sıtkı Tarancı	Robenson	47	1 Aralık 1956	20-21	Şiir	Robenson'a ithaf edilmiş şiir hece ölçüsü ile yazılmıştır, dörder dizelik beş bentten oluşmuştur.
Cahit Sıtkı Tarancı	Gün Olur Ki	47	1 Aralık 1956	21	Şiir	Altı dizelik şiirin teması ölümdür.
Cahit Sıtkı Tarancı	Tren	47	1 Aralık 1956	22	Şiir	Şiir dokuz dizeden oluşmaktadır.
Cahit Sıtkı Tarancı	Misafir	47	1 Aralık 1956	22	Şiir	Dörder dizelik üç bentten oluşan şiir, hece ölçüsü ile yazılmıştır, teması ise aşktır.
Cahit Sıtkı Tarancı	Hareket	47	1 Aralık 1956	23	Şiir	Hece ölçüsü ile yazılan şiir dörder dizelik dört bentten oluşmuştur, teması yaşama sevincidir.
Cahit Sıtkı Tarancı	Abbas	47	1 Aralık 1956	23-24	Şiir	Şiir on altı dizeden oluşmaktadır.
Cahit Sıtkı Tarancı	Şiir	47	1 Aralık 1956	24	Şiir	Dörder dizelik iki bentten oluşan şiir, sanatçının şiire olan sevgisini dile getirmektedir.
Oktay Akbal	Cahit Sıtkı artık yok	47	1 Aralık 1956	25-27	Anı	Cahit Sıtkı'nın ardından Vatan gazetesinde çıkan yazı
Bedri Rahmi Eyüboğlu	Cahit Sıtkı için	47	1 Aralık 1956	27-32	Anı	Cahit Sıtkı'nın ardından Cumhuriyet gazetesinde çıkan yazı
Vecdi Bürün	Cahit Sıtkı Tarancı	47	1 Aralık 1956	32-33	Anı	Cahit Sıtkı'nın ardından Son Saat'te çıkan yazı
Mükerrem K. Su	Üç Kayıp	47	1 Aralık 1956	33-34	Anı	Cahit Sıtkı'nın ardından Zafer'de çıkan yazı
Yakup Kadri Karaosmanoğlu	Şairin Ölümü	47	1 Aralık 1956	34-36	Anı	Cahit Sıtkı'nın ardından Tercüman'da çıkan yazı

Ayhan Hünalp	İyi ve hüzünlü günlerin şairi Tarancı öldü	47	1 Aralık 1956	36-38	Anı	Cahit Sıtkı'nın ardından Tercüman'da çıkan yazı
Nurullah Ataç	Cahit Sıtkı Tarancı	47	1 Aralık 1956	39-42	Anı	Cahit Sıtkı'nın ardından Ulus'ta çıkan yazı
Muzaffer Soysal	Cahit Sıtkı Tarancı	47	1 Aralık 1956	42-43	Anı	Cahit Sıtkı'nın ardından Yeni İstanbul'da çıkan yazı
Şahap Sıtkı	Cahit Sıtkı'nın ardından	47	1 Aralık 1956	43-46	Anı	Cahit Sıtkı'nın ardından Zafer'de çıkan yazı
Abdülhak Şinasi Hisar		47	1 Aralık 1956	46	Anı	Cahit Sıtkı'nın ardından Varlık dergisinde çıkan yazı
Sabri Esat Siyavuşgil	Tükenen Nesil	47	1 Aralık 1956	47-48	Anı	Cahit Sıtkı'nın ardından Yeni Sabah'ta çıkan yazı
Şevket Rado	Cahit Sıtkı'nın ardından	47	1 Aralık 1956	49-50	Anı	Cahit Sıtkı'nın ardından Akşam gazetesinde çıkan yazı
Sabahattin Kudret Aksal		47	1 Aralık 1956	49	Anı	Cahit Sıtkı'nın ardından Varlık dergisinde çıkan yazı
İmzasız	Kronikler Tiyatro	47	1 Aralık 1956	51	Haber	Ankara Küçük Tiyatro'da sahnelenen Korku adlı oyundan notlar
		47	1 Aralık 1956	52	İlan	Emlak Kredi Bankası, Türkiye İş Bankası, Petrol Ofisi
İmzasız	Kronikler Müzik	47	1 Aralık 1956	53	Haber	Leyla Gencer'in Avrupa'da elde ettiği başarılar üzerine
Yenilik	Atatürk Adlı Bayrak	48	15 Kasım 1956	1	Sohbet	Atatürk'ün ölümünün 18. yılı dolayısıyla yazılmış kısa yazı
Ahmet Köksal	Atatürk Dünya Önünde	48	15 Kasım 1956	4-11	Sohbet	Atatürk'ün milletler arası dostluk, dünya görüşü ve insanlık ülküsü yolundaki düşünceleri üzerine bir yazı
Mehmet Karabulut	Mustafa Kemal	48	15 Kasım 1956	8-9	Şiir	Atatürk sevgisini anlatan serbest ölçülü şiir
Behçet Necatigil	Kongo	48	15 Kasım 1956	12	Şiir	Farklı sayılardaki bentler ile yirmi sekiz dizeden oluşan bu şiir serbest ölçü ile yazılmıştır.
Turgut Uyar	Akçaburgazlı Yekta'nın mahkeme kararını aldığı sırada söylediği mezburdur	48	15 Kasım 1956	13-18	Şiir	Akçaburgazlı Yekta; Sinan ve Gülbeyaz'ın evinde misafirdir ve gayet iyi ağırlanmaktadır. Zamanla Yekta ile Gülbeyaz'ın arasında gayr-i meşru bir ilişki başlar. Sinan onları mahkemeye verir. Serbest ölçü ile yazılmış şiir Yekta'nın mahkemede söyledikleridir.
Feyyaz Kayacan	İstanbul Zeybeği	48	15 Kasım 1956	19-35	Hikâye	Lomas Londra'nın şiir yazmasına engel olduğunu düşünür ve sanatını icra edebilmek için dünyanın pek çok yerini dolaır. İstanbul zeybeği Suavi ise Lomasla aynı fikirdedir, İstanbul'dan yola çıkar, Londra'ya gelir.
Nevzad Sudi	Çaresiz	48	15 Kasım 1956	36	Şiir	Yaşlanmak karşısında bireyin duyduğu hüznün farklı sayılardaki dize-lerden oluşan bu beş bentte dile getirilmiştir.
Ömer Attilâ S.	Kronikler Kitaplar	48	15 Kasım 1956	37-42	Tanıtım-inceleme	Nezihe Meriç'in <i>Topal Koşma</i> isimli öykü kitabının tanıtımı
Yiğit Okur	Kronikler Sinema	48	15 Kasım 1956	40-41	Tanıtımı	<i>Asi Gençlik</i> filminin tanıtımı
Y. Kurtça	Kronikler Resim	48	15 Kasım 1956	41-42	Haber	M. Ayataç, Ü.Demirarslan ve N. Özgiray adlı ressamaların bir araya gelerek Haberler Bürosu'nda eserlerini göstermeleri üzerine bir yazı

Max Jacob (Çev: Salâh Birsal)	Genç Bir Şaire Öğütler	49	1 Aralık 1956	3-6	Sohbet	Max Jacob; genç şaire, şiirde somutlamak, gerçekçi olmak, sıkılmamak, ıvır zıvır şeyler okumamak, boyuna çalışmamak, birkaç sanatla birden ilgilenmemek, kelimeleri sevmek üzerine öğütlerde bulunuyor.
İskender Fikret Akdora	Bir Ölünün İlk Gecesi	49	1 Aralık 1956	7	Şiir	Dokuz dizelik birinci bent ve dört dizelik ikinci bentten oluşan ve serbest ölçü ile yazılmış bu şiir ölen bir insanın dilinden yazılmış ve ölümü anlatmıştır.
Ahmet Köksal	Cahit Sıtkı'da Ölüm	49	1 Aralık 1956	8-15	İnceleme	Cahit Sıtkı'nın şiirlerinde önemli bir yere sahip olan ölüm teması ve bu temanın şiirlerine nasıl yansıdığına dair bir inceleme yazısı
Lütfi Özkök	Stig Dagerman	49	1 Aralık 1956	15	Şiir	Otomobilinde ölü bulunan Dagerman için yazılmış, ölüm temalı, serbest ölçülü şiir
Çetin A. Özkırımlı	Günümüz Alman Filmle- rinde Kişilik	49	1 Aralık 1956	16-22	İnceleme	Dört filmde hareketle Alman filmlerinde karakterlerin kişiliği üzerine bir inceleme
Yiğit Okur	Son Durum	49	1 Aralık 1956	20-21	Şiir	Umutsuzluk ve yalnızlık üzerine yazılan şiir beş bentten oluşmuş ve serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
Anıl Boduroğlu	Bizim İçinse	49	1 Aralık 1956	22	Şiir	Sekiz mısradan oluşan bu şiir; şairin yaşama sevincini dile getirir, serbest ölçü ile yazılmıştır
Diğer Sümer	İstanbul	49	1 Aralık 1956	23-24	Şiir	İstanbul, işsizlik ve yaşama sevincini konu edinen bu şiir üç bölümden ve yedi bentten oluşmuş olup serbest ölçü ile yazılmıştır
Füruzan Yerdelen	Bölünmüş Toplamlar	49	1 Aralık 1956	25-30	Hikâye	Hikâyenin kahramanı yol boyu yürürken, geçmişini, bugünü, insanları düşünür.
Celal Çumralı	Günlük	49	1 Aralık 1956	31-32	Şiir	Şairin yaşamını tasvir ettiği bu şiir dörder mısralık yedi bentten oluşmuş ve serbest ölçü ile yazılmıştır.
Turhan Doyran	Bir Tiyatronun Doğuşu	49	1 Aralık 1956	33-36	Makale	Seyyar tiyatronun doğuşu üzerine
E. Ayhan Çağlar	Deliler Bayramı	49	1 Aralık 1956	37	Şiir	Beşer mısralık üçer bentten oluşan bu şiir masalımsı bir anlatıma sahiptir.
İsmet Yalazkan	İçli Düzen	49	1 Aralık 1956	38	Şiir	Hayatı konu edinen şiir beşer mısralık dört dizeden oluşmuş ve serbest ölçü ile yazılmıştır.
Celalettin Çetin	Kronikler Tiyatro	49	1 Aralık 1956	39-46	Haber	İstanbul'da düzenlenen Milletler Arası Tiyatro Festival'inden notlar
Ömer Atilla S.	Kronikler Kitaplar	49	1 Aralık 1956	41-44	Tanıtım	Tahsin Yücel'in Marcel Aymé'den çevirdiği <i>Duvar Geçen</i> adlı kitabının tanıtımı
Yenilik	Yaprak Dökümü	50	15 Aralık 1956	1	Açıklama	Yenilik; Cahit Sıtkı Tarancı, Reşat Nuri Güntekin ve Ercüment Ekrem Talu'yu kaybetmenin acısını dile getirir ve gelecek sayılarda onlarla ilgili yazılara yer vereceklerinin haberini verir.
Salâh Birsal	Mambo İtalyano	50	15 Aralık 1956	2-16	Tiyatro	Hikâyeci ile şair yolda karşılaşırlar. Dönemin şiirlerinin birbirine benzediğinden, karanlık ve başıbozuk şiirden, şiirde gerçekçilikten, şiirsel olanla estetik olanın farkından bahsederler.

Ayhan Hünalp	Soğan Kokan Rüzgârlar	50	15 Aralık 1956	17-21	Hikâye	Birlikte yaşayan bir kadın ve erkek her günün bir diğerine benzediğinden dolayı içten içe şikâyetçidir.
Karl Shapiro (Çev: Feyyaz Kayacan)	Kuşların İçyüzü	50	15 Aralık 1956	20-21	Şiir	Ozanların kuşlar hakkında düştükleri yanılgıyı dile getiren şiir üç bentten oluşmaktadır.
Hakkı Özkan	Suçlu	50	15 Aralık 1956	22-27	Hikâye	Bir adam bir kadını sokağın köşesinde sıkıştırmış onu polise vermekle tehdit etmektedir. Kadın adama hastalığını bulaştırmıştır. Adam ancak kadının kendisini tedavi ettireceğine dair söz verdiğinde kadını bırakır.
Celâlettin Çetin	Söylediklerimi yap	50	15 Aralık 1956	27	Şiir	Altı mısralık bu kısa şiir bir hastaya verilen birkaç öğütten ibarettir.
Turhan Doyran	Kamerasız Sinema	50	15 Aralık 1956	28-35	Makale	Sinema ile film arasındaki farkı anlattıktan sonra yazar kamerasız sinemadan bahseder.
Ergin Sander	Yeni Yıl	50	15 Aralık 1956	34	Şiir	Altı mısradan oluşan bu kısa şiirin teması yaşama sevincidir.
H. Vasfi Uçkan	Kara Çizgi	50	15 Aralık 1956	36	Şiir	Sen ile ben arasındaki farklılıkların anlatıldığı şiir dört bentten oluşur ve serbest ölçü ile yazılmıştır.
Fatma Özcan	Düzen	50	15 Aralık 1956	37	Şiir	Yaşama sevincini dile getiren beş mısralık şiir
Hüseyin Cöntürk	Eleştirmede Ölçü	50	15 Aralık 1956	38-44	Makale	Yazar eleştiride ölçünün nasıl olması gerektiğini belirttikten sonra Fethi Naci ve Nurullah Ataç'ın eleştiri yöntemlerini karşılaştırıyor. Sağlam eleştirinin iki eleştirmenin eksik yönlerinin doldurulması ile elde edileceğine inanıyor.
Bedri Karagöz	Arrive Derci İstanbul	50	15 Aralık 1956	40-41	Şiir	İstanbul'dan ayrı düşen bireyin hüznünü anlatan şiir dörder mısralık sekiz bentten oluşmuş ve serbest ölçü ile yazılmıştır.
Osman Turgut Pamirli	Yabancı	50	15 Aralık 1956	44	Şiir	Serbest ölçü ile yazılmış, beş mısralık şiir
Şahap Sıtkı [İlter]	Kronikler Kitaplar	50	15 Aralık 1956	45-46	Tanıtım	Melih Cevdet Anday'ın şiirlerinden oluşan Yanyana isimli şiir kitabı tanıtılmıştır.
İmzasız	Sanat gazetesi	51	Ocak 1957	1-2	Haber	Ayın sanat ve kültür haberleri
Fazıl Hüsnü Dağlarca	Tekçe	51	Ocak 1957	2	Şiir	On iki mısradan oluşan ve serbest ölçü ile yazılmış bu şiir teklifi, yalnızlığı anlatmaktadır.
Fikret Ürgüp	Şair Arkadaşla-rıma Yazıyorum	51	Ocak 1957	4-6	Mektup	Fikret Ürgüp, Amerika'dan, çok özlediği şair arkadaşları; Yahya Kemal, Özdemir Asaf, A.Kadir, İlhan Berk, Metin Eloğlu, Cahit Irgat, Ahmet Hamdi ve Attila İlhan'a mektup gönderir.
Özdemir Asaf	Öngörü	51	Ocak 1957	6	Şiir	Geleceğe dair fikirlerin üretildiği bu şiir farklı dize sayılarına sahiptir ve üç bentten oluşmaktadır.
Özdemir Asaf	1=2	51	Ocak 1957	6	Şiir	Üçer dizelik iki bentten oluşan şiir
Özdemir Asaf	Birikik İnsanın Şarkısı	51	Ocak 1957	7	Şiir	On beş mısradan oluşan bu şiir serbest ölçü ile yazılmıştır.
Özdemir Asaf	Uzuncuk	51	Ocak 1957	7	Şiir	İki mısralık şiir

Özdemir Asaf	Sevinç	51	Ocak 1957	7	Şiir	İki mısralık şiir
Özdemir Asaf	Dağın Ardına	51	Ocak 1957	7	Şiir	Üç mısralık şiir
Özdemir Asaf	Bağlı	51	Ocak 1957	7	Şiir	İki mısralık şiir
Özdemir Asaf	Toz	51	Ocak 1957	7	Şiir	Üçer dizelik beş bentten oluşan bu şiir serbest ölçü ile yazılmıştır.
Yıldırım Keskin	Bir Roman	51	Ocak 1957	8-9	Haber	Ödüllü bir Fransız romanı üzerine düşünceler
Orhan M. Arıburnu	Al Canımı	51	Ocak 1957	9	Şiir	Korkusuz olmayı salık veren bu şiir sekiz dizeden oluşmuştur.
Keşiş Anello Oliva (Çev: Sait Maden)	İlkel Şiirler Tanrılama	51	Ocak 1957	10-11	Şiir	Kulun Tanrı'ya yakarışını dile getiren bu şiir yetmiş bir dizeden oluşmaktadır.
Oktay Akbal	Gece Korsanları	51	Ocak 1957	12-14	Hikâye	Bir adam, bir gece vakti, bir bankın üzerinde oturmaktadır. Kendi hayatını ve dünyayı düşünür. Biraz sonra sokakta yalnız olmadığını anlayacaktır.
Lütfi Özkök	İki Ay İki Asır	51	Ocak 1957	13	Şiir	Şiir gençlik, mazi ve İstanbul üzerine serbest ölçü ile yazılmıştır.
Ümit Yaşar	Picasso	51	Ocak 1957	14	Şiir	Bir kadının güzelliğini anlatan şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
Şahap Sıtkı [İlter]	Yeni şiir dili yeni şiir anlayışı	51	Ocak 1957	15	Sohbet	Yazar, bir önceki sayıda yayımlanan Necatigil'in Kongo şiiri ile Turgut Uyar'ın Akçaburgazlı Yekta'nın mahkeme kararını aldığı anda söylediği mezburdur adlı şiirlerinin yeni şiirin bütün özelliklerini taşıdığını ifade eder.
Kemal Kandaş	Sanatta Evrika ve Rodin'in Heykeli	51	Ocak 1957	16-17	Makale	Sanat, sanatçı ve eleştirmen üzerine yazılmış bu yazı, sanatçının eserini ortaya koyarken özgür olması gerektiğini ve eleştirmenin sanatçıyı daha ileriye ulaştırmak için yol göstermesi gerektiğini belirtiyor.
Tahir Alangu	Reşat Nuri Güntekin-Ercüment Ekrem Talu	51	Ocak 1957	19-21	Biyografi	Güntekin ve Talu'nun hayatı, sanatı ve eserleri
Ömer Atılâ S.	Eleştirmede Ölçü	51	Ocak 1957	22	Makale	'Yazar eleştirmede ölçü nedir ve nasıl olmalıdır?' sorularına cevap veriyor.
Turhan Doyran	Fotoğraf ve fotoğraf sanatına dair	51	Ocak 1957	23-25	Makale	'Fotoğraf nedir ve fotoğraf nasıl sanat oluyor?' sorularına cevap arayan makalede fotoğraf, gerçek ve realizm ile zaman meselesine değinilmiştir.
Sabih Şendil	Tavsiye	51	Ocak 1957	25	Şiir	Güzelliğin bir sivilce, zenginliğin ise bir kıvılcım ile sona ereceğini söyleyen şair kimsenin işine karışmamak gerektiğini tavsiye etmektedir. Şiir serbest ölçü ile yazılmıştır.
Yaşar Güngör	Ali Evlendi	51	Ocak 1957	26-28,33	Hikâye	Arkadaşları, Ali'ye düğün hediyesi alabilmek için paralarını birleştirir ancak paraları ancak bir çiçek yaptırmaya yetecektir.
Muhteşem Sünter	Temiz Kan	51	Ocak 1957	27	Şiir	Dokuzar dizelik iki bentten oluşan bu şiir kanın insan hayatındaki hükmünü dile getirir.

Celalettin Çetin	Kronikler Tiyatro	51	Ocak 1957	30-33	Tanıtım	Nikolayeviç Andreev'in <i>Soytari'si</i> ile Arnold Bach'ın <i>Üvey Babam</i> adlı oyunlarının tanıtımı
Ahmet Köksal	Kronikler Kitaplar	51	Ocak 1957	32-33	Tanıtım	Hâlim Yağcıoğlu'nun şiirlerinden oluşan <i>Anzelha</i> adlı kitabın tanıtımı
İmzasız	Sanat gazetesi	52	Şubat 1957	2-4	Haber	Ayın sanat ve kültür etkinliklerinden haberler
Salâh Birsell	İstiklal Caddesi bir havuzdur	52	Şubat 1957	4,26	Şiir	Dörder dizelik yedi bentten oluşan bu şiir İstiklal Caddesi'ni tasvir etmektedir.
Mehmet Kaplan	Hacivat'ın Karısı ve Salâh Birsell	52	Şubat 1957	5-8	Makale	Kaplan, <i>Hacivat'ın Karısı</i> adlı şiir kitabından yola çıkarak Salâh Birsell'in şiir anlayışını, üslubunu ve onu diğer sanatçılardan ayıran özelliklerini dile getiriyor.
İsmet Yalazkan	Dağ Türküsü	52	Şubat 1957	8	Şiir	Şiir serbest ölçü ile yazılmıştır ve on yedi dizeden oluşmaktadır.
Şahap Sıtkı [İlter]	Bu Saatlerde	52	Şubat 1957	9-10	Hikâye	İki işçi arasında çıkan kavga uzun sürmez ve işçiler işlerine kaldıkları yerden devam ederler.
Özdemir Asaf	Hiçinci Sokak	52	Şubat 1957	11-12	Hikâye	Adam aynı sokakta ve farklı evlerde yaşayan birkaç kadınla kadın ruhu ve bedeni üzerine konuşur.
Yaşar Yenice	Alay	52	Şubat 1957	12	Anı	Yazar okul arkadaşlarının, yaptığı bir resim yüzünden kendisiyle alay etmesine içerleyip ağlayan kızı teselli etmeye çalışır.
İmzasız	Ziya Osman Saba bir hatıra oldu	52	Şubat 1957	13-15	Haber	Ziya Osman Saba'nın ölümünün ardından basında çıkan yazılar
Ziya Osman Saba	Düşümde	52	Şubat 1957	15	Şiir	Saba'nın rüyasında gördüğü dostu Tarancı'yı anlattığı serbest vezinli şiiri
Ahmet Köksal	Kronikler Kitaplar	52	Şubat 1957	16-17	Tanıtım	Behçet Necatigil'in <i>Eski Toprak</i> adlı şiir kitabının tanıtımı
Ömer Atılâ S.	Kronikler Kitaplar	52	Şubat 1957	17-18	Tanıtım	Ferruh Doğan'ın karikatürlerinden oluşan <i>Asrileşen Köy</i> adlı kitabının tanıtımı
Muzaffer Uyguner	Kronikler Kitaplar	52	Şubat 1957	18-19	Tanıtım	Osman Atilla'nın <i>Güpegündüz</i> adlı şiir kitabının tanıtımı
Çetin Özkırım	Kronikler Sinema	52	Şubat 1957	19-20	Tanıtım	<i>Ben Bir Pranga Kaçağıyım</i> adlı film üzerine
Abdülkadir Günyaz	Kronikler Resim	52	Şubat 1957	20-21	Haber	Cevdet Bilgin'in resim sergisi üzerine
Celalettin Çetin	Kronikler Tiyatro	52	Şubat 1957	21-25	Tanıtım	Ayın tiyatro etkinliklerinden haberler
İmzasız	Sanat gazetesi	53	Mart 1957	2-3	Haber	Ayın kültür ve sanat etkinliklerinden haberler
Özdemir Asaf	Yanılı	53	Mart 1957	3	Şiir	İnsanı anlatan bu şiir serbest vezin ile yazılmıştır.
Orhan H. Arıburnu	Su testisi	53	Mart 1957	3	Şiir	Yedi mısradan oluşan bu kısa şiir şımarık bir kızı anlatmaktadır.
Turgut Uyar	(Bir kantar memuru için) İncil	53	Mart 1957	4-9	Şiir	Serbest vezin ile yazılmış bir uzun şiir
Ayhan Hünel	Mesut İnsanlar Fotoğrafçısı Ziya Osman Saba	53	Mart 1957	10-11	Deneme	Yazarın Ziya Osman Saba'nın ölümü ve toplumun sanatçılara değer vermediği üzerine düşünceleri

Talat Tekin	Meyhaneler Hariç	53	Mart 1957	11	Şiir	Bireyin bir günlük hayatını anlatan şiir altı dörtlükten oluşmuş ve serbest vezin ile yazılmıştır.
Feyyaz Kayacan	Suavi'yi Gördünüz Mü?	53	Mart 1957	12-15	Hikâye	Hikâyenin kahramanı İlhan hikâye boyunca İstanbul zeybeği Suavi'yi arayacak ancak bulamayacaktır.
Celâlettin Çetin	Hep O Çağrı	53	Mart 1957	15	Şiir	Serbest vezinle yazılmış bu yeni şiir gençliğin insana verdiği cesareti anlatır.
Celâlettin Çetin	Sokakların Soluğu	53	Mart 1957	15	Şiir	İki ayrı sokak ve iki ayrı kadının anlatıldığı bu şiir serbest vezin ile yazılmıştır.
Sait Maden	İlkel Şiirler	53	Mart 1957	18-19	Şiir	İlkel şiirler başlığı altında on kısa, tercüme şiir verilmiştir.
William Carlos Williams (Çev: Özcan Ergüder)	Komedi	53	Mart 1957	20-25	Hikâye	Doktor sabaha karşı çağrıldığı evde hasta olan kadının şiddetli sancıları olduğunu görür. Kadın hamiledir, karnındaki beş aylık bebek ölü doğacaktır.
İbrahim Zeki Burdurlu	Magusa'nın Akşam Yıldızı	53	Mart 1957	23	Şiir	Teması aşk olan bu şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır.
Ümit Yaşar	Ağlama Duvarı	53	Mart 1957	24	Şiir	Yalnızlık ve çaresizliğin anlatıldığı şiir on iki dizeden oluşmuş ve serbest vezin ile kaleme alınmıştır.
Maksut Doğan	Özlenen	53	Mart 1957	25	Şiir	Yaşama sevinci bu şiirin temasıdır, serbest vezinle yazılmıştır.
Ergin Sander	Geçmiş Zaman Hikâyesi	53	Mart 1957	25	Şiir	Serbest vezinle yazılmış bu şiirde geçmiş günlere duyulan özlem vardır.
Anıl Boduroğlu	Çırpı Yolu Notları I	53	Mart 1957	26-27	Anı	İstanbul Amerikan Koleji mezunları ile öğrencilerinin kurduğu komisyonun verdiği karar ile Anadolu'daki okullara yapılan ziyaretten notlar
World Literature (Çev: L. Sami Akalın)	Bir eski Mısır şiiri Kime dert yanayım bugün	53	Mart 1957	28	Şiir	Dokuz bentten oluşan şiirde dünyanın durumundan yakınılır.
Kemal Kandaş	Şeref veren ahbablıklar dışında	53	Mart 1957	28-29	Sohbet	Yeni şiir karşısında eski şiirin durumu ve Ziya Osman Saba ile Cahit Sıtkı'nın sanat anlayışları üzerine
Erol Aksoy	Kronikler Tiyatro	53	Mart 1957	29-33	Tanıtım	İstanbul'daki tiyatro etkinliklerinden haberler
Abdülkadir Günyaz	Kronikler Resim	53	Mart 1957	31-32	Tanıtım	Ayın resim etkinliklerinden haberler
Ahmet Köksal	Kronikler Kitaplar	53	Mart 1957	33	Tanıtım	Oktay Rifat'ın <i>Perçemli Sokak</i> adlı şiir kitabının tanıtımı
İmzasız	Sanat gazetesi	54	Nisan 1957	2-3, 29-30	Haber	Ayın sanat ve kültür etkinliklerinden haberler
Fikret Ürgüp	Barbara	54	Nisan 1957	4-6	Hikâye	Hikâyede genç bir kadın olan Barbara'nın yaşamı, hayalleri konu edilmiştir.

Hüseyin Cöntürk	Uyruk Değiştirme	54	Nisan 1957	6-8,28	Makale	Bilim, felsefe, edebiyat ve eleştirme arasındaki bağların birbirinden farklı görünmesine rağmen her birinin doldurduğu boşluğun ayrı olduğunu dile getiren yazı
Yıldırım Keskin	İki genç kız iki nesil	54	Nisan 1957	9-11	İnceleme	Fransız romancı Francoise Sagan'ın <i>Bonjour Tristesse</i> ile <i>Chocolates for Breakfast</i> adlı romanlarının incelenmesi
İsmet Yalazkan	Nice Sinanlar Düşümde	54	Nisan 1957	10	Şiir	Dört bentten oluşan bu şiir serbest vezin ile yazılmıştır ve şair yolculuk boyu gördüklerini anlatır.
Celâlettin Çetin	Sonuca Varmak	54	Nisan 1957	11	Şiir	Şiir on üç mısradan oluşmuştur ve bir sonuca varmanın gerekliliği üzerinde durulmuştur.
Bilge Karasu	Çatal	54	Nisan 1957	12-21	Hikâye	Suat, Müşfik'in en yakın arkadaşıdır fakat Müşfikler köyden taşınacaktır. Suat arkadaşının gitmesini istemez. Müşfik bir gün dönüp geldiğinde ise Suat'ı bulamayacaktır.
Ahmet Köksal	Acılı Türkü	54	Nisan 1957	13	Şiir	Şiir on üç mısradan ibarettir ve çocuk sevgisi şiirin temasını oluşturur.
Kemal Kandaş	Geceler, gemiler, yalnızlık ve perdeler	54	Nisan 1957	15	Şiir	Dört bölümden oluşan bu şiirde geceler, gemiler, yalnızlık ve perdeler konu edilmiştir.
Kemal Özer	Bir ben bilirim azrayı bir de kuşlar, denizler	54	Nisan 1957	16-17	Şiir	Bir ayrılık hikâyesini anlatan bu şiir farklı sayılardaki dizelerden oluşmuş ve serbest ölçü ile yazılmıştır.
Juan Roman Jimenez (S. N. Urallı)	Gece Neşesi	54	Nisan 1957	19	Şiir	Dokuz mısradan oluşan bu kısa şiirde yaşama sevinci üzerine yazılmıştır.
Juan Roman Jimenez (S. N. Urallı)	Nocturne De Meguer	54	Nisan 1957	19	Şiir	Yalnızlık üzerine yazılmış bu tercüme şiir farklı dize sayılarındaki bentlerden oluşmuştur.
Ege Ernart	Babylone'da Cinayet	54	Nisan 1957	20	Şiir	Cinayete kurban giden bir adamın dilinden yazılan bu şiir yedişer mısralık dört bentten oluşmaktadır.
Bülent Erutku	Yalnızlık	54	Nisan 1957	21	Şiir	Bir adamın çaresizliğini ve yalnızlığını dile getiren şiir serbest vezin ile yazılmıştır.
Anıl Boduroğlu	Çırpı Yolu Notları II	54	Nisan 1957	22-24	Anı	İstanbul Amerikan Koleji mezunları ile öğrencilerinin kurduğu komisyonun vardığı karar ile Anadolu'daki okullara yapılan ziyaretten notlar
Füruzan Hüsrev TökinYerdelen	Bölünmüş Toplamlar	54	Nisan 1957	25-27	Hikâye	Bir adamın yol boyu neler düşündüğü anlatılmıştır.
Abdullah Rıza Ergüven	Kaçak	54	Nisan 1957	27	Şiir	Yirmi bir dizeden oluşan bu şiirde bireyin insanlardan uzak duruşu anlatılmıştır.

Abdullah Ergüven	Rıza	Güzel Park	54	Nisan 1957	27	Şiir	Üç mısralık kısa şiir
Abdullah Ergüven	Rıza	Yaralı	54	Nisan 1957	27	Şiir	Dört mısralık kısa şiir
Teoman Sarıkahya		İç Dürtü	54	Nisan 1957	28	Şiir	Üç bentten oluşan şiirde ilham konu edilmiştir.
Teoman Sarıkahya		Yeniden	54	Nisan 1957	28	Şiir	Yeniden sevmek üzerine yazılmış bu şiir dört mısradan ibarettir.
Uğur Bilge		Gelin Teli	54	Nisan 1957	28	Şiir	Dörder dizelik üç bentten oluşan bu şiir bir kadına duyulan aşkı anlatmaktadır.
Muzaffer Uyguner		Kronikler Kitaplar	54	Nisan 1957	29-31	Tanıtım	Samet Ağaoğlu'nun <i>Büyük Aile</i> isimli öykü kitabı tanıtılmıştır.
Çetin A. Özkırım		Kronikler Tiyatro	54	Nisan 1957	31-32	Tanıtım	<i>Son Köprü</i> isimli filmin tanıtımı
Celalettin Çetin		Kronikler Sinema	54	Nisan 1957	32-33	Tanıtım	<i>Bir Yastıkta</i> isimli oyunun tanıtımı
İmzasız		Sanat gazetesi	55	Mayıs 1957	2-5	Haber	Ayın kültür ve sanat etkinliklerinden haberler
Nurullah Ataç		Ataç'ın Güncesi	55	Mayıs 1957	3	Günce	Ataç'ın usumuzu beğenmek ve yatmak üzerine düşünceleri
Salâh Bırsel		Paris Özlemi	55	Mayıs 1957	4	Şiir	Beş dörtlükten oluşan bu şiir şairin Paris özlemini dile getirir.
Ömer Atılâ S.		Ataçtı	55	Mayıs 1957	6-7	Sohbet	Ataç'ın vefat haberinin üzerine yazılan ve Ataç'ı anlatan yazı
Cahit Külebi		Nurullah Ataç'a	55	Mayıs 1957	7	Şiir	Nurullah Ataç'a ithaf edilmiş bu şiir üç dörtlükten oluşmaktadır.
Nevzat Üstün		Urgan	55	Mayıs 1957	8	Şiir	
Erdal Öz		Özcan Ergüder Erdal Öz'ün sorularına cevap veriyor	5	Mayıs 1957	9-11	Söyleşi	Erdal Öz'ün yeni çıkan hikâye kitabı <i>Maskeli Balo</i> üzerine, sanatçının hikâyelerini nasıl yazdığı üzerine, genç hikâyecilerin eksik yanları, yeni olmanın ne demek olduğu ve sanatçının çalışma tarzı üzerine bir söyleşi
Samuel Lover (Çev: L. Sami Akalın)		Dünür	55	Mayıs 1957	10	Şiir	Bir kadın ve bir adamın evliliklerine dair karşılıklı konuşmasından oluşan bu şiir sekizer dizelik üç bentten oluşmaktadır.
Charles Cros (A. Rıza Ergüven)		Lied	55	Mayıs 1957	10-11	Şiir	Bu şiir sevgiliyi terk edişin kısa hikâyesidir.
Ezra Paund (Çev: Erdal Öz-İnal Batu)		Lone öleli çok oldu	55	Mayıs 1957	11	Şiir	Bu kısa şiirde sevilen birinin ölümü üzerine duyulan üzüntü dile getirilmiştir.
Ezra Paund (Çev: Erdal Öz-İnal Batu)		Himerro	55	Mayıs 1957	11	Şiir	Bu kısa şiirde bir kadına duyulan özlem dile getirilmiştir.

Yaşar Yeniceli	Yaşayacak	55	Mayıs 1957	12-13	Hikâye	Çocuk çok hastadır ve ona bakacak annesinden başka kimsesi yoktur. Eve gelen doktor kadın ve çocuğun hâline çok üzülür ve çocuğun acilen hastaneye kaldırılması gerektiğini söyler.
Mehmet Karabulut	Odamda	55	Mayıs 1957	13	Şiir	Otuz iki dizeden oluşan bu şiirde odasında oturmakta olan bir adamın daldığı düşüncelere yer verilmiştir.
Kemal Kandaş	Şiir ve Kalıp	55	Mayıs 1957	14-15	Makale	Makalede, şiirde kullanılan vezinler ve bu vezinleri kullanmanın gerekliliği üzerinde durulmuştur.
H. Vasfi Uçkan	Güney'e Şiirler	55	Mayıs 1957	15	Şiir	Teması aşk olan şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır.
Turhan Doyran	Geçmiş Alman sineması hakkında birkaç söz	55	Mayıs 1957	16-19	Sohbet	Alman sinemasının 1920 ve 1933 yılları arasındaki gelişimi ve değişimi söz konusu edilmiştir.
Çetin Remzi Yüre-gir	Var	55	Mayıs 1957	16	Şiir	Kısa dizelerden oluşan şiirde şair sevgilisini anlatmıştır.
Çetin Remzi Yüre-gir	Antares Nerde	55	Mayıs 1957	16	Şiir	Üçer dizelik üç bentten oluşan bu şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır.
Çetin Remzi Yüre-gir	Sıralanan	55	Mayıs 1957	17	Şiir	Yirmi dizeden oluşan şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır.
Celâlettin Çetin	Bir çocuk-beş çocuk	55	Mayıs 1957	20-21	Hikâye	Kadın kocası evden çıkar çıkmaz aşığını eve almıştır. Genç adam eve gelmeden evvel boyacı Kazım'la konuşmuştur, Kazım'ın beş çocuğu vardır, bunun üzerine adam evine geldiği kadının neden sadece bir çocuğa sahip olduğunu sorgular.
Baha Galip Tunalıgil	Cafe Studenten	55	Mayıs 1957	22-23	Hikâye	Bir kahve ve o kahvedeki iki kişinin birbirini yanlış anlamasından doğan bir kavga anlatılmıştır.
Ömer Atila S.	Kronikler Kitaplar	55	Mayıs 1957	24-26	Tanıtım	Özdemir Nutku'nun <i>Bölük Yaşantı</i> adlı kitabının tanıtımı
Yıldırım Keskin	Kronikler Kitaplar	55	Mayıs 1957	26-27	Tanıtım	Fransız yazar Herve Bazin'in ödül kazanan eseri <i>Qui J'ose Almer</i> adlı kitabın tanıtımı
Abdülkadir Günyaz	Kronikler Resim	55	Mayıs 1957	27-28	Tanıtım	Ayın başarılı resim sergilerinden haberler
Yenilik	Okurlarımıza	55	Mayıs 1957	29	Açıklama	Yazıda derginin dağıtımı konusunda yaşanan sıkıntılar dolayısıyla okurlardan af dileniyor.
İmzasız	Sanat gazetesi	56	Haziran 1957	2	Haber	Ayın sanat ve kültür haberleri
İmzasız	Ataç'ın ölümü üzerine basında çıkan yazılar	56	Haziran 1957	3-30	Anı	Ataç'ın ölümü üzerine basında çıkan yazılar
Bedîî Faik	Sam Amca'nın Evinde	56	Haziran 1957	30-31	İlan	Bedîî Faik'in kitabı <i>Sam Amca'nın Evinde</i>
		56	Haziran 1957	31-32	Reklam	Vakıflar Bankası, Ziraat Bankası, Emlak Kredi Bankası, Sümerbank, Petrol Ofisi reklamları
İmzasız	Sanat gazetesi	57	Temmuz 1957	2	Haber	Ayın sanat ve kültür haberleri

İmzasız	Ataç'ın ölümü üzerine basında çıkan yazılar	57	Temmuz 1957	3-19	Haber	Ataç'ın ölümü üzerine basında çıkan yazılar
İmzasız	VII. Dil Kurultayının Yan-kıları	57	Temmuz 1957	19	Sohbet	VII. Dil Kurultayının aksayan yönleri üzerine
Yenilik	Bir Açıklama	57	Temmuz 1957	20	Açıklama	Sait Faik hikâye armağanının veriliş şeklini haksız bulan Seçilmiş Hikâyeler Dergisi'nin Varlık Dergisi ile beraber Yenilik'in de adını kullanarak asılsız iddialarda bulunması üzerine bir açıklama
Erdal Öz	Armağan Ağrısı	57	Temmuz 1957	20-21	Açıklama	Sait Faik hikâye armağanının veriliş şeklini haksız bulan Seçilmiş Hikâyeler Dergisi'nin Varlık Dergisi ile beraber Yenilik'in de adını kullanarak asılsız iddialarda bulunması ve Erdal Öz'ün bir önceki sayıda Özcan Ergüderle yaptığı söyleşinin eleştirilmesi üzerine
Şahap Sıtkı [İlter]	Duvarlar Ardında	57	Temmuz 1957	22-24	Hikâye	Hikâyede birkaç mahkûmun duygu ve düşünceleri dile getirilmiştir.
Tanju Cılızoğlu	'S' Mektuplar	57	Temmuz 1957	24	Şiir	On sekiz dizeden oluşan şiirde sevgiliye duyulan özlem dile getirilmiştir.
Hüseyin Cöntürk	Öznel Eleştirmeye Karşı	57	Temmuz 1957	25-26	Deneme	Dönemin eleştiri anlayışını eleştiren yazar eleştiri konusunda yeni bir teklif sunar.
Franz Kafka (Çev: Adalet Cimcoz)	Franz Kafka'dan Milena'ya	57	Temmuz 1957	27-28	Mektup	Kafka'nın sevdiği kadın Milena'ya yolladığı mektup
Carphylides (Çev: L. Sami Akalın)	Bahtiyar Adam	57	Temmuz 1957	28	Şiir	Dört dörtlükten oluşan bu eski Yunan şiiri bir ölünün dilinden yazılmıştır ve ölümün de mutluluk verdiği anlatılmaktadır.
Nicolas Ray	Senaryo yazarı ile sahneye koyucu	57	Temmuz 1957	29-30	Deneme	Yazar senaryo yazarı ile sahneye koyucunun ayrı ayrı bir anlam ifade etmediğini, yaşamak için birbirlerine ihtiyaçları olduğunu anlatır.
		57	Temmuz 1957	30-31	Reklam	Vakıflar Bankası, Ziraat Bankası, Emlak Kredi Bankası, Sümerbank, Petrol Ofisi reklamları
İmzasız	Sanat gazetesi	58	Ağustos 1957	2	Haber	Ayın sanat ve kültür etkinliklerinden haberler
		58	Ağustos 1957	2	Reklam	Türkiye İş Bankası'nın reklamı
Yaşar Yenice	Hangi Yaratıcılık	58	Ağustos 1957	3	Deneme	Yaratıcılığın Batı'yı taklit etmek demek olmadığını, yaratıcılığa ancak Batı'nın kültür, teknik ve anlayışının bizim olanla birleşmesiyle ulaşılacağını anlatan yazı
Turgut Uyar	Toprak çömlek Hikâyesi	58	Ağustos 1957	4-12	Hikâye	
Oktay Tuncer	Bir adam bir kötü kadına bir tutuldu ki	58	Ağustos 1957	12	Şiir	On altı dizeden oluşan şiirde serbest vezin kullanılmıştır ve bir kadın ile erkeğin hikâyesi anlatılmaktadır.
Louis Untermeyer (Çev: Nuyan)	Lanston Hughes	58	Ağustos 1957	13	Biyografi	Lanston Hughes'ın kısa yaşam öyküsü

Lanston Hughes (Çev: Nuyan-Ömer Atılâ S)	Pirinç Tarlaları	58	Ağustos 1957	14	Şiir	Otuz dokuz dizeden oluşan şiirin teması geçim kaygısıdır.
John Dos Passos (Çev: Ülkü Tamer)	Arenadaki Güvercinler	58	Ağustos 1957	15	Hikâye	İspanya'da sıcak bir yaz günü Sosyalist Partisi'nin üyeleri büyük toplantı için bir araya gelirler.
Bilge Karasu	Anahtar	58	Ağustos 1957	16-22	Hikâye	Çocuk üvey babası Reşit Bey'in cebinde bulduğu anahtarla şüphelerini birleştirir. Babası annesini aldatıyordur. Annesinden bu durumu gizleyemez ancak Reşit Bey kısa bir süre sonra hayatını kaybedecektir.
Özdemir Nutku	Umberto D.	58	Ağustos 1957	16-17	Şiir	Umberto Dominici Ferrari için yazılan ve onu anlatan bu şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
Anıl Boduroğlu	25 Şubatlar Anı	58	Ağustos 1957	21	Şiir	Şiir on iki dizeden oluşmaktadır, serbest vezinle yazılmıştır.
Konur	Sanat ve Düşünce	58	Ağustos 1957	22-23	Deneme	Nurettin Şazi Kösemihal'in <i>Sanat ve Düşünce</i> adlı kitabından Doğu düşüncesinden Batı düşüncesine geçiş konusu alınmıştır.
Ayhan Hünel	Islık Çalmasını Unutan Adam	58	Ağustos 1957	24-26	Hikâye	Hikâyenin kahramanı adam hayatın kendisini yorduğunu düşünür. Hikâye boyuncu adamın duygu ve düşüncelerine yer verilmiştir.
Adnan Özyalçiner	Çeviri ama aldatmayanı	58	Ağustos 1957	26-28	Eleştiri	Selçuk Batur ve A. Hikmet aynı eseri çevirirler ancak çeviriler birbirinden çok farklıdır. Yazıda bu farklılık eleştirilmektedir.
		58	Ağustos 1957	28-30	Reklam	Vakıflar Bankası, Emlak Kredi Bankası, Sümerbank, Ziraat Bankası ve Petrol Ofisi reklamları
		58	Ağustos 1957	30	İlan	<i>Aşka Kitakse</i> (Naim Tiralı), <i>Kavga'nın Sonu ve Baş</i> (Zeyyat Selimoğlu), <i>Sam Amca'nın Evinde</i> (Bedîî Faik), <i>Şiirin İlkeleri</i> (Salah Birsell), <i>Ayışığında Çalışkur</i> (Haldun Taner) kitaplarının ilanları
İmzasız	Sanat gazetesi	59-60	Eylül-Ekim 1957	2	Haber	Ayın sanat ve kültür etkinliklerinden haberler
Cavit Orhan Tütengil	Aydınlık çağımızın dayanakları	59	Eylül-Ekim 1957	3-4	Deneme	Montesquieu'nun siyasi ve iktisadi fikirleri üzerine
Anıl Boduroğlu	Demirhan Altuğla bir konuşma	59-60	Eylül-Ekim 1957	4-6	Söyleşi	Demirhan Altuğ ile müzik üzerine, sanat hayatına başlaması ile dünyaca ünlü müzisyenler üzerine, bugünkü Türk müziğinin durumu üzerine bir söyleşi
Fevzi Günenç	Bahar Çıkmazı	59-60	Eylül-Ekim 1957	7-10	Hikâye	Hallerinden şikâyet eden iki genç bambaşka bir dünyanın hayalini kurmaktadır.
İsmet Yalazkan	Açıktaki	59-60	Eylül-Ekim 1957	7	Şiir	On dizeden oluşan şiirde aşkın, yüreklerin ve ayrılığın görünür olduğu dile getiriliyor.
Osman Turgut Pamirli	Soru	59-60	Eylül-Ekim 1957	8	Şiir	Şiir on altı dizeden oluşmaktadır ve şiirde dilin neden var olduğu sorgulanır.

Celâlettin Çetin	Anıların En İyisi	59-60	Eylül-Ekim 1957	9	Şiir	Gençliğin verdiği cesareti anlatan şiir yedi dizeden ibarettir.
Konur	Yanışlara Karşı	59-60	Eylül-Ekim 1957	11-12	Eleştiri	Öztürkçecilik adına yapılan çalışmaların dile zarar verdiğini düşünen yazar, dile bağımsızlığını kazandırmanın yolunun kelimelerin değiştirilmesi ile değil dildeki yabancı etkilerin silinmesiyle olacağını, bunun da ancak dilin gramerinin incelenmesi ile mümkün olduğunu anlatıyor.
Kiyotsugu (Çev: Ülkü Tamer)	Sotoba Komachi	59-60	Eylül-Ekim 1957	13-14	Tiyatro	Bu kısa oyunda iki rahip Koyosan'dan Koto'ya giderken yolun yanbaşıda bir kütükte oturan, çoktan ölmüş Ono'nun ruhu ile karşılaşır.
		59-60	Eylül-Ekim 1957	14	Reklam	Fikir ve Sanat Yayınları Dağıtma Bürosu'nun reklamı
Remziye Batuhan	Bıldırınlar	59-60	Eylül-Ekim 1957	15-17	Hikâye	On sekiz yıl hapis yatıp özgürlüğüne kavuşan Ömer; Karadeniz kıyılarında özgürce gezerken sevdiği kadını ve hapiste geçirdiği günleri aklından geçirmektedir.
		59-60	Eylül-Ekim 1957	17-19	Reklam	Emlak Kredi Bankası, Vakıflar Bankası, Ziraat Bankası, Türkiye İş Bankası, Petrol Ofisi ve Sümerbank'ın reklamları
		59-60	Eylül-Ekim 1957	18	İlan	Naim Tiralî'nin <i>Aşka Kitakse</i> kitabının ilanı
İmzasız	Kitaplar	61-62	Kasım-Aralık 1957	2	Tanıtım	Cemal Süreya'nın <i>Üvercinka</i> , Şahap Sıtkı [İlter]'nin <i>Çırılçıplak</i> , M. Buyrukçu'nun <i>Acı</i> , Edip Cansever'in <i>Yer Çekimli Karanfil</i> , Vüsat Bener'in <i>Yaşamamız</i> , İsmail Sivri'nin <i>Yeşil Pancurlu Ev</i> adlı kitaplarının kısa tanıtımları
Onat Kutlar	Acı'nın Gözleri ve 'Müspet Tip' Sorunu	61-62	Kasım-Aralık 1957	3-4	Eleştiri	Ömer Faruk Toprak; <i>Acı</i> romanında Muzafer Buyrukçu'yu müspet tiplere yer vermediği için eleştirir. Onat Kutlar romanın realist olduğunu ve bu nedenle yazarın eserinde iki ayrı kutba yer vermesi gerekmediğini belirtir.
S. Maden	Dogua Ecinnisine Yaranma	61-62	Kasım-Aralık 1957	5	Şiir	Tahua kabilesinden Umaru Sanda adlı ozanın, yerliler ava çıkmadan önce, kır tanrılarından yardım dilemesini anlatan bir türkü
Zahir Güvemli	Yıldırım Keskin	61-62	Kasım-Aralık 1957	6,15		<i>Bir Gecenin Beyliği</i> Yıldırım Keskin'in ilk romanıdır. Yayınevi eseri, yazarın ilk denemesi olmasına rağmen zevkle okunacak bir roman olarak tanıtır Zahir Güvemli Batı âleminde yazarların daha ilk romanlarında seslerini duyururken bizde böyle bir açıklama yapılmasına bir anlam veremez.
İskender Fikret Akdora	Gizli Kavga	61-62	Kasım-Aralık 1957	6	Şiir	Sekiz dizeden oluşan şiir toprağın ağaçla olan kavgasını anlatmaktadır.

Demir Özlü	Hüküm	61-62	Kasım-Aralık 1957	7-14	Hikâye	Sanık cinayet suçuyla yargılanmaktadır. Nihayet hâkim tanıkların ifadelerinin sadece bir yanılgıdan ibaret olduğuna karar verir ve sanığı serbest bırakır.
İonna Kuçuradi (Çev: A. Turan Of-lazoğlu)	Intentio	61-62	Kasım-Aralık 1957	10	Şiir	Yunanca aslında çevrilen şiirde; bir adamın umut ve umutsuzluk cereyanındaki arzuları dile getirilir.
İonna Kuçuradi (Çev: A. Turan Of-lazoğlu)	Cüceler	61-62	Kasım-Aralık 1957	11	Şiir	Yunanca aslından çevrilen şiirde cambazhanede sürekli dans etmekten yürümeyi unutan iki cambazın hikâyesi anlatılıyor.
İonna Kuçuradi (Çev: A. Turan Of-lazoğlu)	Haber	61-62	Kasım-Aralık 1957	11	Şiir	Soğuk duvarlar arasında iyi kötü bir haber bekleyen adamın umutsuzluğu şiirin konusudur.
Ergin Sander	Garip Şairin Aşkı	61-62	Kasım-Aralık 1957	12	Şiir	Bir aşkın umutsuz beklenişi on altı dizeden oluşan bu şiirin konusudur.
Hasan Basri Öneş	Ellerin	61-62	Kasım-Aralık 1957	13	Şiir	Yedi dizeden oluşan bu kısa şiirin teması aşktır.
Talat S. Halman	Tosuncuk	61-62	Kasım-Aralık 1957	14	Şiir	Serbest ölçüyle kaleme alınan şiirin teması yalnızlıktır.
Mehmet Karabulut	Hiçbir şey söylenemez	61-62	Kasım-Aralık 1957	15	Şiir	Uzun dizelerden oluşan bu uzun şiirin teması çaresizliktir.
Çev: Ergin Ertem	Albert Camus ile bir konuşma	61-62	Kasım-Aralık 1957	16-17	Söyleşi	Yılın Nobel Edebiyat ödülünü kazanan Fransız yazarı Albert Camus'nun yeni ünlenmeye başladığı 42 yılında yapılan bir söyleşisine yer verilmiştir. Existentializm, inançsızlık, dünyanın saçmalığı ve kendisine benzetilen Sartre hakkında kısa bir söyleşidir.

B. YAZAR ADINA GÖRE

- A Sülüklüpaşalar; Kronikler: Kitaplar- Dergiler; Yenilik; 14; Şubat 1954; 88-89; Kitap tanıtımı; *150 Yılın Meşhurlar Ansiklopedisi* (Nahit Sırrı Örik)
- A. Sülüklüpaşalar; Kronikler: Kitaplar-Dergiler; Yenilik; 13; Ocak 1954; 37-38; Kitap Tanıtımı; *Ekin İti* (İlhan Tarus'un hikâyeleri), *Kırpıntı Bohçası* (Söylemez Yüksel'in şiirleri) kitaplarının tanıtımı
- A.A.Ö; İmla meselemiz; Yenilik; 15; Mart 1954; 143; Sohbet; Yazıda imla hususunda muayyen bir anlaşmaya varılmayıp dili herkesin gönlüne göre kullanması eleştiriliyor.
- A.Kocabekir, Refet; Atatürk'üm Bilmelisin Ki; Yenilik; 11; Kasım 1953; 6; Şiir; On sekiz dizeden oluşan bu şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır ve şairin Mustafa Kemal'e olan sevgisini anlatmaktadır.
- Abasıyanık], Sait Faik; O ve Ben; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 3; Şiir; Serbest ölçü ile kaleme alınmış şiirin teması aşktır.
- Abasıyanık], Sait Faik; Mektup; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 5; Şiir; İki bentten oluşan bu şiir şairin deniz sevgisini anlatmaktadır.
- Abasıyanık], Sait Faik; Köprü; Yenilik; 8; 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953; 8; Şiir; Bu mensur şiirde bir köprü ve köprünün üzerinden geçenler ve onların yaşamları anlatılmıştır.
- Abasıyanık], Sait Faik; Yaşasın Edebiyat; Yenilik; 18; Haziran 1954; 248-251; Sohbet ; Sait Faik'in *Yaşasın Edebiyat* adlı kitabının basımı üzerine düşünceleri
- Abasıyanık], Sait Faik; Kırmızı Yeşil; Yenilik; 18; Haziran 1954; 253; Şiir; Şiirin teması yaşama sevincidir.
- Abasıyanık], Sait Faik; Balıkçının Ölümü; Yenilik; 18; Haziran 1954; 255-256; Hikâye; Küçük insan ve onun hayatını anlatan bir öykü
- Abasıyanık], Sait Faik; Eleştirmeci Falan Filan; Yenilik; 18; Haziran 1954; 258-260; Deneme; Bir eleştirmeci ya fikir adamıdır ya da felsefe adamı

diyen Sait Faik sanatçıyı yine sanatçının keşfedeceğini düşünür. Bu yazı yazarın eleştirmeciler üzerine bir denemesidir.

Abasıyanık], Sait Faik; Projektörcü; Yenilik; 18; Haziran 1954; 261-264; Hikâye; Oğluna her iş dönüşü hikâyeler anlatan baba o gün hikâye bulamamış olmanın sıkıntısını çeker ve ansızın bir hikâye ile karşılaşır.

Abasıyanık], Sait Faik; Ceylânı Bahri; Yenilik; 18; Haziran 1954; 266; Şiir; Şiirde gelecek güzel günlere dair içinde umut besleyen bir adamın ruh hâli verilmektedir.

Abasıyanık], Sait Faik; Bir Masa; Yenilik; 18; Haziran 1954; 266; Şiir; Meyhaneciden bir masa isteyen adam oturacakları o masada sevgilisi ile mesut olacağını anlatmaktadır.

Abasıyanık], Sait Faik; Ormanda Uyku; Yenilik; 18; Haziran 1954; 274-279; Hikâye; Ada, vapurlar, kayıklar, balıkçılar, kadınlar, insanlar, insan sevgisi, yaşama sevinci, şehvet, arzular, hisler ve hayat üzerine bir hikâye

Abasıyanık], Sait Faik; Ölen iyi hikâyeciye; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 13; Sohbet; Memduh Şevket Esendal'ın ölümü üzerine

Abasıyanık], Sait Faik; İp Meselesi; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 20-23; Hikâye; İşsiz bir adamın hikâyesi; yaşı ilerlemiştir, çaresiz olduğunu düşünür, annesinden başka kimsesi yoktur, üzgündür, yalnızdır, insanları inceler, sokakları gezer...

Acaroğlu, M. Türker; 'Türkiye Bibliyografyası' Davası; Yenilik; 16; Nisan 1954; 153-155; Haber-yorum; Bibliyografyalar konusunda çıkarılan kanun

Acaroğlu, M. Türker; İki olay; Yenilik; 21; Eylül 1954; 386-387; Sohbet; Yurt dışındaki biyografi çalışmaları üzerine bir yazı

Acaroğlu, M. Türker; Bibliyografya; Yenilik; 36; Aralık 1955; 64-77; Bibliyografya;

Acaroğlu, M. Türker; Bibliyografya hareketlerine toplu bir bakış; Yenilik; 37; Ocak 1956; 34-47; Bibliyog-rafy; Yazıda bibliyografya ve katalog tanımları yapılmış ve bibliyografya nevirlerinden bahsedilmiştir.

Acaroğlu, M. Türker; Bibliyografya; Yenilik; 37; Ocak 1956; 100-125; Bibliyografya;

Acaroğlu, M. Türker; 1955 yılında çıkmaya başlayan kültür, fikir, sanat, edebiyat ve mizah dergi ve gazetelerimizin alfabetik listesi; Yenilik; 38; Şubat 1956; 192-202; Bibliyografya; 1955 yılında çıkmaya başlayan kültür, fikir, sanat, edebiyat ve mizah dergi ve gazetelerimizin alfabetik listesi

Acaroğlu, M. Türker; Bibliyografya; Yenilik; 38; Şubat 1956; 230-238; Bibliyografya;

Acaroğlu, M. Türker; Bibliyografya; Yenilik; 39; Mart 1956; 343-348; Bibliyografya;

Acaroğlu, M. Türker; Bibliyografya; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 102-115; Bibliyografya;

Acaroğlu, M. Türker; Bibliyografya; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 203-212; Bibliyografya;

Acaroğlu, M. Türker; Fikir ve Sanat Eserleri Bibliyografyası; Yenilik; 42; Haziran 1956; 307-312; Bibliyografya; Fikir ve sanat eserleri bibliyografyası

Acaroğlu, M. Türker; Fikir ve Sanat Eserleri Bibliyografyası; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 95-102; Bibliyografya; Fikir ve sanat eserleri bibliyografyası

Acaroğlu, M. Türker; Fikir ve Sanat Eserleri Bibliyografyası; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 83-94; Bibliyografya; Fikir ve sanat eserleri bibliyografyası

Acaroğlu, M. Türker ; Fikir ve Sanat Eserleri Bibliyografyası; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 87-94; Bibliyografya; Fikir ve sanat eserleri bibliyografyası

Acaroğlu, M. Türker; Kütüphanelerimiz mi?; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 291-293; Eleştiri; Devletin kütüphanelerimize karşı ilgisizliği konu edilmiştir.

Adivar, A. Adnan; Münevverler ve Politikacılar; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 12-14; Deneme; Münevverlerin politika ile ilgilenmeleri üzerine

Aglaia Kirmizaki (Çev: Ahmet Angın); Zincirsiz; Yenilik; 15; Mart 1954; 129-132; Hikâye; Eleni yoksul bir ailenin çocuğudur. Öğretmeni onu yakından tanımak ister.

Ağaoğlu, Yektaş; Bizde Eleştirme Üzerine Birkaç Söz; Yenilik; 34; Ekim 1955; 5-7; Deneme; Sanat eserine memlekette bir türlü ehemmiyet verilmemektedir. Yazar; sanat eserine karşı alakasızlığın nedenleri bu denemesinde sıralar.

Akansu, Kenan; Sonra; Yenilik; 37; Ocak 1956; 69; Şiir; Şiirin teması aşktır.

Akbal, Haşmet; Usta ve Çırak; Yenilik; 8; 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953; 4,6; Sohbet; Yazıda 14 genç ressamın sergisi dolayısıyla usta-çırak ilişkisi içerisinde yetişen Berk, Nurullah'ın sanatı ve yetiştirme tarzından bahsedilmiştir.

Akbal, Haşmet; Non-figuratif ve Sanatçıda Şahsiyet; Yenilik; 14; Şubat 1954; 72-73; Deneme; İkinci Dünya Harbi'nden sonra ortaya çıkan Non-figuratif isimli resim anlayışı ile sanat ve şahsiyet arasındaki farklar dile getirilmiştir.

Akbal, Oktay; Sinema; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 8,5; Film tanıtımı; Rene Clair'in yeni filmi *Sahne Işıkları*'nın tanıtımı

Akbal, Oktay; Akbal, Oktay Kendinden Bahsediyor; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 3; Otobiyografik; Akbal'ın kendinden bahsettiği bununla beraber bir insanın kendinden bahsetmesinin çok zor olduğunu itiraf ettiği yazısı

Akbal, Oktay; Hayaller Hayaller; Yenilik; 15; Mart 1954; 118-121; Hikâye; Son derece hayalperest olan baba kurduğu hayallerle mutlu olur karısı ve çocuklarının da mutlu olmasını ister. Adamın son kurduğu hayal ise herkesi gerçek olacağına inandıracak ve umutlandıracaktır.

Akbal, Oktay; Şarkılı Kahve; Yenilik; 16; Nisan 1954; 148; Tanıtım; *Şarkılı Kahve* hakkında Akbal, Oktay'ın düşünceleri

Akbal, Oktay; Dünya Ermişi; Yenilik; 18; Haziran 1954; 267-268; Sohbet; Yazar, Sait Faik ve hikâyemizin durumunu anlatıyor.

Akbal, Oktay; Kendi İçin Yazmak; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 335-337; Deneme; Yazar bir sanatçının her şeyden önce kendisi için yazdığını dile getirir.

Akbal, Oktay; Çamurlu Yol; Yenilik; 21; Eylül 1954; 398-399; Hikâye; Toplumsal hayat, insanların yaşamlarını devam ettirebilmeleri için girdiği sıkıntılar, insanları çepeçevre saran bir boşluk ve umutsuzluğun anlatıldığı hikâye.

Akbal, Oktay; Kendi İçin Yazmak Ne Demektir; Yenilik; 24; Aralık 1954; 503-506; Deneme; Oktay Akbal'ın 'Kendi için yazmak' adlı denemesinin topladığı eleştirileri değerlendiriyor.

Akbal, Oktay; Tenkitçinin Durumu; Yenilik; 26; Şubat 1955; 11; Deneme; Yazıda tenkitçi ile yazar münasebeti dile getirilmiştir.

Akbal, Oktay; Bir Milyon Okuru Olmak; Yenilik; 27; Mart 1955; 9; Sohbet; Goethe'nin okur kitlesi ve özgüveni üzerine bir yazı

Akbal, Oktay; Şiirde Paris Özlemi; Yenilik; 28; Nisan 1955; 10; Sohbet; Akbal; bu yazısında genç şairlerin dilinden düşürmediği, belki de hiç görmedikleri, Paris özlemine bir anlam veremiyor.

Akbal, Oktay; Dostum Alain Fournier; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 12-15; Sohbet; Akbal'ın Fournier'in yazdığı bir romanla tanışması ve Fournier'in bu kitabı niçin yazdığı hakkında bilgi vermesi

Akbal, Oktay; Hazır Kalıplar; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 4-7; Eleştiri; Fethi Naci'nin eleştiri anlayışı üzerine

Akbal, Oktay; Cahit Sıtkı artık yok; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 25-27; Anı; Cahit Sıtkı'nın ardından Vatan gazetesinde çıkan yazı

Akbal, Oktay; Gece Korsanları; Yenilik; 51; Ocak 1957; 12-14; Hikâye; Bir adam, bir gece vakti, bir bankın üzerinde oturmaktadır. Kendi hayatını ve dünyayı düşünür. Biraz sonra sokakta yalnız olmadığını anlayacaktır.

Akdeniz, Hurrem; On Kasım; Yenilik; 23; Kasım 1954; 480-481; Şiir; Şiir Atatürk'e ithaf edilmiştir

Akdora, Akdora], İskender Fikret; Benden iste bir avuç kan; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 315; Şiir; Sait Faik için yazılmış bir ağıttır.

Akdora, Akdora], İskender Fikret; Leh kızı Vanda; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 21; Şiir; Şiirin teması aşktır.

Akdora, Akdora], İskender Fikret; Bir Ölünün İlk Gecesi; Yenilik; 49; 1 Aralık 1956; 7; Şiir; Dokuz dizelik birinci bent ve dört dizelik ikinci bentten oluşan ve serbest ölçü ile yazılmış bu şiir ölen bir insanın dilinden yazılmış ve ölümü anlatmıştır.

Akdora, Akdora], İskender Fikret; Gizli Kavga; Yenilik; 61-62; Kasım-Aralık 1957; 6; Şiir; Sekiz dizeden oluşan şiir toprağın ağaçla olan kavgasını anlatmaktadır.

Akdora], İskender Fikret; Viareggiolu Kız; Yenilik; 15; Mart 1954; 111-112; Sohbet; Yazar Sait Faik'i ve ona özlemini dile getiriyor.

Akdora], İskender Fikret; Sait'e Mektup; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 359-362; Anı; Sait Faik'in ölümünün ardından

Akdora], İskender Fikret; Primitif; Yenilik; 22; Ekim 1954; 441; Şiir; Yeni doğan bir çocuğun insanlar içindeki şaşkınlığını dile getiren şiir

Akdora], İskender Fikret; Final; Yenilik; 22; Ekim 1954; 441; Şiir; Sonunu düşünen bir adamın şiiri

Akdora], İskender Fikret; Sensualita; Yenilik; 22; Ekim 1954; 441; Şiir; Üç dizelik şiir

Akdora], İskender Fikret; Âdem; Yenilik; 22; Ekim 1954; 441; Şiir; Üç dizelik şiir

Akdora], İskender Fikret; Gizli Sıtma; Yenilik; 22; Ekim 1954; 441; Şiir; Üç dizelik şiir

Akgün, Nahit Ulvi; Sokaktaki; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 3; Şiir; Çaresizlik ve yalnızlık yaşayan bireyin duygularını anlatan serbest ölçülü şiir

Akın], Bedîî Faik; Kış; Yenilik; 11; Kasım 1953; 1,6; Sohbet; Havaya aldanıp çiçek açan erik ağaçları gibi demokrasinin zafiyet gösterdiği anlarda ortaya çıkan politikacılara dair bir eleştiri

Akın], Bedîî Faik; Sam Amca'nın Evinde; Yenilik; 56; Haziran 1957; 30-31; İlan; Bedîî Faik'in kitabı *Sam Amca'nın Evinde*

Akıncı, Turgut; Düşten Güzel; Yenilik; 36; Aralık 1955; 28; Şiir; Şairin bir dostta, dostu Cahit'e ihtiyacını anlatan bu kısa şiir on bir dizeye sahiptir.

Akıncı, Turgut; Fotoğraf; Yenilik; 42; Haziran 1956; 238; Şiir; Fotoğraf makinesi üzerine beş dizelik şiir

AKİS; Kitaplar; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 328; Kitap tanıtımı; *Şiirin İlkeleri* (Salâh Bırsel)

AKİS; Kitaplar; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 328-329; Kitap tanıtımı; *Aşka Kitakse* (Naim Tıralı)

Aksal, Sabahattin Kudret; Aşk Şiiri; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 1; Şiir; Aşk adına yazılmış şiirin inandırıcılıktan uzak olduğunu mizahi bir dille ifade eden şiir altı dizeden oluşmaktadır.

Aksal, Sabahattin Kudret; Ayrılık; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 4; Şiir; Serbest ölçü ile kaleme alınmış şiirin teması yalnızlıktır.

Aksal, Sabahattin Kudret; Prova; Yenilik; 7; 15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953; 1,8; Deneme; Sanat eserinin sadece bir kere ortaya konulduğu görüşünden hareketle Aksal, tiyatro oyuncusunun oynayacağı rolü de bir kere yarattığını savunur.

Aksal, Sabahattin Kudret; Öğle Üstü Şiir; Yenilik; 11; Kasım 1953; 2; Şiir; Altı dizeden oluşan bu şiirin teması yaşama sevincidir.

Aksal, Sabahattin Kudret; Baca; Yenilik; 11; Kasım 1953; 2; Şiir; Şiir üç kısa dizeden ibarettir.

Aksal, Sabahattin Kudret; Sarışın; Yenilik; 11; Kasım 1953; 2; Şiir; Şiir üç kısa dizeden ibarettir.

Aksal, Sabahattin Kudret; Ne Yaparsın; Yenilik; 11; Kasım 1953; 2; Şiir; Dört dizeden ibaret olan şiirin teması aşktır.

- Aksal, Sabahattin Kudret; Bir Sabah Uyanmak; Yenilik; 11; Kasım 1953; 2; Şiir; On dört dizeden oluşan bu şiirin teması yaşama sevincidir.
- Aksal, Sabahattin Kudret; Pencere; Yenilik; 11; Kasım 1953; 2; Şiir; Altı dizeden oluşan bu şiirin teması yaşama sevincidir.
- Aksal, Sabahattin Kudret; Kronikler: Kitaplar- Dergiler; Yenilik; 14; Şubat 1954; 87; Kitap tanıtımı; *Yeni Şiirler* (97 şairin şiirleri)
- Aksal, Sabahattin Kudret; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 15; Mart 1954; 134; Tanıtım; S.Eyüpoğlu'nun hazırladığı *Montaigne* adlı kitabın tanıtımı
- Aksal, Sabahattin Kudret; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 15; Mart 1954; 134-135; Tanıtım; Somerset Maugham'ın hikâyelerinden oluşan *Yağmur* adlı kitabın tanıtımı
- Aksal, Sabahattin Kudret; Tersine Dönen Şemsiye; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 209-213; Tiyatro; Bu üç perdelik komedide Aksal, hayal ile gerçeğin insan hayatındaki bitmek bilmeyen mücadelesinin basit bir olay içindeki görünüşünü ele almaktadır.
- Aksal, Sabahattin Kudret; Okuma Üzerine; Yenilik; 21; Eylül 1954; 383-384; Deneme; Verimli bir okumanın nasıl gerçekleştirileceğine dair bir deneme
- Aksal, Sabahattin Kudret; Tiyatro Derneği'nin Temsili; Yenilik; 22; Ekim 1954; 442-443; Haber-yorum; Yeni kurulan tiyatro derneğinin temsili üzerine notlar
- Aksal, Sabahattin Kudret; Kitaplar; Yenilik; 22; Ekim 1954; 454-455; Kitap tanıtımı; *İncir Çekirdeği* (Sacit Yumer'in Hikâyeleri)
- Aksal, Sabahattin Kudret; Boşuna; Yenilik; 24; Aralık 1954; 507; Şiir; Serbest nazmın imkânları kullanılarak yazılan şiirin konusu dünyanın gelip geçici olduğu ancak bunu bir türlü idrak etmiyor olduğumuzdur.
- Aksal, Sabahattin Kudret; Yazarın Eseriyle Kişiliği; Yenilik; 26; Şubat 1955; 22-23; Deneme; Aksal bu yazısında bir yazarın kişiliği ile eseri arasında bağlantı kurmaya çalışıyor.

Aksal, Sabahattin Kudret; Hayal Gücü; Yenilik; 28; Nisan 1955; 15-16; Sohbet; Sanat eserinin ve bilimin kaynağının hayal olduğunu savunan yazar toplumumuzda hayal kurmanın küçümseniyor oluşundan yakınmaktadır.

Aksal, Sabahattin Kudret; Otobüs; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 7; Şiir; Şiirin teması aşktır.

Aksal, Sabahattin Kudret;; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 49; Anı; Cahit Sıtkı'nın ardından Varlık dergisinde çıkan yazı

Aksın, Feridun Metin; Nilüfer İçin Şiirler; Yenilik; 32; Ağustos 1955; 77-78; Şiir; Şiir Nilüfer, elleri, yatağı ve sevdiği şeyler üzerine yazılmıştır.

Aksoy, Erol; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 37-39; Tanıtım; Ankara'daki *Bir Ümit İçin* ve *Şatoya Davet* oyunlarının tanıtımı

Aksoy, Erol; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 30; Haziran 1955; 40-41; Haber; Ankara'da sahnelenen oyunlardan haberler

Aksoy, Erol; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 32; Ağustos 1955; 72-75; Tanıtım; Ankara'da sahnelenen *Othello* oyunu üzerine

Aksoy, Erol; Sıkıntı; Yenilik; 35; Kasım 1955; 32; Şiir; On iki dizelik bu şiirde bir sıkıntı dile getirilmiştir.

Aksoy, Erol; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 39; Mart 1956; 330-332; Tanıtım; Ankara oynanan *IV. Henry* hakkında

Aksoy, Erol; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 89-91; Tanıtım; Ankara'da sahnelenen *Son Durak* isimli oyunun tanıtımı

Aksoy, Erol; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 201-202; Tanıtım; Ankara'da sahnelenen *Nora* adlı oyun üzerine

Aksoy, Erol; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 42; Haziran 1956; 296-300; Tanıtım; İstanbul'daki Cep Tiyatrosu Oyunları ve Ankara'da sahnelenen *Salome*, *Merâkî* ile *Zor Nikâh* hakkında

Aksoy, Erol; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 92-94; İnceleme; *Trafik Cezası* adlı oyun üzerine

Aksoy, Erol; Bayram Sıkıntısı; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 66; Şiir; Şiir altışar dizelik üç bentten oluşmuştur.

- Aksoy, Erol; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 53; Mart 1957; 29-33; Tanıtım; İstanbul'daki tiyatro etkinliklerinden haberler
- Alangu, Tahir; James Thurber ve Orhan Hançerlioğlu; Yenilik; 14; Şubat 1954; 52-57; Makale; Yazıda; O. Hançerlioğlu'nun *Oyun* isimli hikâyesi ile J. Thurber'in *Walter Mitly'nin Gizli Hayatı* isimli hikâyesi arasındaki benzerliklere dikkat çekilmiştir.
- Alangu, Tahir; Behçet Necatigil'in Odası; Yenilik; 37; Ocak 1956; 6-12; Sohbet; Bir şairin odasının biraz da kendisi ve eseri olduğunu düşünen Alangu yazısında Necatigil'in odasını tasvir etmiş ve *Kapalı Çarşı* ile *Çevre* kitaplarında yer alan şiirleri üzerine düşüncelerini söylemiştir.
- Alangu, Tahir; Şairler ve Odaları: Salâh Birsal'in Odası; Yenilik; 38; Şubat 1956; 137-143; Sohbet; Bir şairin odasının biraz da kendisi ve eseri olduğunu düşünen Alangu yazısında Birsal, Salâh'in odasını tasvir etmiş ve *Dünya İşleri* ile *Hacivat'ın Karısı* kitaplarında yer alan şiirleri üzerine düşüncelerini söylemiştir.
- Alangu, Tahir; Masallaşan Sait Faik; Yenilik; 39; Mart 1956; 246-; Sohbet; Alangu Abasıyanık], Sait Faik'i anlatıyor
- Alangu, Tahir; Masallaşan Abasıyanık], Sait Faik; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 2-6; Makale; Alangu; velûd hikâyeci olmaları yönünden Abasıyanık], Sait Faik ile Ömer Seyfettin'i kıyaslıyor
- Alangu, Tahir; Aktüalite: Türk Edebiyatçıları Birliği'nin hadiseli şiir ve müzik gecesi; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 183-193; Sohbet; Türk Edebiyatçıları Birliği'nin şiir ve müzik gecesinde yaşananlar
- Alangu, Tahir; Reşat Nuri Güntekin-Ercüment Ekrem Talu; Yenilik; 51; Ocak 1957; 19-21; Biyografi; Güntekin ve Talu'nun hayatı, sanatı ve eserleri
- Alemdar, Oktay; Raoul Dufy Öldü; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 4; Haber; Dufy'nin ölümü üzerine
- And; Bir Bale Delisinin Karalama Defterinden; Yenilik; 25; Ocak 1955; 22-24; Sohbet; Yazarın baleye dair çeşitli hatıraları

- AND; Bir bale delisinin karalama defterinden: Sirkte bale; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 14-17; Anı; Yazarın gittiği bale gösterilerine dair anıları
- Andak, Selmi; Gian-Carlo Menotti; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 5; Biyografi; İtalyan sanatkâr Menotti'nın hayatı ve sanatı üzerine
- Andak, Selmi; Müzik; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 5; Haber; Ayın müzik hareketlerinden haberler
- Andak, Selmi; Ayın Müzik Hareketleri; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 6-7; Haber; Ankara ve İstanbul'daki müzik etkinlikleri
- Andak, Selmi; Ayın Müzik Hareketleri; Yenilik; 8; 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953; 7; Haber; Ayın müzik etkinliklerinden haberler
- Andak, Selmi; j. Thibaud; Yenilik; 10; Ekim 1953; 1,7; Haber; Fransız sanatkâr Thibaud'un ölümü üzerine
- Andak, Selmi; Konserlere Giderken; Yenilik; 11; Kasım 1953; 6; Haber-yorum; Bu yazıda başarılı bir konserden ve müziğin yeni kazançlarından bahsedilmiştir.
- Andak, Selmi; Veli Kanık; Yenilik; 12; Aralık 1953; 2; Biyografi; Fahir Onger henüz etraflı bir biyografisi olmayan Orhan Veli'nin yaşam öyküsünü kaleme almıştır.
- Andak, Selmi; Müzik; Yenilik; 14; Şubat 1954; 89-92; Haber; İstanbul, Ankara'nın müzik etkinliklerinden haberler
- Andak, Selmi; Kronikler Müzik; Yenilik; 15; Mart 1954; 137-138; Haber; İstanbul ve Ankara'daki müzik etkinliklerinden haberler
- Andak, Selmi; Genç Bir Orkestra Şefimizin Başarısı Üzerine Düşünceler; Yenilik; 16; Nisan 1954; 178-180; Sohbet; Genç bir orkestra şefi olan Pertev Apaydın'ın sanatı üzerine
- Andak, Selmi; Kronikler Müzik; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 233-236; Haber; Ayın müzik hareketleri
- Andak, Selmi; Halk ve Müzik Kültürü; Yenilik; 21; Eylül 1954; 400-401; Deneme; Yazar halk ve müzik kültürü üzerinde bir bağ kurar.

Andak, Selmi; Folklor; Yenilik; 22; Ekim 1954; 453; Haber; Ayın folklor etkinlikleri

Andak, Selmi; Müzik; Yenilik; 22; Ekim 1954; 454; Haber; Ayın müzik etkinlikleri

Andak, Selmi; Kronikler Müzik; Yenilik; 26; Şubat 1955; 39-41; Tanıtım; Ankara'da Sevil Berber ve Necdet Remzi Atak'ın İstanbul'da İvan Tursic'in konserleri

Andak, Selmi; Kronikler Müzik; Yenilik; 27; Mart 1955; 41; Tanıtım; İstanbul'da Fransız piyanisti Jean-Marie Darre'nin konser haberi

Andre Maurois (Çev: Ali Avni Öneş); Gizli Hazine; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 345-350; Deneme; Hayatın anlamı ve değeri üzerine bir deneme

Angın, Ahmet; Nikos Kazancakis; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 128-134; Biyografi; Yunanlı ünlü yazar Nikos Kazancakis hakkında

Apollianire (Çev: Adnan Bulak); Ren Gecesi; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 17; Şiir; Ren nehri kenarında yaşanan bir geceyi anlatan şiir

Apolliarine (Çev: Adnan Bulak); Sonbahar; Yenilik; 28; Nisan 1955; 23; Şiir; Şiirde yaz mevsimini nihayete erdirdiği için sonbaharın gelişinden yakınılmıştır.

Apolliarine (Çev: Akbal, Oktay); Kedi; Yenilik; 28; Nisan 1955; 23; Şiir; Beş dizelik şiir

Apolliarine (Çev: Lütfü Özkök); Veda; Yenilik; 28; Nisan 1955; 23; Şiir; Bir ayrılığın anlatıldığı şiir altı dizeden ibarettir.

Arıburnu, Keskin, Yıldırım; Bir Roman; Yenilik; 51; Ocak 1957; 8-9; Haber; Ödüllü bir Fransız romanı üzerine düşünceler

Arıburnu, Orhan H.; Su testisi; Yenilik; 53; Mart 1957; 3; Şiir; Yedi mısradan oluşan bu kısa şiir şımarık bir kızı anlatmaktadır.

Arıburnu, Orhan M.; Kara Mehmet'in Türküsü; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 3; Şiir; Hâlden şikâyetin dile getirildiği şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.

Arıburnu, Orhan M.; Saplı Bomba; Yenilik; 26; Şubat 1955; 7; Şiir; Savaşın ve düşmanlığın insan yaşamına verdiği zararları anlatan şiir on beş kısa dizeden oluşmaktadır.

Arıburnu, Orhan M.; 8x9; Yenilik; 30; Haziran 1955; 4; Şiir; Yedi dizelik şiir

Arıkanlı, Oğuz; Önümdeki Arkamdaki; Yenilik; 12; Aralık 1953; 8; Şiir; Serbest vezinle kaleme alınan şiirde bir adamın geçmişine dair pişmanlıklarına yer verilmiştir.

Arkın, Tuna; Sen Belki Yaşamaksın; Yenilik; 30; Haziran 1955; 12; Şiir; Şiir I,II olarak numaralandırılmış, I. bölüm beşer dizelik beş bentten II. Bölüm ise beş dizeden oluşmuştur. Şiirin teması aşktır.

Arman, Ziya; Uyanmak Varken; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 351; Şiir; Yaşama sevinci şiirin temasıdır.

Arman, Ziya; Tavanda Kaç Renk Var Biliyorum; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 351; Şiir; Altı dizelik şiir

Arman, Ziya; Pencereler; Yenilik; 39; Mart 1956; 286-287; Şiir; Şiirde kendini kapattığı pencerelerin ardındaki dünyaya çıkmaya hazırlanan bir adam anlatılmıştır.

Arsebük, Rasin; Sanatta Biçim Üzerine; Yenilik; 35; Kasım 1955; 1-3; Deneme; Sanatın varlık nedeni üzerine bir deneme

Arsebük, Rasin; Resimde us ile sezgi üzerine; Yenilik; 36; Aralık 1955; 7-8; Deneme; Bir resmin ortaya çıkmasında sezgi ve aklın birlikteliğine güvenen yazar önyargı ile yapılacak resmin başarıya ulaşamayacağını belirtiyor.

Arsebük, Rasin; Kronikler Dergiler-Gazeteler; Yenilik; 38; Şubat 1956; 219-221; Eleştiri; Arsebük'ün derginin daha önceki sayılarının birinde yayınlanan *Sanatta Biçim Üzerine* adlı denemesine Tektaş Ağaoğlu'nun *Varlık* dergisinde değinir. Bu yazı Ağaoğlu'na bir cevap niteliğindedir.

Asaf, Özdemir; Neyzen Tevfik; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 3; Sohbet; Neyzen Tevfik'in ölümü üzerine

Asaf, Özdemir; Portre; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 3; Şiir; Neyzen Tevfik'i anlatan dört dizelik şiir

Asaf, Özdemir; Kıt'a; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 3; Şiir; Dört dizelik şiir

Asaf, Özdemir; Şarkılar; Yenilik; 16; Nisan 1954; 156; Şiir; Şair şarkıların üzerinde bıraktığı etkiyi yedi dizeden oluşan bu şiirde anlatmıştır.

Asaf, Özdemir; İncognito; Yenilik; 16; Nisan 1954; 156; Şiir; Dört dizelik şiir

Asaf, Özdemir; Masa; Yenilik; 16; Nisan 1954; 156; Şiir; Dört dizelik şiir

Asaf, Özdemir; Altıncı Gün; Yenilik; 16; Nisan 1954; 156; Şiir; İki dizelik şiir

Asaf, Özdemir; Pek İyi; Yenilik; 16; Nisan 1954; 157; Şiir; Dört dizelik şiir

Asaf, Özdemir; Yedi; Yenilik; 16; Nisan 1954; 157; Şiir; Beş dizelik şiir

Asaf, Özdemir; İn Vivo; Yenilik; 16; Nisan 1954; 157; Şiir; Altı dizelik şiir

Asaf, Özdemir; Duvara Astığım Ayna; Yenilik; 16; Nisan 1954; 157; Şiir; Dört dizelik şiir

Asaf, Özdemir; Zoru; Yenilik; 37; Ocak 1956; 4; Şiir; Üç dizelik şiir

Asaf, Özdemir; Cürm-ü Meşhut; Yenilik; 37; Ocak 1956; 4; Şiir; İki dizelik şiir

Asaf, Özdemir; 2=1; Yenilik; 37; Ocak 1956; 4; Şiir; Dört dizelik şiir

Asaf, Özdemir; Kolay; Yenilik; 37; Ocak 1956; 5; Şiir; Dört dizelik şiir

Asaf, Özdemir; Mi; Yenilik; 37; Ocak 1956; 5; Şiir; Ben ve sen kelimelerinin sıklıkla kullanıldığı şiir sekiz dizeden oluşmaktadır.

Asaf, Özdemir; Öngörü; Yenilik; 51; Ocak 1957; 6; Şiir; Geleceğe dair fikirlerin üretildiği bu şiir farklı dize sayılarına sahiptir ve üç bentten oluşmaktadır.

Asaf, Özdemir; 1=2; Yenilik; 51; Ocak 1957; 6; Şiir; Üçer dizelik iki bentten oluşan şiir

Asaf, Özdemir; Birikik İnsanın Şarkısı; Yenilik; 51; Ocak 1957; 7; Şiir; On beş mısradan oluşan bu şiir serbest ölçü ile yazılmıştır.

Asaf, Özdemir; Uzuncuk; Yenilik; 51; Ocak 1957; 7; Şiir; İki mısralık şiir

Asaf, Özdemir; Sevinç; Yenilik; 51; Ocak 1957; 7; Şiir; İki mısralık şiir

Asaf, Özdemir; Dağın Ardına; Yenilik; 51; Ocak 1957; 7; Şiir; Üç mısralık şiir

Asaf, Özdemir; Bağlı; Yenilik; 51; Ocak 1957; 7; Şiir; İki mısralık şiir

Asaf, Özdemir; Toz; Yenilik; 51; Ocak 1957; 7; Şiir; Üçer dizelik beş bentten oluşan bu şiir serbest ölçü ile yazılmıştır.

Asaf, Özdemir; Hiçinci Sokak; Yenilik; 52; Şubat 1957; 11-12; Hikâye; Adam aynı sokakta ve farklı evlerde yaşayan birkaç kadınla kadın ruhu ve bedeni üzerine konuşur.

Asaf, Özdemir; Yanılgı; Yenilik; 53; Mart 1957; 3; Şiir; İnsanı anlatan bu şiir serbest vezin ile yazılmıştır.

Aslan, Mustafa; Oyun; Yenilik; 9; Eylül 1953; 5,7; Hikâye; İşsiz kalan eniştesi can sıkıntısını Mine'den çıkarmaya çalışır.

Aslan, Mustafa; Puba; Yenilik; 16; Nisan 1954; 175-177; Hikâye; Küçük Ali parkta çocukların arasına karışıp onlarla oynamak ister ancak çocuklar pis görüldüğü için Ali'yi aralarına almak istemez. Bunun üzerine ağlayan Ali'yi babası teselli edecektir.

Asmodios (Çev: Ahmet Angın); Bir Yunan Hikâyesi; Yenilik; 12; Aralık 1953; 8; Hikâye; Hikâyenin kahramanı ayakkabı boyacısıdır ve Marika'ya âşıktır. Genç adam gözü yükseklerde olan Marika ile evliliğin hayallerini kurar.

Aşar, M. Sami; Kırık Ömrümüzün Türküsü; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 68-70; Şiir; Bu uzun şiirde bir çaresizlik dile getirilmiştir.

Aşar, M. Sami; Aynalarda Yansıyan Kader; Yenilik; 42; Haziran 1956; 240-241; Şiir; Bir kederin dile getirildiği şiir dörder mısralık sekiz bentten oluşmaktadır.

Aşçı, Abdullah; Baba Parasıyla; Yenilik; 25; Ocak 1955; 32-33; Hikâye; Hikâyede baba parasıyla okuyan bir gencin halden şikâyeti, dünyayı değiştirmek isteği, yaşadığı gelgitler, arzu ve çelişkileri anlatılmıştır.

Aşçı, Abdullah; Adam Sarrafı Halk; Yenilik; 28; Nisan 1955; 20-22; Hikâye; Hikâyede partililerin seçim konuşmaları karşısındaki halkın değerlendirmeleri konu alınmıştır.

Aşçı, Abdullah; Kapak Kızları; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 67-73; Hikâye; Ali bey gündelikçisi Hatça hanımdan geceyi geçirmek için evine bir kadın yollamasını ister. Hatça hanım Ali beyden paraları koparır ancak beklenen kadın bir türlü gelmeyecektir.

Aşkın, Muzaffer; Kitaplar *Şiirin ilkeleri*; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 6-7; Eleştiri; Birsell, Salâh'ın *Şiirin İlkeleri* adlı kitabına yönelik bir eleştiri yazısı

Aşkın, Muzaffer; Sanatçı ve toplum üzerine düşünceler; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 4; Deneme; Yazarın sanatçı ve toplum üzerine düşünceleri

Aşkın, Muzaffer; Kültür Tarihi İçinde Fatih; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 1,7; Tarih; Fetihler, hedefler, Fatih ve İstanbul üzerine

Aşkın, Muzaffer; Dünyayı Sevmek; Yenilik; 8; 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953; 1,8; Deneme; Yazıda dünyayı tabiatıyla, insanlarıyla, türlü türlü olaylarıyla sevmeyen kişinin geri kalan insanlardan ayrılıp sanatçı olmayacağı ifade edilmiştir.

Aşkın, Muzaffer; Niçin Atatürk; Yenilik; 11; Kasım 1953; 1,6; Sohbet; Atatürk'e dair

Ataç, Nurullah; İnanmak; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 1; Deneme; Doğruya akıl ve şüphe olmadan varılamayacağını düşünen yazar yazısında sorgulamadan inanmak üzerine eleştirilerde bulunmuştur.

Ataç, Nurullah; Şiir; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 1; Sohbet; Şiirde öz ve biçimin birbirinden ayıramayacağını düşünen yazar bu yazısında, şiiri bu özelliğinden dolayı diğer edebi türlere oranla daha çok sevdiğini dile getirir ve yeni şiiri savunur.

Ataç, Nurullah; Sanat Adamları; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 1; Deneme; Sanat eseri olmayan insanların eleştirmen olmaya da hakkı olmadığını savunan görüş eleştirilmiştir.

Ataç, Nurullah; Fotoğraf; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 1; Deneme; Sanat eserinin fotoğraf olmadığını ve gerçeği olduğu gibi vermemesi

gerektiğini düşünenlere tepki gösteren yazar fotoğrafın da gerçeği de-
ğiştirdiğini iddia eder.

Ataç, Nurullah; Ataç'ın Güncesinden; Yenilik; 14; Şubat 1954.; 50; Sohbet;
Ataç'ın Aksal, Sabahattin Kudret'in şiirlerinden oluşan kitabı *Şarkılı
Kahve* üzerine düşünceleri

Ataç, Nurullah; Bilgin Bir Kişi; Yenilik; 16; Nisan 1954; 148-152; Eleştiri; Köy-
lüyü, köy hayatını ve köy sorunlarını anlatmak konusunda Ataç ve
Kocagöz itilafa düşmüştür. Ataç bu yazısında Kocagöz'ü takip ettiği
yöntem konusunda eleştirir.

Ataç, Nurullah; Günce'den; Yenilik; 18; Haziran 1954; 254; Sohbet; Sait Fa-
ik'in ölüm haberi üzerine Ataç'ın hissettikleri

Ataç, Nurullah; Orhan Veli; Yenilik; 24; Aralık 1954; 510-512; Söyleşi; Orhan
Veli'nin vefatının ardından

Ataç, Nurullah; Tarancı, Cahit Sıtkı; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 39-42; Anı;
Cahit Sıtkı'nın ardından Ulus'ta çıkan yazı

Ataç, Nurullah; Ataç'ın Güncesi; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 3; Günce; Ataç'ın
usumuzu beğenmek ve yatmak üzerine düşünceleri

Atay, Falih Rıfkı; Asıl Fesad Kaynağı; Yenilik; 34; Ekim 1955; 1-3; Sohbet; 6-
7 Eylül hadiselerinin memlekette büyük bir teessüre yol açması dolayı-
sıyla Falih Rıfkı; Dünya gazetesinde Türk aydınlarının düşüncelerine
tercüman olan olgun yazılar yazmıştır. Dergiye alınan bu yazısında
Atay; milli kalkınmanın temeli olarak eğitim davasını görmekte ve yeni
bir medeniyet ve eğitim seferberliği için partiler arasındaki husumetin
kalkması gerektiğini düşünmektedir.

Atok, Oğuz Kazım; Türk İstanbul'da; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 127; Şiir; Şiirde
İstanbul'un fethinin Türkler tarafından hak ettiği ilgiyi görmemesinden
yakınılr.

Atok, Oğuz Kâzım; Er Meydanı; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 5;
Şiir; Şiir savaşların yıkıcılığı üzerine yazılmıştır.

Atok, Oğuz Kâzım; Kavuşmak; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 5; Şiir; Şiirde savaşların insan üzerinde yarattığı korku dile getirilmiştir.

Atok, Oğuz Kâzım; 23 Yaşında Başkumandan; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 3; Şiir; Şiir Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethini anlatır ve serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.

Atok, Oğuz Kâzım; Kapalı Oda; Yenilik; 10; Ekim 1953; 4; Şiir; Yirmi dizeden oluşan bu şiirde bir aydır kapalı duran bir odanın kapısının açılması ile şairin odanın içindeki canlılığı yeniden hissetmesi konu edilmiştir.

Atok, Oğuz Kâzım; Yılbaşı; Yenilik; 27; Mart 1955; 17; Şiir; Zamanın hızlı geçişine hayıflanarak bir adamın ruh hâli verilmiştir.

Atok, Oğuz Kâzım; Konuşabilmek; Yenilik; 33; Eylül 1955; 37-39; Deneme; Güzel konuşmak ve güzel yazmak üzerine bir deneme

Avni Dilligil; Belediyeler ve tiyatro; Yenilik; 26; Şubat 1955; 28-29; Haber-yorum; Halkın eğitimi konusunda tiyatrun önemi üzerine durulmuş ve tiyatro konusunda da belediyelerin üzerine düşen faaliyetlerden bahsedilmiştir.

Ayhan, Ece; Panik; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 81; Şiir; Bir insanın panik nedeni üzerine yazılmış şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır.

Barroult Jean, Louis (Çev:Kocagöz, Hâilil); Muharrir Tiyatronun En Önemli Unsurudur; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 8; Deneme; Yazar; muharririn bir tiyatro oyunu için aktör, dekoratör, müzisyen ve rejisörden daha önemli bir yeri olduğunu anlatıyor.

Baş, Hüseyin Nazım; Bir Küçük Adam; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 57-61; Hikâye; Beş arkadaş serinlemek dileğiyle denize giderler, denize yakın mesafede tütün tarlası ve o tarlada o sıcaklığın altında çalışmak zorunda olan kadın ve çocuklar vardır, gençlerden biri bu duruma çok üzülür ve çocuklarının boyunlarının bükülmeyeceği bir dünyanın hayalini kurmaya başlar.

Baş, Hüseyin Nazım; Trio; Yenilik; 38; Şubat 1956; 181-185; Hikâye; İranlı Reşit iki küçük oğlu ile beraber bir sinema salonunda akrobatlık yap-

maktadır. Oğullarından başka kimsesi olmayan Reşit'in yüreğini işini her yapışında büyük bir endişe kaplar.

Başçılar, Seyfettin; Ben Sizi Bilirim; Yenilik; 25; Ocak 1955; 33; Şiir; On iki dizeden oluşan şiirde insana kendinden daha yakın bir varlığın olduğu anlatılıyor.

Başçılar, Seyfettin; Evli Adamlar ve Bulut; Yenilik; 35; Kasım 1955; 50; Şiir; Şiirde evli adamlar ve bulutlar arasında bir ilişki kurulmuştur.

Başçılar, Seyfettin; İspanya'ya Dair; Yenilik; 42; Haziran 1956; 239; Şiir; İspanya ve kadınlar üzerine beş dizelik şiir

Başçılar, Seyfettin; Acı Dans; Yenilik; 42; Haziran 1956; 239; Şiir; Yalnız bir kadın üzerine dört dizelik şiir

Başçılar, Seyfettin; Kadın; Yenilik; 42; Haziran 1956; 239; Şiir; Yalnız bir kadın üzerine beş dizelik şiir

Batuhan, Remziye; Bir Körük ve Etekler; Yenilik; 35; Kasım 1955; 57-67; Hikâye; Abuzer ve dükkân komşuları kaldırımın kenarında oturur ve kö-rükten çıkan rüzgârla havalanan kızların eteklerine bakarak eğlenirler.

Batuhan, Remziye; Bildircinlar; Yenilik; 59-60; Eylül-Ekim 1957; 15-17; Hikâye; On sekiz yıl hapis yatıp özgürlüğüne kavuşan Ömer; Karadeniz kıyılarında özgürce gezerken sevdiği kadını ve hapiste geçirdiği günleri aklından geçirmektedir.

Batur, Sabahattin; Otobüste Konuştular; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 5; Şiir; Yedi dörtlükten oluşan şiirde yoksul bir ailenin yaşamı anlatılmaktadır.

Batur, Sabahattin; En İyisi Yaşarken Yaşamak; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 3; Şiir; Teması ölüm olan şiir serbest ölçü ile yazılmıştır.

Batur, Sabahattin; İstanbul; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 5; Şiir; İstanbul sevgisini anlatan serbest ölçülü şiir

Batur, Sabahattin; Tramvay Cami Mustafacık; Yenilik; 9; Eylül 1953; 4; Şiir; Altı dörtlükten oluşan şiirde cami önünde dilenen Mustafa'nın bir günlük yaşamını dile getirilmiştir.

Batur, Sabahattin; Ada Tavşanı; Yenilik; 11; Kasım 1953; 3; Şiir; Yirmi dört dizeden oluşan bu şiirde ada tavşanının ağzından çektiği kâğıtta sevgiliye dair bir haber olmasını dilenir.

Batur, Sabahattin; Galata Köprüsü; Yenilik; 14; Şubat 1954; 67; Şiir; Altı dörtlükten oluşan şiirde İstanbul ve Galata köprüsü tasvir edilmektedir.

Batur, Sabahattin; Hurma Dalı; Yenilik; 14; Şubat 1954; 68; Şiir; Teması aşk olan şiir yedi dizeden oluşmaktadır.

Batur, Sabahattin; Alaturka; Yenilik; 14; Şubat 1954; 68; Şiir; Beş dörtlükten oluşan şiirde Hatice'nin evde kismetini beklemesi konu edilmiştir.

Batur, Sabahattin; Ayşem Bir Yaşında; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 200; Şiir; Dörder dizelik dört bentten oluşan şiir bir yaşında olan Ayşe için yazılmıştır.

Batur, Sabahattin; Eller İçin Övgü; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 200-201; Şiir; Dörder dizelik on bentten oluşan şiirin teması yaşama sevincidir.

Batur, Sabahattin; Deli Dolu; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 201; Şiir; Şiirin teması aşktır.

Batur, Sabahattin; Sait Faik'in Ölüm Haberi; Yenilik; 18; Haziran 1954; 269-273; Anı; Sait Faik'in ölüm haberi ve ona dair hatıralar.

Batur, Sabahattin; İzmir'de Sanat Hareketleri; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 321-324; Haber; Sanat etkinliklerinden haberler

Batur, Sabahattin; Şarkılı Kahve'den Gün Işığı'na; Yenilik; 21; Eylül 1954; 414-417; İnceleme; Sabahattin Kudret'in şiir kitabı *Gün Işığı* kitabına dair bir inceleme

Batur, Sabahattin; Üç Ayak Şiirler; Yenilik; 27; Mart 1955; 6; Şiir; Rakamlarla üç bölüme ayrılan şiir insanlık tarihinin ilk günlerini ve kölelik çıkmadan evvel insanların barış içerisinde nasıl mutlu yaşadığını anlatır.

Batur, Sabahattin; Coğrafya Dersi; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 16-17; Şiir; Şair yaşamını coğrafi terimler kullanarak bu şiirde anlatır.

Batur, Sabahattin; Çocuklara Şarkı; Yenilik; 35; Kasım 1955; 13; Şiir; Beş dörtlükten oluşan şiir çocuklara yazılmış bir şarkıdır.

Batur, Sevgi; Genç Tiyatro Yazarı; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 7-8; Deneme; Batur, bu yazısında genç tiyatro yazarlarına destek verilmesi gerektiğinden bahseder ve devlet ile belediye rejisörlerinin işlerinin sanat olduğunu unutarak esnaf gibi davranmalarını eleştirir.

Batur, Sevgi; Tiyatro Üzerine; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 5; Deneme; Sanat ve tiyatronun değeri, önemi, muvaffakiyetleri üzerine bir deneme

Batur, Sevgi; Saadet Meselesi; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 311-314; Deneme; Yazarın mutluluk üzerine bir denemesi

Batur, Sevgi; Bernard Shaw ve Kadın; Yenilik; 21; Eylül 1954; 402-406; Deneme; B. Shaw'ın hayatı ve oyunlarında kadına bakış açısı

Baty, Gaston (Çev: Ayhan Yılmaz); Tiyatronun Doğuşu; Yenilik; 37; Ocak 1956; 1-3; Makale; Yazıda tiyatronun başlangıcı ve gelişim aşamaları hakkında bilgi verilmiştir.

Baybars, Taner; Akşam Yorgunluğu; Yenilik; 24; Aralık 1954; 527-529; Hikâye; İşsiz adam umutsuzca girdiği arkadaşının meyhanesinde bir arkadaşının vasıtasıyla Londra'da iş bulduğunun haberini alır.

Baybars, Taner; Kahrolsun Hitler; Yenilik; 28; Nisan 1955; 28-29; Hikâye; Iraklı Türk Rahman'ın dilinde devamlı 'Kahrolsun Hitler' bedduası vardır. Sonradan bunun nedeni öğrenilir.

Baybars, Taner; Bir İnsan Ağladı; Yenilik; 33; Eylül 1955; 62-67; Hikâye; Babasının ölüm haberini alan adam işini bırakıp memlekete dönmek üzere apar topar hazırlanır. Bir taraftan da annesi ve kız kardeşinin sorumluluğu üzerinde kaldığı için hayıflanmaktadır. Ancak yola çıkacağı sırada babasından sürpriz bir telgraf gelir.

Baybars, Taner; Siyah Uğur Getirir; Yenilik; 39; Mart 1956; 278-284; Hikâye; Adam evini bir zenciye kiraya verir ancak bu davranışının başına bir iş açıp açmayacağından emin değildir. Zenci çeşitli bahanelerle her gün eve yeni bir arkadaşını getirir. Ev sahibi hepsine sabreder, ta ki kiracılar evde yangın çıkarana kadar.

Baybars, Taner; Bu Kapıdan Girilmez; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 33-44; Hikâye; Hayat kadınlığı yapan Ayşe ile ailesinin ve mahallesinin bütün karşı koymalarına rağmen evlenen Cemal bir gün işinden ayrılır ve para kazanmak konusunda Ayşe'ye güvenmeyi dener.

Beauvoir, Simone de (Çev: Oktay Akbal); Kadınları Anlatıyor; Yenilik; 25; Ocak 1955; 30-31; Deneme; Goncourt roman mükâfatını kazanan Simone de Beauvoir'ın Montherlant Stendhal'a göre kadınları anlattığı *İkinci Cins* adlı tetkik kitabından bir bölüm

Bedri Rahmi Eyüboğlu; Cahit Sıtkı için; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 27-32; Anı; Cahit Sıtkı'nın ardından Cumhuriyet gazetesinde çıkan yazı

Behlu, Suat; İnsanca; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 62-63; Şiir; İnsana dair olan şeyler şiire konu olmuştur.

Behlülgil, Suat; Perşembe; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 5; Şiir; Altı dizelik şiir

Behlülgil, Suat; Düzen; Yenilik; 12; Aralık 1953; 5; Şiir; On beş dizeden oluşan bu şiirin teması yaşama sevincidir.

Berk, İlhan; Köroğlu Destanı'ndan; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 3; Şiir; Zulmün kötülüğü üzerine yazılmış serbest ölçü ile kaleme alınmış şiir

Berk, İlhan; Saint-Antoine'nin Güvercinleri; Yenilik; 13; Ocak 1954; 15-19; Şiir; Eleni'nin Elleri, Lambodis'in Gençliği, Saint Antoine'nin Sevişme Vakti ve Saint Antoine Kapıcısının Bir Düşü olmak üzere dört bölüme ayrılmış şiir sürrealizmin tesiri ile kaleme alınmıştır.

Berk, İlhan; Yitik Ufuk; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 302; Şiir; Uzun dizelerden oluşan bu şiirde yalnız ve çaresiz kalmış bir adamın çırpınışları söz konusudur.

Berk, İlhan; Kalem; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 302-303; Şiir; Şiir, Sait Faik'in hikâyelerinde kullandığı cümlelerle kurulmuştur.

Berk, İlhan; Ağıt; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 303; Şiir; Sabahın olmak bilmediğini ve Beyoğlu'nda güneşin doğmadığını söyleyen şiir Sait Faik'e bir ağıttır.

Berk, İlhan; Pablo Picasso; Yenilik; 21; Eylül 1954; 397; Şiir; Bu şiirde Paplo Picasso'nun sanatı üzerinde durulmuştur.

Berk, Nurullah; Şöyle Güzel Bir 8 Çizebiliyorsanız Siz De Ressam Olabilirsiniz; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 4-5; Eleştiri; Her dönem sanatı iyice basite indirgeyen yeni bir metodun çıktığından ve usta çırak ilişkisinin eski önemini yitirmesinden yakınan yazar bu yazıda resim sanatının hafife alınmasını ve ressamlığın kolay bir sanat dalı olarak gösterilmesini eleştirmiştir.

Berk, Nurullah; Fatih Sultan Mehmet ve Venedikli Ressam Gentile Bellini; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 1,4; Tarih; Fatih'in İstanbul'u fethetmesinin 500. yıl dönümü münasebetiyle Fatih'in Bellini'yi İstanbul'da konuk etmesini anlatan yazı

Berk, Nurullah; Hangi Sanata Doğru?; Yenilik; 15; Mart 1954; 101-103; Deneme; Türk sanatında yurdun sesini, çeşnisini, renk ve şekillerini bulma yoluna gidildiği anlatılmıştır.

Berkel, Sabril; Bugünkü İtalyan Sanatı; Yenilik; 7; 15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953; 2-3; Deneme; Dolmabahçe Resim-Heykel Müzesi'nde ilk kez İtalyan sanatı eserlerinin sergilenmesi üzerine yazar, İtalyan sanatı üzerine kısaca bilgi verir.

Berkel, Sabril; Semiramis Zorlu; Yenilik; 25; Ocak 1955; 29; Haber-yorum; Semiramis Zorlu'nun heykel sergisi hakkında notlar

Besim Akımsar; Pekos Bill; Yenilik; 25; Ocak 1955; 17; Sohbet; Gece, uykusu kaçan yazar oğlunun okuduğu *Pekos Bill* adlı çizgi romana göz atar. Her güçlüğün üstesinden kolaylıkla gelen Pekos Bill yazara usanç verir.

Besim Akımsar; Mehmet Efendi Tuhaf Adamdır; Yenilik; 27; Mart 1955; 22-23; Hikâye; Mehmet Efendi tuhaf adamdır. Bu küçük hikâyede Mehmet Efendi'nin yaşamından bir kesit sunulmuştur.

Bilge, Uğur; Gelin Teli; Yenilik; 54; Nisan 1957; 28; Şiir; Dörder dizelik üç bentten oluşan bu şiir bir kadına duyulan aşkı anlatmaktadır.

Birsel, Salâh; Küfür Edebiyatı; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 1; Eleştiri; Yazıda üslup üzerinde durulmuş ve edebiyatımızda özellikle genç yazarların küfrü beğenilmenin bir yolu olarak görmesi ve bu durumu, eseri yazanın bir üslubu olarak göstermeye çalışması eleştirilmiştir.

Birsel, Salâh; Günlük; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 4-5; Günce; Yazarın, her an birilerinin şiir öldü lakırdısı etmesi, Devlet Armağanları Kanunu, yeni şiiri sevmek için alışkanlıklardan vazgeçilmesi gerektiği ve günlük tutmak üzerine düşünceleri

Birsel, Salâh; Günlük; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 4-5; Günce; Yazarın söz ve fikir hürriyeti, sanatta sadelik ve açıklık, sanatta folklardan faydalanmak üzerine düşünceleri

Birsel, Salâh; Günlük; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 4,5; Günce; Yazarın Emin Bülent'in dili, zekânın şiirdeki yeri, *Şiir'in İlkeleri* kitabına verilen tepkiler, Fikret Adil'in Birsel hakkındaki üzücü konuşması üzerine düşünceleri

Birsel, Salâh; Kilometreci Şairler; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 2; Eleştiri; Yazar bu yazısında son dönemde destan yazan şairlerin, destanları uzun olduğu için, başarılarının istenilen dereceyi bulamadığını düşünüyor.

Birsel, Salâh; Salâh Birsel'in Günlüğü; Yenilik; 8; 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953; 4-5; Günce; Yazarın; sanatçının devlet ve toplum tarafından korunması ve Muzaffer Erdost'un Tektel hikâyesi münasebetiyle tulum-bacı ağzı kullanımının yaygınlaşmasına dair düşünceleri

Birsel, Salâh; Salâh Birsel'in Günlüğü; Yenilik; 9; Eylül 1953; 4-5; Günce; Birsel'in bir arkadaşı ile şiire dair sohbetleri, sanat modadır düşüncesinde haklı olduğu, sanat eserinin meydana getirilişindeki süre ve mektup tarzı üzerine düşünceleri

Birsel, Salâh; Salâh Birsel'in Günlüğü; Yenilik; 11; Kasım 1953; 4-5; Günce; Yazarın seven bir kadının desteğine, güdümlü sanata, Samim Kocagöz'ün ve Attila İlhan'ın sanatına dair düşünceleri

Birsel, Salâh; Köçekçe; Yenilik; 12; Aralık 1953; 1; Şiir; Serbest vezinle kaleme alınmış ve on beş dizeden oluşan bu şiirde şairlerin resim sanatından neden anlamadığı mizahi bir dille anlatılmaktadır.

Birsel, Salâh; Salâh Birsel'in Günlüğü; Yenilik; 13; Ocak 1954; 6-8; Günce; İyi şiire rastlamanın son günlerde zor olduğu üzerine, üslup üzerine, Necati' Cumalının şiirleri hakkında, Küçük Sahne'de oynanan *Babayiğit* adlı oyun hakkında yazarın düşünceleri

Birsel, Salâh; Şiir dersi; Yenilik; 14; Şubat 1954; 58; Şiir; Büyük şair olmanın yollarını mizahi bir dille anlatan bu serbest nazım dokuz dizeden oluşmaktadır.

Birsel, Salâh; Mercimek Okşaması; Yenilik; 14; Şubat 1954; 58; Şiir; Sekiz dizeden oluşan şiir serbest nazımla kaleme alınmıştır.

Birsel, Salâh; Kız Okşaması; Yenilik; 14; Şubat 1954; 59; Şiir; On dizeden oluşan bu serbest nazımda Tozkoparan'ın kızları tasvir edilmektedir.

Birsel, Salâh; Köpek Okşaması; Yenilik; 14; Şubat 1954; 59; Şiir; Sekiz dize-lik bu şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.

Birsel, Salâh; Salâh Birsel'in Günlüğü; Yenilik; 15; Şubat 1954; 106-108; Günce; Yazarın şiir ve dil, sanat sevgisi ve birleşme, yazarda bir nesneye karşı bağlılık, Ataç ve edebiyatta görecelik, eleştirmen ve Adnan Berk üzerine düşünceleri

Birsel, Salâh; Günlük; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 297-301; Günce; Yazarın tarif kılıklı isimler ile İstanbul sokaklarının bakımsızlığı üzerine düşünceleri

Birsel, Salâh; Yolculuk; Yenilik; 23; Kasım 1954; 466-467; Deneme; Yolculuk yapan bir adamın duygu ve düşünceleri üzerine bir deneme

Birsel, Salâh; İzmir; Yenilik; 25; Ocak 1955; 11; Şiir; Şiirde İzmir'den İzmir'in güzelliğinden bahsedilmiştir.

Birsel, Salâh; Güney İllerinde; Yenilik; 27; Mart 1955; 14-15; Anı; Yazar ziyaret ettiği Pazarcık'ın imkânsızlıklarını, sıkıntılarını anlatıyor.

Birsel, Salâh; Allaben; Yenilik; 32; Ağustos 1955; 7-8; Şiir; Altışar mısralık beş bentten oluşan şiirde her bendin son dizesinde '*Haydin Allaben'e gidelim*' teklifi vardır.

Birsel, Salâh; Günlük; Yenilik; 33; Eylül 1955; 18-22; Günce; Yazarın Tayyip, Muzaffer ile Zeyrek Yokuşu hakkındaki düşünceleri

Birsel, Salâh; Herkes Nargile İçecek; Yenilik; 36; Aralık 1955; 6; Şiir; Dörder dizelik üç bentten oluşan şiir sonbaharın Emirgan'a nasıl yakıştığı ve insanların bu mevsimde buradan nasıl tat aldığını anlatmak üzere yazılmıştır.

Birsel, Salâh; Salâh Birsel'in Günlüğü; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 5-11; Günce; Yazarın alçak gönüllülük, çeviri, Ataç, Nurullah, kadınlar ve sevgi, basit cevaplı sorular ve insanlık üzerine düşünceleri

Birsel, Salâh; Salâh Birsel'in Günlüğü; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 11-17; Günce; Yazarın Y.K. Karaosmanoğlu, çeviri, dil, dostluk ve şairlik üzerine düşünceleri

Birsel, Salâh; Dört artı bir; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 9; Şiir; Beşer ve dörder dizelik bentlerden oluşan şiir bir yergi şiiridir.

Birsel, Salâh; Her Şair Neler Bilmelidir?; Yenilik; 46; 15 Ekim 1956; 7-18; Tiyatro; Delikanlı, eleştirmene iyi bir şairin nasıl olması gerektiğini sorar. Eleştirmen ise delikanlıya, mizahi bir dille, meşhur bir eleştirmen olmanın sırlarını verir.

Birsel, Salâh; Salâh Birsel'in Günlüğü; Yenilik; 47; 1 Kasım 1956; 10-12; Günce; Birsel'in Cahit Sıtkı ve sanatı üzerine düşünceleri

Birsel, Salâh; Mambo İtalyano; Yenilik; 50; 15 Aralık 1956; 2-16; Tiyatro; Hikâyecisi ile şair yolda karşılaşırlar. Dönemin şiirlerinin birbirine benzediğinden, karanlık ve başıbozuk şiirden, şiirde gerçekçilikten, şiirsel olanla estetik olanın farkından bahsederler.

Birsel, Salâh; İstiklal Caddesi bir havuzdur; Yenilik; 52; Şubat 1957; 4,26; Şiir; Dörder dizelik yedi bentten oluşan bu şiir İstiklal Caddesi'ni tasvir etmektedir.

Birsel, Salâh; Paris Özlemi; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 4; Şiir; Beş dörtlükten oluşan bu şiir şairin Paris özlemini dile getirir.

Boduroğlu, Anıl; Alın Yazımız Değil Yanan Umutlarımız; Yenilik; 39; Mart 1956; 266; Şiir; Umutsuzluk üzerine yazılan şiir sekiz dizeden oluşmaktadır.

Boduroğlu, Anıl; Bir sen varsın artık seninle varım; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 177; Şiir; Şiirin teması aşktır.

Boduroğlu, Anıl; Bizim İçinse; Yenilik; 49; 1 Aralık 1956; 22; Şiir; Sekiz mısradan oluşan bu şiir; şairin yaşama sevincini dile getirir, serbest ölçü ile yazılmıştır

Boduroğlu, Anıl; Çırpı Yolu Notları I; Yenilik; 53; Mart 1957; 26-27; Anı; İstanbul Amerikan Koleji mezunları ile öğrencilerinin kurduğu komisyonun verdiği karar ile Anadolu'daki okullara yapılan ziyaretten notlar

Boduroğlu, Anıl; Çırpı Yolu Notları II; Yenilik; 54; Nisan 1957; 22-24; Anı; İstanbul Amerikan Koleji mezunları ile öğrencilerinin kurduğu komisyonun verdiği karar ile Anadolu'daki okullara yapılan ziyaretten notlar

Boduroğlu, Anıl; 25 Şubatlar Anı; Yenilik; 58; Ağustos 1957; 21; Şiir; Şiir on iki dizeden oluşmaktadır, serbest vezinle yazılmıştır.

Boduroğlu, Anıl; Demirhan Altuğla bir konuşma; Yenilik; 59-60; Eylül-Ekim 1957; 4-6; Söyleşi; Demirhan Altuğ ile müzik üzerine, sanat hayatına başlaması ile dünyaca ünlü müzisyenler üzerine, bugünkü Türk müziğinin durumu üzerine bir söyleşi

Boduroğlu, Ünal; Brezilyalı bir şair Jorge De Lima; Yenilik; 35; Kasım 1955; 68; Biyografi; Jorge De Lima'nın kısa yaşam öyküsü

Boduroğlu, Ünal; Küçük Hikâye; Yenilik; 39; Mart 1956; 267; Şiir; Şiir bir adamın geride bıraktıkları üzerine yazılmıştır.

Boduroğlu, Ünal; S'nin Saçları Üzerine Varyasyonlar; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 59; Şiir; İki bölümden oluşan şiir serbest veznin imkânları kullanılarak yazılmıştır.

Bozbekiroğlu; Ben Yokum; Yenilik; 46; 15 Ekim 1956; 18-29; Şiir; Ayrılık ve yalnızlık konularını işleyen şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.

Bozbekiroğlu, Yahya; Vay Allahsız İsmo Vay; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 50; Şiir; Şiir; ustası ile çırak İsmail arasında geçen bir diyalogdan oluşmaktadır.

Bradbury, Ray (Çev: Ayhan Aksoy); Pencere; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 65-70; Hikâye; Yaşlı adam hastadır ancak hemşire hanımın hiçbir tavsiyesine kulak asmaz. Hemşire kızgınlıkla odaya girdiği bir gün yerde adamın cansız bedeni ile karşılaşacaktır.

Buğra, Tarık; Şehir Tiyatrosu; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 8; Sohbet; Buğra, Tarık'nın şehir tiyatroları hakkındaki görüşleri

Buğra, Tarık; Pazar Nöbeti ve Sınırlara Dair; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 5; Hikâye; Yatılı okulda muallim muavinliği yapan kahraman nöbetçi olduğu bir hafta sonu çocukların yasak olan salonlara girdiğini görür. Kuralları umursamaz, güneşli bir pazar gününü değerlendirmek için dışarı çıkar.

Buğra, Tarık; Fildişi Kule; Yenilik; 7; 15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953; 1,8; Deneme; Bir sanatkârın ulaşabileceği son başarının bir fildişi kule olduğunu düşünen yazar fildişi kulenin neden taşlandığına anlam veremiyor.

Buğra, Tarık; Şive Taklidi; Yenilik; 10; Ekim 1953; 1,6; Eleştiri; Orhan Kemal'in şive taklitlerini eleştiren yazar, şive taklidinin bir seçim ancak yanlış bir seçim olduğunu dile getirir.

Buğra, Tarık; Bir Başka Konu; Yenilik; 12; Aralık 1953; 5; Eleştiri; Şive taklidi konusunda kendini eleştiren Fahir Onger'e Buğra'dan cevap

Buğra, Tarık; Taklit; Yenilik; 16; Nisan 1954; 165-166; Sohbet; Yazarın bir sergide gördüğü ve beğenmediği üç tablo üzerine

Buğra, Tarık; Sinema; Yenilik; 25; Ocak 1955; 12; Sohbet; Bu yazıda sanat değeri taşımayan filmlerin yasak edilmesini isteyenler eleştirilir.

Buğra, Tarık; Mevlâna; Yenilik; 26; Şubat 1955; 19; Sohbet; Yazı Mevlana'yı yanlış anlayıp, onu yanlış anlayanlar üzerine yazılmıştır.

Buğra, Tarık; Manda Yuva Yapmış Söğüt Dalına; Yenilik; 27; Mart 1955; 16-17; Hikâye; Bahar gelmiş ancak hava henüz ısınmamıştır, yazar bahçe aralarında gezerken genç bir Çingene, doğaya zarar verdiği için yazarın canını sıkacaktır.

Buğra, Tarık; Şöhrete Dair; Yenilik; 28; Nisan 1955; 12; Sohbet; Sanatı kültürün, medeniyetin son meyvesi olarak gören yazar bu yazısında, ülkemizde dünya çapında bir sanatkârın yetişebilmesi için daha uzun yıllara ihtiyaç olduğunu anlatıyor.

Buğra, Tarık; Sait Faik için; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 20-21; Sohbet; Sait Faik'in değeri ve biyografisinin yazımı üzerine

Buğra, Tarık; 'Siyah Kehribar', 'Megalomani' ve 'Eleştirme'ye dair; Yenilik; 35; Kasım 1955; 9-12; Deneme; Buğra, Tarık'ın *Siyah Kehribar* isimli eserini eleştiren Muhtar Körükçe'ye cevabı

Burak, Sevim; Beşten Sonra; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 7; Hikâye; Sevmek, sevilme ve bağlanmak mefhumları üzerinde farklı düşüncelere sahip bir kadın ve erkeğin hikâyesi

Burdurlu, İbrahim Zeki; Akdenizle Kolkola; Yenilik; 10; Ekim 1953; 4; Şiir; Deniz sevgisinin konu edildiği şiir beşer dizelik iki bentten oluşmaktadır.

Burdurlu, İbrahim Zeki; Cânım Anadolu; Yenilik; 15; Mart 1954; 113-115; İnceleme; Bedri Rahmi'nin *Canım Anadolu* adlı şiir kitabına üzerine inceleme yazısı

Burdurlu, İbrahim Zeki; Yakup Kadri Karaosmanoğlu; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 363-365; Makale; Yakup Kadri'nin *Nur Baba, Yaban ve Kiralık Konak* romanları ve üslubu üzerine

- Burdurlu, İbrahim Zeki; 'Yeşeren Otlar'ı Yeşerten Dil; Yenilik; 25; Ocak 1955; 26-28; İnceleme; Cahit Külebi ve onun yeni çıkan 'Yeşeren Otlar' adlı şiir kitabı hakkında bir yazı
- Burdurlu, İbrahim Zeki; Kronikler; Yenilik; 28; Nisan 1955; 40-41; İnceleme; Mehmet Kaplan'ın *Şiir Tahlilleri* adlı kitabı üzerine
- Burdurlu, İbrahim Zeki; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 30; Haziran 1955; 35-36; İnceleme; Oktay Akbal'ın *Bulut'un Rengi* adlı hikâye kitabı üzerine
- Burdurlu, İbrahim Zeki; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 30; Haziran 1955; 37-38; İnceleme; Haldun Taner'in *Ayışığında Çalışkur* adlı hikâye kitabı üzerine
- Burdurlu, İbrahim Zeki; Canbulat Kapısı'ndan Sonra; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 33; Şiir; Şiirde bir adım sonra hayatı değişecek bir adamın sevinci yansıtılmıştır.
- Burdurlu, İbrahim Zeki; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 32; Ağustos 1955; 66-72; İnceleme; Nurullah Ataç'ın *Diyelim* adlı deneme kitabı üzerine
- Burdurlu, İbrahim Zeki; Öylesine Hür; Yenilik; 35; Kasım 1955; 24; Şiir; Şiirde gönlü hür olan bir adamın hisleri söz konusudur.
- Burdurlu, İbrahim Zeki; Öylesine; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 148-148; Şiir; Altı-şar dizelik sekiz bentten oluşan şiirin teması yaşama sevincidir.
- Burdurlu, İbrahim Zeki; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 83-86; İnceleme; Ceyhun Atuf Kansu'nun *Haziran Defteri* adlı şiir kitabı üzerine
- Burdurlu, İbrahim Zeki; Magusa'nın Akşam Yıldızı; Yenilik; 53; Mart 1957; 23; Şiir; Teması aşk olan bu şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır.
- Buyrukçu, Muzaffer; Bela; Yenilik; 26; Şubat 1955; 26-28; Hikâye; Hikâyenin konusu bir adamın hapiste geçirdiği yıllar sonrasında yeni ve temiz bir hayat yaşama isteğidir.
- Buyrukçu, Muzaffer; Piç Ali; Yenilik; 32; Ağustos 1955; 48-65; Hikâye; Dört arkadaş belediye gazinosuna eğlenmeye gider, sabaha kadar içip dans

ederler, yazar hikâye arasında bir yandan hayatı, arkadaşlığı sorgularken, bir yandan da diğerleri gibi eğlenmeye çalışır.

Buyrukçu, Muzaffer; Topal Türküler; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 51-62; Şiir; Fabrikada çalışırken ellerini yaralayan adam dünya üzerindeki bütün yaralı ve sakatların durumunu ve insanların onlara karşı tutumunu düşünür.

Buyrukçu, Muzaffer; Serseri; Yenilik; 44; Ağustos 1956; "59-68; Hikâye; Babasının yeni bulduğu işte daha ilk gün bir hırsızlık vakası ile karşılaşan Muzaffer bu yanılaşa göz yummayacaktır. Ertesi gün olanları anlatmak için patronun odasına giderken (bir iftira neticesinde)işten kovulduğunu öğrenir. Eve döndüğünde anne ve babasının 'Bu oğlan adam olmayacak!' diye hayıflandıklarını görür.

Buyrukçu, Muzaffer Orhan; Çingene; Yenilik; 14; Şubat 1954; 76-79; Hikâye; Kendi hâliyle ve namusuyla yaşayan genç kız toplumun Çingenelere verdiği rolün dışına çıkamaz. Hikâye toplum tarafından dışlanan Çingene kızı anlatmaktadır.

Buyrukçu, Muzaffer Orhan; Kabadayı; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 307-310; Hikâye; Osman askerden yeni dönmüştür. Herkesin kendine hürmet etmesini bekler, kendine yanlış yapan birini gördüğünde ona haddini bildirmek için hiç vakit kaybetmez.

Buyrukçu, Muzaffer Orhan; Çocuk; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 352-356; Hikâye; Yakacak ve yiyecek bir şey bulmayan anne ve çocuk evde babanın gelmesini beklerler. Baba zalimdir, onlara iyi davranmaz. Sabaha karşı eve baba değil haberi gelir.

Caldwel, Erksine (Çev: Erdal Öz); Fıstık Gibi Bir Kız; Yenilik; 28; Nisan 1955; 33-35; Hikâye; Lem kapak kızları kadar güzel Ozzie ile evlenir. Lem'in bütün arkadaşları Ozzie'nin nasıl bir kadın olduğunu merak etmektedir. Lem arkadaşlarını evine davet eder.

Camus, Albert (Çev: Ergin Ertem); Albert Camus ile bir konuşma; Yenilik; 61-62; Kasım-Aralık 1957; 16-17; Söyleşi; Yılın Nobel Edebiyat ödülünü kazanan Fransız yazarı Albert Camus'nun yeni ünlenmeye başladığı 42

yılında yapılan bir söyleşisine yer verilmiştir. Existentializm, inançsızlık, dünyanın saçmalığı ve kendisine benzetilen Sartre hakkında kısa bir söyleşidir.

Cansever, Edip; Ütülenmiş Düşünce; Yenilik; 33; Eylül 1955; 17; Şiir; Şiir on iki mısradan oluşmaktadır ve bir şeyin yok dendiği yerde var olduğunu anlatmaktadır.

Cansever, Ömer Edip; Akçakız Masallardan Dışarı; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 3; Şiir; Beş dörtlükten oluşan şiir Akçakız'ın hikâyesini anlatmaktadır.

Cansever, Ömer Edip; Masa da masaymış ha; Yenilik; 9; Eylül 1953; 2; Şiir;

Cansever, Ömer Edip; Saray Köftesi; Yenilik; 11; Kasım 1953; 5; Şiir; Şiir var olan düzene bir eleştiri niteliğindedir.

Cansever, Ömer Edip; Dipsiz Tepsisi; Yenilik; 13; Ocak 1954; 26; Şiir; On dizeden oluşan bu serbest nazımda hâinden memnun olmayan bir adamın ruh hâli ile karşılaşırız.

Cansever, Ömer Edip; Benlik Duygusu; Yenilik; 13; Ocak 1954; 26; Şiir; Şiirde benlik duygusu insan hayatına egemen olan ve toplumu karıştıran bir duygu olarak ele alınmıştır. Şiir yirmi iki dizeden oluşan bir serbest nazımdır.

Cansever, Ömer Edip; İnsanlık Sevgisi; Yenilik; 13; Ocak 1954; 27; Şiir; On altı dizeden oluşan bu serbest nazımın teması insan sevgisidir.

Cansever, Ömer Edip; Şekerli Gerçek; Yenilik; 13; Ocak 1954; 27; Şiir; Şiirde küçük adamın bir günlük yaşamı anlatılır. Şiir on altı dizeden oluşan bir serbest nazımdır.

Carphylides (Çev: L. Sami Akalın); Bahtiyar Adam; Yenilik; 57; Temmuz 1957; 28; Şiir; Dört dörtlükten oluşan bu eski Yunan şiiri bir ölünün dilinden yazılmıştır ve ölümün de mutluluk verdiği anlatılmaktadır.

Ceylan, Faik Sabri; Kör Sevgi; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 82; Şiir; Şiirde insanların umursamazlığına bir sitem söz konusudur.

Cılızoğlu, Tanju; S'ye Mektuplar; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 48; Şiir; Üç bölümden oluşan şiirin teması aşktır.

Cılızoğlu, Tanju; 'S' Mektuplar; Yenilik; 57; Temmuz 1957; 24; Şiir; On sekiz dizeden oluşan şiirde sevgiliye duyulan özlem dile getirilmiştir.

Cimcoz Adalet], Fitne-Fücur; Dedi-Kodu; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 2-3; Mizah; Maya Sanat Galerisi'nde açılan bir sergide bir araya gelen sanatçılar hakkında dedikodular

Cimcoz Adalet], Fitne-Fücur; Dedi-Kodu; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 2-3; Mizah; Şehir tiyatrolarında sahnelenen *Koca Bebek* adlı oyundan notlar

Cimcoz Adalet], Fitne-Fücur; Dedi-Kodu; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 2; Mizah; Asude Zeybekoğlu'nun şehir tiyatrosu sanatkârları şerefine verdiği kokteylden dedikodular

Cimcoz Adalet], Fitne-Fücur; Cimcoz Adalet], Fitne-Fücur; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 1; Mizah; Maya Sanat Galerisi'ndeki sergiden dedikodular

Cimcoz Adalet], Fitne-Fücur; Dedi-Kodu; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 2; Mizah; Hayalî Küçük Ali hakkında bir yazı

Cimcoz Adalet], Fitne-Fücur; Dedi-Kodu; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 2-3; Mizah; Ekrem Reşit'in öncü tiyatro örneğinden bahsediliyor.

Cimcoz Adalet], Fitne-Fücur; Dedi-Kodu; Yenilik; 8; 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953; 2; Mizah; Ankara tiyatro ekibinin İstanbul'a yaptığı turne üzerine

Cimcoz Adalet], Fitne-Fücur; Dedi-Kodu; Yenilik; 9; Eylül 1953; 2; Mizah; Küçük Dergicilerin minik kotra gezintisinden dedikodular

Cimcoz Adalet], Fitne-Fücur; Dedi-Kodu; Yenilik; 10; Ekim 1953; 2-3; Mizah; İzzet Melih'in oğlu Nejat'ın ressamlığına dair

Cimcoz Adalet], Fitne-Fücur; Dedi-Kodu; Yenilik; 11; Kasım 1953; 2-3; Mizah; Küçük Sahne'de sezonun ilk oyunu üzerine

- Cimcoz Adalet], Fitne-Fücur; Dedi-Kodu; Yenilik; 12; Aralık 1953; 2; Mizah; Ayşenur'un evinde yaptığı toplantıdan dedikodular
- Cimcoz, A.; Franz Kafka'dan İki Parça; Yenilik; 27; Mart 1955; 32; Deneme; Cimcoz'un Almanca aslından çevirdiği Franz Kafka'nın Prometheus ve Deniz Kızları adlı iki parçası
- Clair, Rene (Çev: Yiğit Okur); Rene Clair'den sinema üzerine uygulanmış düşünceler; Yenilik; 37; Ocak 1956; 19-20; Deneme; Yazıda Rene Clair'in 1920'den 1950'ye kadar sinema sanatı tarihi üzerine yapmış olduğu bir derlemeyi sunduğu kitap *Uygulanmış Düşünceler*'den bazı bölümler yer alır.
- Cöntürk, Hüseyin; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 194-198; Deneme; Şiir çevirisinin iki ayrı nedeni üzerinde durulmuştur; ilham ve malzeme kaynağı olmaları ve yabancı şiirleri tanıma imkânı sağlamaları.
- Cöntürk, Hüseyin; Birbirini bekleyenler; Yenilik; 46; 15 Ekim 1956; 19-22; Eleştiri; Yazar sanatçıların 'Bizde eleştirmen yok.', eleştirmenlerin ise 'Bizde sanatçı yok.' demek gibi bir gaflette bulunmalarını eleştiriyor.
- Cöntürk, Hüseyin; Eleştirmede Ölçü; Yenilik; 50; 15 Aralık 1956; 38-44; Makale; Yazar eleştiride ölçünün nasıl olması gerektiğini belirttikten sonra Fethi Naci ve Ataç, Nurullah'ın eleştiri yöntemlerini karşılaştırıyor. Sağlam eleştirinin iki eleştirmenin eksik yönlerinin doldurulması ile elde edileceğine inanıyor.
- Cöntürk, Hüseyin; Uyruk Değiştirme; Yenilik; 54; Nisan 1957; 6-8,28; Makale; Bilim, felsefe, edebiyat ve eleştirme arasındaki bağların birbirinden farklı görünmesine rağmen her birinin doldurduğu boşluğun ayrı olduğunu dile getiren yazı
- Cöntürk, Hüseyin; Özel Eleştirmeye Karşı; Yenilik; 57; Temmuz 1957; 25-26; Deneme; Dönemin eleştiri anlayışını eleştiren yazar eleştiri konusunda yeni bir teklif sunar.

Cros, Charles (A. Rıza Ergüven); Lied; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 10-11; Şiir; Bu şiir sevgiliyi terk edişin kısa hikâyesidir.

Cumalı, Necati; Güler'in Elleri; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 2; Şiir; Kaybedilen sevgilinin elleri üzerine yazılan serbest ölçülü şiir

Cumalı, Necati; Yalnız Kadın; Yenilik; 14; Şubat 1954; 62-66; Hikâye; Orta yaşlarda yalnız ve dul bir kadın erkeklere ve aşka dair bütün inancını yitirmişdir. Genç adam kadına kaybettiği güveni geri vermek ister ancak çabaları sonuçsuz çıkacaktır.

Cumalı, Necati; Geçmiş Yaz; Yenilik; 15; Şubat 1954; 104-105; Şiir; Üç bölüm ve sekiz bentten oluşan bu serbest nazmın konusu hayat kavgası içindeki aşktır.

Cumalı, Necati; İmbatın Çağırışı; Yenilik; 26; Şubat 1955; 5; Şiir; Şiirde yalnızlık yaşayan ve bulunduğu durumdan memnun olmayan bir adamın hisleri verilmektedir.

Cumalı, Necati; İyi Kız; Yenilik; 28; Nisan 1955; 7; Şiir; Şiirde yorgun bir adamın dilinden sevgiliye ithaf edilmiştir.

Cumalı, Necati; Bir Yardım; Yenilik; 34; Ekim 1955; 39-64; Tiyatro; Beş kişilik bu küçük oyunda bir avukatın verasetle ilgili bir davayı nasıl üzerine aldığı anlatılmıştır.

Cumalı, Necati; Korkulardan Bir Korku; Yenilik; 35; Kasım 1955; 8; Şiir; Üç gün boyunca sevgilinin aramasını bekleyen adam bu üç günün sonunda onu gerçekten sevip sevmediği konusunda bir endişeye kapılır.

Cumalı, Necati; Yastık; Yenilik; 46; 15 Ekim 1956; 16-17; Şiir; Beşer mısralık dört bentten oluşan ve serbest ölçü ile kaleme alınmış bu şiir şehvî arzuları dile getirir.

Çağlar, E. Ayhan; İnsanların Kötüleri; Yenilik; 28; Nisan 1955; 29; Şiir; Şiirin teması ayrılıktır.

Çağlar, E. Ayhan; Doğmamış olan bir adamın hikâyesi; Yenilik; 39; Mart 1956; 309-311; Hikâye; Adam kendine ve evrene yabancıdır. Kim oldu-

ğunu ve nereden geldiğini bilmez. Çevresindekilerin iyi kötü yönlendirmeleri ile gerçeğe ulaşmaya çalışır.

Çağlar, E. Ayhan; Deliler Bayramı; Yenilik; 49; 1 Aralık 1956; 37; Şiir; Beşer mısralık üçer bentten oluşan bu şiir masalımsı bir anlatıma sahiptir.

Çalık, Nabi; Güney Mektubu; Yenilik; 33; Eylül 1955; 14-16; Mektup; Salah Birsal'in Pazarcık'ı ziyaretini memnuniyetle karşılayan öğretmen Çalık'ın teşekkür mektubu

Çetin Celalettin; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 52; Şubat 1957; 21-25; Tanıtım; Ayın tiyatro etkinliklerinden haberler

Çetin, Celalettin; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 49; 1 Aralık 1956; 39-46; Haber; İstanbul'da düzenlenen Milletler Arası Tiyatro Festival'inden notlar

Çetin, Celalettin; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 51; Ocak 1957; 30-33; Tanıtım; Nikolayeviç Andreev'in *Soytari*'si ile Arnold Bach'ın *Üvey Babam* adlı oyunlarının tanıtımı

Çetin, Celalettin; Kronikler Sinema; Yenilik; 54; Nisan 1957; 32-33; Tanıtım; *Bir Yastıkta* isimli oyunun tanıtımı

Çetin, Celâlettin; İşte Mustafa Kemal; Yenilik; 11; Kasım 1953; 7; Şiir; Yirmi üç dizeden oluşan bu şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır ve şairin Mustafa Kemal'e olan sevgisini anlatmaktadır.

Çetin, Celâlettin; Lamba; Yenilik; 26; Şubat 1955; 23; Şiir; Sekiz dizelik şiir

Çetin, Celâlettin; Celâlettin'in Çetin'in Almanya Notları; Yenilik; 27; Mart 1955; 24-27; Anı; Celâlettin Çetin'in Almanya'ya dair anıları

Çetin, Celâlettin; Çetin, Celâlettin'in Almanya Notları; Yenilik; 28; Nisan 1955; 30-32; Anı; Celâlettin Çetin'in Almanya'ya dair anıları

Çetin, Celâlettin; Memnu Aşk; Yenilik; 30; Haziran 1955; 31; Şiir; Sekiz dize-lik şiir

Çetin, Celâlettin; İstanbul üç Tokyo üç; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 80-81; Şiir; İki bölümden oluşan şiirin ilk kısmında İstanbul'daki üç adamdan, ikinci kısmında ise Tokyo'daki üç adamdan ve bu altı adamın ortak özelliklerinden bahsedilmiştir.

Çetin, Celâlettin; Söylediklerimi yap; Yenilik; 50; 15 Aralık 1956; 27; Şiir; Altı mısralık bu kısa şiir bir hastaya verilen birkaç öğütten ibarettir.

Çetin, Celâlettin; Hep O Çağrı; Yenilik; 53; Mart 1957; 15; Şiir; Serbest vezinle yazılmış bu yeni şiir gençliğin insana verdiği cesareti anlatır.

Çetin, Celâlettin; Sokakların Soluğu; Yenilik; 53; Mart 1957; 15; Şiir; İki ayrı sokak ve iki ayrı kadının anlatıldığı bu şiir serbest vezin ile yazılmıştır.

Çetin, Celâlettin; Sonuca Varmak; Yenilik; 54; Nisan 1957; 11; Şiir; Şiir on üç mısradan oluşmuştur ve bir sonuca varmanın gerekliliği üzerinde durulmuştur.

Çetin, Celâlettin; Bir çocuk-beş çocuk; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 20-21; Hikâye; Kadın kocası evden çıkar çıkmaz aşğını eve almıştır. Genç adam eve gelmeden evvel boyacı Kazım ile konuşmuştur, Kazım'ın beş çocuğu vardır, bunun üzerine adam evine geldiği kadının neden sadece bir çocuğa sahip olduğunu sorgular.

Çetin, Celâlettin; Anıların En İyisi; Yenilik; 59-60; Eylül-Ekim 1957; 9; Şiir; Gençliğin verdiği cesareti anlatan şiir yedi dizeden ibarettir.

Çilingiroğlu, Ayhan; Ve dünyadaki insanlara barış; Yenilik; 38; Şubat 1956; 134-135; Anı; Berlin'de yaşanan savaşın izleri anlatılıyor.

Çiyiltepe, Asaf; Narsis; Yenilik; 26; Şubat 1955; 30; Şiir; Dört dizelik şiir

Çiyiltepe, Asaf; Şehrin Rengi; Yenilik; 26; Şubat 1955; 30; Şiir; Üç dizelik şiir

Çiyiltepe, Asaf; Eksi; Yenilik; 30; Haziran 1955; 13; Şiir; Hayatımızda var olan zıtlıkların dile getirildiği şiir

Çiyiltepe, Asaf; Serin ve Tatlı; Yenilik; 30; Haziran 1955; 13; Şiir; Altı dizelik şiir

Çiyiltepe, Asaf; İşte; Yenilik; 30; Haziran 1955; 32; Şiir; İşte kelimesinin sık sık tekrar edildiği şiirde sevgiliye hitap edilmiş ve bir aşk anlatılmıştır.

Çiyiltepe, Asaf; Aşksız Aşk; Yenilik; 30; Haziran 1955; 32; Şiir; Şiirde karşılıksız bir aşk söz konusudur.

- Çiyiltepe, Asaf; Son gelişin düşünceler getirdi; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 40-41; Şiir; Dörder dizelik sekiz bentle kurulmuş şiirde umudunu yitirmiş bir adamın ruh hâli verilmiştir.
- Çiyiltepe, Asaf; Tek Sen Kaldın; Yenilik; 35; Kasım 1955; 18; Şiir; Teması aşk olan bu şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
- Çiyiltepe, Asaf; Sen Üzerine Çeşitlemeler; Yenilik; 38; Şubat 1956; 164-165; Şiir; Umutsuz bir aşkı anlatan bu şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
- Çiyiltepe, Asaf; Sevi; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 166; Şiir; Şiirin başında Yılmaz Gruda ve Berk, İlhan'ten ikişer dizelik alıntılar yapılmıştır. Kaybedilen bir sevgilinin ardından hissedilenler şiirin konusu olmuştur.
- Çorak Toprak'tan; T. S. Eliot (Çev: T. Ağaoğlu); Yenilik; 43; Temmuz 1956; 82-83; Şiir; Şiirde hayat ve aşk sorgulanmıştır.
- Çumralı, Celal; Günlük; Yenilik; 49; 1 Aralık 1956; 31-32; Şiir; Şairin yaşamını tasvir ettiği bu şiir dörder mısralık yedi bentten oluşmuş ve serbest ölçü ile yazılmıştır.
- Dagmar Nick (Çev: Behçet Necatigil); Şehirler; Yenilik; 13; Ocak 1954; 32; Şiir; Bu şiirde bir şehrin dünü ve bugünü anlatılmıştır.
- Dagmar Nick (Çev: Behçet Necatigil); Kenar Mahalle; Yenilik; 13; Ocak 1954; 32; Şiir; Bu şiir kenar mahalle çocuklarını konu edinmiştir.
- Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Akdeniz; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 4-5; Şiir; Teması yaşama sevinci olan şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
- Dağlarca, Fazıl Hüsnü; İstanbul Üzre; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 3; Şiir; İstanbul sevgisini anlatan serbest ölçülü şiir
- Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Alınan Toprakta Soğumak; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 3; Şiir; Şehitlik üzerine yazılmış serbest ölçülü şiir
- Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Şehit Aklı; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 3; Şiir; Bir askerin aklından son geçen cümlelerle kurulmuş şiir dokuz dize ile yazılmıştır.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Akdeniz; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 1; Şiir; Şiirin teması aşktır ve serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Karanlıktaki; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 1; Şiir; Serbest ölçü ile yazılan şiirde geçmiş günlere karşı bir hayıflanma söz konusudur

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Kaybolan Yeniçeri; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 2; Şiir; Asker ve şehitler üzerine yazılmış dört dördlükten oluşan şiir

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Orhan Burian'a Ağıt; Yenilik; 7; 15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953; 2; Şiir; Orhan Burian'ın ardından yazılmış teması ölüm olan serbest ölçü ile kaleme alınmış şiir

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Akdeniz; Yenilik; 9; Eylül 1953; 1; Şiir; Deniz sevginin dile getirildiği şiir sekiz dizeden oluşmaktadır.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Şehitlere ve Mustafa Kemal'e Karşı Vatan Türküsü; Yenilik; 10; Ekim 1953; 2; Şiir; Beşer dizelik altı bentten oluşan şiirin teması vatan sevgisidir.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Mustafa Kemal; Yenilik; 11; Kasım 1953; 1; Şiir; Dört der dizelik üç bentten oluşan bu şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır ve şairin Mustafa Kemal'e olan sevgisini anlatmaktadır.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Memleketler İnsanlar Heykeller ve Sen; Yenilik; 13; Ocak 1954; 4; Şiir; Üçer dizelik beş bentten oluşan şiirde çok arzu ederek gittiği Paris'te mutlu olamamış bir adam tasvir edilmiştir.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Uzakta; Yenilik; 13; Ocak 1954; 5; Şiir; Dört dizelik iki bentten oluşan şiirin teması sıra özlemidir.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Kahvelerinde Saint Michel'in; Yenilik; 13; Ocak 1954; 5; Şiir; Serbest vezinle kaleme alınmış bu şiirde Saint Michel'in kahvelerinde oturan insanların yabancılığı ve onların bizden farklılığı anlatılmıştır.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Bir Telefonun Sorduğu; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 296-297; Şiir; Beşer dize ve sekiz bentten oluşan şiirde çalan bir telefonun bir adama hissettirdikleri üzerine kurulmuştur.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; İhtiyar Adamla Kızı; Yenilik; 22; Ekim 1954; 425; Şiir; İhtiyar adam karısının ölecek olmasından endişelidir, şiir kızıyla olan diyalog üzerine kurulmuştur.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; İsa; Yenilik; 25; Ocak 1955; 6; Şiir; Rakamlarla altı bölüme ayrılmış şiir İsa'nın yaşamı, çarmıha gerilişi ve değerini anlatıyor.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Yalnızca; Yenilik; 28; Nisan 1955; 5; Şiir; Her dörtlüğün son dizesinde geçen tek tek ikilemesiyle bu şiirde tek başına var olmanın zor olduğu üzerinde durulmuştur.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Dört Yol Ağzı; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 5; Şiir; Şiirde her şeye rağmen yaşama sevincini gönlünde taşıyan bir adamın ruh hâliyle karşılaşırız. Şiir beşer dizelik dört bentten oluşmaktadır.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Uyanı; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 6; Şiir; Dörder mısralık üç bentten oluşan şiirde her bendin sonu 'Hadi dön' dizesiyle bitmektedir.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Yoklukta Sağlar; Yenilik; 33; Eylül 1955; 10; Şiir; Dörder dizelik üç bentten oluşan şiirin teması umuttur.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Nöbetçimiz; Yenilik; 35; Kasım 1955; 4; Şiir; Atatürk sevgisini anlatan şiir altı kısa mısradan ibarettir.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Apak; Yenilik; 39; Mart 1956; 245; Şiir; Şiir dörder dizelik üç bentten oluşmuştur.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Islak Gece; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 121; Şiir; Teması ayrılık olan şiir dörder dizelik üç bentten oluşmaktadır.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Aşk Çatal; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 10; Şiir; Dörder dizelik üç bentten oluşan şiirin teması aşktır.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Ayırık; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 8; Şiir; Dörder dizelik üç bentten oluşan şiirin teması sevgiliye sitemdir.

Dağlarca, Fazıl Hüsnü; Tekçe; Yenilik; 51; Ocak 1957; 2; Şiir; On iki mısradan oluşan ve serbest ölçü ile yazılmış bu şiir tekliği, yalnızlığı anlatmaktadır.

Demiraslan, İlhan; Ebem Kuşağı; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 3; Şiir; Renkler ve insanlar arasındaki ilişkiyi anlatan şiir yedi dizeden ibarettir.

Devrim, İhsan; Haciz; Yenilik; 7; 15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953; 6; Hikâye; Küçük çocuk eve döndüğünde haciz memurlarının evlerindeki eşyalara el koyduğunu görür. O ana kadar sakın görünen annesi, duvardaki ceviz saati de aldıklarını görünce ağlamaya başlar. Bu saat kadına annesinden yadigârdır.

Dil, Şahinkaya; Şüphe; Yenilik; 30; Haziran 1955; 31; Şiir; Yedi dizelik şiir

Dil, Şahinkaya; Yolculuk Üstüne; Yenilik; 35; Kasım 1955; 55; Şiir; Altı dörtlükten oluşan şiirde yolculuk yapan bir adamın yol boyu kafasından geçenler ile ayrıldığı kadın anlatılmıştır.

Dil, Şahinkaya; Ayrık Otu; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 82-83; Şiir; Şair kendisi ile ayrık otu arasında bir ilişki kurmuştur.

Dil, Şahinkaya; Özgürlük; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 83; Şiir; Dört dizelik şiir

Dil, Şahinkaya; Yitik Duş; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 52; Şiir; Şiir Cahit Külebi ve dostluk üzerine yazılmıştır.

Dilman, İlham; Kronikler Dergiler-Gazeteler; Yenilik; 42; Haziran 1956; 287-293; İnceleme; Feyyaz Kayacan'ın Hiçoğlu hikâyesine dair

Doğan, Cengiz; Tercih; Yenilik; 39; Mart 1956; 284; Şiir; Dört mısralık şiir

Doğan, Maksut; Kim Bilir; Yenilik; 15; Mart 1954; 122; Şiir; Beş dizelik şiir

Doğan, Maksut; Öğrenemezsin; Yenilik; 15; Mart 1954; 122; Şiir; Dört dizelik şiir

Doğan, Maksut; Selâm; Yenilik; 15; Mart 1954; 122; Şiir; Teması yaşama sevinci olan şiir üç bentten oluşmuştur.

Doğan, Maksut; Sabahları; Yenilik; 15; Mart 1954; 123; Şiir; On bir dizeden oluşan şiirin teması yaşama sevincidir.

Doğan, Maksut; Geceleri; Yenilik; 15; Mart 1954; 123; Şiir; Teması aşk olan şiir on beş dizeden oluşmaktadır.

Doğan, Maksut; Belki; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 320; Şiir; Dört dizelik şiir

Doğan, Maksut; Susma; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 320; Şiir; Sevgiliye ithaf edilen şiir sekiz dizeden oluşmaktadır.

Doğan, Maksut; Bir Gün; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 320; Şiir; Beş dizelik şiir

Doğan, Maksut; Her Sabah; Yenilik; 27; Mart 1955; 21; Şiir; Teması umut olan şiir altı dizeden ibarettir.

Doğan, Maksut; Söz; Yenilik; 27; Mart 1955; 21; Şiir; Beş dizelik şiir

Doğan, Maksut; Hikâye; Yenilik; 27; Mart 1955; 21; Şiir; Üç dizelik şiir

Doğan, Maksut; Şimdi; Yenilik; 27; Mart 1955; 21; Şiir; Dört dizelik şiir

Doğan, Maksut; Ölüme Övgü; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 56; Şiir; Şiir dörder dizelik üç bentten oluşmaktadır.

Doğan, Maksut; Ve; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 56; Şiir; Hayatın kıymetinin ancak çok sonra anlaşıldığını anlatan şiir beş dizeden oluşmaktadır.

Doğan, Maksut; Masal; Yenilik; 38; Şubat 1956; 143; Şiir; Şiir sekiz kısa dizeden oluşmaktadır.

Doğan, Maksut; Özlenen; Yenilik; 53; Mart 1957; 25; Şiir; Yaşama sevinci bu şiirin temasıdır, serbest vezinle yazılmıştır.

Doyran, Turhan; Açık hava tiyatrolarının önemi; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 339-342; Deneme; Yazar modern tiyatrolarının gelişimini açık hava tiyatrolarının varlığına dayandırır.

Doyran, Turhan; Sinemada *Kabarık* Ses Hakkında; Yenilik; 27; Mart 1955; 18-19; Haber-yorum; *Kabarık* Ses filmi hakkında değerlendirmeler

Doyran, Turhan; Sinemanın Altmışınıcı Yılı; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 28; Haber; Sinemanın altmışınıcı yılı münasebetiyle St Germaindes-Pres'te yapılan kutlamadan haberler

Doyran, Turhan; Yeni bir tiyatro şekli; Yenilik; 33; Eylül 1955; 54-59; Haber-yorum; Uygulamaya geçen yeni bir tiyatro modeli üzerine

Doyran, Turhan; Rene Clair; Yenilik; 39; Mart 1956; 268-274; Biyografi; Fransız sinemasının en önemli sanatçılarından Rene Clair hakkında

Doyran, Turhan; Günümüz Fransız Tiyatrosunun İki Ünlü Yazarı; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 48-57; Deneme; Günümüz Fransız tiyatrosunun iki ünlü yazarı Marcel Ayme ile Jean Anouilh hakkında

Doyran, Turhan; Bir Tiyatronun Doğuşu; Yenilik; 49; 1 Aralık 1956; 33-36; Makale; Seyyar tiyatronun doğuşu üzerine

Doyran, Turhan; Kamerasız Sinema; Yenilik; 50; 15 Aralık 1956; 28-35; Makale; Sinema ile film arasındaki farkı anlattıktan sonra yazar kamerasız sinemadan bahseder.

Doyran, Turhan; Fotoğraf ve fotoğraf sanatına dair; Yenilik; 51; Ocak 1957; 23-25; Makale; 'Fotoğraf nedir ve fotoğraf nasıl sanat oluyor?' sorularına cevap arayan makalede fotoğraf, gerçek ve realizm ile zaman meselesine değinilmiştir.

Doyran, Turhan; Geçmiş Alman sineması hakkında birkaç söz; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 16-19; Sohbet; Alman sinemasının 1920 ve 1933 yılları arasındaki gelişimi ve değişimi söz konusu edilmiştir.

Dufy, Raoul; Kapak ressamımız Raoul Dufy; Yenilik; 27; Mart 1955; 2; Sohbet; Kapaktaki resmin sahibi Raoul Dufy hakkında kısa bir yazı

Duhamel, Georges (Çev: Abdülkadir Günyaz); Sanat Üzerine; Yenilik; 16; Nisan 1954; 160; Deneme; Georges Duhamel'in sanat üzerine düşünceleri

Duhamel, Georges (Çev: Ali Avni Öneş); Saadet Üzerine; Yenilik; 16; Nisan 1954; 161; Deneme ; Georges Duhamel'in saadet üzerine düşünceleri

Duhamel, Georges (Çev: Oktay Akbal); Gündelik Ekmeğimiz; Yenilik; 16; Nisan 1954; 162-164; Anı; Yazarın Paris'in işgal altında olduğu yıllara dair anıları

Dursun, Tarık; Geri Kalanı; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 214-215; Hikâye; Yanı başında karısını kaybeden adamın tedirgin hâli bu izlenimci kısa hikâyenin konusudur.

- Duygulu, Behiç; Gerçek Yazarlığı Unutuş; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 60-61; Deneme; Yazar sanata ayırdığı zamanı ve zaman konusundaki endişelerini anlatıyor.
- Dylan Thomas (Çev: Feyyaz Kayacan); Sessizlik; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 317-318; Hikâye; Bu kısa çeviri Thomas'ın *Under Wilkwood* adlı eserinin açılış kısmından yapılmıştır.
- E. E. Cummings (Çev: Özdemir Utku-Tarık Dursun); Parisli Akşam; Yenilik; 38; Şubat 1956; 186; Şiir; Şiirde Paris'in bir akşamı anlatılmıştır.
- Ecevit, Bülent; Ankara Mektubu; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 4; Haber; Ankara'daki kültür ve sanat etkinliklerinden haberler
- Ecevit, Bülent; Amerikan Elişleri Sergisi; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 4; Sohbet; Yazarın İstanbul'dan sonra Ankara'da açılan Amerikan elişleri sergisi hakkındaki görüşleri
- Egemen, Cantürk; Birinci Ağrı; Yenilik; 42; Haziran 1956; 241; Şiir; Yalnız bir adamın mutsuzluğunu dile getirdiği şiir serbest nazmın imkânları kullanılarak yazılmıştır.
- Elcar, F; Fransa'da Türk Sergisi; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 4; Sohbet; Yazıda, sanat eserlerimizin teşhir edilmek üzere Paris'e gönderilmesine itiraz edenler eleştiriliyor.
- Eliot, T. S. (Çev: T. Ağaoğlu); Marina; Yenilik; 39; Mart 1956; 312-314; Şiir; Şiirde deniz, sahiller ve kayalar arasındaki bir adamın düşüncelerine yer verilmiştir.
- Eliot, T. S. (Çev: T. Ağaoğlu); Çorak Toprak'tan; Yenilik; 39; Mart 1956; 314-315; Şiir; Sevgilisi ile arasına girenin ne olduğunu sorgulayan bir adamın şiiridir.
- Eloğlu, Metin; Şişedeki; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 4; Şiir; İki dize-lik şiir
- Eloğlu, Metin; Aş; Yenilik; 7; 15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953; 5; Şiir; Şairin barış özlemini anlatan beş dize-lik şiir

Eloğlu, Metin; Kulakları Çınlasın; Yenilik; 10; Ekim 1953; 5-6; Hikâye; Evlendikten bir yıl sonra anlaşılmadıkları için boşanan Bay Cevdet ile Bayan Huriye'nin hikâyesi

Eluard, Paul (Çev: Asaf, Özdemir); Yalnız Değilim; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 2; Şiir; Şiirin teması aşktır.

Eluard, Paul (Çev: Asaf, Özdemir); Kimseler Bilemez Beni; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 2; Şiir; Şiirin teması aşktır.

Engin, İlhan; Kaymakam; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 5; Hikâye; Ömer ve Hasan, bir nisan gecesini, Trakya ovalarında Sıtkı Kaymakam ve Tatar kızın macerasına şahit olurlar.

Engin, İlhan; Nabız Muntazam; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 366-368; Hikâye; Yedi aydır hastanede yatmakta olan delikanlı sevgilisini ve hastanede geçirdiği günleri düşünür.

Erbulak, Altan; Koca Dülger Balığı; Yenilik; 18; Haziran 1954; 265; Sohbet; Sait Faik'in ölüm haberi üzerine Erbulak'ın hissettikleri

Erdal, Gülen; Sait Faikle Son Röportaj; Yenilik; 18; Haziran 1954; 280-282; Söyleşi; Sait Faik sanatını anlatıyor.

Erdal, Gülen; Refik Hâlit Karayla bir konuşma; Yenilik; 30; Haziran 1955; 22-23; Söyleşi; Karay'ın sanata ve sanatına dair bir söyleşi

Erdal, Gülen; Anket; Yenilik; 37; Ocak 1956; 70-72; Anket; 'Son bir yıl içinde en beğendiğiniz hikâye kitabı, şiir kitabı, tiyatro, film, resim sergisi hangisidir?' sorusuna Asaf, Özdemir, Orhan Hançerlioğlu, Aksal, Sabahattin Kudret, Yücel, Tahsin, Nevzat Üstün, Cumalı, Necati, Ercüment Behzat Lâv, Asaf Halet Çelebi, Yüce, Kâmrân S., Mücap Ofluoğlu ve Tahir Alangu cevap veriyor.

Erdal, Gülen; Anket; Yenilik; 38; Şubat 1956; 203-204; Anket; 'Günde, haftada, ayda kaç saatinizi sanatınıza ayırıyorsunuz?' sorusuna Asaf, Özdemir, Orhan Hançerlioğlu, Aksal, Sabahattin Kudret, Yücel, Tahsin, Nevzat Üstün, Cumalı, Necati, Ercüment Behzat Lâv, Asaf Halet Çelebi, Yüce, Kâmrân S., Mücap Ofluoğlu ve Tahir Alangu cevap veriyor.

Erdal, Gülen; Anket; Yenilik; 39; Mart 1956; 316-317; Anket; ‘Son bir iki yıl içinde sanat alanında yeni gözüken yerli sahne sanatçısı, film yıldızı, şair, hikâyeciden kimleri beğeniyorsunuz?’ sorusuna Asaf, Özdemir, Orhan Hançerlioğlu, Aksal, Sabahattin Kudret, Yücel, Tahsin, Nevzat Üstün, Cumalı, Necati, Ercüment Behzat Lâv, Asaf Halet Çelebi, Yüce, Kâmrân S., Mücap Ofluoğlu ve Tahir Alangu cevap veriyor

Erdal, Gülen; Anket; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 180-182; Anket; 1955 yılı Sait Faik hikâye armağanını alan Yücel, Tahsin ile sanatı hakkında bir konuşma

Erdost, Muzaffer; On birinci Şehrin Işıkları; Yenilik; 28; Nisan 1955; 18-19; Hikâye; Mutsuz bir adamın ruh hâlini yansıtan kısa hikâye

Ergin Sander; Yeni Yıl; Yenilik; 50; 15 Aralık 1956; 34; Şiir; Altı mısradan oluşan bu kısa şiirin teması yaşama sevincidir.

Ergüder, Özcan; Birahane Şiir Okunuyor; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 3,7; Anı; Vatan gazetesinin İngiltere muhabiri Ergüder, Özcan İngiltere’de bir birahane gördüklerini anlatıyor.

Ergüder, Özcan; Çember; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 42-48; Hikâye; Bir türlü anlaşılamayan annesi ile karısı arasında kalan bir adamın hikâyesi

Ergüder, Özcan; İmtihan; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 158-170; Hikâye; Üç arkadaş imtihanlarına çalışmak için bir arkadaşlarının evinde toplanırlar. Evin sahibi Lale hamileliğinin son dakikalarındadır. Çocuklar bir yandan ders çalışırken bir yandan Lale için endişe duymaktadırlar.

Ergüder, Özcan; Ötesi; Yenilik; 42; Haziran 1956; 242-281; Hikâye; Küçük bir çocuğu olan dul kadın yeni bir adamla tanışır. Bu adam ona hayatındaki diğer erkeklere nazaran çok iyi davranmaktadır. Kadın hayatından memnundur.

Ergüder, Özcan; Korkunçlar; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 39-65; Hikâye; Arif köyün delisidir. Hâkim, kaymakam ve iki arkadaşlarının bulunduğu bir içki meclisinde ellerindeki tabancayı Arif’e verirler. Arif ateş eder, Asım

ölür. Masadaki adamlar işin içinden nasıl çıkacaklarını düşünmeye başlarlar.

Ergüven, Abdullah Rıza; Yalnızlar; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 17; Şiir; Bir yalnızlığın dile getirildiği şiir dörder dizelik beş bentten oluşmaktadır.

Ergüven, Abdullah Rıza; Yalnızlar; Yenilik; 33; Eylül 1955; 69-70; Şiir; Şiirde bir adamın geçmişinden dolayı duyduğu bir pişmanlık söz konusu edilmiştir.

Ergüven, Abdullah Rıza; Acımsı; Yenilik; 39; Mart 1956; 275; Şiir; İnsanların yüzyıllardır süregelen yaşamları şiirin konusu olmuştur.

Ergüven, Abdullah Rıza; Acımsı; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 20; Şiir; Şiirde insanın kaybettiği güzellikler üzerinde durulmuştur.

Ergüven, Abdullah Rıza; Kesik Yürek; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 37; Şiir; Şiirde bir hayal kırıklığına yer verilmiştir.

Ergüven, Abdullah Rıza; Kaçak; Yenilik; 54; Nisan 1957; 27; Şiir; Yirmi bir dizeden oluşan bu şiirde bireyin insanlardan uzak duruşu anlatılmıştır.

Ergüven, Abdullah Rıza; Güzel Park; Yenilik; 54; Nisan 1957; 27; Şiir; Üç mısralık kısa şiir

Ergüven, Abdullah Rıza; Yaralı; Yenilik; 54; Nisan 1957; 27; Şiir; Dört mısralık kısa şiir

Ergüven, Nurettin; Salih Urallı'nın Resim Sergisi; Yenilik; 7; 15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953; 4; Tanıtım; Ünlü ressam Salih Urallı'nın sanat hayatı ve sanat görüşü hakkında

Ernart, Ege; Eğer Mevsim Baharsa; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 58; Şiir; Şiirin teması umuttur.

Ernart, Ege; Babylone'da Cinayet; Yenilik; 54; Nisan 1957; 20; Şiir; Cinayete kurban giden bir adamın dilinden yazılan bu şiir yedişer mısralık dört bentten oluşmaktadır.

Ernest Hemingway (Çev: Selimoğlu Zeyyat); Temiz, iyi aydınlatılmış bir kahve; Yenilik; 13; Ocak 1954; 28-31; Hikâye; Bir hafta evvel intihar teşebbüsünde bulunan ve kurtarılan yaşlı adam temiz ve iyi aydınlatılmış ola-

rak tasvir edilen kahveye devamlı gelmekte ve orada geç saatlere kadar kalmaktadır. Kahveci bu durumdan şikâyetçidir.

Ernest Hewingway (Çev: Selimoğlu, Zeyyat); Bir Kadının Mektubu; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 231-232; Mektup; Amerikan ordusundan bir subayla evlenen kadın kocasının bir hastalığı olduğunu öğrenir. Bunun nasıl bir hastalık olduğunu öğrenmek için doktora bu mektubu yazar.

Eroğlu, Bedîî; Ölmeyen-Unutulmayan; Yenilik; 23; Kasım 1954; 480; Şiir; Bu kısa şiir Atatürk'e ithaf edilmiştir.

Eroğlu, Bedîî; Düşün ki; Yenilik; 26; Şubat 1955; 29; Şiir; Şiirin teması ayrılıktır.

Erol Aksoy; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 36; Aralık 1955; 59-61; Haber; Ankara'daki tiyatro etkinliklerinden haberler

Erseyrek, İbrahim; Yarın Diye Bir Şey Yoktur; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 6; İnceleme; Buğra, Tarık'nın *Yarın Diye Bir Şey Yoktur* adlı hikâye kitabının tanıtımı

Erutku, Bülent; Yalnızlık; Yenilik; 54; Nisan 1957; 21; Şiir; Bir adamın çaresizliğini ve yalnızlığını dile getiren şiir serbest vezin ile yazılmıştır.

Esental, Memduh Şevket; Gençlik; Yenilik; 7; 15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953; 5; Hikâye; Kevser yeni evlenmiştir. Kocasının kanepede uyuyakaldığını gören genç kadın, eşi rahat yatabilsin diye başının altına yastık koymak ister. Yastığın yerini bulamayınca bir başka kanepede uyuyakalan annesini uyandırır. Anne bu duruma içerler.

Eskişar, Hâlit; Sanat Konuşmalarının Önemi; Yenilik; 16; Nisan 1954; 171-172; Deneme; Bir sanat dalının anlaşılması ve sevilmesinde o sanat dalı hakkında yapılacak konuşmaların önemi üzerinde durulmuştur.

Eskişar, Hâlit; Kapalı Şiirler; Yenilik; 23; Kasım 1954; 481-483; Eleştiri; Kapalı şiirleri eleştiren yazar şiirde açıklıktan yanadır bununla birlikte şiirin herhangi bir şeyi açıklamak gibi bir derdi olmadığını savunur.

Faulkner, William(Çev: Bilge Karasu); Carcassone; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 72-78; Hikâye; Hikâyede Carcassone'un sıradan yaşamı anlatılmıştır.

Faulkner, William(Çev: Bilge Karasu); Elly; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 10-30; Hikâye; Büyük annesi Elly'yi zenci arkadaşı Paul ile yan yana görür. Durumu babasına söylemesinden korkan Elly Paulla birlikte büyük anneden kurtulmanın bir yolunu bulur.

Francis Carco (Çev: Oktay Akbal); Yağmur Yağıyor; Yenilik; 23; Kasım 1954; 487; Şiir; Dörder dizelik dört bentten oluşan şiirde yağmurun verdiği mutluluk dile getirilmiştir.

Garcia, Federico Lorca (Çev: Ali Nurganali); Ballad; Yenilik; 34; Ekim 1955; 69-70; Şiir; Şiirin teması yaşama sevincidir.

Garcia, Federico Lorca (Çev: Ali Nurganali); Üç Şehir İçin Ballad; Yenilik; 34; Ekim 1955; 71-72; Şiir; Granada'nın üç nehri ve giden sevgili şiirde anlatılmaktadır.

Garcia, Federico Lorca (Çev: Bilge Karasu); Ağıt Kaside; Yenilik; 34; Ekim 1955; 66; Şiir; Bir ölünün ardından duyulan acı şiirin temasıdır.

Garcia, Federico, Lorca (Çev: Bilge Karasu); İşeyen Kalabalığın Görünümü; Yenilik; 34; Ekim 1955; 66-68; Şiir; Uzun dizelerden oluşan bu uzun şiirde kalabalıkların yalnızlığı anlatılmıştır.

Gönen, Fevzi; Sıkıntı; Yenilik; 12; Aralık 1953; 4-5; Hikâye; Yazar anlatıcı içinde bir sıkıntı ile uyanır. Bütün gün nereye gitse, kimle konuşsa, ne düşünse sıkıntısı geçmez. Nihayet iskelenin ucunda otururken vakit akşam olur.

Guillaume (Çev: Adnan Bulak); Ölen Aşk; Yenilik; 28; Nisan 1955; 22; Şiir; Şiirin teması aşktır.

Guillaume (Çev: Hüseyin Demirhan); Eğer Ölseydim Orada; Yenilik; 28; Nisan 1955; 22; Şiir; Şiirde savaş ve ölümden bahsedilmiştir.

Güvenç, Fevzi; Bahar Çıkmazı; Yenilik; 59-60; Eylül-Ekim 1957; 7-10; Hikâye; Hallerinden şikâyet eden iki genç bambaşka bir dünyanın hayalini kurmaktadır.

Güngör, Yaşar; Ali Evlendi; Yenilik; 51; Ocak 1957; 26-28,33; Hikâye; Arkadaşları, Ali'ye düğün hediyesi alabilmek için paralarını birleştirir ancak paraları ancak bir çiçek yaptırmaya yetecektir.

Günyaz, Abdülkadir; Kronikler Resim; Yenilik; 52; Şubat 1957; 20-21; Haber; Cevdet Bilgin'in resim sergisi üzerine

Günyaz, Abdülkadir; Kronikler Resim; Yenilik; 53; Mart 1957; 31-32; Tanıtım; Ayın resim etkinliklerinden haberler

Günyaz, Abdülkadir; Kronikler Resim; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 27-28; Tanıtım; Ayın başarılı resim sergilerinden haberler

Gürcan, Nedret; Festival; Yenilik; 30; Haziran 1955; 7; Şiir; Şiirde giden bir sevgilinin ardından kendini içkiye ve şiire vurduğunu itiraf eden bir adamın ruh hâli yansıtılır.

Gürcan, Nedret; Fırıldak; Yenilik; 36; Aralık 1955; 16; Şiir; Beş dizelik şiir

Güvemli, Zahir; Keskin, Yıldırım; Yenilik; 61-62; Kasım-Aralık 1957; 6,15;; *Bir Gecenin Beyliği* Keskin, Yıldırım'ın ilk romanıdır. Yayınevi eseri, yazarın ilk denemesi olmasına rağmen zevkle okunacak bir roman olarak tanıtır Zahir Güvemli Batı âleminde yazarların daha ilk romanlarında seslerini duyururken bizde böyle bir açıklama yapılmasına bir anlam veremez.

Güvenç, Ayhan; Fernand Leger; Yenilik; 36; Aralık 1955; 26-28; Biyografi; Ünlü Fransız ressam Fernand Leger'in hayatı ve sanatı üzerine

Güvenç, Ayhan; Maurice Utrillo; Yenilik; 37; Ocak 1956; 30-32; Biyografi; Ünlü Fransız ressam Maurice Utrillo'nun kısa yaşam öyküsü

H. B; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 15; Mart 1954; 133-134; Tanıtım; Bedîî Fakî'in fıkralarından oluşan *Efendime Söyleyeyim* adlı kitabın tanıtımı

Hacıhasanoğlu, Muzaffer; Atıcılık Sporu; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 29-38; Hikâye; Emin Efendi yolda eski tanışlarından Feyzullah Azmi ile karşılaşır. Azmi'nin zorlaması ile beraber sinemaya giderler. Filmin kadın kah-

ramanı Azmi'nin oyuncu arkadaşıdır. Kadın; Azmi'nin 'Meşhur olmak için namus, fazilet, haysiyet tanıma!' öğütlerine uymuş ünlü olduğunda kendisini dahi tanımamıştır.

Hâlit Eskişar; Anlam, Biçim, Öz; Yenilik; 14; Şubat 1954; 69-71; Deneme; Şiirin sadece anlamdan ya da biçimden ibaret olduğunu düşünenlere karşı anlam ve biçimin birbirinden ayrı düşünölemeyeceğı ifade edilmiştir.

Halman, Talat S.; Tosuncuk; Yenilik; 61-62; Kasım-Aralık 1957; 14; Şiir; Serbest ölçöyle kaleme alınan şiirin teması yalnızlıktır.

Hançerlioğlu, Orhan; Türk Masallarında Yunan Etkileri; Yenilik; 15; Mart 1954; 99-100; Makale; Yazıda Rönesans hakkında kısaca bilgi verilir ve Dede Korkut masalları ile Yunan mitolojisi arasındaki ilişkiye dikkat çekilir.

Hançerlioğlu, Orhan; Türk Hikâyeciliğinin Kaynakları; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 205-206; Makale; Bu yazıda hikâyeciliğimizdeki Ermeni, İskit, Hint, İran ve Yunan etkileri üzerinde durulmuştur.

Hançerlioğlu, Orhan; Türk Edebiyatı'nda Taklit Çağı; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 294-295; Makale; Yazar, Tanzimat Edebiyatı ile beraber edebiyatımızda taklit çağının yaşandığını anlatıyor.

Hançerlioğlu, Orhan; Dostum Sabahattin; Yenilik; 28; Nisan 1955; 17-19; Sohbet; Orhan Hançerlioğlu, arkadaşı, Sabahattin Kudret Aksal'ı anlatıyor.

Harun, Kenan; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 33; Eylül 1955; 72-74; İnceleme; Salâh Birsal'in *Hacivat'ın Karısı* adlı şiir kitabı üzerine değerlendirmeler

Hepworth, Brian E. (Çev: Ünal Boduroğlu); Dünyanın Sonu; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 173-179; Hikâye; Derek o akşam çok mutsuzdur, dünyanın sonunun geldiğini düşünmektedir ki odada babasının cansız bedeni ile karşılaşır.

Herbert Read (Çev: Ali Avni Öneş); San'at ve Eğitim; Yenilik; 22; Ekim 1954; 423-424; Deneme; V. Sanat Tenkitçileri kongresine katılmak üzere İstanbul'a gelen Herbert Read'in sanat ve eğitim üzerine düşönceleri

Hisar, Abdülhak Şinasi; ; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 46; Anı; Cahit Sıtkı'nın ardından Varlık dergisinde çıkan yazı

Hughes, Lanston (Çev: Nuyan- Ömer Atılâ S); Pirinç Tarlaları; Yenilik; 58; Ağustos 1957; 14; Şiir; Otuz dokuz dizeden oluşan şiirin teması geçim kaygısıdır.

Hurrem Akdeniz; Anam İçin; Yenilik; 24; Aralık 1954; 521; Şiir; Şiirde anne sevgisi dile getirilmiştir.

Hüenalp, Ayhan; Söyleyin Anama Ağlamasın; Yenilik; 12; Aralık 1953; 5; Şiir; Beşer dizelik iki bentten oluşan bu şiirde şive taklidi vardır ve vurulan ve ölmek üzere olan bir adamın dilinden yazılmıştır.

Hüenalp, Ayhan; Garip; Yenilik; 25; Ocak 1955; 23; Şiir; Beş dizelik şiir

Hüenalp, Ayhan; Yürüyenler; Yenilik; 27; Mart 1955; 14; Şiir; Kararsızlık üzerine altı dizelik şiir

Hüenalp, Ayhan; İskele; Yenilik; 27; Mart 1955; 14; Şiir; Yalnızlık üzerine üç dizelik şiir

Hüenalp, Ayhan; Ellerim Kan İçindeydi; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 16; Şiir; İnsanların birbirine zulmünü anlatan şiir beşer dizelik üç bentten oluşmaktadır.

Hüenalp, Ayhan; İyi ve hüzünlü günlerin şairi Tarancı öldü; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 36-38; Anı; Cahit Sıtkı'nın ardından Tercüman'da çıkan yazı

Hüenalp, Ayhan; Soğan Kokan Rüzgârlar; Yenilik; 50; 15 Aralık 1956; 17-21; Hikâye; Birlikte yaşayan bir kadın ve erkek her günün bir diğerine benzediğinden dolayı içten içe şikâyetçidir.

Hüenalp, Ayhan; Mesut İnsanlar Fotoğrafçısı Ziya Osman Saba; Yenilik; 53; Mart 1957; 10-11; Deneme; Yazarın Ziya Osman Saba'nın ölümü ve toplumun sanatçılara değer vermediği üzerine düşünceleri

Hüenalp, Ayhan; Islık Çalmasını Unutan Adam; Yenilik; 58; Ağustos 1957; 24-26; Hikâye; Hikâyenin kahramanı adam hayatın kendisini yordüğünü düşünür. Hikâye boyuncu adamın duygu ve düşüncelerine yer verilmiştir.

- Irgat, Cahit; Rezalet; Yenilik; 10; Ekim 1953; 2; Şiir; Sürdürülmekte olan hayata mizahi bir yaklaşım getiren şiir serbest ölçü ile yazılmıştır.
- İ.Minnetoğlu, Vecdi Bürün; Aşka Kitakse; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 195; Tanıtım; Tirali'nin *Aşka Kitakse* adlı öykü kitabı üzerine
- İlhan K.Mimaroğlu; Ankara'da Musiki; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 324-326; Haber; İzmir'deki sanat etkinliklerine dair
- İlhan K.Mimaroğlu; Kronikler Müzik; Yenilik; 25; Ocak 1955; 41; Tanıtım; Adnan Saygun'un konser haberi
- İlhan, Attilâ; Şaşı Rıdvan Şaşı; Yenilik; 7; 15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953; 5; Şiir; Şiirde bir adamın fiziki ve ruhi özelliklerini yansıtılmıştır.
- İlhan, Attilâ; Bonaparte Sokağı; Yenilik; 11; Kasım 1953; 5; Şiir; Onar dizelik iki bentten oluşan şiirde Bonaparte Sokağı tasvir edilmiştir.
- İlhan, Attilâ; Yaratıcı Olmak; Yenilik; 13; Ocak 1954; 33-34; Deneme; 'Yaratıcı olmamak sanatçı olmamaktır.' diyen yazar, yaratıcı olmakla yazarlık arasındaki bağı açıklıyor.
- İlhan, Attilâ; Kronikler Sinema; Yenilik; 13; Ocak 1954; 44-45; Tanıtım; Bir Hollywood yapımı olan *Viva Zapata* filminin tanıtımı
- İlhan, Attilâ; Tiyatro-Sinema; Yenilik; 14; Şubat 1954; 94-96; Tanıtım; *Düñkü Çocuk, Yarın Başka Olacaktır, Herşeye Rağmen ve Kanlı İhtilal* oyunlarının tanıtımı
- İlhan, Attilâ; Tiyatro-Sinema; Yenilik; 15; Mart 1954; 140-142; Haber; *Ağa Düşen Kadın* ve *Makine* filminin tanıtımı
- İlhan, Cengiz; Böyle Bir Havada; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 6; Hikâye; '*İnsan böyle bir havada hayatından memnun olamaz.*' cümlesinin sıklıkla tekrarlandığı bu hikâyede yağmurlu, soğuk bir havada üşüyen bir adamın aklından geçirdiklerine şahit oluruz.
- İlter], Şahap Sıtkı; Hisar'da; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 18-24; Hikâye; Hisar'da bir çınar daha devrilir; bundan böyle Süleyman'ın kahvesi ve Hisar gölgesiz kalacak ve ağları kurutacak çınar bulunmayacaktır.

- İlter], Şahap Sıtkı; Yol Üstü; Yenilik; 34; Ekim 1955; 25-30; Hikâye; Bir köy yolu üzerinde arabaları bozulan iki arkadaş birkaç saat köyde vakit geçirmek zorunda kalırlar. Önce vaktin nasıl geçeceğini kara kara düşünen hikâyenin kahramanı çok kısa bir süre içerisinde bu düşüncesinden dolayı pişman olur ve oraya öğretmen olarak atanmak istediğini yeni tanıştığı köylülere söyleyerek oradan ayrılır.
- İlter], Şahap Sıtkı; Kaçak; Yenilik; 37; Ocak 1956; 23-29; Hikâye; Hikâyede Bingazi siperlerinde bir bacağını kaybeden adamın çaresizliği ve annesi karşısındaki mahcubiyeti anlatılır.
- İlter], Şahap Sıtkı; Küçük Adam; Yenilik; 38; Şubat 1956; 152-156; Hikâye; Anlatıcı her akşam meyhanede aynı adamla karşılaşır. Kimseyle konuşmayan çekingen tavırlı bu adam sessizce içip gitmektedir. Bir gece yazar anlatıcı ile adam yolda karşılaşırlar. Adam bir kaldırım taşına oturmuş, ağlıyordur.
- İlter], Şahap Sıtkı; Aşk; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 29-34; Hikâye; Hikâyede cezaevinde sohbet eden iki arkadaştan biri diğerine sevdiği kadını anlatmaktadır.
- İlter], Şahap Sıtkı; Yaşamaya Layık Olan; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 24-30; Hikâye; Hikâyede bir adamın kendisi hakkında düşündükleri ve aklından geçirdikleri söz konusu edilmiştir.
- İlter], Şahap Sıtkı; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 46; 15 Ekim 1956; 45; Tanıtım; *Salah Birsal'in Günlük'ü* adlı kitabın tanıtımı
- İlter], Şahap Sıtkı; Cahit Sıtkı'nın ardından; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 43-46; Anı; Cahit Sıtkı'nın ardından Zafer'de çıkan yazı
- İlter], Şahap Sıtkı; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 50; 15 Aralık 1956; 45-46; Tanıtım; Melih Cevdet Anday'ın şiirlerinden oluşan *Yanyana* isimli şiir kitabı tanıtılmıştır.
- İlter], Şahap Sıtkı; Yeni şiir dili yeni şiir anlayışı; Yenilik; 51; Ocak 1957; 15; Sohbet; Yazar, bir önceki sayıda yayımlanan Necatigil'in Kongo şiiri ile Uyar, Turgut'ın Akçaburgazlı Yekta'nın mahkeme kararını aldığında

söylediği mezburdur adlı şiirlerinin yeni şiirin bütün özelliklerini taşıdığını ifade eder.

İlter], Şahap Sıtkı; Bu Saatlerde; Yenilik; 52; Şubat 1957; 9-10; Hikâye; İki işçi arasında çıkan kavga uzun sürmez ve işçiler işlerine kaldıkları yerden devam ederler.

İlter], Şahap Sıtkı; Duvarlar Ardında; Yenilik; 57; Temmuz 1957; 22-24; Hikâye; Hikâyede birkaç mahkûmun duygu ve düşünceleri dile getirilmiştir.

İmzasız; Yetkin, Suut Kemal Anketimize Cevap Veriyor; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 1; Anket; Bugünkü edebiyatın milletler arası bir değeri olup olmadığı ve edebiyatımızın devletin desteğine ihtiyaç duyup duymadığı üzerine bir anket

İmzasız; Paul Eluord Öldü; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 2; Haber; Paul Eluord'un ölüm haberi

İmzasız; Olanlar-Bitenler 'Dil Davası'; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 2-3; Eleştiri; Anayasa dilinin değiştirilmesi; yeni yerleşmiş kelimelerin çıkarılıp eski unutulmuş kelimelerin yeniden anayasada kullanılması üzerine bir eleştiri

İmzasız; Olanlar Bitenler 'Beneddetto Croce'; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 3; Tanıtım; Benedetto Croce'nin *İfade İlmi ve Genel Lengüistik Olarak Estetik, Şiir, Estetiğin Dua Kitabı* adlı kitaplarının tanıtımı

İmzasız; François Mauriac; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 3; Biyografi; 52 Nobel mükâfatını kazanan Fransız Mauriac'ın kısa yaşam öyküsü

İmzasız; Fransa'da Roman Mükâfatları; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 3; Haber; Fransa'daki roman mükâfatları üzerine

İmzasız; Konserler; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 5; Haber; Ayın konser etkinliklerinden haberler

İmzasız; *Şiirin İlkeleri* ve Türk basını; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 6-7; Haber; Birsal, Salâh'in *Şiirin İlkeleri* adlı kitabının Türk basınındaki yankıları

İmzasız; *Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda*; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 7; Kitap Tanıtımı; Cahit Külebi'nin *Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda* adlı kitabının tanıtımı

İmzasız; Jean'ın *Vahşi Kız*'ı Dram Tiyatrosunda; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 8; Oyun Tanıtımı; Modern Fransız tiyatro edebiyatının dünyaca tanınmış yazarı Anouilh'un *Vahşi Kız* adlı dramının ülkemizde sahnelenmesi üzerine

İmzasız; Şarlo Avrupa'da; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 8; Film Tanıtımı; Şarlo'nun son filmi *Sahne Işıkları*'nın sahnelenmesi üzerine

İmzasız; Ataç, Nurullahla Bir Konuşma; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 1,7; Söyleşi; Yeni şiir, yeni şiirin yadırganması, sanat eserinin değeri, edebiyatımızda küfür, edebiyatımızda konuların birbirine yaklaşması, devrik cümle ile yazmak üzerine bir söyleşi

İmzasız; Basında Fikir ve Sanat; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 2-3; Haber; Basında fikir ve sanat üzerine çıkan yazılar.

İmzasız; Ataç, Nurullah ve Süleyman Efendi; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 5; Anı; Ataç, Nurullah 'Yazık oldu Süleyman Efendi'ye' mısraını kendisinin değil Hikmet Feridun Es'in meşhur ettiğini anlatıyor.

İmzasız; Kitaplar; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 6-7; Kitap Tanıtımı; Vüs'at. O. Bener'in hikâye kitabı *Dost*, Oktay Rıfat'ın şiir kitabı *Aşağı Yukarı*, Par, Arif Hikmet'in şiir kitabı *İki Kemal*'in tanıtımı

İmzasız; Nihat Sami Banarlı Diyor ki; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 1,7; Söyleşi; Banarlı'nın dil konusundaki düşünceleri, lisanımızın zenginleşmesine dair düşünceleri, Türk yazarlarının kullandıkları dil, bugünkü edebiyatımızın milletler arasındaki değeri, sık sık ortaya atılan akademi ihtiyacı fikri üzerine bir söyleşi

İmzasız; Olanlar-Bitenler; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 2; Haber; Basında sanat hakkında çıkan yazılar

İmzasız; Basında fikir ve sanat; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 7; Haber; Basında çıkan fikir ve sanat yazıları

- İmzasız; İbnülemin M. Kemal'in Jübilesi; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 1; Haber; Tanınmış ilim adamı mütefekkir ve bibliyografya ustası İ.M. Kemal'e İstanbul Üniversitesi'nde yapılan jübilenin haberi
- İmzasız; Olanlar-Bitenler; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 1; Sanat; Sanat dünyasından haberler
- İmzasız; Günlük tutuyor musunuz?; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 3; Anket; Colette, Henri Calet, Julien Green'in günlük üzerine düşünceleri
- İmzasız; Kitaplar; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 6; Kitap tanıtımı; Nimet Borovalı'nın *Çağdaş Türk Şairleri Antolojisi* ile Yaşar Kemal'in *Sarı Sıcak* adlı hikâye kitabının tanıtımı
- İmzasız; Hâlikarnas Balıkcısı Cevat Şakir Anketimize Cevap Veriyor; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 1,8; Anket; Yazarın dil, edebiyat ve edebiyatımıza devlet desteği verilmesi konusundaki düşünceleri
- İmzasız; Olanlar-Bitenler; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 2; Haber; Ayın kültür ve sanat faaliyetlerine dair
- İmzasız; Gelişen Yerli Filmciliğimiz; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 8; Film tanıtımı; Lütfü O. Akad'ın *Kanun Namına* adlı filminin vizyona girmesi üzerine
- İmzasız; Olanlar-Bitenler; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 2; Haber; Sanat ve edebiyata dair haberler
- İmzasız; Kitaplar; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 6-7; Kitap Tanıtımı; Akbal, Oktay'ın hikâye kitabı *Bizans Definesi*, Aksal, Sabahattin Kudret'in *Gün Işığı* ve İbrahim Tekelioğlu'nun *İlki* isimli şiir kitabı ile Hikmet Erhan'ın *Acemiler* adlı romanının tanıtımı.
- İmzasız; Yerli Filmciliğimiz Üzerine; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 8; Söyleşi; Ünlü rejisör Lütfi Akad'ın yeni yeni kıpırdanmaya başlayan yerli filmciliğimiz ve Türk filminin başlıca dertleri üzerine düşünceleri

İmzasız; Ayın Tiyatro Hareketleri; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 8; Haber; Ayın tiyatro etkinliklerinden haberler

İmzasız; Kitaplar; Yenilik; 7; 15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953; 6-7; Kitap tanıtımı; Nezihe Meriç'in *Boz Bulanık* isimli hikâye kitabı, Necatigil, Behçet'in *Evler* isimli şiir kitabının tanıtımı

İmzasız; Malraux ve Moravia İstanbul'da; Yenilik; 8; 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953; 1,8; Haber-yorum; İtalyan Edebiyatı'nın en büyük ismi Moravia ile Fransız romancı, tenkitçi ve düşünür Malraux'un İstanbul'a gelişi ve bu duruma gazetecilerin kayıtsız kalışı üzerine

İmzasız; Varlık'ın 20. Yılında Yaşar Nabi'ye 5 Soru; Yenilik; 8; 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953; 1,6; Söyleşi; Varlık'ın bunca yıl devam etmesinin sebebi, Varlık'ın en az ve en çok ne zaman satıldığı, Varlık karşısında diğer dergilerin durumu üzerine bir söyleşi

İmzasız; Varlık'ın 20. Yılı İçin Ne Diyorlar?; Yenilik; 8; 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953; 6; Haber; Basında Varlık dergisi hakkında çıkan yazılar

İmzasız; Kitaplar; Yenilik; 8; 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953; 6-7; Kitap tanıtımı; *İnsansız Şehir* (Orhan Hançerlioğlu'nun Hikâyeleri), *Kuyudaki Zenci* (Caldwell'in Hikâyeleri), *Kasımpatları* (John Steinbeck'in Hikâyeleri) ve *Şişhane'ye Yağmur Yağıyor* (Haldun Taner'in Hikâyeleri) kitaplarının tanıtımı

İmzasız; Kitaplar; Yenilik; 9; Eylül 1953; 6-7; Kitap tanıtımı; *Modern Türk Şiiri Antolojisi* (Özkök, Lütfi), *Eşref'ten Hicviyeler* (Şair Eşref'in şiirleri) kitaplarının tanıtımı

İmzasız; Olanlar-Bitenler; Yenilik; 10; Ekim 1953; 2-3; Haber; Sanat ve edebiyat dünyasından haberler

İmzasız; Kitaplar; Yenilik; 10; Ekim 1953; 6-7; Kitap tanıtımı; *Canım Anadolu* (Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun çeşitli yazıları), *Oyun* (Orhan Hançerlioğlu'nun romanı) ve birkaç çeviri kitabın tanıtımı

İmzasız; Olanlar-Bitenler; Yenilik; 11; Kasım 1953; 2-3; Haber; Sanat ve edebiyat dünyasından haberler

İmzasız; Kitaplar; Yenilik; 11; Kasım 1953; 6-7; Kitap tanıtımı; *Anıtkabir* (Fazıl Hüsnü'nün şiirleri), *Om Mani Padme Hum* (Asaf Hâlet Çelebi'nin şiirleri), *Yaşamak Herkesin Hakkı* (Sabih Şendil'in şiirleri), *Edebiyat Ansiklopedisi* (Füruzan Hüsrev) adlı kitapların tanıtımı

İmzasız; Olanlar-Bitenler; Yenilik; 12; Aralık 1953; 2-3; Haber; Sanat ve edebiyat dünyasından haberler

İmzasız; Kitaplar; Yenilik; 12; Aralık 1953; 7; Kitap tanıtımı; *İnsanlardan Ayrı* (Öneş, Ali Avni Öneş'in şiirleri), *Mustafa Kemal Türküsü* (Sunullah Arısoy'un şiirleri), *Şaki İbrahim Destanı* (Öneş, Ali Avni Öneş), Kanık], Orhan Veli *İçin* (Adnan Veli Kanık'ın Anı kitabı)

İmzasız; Olanlar-Bitenler; Yenilik; 13; Ocak 1954; 46; Haber; Fransa'daki roman armağanları

İmzasız; Kapak içi notları; Yenilik; 15; Mart 1954; 144; Açıklama; Dergiye gelen metinlerin bir tasnife tabi tutulduğu ve bu tasnife göre dergide yayımlandığı açıklanmıştır.

İmzasız; Kitaplar; Yenilik; 16; Nisan 1954; 181-182; Kitap tanıtımı; Ziya Gökalp'in *Bütün Şiirleri* ile Walt Whitman'ın *Çimen Yaprakları* kitaplarının tanıtımı

İmzasız; Onun Ölümü Karşısında Türk Basını; Yenilik; 18; Haziran 1954; 283; Haber; Sait Faik'in ölümü üzerine basında çıkan haberler

İmzasız; Adı Geçmek; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 373; Sohbet; Ünlü isimlere dergi sayfalarında laf atarak adını duyurmaya çalışan kişiler üzerine

İmzasız; Çirkin Bir Soruşturma; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 373-375; Sohbet; Bir derginin başlattığı 'En sevmediğiniz üç şair ve üç hikâyeci kimdir?' sorusu eleştiriliyor.

İmzasız; Çağımızın en ünlü ressamlarından Matisse öldü; Yenilik; 24; Aralık 1954; 515-516; Haber; Çağın ünlü ressamlarından Matisse'in ölüm haberi

İmzasız; Kitaplar; Yenilik; 24; Aralık 1954; 530-532; Tanıtım; *Ekilmemiş Topraklar* (Orhan Hançerlioğlu'nun romanı), *Denizin İlk Yükselişi* (Necati Cumalı'nın şiirleri)

İmzasız; Şarlo ve *Sahne Işıkları*; Yenilik; 25; Ocak 1955; 2; Sohbet; Şarlo'nun *Sahne Işıkları* adlı oyunundan notlar

İmzasız; Batılı Bir Toplum Yaratmak İçin; Yenilik; 25; Ocak 1955; 3; Sohbet; Batılı bir toplum yaratmak için yapılanlar ve yapılması gerekenler üzerine

İmzasız; Olanlar-Bitenler; Yenilik; 25; Ocak 1955; 4-5,7-16; Haber; Sanat ve edebiyat dünyasından haberler

İmzasız; Henri de Toulouse-Lautrec; Yenilik; 26; Şubat 1955; 2; Biyografi; Henri de Toulouse-Lautrec'in yaşamı ve eserleri

İmzasız; Açık Hesap; Yenilik; 26; Şubat 1955; 3; Açıklama; Derginin dağıtımı konusunda çıkan sıkıntılar üzerine

İmzasız; Sanatta Çağlar; Yenilik; 26; Şubat 1955; 3; Deneme; Yeni Türk Edebiyatı'nın hazırlayıcısı olarak Şinasi ve sonrasını gören yazar bu sanat anlayışının gençler tarafından yaşatılmasını dilemektedir.

İmzasız; Olanlar-Bitenler; Yenilik; 26; Şubat 1955; 4-16; Haber; Sanat ve edebiyat dünyasından haberler

İmzasız; Bu Sütun; Yenilik; 27; Mart 1955; 3; Açıklama; Derginin maddi sorunlarının okurla paylaşılmasından memnun olanlar kadar bundan hoşlanmadıklarını belirtenler de vardır. Sütunda bu konuda bir açıklama yapılır.

İmzasız; Kültür Bağı; Yenilik; 27; Mart 1955; 3; Sohbet; Komşu ülkelerde yaşayan Türklerle aramızdaki bağı kopmaması için kurulacak kültür bağında yapılması gerekenler üzerine bir yazı

İmzasız; Olanlar-Bitenler; Yenilik; 27; Mart 1955; 5-13; Haber; Sanat ve edebiyat dünyasından haberler.

İmzasız; Kapak resmi ressamı Albert Marquet; Yenilik; 28; Nisan 1955; 2,43; Biyografi; Kapak resmi ressamı Albert Marquet'in kısa yaşam öyküsü

İmzasız; Aydın'ın Sorumluluğu; Yenilik; 28; Nisan 1955; 3; Sohbet; Parçada yazdığı yazının, söylediği sözün sorumluluğunu yüklenen kişiye aydın denildiği ve aydın yetiştirmenin çok zor olduğu anlatılmaktadır.

İmzasız; Olanlar-Bitenler; Yenilik; 28; Nisan 1955; 4-12; Haber; Sanat ve edebiyat dünyasından haberler

İmzasız; Esendal'ın hayatı; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 2; Biyografi; Memduh Şevket Esendal'ın kısa yaşam öyküsü

İmzasız; Sait Faik'in hayatı; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 2; Biyografi; Sait Faik'in kısa yaşam öyküsü

İmzasız; İki büyük hikâyeciyi anış; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 3; Anı; Memduh Şevket Esendal ile Sait Faik'e dair hatıralar

İmzasız; Olanlar-Bitenler; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 4-11; Haber; Sanat ve edebiyat dünyasından haberler

İmzasız; Ali Ulvi; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 43; Biyografi; Karikatürist Ali Ulvi'nin kısa yaşam öyküsü

İmzasız; Kapak resmi ressamı: Signac; Yenilik; 30; Haziran 1955; 2; Biyografi; Kapak resmi ressamı: Signac'ın kısa yaşam öyküsü

İmzasız; Olanlar-Bitenler; Yenilik; 30; Haziran 1955; 4-7; Haber; Sanat ve edebiyat dünyasından haberler.

İmzasız; Ferruh Doğan; Yenilik; 30; Haziran 1955; 43; Biyografi; Karikatürist Ferruh Doğan'ın kısa yaşam öyküsü

İmzasız; Tennessee Williams İstanbul'da; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 48-50; Söyleşi; Tennessee'in piyes yazmaya nereden ve nasıl başladığı, piyeslerini nasıl yazdığı ve en beğendiği piyesi üzerine bir söyleşi

İmzasız; Ezra Pound; Yenilik; 32; Ağustos 1955; 23-24; Biyografi; II. yüzyıl Amerikan Edebiyatı'nın güçlü kadın şairlerinden Ezra Pound'un kısa yaşam öyküsü

İmzasız; Federico Garcia Lorca; Yenilik; 34; Ekim 1955; 65; Biyografi; Federico Garcia Lorca'nın kısa yaşam öyküsü

- İmzasız; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 37; Ocak 1956; 86-87; Tanıtım; Köksal, Ahmet'in *Aşk Şiirleri Antolojisi* kitabı hakkında
- İmzasız; Sanat Gazetesi; Yenilik; 38; Şubat 1956; 128, 241; Haber; Kültür ve sanat etkinliklerinden haberler
- İmzasız; Sanat Gazetesi; Yenilik; 39; Mart 1956; 240; Haber; Ayın sanat ve kültür etkinliklerinden haberler
- İmzasız; Sıkıcı edebiyat ve sanatta yerlilik üzerine, *Yenilik*, 39, Mart 1956, 337-342
- İmzasız; Sanat Gazetesi; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 116, 213; Haber; Ayın sanat ve kültür etkinliklerinden haberler
- İmzasız; Yenilik yazarlarının adresleri; Yenilik; 42; Haziran 1956; 216; Açıklama; Yenilik yazarlarının adresleri
- İmzasız; Sanat Gazetesi; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 1,105; Haber; Ayın kültür ve sanat etkinliklerinden haberler
- İmzasız; Bir Edebiyat Sözlüğü; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 97; Haber; Otto Spies'in hazırladığı edebiyat sözlüğü üzerine
- İmzasız; Sanat Gazetesi; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 1,; Haber; Ayın kültür ve sanat etkinliklerinden haberler
- İmzasız; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 51; Haber; Ankara Küçük Tiyatro'da sahnelenen Korku adlı oyundan notlar
- İmzasız; Kronikler Müzik; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 53; Haber; Leyla Gencer'in Avrupa'da elde ettiği başarılar üzerine
- İmzasız; Sanat gazetesi; Yenilik; 51; Ocak 1957; 1-2; Haber; Ayın sanat ve kültür haberleri
- İmzasız; Sanat gazetesi; Yenilik; 52; Şubat 1957; 2-4; Haber; Ayın sanat ve kültür etkinliklerinden haberler
- İmzasız; Ziya Osman Saba bir hatıra oldu; Yenilik; 52; Şubat 1957; 13-15; Haber; Ziya Osman Saba'nın ölümünün ardından basında çıkan yazılar
- İmzasız; Sanat gazetesi; Yenilik; 53; Mart 1957; 2-3; Haber; Ayın kültür ve sanat etkinliklerinden haberler

İmzasız; Sanat gazetesi; Yenilik; 54; Nisan 1957; 2-3, 29-30; Haber; Ayın sanat ve kültür etkinliklerinden haberler

İmzasız; Sanat gazetesi; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 2-5; Haber; Ayın kültür ve sanat etkinliklerinden haberler

İmzasız; Sanat gazetesi; Yenilik; 56; Haziran 1957; 2; Haber; Ayın sanat ve kültür haberleri

İmzasız; Ataç'ın ölümü üzerine basında çıkan yazılar; Yenilik; 56; Haziran 1957; 3-30; Anı; Ataç'ın ölümü üzerine basında çıkan yazılar

İmzasız; Sanat gazetesi; Yenilik; 57; Temmuz 1957; 2; Haber; Ayın sanat ve kültür haberleri

İmzasız; Ataç'ın ölümü üzerine basında çıkan yazılar; Yenilik; 57; Temmuz 1957; 3-19; Haber; Ataç'ın ölümü üzerine basında çıkan yazılar

İmzasız; VII. Dil Kurultayının Yankıları; Yenilik; 57; Temmuz 1957; 19; Sohbet; VII. Dil Kurultayının aksayan yönleri üzerine

İmzasız; Sanat gazetesi; Yenilik; 58; Ağustos 1957; 2; Haber; Ayın sanat ve kültür etkinliklerinden haberler

İmzasız; Sanat gazetesi; Yenilik; 59-60; Eylül-Ekim 1957; 2; Haber; Ayın sanat ve kültür etkinliklerinden haberler

İmzasız; Kitaplar; Yenilik; 61-62; Kasım-Aralık 1957; 2; Tanıtım; Cemal Süreya'nın *Üvercinka*, Şahap Sıtkı'nın *Çırılçıplak*, M. Buyrukçu'nun *Acı*, Edip Cansever'in *Yer Çekimli Karanfil*, Vüsat Bener'in *Yaşamamız*, İsmail Sivri'nin *Yeşil Pancurlu Ev* adlı kitaplarının kısa tanıtımları

J. Paul Sartre (Çev: Yiğit Okur); J. Paul Sartre St. Germain Des-Pres Existentialisme'ini Anlatıyor; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 27-32; Deneme; Existentialisme üzerine bir deneme

Jacob, Max (Çev: Salâh Birsell); Genç Bir Şaire Öğütler; Yenilik; 49; 1 Aralık 1956; 3-6; Sohbet; Max Jacob; genç şaire, şiirde somutlamak, gerçekçi olmak, sıkılmamak, ıvır zıvır şeyler okumamak, boyuna çalışmamak, birkaç sanatla birden ilgilenmemek, kelimeleri sevmek üzerine öğütlerde bulunuyor.

- Jammes, Francis (Çev: Aksal, Sabahattin Kudret); Andre Gide'e Mektup; Yenilik; 7; 15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953; 2; Mektup; Francis Jammes'in dostu Gide'e yazdığı mektup
- John Dos Passos (Çev: Ülkü Tamer); Arenadaki Güvercinler; Yenilik; 58; Ağustos 1957; 15; Hikâye; İspanya'da sıcak bir yaz günü Sosyalist Partisi'nin üyeleri büyük toplantı için bir araya gelirler.
- John Wain (Çev: Feyyaz Kayacan); Kötü Şey; Yenilik; 46; 15 Ekim 1956; 43; Şiir; Ayrılık üzerine yazılmış tercüme şiir
- Jorge de Luma (Çev: Ünal Boduroğlu); Calabar; Yenilik; 35; Kasım 1955; 68-69; Şiir; Bu şiirde hüznün ne büyük bir sevinç olduğu dile getirilir.
- Juan Roman Jimenez (S. N. Urallı); Gece Neşesi; Yenilik; 54; Nisan 1957; 19; Şiir; Dokuz mısradan oluşan bu kısa şiirde yaşama sevinci üzerine yazılmıştır.
- Juan Roman Jimenez (S. N. Urallı); Nocturne De Meguer; Yenilik; 54; Nisan 1957; 19; Şiir; Yalnızlık üzerine yazılmış bu tercüme şiir farklı dize sayılarındaki bentlerden oluşmuştur.
- Jules Supervielle (Çev: İlhan Berk); Uysallık; Yenilik; 15; Mart 1954; 127; Şiir; Şiir ağaçların uysallığını ve başlarına gelene sessizce boyun eğdiklerini anlatmaktadır.
- Jules Supervielle (Çev: İlhan Berk); Yeryüzü Pişmanlığı; Yenilik; 15; Mart 1954; 128; Şiir; Şiir on dört dizeden oluşmuştur, teması pişmanlıktır.
- K[akınç], Tarık Dursun; Hikâye Yerine Gececek Aşk Mektubu; Yenilik; 22; Ekim 1954; 428-430; Hikâye; Yazar sevgilisi için bu mektubu kaleme alır.
- K[akınç], Tarık Dursun; Dağbaşında; Yenilik; 26; Şubat 1955; 20-23; Hikâye; Hikâyede otomobillerinin arızalanması nedeniyle dağ başında mahsur kalan dört arkadaşın birbirlerine yaklaşım tarzlarını konu alınmıştır.
- Kabaağaçlı, İsmet; Hâlikarnas Balıkçısı'ndan Fıkralar; Yenilik; 9; Eylül 1953; 6; Anı; Cevat Şakir'in hazırcevaplılığı üzerine fıkralar

Kadioğlu, S. H.; Şehir Tiyatrosu'nun Komedi Kısımında Cevat Fehmi'nin *Kadıköy İskelesi*; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 8; Oyun tanıtımı; Cevat Fehmi'nin *Kadıköy İskelesi* adlı oyunundan notlar

Kafka, Franz (Çev: Adalet Cimcoz); Franz Kafka'dan Milena'ya Mektuplar; Yenilik; 15; Mart 1954; 109-110; Mektup; Kafka ve Milena'nın aşk mektupları

Kafka, Franz (Çev: Adalet Cimcoz); Franz Kafka'dan Milena'ya; Yenilik; 57; Temmuz 1957; 27-28; Mektup; Kafka'nın sevdiği kadın Milena'ya yolladığı mektup

Kafka, Franz (Çev: Halûk Halûk); Bir Sarhoşla Konuşma; Yenilik; 38; Şubat 1956; 187-191; Hikâye; Anlatıcı yolda perişan kıyafetli bir genç ile karşılaşır. Genç, anlatıcıya Paris'in sahiden bir rüya şehri olup olmadığını sorar.

Kafka, Franz (Çev: Naim Tiralı); Komşu; Yenilik; 9; Eylül 1953; 3,8; Hikâye; Yazıhanenin karşısına Harras isminde bir adam taşınır. Yazar anlatıcı bu yeni komşusuyla hiç tanışmaz ancak nasıl biri olduğunu hep merak edecektir.

Kahnweiler, Daniel-Henry (Çev: Nuyan-S., Ömer Atılâ); Paul Klee; Yenilik; 42; Haziran 1956; 222-230; Biyografi; İsviçreli ressam Paul Klee hakkında

Kâmran S.Yüce; Son; Yenilik; 27; Mart 1955; 8; Şiir; Dört dizelik şiir

Kandaş, Kemal; Kişilik Dedikleri Üzerine; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 24-27; Deneme; Yazarın sanat eseri ile sanatçının kişiliği arasında kurduğu bağlantı ile Tahsin Yüce'e bu konuda karşı çıkışı.

Kandaş, Kemal; Can; Yenilik; 30; Haziran 1955; 31; Şiir; Dört dizelik şiir

Kandaş, Kemal; Problem ve bir karşılaştırma; Yenilik; 32; Ağustos 1955; 9-12; Deneme; Yeni şiir ve problemleri üzerine bir deneme.

Kandaş, Kemal; Tezgah; Yenilik; 35; Kasım 1955; 19-23; Deneme; Eski şiirin hak ettiği değeri görememesini bir talihsizlik olarak gören yazar yeni şiirin de yıkıcı olmaktan çıkarak arayıcı bir yola girdiğini belirtir.

- Kandaş, Kemal; Kronikler Bir Deneme Hakkında; Yenilik; 38; Şubat 1956; 226-228; Eleştiri; Kemal Kandaş, İhsan Akay'ın *Sait Faik üzerine bir deneme*' adlı yazısını eleştiriyor.
- Kandaş, Kemal; Alet yapan-sanat yapan ve Huxley'i tartışma; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 8-11; Makale; İlk insanların sanata yönelişi ve günümüzün sanatı ve sanatçısı hakkında
- Kandaş, Kemal; İşini bilen zorla Freud gerçek saygısı ve oyunun şartı; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 71-78; Deneme; Yazar şiir ve sanatın ne olduğu sorusuna yanıt aramış ve yeni şiirimiz üzerinde durmuştur.
- Kandaş, Kemal; En Tatlısı; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 82; Şiir; Beş dizelik şiir
- Kandaş, Kemal; Sanatta Evrika ve Rodin'in Heykeli; Yenilik; 51; Ocak 1957; 16-17; Makale; Sanat, sanatçı ve eleştirmen üzerine yazılmış bu yazı, sanatçının eserini ortaya koyarken özgür olması gerektiğini ve eleştirmenin sanatçıyı daha ileriye ulaştırmak için yol göstermesi gerektiğini belirtiyor.
- Kandaş, Kemal; Şeref veren ahbaplıklar dışında; Yenilik; 53; Mart 1957; 28-29; Sohbet; Yeni şiir karşısında eski şiirin durumu ve Ziya Osman Saba ile Cahit Sıtkı'nın sanat anlayışları üzerine
- Kandaş, Kemal; Geceler, gemiler, yalnızlık ve perdeler; Yenilik; 54; Nisan 1957; 15; Şiir; Dört bölümden oluşan bu şiirde geceler, gemiler, yalnızlık ve perdeler konu edilmiştir.
- Kandaş, Kemal; Şiir ve Kalıp; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 14-15; Makale; Makalede, şiirde kullanılan vezinler ve bu vezinleri kullanmanın gerekliliği üzerinde durulmuştur.
- Kanık], Orhan Veli; Vatan İçin; Yenilik; 24; Aralık 1954; 513; Şiir; Üç dizelik şiir
- Kanık], Orhan Veli; Ayrılış; Yenilik; 24; Aralık 1954; 513; Şiir; Üç dizelik şiir
- Kanık], Orhan Veli; Anlatamıyorum; Yenilik; 24; Aralık 1954; 513; Şiir; Şairin çaresizliğini dile getirdiği şiir on bir dizeden oluşmaktadır.

Kanık], Orhan Veli; Sere Serpe; Yenilik; 24; Aralık 1954; 514; Şiir; Şiir on dizeden oluşmaktadır.

Kanık], Orhan Veli; Cımbızlı Şiir; Yenilik; 24; Aralık 1954; 514; Şiir; Beş dize-lik şiir

Kanık], Orhan Veli; Söz; Yenilik; 24; Aralık 1954; 514; Şiir; Sevgiliye ithaf edilen şiir on bir dizeden oluşmaktadır.

Kanık], Orhan Veli; Sakal; Yenilik; 24; Aralık 1954; 514; Şiir; Şairin kendini anlattığı şiir on iki dize ile yazılmıştır.

Kaplan, Mehmet; Hacivat'ın Karısı ve Birsal, Salâh; Yenilik; 52; Şubat 1957; 5-8; Makale; Kaplan, *Hacivat'ın Karısı* adlı şiir kitabından yola çıkarak Salâh Birsal'in şiir anlayışını, üslubunu ve onu diğer sanatçılardan ayıran özelliklerini dile getiriyor.

Karabulut, Mehmet; Yalnızlık; Yenilik; 32; Ağustos 1955; 48; Şiir; Şiirin teması yalnızlıktır.

Karabulut, Mehmet; Ankara'ya Geldim; Yenilik; 35; Kasım 1955; 25; Şiir; Ankara'ya gelen birinin hisleri dört dörtlükten oluşan bu şiirin konusudur.

Karabulut, Mehmet; Değişmeler; Yenilik; 36; Aralık 1955; 52; Şiir; Beş dizeden ibaret bu kısa şiirde değişimlerin umut vereceği anlatılmaktadır.

Karabulut, Mehmet; Yarın; Yenilik; 38; Şubat 1956; 179; Şiir; Bu kısa şiirde söz konusu edilen yarına, geleceğe dair inançtır.

Karabulut, Mehmet; İnger; Yenilik; 39; Mart 1956; 276-277; Şiir; Dünyanın durumu, sürdürülen yaşam ve yeryüzündeki insanlar şiirin imkânları kullanılarak anlatılmıştır.

Karabulut, Mehmet; Gülümseme; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 62-63; Şiir; Şiir üç bölümden oluşmuştur, yorgun ve çaresiz bir adamın her şeye rağmen gülümsemeyi dilemesi söz konusudur.

Karabulut, Mehmet; Gene Marçallar; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 28; Şiir; Şiir beşer dizelik dört bentten oluşmaktadır.

Karabulut, Mehmet; Tebrizlim; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 74-75; Şiir; Beşer dizelik beş bentten oluşan şiirin teması aşktır.

Karabulut, Mehmet; Mustafa Kemal; Yenilik; 48; 15 Kasım 1956; 8-9; Şiir; Atatürk sevgisini anlatan serbest ölçülü şiir

Karabulut, Mehmet; Odamda; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 13; Şiir; Otuz iki dizeden oluşan bu şiirde odasında oturmakta olan bir adamın daldığı düşüncelere yer verilmiştir.

Karabulut, Mehmet; Hiçbir şey söylenemez; Yenilik; 61-62; Kasım-Aralık 1957; 15; Şiir; Uzun dizelerden oluşan bu uzun şiirin teması çaresizliktir.

Karagöz, Bedri; Arrive Derci İstanbul; Yenilik; 50; 15 Aralık 1956; 40-41; Şiir; İstanbul'dan ayrı düşen bireyin hüznünü anlatan şiir dörder mısralık sekiz bentten oluşmuş ve serbest ölçü ile yazılmıştır.

Karakan, Hüseyin; Ölüm Dünyasında Bir Hektarlık Arazi; Yenilik; 42; Haziran 1956; 285-286; Şiir; İnsanlardan kaçışın işlendiği şiir dörder dizelik on bentten oluşmaktadır.

Karaören, Sami; '*Denizin İlk Yükselişi*' Dolayısıyla Cumalı'nın şiiri; Yenilik; 27; Mart 1955; 30-31; İnceleme; Cumalı'nın yeni çıkan '*Denizin İlk Yükselişi*' adlı şiir kitabı ve sanatı hakkında bir inceleme

Karaören, Sami; Kronikler Kitap; Yenilik; 28; Nisan 1955; 39-40; İnceleme; Cahit Külebi'nin *Yeşeren Otlar* adlı şiir kitabı üzerine

Karaören, Sami; Karabulut'a Mektup; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 45-46; İnceleme; Karabulut, Mehmet'un *Marçal Akşamları* adlı şiir kitabı üzerine

Karasu, Bilge; Beşinci Gün; Yenilik; 22; Ekim 1954; 432-436; Hikâye; Sarıkuma köyünde yaşayan çocuk arkadaşlarını alışveriş yapmaları için Bebekçi Osman'a götürür. Hikâye bir çocuğun sahip olduğu merhameti dile getirmektedir.

Karasu, Bilge; Batı Ülkesinden Gelen Esmer Çocuk; Yenilik; 39; Mart 1956; 257-258; Şiir; Şiir farklı sayılardaki dizelerin oluşturduğu bentlerle kurulmuştur. Şiirde bir çocuğa hitap edilmektedir.

Karasu, Bilge; Nereden de Andım Şimdi; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 136-146; Hikâye; Hikâyede bir kadının iç konuşmalarına yer verilmiş ve onun evladına olan sevgisi anlatılmıştır.

Karasu, Bilge; Çatal; Yenilik; 54; Nisan 1957; 12-21; Hikâye; Suat, Müşfik'in en yakın arkadaşıdır fakat Müşfikler köyden taşınacaktır. Suat arkadaşının gitmesini istemez. Müşfik bir gün dönüp geldiğinde ise Suat'ı bulamayacaktır.

Karasu, Bilge; Anahtar; Yenilik; 58; Ağustos 1957; 16-22; Hikâye; Çocuk üvey babası Reşit Bey'in cebinde bulduğu anahtarla şüphelerini birleştirir. Babası annesini aldatıyordur. Annesinden bu durumu gizleyemez ancak Reşit Bey kısa bir süre sonra hayatını kaybedecektir.

Karkavitsas, Antreas (Çev: Ahmet Angın); Süngercilerin Hayatı; Yenilik; 23; Kasım 1954; 484-486; Hikâye; Süngerci Rafalias deniz altından sünger çıkarmaya çalıştığı bir gün dev gibi bir balıkla karşılaşır. Rafalias ve arkadaşları şaşkındır.

Karl Shapiro (Çev: Feyyaz Kayacan); Kuşların İçyüzü; Yenilik; 50; 15 Aralık 1956; 20-21; Şiir; Ozanların kuşlar hakkında düştükleri yanılgıyı dile getiren şiir üç bentten oluşmaktadır.

Kaya, Ahmet; İlk Gençlik; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 27; Şiir; Dört dörtlükten oluşan bu şiirde gençliğin ilk yıllarından bahsedimiştir.

Kayacan, Feyyaz; Thomas Stearns Eliot; Yenilik; 21; Eylül 1954; 407-408; Biyografi; Çağdaş İngiliz şair Eliot ve sanatı üzerine

Kayacan, Feyyaz; Kayacan, Feyyaz'ın Londra Günlüğü'nden: Tanrı ve Güneş; Yenilik; 28; Nisan 1955; 24-26; Sohbet; Kayacan, meyhanede yeni biriyle tanışır. Adam bir yandan içer bir yandan İsa'dan ve onun yaşamından bahseder. Nihayet son kadehini alıp sessizce meyhaneden ayrılır.

Kayacan, Feyyaz; Feyyaz Kayacan'ın Londra Günlüğü'nden Sığınak; Yenilik; 30; Haziran 1955; 14-18; Anı; Londra'da karısından ve sevdiklerinden uzakta bir adamın anıları

Kayacan, Feyyaz; Kayacan, Feyyaz'ın Londra Dönüşünden: Şair Alvin; Yenilik; 32; Ağustos 1955; 15-20; Anı; Kayacan, Feyyaz, şair Alvinle tanışma hikâyesini anlatıyor.

Kayacan, Feyyaz; Londra Günlüğü; Yenilik; 33; Eylül 1955; 1-9; Anı; Feyyaz Kayacan'ın Londra hatıraları

Kayacan, Feyyaz; Kayacan, Feyyaz'ın Londra Günlüğü'nden: Postacı Kızı Vera; Yenilik; 34; Ekim 1955; 10-23; Hikâye; Bir apartmanın bodrum katında oturan ve Max ile tanışan Vera kendini kısa bir süre sonra nikâh dairesinde bulacaktır.

Kayacan, Feyyaz; Kayacan, Feyyaz'ın Londra Günlüğü'nden: Tütüncü Gareth; Yenilik; 35; Kasım 1955; 33-48; Anı; Yazar Londra'da geçirdiği günlerden birinde Tütüncü Gareth ile tanışır. Savaş ve yokluğun hüküm sürdüğü yıllarda Gareth onun için iyi bir arkadaş olacaktır.

Kayacan, Feyyaz; Kayacan, Feyyaz'ın Londra Günlüğü'nden: Postacı kızı Vera arttırmaya nasıl konuldu?; Yenilik; 37; Ocak 1956; 50-63; Anı; Yazarın Londra'da tanıştığı arkadaşlarından biri de Mrs. Valley'dir. Yazar Valley'e Türkçe öğretir. Aralarında Valley'in de bulunduğu birkaç arkadaş sığınakta buluşur ve Vera için övgüler düzmeye başlarlar.

Kayacan, Feyyaz; Hiçoğlu'nun Çıkmazı; Yenilik; 39; Mart 1956; 288-305; Hikâye; Hiçoğlu insanlar arasında bir ismi olmadan yaşar. Hayatı boyunca birinin çıkıp kendisine isim vermesini bekler. Bir gün Hiçoğlu'nun ayakları yerden altı cm yükselir, o bunu isimsizliğine bağlar. Halk Hiçoğlu'nu bu durum nedeniyle yargılamayı düşünürken postacı çıkıp herkesin yanıldığını Hiçoğlu'nun da bir ismi olduğunu açıklar.

Kayacan, Feyyaz; Bir Daha Yapmam; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 148-154; Hikâye; Amaçsızca kitap çalan bir adam iyi kalpli bir polis memuru tarafından gözaltına alınır. Polis memurunun iyi niyeti sayesinde kitap çalan adam özgürlüğüne kavuşacaktır.

Kayacan, Feyyaz; İstanbul Zeybeği; Yenilik; 48; 15 Kasım 1956; 19-35; Hikâye; Lomas Londra'nın şiir yazmasına engel olduğunu düşünür ve sanatını icra edebilmek için dünyanın pek çok yerini dolaşır. İstanbul zeybeği Suavi ise Lomasla aynı fikirdedir, İstanbul'dan yola çıkar, Londra'ya gelir.

Kayacan, Feyyaz; Suavi'yi Gördünüz Mü?; Yenilik; 53; Mart 1957; 12-15; Hikâye; Hikâyenin kahramanı İlhan hikâye boyunca İstanbul zeybeği Suavi'yi arayacak ancak bulamayacaktır.

Kazancakis, Nikos (Çev: Ahmet Angın); Domuz Yumurtası; Yenilik; 25; Ocak 1955; 34-35; Hikâye; Bir Giritli evinde misafir ağırlar. Hikâye bu evde bir araya gelen misafirlerin konuşmaları ve düşünceleri üzerine kurulmuştur.

Keller, Hellen (Çev: Sevgi Batur); Üç Aydınlık Gün; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 216-223; Deneme; Tanınmış Amerikan yazar Keller bir buçuk yaşında kendini hem kör hem sağır bırakan ağır bir hastalık geçirir. Parçada bir gün aydınlığa kavuşursa neleri görmek istediğini anlatmıştır.

Keskin, Yıldırım; Bernard Bimont '*Fransız Trubu*'; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 8; Oyun tanıtımı; Bimont'un Küçük Sahne'de sahnelenen piyesinin tanıtımı

Keskin, Yıldırım; Batı'dan Alacağımız; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 202-204; Sohbet; Yazıda Batı'nın kafasını almak için önce bir Batılının nasıl düşündüğünü bilmenin gerektiği anlatılmıştır.

Keskin, Yıldırım; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 238; Haber; Antoine de Saint'in romanı *Savaş Pilotu*'nun tanıtımı

Keskin, Yıldırım; Kitaplar; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 326; Kitap tanıtımı; *Bu Dağın Ardı* (Muzaffer Hacıhasanoğlu'nun hikâyeleri)

Keskin, Yıldırım; Kitaplar; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 326-327; Kitap tanıtımı; *Günün Adamı* (Haldun Taner'in piyesi)

Keskin, Yıldırım; Kitaplar; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 375-377; Kitap tanıtımı; *Ararken* (Nurullah Ataç'ın denemeleri), *Alın Yazısı* (Erskine Caldwell), *Eski Zaman Beyleri* (Gogol'ün Hikâyeleri);

Keskin, Yıldırım; Kitaplar; Yenilik; 23; Kasım 1954; 481-482; Kitap tanıtımı; *Bereketli Topraklar Üzerinde* (Orhan Kemal'in Romanı), *İnsanların Dünyası* (A de Saint Exupéry'nin romanı)

Keskin, Yıldırım; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 25; Ocak 1955; 37; Tanıtım; Necatigil'in Goes'den çevirdiği *Tedirgin Gece* romanının tanıtımı

Keskin, Yıldırım; İki genç kız iki nesil; Yenilik; 54; Nisan 1957; 9-11; İnceleme; Fransız romancı Françoise Sagan'ın *Bonjour Tristesse* ile *Chocolates for Breakfast* adlı romanlarının incelenmesi

Keskin, Yıldırım; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 26-27; Tanıtım; Fransız yazar Herve Bazin'in ödül kazanan eseri *Qui J'ose Almer* adlı kitabın tanıtımı

Keşiş Anello Oliva (Çev: Sait Maden); İlkel Şiirler Tanrılama; Yenilik; 51; Ocak 1957; 10-11; Şiir; Kulun Tanrı'ya yakarışını dile getiren bu şiir yetmiş bir dizeden oluşmaktadır.

Kıyotsugu (Çev: Ülkü Tamer); Sotoba Komachi; Yenilik; 59-60; Eylül-Ekim 1957; 13-14; Tiyatro; Bu kısa oyunda iki rahip Koyosan'dan Koto'ya giderken yolun yanbaşıda bir kütükte oturan, çoktan ölmüş Ono'nun ruhu ile karşılaşır.

Kocabekir, Rafet A.; Bir Tepsinin Düşündürdükleri; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 5; Şiir; Kış mevsimin düşündürdükleri üzerine yazılmış şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.

Kocabıyık, Kerim; Biz Bize; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 63; Şiir; Değişik dize sayılarındaki bentlerden oluşan bu şiirin teması aşktır.

Kocagöz, Hâilî; Don Kışot; Yenilik; 9; Eylül 1953; 7; Şiir; Üç dizelik şiir

Kocagöz, Hâilî; Söke'yi Ayaklarınıza Seriyorum; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 224-225; Şiir; Yedi bentten oluşan şiirde Söke ve güzellikleri anlatılmaktadır.

Kocagöz, Hâilî; Babama Ağıt; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 225; Şiir; Şiir kaybedilen bir babanın ardından yazılmıştır.

Kocagöz, Hâilî; Hint Rakkaseleri; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 225; Şiir; Hint Rakkaselerini anlatan şiir sekiz dizeden ibarettir.

Kocagöz, Samim; Hikâye Yazmak Kolaydır; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 1,2,7; Sohbet; Arkadaşlarının nasıl hikâye yazdığını sormaları

üzerine yazar, bu yazısında, mütevazı bir tavrıla biraz da çekinerek hikâye yazmanın inceliklerini dile getirir.

Kocagöz, Samim; Gazete; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 6; Fıkra; Bir taşra kasabasında oturan delikanlı gazetelerde çıkan kimi haberlere tepki göstermektedir.

Kocagöz, Samim; Çakı; Yenilik; 8; 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953; 5-6; Hikâye; Babasıyla pamuk tarlasında çalışan delikanlı yevmiyelerinin kadınlarla eşit olmasına itiraz eder, beklediği karşılığı bulamayınca ise istifa eder.

Kocagöz, Samim; Gençlik Bu; Yenilik; 13; Ocak 1954; 12-14; Hikâye; Fadime'nin Ahmet ile evliliği kadınlar arasında hep alay konusu olmuştur. Fadime bu konuşulanlara içerlese de bu durum Ahmet'in umurunda değildir, karısını sevmektedir.

Kocagöz, Samim; Teneke; Yenilik; 16; Nisan 1954; 168-170; Hikâye; Teneke çalan hırsızın peşine düşen bekçi ile mahalleli uzun süren bir kovalamacanın sonunda bir sürprizle karşılaşır.

Kocagöz, Samim; Hatice Kadınla Konuşma; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 207-208; Sohbet; Yazar köylüyü anlatmak konusunda derginin bir önceki sayısında kendisini eleştiren Ataç'a bu metin ile ironik bir cevap vermiştir.

Kolaylı], Neyzen Tevfik; Afrodit; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 3; Şiir; Yedi dörtlükten oluşan ve hece ölçüsü ile yazılan şiir Afrodit'e övgüdür.

Konör; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 39; Mart 1956; 318-321; İnceleme; Dağlarca'nın armağan kazanan yapıtı *Âsû* üzerine bir inceleme

Konur; Sanat ve Düşünce; Yenilik; 58; Ağustos 1957; 22-23; Deneme; Nurettin Şazi Kösemihal'in *Sanat ve Düşünce* adlı kitabından Doğu düşüncesinden Batı düşüncesine geçiş konusu alınmıştır.

Konur; Yanlışlara Karşı; Yenilik; 59-60; Eylül-Ekim 1957; 11-12; Eleştiri; Öztürkçecilik adına yapılan çalışmaların dile zarar verdiğini düşünen

yazar, dile bağımsızlığını kazandırmanın yolunun kelimelerin değiştirilmesi ile değil dildeki yabancı etkilerin silinmesiyle olacağını, bunun da ancak dilin gramerinin incelenmesi ile mümkün olduğunu anlatıyor.

Köksal, Ahmet; Kızılırmak'ın Özlemi; Yenilik; 22; Ekim 1954; 440; Şiir; Şiirde Kızılırmak kıyılarına duyulan özlem dile getirilmiştir.

Köksal, Ahmet; Bahar Türküsü; Yenilik; 22; Ekim 1954; 441; Şiir; Şiirde baharın gelişyle duyulan mutluluk söz konusudur.

Köksal, Ahmet; Güne Bakan; Yenilik; 22; Ekim 1954; 441; Şiir; Şiirin teması umuttur.

Köksal, Ahmet; Görünüşe Aldanma; Yenilik; 26; Şubat 1955; 21; Şiir; Altı dize-
lik bu şiirde şair görüldüğü gibi olmadığını anlatır.

Köksal, Ahmet; Güz Uğultusu; Yenilik; 28; Nisan 1955; 32; Şiir; Sekiz dize-
den ibaret şiirin teması yaşama sevincidir.

Köksal, Ahmet; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 40-41; Tanıtım;
Cengiz Yörük'ün *Yoldaki Taşlar* hikâye kitabı

Köksal, Ahmet; Anadolu Kar Altında; Yenilik; 30; Haziran 1955; 11-13; Soh-
bet; Kış mevsiminin zorluklarının Anadolu'dan görünümünü anlatan bir
yazı

Köksal, Ahmet; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 74-76; Tanıtım;
Fali Rıfkı'nın *Atatürk'ün Bana Anlattıkları* adlı kitabı üzerine

Köksal, Ahmet; Memleket Havası; Yenilik; 33; Eylül 1955; 71; Şiir; Dörder di-
zeli beş bentten oluşan şiirin teması memleket sevgisidir.

Köksal, Ahmet; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 34; Ekim 1955; 73-75; Tanıtım;
Suat Taşer'in şiir kitabı *Haraç Mezat*'ın tanıtımı

Köksal, Ahmet; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 37; Ocak 1956; 84-86; Tanıtım;
Ümran Nazif'in hikâyelerinden oluşan *Tepedeki Ev* hakkında

Köksal, Ahmet; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 38; Şubat 1956; 217-219; Tanıtım-
İnceleme; Hâlim Yağcıoğlu'nun *Kasım Rüzgârı* adlı şiir kitabı hakkında

Köksal, Ahmet; Günsel'e Ağıt; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 18; Şiir; Dörder di-
zeli dört bentten oluşan şiir kaybedilen bir insanın ardından yazılmıştır.

- Köksal, Ahmet; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 198-199; Tanıtım; Ümit Yaşar Oğuzcan'ın *Aşkımızın Son Çarşambası* adlı şiir kitabı üzerine
- Köksal, Ahmet; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 42; Haziran 1956; 305-306; İnceleme; Nedret Gürcan'ın *Yaşadıkça Aşk* adlı kitabı hakkında
- Köksal, Ahmet; Panayır; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 19-22; Sohbet; Anadolu'daki bir panayır yerinden notlar
- Köksal, Ahmet; Atatürk Dünya Önünde; Yenilik; 48; 15 Kasım 1956; 4-11; Sohbet; Atatürk'ün milletler arası dostluk, dünya görüşü ve insanlık ülküsü yolundaki düşünceleri üzerine bir yazı
- Köksal, Ahmet; Cahit Sıtkı'da Ölüm; Yenilik; 49; 1 Aralık 1956; 8-15; İnceleme; Cahit Sıtkı'nın şiirlerinde önemli bir yere sahip olan ölüm teması ve bu temanın şiirlerine nasıl yansıdığına dair bir inceleme yazısı
- Köksal, Ahmet; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 51; Ocak 1957; 32-33; Tanıtım; Hâlim Yağcıoğlu'nun şiirlerinden oluşan *Anzelha* adlı kitabın tanıtımı
- Köksal, Ahmet; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 52; Şubat 1957; 16-17; Tanıtım; Behçet Necatigil'in *Eski Toprak* adlı şiir kitabının tanıtımı
- Köksal, Ahmet; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 53; Mart 1957; 33; Tanıtım; Oktay Rıfat'ın *Perçemli Sokak* adlı şiir kitabının tanıtımı
- Köksal, Ahmet; Acılı Türkü; Yenilik; 54; Nisan 1957; 13; Şiir; Şiir on üç mısradan ibarettir ve çocuk sevgisi şiirin temasını oluşturur.
- Kuçuradi İonna(Çev: A. Turan Oflazoğlu); İntentio; Yenilik; 61-62; Kasım-Aralık 1957; 10; Şiir; Yunanca aslında çevrilen şiirde; bir adamın umut ve umutsuzluk cereyanındaki arzuları dile getirilir.
- Kuçuradi İonna(Çev: A. Turan Oflazoğlu); Cüceler; Yenilik; 61-62; Kasım-Aralık 1957; 11; Şiir; Yunanca aslından çevrilen şiirde cambazhanede sürekli dans etmekten yürümeyi unutan iki cambazın hikâyesi anlatılıyor.

- Kuçuradi İonna(Çev: A. Turan Oflazoğlu); Haber; Yenilik; 61-62; Kasım-Aralık 1957; 11; Şiir; Soğuk duvarlar arasında iyi kötü bir haber bekleyen adamın umutsuzluğu şiirin konusudur.
- Kurtça Yaşar; Kronikler Resim; Yenilik; 48; 15 Kasım 1956; 41-42; Haber; M. Ayataç, Ü.Demirarslan ve N. Özgiray adlı ressamların bir araya gelerek Haberler Bürosu'nda eserlerini göstermeleri üzerine bir yazı
- Kurtça, Yaşar; İki Sergi; Yenilik; 9; Eylül 1953; 4,8; Haber; Ressamlar Derneği'nin 45 ressamın iştirakiyle açtığı sergi münasebetiyle ressamlar Leyla Gamsız, Mehmet Yücetürk, Eli Yağcıoğlu ve Adnan Varınca'nın sanatları hakkında
- Kurtça, Yaşar; Kronikler Resim; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 200; Tanıtım; Pindaros ve Martha Tözge'nin resim sergileri
- Kurtça, Yaşar; Kronikler Resim; Yenilik; 42; Haziran 1956; 300-302; Tanıtım; Paris'teki Türk ressamları hakkında
- Kuru, Mahmut; Orman Takvimi; Yenilik; 30; Haziran 1955; 25; Şiir; Ormanların yok edilmesi üzerine yazılmış şiir
- Kutlar, Onat; Acı'nın Gözleri ve 'Müspet Tıp' Sorunu; Yenilik; 61-62; Kasım-Aralık 1957; 3-4; Eleştiri; Ömer Faruk Toprak; Acı romanında Muzaffer Buyrukçu'yu müspet tiplere yer vermediği için eleştirir. Onat Kutlar romanın realist olduğunu ve bu nedenle yazarın eserinde iki ayrı kutba yer vermesi gerekmediğini belirtir.
- Küçümen, Zihni; Tazelenen Eski Dert; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 19-21; Eleştiri; Tiyatromuz, yönetmenler, oyuncular ve eleştirmenler üzerine bir eleştiri
- Külebi, Cahit; Küçük Hanım'ın Kendisi; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 1; Şiir; Küçük hanımın kişisel özelliklerinin ve beğenilerinin anlatıldığı serbest vezinli şiir
- Külebi, Cahit; M.Ş.E; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 12-13; Sohbet; Memduh Şevket Esendal'ın ölümü üzerine

Külebi, Cahit; Ataç, Nurullah'a; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 7; Şiir; Ataç, Nurullah'a ithaf edilmiş bu şiir üç dördlükten oluşmaktadır.

Langston Hughes (Çev: Tirali); Sıla Türküsü; Yenilik; 24; Aralık 1954; 526; Şiir; Her gelen trenle memleketini özleyen ve ağlamamak için kendini zor tutan adamın ruh hali söz konusudur.

Larrouments, Rene (Çev: İlhan Türker); Georges Duhamel; Yenilik; 16; Nisan 1954; 158-160; Biyografi; Georges Duhamel'in yaşam öyküsü

Lav, Ercüment Behzad; -Mau Mau Şiirlerinden- Banyo; Yenilik; 34; Ekim 1955; 4; Şiir; Hizmetli olduğu evde, evin sahiplerinin evde olmadığı bir gün banyoya giren kadın evin efendisine ansızın yakalanır.

Lav, Ercüment Behzat; Angola Maymunları; Yenilik; 10; Ekim 1953; 5; Şiir; Şiir, beyaz adamın Angola'yı işgalini konu almıştır.

Lav, Ercüment Behzat; Defol-Defol; Yenilik; 28; Nisan 1955; 11; Şiir; Şiir I'den IX'a kadar numaralandırılmış, her bölüm dört kısa dizeyle kurulmuş ve her bölümün ilk dizesi 'Bir zenci düşünüyordu.'cümlesi ile başlamıştır.

Lav, Ercüment Behzat; Mau-Mau; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 9; Şiir; Mau Mau örgütünün işgalcilerle mücadelesini anlatan şiir dörder dizelik beş bent ile kurulmuştur.

Lav, Ercüment Behzat; Sehpada Bayrak; Yenilik; 32; Ağustos 1955; 13-14; Şiir; Kenya'da Mau Mau şeflerinden General Itote'nin idama mahkûm edilmesi üzerine yazılan şiir

Lav, Ercüment Behzat; -Mau Mau Şiirlerinden-

Beyaz Karıncalar; Yenilik; 36; Aralık 1955; 9; Şiir; Yeryüzündeki savaşa bir yergi olan bu şiir serbest nazmın imkânları kullanılarak kaleme alınmıştır.

Lover, Samuel (Çev: L. Sami Akalın); Dünür; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 10; Şiir; Bir kadın ve bir adamın evliliklerine dair karşılıklı konuşmasından oluşan bu şiir sekizer dizelik üç bentten oluşmaktadır.

- M Sami Yaşar; Anlatamadığım Şey; Yenilik; 11; Kasım 1953; 4; Şiir; Dünyanın dert çekecek kadar uzun olmadığını anlatan şiir dörder dizelik dört bentten oluşmaktadır ve serbest vezinle kaleme alınmıştır.
- M. Sami Aşar; Kanadı Kırık Cam; Yenilik; 37; Ocak 1956; 21-22; Şiir; Hastalık karşısında duyulan çaresizliğin anlatıldığı şiir altışar dizelik yedi bentten oluşmaktadır.
- M. Ş. E; Sinema; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 14-17; Hikâye; Kulüp Sineması'nda gösterime giren filmin ikinci devresi, sinemaya gelenler, yaşlı kadınlar, genç kızlar, nişanlılar, beyler, hanımlar ve onların hayat hikâyeleri.
- Maden Sait; İlkel Şiirler; Yenilik; 53; Mart 1957; 18-19; Şiir; İlkel şiirler başlığı altında on kısa, tercüme şiir verilmiştir.
- Maden, S.; Dogua Ecinnisine Yaranma; Yenilik; 61-62; Kasım-Aralık 1957; 5; Şiir; Taha kabilesinden Umaru Sanda adlı ozanın, yerliler ava çıkmadan önce, kır tanrılarından yardım dilemesini anlatan bir türkü
- Maugham, Somerset (Çev: Ali Avni); Somerset Maugham'ın Günlüğü; Yenilik; 7; 15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953; 4-5; Günce; Başarı, karakter ve yazarın kendisi üzerine
- Mauriac, François; François Mauriac'a göre Ernest Heminway; Yenilik; 24; Aralık 1954; 508-509; Sohbet; Nobel ödüllü François Mauriac'ın gözünden Ernest Heminway
- Maurois, Andre; Ölümden On Beş Dakika Önce; Yenilik; 27; Mart 1955; 20-21; Sohbet; Bir Fransız dergisinin açtığı; 'Ölümden on beş dakika önce insanlara ne söylemek isterdiniz?' sorusuna Andre Maurois'in verdiği cevap
- Maurois, Andre (Çev: Ali Avni Öneş); Özel Evrenler; Yenilik; 13; Ocak 1954; 9-11; Deneme; Maurois, Marcel Proust'un; 'Evren hepimiz için bir gerçektir ama her birimiz için başka başkadır.' sözünden hareketle insanların içinde bulunduğu duygu ve düşünce dünyalarından bahsediyor.

- Max Jacop (Çev: Salâh Bîrsel); Genç Bir Şaire Öğütler; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 7-10; Sohbet; Parçada yazarın şiir ve şair üzerine düşünceleri söz konusudur.
- Mehmet Emin Özen; Yeni Türküler; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 369; Şiir; Şiir yeni düzene yeni bir türkû olması dileğiyle yazılmıştır.
- Michel Seuphor (Çev: S., Ömer Atılâ); Bir Öncü Ressam Piet Mondrian; Yenilik; 38; Şubat 1956; 160-163; Biyografi; Hollandalı ressam Michel Seuphor'un kısa yaşam öyküsü
- Mimaroğlu, İlhan K.; Müzik 'İstanbul'da'; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 6; Haber; İstanbul'daki müzik faaliyetleri üzerine
- Mimaroğlu, İlhan K.; Ayın Müzik Hareketleri; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 6; Haber; İstanbul ve Ankara'daki müzik etkinlikleri
- Mimaroğlu, İlhan K.; Ayın Müzik Hareketleri; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 6; Haber; İstanbul ve Ankara'daki müzik hareketleri
- Mimaroğlu, İlhan K.; Ayın Müzik Hareketleri; Yenilik; 7; 15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953; 7; Haber; Ankara'daki bale müsamerelerinden haberler
- Mimaroğlu, İlhan K.; Pıllak İnkılâbı; Yenilik; 9; Eylül 1953; 2; Haber-yorum; Plaklar, yeni çıkanlar, nasıl çalıştıkları ve özellikleri üzerine
- Mimaroğlu, İlhan K.; İlhan Usmanbaş ile bir konuşma; Yenilik; 11; Kasım 1953; 4; Söyleşi; Söyleşi değerli bestekârimız Usmanbaş'ın kısaca hayatı, çalışmaları, Türk sanat musikisinin bugünkü vaziyeti üzerinedir.
- Mimaroğlu, İlhan K.; Ayın Müzik Hareketleri; Yenilik; 12; Aralık 1953; 6; Haber; Ayın müzik etkinliklerinden haberler.
- Mimaroğlu, İlhan K.; Kronikler Müzik; Yenilik; 13; Ocak 1954; 38-42; Haber; Ayın müzik etkinliklerinden haberler
- Mimaroğlu, İlhan K.; Müzik; Yenilik; 16; Nisan 1954; 186-189; Haber; İstanbul ve Ankara'daki müzik etkinliklerinden haberler
- Mimaroğlu, İlhan K.; Müzik; Yenilik; 24; Aralık 1954; 536-538; Haber; Ayın müzik etkinlikleri

Mimaroğlu, İlhan K.; Kronikler Müzik; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 39-40; Haber; Ankara'da Trio ve Apaydın'ın konser etkinlikleri

Mimaroğlu, İlhan K.; Kronikler Müzik; Yenilik; 30; Haziran 1955; 39-40; Haber; Ankara'da Suna Kan'ın konseri

Minnetoğlu, İbrahim; Üsküdar; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 7; Şiir; Şairin Üsküdar'a olan sevgisini dile getirdiği şiir serbest nazmın imkânları kullanılarak kaleme alınmıştır.

Minnetoğlu, İbrahim; Perde; Yenilik; 16; Nisan 1954; 167; Şiir; On sekiz dizeden oluşan şiirde hayat ile tiyatro arasında bir benzerlik kurulmuştur.

Minnetoğlu, İbrahim; Mektup; Yenilik; 16; Nisan 1954; 167; Şiir; Yirmi dört dizelik şiirin teması sevgiliye duyulan özlemdir.

Minnetoğlu, İbrahim; Hemşire; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 25; Şiir; Şiir Cahit Sıtkı'ya ithaf edilmiştir.+

Moore, Henry (Çev: Nuyan); Heykelcinin Amaçları; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 33-36; Deneme; Bir heykeltıraş; tabîî kanunları gözlemleyerek kendi eserlerini ve diğer heykeltıraşların eserlerini eleştirerek geçmiş tecrübelerinden, kişiliğinden faydalanarak heykelde belli niteliklerin son derece önemli olduğu sonucuna varır. Bu sonuçlar anlatılmıştır.

Muzaffer Erdost; Ölü; Yenilik; 11; Kasım 1953; 4; Şiir; On altı dizeden oluşan şiirde bir ölünün hâli dile getirilmiştir.

Muzaffer Orhan; Boş Ver Mehmet Ağa; Yenilik; 10; Ekim 1953; 8; Hikâye; Kızını evlendirecek parayı bulamayan Mehmet ağaya kızının eski sevgilisinin yardım sözü vermesini anlatır.

Müftüler, Latife; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 13; Ocak 1954; 45; Tanıtım; *Bu Akşam Semerkant'ta* oyununun tanıtımı

Müftüler, Latife; Tiyatro; Yenilik; 16; Nisan 1954; 184-185; Haber; İstanbul ve Ankara'daki tiyatro etkinliklerinden haberler

Müftüler, Latife; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 236-238; Tanıtım; *Sokakta, Cinayet Var* ve *Melek Hanım'ın Kıskançlığı* oyunlarının tanıtımı

Müftüler, Lâtife; Tiyatro; Yenilik; 12; Aralık 1953; 6-7; Haber; Ayın tiyatro etkinliklerinden haberler.

Mükerrem K. Su; Üç Kayıp; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 33-34; Anı; Cahit Sıtkı'nın ardından Zafer'de çıkan yazı

Nafiz Erdem; Ağıt; Yenilik; 23; Kasım 1954; 481; Şiir; Şiir Atatürk'e ithaf edilmiştir

Necatigil, Behçet; Dolmak, boşalmak; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 1; Şiir; Hastalığı nedeniyle kendini çaresiz hisseden bireyin duygularını yansıtan serbest vezinli şiir

Necatigil, Behçet; Kırık Cam; Yenilik; 8; 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953; 3; Şiir; Şiirde hâlimden şikâyet eden bir adamın ruh hâli verilmiştir.

Necatigil, Behçet; Anlamak; Yenilik; 18; Haziran 1954; 257; Şiir; Bu şiir Sait Faik'in yaşam öyküsünü anlatmaktadır.

Necatigil, Behçet; Üstümüzdeki; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 338; Şiir; Siyah değil renkli giyinin diye hitap eden şair şiirinde mutluluk üzerinde durmuştur.

Necatigil, Behçet; Işığı Kesen Duvarlar; Yenilik; 23; Kasım 1954; 465; Şiir; Hüznün hayatımızdaki yerine dikkat çeken şiir dörder dizelik altı bentten oluşmaktadır.

Necatigil, Behçet; Uzun Ev; Yenilik; 25; Ocak 1955; 9; Şiir; Şiirde genç bir kızın şahit olduğu bir hadiseden bahsedilir.

Necatigil, Behçet; Tekinsiz; Yenilik; 27; Mart 1955; 5; Şiir; Geçmiş günlerin insan üzerinde bıraktığı acı ve kaygıyı dile getiren şiir dört dörtlükten oluşmaktadır.

Necatigil, Behçet; Edebiyat Matinesi; Yenilik; 28; Nisan 1955; 7; Şiir; Şiirde edebiyatın değer görmemesi yerilmiştir.

Necatigil, Behçet; Eşyalar Sessizlik; Yenilik; 33; Eylül 1955; 13; Şiir; Dörder dizelik dört bentten oluşan şiirde eşyalar ile insanlar arasında bağlantı kurulmuştur.

Necatigil, Behçet; Onur, Rüştü'ü anış; Yenilik; 36; Aralık 1955; 10; Sohbet; Onur, Rüştü'un ardından

Necatigil, Behçet; Şimdi değil sonra; Yenilik; 38; Şubat 1956; 133; Şiir; Bazı şeylerin daha sonra anlaşılabilceğini anlatan şiir

Necatigil, Behçet; Kongo; Yenilik; 48; 15 Kasım 1956; 12; Şiir; Farklı sayılardaki bentler ile yirmi sekiz dizeden oluşan bu şiir serbest ölçü ile yazılmıştır.

Nemli, Ziyad; Anafor; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 35-39; Hikâye; Hastanede yatan hastanın gözleri vazoya takılır; insanların vazo sevdaları vardır, vazo içine konan solacak çiçeklere değer verirler ancak saksıda yetiştirilecek çiçekleri önemsemezler.

Nevzad Sudi; Çaresiz; Yenilik; 48; 15 Kasım 1956; 36; Şiir; Yaşlanmak karşısında bireyin duyduğu hüznün farklı sayılardaki dizelerden oluşan bu beş bentte dile getirilmiştir.

Nida, Ömer; Fatm'anım; Yenilik; 27; Mart 1955; 31; Şiir; Dörder dizelik beş bentten oluşan şiir yeni evli Fatma hanımı ve yaşamını anlatmaktadır.

Nida, Ömer; Düşümde İstanbul; Yenilik; 30; Haziran 1955; 28-29; Şiir; İstanbul'un güzelliğini anlatan şiir

Nida, Ömer; Yetinemediğim Sarhoşluk; Yenilik; 37; Ocak 1956; 64-65; Şiir; Şiirin konusu sarhoş bir adamın aklından geçenlerdir.

Nida, Ömer; Kasımpaşa'da Bir Ana; Yenilik; 39; Mart 1956; 285; Şiir; Dörder dizelik dört bentten oluşan şiir bir ananın oğlundan şikâyetini dile getirir.

Nida, Ömer; Sıkıntı; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 155; Şiir; Sekiz mısralık bu kısa şiirde bir iç sıkıntısı anlatılmıştır.

Nida, Ömer; Saz; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 48; Şiir; Bu şiirde bir oyun, bu oyunun ilk perdesinin açılışı ve oyuna gelenler anlatılmıştır.

Nur, Ayşe; Küçük Sahne'de *Arpa Ambarı*; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 8; Oyun tanıtımı; Nur, Ayşe'un Fransız oyun yazarı Marcel Achard'un *Arpa Ambarı* adlı oyunu hakkındaki görüşleri

- Nur, Ayşe; İstanbul Büyükşehir Dram Tiyatrosunda *Liliom*; Yenilik; 3; 15 Şubat 1953-15 Mart 1953; 8; Oyun tanıtımı; *Lilion* oyunu hakkında genel bilgi veren yazı
- Nur, Ayşe; Küçük Sahne'de *Örümcek*; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 8; Oyun tanıtımı; Amerikalı oyun yazarı Kramm'ın ödüllü oyunu üzerine notlar
- Nutku, Özdemir; Umberto D.; Yenilik; 58; Ağustos 1957; 16-17; Şiir; Umberto Dominici Ferrari için yazılan ve onu anlatan bu şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.
- Ofluoğlu, Mücab; Fal; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 34; Şiir; Şiir umutsuzluk üzerine yazılmıştır.
- Ofluoğlu, Mücab; Yetmiyor; Yenilik; 27; Mart 1955; 19; Şiir; Bir şikâyetin dile getirildiği şiir dört bentten oluşmaktadır.
- Oğuzcan, Ümit Y.; Leylek; Yenilik; 27; Mart 1955; 15; Şiir; Haldun Taner'e ithaf edilen şiir dörder dizelik iki bentten oluşmuştur.
- Oğuzcan, Ümit Y.; Sonbahar; Yenilik; 37; Ocak 1956; 12; Şiir; Beş mısralık şiirin teması aşktır.
- Okur, Yiğit; Tiyatro; Yenilik; 23; Kasım 1954; 482-483; Haber; Ayın tiyatro etkinlikleri
- Okur, Yiğit; Tiyatro; Yenilik; 24; Aralık 1954; 533-534; Haber; Ayın tiyatro etkinlikleri
- Okur, Yiğit; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 25; Ocak 1955; 38-39; Tanıtım; *Şuradan Şuraya Gitmem, Aşk Acısı, Şakacı* adlı oyunların tanıtımı
- Okur, Yiğit; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 26; Şubat 1955; 35-39; Tanıtım; *Godot'yu Beklerken, Tanrılar ve İnsanlar, On ikinci Gece ve Yaşlı Aile* oyunlarının tanıtımı
- Okur, Yiğit; Sen Bilmezsin; Yenilik; 27; Mart 1955; 23; Şiir; On bir dizelik şiirde sevgiliye sitemde bulunulmuştur.
- Okur, Yiğit; Ölçü; Yenilik; 27; Mart 1955; 23; Şiir; Beş dizelik bu şiirde sevgili her şeyin ölçüsü olarak gösterilmiştir.

- Okur, Yiğit; Sevda; Yenilik; 27; Mart 1955; 23; Şiir; Üç dizelik şiir
- Okur, Yiğit; Yitirilmiş Bir Sevginin Ardından; Yenilik; 27; Mart 1955; 23; Şiir; Şiirin teması yalnızlıktır.
- Okur, Yiğit; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 27; Mart 1955; 37-39; Tanıtım; *Altıncı Kat, Yelpaze, Çayhane, Güneşte On Kişi* adlı oyunların tanıtımları
- Okur, Yiğit; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 28; Nisan 1955; 36-38; Tanıtım; İstanbul'da; *Oyun Olmasaydı, Sen Öl Ben Yaşayayım* adlı oyunlar ile Cep Tiyatrosu Oyunları'nın tanıtımı
- Okur, Yiğit; Ortak Alan; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 26-27; Şiir; Bu uzun şiirde insanların birbirine benzediği ve benzer hayatlar yaşadığı anlatılmıştır.
- Okur, Yiğit; Son Kalan; Yenilik; 32; Ağustos 1955; 21-22; Şiir; Şiirde geçmişe özlem duyan bir adamın anıları anlatılmıştır.
- Okur, Yiğit; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 35; Kasım 1955; 78-79; Haber; Şehir tiyatrosunun komedi bölümünde Moliere'den bir oyun oynanmaktadır.
- Okur, Yiğit; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 36; Aralık 1955; 53-59; Haber; İstanbul'daki tiyatro etkinliklerinden haberler
- Okur, Yiğit; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 37; Ocak 1956; 88-96; Tanıtım; İstanbul ve Ankara'daki tiyatro etkinlikleri
- Okur, Yiğit; Çıkmaz; Yenilik; 38; Şubat 1956; 144; Şiir; Bir çaresizlik ve uyumsuzluğun dile getirildiği şiir serbest veznin imkânları kullanılarak yazılmıştır.
- Okur, Yiğit; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 39; Mart 1956; 332-335; Tanıtım; İstanbul'da oynanan *Hayal Köşkü* ve *Keçiler Adası* hakkında
- Okur, Yiğit; Kımıldama; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 66-67; Şiir; Kımıldama kelimesinin sıklıkla kullanıldığı bu şiir dörder dizelik dört bentle yazılmıştır.
- Okur, Yiğit; Yeni Tiyatro'da; Yenilik; 46; 15 Ekim 1956; 51-52; Tanıtım; George Kaufmanla Moss Hart'ın birlikte yazdıkları '*George Washington Bu Evde Kalmıştı*' adlı oyunun tanıtımı

Okur, Yiğit; Kronikler Sinema; Yenilik; 48; 15 Kasım 1956; 40-41; Tanıtımı; *Asi Gençlik* filminin tanıtımı

Okur, Yiğit; Son Durum; Yenilik; 49; 1 Aralık 1956; 20-21; Şiir; Umutsuzluk ve yalnızlık üzerine yazılan şiir beş bentten oluşmuş ve serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.

Onger, Fahir; Yerli Şive; Yenilik; 11; Kasım 1953; 5;; Kahramanı ifade etmenin en iyi yolunun şive taklidinden geçtiğini düşünen Onger, bu yüzden Orhan Kemal'e itiraz eden Buğra, Tarık'ı eleştirir.

Onger, Fahir; Orhan Veli Kanık; Yenilik; 12; Aralık 1953; 1,8; Biyografi; Orhan Veli'nin kısa yaşam öyküsü

Onger, Fahir; Deneme Üzerine; Yenilik; 13; Ocak 1954; 1-3; Eleştiri; 'Bizde olmayan şey eleştirmeci değil eleştirmeciye karşı müsamaha ve saygıdır.' diyen yazar 'Bizde eleştiri yok!' diye feryat edenlere itiraz etmektedir.

Onger, Fahir; Kronikler: Kitaplar- Dergiler; Yenilik; 14; Şubat 1954; 87; Kitap tanıtımı; *Ahlat Ağacı* (M Başaran'ın şiirleri)

Onger, Fahir; Kronikler: Kitaplar- Dergiler; Yenilik; 14; Şubat 1954; 87-88; Kitap tanıtımı; *Oyalı Yazma* (Bedrettin Danışman'ın şiirleri)

Onur, Rüştü; Zonguldak'tan Şiirler; Yenilik; 12; Aralık 1953; 2; Şiir; Serbest ölçüyle kaleme alınmış ve on dizeden oluşan bu şiirin teması yaşama sevincidir.

Onur, Rüştü; Nedâmet; Yenilik; 12; Aralık 1953; 2; Şiir; Bir pişmanlığın dile getirildiği şiir altı mısradan oluşmaktadır.

Onur, Rüştü; Ev Sahibimiz; Yenilik; 21; Eylül 1954; 385; Şiir; Dört dizelik şiir

Onur, Rüştü; Rezâlet; Yenilik; 21; Eylül 1954; 385; Şiir; Üç dizelik şiir

Onur, Rüştü; Hülâsa; Yenilik; 21; Eylül 1954; 385; Şiir; Cahit Sıtkı'ya ithaf edilen şiirde annesinden başka kimsesi olmayan bir adamın ruh hali yansıtılmıştır.

Onur, Rüştü; Nasıl; Yenilik; 36; Aralık 1955; 11; Şiir; On birli hece ölçüsü ile yazılan şiirin teması geçen günlere özlemdir.

Onur, Rüştü; Endişe; Yenilik; 36; Aralık 1955; 11; Şiir; Teması çaresizlik olan şiir dörder dizelik iki bentten oluşmaktadır.

Onur, Rüştü; Son; Yenilik; 36; Aralık 1955; 12; Şiir; Kısa dizelerden oluşan bu şiir bir veda şiiridir.

Onur, Rüştü; Ellerime ve ayaklarıma veda; Yenilik; 36; Aralık 1955; 12; Şiir; Bu şiirde ölümü bekleyen bir adamın düşünceleri anlatılır.

Onur, Rüştü; Dua; Yenilik; 36; Aralık 1955; 13; Şiir; Şiir üçer dizelik dört bentten oluşmuştur. Çaresizlik içinde yapılmış bir dua bu şiirin konusudur.

Onur, Rüştü; Nedamet; Yenilik; 36; Aralık 1955; 13; Şiir; Bir pişmanlığın dile getirildiği şiir üç beyitten oluşmuştur.

Oral, Baha; Hint Hikâyesi; Yenilik; 28; Nisan 1955; 25; Şiir; Şiirde Hint kızlarından bahsedilmiştir.

Oral, Baha; İsmi Arayan Şiir; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 64; Şiir; Şiirin teması aşktır.

Orhan M.; Al Canımı; Yenilik; 51; Ocak 1957; 9; Şiir; Korkusuz olmayı salık veren bu şiir sekiz dizeden oluşmuştur.

Orhan Tahsin; Bey-Efendi; Yenilik; 22; Ekim 1954; 427; Şiir; Toplumda efendi ve bey olarak geçinen adamların zulmünü anlatan şiir

Ölgener, Emin; Peyzaj; Yenilik; 9; Eylül 1953; 6; Şiir; Başboş bir adamın bir gününü anlatan şiir

Önay Sözer; Ressam Hakkı Anlı ile Bir Konuşma; Yenilik; 10; Ekim 1953; 4; Söyleşi; Paris'teki resim sanatı cereyanlarına ve Anlı'nın Fransız resminin etkisi altında kalıp kalmadığına dair

Önen, Mesut; Kronikler Müzik; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 92-94; Tanıtım; Suna Kan'ın konserleri

Önen, Mesut; Roma Mektubu; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 48-51; Anı; Yazarın İtalya notları

Önen, Mesut; Roma Mektubu; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 40-43; Sohbet; Roma'nın merkezinde bulunan Via Margutta'daki sanat fuarı hakkında

- Öneş, Ali Avni; İstanbul'a Gelişi Dolayısıyla Somerset Maugham; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 2; Haber; Tanınmış İngiliz muharriri Maugham'ın İstanbul'a gelişi üzerine
- Öneş, Ali Avni; Sait Faik Hayatı ve Eserleri; Yenilik; 18; Haziran 1954; 243-245; Biyografi; Sait Faik'in hayatı ve sanatını anlatan yazı
- Öneş, Ali Avni; Colette'nin Ölümü Üzerine; Yenilik; 21; Eylül 1954; 389-390; Sohbet; Fransız kadın yazarların en çok eser vermiş ve en çok tanınmışlarından biri olan Colette'nin ölümü üzerine
- Öneş, Ali Avni Öneş; Kitaplar; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 327; Kitap tanıtımı; *İstanbul'un Fethi* (İbrahim Minnetoğlu'nun şiirleri)
- Öneş, Hasan Basri; Ellerin; Yenilik; 61-62; Kasım-Aralık 1957; 13; Şiir; Yedi dizeden oluşan bu kısa şiirin teması aşktır.
- Öz, Erdal; Bütün Yalnızlığım Kadınlardandır; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 42; Şiir; Şiirde bir adamın yalnızlığı dile getirilmektedir.
- Öz, Erdal; Tükenmiyen Umut; Yenilik; 33; Eylül 1955; 51-53; Şiir; A,B,C,D harfleriyle dört bölüme ayrılan şiir; giden sevgilinin ardından hâlâ onunla aynı evde yaşadığını düşünerek avunmaya çalışan bir adamın ruh hâlini yansıtmaktadır.
- Öz, Erdal; Gölge; Yenilik; 35; Kasım 1955; 26-31; Hikâye; Çocuklar tarafından taşlanan bir ana köpek ve onun zehirlenen yavrularının hikâyesi anlatılmıştır.
- Öz, Erdal; Cam Kırıkları; Yenilik; 37; Ocak 1956; 73-78; Hikâye; Hikâyede bir içki masasında bir araya gelen üç arkadaşın bir kesit sunulmuştur.
- Öz, Erdal; Bir Küçük Tavşan Öksürse; Yenilik; 39; Mart 1956; 259-266; Hikâye; Ölen fakat öldüğünü fark etmeyen adam sokaktaki çocukların arasında gezer ve kimsenin kendisine tepki vermemesini şaşkınlıkla karşılar.
- Öz, Erdal; Ergüder, Özcan Öz, Erdal'ün sorularına cevap veriyor; Yenilik; 5; Mayıs 1957; 9-11; Söyleşi; Öz, Erdal'ün yeni çıkan hikâye kitabı *Maskeli Balo* üzerine, sanatçının hikâyelerini nasıl yazdığı üzerine, genç hikâyeciler

cilerin eksik yanları, yeni olmanın ne demek olduğu ve sanatçının çalışma tarzı üzerine bir söyleşi

Öz, Erdal; Armağan Ağrısı; Yenilik; 57; Temmuz 1957; 20-21; Açıklama; Sait Faik hikâye armağanının verilmiş şeklini haksız bulan Seçilmiş Hikâyeler Dergisi'nin Varlık Dergisi ile beraber Yenilik'in de adını kullanarak asılsız iddialarda bulunması ve, Erdal Öz'ün bir önceki sayıda Özcan Ergüderle yaptığı söyleşinin eleştirilmesi üzerine

Özalpaslan, Zeyyat; İnsanlara, yağmurlu bir akşama ve yalnızlığa dair; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 69-71; Şiir; Dört bölümden oluşan şiirin teması yalnızlıktır.

Özalpaslan, Zeyyat; Sır; Yenilik; 46; 15 Ekim 1956; 21; Şiir; Beş mısradan oluşan ve serbest ölçü ile kaleme alınmış şiir

Özcan, Fatma; Düzen; Yenilik; 50; 15 Aralık 1956; 37; Şiir; Yaşama sevincini dile getiren beş mısralık şiir

Özer, Kemal; Hakkı Anlı ile bir konuşma; Yenilik; 26; Şubat 1955; 24-25; Söyleşi; Ünlü ressam Anlı ile onun sanatı hakkında bir söyleşi

Özer, Kemal; Uykuda Gezen Adamın Şarkısı; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 23; Şiir; Şiirde yalnızlık ve çaresizlik içinde bulunan bir adamın ruh hâli yansıtılır.

Özer, Kemal; Azra Aydınlightımı Çiğniyor; Yenilik; 36; Aralık 1955; 44; Şiir; Şairin sevgilisi Azra'ya yazdığı şiir altışar dizelik dört bentten oluşmuştur.

Özer, Kemal; Yaşlı Adamların Ağzından İyimser Türkü; Yenilik; 37; Ocak 1956; 48; Şiir; Yaşlı bir adamın dilinden gençlere yazılan bu uzun şiir bir nevi gençliğe övgüdür.

Özer, Kemal; Aylak dolaşır benimle bir ayak benimle bir göz; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 41; Şiir; Bir adamın hüznünü konu edinen şiir altışar dizelik beş bent ile yazılmıştır.

Özer, Kemal; Niteleme; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 40-41; Şiir; Serbest ölçü ile kaleme alınmış bu şiirin teması yalnızlıktır.

Özer, Kemal; Bir ben bilirim azrayı bir de kuşlar, denizler; Yenilik; 54; Nisan 1957; 16-17; Şiir; Bir ayrılık hikâyesini anlatan bu şiir farklı sayılardaki dizelerden oluşmuş ve serbest ölçü ile yazılmıştır.

Özgen, Seyfi; Son; Yenilik; 37; Ocak 1956; 66-69; Hikâye; İdama giden ve yaşadığı hayattan da insanlardan da nefret eden bir adamın hikâyesi

Özgür, Kemal; Sevdalı Günler; Yenilik; 10; Ekim 1953; 6; Şiir; Şiirin teması aşktır.

Özkan, Hakkı; Suçlu; Yenilik; 50; 15 Aralık 1956; 22-27; Hikâye; Bir adam bir kadını sokağın köşesinde sıkıştırmış onu polise vermekle tehdit etmektedir. Kadın adama hastalığını bulaştırmıştır. Adam ancak kadının kendisini tedavi ettireceğine dair söz verdiğinde kadını bırakır.

Özker Yaşın; Mektup; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 31-32; Şiir; Şiirin teması ayrılıktır.

Özkırım, Çetin; Kronikler Sinema; Yenilik; 52; Şubat 1957; 19-20; Tanıtım; *Ben Bir Pranga Kaçağımı* adlı film üzerine

Özkırım, Çetin A.; Sinema; Yenilik; 24; Aralık 1954; 535; Haber; Ayın sinema etkinlikleri

Özkırım, Çetin A.; Kronikler Sinema; Yenilik; 25; Ocak 1955; 37-38; Tanıtım; *Evlât Acısı* filminin tanıtımı

Özkırım, Çetin A.; Kronikler Sinema; Yenilik; 26; Şubat 1955; 34-35; Tanıtım; *Kaçak ve Vahşi Bir Kız Sevdim* adlı filmlerin tanıtımı

Özkırım, Çetin A.; Kronikler; Yenilik; 28; Nisan 1955; 42; Tanıtım; *Son Beste* ve *Beyaz Şehir* adlı filmlerin tanıtımı

Özkırım, Çetin A.; Kronikler Sinema; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 42; Tanıtım; *Sevdiğim Sensin* ve *Battal Gazi Geliyor* filmlerinin tanıtımı

Özkırım, Çetin A.; Avare'den Sonrası; Yenilik; 30; Haziran 1955; 9; Sohbet; Halk için ciddi bir yenilik olan cinemascopeun hak ettiği ilgiyi bulamaması ve yılın tek sinema olayı olarak *Avare*'yi benimsemesi üzerine

Özkırım, Çetin A.; Kronikler Sinema; Yenilik; 39; Mart 1956; 325-329; Tanıtım; *Meçhul Kadın* ve *Artık Çok Geç* filmlerinin tanıtımı

- Özkırım, Çetin A.; Avusturya filimciliğine toplu bir bakış; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 25-27; İnceleme; Avusturya'nın film sektörü hakkında
- Özkırım, Çetin A.; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 54; Nisan 1957; 31-32; Tanıtım; *Son Köprü* isimli filmin tanıtımı
- Özkırım, Çetin A.ı; Bugünkü İtalyan Sinemacılığı; Yenilik; 33; Eylül 1955; 11-12; Deneme; Bugünkü İtalyan sinemacılığı üzerine değerlendirmeler
- Özkırım, Çetin A.ı; Kronikler Sinema; Yenilik; 37; Ocak 1956; 97-99; Tanıtım; Yeni vizyona giren *Tuş* ve *Beyaz Mendil* filmleri hakkında
- Özkırım, Çetin A.ı; İtalyan Savaş Sonu Gerçekçiliğinde Çözülme mi?; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 21-23;; İtalyan sinemacılığı üzerine
- Özkırım, Çetin A.ı; Günümüz Alman Filmlerinde Kişilik; Yenilik; 49; 1 Aralık 1956; 16-22; İnceleme; Dört filminden hareketle Alman filmlerinde karakterlerin kişiliği üzerine bir inceleme
- Özkök, Lütfi; Uzakta Çok Uzakta; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 5; Şiir; Şiirde giden sevgililerin ardından hayıflanana bir adamın ruh hâlini görmekteyiz.
- Özkök, Lütfi; Edith Södergran; Yenilik; 11; Kasım 1953; 7; Biyografi; Kuzey edebiyatının güçlü şairlerinden Edith Södergran'ın kısa yaşam öyküsü
- Özkök, Lütfi; Mültecinin ağıtı; Yenilik; 37; Ocak 1956; 13; Şiir; Beşer dizelik dört bentten oluşan şiir Riga'da duyulan hüznü dile getirir.
- Özkök, Lütfi; Geçen Gençliğimdir; Yenilik; 38; Şubat 1956; 136; Şiir; Dörder dizelik üç bentten oluşan şiirde gençliğin kaybedilmesinden dolayı bir hayıflanma söz konusudur.
- Özkök, Lütfi; Şarkın Sona Ermeden; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 27; Şiir; On altı dizeden oluşan şiirin teması yaşama sevincidir.
- Özkök, Lütfi; Abasıyanık], Sait Faik; Yenilik; 42; Haziran 1956; 229; Şiir; Altı dizelik şiir
- Özkök, Lütfi; Stig Dagerman; Yenilik; 49; 1 Aralık 1956; 15; Şiir; Otomobilinde ölü bulunan Dagerman için yazılmış, ölüm temalı, serbest ölçülü şiir

Özkök, Lütfi; İki Ay İki Asır; Yenilik; 51; Ocak 1957; 13; Şiir; Şiir gençlik, mazi ve İstanbul üzerine serbest ölçü ile yazılmıştır.

Özkök, Lütfü; Adak; Yenilik; 27; Mart 1955; 15; Şiir; Teması umut olan şiir rakamlarla üçe bölünmüştür.

Özlü, Demir; Hüküm; Yenilik; 61-62; Kasım-Aralık 1957; 7-14; Hikâye; Sanık cinayet suçuyla yargılanmaktadır. Nihayet hâkim tanıkların ifadelerinin sadece bir yanılgıdan ibaret olduğuna karar verir ve sanığı serbest bırakır.

Özyalçiner, Adnan; Ben; Yenilik; 27; Mart 1955; 28-29; Hikâye; Hikâyenin kahramanı küçük bir çocuktur, kalafat yerinde çalışır, çocuk teknede gördüklerini, ustasını, balıkçıları anlatır.

Özyalçiner, Adnan; Kuyucu; Yenilik; 33; Eylül 1955; 46-50; Hikâye; Yıllardır susuzluk çeken köye son gelen kuyucu diğerlerinin aksine suya ulaşacak ancak köylüleri şaşkınlığa uğratacak bir olayın da sebebi olacaktır.

Özyalçiner, Adnan; Çeviri ama aldatmayanı; Yenilik; 58; Ağustos 1957; 26-28; Eleştiri; Selçuk Batur ve A. Hikmet aynı eseri çevirirler ancak çeviriler birbirinden çok farklıdır. Yazıda bu farklılık eleştirilmektedir.

Pakdil, Nuri; Doğuca-Batıca; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 64-70; Deneme; Yazıda batılı eleştirme ile doğulu eleştirme arasındaki farklar üzerinde durulmuştur.

Pamir, Tahir; İtalya Mektubu; Yenilik; 8; 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953; 2,3; Haber-yorum; 1953 yılı Nobel mükâfatına namzet Türkiyeli bir şair olan Pamir hakkında

Pamir, Tahir; Vasiyet; Yenilik; 12; Aralık 1953; 4; Şiir; Yaşamı seven adamın ölümü de seveceğini dile getiren şiir on dizeden oluşmaktadır.

Pamirli, Osman Turgut; Hans Christian Andersen; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 35-40; Biyografi; Dünya edebiyatına hikâye ve masallar kazandırmış olan Danimarkalı Andersen'in yaşam öyküsü

- Pamirli, Osman Turgut; Kitaplar ve İnsanlar: Grimm Kardeşler; Yenilik; 42; Haziran 1956; 234-238; Biyografi; Dünya edebiyatına hikâye ve masallar kazandırmış olan Almanyalı Grimm Kardeşlerin yaşam öyküsü
- Pamirli, Osman Turgut; Yabancı; Yenilik; 50; 15 Aralık 1956; 44; Şiir; Serbest ölçü ile yazılmış, beş mısralık şiir
- Pamirli, Osman Turgut; Soru; Yenilik; 59-60; Eylül-Ekim 1957; 8; Şiir; Şiir on altı dizeden oluşmaktadır ve şiirde dilin neden var olduğu sorgulanır.
- Par, Arif Hikmet; Yağma Değil Teselli; Yenilik; 6; 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953; 7; Şiir; İstanbul fethini konu alan serbest ölçü ile kaleme alınmış şiir
- Par, Arif Hikmet; Mustafa Kemal'in İhtilali; Yenilik; 11; Kasım 1953; 3; Şiir; Beşer dizelik iki bentten oluşan bu şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır ve şairin Mustafa Kemal'e olan sevgisini anlatmaktadır.
- Paul Gauguin (Çev: Salâh Birsell); Nereden geliyoruz? Kimiz? Nereye gidiyoruz?; Yenilik; 10; Ekim 1953; 3; Mektup; Gauguin'in arkadaşı Daniel'e mektubu
- Paund, Ezra (Çev: Erdal Öz-İnal Batu); Lone öleli çok oldu; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 11; Şiir; Bu kısa şiirde sevilen birinin ölümü üzerine duyulan üzüntü dile getirilmiştir.
- Paund, Ezra (Çev: Erdal Öz-İnal Batu); Himerro; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 11; Şiir; Bu kısa şiirde bir kadına duyulan özlem dile getirilmiştir.
- Prevert, Jacques (Çev: A.H.Man); Ben Böyleyim İşte; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 230; Şiir; Şiir bir portre niteliğindedir, şair kendisini anlatmıştır.
- Püsküllüoğlu, Ali; Adana'nın Köprüsü Taştan; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 171; Şiir; Yedi dizelik şiir
- Püsküllüoğlu, Ali; Kaçaklar; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 171-172; Şiir; Ölümden, hayattan, insanın her şeyden ve özellikle kendisinden kaçışı şiirin konusudur.
- Rado, Şevket; Cahit Sıtkı'nın ardından; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 49-50; Anı; Cahit Sıtkı'nın ardından Akşam gazetesinde çıkan yazı

Ray, Nicolas; Senaryo yazarı ile sahneye koyucu; Yenilik; 57; Temmuz 1957; 29-30; Deneme; Yazar senaryo yazarı ile sahneye koyucunun ayrı ayrı bir anlam ifade etmediğini, yaşamak için birbirlerine ihtiyaçları olduğunu anlatır.

Read, Herbert (Çev: Aşkın, Muzaffer); Plastik Sanatlar ve Güzellik; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 4; Makale; Sanat, güzellik ve plastik sanatların tarifine dair bir yazı

Remarque, Erich Maria (Çev: Zeyyat Selimoğlu); Bir Parça Et; Yenilik; 25; Ocak 1955; 25; Hikâye; Almanya'daki toplama kamplarının birinde bir kadın bir parça et bulur ve yarısını tel örgünün diğer tarafındaki sevgilisine vermek ister ancak o bir parça eti sevgilisine ulaştıramaz

Robert Lynd (Çev: Mustafa İzzet Adiloğlu); Yanlışlara Övgü; Yenilik; 24; Aralık 1954; 517-521; Deneme; Romanlarda yapılan mantık hatalarına dair mektuplar aldığını belirten yazar bu yanlışları hoş gördüğünü bu hatalarda fayda dahi bulunduğunu dile getirir.

Roberto Rossellini (Çev: Salâh Birsell); Sinemada 10 Yıl; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 22-28; Makale; II. Dünya Savaşı'ndan sonra dünya sinemasının geldiği nokta üzerine

Roland Dorjales (Çev: Ali Avni Öneş); Allahısmarladık Colette; Yenilik; 21; Eylül 1954; 391-392; Sohbet; Fransız kadın yazarların en çok eser vermiş ve en çok tanınmışlarından biri olan Colette'nin ölümü üzerine

Ruşenay, Doğan; Bizim Nesli Tenkit; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 3,7; Eleştiri; Bugünkü edebiyatın pek çok açıdan tenkit edildiği bu yazıda, realizm temayülü ve sürrealizmin tesirleri ile destan hevesinin yerleştiği bugünkü edebiyatın dünden çok farklı olmadığı belirtilir.

S., Ömer Atila; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 34; Ekim 1955; 75-78; Tanıtım; Yücel, Tahsin'in Jesoph Kessel'den çevirdiği *Kanatlılar* romanının tanıtımı

S., Ömer Atila; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 37; Ocak 1956; 79-84; Tanıtım; Oktay Akbal'ın Albert Camus'dan çevirdiği *Veba* adlı kitabı hakkında

- S., Ömer Atilâ; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 24-26; Tanıtım; Özdemir Nutku'nun *Bölük Yaşantı* adlı kitabının tanıtımı
- S., Ömer Atilâ; Dilek; Yenilik; 27; Mart 1955; 32; Şiir; Yedi dizelik şiir
- S., Ömer Atilâ; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 76-77; Tanıtım; Thornton Wilder'in romanı *Kader Köprüsü* 'nün tanıtımı
- S., Ömer Atilâ; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 33; Eylül 1955; 75-77; Kitap tanıtımı; Yetkin, Suut Kemal'in Andre Gide'den çevirdiği *Denemeler* adlı kitap üzerine
- S., Ömer Atilâ; 'Müstehcen' Konuşma; Yenilik; 35; Kasım 1955; 5-7; Deneme; Sanat dergilerinde yer alan açık seçik konuşmalar ve fotoğraflar üzerine bir eleştiri
- S., Ömer Atilâ; Yazınımızda duraklama mı?; Yenilik; 36; Aralık 1955; 2-5; Deneme; Yazınımızda duraklama var diyenlere karşı yazar; aksine yazınımızda canlılık ve evrim olduğunu iddia ediyor.
- S., Ömer Atilâ; Kronikler Veba ve çeviri özgürlüğüne dair; Yenilik; 38; Şubat 1956; 222-225; Deneme; Camus'dan çevrilen *Veba* adlı kitap ile çeviri özgürlüğü hakkında
- S., Ömer Atilâ; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 46; 15 Ekim 1956; 46-50; Tanıtım; Suat Taşer'in *Bir Dünya Ki* adlı tiyatro yazılarından oluşan kitabının tanıtımı
- S., Ömer Atilâ; Eleştirmede Ölçü; Yenilik; 51; Ocak 1957; 22; Makale; 'Yazar eleştirmede ölçü nedir ve nasıl olmalıdır?' sorularına cevap veriyor.
- S., Ömer Atilâ; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 52; Şubat 1957; 17-18; Tanıtım; Ferruh Doğan'ın karikatürlerinden oluşan *Asrileşen Köy* adlı kitabının tanıtımı
- S., Ömer Atilâ; Ataçtı; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 6-7; Sohbet; Ataç'ın vefat haberinin üzerine yazılan ve Ataç'ı anlatan yazı
- S., Ömer Attiâ; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 94-97; İnceleme; Orhan Hançerlioğlu'nun *Ali* isimli romanı hakkında

- S., Ömer Attilâ; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 48; 15 Kasım 1956; 37-42; Tanıtım-inceleme; Nezihe Meriç'in *Topal Koşma* isimli öykü kitabının tanıtımı
- S., Ömer Attilâ; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 49; 1 Aralık 1956; 41-44; Tanıtım; Yücel, Tahsin'in Marcel Ayme'den çevirdiği *Duvar Geçen* adlı kitabının tanıtımı
- S., Ömer Attilâ; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 30; Haziran 1955; 38-39; İnceleme; Zübeyir Bense'nin J.P. Sartre'dan çevirdiği *İş İşten Geçti* adlı kitabın tanıtımı
- Saba, Ziya Osman; Düşümde; Yenilik; 52; Şubat 1957; 15; Şiir; Saba'nın rüyasında gördüğü dostu Tarancı'yı anlattığı serbest vezinli şiiri
- Safgil, Nureddin; Kronikler; Yenilik; 42; Haziran 1956; 294-295; İnceleme; Dergi yönetenler ve yazarlar hakkında
- Sağkol, Ekrem; Bilmiyorum; Yenilik; 36; Aralık 1955; 33; Şiir; Sekiz kısa dizeden oluşan bu şiir bir beklentiye anlatır.
- Samuel Beckett (Çev: Erdal, Gülen); Molloy'dan; Yenilik; 33; Eylül 1955; 42-45; Hikâye; Hikâye bir adamın aklından geçirdikleri üzerine kurulmuştur.
- Sander, Ergin; Gecede Gölgele; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 27; Şiir; Şiir altı dördlükten oluşmuş ve gölgelerden dolayısıyla insanlardan bahsedilmiştir.
- Sander, Ergin; Anış; Yenilik; 33; Eylül 1955; 68; Şiir; Şiirde geçmişe özlem duyan bir adamın ruh hâliyle karşılaşırız.
- Sander, Ergin; Yenikler; Yenilik; 35; Kasım 1955; 56; Şiir; Kaybedilen bir aşkın konu edildiği şiir dörder dizelik üç bentten oluşmaktadır.
- Sander, Ergin; Bir Dakkanın Ucunda; Yenilik; 37; Ocak 1956; 65; Şiir; İnsan hayatının faniliği üzerine yazılan şiir dörder dizelik kısa bentlerden oluşmaktadır.
- Sander, Ergin; Geçmiş Zaman Hikâyesi; Yenilik; 53; Mart 1957; 25; Şiir; Serbest vezinle yazılmış bu şiirde geçmiş günlere duyulan özlem vardır.
- Sander, Ergin; Garip Şairin Aşkı; Yenilik; 61-62; Kasım-Aralık 1957; 12; Şiir; Bir aşkın umutsuz beklenişi on altı dizeden oluşan bu şiirin konusudur.

Sarıkahya, Teoman; İç Dürtü; Yenilik; 54; Nisan 1957; 28; Şiir; Üç bentten oluşan şiirde ilham konu edilmiştir.

Sarıkahya, Teoman; Yeniden; Yenilik; 54; Nisan 1957; 28; Şiir; Yeniden sevmek üzerine yazılmış bu şiir dört mısradan ibarettir.

Saroyan, William (Çev: Adalet Cimcoz); Aşk, Ölüm Falan Filan; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 53-58; Hikâye; Yazar bir filmde izlediği intihar sahnesini eleştiriyor.

Selimoğlu, Zeyyat; Cephe Gerisinde; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 6; Hikâye; II. Dünya Savaşı sırasında bir Nazi subayının iki Yunanlı çocuğa zulmünü ve bu zulüm karşısında sessiz kalmak zorunda kalan bir adamı konu alan hikâye

Selimoğlu, Zeyyat; Sımsıkı; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 5; Hikâye; Hikâyede yabancı bir kadın ve bir adamın birlikteliği ve çevrelerindeki insanların bu birlikteliğe nasıl baktığı anlatılmıştır.

Selimoğlu, Zeyyat; Olduğu Gibi; Yenilik; 14; Şubat 1954; 60-61; Anı; Yazar askerlik anılarını anlatmıştır.

Selimoğlu, Zeyyat; O Gün; Yenilik; 18; Haziran 1954; 252; Sohbet; Sait Faik'in defnedilişi üzerine

Selimoğlu, Zeyyat; Üç Hocam; Yenilik; 23; Kasım 1954; 468-469; Anı; Yazarın okul yıllarındaki hocalarına dair anıları

Selimoğlu, Zeyyat; Zeyyat Selimoğlu'nun yazamadığı hikâye; Yenilik; 26; Şubat 1955; 30-31; Hikâye; Selimoğlu iskeleye doğru ilerlerken denizde boğulmuş bir tavşan görür. Tavşanın başına ne geldiğini merak ederken aynı yerde bu defa bir adamın boğulduğunu görür. Bu iki ölümün hikâyesini yazmayı dener fakat yazamaz.

Selimoğlu, Zeyyat; İki Film; Yenilik; 28; Nisan 1955; 6; Tanıtım; *Bitmemiş Senfoni* ile *Son Beste* filmleri hakkında

Selimoğlu, Zeyyat; Yano; Yenilik; 34; Ekim 1955; 34-36; Hikâye; Yano yaşama sevincinin vücut bulduğu bir adalıdır. Hikâyede Yano'nun mutlu yaşamı anlatılır.

- Selimoğlu, Zeyyat; Salih Acar Sergi Açıyor; Yenilik; 36; Aralık 1955; 48; Haber; Salih Acar'ın sanatı ve resim sergisi üzerine
- Shakespeare, William (Çev: Doğan Kılıç); Yeşil Ormandaki Ağaç Altında; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 80-81; Şiir; Şiirin teması dostluktur.
- Shakespeare, William (Çev: Doğan Kılıç); Bir Âşık ile Maşuk Vardı; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 81-82; Şiir; Şiirin teması aşktır.
- Sivri, İsmail; Fahişe; Yenilik; 24; Aralık 1954; 522-525; Hikâye; Sinemaya gizlice girmeye çalışan iki çocuktan küçüğü yakalanınca can havliyle anlamını bilmediği bir küfür savurur.
- Siyavuşgil, Sabri Esat; Tükenen Nesil; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 47-48; Anı; Cahit Sıtkı'nın ardından Yeni Sabah'ta çıkan yazı
- Solok], Cevdet Kudret; Kulak; Yenilik; 46; 15 Ekim 1956; 23-38; Hikâye; Ertuğrul hukuk doktorasını İtalya'da yapmış ve memlekete dönmüştür. Maarif Nezareti'ne iş başvurusunda bulunur ancak işe kabul edilmesi için üç ay boyunca bir hafiye'nin kendini takip etmesine göz yummak zorunda kalacaktır.
- Soygür, Ünsal; Cahit Külebi ile Konuşma; Yenilik; 8; 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953; 3; Söyleşi; Söyleşi edebiyatımızın bugünkü durumu, tenkit ve tenkitçi, dil özleşmesinde sanatçının rolü, fayda ile sanatın uzlaştırılması, devletin sanatçıya maddi imkân sağlaması üzerinedir.
- Soysal, Muzaffer; Tayyip, Muzaffer ile; Yenilik; 9; Eylül 1953; 1,3; Anı; Muzaffer Soysal'ın arkadaşı Tayyip, Muzaffer'e dair anıları
- Soysal, Muzaffer; Onur, Rüştü'dan Kalan; Yenilik; 36; Aralık 1955; 14-15; Anı; Soysal'ın Rüştü Onur'a dair hatıraları
- Soysal, Muzaffer; Tarancı, Cahit Sıtkı; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 42-43; Anı; Cahit Sıtkı'nın ardından Yeni İstanbul'da çıkan yazı
- Spender, Stephen (Çev: Ünal Boduroğlu); Çağdaş İngiliz ve Amerikan şairlerinin şiir üzerine düşünceleri; Yenilik; 39; Mart 1956; 251-252; Sohbet; Çağdaş İngiliz ve Amerikan şairlerinin şiir üzerine düşünceleri

Sümer, Dinçer; İstanbul; Yenilik; 49; 1 Aralık 1956; 23-24; Şiir; İstanbul, işsizlik ve yaşama sevincini konu edinen bu şiir üç bölümden ve yedi bentten oluşmuş olup serbest ölçü ile yazılmıştır

Sünter, Muhteşem; İş; Yenilik; 12; Aralık 1953; 4; Şiir; Yaptığı işten memnun olmayan adamın anlatıldığı şiir serbest vezinle yazılmıştır.

Sünter, Muhteşem; Kirli; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 357; Şiir; Şiir dört dörtlükten oluşmaktadır ve kirli olduğu düşünülen duygular anlatılmaktadır.

Sünter, Muhteşem; Tiren; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 358; Şiir; Dörder dizelik dokuz bentten oluşan şiirde tiren sembolü kullanılarak dünyanın bugünkü durumu anlatılmıştır.

Sünter, Muhteşem; Çözülme; Yenilik; 23; Kasım 1954; 482; Şiir; Dörder dizelik beş bentten oluşan şiirin teması yalnızlıktır.

Sünter, Muhteşem; Kefeler; Yenilik; 23; Kasım 1954; 482-483; Şiir; Şiirde yaşadığı hayattan memnun olmayan bir adamın ruh hâli verilmiştir.

Sünter, Muhteşem; Oturmak; Yenilik; 23; Kasım 1954; 483; Şiir; Şiirde sürdürülen hayattan memnun olmayan bir adamın duygu ve düşünceleri söz konusudur.

Sünter, Muhteşem; Bayırlarda Bir Kamyon; Yenilik; 27; Mart 1955; 19; Şiir; Üç bentten oluşan şiir katlanılan eziyetleri anlatmaktadır.

Sünter, Muhteşem; Unutmak; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 23; Şiir; Dört dörtlükten oluşan şiirde unutulmanın insanda yarattığı hüznü dile getirilmiştir.

Sünter, Muhteşem; Bir Elinde Fondan; Yenilik; 34; Ekim 1955; 37; Şiir; Sevginin bile durumu yerinde olanların hakkı olduğu anlatan şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.

Sünter, Muhteşem; Temiz Kan; Yenilik; 51; Ocak 1957; 27; Şiir; Dokuzar dizelik iki bentten oluşan bu şiir kanın insan hayatındaki hükmünü dile getirir.

Süreya, Cemal; Adam; Yenilik; 10; Ekim 1953; 7; Şiir; Dışarda şapkasına rastlayan adam bir kadını hatırlar.

Süreya, Cemal; Üçgenler; Yenilik; 26; Şubat 1955; 30; Şiir; Serbest nazmın imkânlarından yararlanılarak yazılan şiirde üçgenlerden yola çıkılarak çeşitli hayatlar anlatılmıştır.

Süreya, Cemal; Kesik; Yenilik; 33; Eylül 1955; 60; Şiir; Beşer dizelik dört bentten oluşan şiirde dünyada eksik bir şeyler olduğunu sezen adamın düşünceleri söz konusudur.

Süreya, Cemal; Hür Hamamlar Denizi; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 135; Şiir; Şiirde bir adamla bir kadının sergüzeşti anlatılır.

Şafgil, Nureddin; Kronikler: Kitaplar-Dergiler; Yenilik; 13; Ocak 1954; 37; Kitap Tanıtımı; *Yaşadıkça Aşk* (Nedret Gürcan'ın şiirleri),

Şafgil, Nureddin; Dergiler-Gazeteler; Yenilik; 22; Ekim 1954; 448-450; Haber; Dergi ve gazetelerden haberler

Şafgil, Nureddin; Kronikler Dergiler-Gazeteler; Yenilik; 25; Ocak 1955; 42; Tanıtım; Mavi dergisi ve Vatan gazetesinden haberler

Şafgil, Nureddin; Kronikler Dergiler-Gazeteler; Yenilik; 27; Mart 1955; 32-36; Tanıtım; *Varlık, Kaynak, Tohum, Forum, Mavi ve Son Saat* dergilerinden haberler

Şafgil, Nureddin; Kronikler Dergiler-Gazeteler; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 33-35; Haber; *Kaynak* ve *Son Mavi* dergilerinden haberler

Şafgil, Nurettin; Ağıt; Yenilik; 12; Aralık 1953; 7; Şiir; On beş dizeden oluşan şiir Kanık], Orhan Veli'ye ağıttır.

Şafgil, Nurettin; Kitaplar; Yenilik; 22; Ekim 1954; 456-457; Kitap tanıtımı; *Grev* (Orhan Kemal'in Hikâyeleri)

Şafgil, Nurettin; Kitaplar; Yenilik; 22; Ekim 1954; 457; Kitap tanıtımı; *Turhan Selçuk'un Karikatür Albümü*

Şafgil, Nurettin; Dergiler-Gazeteler; Yenilik; 23; Kasım 1954; 488-500; Haber; Dergi ve gazetelerden haberler

Şamilgil, Mete; Acı Rüzgar; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 79; Şiir; Bir kederin dile getirildiği şiir beşer mısralık dört dizeden oluşmaktadır.

- Şendil, Sabih; Haber; Yenilik; 26; Şubat 1955; 23; Şiir; Şiirde kendini değiştirmeye karar veren bir adamın düşüncelerine yer verilmiştir.
- Şendil, Sabih; Geminin Gidişi; Yenilik; 30; Haziran 1955; 13; Şiir; Şiirde giden sevgilinin ardından üzülen bir adamın duyguları anlatılmıştır.
- Şendil, Sabih; Yaşamaya Çağrı; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 75; Şiir; On iki dizelik şiirde yaşamayı sevmek gerektiği anlatılmıştır.
- Şendil, Sabih; Tavsiye; Yenilik; 51; Ocak 1957; 25; Şiir; Güzelliğin bir sivilce, zenginliğin ise bir kıvılcım ile sona ereceğini söyleyen şair kimsenin işine karışmamak gerektiğini tavsiye etmektedir. Şiir serbest ölçü ile yazılmıştır.
- Şendil, Şabih; Henüz doğmamış bir çocuğa ninni; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 18; Şiir; Küçük bir çocuğun bir an evvel büyümesi için elinden geleni yapan bir adamın şiiridir.
- T. S. Eliot (Tektaş Ağaoğlu); Suda Ölüm; Yenilik; 33; Eylül 1955; 40-41; Şiir; Şiirde geçmiş, çocukluk ve ölüm dile getirilmiştir.
- Tahsin, Orhan; Aksal, Sabahattin Kudret ile bir konuşma; Yenilik; 12; Aralık 1953; 3; Söyleşi; Şiirimizin dünü, bugünü, yarını, sanatımızda henüz benliğini bulmamış bölümün olup olmadığı, *Şarkılı Kahve*'nin ikinci basımı üzerine bir söyleşi
- Tahsin, Orhan; Kronikler: Kitaplar- Dergiler; Yenilik; 14; Şubat 1954; 86; Kitap tanıtımı; *Şarkılı Kahve* (Aksal, Sabahattin Kudret'in şiirleri)
- Tamer, Ülkü; Uzayan; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 58; Şiir; Dokuz kısa dizeden oluşan şiir
- Tarancı, Cahit Sıtkı; Bahtiyar Adam; Yenilik; 47; 1 Kasım 1956; 13-14; Deneme; 1936 yılında Gündüz Dergisi'nde çıkan bu yazıda Tarancı, bahtiyarlık ile sanatkârlık arasındaki ilişkiye dikkat çekmiştir.
- Tarancı, Cahit Sıtkı; Yaş Otuz Beş; Yenilik; 47; 1 Kasım 1956; 15-16; Şiir; Beşer mısralık yedi bentten oluşan şiir hece ölçüsü ile yazılmıştır ve teması ölümdür.

- Tarancı, Cahit Sıtkı; Ölümünden Sonra; Yenilik; 47; 1 Kasım 1956; 16; Şiir; Ölüm ve unutulmak üzerine yazılan şiir beşer dizelik iki bentten ibarettir.
- Tarancı, Cahit Sıtkı; Paydos; Yenilik; 47; 1 Kasım 1956; 17; Şiir; Sürdürmekte olduğu hayatı değiştirmek ve düzenli bir hayata başlamak isteyen bir adamı anlatan şiir hece ölçüsü ile yazılmıştır ve dört dörtlükten oluşmaktadır.
- Tarancı, Cahit Sıtkı; Yanlış Bilmesinler Beni; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 17-18; Şiir; Beşer mısralık iki bentten oluşan şiir yanlış anlaşılacak istemeyen bir adamın ricalarını dile getirmektedir.
- Tarancı, Cahit Sıtkı; Çocuk Bahçesinde Gezerken; Yenilik; 47; 1 Kasım 1956; 18; Şiir; Altı mısralık bu kısa şiirin teması çocukluk özlemidir.
- Tarancı, Cahit Sıtkı; Bugün Cuma; Yenilik; 47; 1 Kasım 1956; 18-19; Şiir; Şiirde anneannesini özleyen bir torunun dilekleri dile getirilmiştir.
- Tarancı, Cahit Sıtkı; Korktuğumuz Şey; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 19; Şiir; Teması ölüm korkusu olan şiir; dörder dizelik üç bentten oluşmuş ve hece ölçüsü ile yazılmıştır.
- Tarancı, Cahit Sıtkı; İstiklal Marşımızı Dinlerken; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 19-20; Şiir; Sekizer mısralık üç bentten oluşan şiir bir adamın İstiklal Marşı üzerindeki duygu ve düşüncelerini dile getirmiştir.
- Tarancı, Cahit Sıtkı; Robenson; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 20-21; Şiir; Robenson'a ithaf edilmiş şiir hece ölçüsü ile yazılmıştır, dörder dizelik beş bentten oluşmuştur.
- Tarancı, Cahit Sıtkı; Gün Olur Ki; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 21; Şiir; Altı dizelik şiirin teması ölümdür.
- Tarancı, Cahit Sıtkı; Tren; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 22; Şiir; Şiir dokuz dizeden oluşmaktadır.
- Tarancı, Cahit Sıtkı; Misafir; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 22; Şiir; Dörder dizelik üç bentten oluşan şiir, hece ölçüsü ile yazılmıştır, teması ise aşktır.

Tarancı, Cahit Sıtkı; Hareket; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 23; Şiir; Hece ölçüsü ile yazılan şiir dörder dizelik dört bentten oluşmuştur, teması yaşama sevincidir.

Tarancı, Cahit Sıtkı; Abbas; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 23-24; Şiir; Şiir on altı dizeden oluşmaktadır.

Tarancı, Cahit Sıtkı; Şiir; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 24; Şiir; Dörder dizelik iki bentten oluşan şiir, sanatçının şiire olan sevgisini dile getirmektedir.

Tatar, Hüseyin Avni; Acele; Yenilik; 21; Eylül 1954; 418; Şiir; Şiirin teması yaşama sevincidir.

Tayyip, Muzaffer; Günaydın; Yenilik; 33; Eylül 1955; 23; Şiir; Şiirin teması yaşama sevincidir.

Tayyip, Muzaffer; Kenar mahalle şarkısı; Yenilik; 33; Eylül 1955; 24; Şiir; Şiirin teması aşktır.

Tayyip, Muzaffer; Arkadaşlık; Yenilik; 33; Eylül 1955; 25-27; Şiir; Üç bölüme ayrılmış şiir insanları sevmek üzerine yazılmıştır.

Tayyip, Muzaffer; Mersin; Yenilik; 33; Eylül 1955; 28-29; Şiir; Beşer mısralık yedi bentten oluşan şiirde şair Mersin'de geçen hatıralarını anlatmıştır.

Tayyip, Muzaffer; Üzüntü; Yenilik; 33; Eylül 1955; 30; Şiir; Şiir üzüntülü bir adamın bu durumuna anlam verememesi üzerine kurulmuştur.

Tayyip, Muzaffer; Pencere; Yenilik; 33; Eylül 1955; 31; Şiir; Bu şiirde yalnız bir adamın kalabalıklar arasına karışmak isteği söz konusudur.

Tayyip, Muzaffer; Şarkı; Yenilik; 33; Eylül 1955; 32; Şiir; Şiirde insanlardan bütün dertleri ve geçmişi unutturacak bir şarkı istenmektedir.

Tayyip, Muzaffer; Yunus Emre; Yenilik; 33; Eylül 1955; 33; Şiir; Teması ölüm olan şiir dörder dizelik beş bentten oluşmaktadır.

Tayyip, Muzaffer; Ölümü Düşünmek; Yenilik; 33; Eylül 1955; 34; Şiir; Teması ölüm olan şiir dörder dizelik üç bentten oluşmaktadır.

Tayyip, Muzaffer; Kan; Yenilik; 33; Eylül 1955; 35; Şiir; Şiirde ölmek üzere olduğunu anlayan bir insanın yaşama tutkusu söz konusudur.

- Tayyip, Muzaffer; Balık Pazarı; Yenilik; 33; Eylül 1955; 36; Şiir; Geçmişe duyulan özlem şiirin temasıdır.
- Tekin, Talat; Eski Elbiselerim; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 25; Şiir; Eski elbiseler üzerine yazılan şiir beşer dizelik beş bentten oluşmaktadır.
- Tekin, Talat; Meyhaneler Hariç; Yenilik; 53; Mart 1957; 11; Şiir; Bireyin bir günlük hayatını anlatan şiir altı dördlükten oluşmuş ve serbest vezin ile yazılmıştır.
- Tekin, Talât; Fakir İşi; Yenilik; 10; Ekim 1953; 4; Şiir; Yedi dizeden oluşan bu şiirde şair sevgilisini anlatmıştır.
- Tekin, Talât; Kasım Yelleri Estiğinde; Yenilik; 23; Kasım 1954; 480; Şiir; Şiirde kasım ayı geldiğinde insanların her zamankinden daha farklı düşüncelere daldığı, Atatürk'ü daha derinden anmaya başladığını anlatılır.
- Tekin, Talât; Kronikler Dergiler-Gazeteler; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 98-100; Eleştiri; Tenkide, methiyeye ve alaylı münekkide dair yazılan yazı Muhtar Körükçü'nün *Siyah Kehribar*'ı eleştiren yazısına da eleştiride bulunur.
- Tekin, Tâlât; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 38; Şubat 1956; 205-217; Tanıtım-İnceleme; Tarık Buğra'nın *Siyah Kehribar* adlı romanının tahlil ve tenkidi
- TEO; Tutanak; Yenilik; 34; Ekim 1955; 38; Şiir; İki dizelik şiir
- TEO; Sabah; Yenilik; 34; Ekim 1955; 38; Şiir; İki dizelik şiir
- TEO; Saplantı; Yenilik; 34; Ekim 1955; 38; Şiir; Altı dizelik bu kısa şiirin teması aşktır.
- TEO; Utangaç Şiir; Yenilik; 34; Ekim 1955; 38; Şiir; Altı dizelik bu kısa şiirin teması aşktır.
- Thurber, James (Çev: Tahir Alangu); Walter Mitty'nin Gizli Hayatı; Yenilik; 14; Şubat 1954; 83-85; Hikâye; Walter Mitty karısını kuaföre bırakır, kendisi köpeğine yiyecek bir şeyler almak için bir markete doğru yönelir. Bu sırada kafasından kendisi ve karısına dair düşünceler geçmektedir.

- Tirali, Naim; Eluardla Birkaç Dakika; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 2; Anı; Tirali, yazısında Paris'te P.Eluardla karşılaşmasını ve ona kitabını imzalatmasını anlatmıştır.
- Tirali, Naim; Cıklı Cıklı Hikâye; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 5; Hikâye; Küçültme ekinin sıklıkla kullanıldığı bu hikâyede genç kız fakültenin en yakışıklı erkeği ile birlikte. Kızın delikanlıya sevgisini söylemesi ile ayrılmaları bir olur. Yazar anlatıcı 'Yeni asır gençler ve aşklar böyle olur.' diyerek kıza teselli vermeye çalışır.
- Tirali, Naim; Takdirname; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 7; Hikâye; Bir okulda muallim muavinliği yapan ve görevini hakkıyla yerine getiren Zühtü Ektöner'e arkadaşlarının oynadığı oyunu konu alan hikâye.
- Tirali, Naim; Abasıyanık], Sait Faik'in Paris'te Beş Günü; Yenilik; 7; 15 Haziran 1953-15 Temmuz 1953; 2,6; Anı; Abasıyanık], Sait Faik'in karaciğer tedavisi için ilk kez gittiği Paris'te geçirdiği beş gününü anlatan yazı
- Tirali, Naim; Zürafa; Yenilik; 11; Kasım 1953; 8; Hikâye; Gece komşudan gelen gürültüden uyuyamayan delikanlı sabah olunca gürültünün şaşırtıcı bir sebebi olduğunu öğrenir.
- Tirali, Naim; Aşka Kitakse; Yenilik; 13; Ocak 1954; 20-22; Hikâye; Modern çağ ve modern insanların anlatıldığı hikâyede genç adam tam asrın kızı diyebileceği bir genç kızla tanışmıştır ancak çok geçmeden kızın hayal ettiği gibi olmadığını farkına varır, görüşmeye son verirler.
- Tirali, Naim; Lambo'nun Meyhanesinde; Yenilik; 15; Mart 1954; 124-126; Hikâye; Lambo'nun Meyhanesinde hikâyesinin konusu hikâye ve hikâyeciler konusunda itilafa düşen müşterilerin tartışmasıdır.
- Tirali, Naim; Sait'e Dair Notlar; Yenilik; 18; Haziran 1954; 246-248; Anı; Tirali'nin gözünden Sait Faik
- Tirali, Naim; Kitaplar; Yenilik; 22; Ekim 1954; 457-458; Kitap tanıtımı; *Sisler Bulvarı* (Attilâ İlhan'ın şiirleri)

- Tirali, Naim; Karabiberim; Yenilik; 23; Kasım 1954; 487-481; Hikâye; Bir içki meclisinde bir araya gelen dört adam gece ilerledikçe keyiflenir ve bayan misafirlerinin gelmesini beklerler.
- Tirali, Naim; Şu Bizim Sanatçı Dostlar Necati Cumalı; Yenilik; 25; Ocak 1955; 18-22; Sohbet; Naim Tirali; Necati Cumalı'yı anlatıyor.
- Tirali, Naim; Şu Bizim Sanatçı Dostlar Orhan M. Arıburnu; Yenilik; 26; Şubat 1955; 17-18; Sohbet; Naim Tirali Orhan M. Arıburnu'nu anlatıyor.
- Tirali, Naim; Şu Bizim Sanatçı Dostlar Oktay Akbal; Yenilik; 28; Nisan 1955; 13-14; Sohbet; Naim Tirali, Oktay Akbal'ı anlatıyor.
- Tirali, Naim; Esandal'ı Son Ziyaret; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 18-19; Anı; Tirali, Cahit Külebi ile beraber ölümünden birkaç gün evvel Esandal'ı ziyaret eder.
- Tirali, Naim; Okul Anıları; Yenilik; 32; Ağustos 1955; 28-31; Anı; Yazarın Galatasaray'dan okul arkadaşı olan Erdoğanla anıları
- Tirali, Naim; Fernand Leger'ye neler sormuştum?; Yenilik; 36; Aralık 1955; 29-33; Anı; Tirali, Naim Fernand Leger'i görebilmek için Monmartre'deki özel akademisine gider. Bu yazıda ressamla olan kısa anısını paylaşmaktadır.
- Tirali, Naim; Pislik ve Kan; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 64-67; Hikâye; Hikâyede küçük bir çocuğun geçirdiği kaza anlatılıyor.
- Titiz, Reşat; Kitaplar; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 6; Kitap tanıtımı; Yetkin, Suut Kemal'in *Edebiyat Üzerine* adlı denemeler kitabının tanıtımı
- Tökin, Füzûzan Hüsrev; Edebiyat; Yenilik; 8; 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953; 2; Deneme; Yazıda 'Edebiyat nedir?' sorusuna cevap aranmıştır.
- Tökin, Füzûzan Hüsrev; Yolculuk, dostluk, aşk üzerine; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 304-306; Deneme; Yazarın yolculuk, dostluk, aşk üzerine düşünceleri
- Tökin, Füzûzan Hüsrev; Merhaba İstanbul; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 370-372; Sohbet; İstanbul sevgisi ve hasretini konu alan bir yazı

- Tökin, Fûruzan Hüsrev; Ölümünün 40. Yılı Dolayısıyla: Tefvik Fikret; Yenilik; 21; Eylül 1954; 394-396; Biyografi; Tefvik Fikret'in sanatı ve sanatçı kişiliği üzerine bir yazı
- Tökin, Fûruzan Hüsrev; Bizde Cumhuriyet Fikrinin Tarihçesi; Yenilik; 23; Kasım 1954; 456-457; Deneme; Bizde cumhuriyet fikrinin kaynağı olarak Şinasi, Namık Kemal ve Ziya Paşa'nın cumhuriyet taraftarlığı görülmektedir.
- Tökin, Fûruzan Hüsrev; Sanat ve Politika; Yenilik; 27; Mart 1955; 11; Deneme; Yazıda sanat ve politika arasındaki ilişki üzerinde durulmuştur.
- Tökin, Fûruzan Hüsrev; Parti şiir mükâfatını kazanan şair ve şiir Tarancı, Cahit Sıtkı ile bir mülâkat; Yenilik; 47; 1 Kasım 1956; 7-9; Söyleşi; 'Şiir telakkinizi kısaca anlatır mısınız, Divan şiiri ile bugünkü Türk şiiri arasında ne gibi benzeyişler ve ayrılıklar buluyorsunuz, bugünkü şairlerden kimleri beğeniyorsunuz?' sorularına Tarancı'nın verdiği cevaplar
- Tunalıgil, Baha Galip; Sıcak Eller; Yenilik; 28; Nisan 1955; 25; Şiir; Bu şiirde yalnız kalmak istemeyen bir adamın ruh hâli verilmek istenmiştir.
- Tunalıgil, Baha Galip; Cafe Studenten; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 22-23; Hikâye; Bir kahve ve o kahvedeki iki kişinin birbirini yanlış anlamasından doğan bir kavga anlatılmıştır.
- Tuncer, Oktay; Sen ve sonrası; Yenilik; 36; Aralık 1955; 48; Şiir; Sevgilinin ardından yaşanan değişimler ve umutsuzluk şiirin konusudur.
- Tuncer, Oktay; Geleceğim; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 176; Şiir; Sevddiği kadına geri dönüp geleceğine dair söz veren bir adamın şiiridir.
- Tuncer, Oktay; Bir adam bir kötü kadına bir tutuldu ki; Yenilik; 58; Ağustos 1957; 12; Şiir; On altı dizeden oluşan şiirde serbest vezin kullanılmıştır ve bir kadın ile erkeğin hikâyesi anlatılmaktadır.
- Tura, Yalçın; Ben; Yenilik; 30; Haziran 19515; 16-17; Şiir; Şiirde bir adamın ruhî portresi verilmiştir.

- Tura, Yalçın; 'Den Sonra; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 52-53; Hikâye; Hikâye-de konuşmasına izin verilmeyen ve daima susturulan bir adamın duygu ve düşüncelerine şahit oluruz.
- Tura, Yalçın; Tanrı'nın yazdığı yazı; Yenilik; 32; Ağustos 1955; 42-48; Hikâye; Hikâyede yalnız bir adamın ruh tahlili yapılmaktadır.
- Tura, Yalçın; Boş Odalara Söylenen Türküler; Yenilik; 34; Ekim 1955; 32-33; Şiir; Beş bölümden oluşan şiirin teması yalnızlıktır.
- Tura, Yalçın; Kuş Bakışı; Yenilik; 35; Kasım 1955; 51-54; Hikâye; Hikâye bir adamın yol boyu aklından geçirdikleri üzerine kurulmuştur.
- Tura, Yalçın; Gömüş; Yenilik; 36; Aralık 1955; 45-48; Hikâye; Evladını kaybeden anne çocuğu gömüleceği sırada, onun başka bir yere gömülme arzusu ettiğini söyler.
- Tura, Yalçın; Yakını; Yenilik; 38; Şubat 1956; 151; Şiir; Şiir dörder dizelik dört mısradan oluşmaktadır.
- Tura, Yalçın; Gün Önü; Yenilik; 42; Haziran 1956; 231; Şiir; Bu kısa şiir yıldızlar ve ümit üzerinedir
- Tura, Yalçın; Günlerde; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 23-24; Şiir; Birer kelimelik mısralara sahip şiir sekiz bölümden oluşmaktadır.
- Turgut, Enis; Ağaç, deniz, iskele, vapur, sen, ben, taptaze bir evren içinde oturuyorduk; Yenilik; 39; Mart 1956; 306-307; Şiir; Şiir Kafka ve Gregor Samsa için yazılmıştır, onlara hitap edilir, aynı kaderi paylaştıkları belirtilir.
- Turgut, Enis; Yalnız kişinin ilk yönü: Gece; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 45; Şiir; On, dokuz ve sekiz mısralık bentlerden oluşan şiirin teması yalnızlıktır.
- Tütengil, Cavit Orhan; Nasrettin Hoca ve Edebiyatımız; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 2; Sohbet; Yazar ülkemizde edebiyata gereken ilginin gösterilmediğinden yakınır.
- Tütengil, Cavit Orhan; Kayalar Okulunu Ziyaret; Yenilik; 13; Ocak 1954; 23-25; Anı; Yazarın Paris'te ziyaret ettiği Kayalar Okulu'na dair izlenimleri

- Tütengil, Cavit Orhan; Kültür Meseleleri Karşısında Gazeteler; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 197-199; Eleştiri; Vatandaşların kültür seviyelerinin yükseltilmesi ve aydınların kültür bakımından beslenmesi hususunda büyük önemi olan gazetelerin ülkemizde istenen seviyeye gelmediğine dair bir eleştiri
- Tütengil, Cavit Orhan; 30 Yıl Sonra; Yenilik; 22; Ekim 1954; 426-427; Deneme; Ziya Gökalp ve tesirleri üzerine bir deneme
- Tütengil, Cavit Orhan; Küçük Şeyler Üzerine; Yenilik; 25; Ocak 1955; 16; Sohbet; Küçük bir sorun gibi görünmelerine rağmen büyük problemlerin yaşandığını anlatan yazı
- Tütengil, Cavit Orhan; Diyarbakır Mektubu Cahit Sıtkı'yı Ziyaret; Yenilik; 27; Mart 1955; 12-13; Sohbet; Cavit Orhan, memleketi Diyarbakır'da hasta yatan Cahit Sıtkı'yı ziyaret etmiş ve gözlemlerini yazmıştır.
- Tütengil, Cavit Orhan; Diyarbakır çevresindeki birkaç köyden kısa notlar; Yenilik; 36; Aralık 1955; 17-24;; Köy gerçeğinin Güney doğu Anadolu'nun önemli bir parçası olan Diyarbakır'ın ayrı görünüşleri, kendine has özellikleri vardır. Bu özelliklere ilk dikkati çeken Ziya Gökalp'tir. Gökalp'in Küçük Mecmua'da çıkan iki yazısı alınmıştır.
- Tütengil, Cavit Orhan; Aydınlık çağımızın dayanakları; Yenilik; 59; Eylül-Ekim 1957; 3-4; Deneme; Montesquieu'nun siyasi ve iktisadi fikirleri üzerine
- Uçarı, H. Vasfi; Kuruntu; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 17; Şiir; Şiirde bir adamın kuruntuları ve korkuları anlatılmıştır.
- Uçarı, Ercüment; Söyleşi; Yenilik; 12; Aralık 1953; 5; Şiir; Dörder dizelik dört bentten oluşan bu şiirin teması yaşama sevincidir.
- Uçarı, Ercüment; Hayal Kurmak Bedava; Yenilik; 16; Nisan 1954; 173; Şiir; Dünyanın mutlu olmak için uygun bir yer olmadığını anlatan şiir on dize ile kurulmuştur.
- Uçarı, Ercüment; Şunun Şurası; Yenilik; 16; Nisan 1954; 173; Şiir; Altı dizelik şiirin teması aşktır.

Uçarı, Ercüment; Kumruya Dilekçe; Yenilik; 16; Nisan 1954; 173; Şiir; Yedi dizelik şiirin teması aşktır.

Uçarı, Ercüment; Diğerler Düşünsün; Yenilik; 16; Nisan 1954; 174; Şiir; Dört dizelik şiir

Uçarı, Ercüment; Yatak Yorgan; Yenilik; 16; Nisan 1954; 174; Şiir; Yirmi dört kısa dizeden oluşan şiir kadınlar üzerine yazılmıştır.

Uçarı, Ercüment; Meryem; Yenilik; 22; Ekim 1954; 439; Şiir; Şiirde Merve'nin başına gelenler anlatılmıştır.

Uçarı, Ercüment; Kısaca; Yenilik; 25; Ocak 1955; 24; Şiir; Altı dizelik şiir

Uçarı, Ercüment; Denizin Dibindeki Işıltı; Yenilik; 26; Şubat 1955; 21; Şiir; Teması yaşama sevinci olan şiir sekiz dizeden oluşmaktadır.

Uçarı, Ercüment; Hepimizin Bildiği Belkıs Hanım; Yenilik; 27; Mart 1955; 27; Şiir; Ahmet Bey Belkıs Hanım'a taliptir, şiirde Belkıs Hanım'ın bu teklifi kaçırmaması tavsiye edilir.

Uçarı, Ercüment; Görev; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 19; Şiir; Dünyadaki her şeyin bir görev ile var olduğunu anlatan şiir sekiz dizeden ibarettir.

Uçarı, Ercüment; Güneşe Övgü; Yenilik; 30; Haziran 1955; 18; Şiir; On bir dizeden oluşan şiir güneşe övgüdür.

Uçarı, Ercüment; Panayot'un Aşk Macerası; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 54-55; Şiir; İki bölümden oluşan şiirde bir aşk macerası anlatılmıştır.

Uçarı, Ercüment; Yokluklu Gün; Yenilik; 33; Eylül 1955; 61; Şiir; On iki dizeden oluşan şiirin teması yaşama sevincidir.

Uçarı, Ercüment; Keyif; Yenilik; 38; Şubat 1956; 180; Şiir; On yedi dizeden oluşan şiirin teması yaşama sevincidir

Uçarı, Ercüment; Kör Duygu; Yenilik; 42; Haziran 1956; 232; Şiir; Beş dizelik şiir

Uçarı, Ercüment; Bal; Yenilik; 42; Haziran 1956; 232; Şiir; Sekiz dizelik şiir

Uçarı, Ercüment; Karakaş Isık Çalıyor; Yenilik; 42; Haziran 1956; 233; Şiir; Karakaş'a seslenen bu şiir yirmi iki dize ile kurulmuştur.

Uçarı, Ercüment; Görmek; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 39; Şiir; Şiirde mutlu olmak için hayatın farkında olmak gerektiği anlatılmıştır.

Uçkan, H. Vasfi; Utanç; Yenilik; 26; Şubat 1955; 23; Şiir; Şiirde insanların şair hakkındaki düşüncelerine yer verilmiştir.

Uçkan, H. Vasfi; Tii; Yenilik; 30; Haziran 1955; 23; Şiir; Dokuz dizelik şiir

Uçkan, H. Vasfi; Gelirsen; Yenilik; 34; Ekim 1955; 31; Şiir; Altışar dizelik sekiz bentten oluşan şiir bir adamın bir kadına aşkını ve o kadınla beraber değişmek arzusunu anlatıyor.

Uçkan, H. Vasfi; Anılar; Yenilik; 35; Kasım 1955; 48; Şiir; Dokuz dizeden ibaret olan bu kısa şiirde anıların hücumu karşısındaki insanın çaresizliği dile getirilmiştir.

Uçkan, H. Vasfi; Dönüş; Yenilik; 35; Kasım 1955; 48; Şiir; Sevgiliye geri döndüğünde bunun yadırganmaması gerektiğini anlatan kısa şiir.

Uçkan, H. Vasfi; Ablamla Eniştem; Yenilik; 38; Şubat 1956; 157-159; Şiir; Bu uzun şiirde abla ve eniştenin karakteristik özellikleri verilmiş, tanışmaları ve evlilikleri anlatılmıştır.

Uçkan, H. Vasfi; Esriklığe Övgü; Yenilik; 42; Haziran 1956; 231; Şiir; Altı dize-lik bu kısa şiir sarhoşluğa bir övgüdür.

Uçkan, H. Vasfi; Kara Çizgi; Yenilik; 50; 15 Aralık 1956; 36; Şiir; Sen ile ben arasındaki farklılıkların anlatıldığı şiir dört bentten oluşur ve serbest ölçü ile yazılmıştır.

Uçkan, H. Vasfi; Güney'e Şiirler; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 15; Şiir; Teması aşk olan şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır.

Ulutekin, Hanefi; Mektup; Yenilik; 19; Temmuz 1954; 316; Şiir; Sevgiliye ithaf edilmiş bu şiirin teması aşktır.

Umur, Reşad; Polonyalı şair Adam Mickiewicz İstanbul'da ölmüştü; Yenilik; 36; Aralık 1955; 50-52; Sohbet; Polonyalı şair Adam Mickiewicz üzerine

Untermever, Louis (Çev: Nuyan); Lanston Hughes; Yenilik; 58; Ağustos 1957; 13; Biyografi; Lanston Hughes'ın kısa yaşam öyküsü

Uslu, Tayyip, Muzaffer; İstanbul'a Hasret; Yenilik; 9; Eylül 1953; 3; Şiir; İstanbul, sonbahar ve geçim derdi üzerine yazılmış serbest ölçülü şiir

Uslu, Tayyip, Muzaffer; Rüştü'den Gelen Mektup; Yenilik; 9; Eylül 1953; 3; Şiir; Şiir hayata genç yaşta veda etmiş Onur, Rüştü'un dilinden yazılmıştır.

Uslu, Tayyip, Muzaffer; Evadoksiya; Yenilik; 9; Eylül 1953; 3; Şiir; Şair sevgili Evadoksiya'yı ve anılarını anlatmaktadır.

Uyar, Turgut; Ben başka türlü şiir de yazmasını da bilirim; Yenilik; 9; Eylül 1953; 5; Şiir; Sürdürülen hayatla muhayyel hayatın yan yana getirildiği şiir serbest nazmın imkânları kullanılarak yazılmıştır.

Uyar, Turgut; Atlı Karınca; Yenilik; 34; Ekim 1955; 8-9; Şiir;

Uyar, Turgut; Meymenet Sokağına Vardım; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 12-13; Şiir; Meymenet sokağı ile hayat hakkında yazılmış bu şiir serbest nazmın imkânları kullanılarak kaleme alınmıştır.

Uyar, Turgut; Güneşi Kötü O Evler; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 15-16; Şiir; Değişen yaşam koşulları nedeniyle duyulan hüznü anlatan bu şiir uzun dizelerden oluşmaktadır.

Uyar, Turgut; Akçaburgazlı Yekta'nın mahkeme kararını aldığında söylediği mezburdur; Yenilik; 48; 15 Kasım 1956; 13-18; Şiir; Akçaburgazlı Yekta; Sinan ve Gülbeyaz'ın evinde misafirdir ve gayet iyi ağırlanmaktadır. Zamanla Yekta ile Gülbeyaz'ın arasında gayr-i meşru bir ilişki başlar. Sinan onları mahkemeye verir. Serbest ölçü ile yazılmış şiir Yekta'nın mahkemede söyledikleridir.

Uyar, Turgut; (Bir kantar memuru için) İncil; Yenilik; 53; Mart 1957; 4-9; Şiir; Serbest vezin ile yazılmış bir uzun şiir

Uyar, Turgut; Toprak çömlek Hikâyesi; Yenilik; 58; Ağustos 1957; 4-12; Hikâye;

Uyguner, Muzaffer; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 26; Şubat 1955; 33-34; Kitap Tanıtımı; Samim Kocagöz'ün hikâye kitabı *Cihan Şoförü*, Ali

- Püsküllüoğlu'nun şiir kitabı *Pembe Beyaz*, Ayhan Hünalp'in romanı *Küçük İstasyonlar* ve İlhan Geçer'in şiir kitabı *Büyüyen Eller*'in tanıtımı
- Uyguner, Muzaffer; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 27; Mart 1955; 37; Tanıtım; Mehmet Gökalp'in *Kahramanlık Şiirleri* ve Ziya İshan'ın Mauriac'tan çevirdiği *Zehir* adlı kitabın tanıtımı
- Uyguner, Muzaffer; Esinti; Yenilik; 28; Nisan 1955; 21; Şiir; Dörder dizelik üç bentten oluşan şiirin teması yaşama sevincidir.
- Uyguner, Muzaffer; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 36; Aralık 1955; 61-63; Mektup; Yazdığı kahramanlık şiir için Mehmet Gökalp'in yapmış olduğu eleştirilere Uyguner'in cevabı
- Uyguner, Muzaffer; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 39; Mart 1956; 321-322; Tanıtım; Mehmet Salihoğlu'nun *Ağacın Derdi* adlı şiir kitabı üzerine
- Uyguner, Muzaffer; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 39; Mart 1956; 322-325; Tanıtım; Kore Savaşı'na dair yazılan şiirler hakkında
- Uyguner, Muzaffer; Ömer Bedrettin ve Deniz; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 122-127; Şiir tahlili; Ömer Bedreddin'in *Deniz Sarhoşları* adlı kitabındaki deniz şiirleri üzerine bir tahlil
- Uyguner, Muzaffer; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 84-92; İnceleme; Muzaffer Gökmen'in *Tiyatro Tahlilleri* ile Gülten Akın'ın *Rüzgâr Saati* adlı kitabı üzerine
- Uyguner, Muzaffer; Anadolu ve Efsaneleri; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 76-80; İnceleme; *Anadolu ve Efsaneleri* kitabı üzerine bir inceleme
- Uyguner, Muzaffer; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 52; Şubat 1957; 18-19; Tanıtım; Osman Attila'nın *Güpegündüz* adlı şiir kitabının tanıtımı
- Uyguner, Muzaffer; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 54; Nisan 1957; 29-31; Tanıtım; Samet Ağaoğlu'nun *Büyük Aile* isimli öykü kitabı tanıtılmıştır.
- Ülgener, Emin; Kış bastırdı bu ağacı; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 343; Şiir; Dörder dizelik dört bentten oluşan şiirin teması hayal kırıklığıdır.
- Ülgener, Emin; Bıraktığım insan; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 343-344; Şiir; Sevgiliye ithaf edilen şiir beş dörtlükten oluşmaktadır.

Ülgener, Emin; Böyle bu aşk; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 344; Şiir; Dörder dizelik beş bentten oluşan şiirde sevgilisi hakkında hayal kırıklığına uğramaktan korkan bir adamın ruh hâliyle karşılaşırız.

Ülgener, Emin; Su Yüzüne Çıkan Balık; Yenilik; 28; Nisan 1955; 16; Şiir; Şiirde yalnız ve çaresiz kalan bir adamın ruh hâli verilmeye çalışılmıştır.

Ülgener, Emin; Sevdığım Dünya; Yenilik; 30; Haziran 1955; 21; Şiir; Dörder dizelik altı bentten oluşan şiirin teması yaşama sevincidir.

Ülgener, Emin; Harpten Çıkan Dünya; Yenilik; 37; Ocak 1956;; Şiir; Şiir II. Dünya Savaşı'nın ardından yazılmıştır.

Ürgüp, Fikret; Şapkalı Adam; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 226-229; Hikâye; Fikret Ürgüp, Ahmet Hikmet ile karşılaşır, beraber konuşarak kahveye giderler.

Ürgüp, Fikret; Otel; Yenilik; 23; Kasım 1954; 484-486; Hikâye; Bir otelin yıkılışı, o otelde yaşananlar, geçmiş, yazarın hissettikleri, sefahat, çirkinlikler, genç ve gafil insanların anlatıldığı bir hikâye.

Ürgüp, Fikret; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 71-74; İnceleme; Tarık Buğra'nın *Dünya Kaçtı Gözüme* adlı şiir kitabı üzerine bir değerlendirme

Ürgüp, Fikret; New-York'un Yaya Gezeni; Yenilik; 32; Ağustos 1955; 1-6; Gezi yazısı; Fikret Ürgüp'ün New-York hatıraları

Ürgüp, Fikret; Nevzat; Yenilik; 35; Kasım 1955; 14-17; Hikâye;

Ürgüp, Fikret; Amerikana; Yenilik; 37; Ocak 1956; 14-18; Sohbet; Yazar Amerika'da geçirdiği günleri, orada tanıştığı insanları anlatıyor.

Ürgüp, Fikret; Vantrilok; Yenilik; 38; Şubat 1956; 145-150; Hikâye; Hikâyede bir adamın ruh hâli izlenimci yansıtılmıştır.

Ürgüp, Fikret; Pazar; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 17-19; Hikâye; Bir pazar gününün bir adama düşündürdükleri bu kısa öykünün konusudur.

Ürgüp, Fikret; 'Lautrec onları çirkinliklerinde yakalamış'; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 5-9; Sohbet; New York sanat müzesindeki Toulouse Lautrec sergisine dair

- Ürgüp, Fikret; Orada; Yenilik; 46; 15 Ekim 1956; 39-44; Hikâye; Hikâyede ölen atının kalıbını alan adam sürdürülen hayat üzerine düşüncelere dalar.
- Ürgüp, Fikret; Şair Arkadaşla-rıma Yazıyorum; Yenilik; 51; Ocak 1957; 4-6; Mektup; Fikret Ürgüp, Amerika'dan, çok özlediği şair arkadaşları; Yahya Kemal, Asaf, Özdemir, A.Kadir, Berk, İlhan, Eloğlu, Metin, Cahit Irgat, Ahmet Hamdi ve Attila İlhan'a mektup gönderir.
- Ürgüp, Fikret; Barbara; Yenilik; 54; Nisan 1957; 4-6; Hikâye; Hikâyede genç bir kadın olan Barbara'nın yaşamı, hayalleri konu edilmiştir.
- Üstün, Nevzat; Urgan; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 8; Şiir;
- Üzer, Suat; Aşka Kitakse; Yenilik; 20; Ağustos 1954; 333; Kitap Tanıtımı; Tirali'nin *Aşka Kitakse* adlı hikâye kitabının tanıtımı
- Üzer, Suat; Belki Uzaklarda; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 44; Şiir; Şiirin teması yaşama sevincidir.
- Valery, Paul (Çev: M. Akil Aksan); Şiir Üzerine; Yenilik; 21; Eylül 1954; 393; Sohbet; Paul Valery'nin şiir üzerine düşünceleri
- Vecdi Bürün; Tarancı, Cahit Sıtkı; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 32-33; Anı; Cahit Sıtkı'nın ardından Son Saat'te çıkan yazı
- Vittorio de Sica (Çev: Şafgil, Nurettin); Realite Artistik Değildir; Yenilik; 7; 15 Haziran 1953- 15 Temmuz 1953; 1,8; Sohbet; Ünlü İtalyan rejisörü Vittorio de Sica'nın kendi filmlerinden ve sinemanın bazı meselelerinden bahsettiği yazı
- Welles, Orson (Çev: Ali Avni Öneş); Ahlak Çıkmazı; Yenilik; 9; Eylül 1953; 1,8; Eleştiri; Sinemanın dünyada girdiği çıkmaz üzerine
- William Sorayan (Çev: Erdal Öz); Cumartesi Gecesi; Yenilik; 30; Haziran 1955; 33-34; Hikâye; Bir kahvede Hitler'in ne zaman öldürüleceğini konuşan ve güzel günlere dair ümit besleyen insanların kısa öyküsü
- William, Faulkner, (Çev: Bilge Karasu.); İn, Musa, İn...; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 71-88; Hikâye; İşlediği birçok suçtan dolayı idama mahkûm edilmiş bir torun ve büyükannesinin hikâyesi

Williams William Carlos (Çev: Özcan Ergüder); Komedi; Yenilik; 53; Mart 1957; 20-25; Hikâye; Doktor sabaha karşı çağrıldığı evde hasta olan kadının şiddetli sancıları olduğunu görür. Kadın hamiledir, karnındaki beş aylık bebek ölü doğacaktır.

World Literature (Çev: L. Sami Akalın); Bir eski Mısır şiiri Kime dert yanayım bugün; Yenilik; 53; Mart 1957; 28; Şiir; Dokuz bentten oluşan şiirde dünyanın durumundan yakınılır.

Y. O; Kronikler Tiyatro; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 91-92; Tanıtım; İstanbul'da sahnelenen *Gizli Oturum* ve *Saygılı Yosma* adlı oyunların tanıtımı

Y.O; Kronikler Resim; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 77; Tanıtım; Güvenç Ayhan ve Celal Kavur'un resim sergisi

Yağcıoğlu, Hâlim; Medrano; Yenilik; 4; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 5; Şiir; Sirkte cambazlık yapan bir adamın hayatının ve çocuklarının anlatıldığı şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.

Yağcıoğlu, Hâlim; Şair Hâli; Yenilik; 11; Kasım 1953; 3; Şiir; Serbest vezinle kaleme alınan bu şiir bir şairin ruh hâlini yansıtmaktadır.

Yağcıoğlu, Hâlim; Bir Apartman Üstüne Epigram yahut Apartmannâme; Yenilik; 14; Şubat 1954; 74-75; Şiir; Bir apartmanın her katında ayrı bir hikâyenin anlatıldığı şiir A harfinden D'ye numaralandırılmış ve her harf değişik sayıdaki dörtlüklerden oluşturulmuştur.

Yakup Kadri Karaosmanoğlu; Şairin Ölümü; Yenilik; 47; 1 Aralık 1956; 34-36; Anı; Cahit Sıtkı'nın ardından Tercüman'da çıkan yazı

Yalazkan, İsmet; Taşlamalar; Yenilik; 39; Mart 1956; 308; Şiir; Şiir üç bölümden oluşmuş ve her bölümde bir kişiden bahsedilmiştir.

Yalazkan, İsmet; Parisname; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 69; Şiir; Şiirde Paris ve İstanbul kıyaslanmıştır.

Yalazkan, İsmet; İçli Düzen; Yenilik; 49; 1 Aralık 1956; 38; Şiir; Hayatı konu edinen şiir beşer mısralık dört dizeden oluşmuş ve serbest ölçü ile yazılmıştır.

Yalazkan, İsmet; Dağ Türküsü; Yenilik; 52; Şubat 1957; 8; Şiir; Şiir serbest ölçü ile yazılmıştır ve on yedi dizeden oluşmaktadır.

Yalazkan, İsmet; Nice Sinanlar Düşümde; Yenilik; 54; Nisan 1957; 10; Şiir; Dört bentten oluşan bu şiir serbest vezin ile yazılmıştır ve şair yolculuk boyu gördüklerini anlatır.

Yalazkan, İsmet; Açıkta; Yenilik; 59-60; Eylül-Ekim 1957; 7; Şiir; On dizeden oluşan şiirde aşkın, yüreklerin ve ayrılığın görünür olduğu dile getiriliyor.

Yalçinkaya, Namık Kemal; Köklü bir film adamı Elia Kazan; Yenilik; 30; Haziran 1955; 8-10; Söyleşi; Amerikalı yönetmen Elia Kazan'ın sanatına dair

Yalçinkaya, Namık Kemal; Bir uzak ülke sineması; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 43-48; Sohbet; Yazarın Norveç sineması üzerine notları

Yamaç, Cavit; Ufkun Ötesi: Eldorado; Yenilik; 5; 15 Mart 1953-15 Nisan 1953; 1,8; Anı; Yazar, Adana seyahati sırasında yaşadıkları anlatmıştır.

Yamaç, Cavit; Çocuklar, Gökyüzüne Bakarak Ağlar; Yenilik; 30; Haziran 1955; 24-32; Hikâye; Bigadiç Kanlıtepe'de Müslim adında son derece sevilen bir hancı vardır, ancak bir gün o han, hancının çok acı bir kaybına şahit olacaktır.

Yamaç, Cavit; Temel Kitaplar; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 2-5; Sohbet; Temel kitapları nasıl okumak gerektiği üzerine bir deneme

Yaşar, Ümit; Picasso; Yenilik; 51; Ocak 1957; 14; Şiir; Bir kadının güzelliğini anlatan şiir serbest ölçü ile kaleme alınmıştır.

Yaşar, Ümit; Ağlama Duvarı; Yenilik; 53; Mart 1957; 24; Şiir; Yalnızlık ve çaresizliğin anlatıldığı şiir on iki dizeden oluşmuş ve serbest vezin ile kaleme alınmıştır.

Yaşın, Özker; Haber; Yenilik; 36; Aralık 1955; 25; Şiir; Geçmişinden kaçıp yeni bir hayata başlamak isteyen bir adamın yakarışları şiirin konusudur.

Yaşın, Özker; Senin İçin Şiir Yazamam; Yenilik; 38; Şubat 1956; 150; Şiir; Kaybedilen bir aşkın ardından yazılan şiir on bir dizeden oluşmaktadır.

- Yaşın, Özker; Hayal Kurmak Bedavadır; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 156-157; Şiir; Şiirde sevgilisi evlenen bir adamın düş kırıklıkları ve umutsuzluğu anlatılmıştır.
- Yaşın, Özker; Belki; Yenilik; 45; Eylül-Ekim 1956; 38; Şiir; Şiirde şiirleri ile yaşayan bir adam tasvir edilmiştir.
- Yeniceli, Yaşar; Resim Sergileri; Yenilik; 12; Aralık 1953; 4,7; Haber-yorum; Azra İnal ve Nuri İyem'in resim sergilerinden haberler
- Yeniceli, Yaşar; Kronikler Resim; Yenilik; 13; Ocak 1954; 42-43; Haber; Nuri Özgiray ve Marta Tozge'nin resim sergileri
- Yeniceli, Yaşar; Resim; Yenilik; 14; Şubat 1954; 92-94; Haber; Aylık sergi faaliyetleri
- Yeniceli, Yaşar; Kronikler Resim; Yenilik; 15; Mart 1954; 136-137; Haber; Elif Naci'nin Galatasaray Lisesi'nde ve Oktay Günday'ın Maya Galerisi'ndeki resim sergilerinden haberler
- Yeniceli, Yaşar; Resim; Yenilik; 16; Nisan 1954; 183-184; Haber; Ayın resim etkinliklerinden haberler
- Yeniceli, Yaşar; Kronikler Resim; Yenilik; 17; Mayıs 1954; 233; Haber; Nevin Demiryol'un sergisi
- Yeniceli, Yaşar; Resim; Yenilik; 21; Eylül 1954; 416-417; Haber; Ayın müzik etkinliklerinden haberler
- Yeniceli, Yaşar; Resim; Yenilik; 22; Ekim 1954; 451-453; Haber; Ayın resim etkinlikleri
- Yeniceli, Yaşar; Müzik; Yenilik; 23; Kasım 1954; 485-487; Haber; Ayın müzik etkinlikleri
- Yeniceli, Yaşar; Resim; Yenilik; 24; Aralık 1954; 532-533; Haber; Ayın resim etkinlikleri
- Yeniceli, Yaşar; Kronikler Resim; Yenilik; 26; Şubat 1955; 41-43; Tanıtım; Turgut Boyar, Naim Fakihoğlu, Yüksel Aslan resim sergileri

- Yeniceli, Yaşar; Kronikler Resim; Yenilik; 27; Mart 1955; 39-41; Tanıtım; Aloş, Haşmet Akal, Oktay Günday, Vildan Tatlıgil ve Bolu Kız Öğretmen Okulu öğrencilerinin resim sergileri
- Yeniceli, Yaşar; Kronikler Resim; Yenilik; 28; Nisan 1955; 38-39; Tanıtım; Doğan Demren kumaş desenleri sergisi, Kastamonu Lisesi resim sergisi, Abdurrahman Öztoprak'ın sergisi
- Yeniceli, Yaşar; Kronikler Resim; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 35-37; Haber; Akademi öğretim üyelerinin sergisi ve İsmail Hakkı Öçal'ın heykel sergisi
- Yeniceli, Yaşar; Kronikler Resim; Yenilik; 30; Haziran 1955; 42; Haber; Adnan Çoker ve Ali Durukan'ın resim sergileri
- Yeniceli, Yaşar; Alay; Yenilik; 52; Şubat 1957; 12; Anı; Yazar okul arkadaşlarının, yaptığı bir resim yüzünden kendisiyle alay etmesine içerleyip ağlayan kızı teselli etmeye çalışır.
- Yeniceli, Yaşar; Yaşayacak; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 12-13; Hikâye; Çocuk çok hastadır ve ona bakacak annesinden başka kimsesi yoktur. Eve gelen doktor kadın ve çocuğun hâline çok üzülür ve çocuğun acilen hastaneye kaldırılması gerektiğini söyler.
- Yeniceli, Yaşar; Hangi Yaratıcılık; Yenilik; 58; Ağustos 1957; 3; Deneme; Yaratıcılığın Batı'yı taklit etmek demek olmadığını, yaratıcılığa ancak Batı'nın kültür, teknik ve anlayışının bizim olanla birleşmesiyle ulaşılabileceğini anlatan yazı
- Yenilik; Çıkarken; Yenilik; 1; 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953; 1; Açıklama; Yenilik Dergisi'nin yayın hayatına atılışı üzerine
- Yenilik; Bir Açıklama; Yenilik; 9; Eylül 1953; 8; Açıklama; Her ayın 15'inde yayınlanan derginin bu tarihten itibaren aybaşlarında yayınlanacağını haberi verilir.
- Yenilik; Sanat ve Günlük Gazeteler; Yenilik; 10; Ekim 1953; 1; Haber; Günlük gazetelerin sanat sayfaları yapmalarının son aylarda moda hâline gelmesinden mutluluk duyan Yenilik bu gazetelere teşekkür etmektedir.

- Yenilik; Birinci Yılın Sonu; Yenilik; 12; Aralık 1953; 1; Açıklama; Yenilik dergisi bir yılını doldurmuştur ve okurlarına gelecek sayıdan itibaren yeni bir şekil değişikliğine gidileceğinin haberini vermektedir.
- Yenilik; Dergiler ve Yazarlar; Yenilik; 14; Şubat 1954; 51; Açıklama; Yeni yayın hayatına giren dergilerin sanatımızın bugünü ve yarını için iyi bir gelişme olduğu ifade edilmiştir.
- Yenilik; Mustafa Kemal Fikri; Yenilik; 23; Kasım 1954; 462-463; Deneme; Mustafa Kemal fikrinin yeni gerçeklere, iyiye, doğruya, güzele yeni bir medeniyet alanına yürümek demek olduğu açıklanmaktadır.
- Yenilik; Deve Hikâyesi; Yenilik; 25; Ocak 1955; 2; Açıklama; Üçüncü yayın yılına başlayan Yenilik bu sayısından itibaren yeni nesil sanatçıları, özel yaşamlarını fotoğrafları ile beraber vermeyi planlamaktadır.
- Yenilik; Beğenilmek üzerine; Yenilik; 28; Nisan 1955; 3; Açıklama; Derginin ulaştığı okur sayısı bütün yeniliklere ve şekil değişimlerine rağmen istenilen sayıya ulaşamamıştır. Sütunda okuyuculardan dergiyi tanıtmak konusunda titiz davranmaları rica edilmiştir.
- Yenilik; Bu sayımız; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 3; Açıklama; Bu sayıdan itibaren derginin son sayfasında bir karikatür bulunacağını haberini veren Yenilik kendisine gönderilen mektupları ise mümkün mertebe cevaplamaya çalıştığını belirtir.
- Yenilik; Okurlarımıza; Yenilik; 30; Haziran 1955; 2; Açıklama; Yaz tatiline çıkacak olanların adreslerini bildirdikleri takdirde derginin ellerine ulaştırılacağını bildiren yazı
- Yenilik; Gerekçe; Yenilik; 30; Haziran 1955; 3; Açıklama; Yeniliğin yeni cildine yeni bir tertip içinde başlayacağını haber veren yazı
- Yenilik; Beşinci cilde başlarken; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 1; Açıklama; Dergideki üçüncü şekil değişikliğinin nedenleri üzerine bir açıklama
- Yenilik; Yakında çıkacak dört yeni kitabımız; Yenilik; 34; Ekim 1955; 1; İlan; Zeyyat Selimoğlu'nun *Kavganın Sonu ve Başı*, Colette'in *Gigi* (Çev: A.

Benk), Tarık Buğra'nın *İnce Hesaplar*, Naim Tiralı'nın *Yirmi Beş Kuruşa Amerika* adlı kitaplarının ilanları

Yenilik; Altıncı Cilt Tamamlanırken; Yenilik; 36; Aralık 1955; 1; Açıklama; Yenilik yeni bir şekil değişikliğine giderek sayfa sayısını artırmış ancak fiyatı da biraz yukarı çekmek zorunda kalmıştır.

Yenilik; Aydınlar ve Siyaset; Yenilik; 38; Şubat 1956; 131-132; Deneme; Aydınların siyasete girmeme nedenleri üzerine bir eleştiri

Yenilik; Yalnız sahne sanatçıları mı?; Yenilik; 39; Mart 1956; 243-244; Sohbet; Şehir tiyatrosu sanatçılarının aylıklarının artması üzerine zam konusunda yalnız sahne sanatçılarının değil bütün sanat kollarındaki sanatçıların da düşünülmesi gerektiğine dair

Yenilik; Sekizinci cilde başlarken; Yenilik; 40; 26 Nisan 1956; 1; Açıklama; Yenilik şimdiye kadar yaptıkları şekil değişikliğinin nedenlerini açıklıyor

Yenilik; Armağanlar Üzerine; Yenilik; 41; Mayıs 1956; 119-120; Açıklama; Yılın en başarılı romanı, şiir ve hikâye kitabı için verilen Varlık roman, Yeditepe şiir ve Sait Faik hikâye armağanı üzerine

Yenilik; Dergiler ve Sanatçılar; Yenilik; 42; Haziran 1956; 217-218; Açıklama; Dergiler ve o dergide yazan sanatçılar arasında bir görüş birliği olduğuna dair

Yenilik; Dergi Üzerine Notlar; Yenilik; 43; Temmuz 1956; 3-4; Açıklama; Yenilik'in şekil değişikliğinin nedenleri

Yenilik; Yaz Ayları; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 3-4; Açıklama; Yaz aylarının gelmesi ile fikir ve sanat hayatının durgunlaşmasının nedenleri

Yenilik; Onuncu cilde başlarken; Yenilik; 46; 15 Ekim 1956; 5-6; Açıklama; Aylık bir dergi olan Yenilik'in on beş günde bir çıkacağına haberi verilir. Yenilik'in daha iyi bir dergi olması için sık sık şekil değiştirdiği belirtilir. Okurların şekil değişikliği konusundaki fikirlerini paylaşmaları istenir.

Yenilik; Tarancı, Cahit Sıtkı; Yenilik; 47; 1 Kasım 1956; 5-6; Haber; Tarancı, Cahit Sıtkı'nın hayatından kısaca bahsedilmiş, ölümü haber verilmiş ve bu sayının onun hatırasına ayrılacağı bildirilmiştir.

Yenilik; Atatürk Adlı Bayrak; Yenilik; 48; 15 Kasım 1956; 1; Sohbet; Atatürk'ün ölümünün 18. yılı dolayısıyla yazılmış kısa yazı

Yenilik; Yaprak Dökümü; Yenilik; 50; 15 Aralık 1956; 1; Açıklama; Yenilik; Tarancı, Cahit Sıtkı, Reşat Nuri Güntekin ve Ercüment Ekrem Talu'yu kaybetmenin acısını dile getirir ve gelecek sayılarda onlarla ilgili yazılara yer vereceklerinin haberini verir.

Yenilik; Okurlarımıza; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 29; Açıklama; Yazıda derginin dağıtımını konusunda yaşanan sıkıntılar dolayısıyla okurlardan af dleniyor.

Yenilik; Bir Açıklama; Yenilik; 57; Temmuz 1957; 20; Açıklama; Sait Faik hikâye armağanının veriliş şeklini haksız bulan Seçilmiş Hikâyeler Dergisi'nin Varlık Dergisi ile beraber Yenilik'in de adını kullanarak asılsız iddialarda bulunması üzerine bir açıklama

Yerdelen, Fûruzan; Bölünmüş Toplamlar; Yenilik; 49; 1 Aralık 1956; 25-30; Hikâye; Hikâyenin kahramanı yol boyu yürürken, geçmişini, bugünü, insanları düşünür.

Yerdelen, Fûruzan Hüsrev; Bölünmüş Toplamlar; Yenilik; 54; Nisan 1957; 25-27; Hikâye; Bir adamın yol boyu neler düşündüğü anlatılmıştır.

Yesari, Afif; Yarı Gecede Bir Tramvay; Yenilik; 22; Ekim 1954; 437-439; Hikâye; Tramvaya binen adam yolculuğu esnasında karısıyla tanıştığı günü ve Lautrec'i anımsar, hayal kurar, hüzünlenir.

Yesari, Afif; Afif Yesari'nin Yazamadığı Hikâye; Yenilik; 28; Nisan 1955; 26-27; Hikâye; Afif Yesari intihar eden bir adamın ruh hâlini yazmayı planlamaktadır ancak çeşitli sebeplerle hikâyeyi tamamlayamaz.

Yesari, Afif; Macera; Yenilik; 29; Mayıs 1955; 17; Şiir; Dört dizelik şiir

Yetkin, Suut Kemal; Üslûp Üzerine; Yenilik; 2; 15 Ocak 1953-15 Şubat 1953; 1,7; Deneme; Üslubun ne demek olduğu, nasıl elde edileceği, şeklin ve mahiyetin ayrı ayrı bir anlam ifade etmediği ve onları birbirinden ayırmanın imkânsız olduğu üzerine bir deneme

Yıldırım, Nevzat; Yaşamak; Yenilik; 21; Eylül 1954; 418; Şiir; Yaşama sevinci ve umut bu şiirin temasıdır.

Yıldırım, Nevzat; Sırça Köşk; Yenilik; 24; Aralık 1954; 525; Şiir; Şiirde sevdiği kadını kaybeden bir adamın ruh hali ile karşılaşırız.

Yıldırım, Nevzat; Aynalar; Yenilik; 35; Kasım 1955; 56; Şiir; Bir ayrılığın ardından yazılan şiir on bir dizeden oluşmaktadır.

Yumer, Sacid; Kronikler Kitaplar; Yenilik; 42; Haziran 1956; 303-304; İnceleme; Sabahattin Kudret'in *Yaralı Hayvan* ismini verdiği hikâye kitabı hakkında

Yüce, Kâmrân S.; Laf; Yenilik; 10; Ekim 1953; 4; Şiir; Dörder dizelik üç bentten oluşan şiirde Üsküdar anlatılmıştır.

Yüce, Kâmrân S.; Sıkıntı; Yenilik; 15; Mart 1954; 116; Şiir; Otuz iki dizeden oluşan şiir serbest ölçü ile yazılmış olup bir iç sıkıntısını dile getirmektedir.

Yüce, Kâmrân S.; Dost; Yenilik; 15; Mart 1954; 117; Şiir; Dörder dizelik üç bentten oluşan şiirde insanın bir dostu duyduğu ihtiyaç söz konusu edilmiştir.

Yüce, Kâmrân S.; Bir Gün Büyük Caddenin Orta Yerinde; Yenilik; 15; Mart 1954; 117; Şiir; On yedi dizeden oluşan şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır.

Yüce, Kâmrân S.; Uykusuz; Yenilik; 31; Temmuz 1955; 25-26; Şiir; Şiirin teması aşktır.

Yüce, Kâmrân S.; Bir küçük orospu için şiir; Yenilik; 32; Ağustos 1955; 32; Şiir; Şiirde arzulanan bir kadını anlatılmaktadır.

Yüce, Kâmrân S.; Gelen; Yenilik; 34; Ekim 1955; 24; Şiir; On bir dizeden oluşan bu şiirde baharın gelişi konu edilmiştir.

Yüce, Kâmrân S.; İki artı iki eşittir sıfır; Yenilik; 36; Aralık 1955; 16; Şiir; On mısradan oluşan şiir kısa mısralarla kurulmuştur.

Yüce, Kâmrân S.; Penceremdeki Yıldız İçin Şiir; Yenilik; 39; Mart 1956; 246-250;; Bu uzun şiirin teması yaşama sevincidir.

- Yüce, Kâmrân S.; Gecenin bu yanında; Yenilik; 46; 15 Ekim 1956; 10-11; Şiir; Dört bentten oluşan serbest ölçü ile yazılmış, ayrılık temalı şiir
- Yücel, Tahsin; Dokuz Ay On Gün; Yenilik; 30; Haziran 1955; 19-21; Hikâye; Farklı semtlerde, farklı ekonomik düzeylerde, farklı yaşamların içine doğan birkaç çocuğun hikâyesi
- Yücel, Tahsin; Eski Hikâye; Yenilik; 32; Ağustos 1955; 33-41; Hikâye; Ali her zaman neşeyle karşılandığı teyzesinin evinde o gün hayal kırıklığına uğrar, yemeğin sonunda bunun nedenini çözecektir; bir zamanlar yakınlıştıkları teyze kızı Hacer zengin bir adamla evlenmek üzeredir.
- Yücel, Tahsin; Bir Küçük Resim; Yenilik; 36; Aralık 1955; 34-43; Hikâye; Baba öldüğünde, evlatları babalarının cebinde küçük ve müstehcen bir resim bulurlar. Resmin sırrı sonradan çözülecektir.
- Yücel, Tahsin; Dilekçe; Yenilik; 38; Şubat 1956; 166-179; Hikâye; Maaşlarına zam talebinde bulunmayı ve geri çevrildikleri takdirde işten ayrılmayı planlayan iki arkadaşın biri red cevabı almaları üzerine istifa etmiş, diğeri ise sözünden dönmüştür.
- Yüreğir, Çetin Remzi; Yok Olan Düzlüğün Üstündeki; Yenilik; 42; Haziran 1956; 284-285; Şiir; Şiir merdiven şeklindeki kısa dizelerden oluşmaktadır.
- Yüreğir, Çetin Remzi; Antares Nerede; Yenilik; 44; Ağustos 1956; 46; Şiir; Şiir üçer dizelik üç bentten oluşmaktadır.
- Yüreğir, Çetin Remzi; Var; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 16; Şiir; Kısa dizelerden oluşan şiirde şair sevgilisini anlatmıştır.
- Yüreğir, Çetin Remzi; Antares Nerde; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 16; Şiir; Üçer dizelik üç bentten oluşan bu şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır.
- Yüreğir, Çetin Remzi; Sıralanan; Yenilik; 55; Mayıs 1957; 17; Şiir; Yirmi dizeden oluşan şiir serbest vezinle kaleme alınmıştır.
- Zeyyat Özalpaslan; Çatana; Yenilik; 37; Ocak 1956; 29; Şiir; Şiir on kısa dizeden ibarettir.

Zweig, Stefan (Çev: Zeyyat Selimoğlu); *Ayışığı Sokağı*; Yenilik; 22; Ekim 1954; 444–446; Hikâye; Adam her gece geldiği meyhanede meyhaneci kadın ve onun yardımcısı genç kız tarafından hor görülmektedir. Bu durumu izleyen yazar anlatıcı insanların bu pervasızlıklarına karşı duyduğu nefreti dile getirir.

II. İLANLAR/ REKLAMLAR

- Abdurrahman Öztoprak'ın resim sergisi, *Yenilik*, 15, Mart 1954, 144
- Abdürrezzak Efendi* (Mustafa Necati Sepetçioğlu), *Yenilik*, 37, Ocak 1956, 78
- Anıtkabir* (F.H. Dağlarca), *Yenilik*, 13, Ocak 1954, 47-48
- Anıtkabir* (Fazıl Hüsnü Dağlarca), *Yenilik*, 11, Kasım 1953, 1
- Anıtkabir* (Fazıl Hüsnü Dağlarca), *Yenilik*, 35, Kasım 1955, 17
- Asrileşen Köy* (Ferruh Doğan), *Yenilik*, 42, Haziran 1956, 215
- Âsû (Fazıl Hüsnü Dağlarca), *Yenilik*, 47, 1 Kasım 1956, 12
- Âsû (Fazıl Hüsnü), *Yenilik*, 39, Mart 1956, 241-242
- Âsû (Fazıl Hüsnü), *Yenilik*, 41, Mayıs 1956, 117-118
- Âsû (Fazıl Hüsnü), *Yenilik*, 37, Ocak 1956, 80
- Aşka Kitakse* (Naim Tiralı), *Yenilik*, 13, Ocak 1954, 47-48
- Aşka Kitakse* (Naim Tiralı), *Yenilik*, 12, Aralık 1953, 1
- Aşka Kitakse* (Naim Tiralı), *Yenilik*, 44, Ağustos 1956, 57
- Aşka Kitakse* (Naim Tiralı), *Yenilik*, 58, Ağustos 1957, 30
- Aşka Kitakse* (Naim Tiralı), *Yenilik*, 59-60, Eylül-Ekim 1957, 18
- Aşka Kitakse* (Naim Tiralı), *Yenilik*, 16, Nisan 1954, 149
- Atatürk Kurtuluş Savaşı* (Cahit Külebi), *Yenilik*, 35, Kasım 1955, 31
- Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda* (Cahit Külebi), *Yenilik*, 1, 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953, 6, 7, 8
- Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda* (Cahit Külebi), *Yenilik*, 4, 15 Mart 1953-15 Nisan 1953, 6
- Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda* (Cahit Külebi), *Yenilik*, 5, 15 Nisan 1953-15 Mayıs 1953, 7
- Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda* (Cahit Külebi), *Yenilik*, 6, 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953, 7

Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda (Cahit Külebi), *Yenilik*, 7, 15 Haziran 1953- 15 Temmuz 1953, 1

Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda (Cahit Külebi), *Yenilik*, 8, 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953, 5

Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda (Cahit Külebi), *Yenilik*, 9, Eylül 1953, 8

Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda (Cahit Külebi), *Yenilik*, 10, Ekim 1953, 3

Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda (Cahit Külebi), *Yenilik*, 11, Kasım 1953, 8

Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda (Cahit Külebi), *Yenilik*, 47, 1 Kasım 1956, 14

Aydın sanat etkinliklerinden haberler, *Yenilik*, 24, Aralık 1954, 501

Ayışığında Çalışkur (Haldun Taner), *Yenilik*, 24, Aralık 1954, 502

Ayışığında Çalışkur (Haldun Taner), *Yenilik*, 37, Ocak 1956,

Ayışığında Çalışkur (Haldun Taner), *Yenilik*, 58, Ağustos 1957, 30

Ayvalık Pazarı, *Yenilik*, 16, Nisan 1954, 190

Ayvalık Pazarı, *Yenilik*, 19, Temmuz 1954, 330-332

Ayvalık Pazarı, *Yenilik*, 21, Eylül 1954, 419-422

Ayvalık Pazarı, *Yenilik*, 22, Ekim 1954, 459-461

Bedri Eyüboğlu'nun resim sergisi, *Yenilik*, 30, Haziran 1955, 42

Birsel'in *Şiirin İlkeleri* adlı kitabı karşısında Türk basını, *Yenilik*, 17, Mayıs 1954, 196

Bizans Definesi (Oktay Akbal), *Yenilik*, 3, 15 Şubat 1953-15 Mart 1953, 7,8

Bulutun Rengi (Oktay Akbal), *Yenilik*, 15, Mart 1954, 144

Bulutun Rengi (Oktay Akbal), *Yenilik*, 16, Nisan 1954, 149

Bulutun Rengi (Oktay Akbal), *Yenilik*, 24, Aralık 1954, 502

Bulutun Rengi (Oktay Akbal), *Yenilik*, 37, Ocak 1956,

Bulutun Rengi (Oktay Akbal), *Yenilik*, 17, Mayıs 1954, 193-194

Colette'in *Gigi* (Çev: A. Benk), *Yenilik*, , Kasım 1955,

Colette'in *Gigi* (Çev: A. Benk), *Yenilik*, 36, Aralık 1955, 80

Denizin İlk Yükselişi (Necati Cumalı), *Yenilik*, 13, Ocak 1954, 47-48

- Denizin İlk Yükselişi* (Necati Cumalı), *Yenilik*, 15, Mart 1954, 144
- Denizin İlk Yükselişi* (Necati Cumalı), *Yenilik*, 47, 1 Kasım 1956, 14
- Denizin İlk Yükselişi* (Necati Cumalı), *Yenilik*, 16, Nisan 1954, 149
- Denizin İlk Yükselişi* (Necati Cumalı), *Yenilik*, 17, Mayıs 1954, 193-194
- Dünya Kaçtı Gözüme* (Özdemir Asaf), *Yenilik*, 29, Mayıs 1955, 10
- Edebiyat Üzerine* (Suut Kemal Yetkin), *Yenilik*, 1, 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953, 6, 7, 8
- Edebiyat Üzerine* (Suut Kemal Yetkin), *Yenilik*, 4, 15 Mart 1953-15 Nisan 1953, 6
- Edebiyat Üzerine* (Suut Kemal Yetkin), *Yenilik*, 5, 15 Nisan 1953-15 Mayıs 1953, 7
- Edebiyat Üzerine* (Suut Kemal Yetkin), *Yenilik*, 6, 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953, 7
- Edebiyat Üzerine* (Suut Kemal Yetkin), *Yenilik*, 8, 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953, 5
- Edebiyat Üzerine* (Suut Kemal Yetkin), *Yenilik*, 9, Eylül 1953, 8
- Edebiyat Üzerine* (Yetkin, Suut Kemal), *Yenilik*, 7, 15 Haziran 1953- 15 Temmuz 1953, 1
- Edebiyat Üzerine* (Yetkin, Suut Kemal), *Yenilik*, 10, Ekim 1953, 3
- Edebiyat Üzerine* (Yetkin, Suut Kemal), *Yenilik*, 11, Kasım 1953, 8
- Efendime Söyleyeyim* (Bedîî Faik), *Yenilik*, 12, Aralık 1953, 1
- Efendime Söyleyeyim* (Bedîî Faik), *Yenilik*, 13, Ocak 1954, 47-48
- Efendime Söyleyeyim* (Bedîî Faik) , *Yenilik*, 16, Nisan 1954, 145
- Efendime Söyleyeyim* (Bedîî Faik), *Yenilik*, 37, Ocak 1956,
- Emlak Kredi Bankası, *Yenilik*, 43, Temmuz 1956, 52
- Emlâk Kredi Bankası, *Yenilik*, 38, Şubat 1956, 191
- Esen Palas Otel, *Yenilik*, 19, Temmuz 1954, 330-332
- Esen Palas Otel, *Yenilik*, 21, Eylül 1954, 419-422

- Esen Palas Otel, *Yenilik*, 22, Ekim 1954, 459-461
- Evler* (Behçet Necatigil), *Yenilik*, 3, 15 Şubat 1953-15 Mart 1953, 7,8
- Fikir ve Sanat Yayınları Dağıtma Bürosu, *Yenilik*, 19, Temmuz 1954, 330-332
- Fikir ve Sanat Yayınları Dağıtma Bürosu, *Yenilik*, 59-60, Eylül-Ekim 1957, 14
- Gigi* (A. Benk'in Colette'ten çevirdiği kitap), *Yenilik*, 37, Ocak 1956, 127
- Hacivatın Karısı* (Salâh Bırsel), *Yenilik*, 33, Eylül 1955, 50
- Halk Türküleri* (Eflâtun Cem Güney), *Yenilik*, 3, 15 Şubat 1953-15 Mart 1953, 7,8
- Haney Yaşamalı* (Tahsin Yücel), *Yenilik*, 37, Ocak 1956, 80
- Haney Yaşamalı* (Tahsin Yücel), *Yenilik*, 39, Mart 1956, 241-242
- Haney Yaşamalı* (Tahsin Yücel), *Yenilik*, 41, Mayıs 1956, 117-118
- Haney Yaşamalı* (Tahsin Yücel), *Yenilik*, 47, 1 Kasım 1956, 12
- i*, Tirali'nin *Yirmibeş Kuruşa Amerika*, *Yenilik*, 37, Ocak 1956, 127
- İki Uyku Arasında* (Tarık Buğra), *Yenilik*, 17, Mayıs 1954, 193-194
- İlk ve Son* adlı filmin tanıtımı, *Yenilik*, 38, Şubat 1956, 228-229
- İmandan Doğan Medeniyet, *Yenilik*, 21, Eylül 1954, 419-422
- İnce Hesaplar* (Tarık Buğra), *Yenilik*, , Kasım 1955,
- İnce Hesaplar* (Tarık Buğra), *Yenilik*, 36, Aralık 1955, 80
- İnce Hesaplar* (Tarık Buğra), *Yenilik*, 37, Ocak 1956, 127
- İnce Hesaplar* (Tarık Buğra), *Yenilik*, 39, Mart 1956, 241-242
- İstanbul Fetih Destanı*, *Yenilik*, 5, 15 Nisan 1953-15 Mayıs 1953, 7
- Karalama Defteri* (Nurullah Ataç), *Yenilik*, 10, Ekim 1953, 3
- Karalama Defteri* (Nurullah Ataç), *Yenilik*, 1, 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953, 6, 7, 8
- Karalama Defteri* (Nurullah Ataç), *Yenilik*, 4, 15 Mart 1953-15 Nisan 1953, 6
- Karalama Defteri* (Nurullah Ataç), *Yenilik*, 5, 15 Nisan 1953-15 Mayıs 1953, 7
- Karalama Defteri* (Nurullah Ataç), *Yenilik*, 6, 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953, 7

Karalama Defteri (Nurullah Ataç), *Yenilik*, 7, 15 Haziran 1953- 15 Temmuz 1953, 1

Karalama Defteri (Nurullah Ataç), *Yenilik*, 8, 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953, 5

Karalama Defteri (Nurullah Ataç), *Yenilik*, 9, Eylül 1953, 8

Karalama Defteri (Nurullah Ataç), *Yenilik*, 37, Ocak 1956,

Karalama Defteri (Nurullah Ataç), *Yenilik*, 11, Kasım 1953, 8

Katran (Muzaffer Buyrukçu), *Yenilik*, 40, 26 Nisan 1956, 62

Kavaklıdere, *Yenilik*, 43, Temmuz 1956, 52

Kavaklıdere, *Yenilik*, 44, Ağustos 1956, 57

Kavaklıdere Çankaya Yıldızı, *Yenilik*, 38, Şubat 1956, 185

Kavaklıdere Çankaya Yıldızı, *Yenilik*, 39, Mart 1956, 348-350, 354

Kavaklıdere tatlı-sert şarabı, *Yenilik*, 40, 26 Nisan 1956, 1

Kavaklıdere yağmur damlası, *Yenilik*, 43, Temmuz 1956, 52

Kavaklıdere Yakut Damlası, *Yenilik*, 39, Mart 1956, 348-350, 354

Kavganın Sonu ve Başı (Zeyyat Selimoğlu), *Yenilik*, 35, Kasım 1955,

Kavganın Sonu ve Başı (Zeyyat Selimoğlu), *Yenilik*, 36, Aralık 1955, 79

Kavganın Sonu ve Başı (Zeyyat Selimoğlu), *Yenilik*, 37, Ocak 1956, 80

Kavganın Sonu ve Başı (Zeyyat Selimoğlu), *Yenilik*, 39, Mart 1956, 241-242

Kavganın Sonu ve Başı (Zeyyat Selimoğlu), *Yenilik*, 44, Ağustos 1956, 57

Kavganın Sonu ve Başı (Zeyyat Selimoğlu), *Yenilik*, 47, 1 Kasım 1956, 9

Kavganın Sonu ve Başı (Zeyyat Selimoğlu), *Yenilik*, 58, Ağustos 1957, 30

Köprü (Sait Faik Abasıyanık), *Yenilik*, 7, 15 Haziran 1953- 15 Temmuz 1953, 1

Küçük Dergi, *Yenilik*, 5, 15 Nisan 1953-15 Mayıs 1953, 7

Küçük Sahne'de sahnelenen *Hamlet* oyunu üzerine son bir ay içerisinde gazete ve dergilerde çıkan yorumlar, *Yenilik*, 23, Kasım 1954, 488-480

Maskeli Balo (Özcan Ergüder), *Yenilik*, 39, Mart 1956, 241-242

Maskeli Balo (Özcan Ergüder), *Yenilik*, 41, Mayıs 1956, 117-118

Maya Galerisi'nde Çocuk Karikatürleri Sergisi, *Yenilik*, 6, 15 Mayıs 1953- 15 Haziran 1953, 3

Okurlardan dergiye gelen mektular, *Yenilik*, 27, Mart 1955, 42

Okurlardan dergiye gelen mektuplar, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 36

Okurlardan gelen mektuplar, *Yenilik*, 26, Şubat 1955, 31-32

Okurlardan gelen mektuplar, *Yenilik*, 28, Nisan 1955, 35

Okurlardan gelen mektuplar, *Yenilik*, 30, Haziran 1955, 34

Okurlardan gelen mektuplar, *Yenilik*, 31, Temmuz 1955, 78

Park, Yirmi Beş Kuruşa Amerika (Naim Tıralı), *Yenilik*, 3, 15 Şubat 1953-15 Mart 1953, 7,8

Pazar Postası gazetesinin reklamı, *Yenilik*, 40, 26 Nisan 1956, 101

Pembe Kurt (Kemal Bilbaşar), *Yenilik*, 3, 15 Şubat 1953-15 Mart 1953, 7,8

Petrol Ofisi, *Yenilik*, 39, Mart 1956, 348-350, 354

Petrol Ofisi, *Yenilik*, 43, Temmuz 1956, 102-104

Petrol Ofisi, *Yenilik*, 44, Ağustos 1956, 94-96

Prens Sabahattin (Orhan Cavit Tütengil), *Yenilik*, 16, Nisan 1954, 149

Salâh Bırsel *Günlük*, *Yenilik*, 39, Mart 1956, 311

Sam Amca'nın Evinde, *Yenilik*, 16, Nisan 1954, 145

Sam Amca'nın Evinde (Bedîî Faik), *Yenilik*, 15, Mart 1954, 144

Sam Amca'nın Evinde (Bedîî Faik), *Yenilik*, 24, Aralık 1954, 502

Sam Amca'nın Evinde (Bedîî Faik), *Yenilik*, 37, Ocak 1956,

Sam Amca'nın Evinde (Bedîî Faik), *Yenilik*, 47, 1 Kasım 1956, 9

Sam Amca'nın Evinde (Bedîî Faik), *Yenilik*, 58, Ağustos 1957, 30

Sam Amca'nın Evinde (Bedîî Faik), , *Yenilik*, 17, Mayıs 1954, 193-194

Sanat dünyasından haberler, *Yenilik*, 35, Kasım 1955, 71-78

Sanatlar aylık dergi, *Yenilik*, 26, Şubat 1955, 43

Seçilmiş Hikâyeler Dergisi, *Yenilik*, 5, 15 Nisan 1953-15 Mayıs 1953, 7

Seçilmiş Hikâyeler Dergisi Yayınları, *Yenilik*, 14, Şubat 1954, 51

- Sığınak Hikâyeleri* (Feyyaz Kayacan), *Yenilik*, 39, Mart 1956, 241-242
- Sığınak Hikâyeleri* (Feyyaz Kayacan), *Yenilik*, 41, Mayıs 1956, 117-118
- Sıkıcı edebiyat ve sanatta yerlilik üzerine, *Yenilik*, 39, Mart 1956, 337-342
- Siyah Kehribar* (Tarık Buğra), *Yenilik*, 31, Temmuz 1955, 70
- Sümerbank, *Yenilik*, 16, Nisan 1954, 190
- Sümerbank, *Yenilik*, 19, Temmuz 1954, 330-332
- Sümerbank, *Yenilik*, 21, Eylül 1954, 419-422
- Sümerbank, *Yenilik*, 22, Ekim 1954, 459-461
- Sümerbank, *Yenilik*, 23, Kasım 1954, 500
- Sümerbank, *Yenilik*, 24, Ocak 1955, 2
- Sümerbank, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 43-44
- Sümerbank, *Yenilik*, 29, Mayıs 1955, 43
- Sümerbank, *Yenilik*, 39, Mart 1956, 348-350, 354
- Sümerbank, *Yenilik*, 44, Ağustos 1956, 57
- Sümerbank, *Yenilik*, 59-60, Eylül-Ekim 1957, 17-19
- Sümerbank ve Ziraat Bankası, *Yenilik*, 38, Şubat 1956, 239-240
- Şarkılı Kahve* (Sabahattin Kudret Aksal), *Yenilik*, 13, Ocak 1954, 47-48
- Şarkılı Kahve* (Sabahattin Kudret Aksal), *Yenilik*, 37, Ocak 1956,
- Şarkılı Kahve* (Sabahattin Kudret), *Yenilik*, 12, Aralık 1953, 1
- Şiirin İlkeleri* (Salah Birsal), *Yenilik*, 16, Nisan 1954, 149
- Şiirin İlkeleri* (Salah Birsal), *Yenilik*, 37, Ocak 1956, 127
- Şiirin İlkeleri* (Salah Birsal), *Yenilik*, 58, Ağustos 1957, 30
- Şiirin İlkeleri* (Salâh Birsal), *Yenilik*, 5, 15 Nisan 1953-15 Mayıs 1953, 7
- Şiirin İlkeleri* (Salâh Birsal), *Yenilik*, 6, 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953, 7
- Şiirin İlkeleri* (Salâh Birsal), *Yenilik*, 7, 15 Haziran 1953- 15 Temmuz 1953, 1
- Şiirin İlkeleri* (Salâh Birsal), *Yenilik*, 8, 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953, 5
- Şiirin İlkeleri* (Salâh Birsal), *Yenilik*, 9, Eylül 1953, 8
- Şiirin İlkeleri* (Salâh Birsal), *Yenilik*, 10, Ekim 1953, 3

- Şiirin İlkeleri* (Salâh Bîrsel), *Yenilik*, 11, Kasım 1953, 8
- Şiirin İlkeleri* (Salâh Bîrsel), *Yenilik*, 15, Mart 1954, 144
- Şimdi Sevişme Vakti (Sait Faik Abasıyanık]), *Yenilik*, 8, 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953, 3
- Şimdi Sevişme Vakti* (Sait Faik Abasıyanık]), *Yenilik*, 9, Eylül 1953, 8
- Şimdi Sevişme Vakti* (Sait Faik), *Yenilik*, 18, Haziran 1954, 240-242
- Topal Türküler* (Muzaffer Buyrukçu), *Yenilik*, 41, Mayıs 1956, 117-118
- Türkiye İş Bankası, *Yenilik*, 19, Temmuz 1954, 330-332
- Türkiye İş Bankası, *Yenilik*, 21, Eylül 1954, 419-422
- Türkiye İş Bankası, *Yenilik*, 22, Ekim 1954, 459-461
- Türkiye İş Bankası, *Yenilik*, 23, Kasım 1954, 500
- Türkiye İş Bankası, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 2
- Türkiye İş Bankası, *Yenilik*, 38, Şubat 1956, 204
- Türkiye İş Bankası, *Yenilik*, 58, Ağustos 1957, 2
- Türkiye İş Bankası, *Yenilik*, 59-60, Eylül-Ekim 1957, 17-19
- Türkiye İş Bankası reklamları, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 43-44
- Türkiye İş Bankası reklamları, *Yenilik*, 29, Mayıs 1955, 43
- Türkiye İş Bankası, *Yenilik*, 16, Nisan 1954, 190
- Türkiye İş Bankası'nın reklamı, *Yenilik*, 35, Kasım 1955, 48
- Türkiye İş Bankası'nın reklamı, *Yenilik*, 36, Aralık 1955, 63
- Türkiye Vakıflar Bankası, *Yenilik*, 29, Mayıs 1955, 43
- Türkiye Ziraî Donatım Kurulu, *Yenilik*, 16, Nisan 1954, 190
- Türkiye Ziraî Donatım Kurumu, *Yenilik*, 19, Temmuz 1954, 330-332
- Türkiye Ziraî Donatım Kurumu, *Yenilik*, 21, Eylül 1954, 419-422
- Türkiye Ziraî Donatım Kurumu, *Yenilik*, 22, Ekim 1954, 459-461
- Vakıflar Bankası, *Yenilik*, 59-60, Eylül-Ekim 1957, 17-19
- Yarın Diye Bir Şey Yoktur* (Tarık Buğra), *Yenilik*, 1, 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953, 6, 7, 8

- Yarın Diye Bir Şey Yoktur* (Tarık Buğra), *Yenilik*, 4, 15 Mart 1953-15 Nisan 1953, 6
- Yarın Diye Bir Şey Yoktur* (Tarık Buğra), *Yenilik*, 5, 15 Nisan 1953-15 Mayıs 1953, 7
- Yarın Diye Bir Şey Yoktur* (Tarık Buğra), *Yenilik*, 6, 15 Mayıs 1953-15 Haziran 1953, 7
- Yarın Diye Bir Şey Yoktur* (Tarık Buğra), *Yenilik*, 7, 15 Haziran 1953- 15 Temmuz 1953, 1
- Yarın Diye Bir Şey Yoktur* (Tarık Buğra), *Yenilik*, 8, 15 Temmuz 1953-15 Ağustos 1953, 5
- Yarın Diye Bir Şey Yoktur* (Tarık Buğra), *Yenilik*, 10, Ekim 1953, 3
- Yarın Diye Bir Şey Yoktur* (Tarık Buğra), *Yenilik*, 37, Ocak 1956,
- Yarın Diye Bir Şey Yoktur* (Tarık Buğra), *Yenilik*, 9, Eylül 1953, 8
- Yarın Diye Bir Şey Yoktur* (Tarık Buğra), *Yenilik*, 11, Kasım 1953, 8
- Yeditepe* (On beş günlük fikir ve sanat gazetesi), *Yenilik*, 1, 15 Aralık 1952-15 Ocak 1953, 6, 7, 8
- Yeditepe gazetesi ve yayınları*, *Yenilik*, 5, 15 Nisan 1953-15 Mayıs 1953, 7
- Yeditepe Gazetesi ve Yayınları*, *Yenilik*, 14, Şubat 1954, 51
- Yenilik Basımevi*, *Yenilik*, 39, Mart 1956, 348-350, 354
- Yenilik Yayınları*, *Yenilik*, 14, Şubat 1954, 51
- Yirmi Beş Kuruşa Amerika* (Naim Tıralı), *Yenilik*, , Kasım 1955,
- Yirmi Beş Kuruşa Amerika* (Naim Tıralı), *Yenilik*, 36, Aralık 1955, 8
- Yirmibeş Kuruşa Amerika* (Naim Tıralı), *Yenilik*, 39, Mart 1956, 241-242
- Ziraat Bankası*, *Yenilik*, 16, Nisan 1954, 190
- Ziraat Bankası*, *Yenilik*, 19, Temmuz 1954, 330-332
- Ziraat Bankası*, *Yenilik*, 22, Ekim 1954, 459-461
- Ziraat Bankası*, *Yenilik*, 23, Kasım 1954, 500
- Ziraat Bankası*, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 2

- Ziraat Bankası, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 43-44
- Ziraat Bankası, *Yenilik*, 39, Mart 1956, 348-350, 354
- Ziraat Bankası, *Yenilik*, 43, Temmuz 1956, 52
- Ziraat Bankası, *Yenilik*, 21, Eylül 1954, 419-422
- Ziraat Bankası'nın reklamı, *Yenilik*, 34, Ekim 1955, 80
- Ziraat Bankası'nın reklamı, *Yenilik*, 35, Kasım 1955, 80
- Ziraat Bankası'nın reklamı, *Yenilik*, 36, Aralık 1955, 80
- Ziraat Bankası'nın reklamı, *Yenilik*, 37, Ocak 1956, 126

III. GÖRSEL MALZEMELER

Açıklama, Yayın adı, Sayı, Tarih, Sayfa, Tür

Abdurrahman Öztoprak'ın bir non-figüratifi, *Yenilik*, 28, Nisan 1955, 39, Resim

Adnan Özyalçın, *Yenilik*, 27, Mart 1955, 29, Fotoğraf

Afif Yesari, *Yenilik*, 26, Şubat 1955, 9, Fotoğraf

Afif Yesari, *Yenilik*, 28, Nisan 1955, 27, Fotoğraf

Ahmet Köksal'ın kışı tasvir ettiği bir çalışması, *Yenilik*, 30, Haziran 1955, 11, Resim

Ali Haydar Taner, *Yenilik*, 52, Şubat 1957, 4, Fotoğraf

Ali Ulvi, *Yenilik*, 29, Mayıs 1955, 43, Fotoğraf

Aliye Berger'in yaptığı Neyzen Tevfik'in gravürü, *Yenilik*, 3, 15 Şubat 1953- 15 Mart 1953, 3, Gravür

Aloş'un soyut resim çalışması, *Yenilik*, 27, Mart 1955, 40, Resim

Ana, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 29, Heykel

Andre Gide, *Yenilik*, 26, Şubat 1955, 6, Fotoğraf

Atatürk, *Yenilik*, 11, Kasım 1953, 1, Fotoğraf

Bedri Rahmi'nin Saz Şairi adlı eseri, *Yenilik*, 31, Temmuz 1955, 33, Resim

Bellac Apollon'dan bir sahne, *Yenilik*, 53, Mart 1957, 25, Fotoğraf

Cahit Külebi, *Yenilik*, 8, 15 Temmuz 1953- 15 Ağustos 1953, 3, Fotoğraf

Cahit Külebi, *Yenilik*, 8, 15 Temmuz 1953- 15 Ağustos 1953, 3, Fotoğraf

Cahit Külebi, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 26, Fotoğraf

Cahit Sıtkı Tarancı, *Yenilik*, 27, Mart 1955, 12, Fotoğraf

Cevat Fehmi Başkurt, *Yenilik*, 4, 15 Mart 1953- 15 Nisan 1953, 8, Fotoğraf

Cüneyt ve Bediha Gökçer'in *Bir Yastıkta* adlı temsilinden bir kare, *Yenilik*, 54, Mart 1957, 33, Fotoğraf

Çırpı Köyü'nden bir kare, *Yenilik*, 54, Mart 1957, 24, Fotoğraf

Dolmabahçe Resim Heykel Müzesi'ndeki sporcu heykeli, *Yenilik*, 6, 15 Mayıs 1953- 15 Haziran 1953, 5, Heykel

Edith Södergran, *Yenilik*, 11, Kasım 1953, 8, Fotoğraf

- Einstein, *Yenilik*, 29, Mayıs 1955, 4, Fotoğraf
- Elia Kazan son filminin senaryosunu tetkik ederken, *Yenilik*, 30, Haziran 1955, 8, Fotoğraf
- Ercan Gülen'in bir siyah-beyazı, *Yenilik*, 29, Mayıs 1955, 36, Resim
- Ercüment Ekrem Talu, *Yenilik*, 51, Ocak 1957, 19, Fotoğraf
- Fazıl Hüsnü Dağlarca, *Yenilik*, 1, 15 Aralık 1952- 15 Ocak 1952, 5, Fotoğraf
- Fazıl Hüsnü Dağlarca, *Yenilik*, 51, Ocak 1957, 3, Fotoğraf
- Ferruh Doğan, *Yenilik*, 30, Haziran 1955, 43, Fotoğraf
- Ferruh Doğan'ın Asrileşen Köy adlı çalışmasından, *Yenilik*, 51, Ocak 1957, 28-29, Karikatür
- Ferruh Doğan'ın Asrileşen Köy adlı çalışmasının ilk karikatürü, *Yenilik*, 52, Şubat 1957, 18, Karikatür
- Fethi Karakaş'ın resmi, *Yenilik*, 7, 15 Haziran 1953- 15 Temmuz 1953, 6, Resim
- Feyyaz Kayacan, *Yenilik*, 53, Mart 1957, 13, Fotoğraf
- Fikret Ürgüp, *Yenilik*, 51, Ocak 1957, 4, Fotoğraf
- Fransız Akademi Üyelerinden Georges Duhamel, *Yenilik*, 16, Nisan 1954, 161, Fotoğraf
- Fransız Akademi Üyelerinden Georges Duhamel, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 5, Fotoğraf
- Fransız Akademi Üyelerinden Georges Duhamel, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 6, Fotoğraf
- Fransız aktör Jean Louis Barrault *Hamlet*'i oynarken, *Yenilik*, 4, 15 Mart 1953- 15 Nisan 1953, 8, Fotoğraf
- Fransız kültürünü yaymaya çalışan gönüllü J. Richer, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 10, Fotoğraf
- Galip Arcan, Mahmut Moral, Hüseyin Kemal ve Gülistan *Benim Üç Meleşim* adlı oyunu sahnelerken, *Yenilik*, 52, Şubat 1957, 24, Fotoğraf
- Gauguin'in 'Nerden geldik, nereye gidiyoruz?' adlı tablosundan fragman, *Yenilik*, 10, Ekim 1953, 3, Resim
- Gönül Bayhan *Sahildeki Kadın* filminde, *Yenilik*, 11, Kasım 1953, 3, Fotoğraf
- Güdümlü edebiyat üzerine bir karikatür, *Yenilik*, 28, Nisan 1955, 4, Karikatür

- Güdümlü şairler talimde adlı karikatür, *Yenilik*, 26, Şubat 1955, 15, Karikatür
- Hakkı Anlı, *Yenilik*, 26, Şubat 1955, 24, Fotoğraf
- Hakkı Anlı Eyfel Kulesi'nde, *Yenilik*, 10, Ekim 1953, 4, Fotoğraf
- Hakkı Anlı'nın son tablolarından biri, *Yenilik*, 26, Şubat 1955, 25, Resim
- Hakkı Anlı'nın Yapı ve Kredi Bankası yarışmasında derece alan tablosu, *Yenilik*, 26, Şubat 1955, 24, Resim
- Haldun Dormen, *Yenilik*, 27, Mart 1955, 10, Fotoğraf
- Haldun Taner, *Yenilik*, 10, Ekim 1953, 3, Fotoğraf
- Haldun Taner, *Yenilik*, 29, Mayıs 1955, 7, Fotoğraf
- Halikarnas Balıkçısı, *Yenilik*, 5, 15 Nisan 1953- 15 Mayıs 1953, 1, Fotoğraf
- Halikarnas Balıkçısı, *Yenilik*, 9, 15 Ağustos 1953- 15 Eylül 1953, 6, Fotoğraf
- Hasan Kaptan Paris'te Sergi açtığı galerinin kapısında Naim Tiralı ile beraber, *Yenilik*, 3, 15 Şubat 1953- 15 Mart 1953, 4,
- Hasan Kaptan, Helikon galerisinde, Amerikan büyükelçisi George me Ghee'ye resimlerini gösteriyor, *Yenilik*, 3, 15 Şubat 1953- 15 Mart 1953, 4,
- Haşmet Akal'ın Fatih Sultan Mehmet'i tasvir ettiği karikatür, *Yenilik*, 6, 15 Mayıs 1953- 15 Haziran 1953, 1, Karikatür
- Henry de Motherlant, *Yenilik*, 3, 15 Şubat 1953- 15 Mart 1953, 8, Fotoğraf
- Henry de T. Lautrec, *Yenilik*, 26, Şubat 1955, 1, Fotoğraf
- Hüseyin Kemal, Sevgi Batur ve Sabahattin Batur Sevgi Batur'un Şehir Tiyatrosu'nda temsil edilen oyununun provasında, *Yenilik*, 3, 15 Şubat 1953- 15 Mart 1953, 8, Fotoğraf
- İbnülemin Kemal İnal, *Yenilik*, 55, Mayıs 1957, 3, Karikatür
- İbnülemin Mahmut Kemal, *Yenilik*, 4, 15 Mart 1953- 15 Nisan 1953, 1, Karikatür
- İdil Biret piyano çalarken, *Yenilik*, 10, Ekim 1953, 7, Fotoğraf
- İlhan Usmanbaş, *Yenilik*, 11, Kasım 1953, 4, Fotoğraf
- İstanbul, *Yenilik*, 6, 15 Mayıs 1953- 15 Haziran 1953, 1, Fotoğraf
- İstanbul'daki ilk edebiyat matinesinden, *Yenilik*, 26, Şubat 1955, 12, Fotoğraf
- İstanbul'daki ilk edebiyat matinesinden, *Yenilik*, 26, Şubat 1955, 13, Fotoğraf

- İtalyan sergisinden Campigli'nin Tete Rose adlı çalışması, *Yenilik*, 12, Aralık 1953, 4, Resim
- J. Thibaud, *Yenilik*, 10, Ekim 1953, 1, Fotoğraf
- Jean Anouilh bir piyesin provasında, *Yenilik*, 1, 15 Aralık 1952- 15 Ocak 1952, 8, Fotoğraf
- Jennifer Jones *Son İstasyon* filminde, *Yenilik*, 7, 15 Haziran 1953- 15 Temmuz 1953, 8, Fotoğraf
- Kadın başı, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 29, Heykel
- Kâmran Yüce, Şükran Güngör, Cahit Irgat, Agâh Hün Godot'yu Beklerken adlı oyunu sahnelerken, *Yenilik*, 26, Şubat 1955, 36, Fotoğraf
- Kapak resmi Albert Marquet'e ait, *Yenilik*, 28, Nisan 1955, 1, Resim
- Kapak resmi Raoul Dufy'ye ait, *Yenilik*, 27, Mart 1955, 1, Resim
- Kapak resmi Signac'a ait, *Yenilik*, 30, Haziran 1955, 1, Resim
- Kenan Aloş, *Yenilik*, 9, 15 Ağustos 1953- 15 Eylül 1953, 7, Fotoğraf
- Lütfü Akad, *Yenilik*, 6, 15 Mayıs 1953- 15 Haziran 1953, 8, Fotoğraf
- Lütfü Özkök, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 14, Fotoğraf
- M. Clift ile Jennifer Jones *Son İstasyon* filminde, *Yenilik*, 7, 15 Haziran 1953- 15 Temmuz 1953, 1, Fotoğraf
- Marcel Achard, *Yenilik*, 2, 15 Ocak 1953- 15 Şubat 1953, 8, Fotoğraf
- Maya Sanat Galerisi'nden bir fotoğraf, *Yenilik*, 3, 15 Şubat 1953- 15 Mart 1953, 2, Fotoğraf
- Metin Eloğlu'nun dertli bir adamı tasvir ettiği resim, *Yenilik*, 5, 15 Nisan 1953- 15 Mayıs 1953, 4, Resim
- Michel Vitold, *Yenilik*, 5, 15 Nisan 1953- 15 Mayıs 1953, 8, Fotoğraf
- Muzaffer Orhan Buyrukçu, *Yenilik*, 10, Ekim 1953, 8, Fotoğraf
- Münir Özkul, Mücap Ofluoğlu ve Uğur Başaran *Yağmurcu* adlı oyunu sahnelerken, *Yenilik*, 52, Şubat 1957, 22, Fotoğraf
- Müzisyen ve ressamların bir arada çalıştığı Nitro'nun karikatürü, *Yenilik*, 1, 15 Aralık 1952- 15 Ocak 1952, 4, Karikatür
- Naim Tirali, Necati Cumalı ve İlhan Engin, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 20, Fotoğraf
- Necati Cumalı, *Yenilik*, 5, 15 Nisan 1953- 15 Mayıs 1953, 2, Fotoğraf

- Necati Cumalı, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 18, Fotoğraf
- Necati Cumalı, *Yenilik*, 27, Mart 1955, 30, Fotoğraf
- Necati Cumalı, *Yenilik*, 55, Mayıs 1957, 5, Fotoğraf
- Necati Cumalı limandan dinlenirken, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 21, Fotoğraf
- Nevit Kodallı, *Yenilik*, 54, Nisan 1957, 1, Fotoğraf
- Nihat Sami Banarlı çalışma masasında, *Yenilik*, 3, 15 Şubat 1953- 15 Mart 1953, 1, Fotoğraf
- Nimet Borovalı, *Yenilik*, 4, 15 Mart 1953- 15 Nisan 1953, 6, Fotoğraf
- Nurullah Ataç yazı yazarken, *Yenilik*, 55, Mayıs 1957, 1, Fotoğraf
- Nurullah Berk, *Yenilik*, 8, 15 Temmuz 1953- 15 Ağustos 1953, 4, Resim
- Nurullah Berk'in Kurtuluş Savaşı'nı tasvir ettiği resim, *Yenilik*, 1, 15 Aralık 1952- 15 Ocak 1952, 7, Resim
- Oktay Akbal, *Yenilik*, 6, 15 Mayıs 1953- 15 Haziran 1953, 3, Fotoğraf
- Oktay Akbal, *Yenilik*, 28, Nisan 1955, 13, Fotoğraf
- Oktay Rifat, *Yenilik*, 29, Mayıs 1955, 7, Fotoğraf
- Orhan M. Arıburnu, *Yenilik*, 26, Şubat 1955, 18, Fotoğraf
- Orhan M. Arıburnu arkadaşları Nahit Ulvi Akgün, Oktay Akbal, Naim Tirali ve Necati Cumalı'ya şarap ismarlıyor, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 19, Fotoğraf
- Orhan Veli Kanık, *Yenilik*, 12, Aralık 1953, 1, Karikatür
- Orhan Veli'nin mezarı, *Yenilik*, 12, Aralık 1953, 8, Fotoğraf
- Oturan kadın, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 29, Heykel
- Özcan Ergüler çalışma masasında, *Yenilik*, 55, Mayıs 1957, 9, Fotoğraf
- Özdemir Asaf, *Yenilik*, 51, Ocak 1957, 5, Fotoğraf
- Paul Claudel, *Yenilik*, 27, Mart 1955, 4, Fotoğraf
- Paul Eluard, karısı Nusch ile Akdeniz'in güneşli sahillerinde, *Yenilik*, 1, 15 Aralık 1952- 15 Ocak 1952, 2, Fotoğraf
- Pekos Bill adlı çizgi karakter, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 16, Karikatür
- Pierre Pathel'in temsilinden bir sahne, *Yenilik*, 28, Nisan 1955, 37, Fotoğraf
- Pindaros'un teşhir ettiği mozaiklerden biri, *Yenilik*, 3, 15 Şubat 1953- 15 Mart 1953, 8, Mozaik
- Raymond Radiguet, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 15, Fotoğraf
- Refik Halit Karay, *Yenilik*, 30, Haziran 1955, 22, Fotoğraf

- Remrant'ın İsa Çarmıhta isimli çalışması, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 6, Resim
- Remzi O. Arık, *Yenilik*, 29, Mayıs 1955, 10, Fotoğraf
- Reşat Nuri Güntekin, *Yenilik*, 51, Ocak 1957, 18, Fotoğraf
- S. Maugham kütüphanesinde çalışırken, *Yenilik*, 6, 15 Mayıs 1953- 15 Haziran 1953, 2, Fotoğraf
- Sabahattin Kudret Aksal, *Yenilik*, 12, Aralık 1953, 3, Fotoğraf
- Sabahattin Kudret Aksal, *Yenilik*, 28, Nisan 1955, 17, Fotoğraf
- Sait Faik, *Yenilik*, 1, 15 Aralık 1952- 15 Ocak 1953, 3, Fotoğraf
- Sait Faik, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 8, Fotoğraf
- Sait Faik ada vapurunda, *Yenilik*, 7, 15 Haziran 1953- 15 Temmuz 1953, 3, Fotoğraf
- Sait Faik annesiyle, *Yenilik*, 7, 15 Haziran 1953- 15 Temmuz 1953, 3, Fotoğraf
- Sait Faik'in ölüm yıldönümü dolayısıyla sanatçı dostları kabrini ziyaret ediyor, *Yenilik*, 55, Mayıs 1957, 5, Fotoğraf
- Salâh Birsal, *Yenilik*, 1, 15 Aralık 1952- 15 Ocak 1953, 6, Fotoğraf
- Salih Acar'ın bir eseri, *Yenilik*, 53, Mart 1957, 31, Resim
- Salih Urallı, *Yenilik*, 5, 15 Nisan 1953- 15 Mayıs 1953, 4, Fotoğraf
- Salih Urallı'nın bir eseri, *Yenilik*, 29, Mayıs 1955, 11, Resim
- Salih Urallı'nın sergisinden bir portre, *Yenilik*, 7, 15 Haziran 1953- 15 Temmuz 1953, 4, Resim
- Salih Urallı'nın yağlı boya çalışması, *Yenilik*, 6, 15 Mayıs 1953- 15 Haziran 1953, 4, Resim
- Samim Kocagöz çalışma masasında, *Yenilik*, 2, 15 Ocak 1953- 15 Şubat 1953, 1, Fotoğraf
- Samuel Becket, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 8, Fotoğraf
- Selmi Andak, Orhan M. Arıburnu ve B. Helbush, *Yenilik*, 11, Kasım 1953, 2, Fotoğraf
- Sevim Burak, *Yenilik*, 4, 15 Mart 1953- 15 Nisan 1953, 7, Fotoğraf
- Simone de Beauvoir, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 30, Fotoğraf
- Suna Kan, *Yenilik*, 10, Ekim 1953, 7, Fotoğraf
- Suna Kan, *Yenilik*, 29, Mayıs 1955, 8, Fotoğraf

Tarancı hasta yatağında, *Yenilik*, 27, Mart 1955, 13, Fotoğraf

Tarık Buğra çocuğuyla beraber, *Yenilik*, 2, 15 Ocak 1953- 15 Şubat 1953, 6, Fotoğraf

Tasconini, *Yenilik*, 52, Şubat 1957, 3, Fotoğraf

Tasconini'nin elleri, *Yenilik*, 52, Şubat 1957, 3, Fotoğraf

Tennessee Williams, *Yenilik*, 31, Temmuz 1955, 49, Fotoğraf

Tiyatro Derneği çalışmalarından, *Yenilik*, 25, Ocak 1955, 13, Fotoğraf

Türk Sanatı Sergisi'nde teşhir edilecek yazı levhalarından biri, *Yenilik*, 2, 15 Ocak 1953- 15 Şubat 1953, 4, Hat

Gogh, Van Doktor Gachet isimli tablosu, *Yenilik*, 30, Haziran 1955, 5, Resim

Walt Disney veli nimeti Miki ile, *Yenilik*, 26, Şubat 1955, 10, Fotoğraf

William Carlos William's, *Yenilik*, 53, Mart 1957, 21, Fotoğraf

Yaşar Nabi Nayır, *Yenilik*, 8, 15 Temmuz 1953- 15 Ağustos 1953, 1, Fotoğraf

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
(Seçilmiş Metinler)

I. KİTAP TAHLİL ve TANITIMLARI

ŞİİRİN İLKELERİ

İsteyelim veya istemeyelim, basit fizik olaylarından Tanrısal varlığa kadar, görgü ve düşüncemize konu olan her şey hakkında “Nedir, ne değildir?” sorusunu sormaktan kendimizi alamayız. Bu sorulara verilen cevap, insanlara, gruplara, devirlere, toplumlara göre az çok değişir. İşte bu değişimdir ki aynı soruların her zaman, her yerde yeniden sorulmasına yol açmıştır. Hele ‘Nedir?’ sorusu bir nesnenin temeline, varlığının özüne, niteliğine yönelince böyle filozofik bir özelliğe bürününce verilen ve verilecek cevapların tam, herkes ve her zaman için doğru olması kabil olmuyor. “Sanat nedir?” sorusu da bunlardan biridir ve buna verilen cevaplar da devrin eğilimlerine, çeşitli etkilerine göre değişir. İşte bu yeniden cevaplandırma ihtiyacıdır ki şair Salâh Birsel’e ‘Şiirin İlkeleri’ni yazdırmıştır. Ama elbette Plato’dan beri var olan sorulara onun verdiği cevaplarda herkesin, her zaman doğru olarak kabul edebileceği eksiksiz bulabileceği düşünceler olamayacaktır. Başka türlü beklenemez ama böyledir diye onun çabasını, çalışmasını küçümseyecek miyiz? Elbette hayır. Düşünmenin bilimsel veya filozofik düşünmenin tarihi, ortaya konulan her eser, bu gelişme zincirinin bir halkasını, geçirilen bir mesafeyi, bir köşe başını teşkil eder, daha öncekilerin eksikliğini tamamlar, yeni araştırmalara yol açar. Hele düşünce hayatı çok cılız olan memleketimizde, ciddi bir çalışma ve kafa yormaya dayanan her eser, kendi alanında önemli sayılması gereken bir adımdır. Onun için Birsel’i önemsemek şöyle dursun kitabını belki hak ettiğinden fazla büyüktür.

“Sanat modadır.” diyor Salâh Birsel. Elbette öyledir. Her devrin değerlendirme ölçüleri, yaşayış tarzları, aynı olaylar karşısında tepkileri, zevkleri ve inanışları birbiriyle aynı olabilir mi? Elbette sanatçı da içinde yaşadığı devrin havasını, değerlerini, ölçülerini benimseyecek ve elinde olmadan onları yansıtıacaktır. Akıp giden zaman durmadıkça, devirler ve insanlar değişecektir, sanatçı da beraber. Cervantes şimdi yaşasa Don Kişot’unu yine aynı şekilde yazabilir miydi? Ama Şiirin İlkeleri’nde sanatın moda olduğu açıklanırken veri-

len örneklerin yanlış seçildiğini daha doğrusu bu ilkenin iyi açıklanmadığını belirtmek gerekir. Bu örneklerle ve onlardan bahsederken söylediği sözlere bakınca, sanki Salâh'ın sanat modadır, onun için ancak günün modasına uygun eser değer taşır, modası geçmiş, yani daha önceki devirlere ait olan eserler değersizdir, demek istediği sanılıyor. Hâlbuki her sanat eserinde zamanın yürüyüşüne dayanamayan değerden düşen taraflar olduğu gibi, zamanı aşan ve kalan taraf da vardır ve o esere asıl sanat değerini kazandıran da bu son taraftır. Fitnen, Araba Sevdası vb bu gün okunmuyorsa, zamanı aşabilmek yani gerçek sanat eseri olmak özelliğinden yoksun bulunuşlarındandır. Ancak şu kadar ki gerçek ve büyük sanat eserlerinin kalan tarafları da her devirde başka şekilde yorumlanmakta, yani onlarda bir çeşit değişme ve modaya uymaktadır. Bunun en açık ispatını tiyatrodan görmekteyiz. Her devirde aynı piyeslerin farklı şekilde yorumlanması ve başka türlü sahneye konması bundan ileri gelmez mi? Gerçek sanat eseri bir bakıma her devirde bir başka türlü açıklanmaya imkân veren eserdir dersek yanılır mıyız?

Sanatın moda olması ilkesi yanında Salâh Birselle bir şairin her şeyden önce yolunun değişik olması gerektiğini söylüyor. Bu da yalnız şair değil ressam, müzisyen vs her sanatçıdan istenecek bir niteliktir. Kendine göre bir yolu olmayan sanatçı, kopyacı veya taklitçidir. Her sanatçı başlangıçta öyle bir yoldan geçse dahi asıl eserini ancak kendini bulduktan sonra verebilir. Her sanatçı bir yaratıcıdır.

Şiirin İlkeleri'nde açıkça ilhamdan bahsedilmiyor ama şairin ilhamı ile eser arasında pasif bir aracıdan ibaret olmadığı belirtiliyor. Hatta bu konuda Birselle titiz ve inatçıdır şiirin uzun düşüncelerden, uzun uğraşlardan sonra, bir matematik problemi çözmek için gerekli çabaya eş bir zihin uğraşması ile dokunulduğuna kitabın birçok yerinde tekrar tekrar dokunmaktan kendini alamıyor. Şiiri her türlü şuur kontrolünden uzak bir hezeyana benzeten anlayışların modasının belki hâlâ geçmemiş olduğu, beri taraftan bir takım kelime ve sözleri uzunlu kısıklı satırlar hâlinde yan yana dizmenin şiir sanılabileceğini zannedenlerin oldukça bol olduğu şu zamanda şiir nedir sorusuna cevap arayan

bir düşünürün bu çalışması tabii ve gerçekten lüzumlu bir hareket olarak karşılanmalıdır.

Anlamsız şiirin karşısında anlamı bağıran şiir vardır. Yapmacık heyecanların, takma duyguların ortaya çıkardığı bu çeşit şiirlerin ısmarlama manzumelerin de gerçeğe ilgisi olmayacağı şahsiyet ile samimiyetin de sanatçılığın başlıca unsurlarından birisini teşkil ettiği Şiirin İlkeleri'nde haklı bir ısrarla belirtilmektedir.

Şiirin İlkeleri bir taraftan şiirin ne olduğu ve ne olmadığı sorusunu çözmeye çalışan bir estetik denemesi olduğu gibi beri taraftan günümüzün çeşitli şiir anlayışlarını vitrine koymak ve konuyla ilgilenenleri doğru yola çevirmek isteyen bir manifestodur.

Yalnız kendisi açıklık ve seçikliğe pek düşkün olduğu hâlde, kitapta yer yer bulanıklıktan kurtulamadığını, bazı ilkelerin açıklanmasında fikir açıklığını üsluba kurban ettiğini de belirtmekten kendimi alamıyorum.

Muzaffer Aşkın

YEŞEREN OTLAR'I YEŞERTEN DİL

Cahit Külebi'nin son şiir kitabı '*Yeşeren Otlar*'daki şiirlerin tam şiir oluşları karşısında duyduğumuz zevk, bir yandan kişisel anlayışımıza, bir yandan yeni şiirimizin başarısında görülen işlenmiş dile bağlıdır. Şiirleri okuduktan sonra insan düşünüyor, dalıyor ve dil zevkinin iniş, çıkışlarında 'Ne güzel, ne güzel.' demekten kendini alamıyor. Güzel olan şudur; anlamı en iyi kıvamda doğuran dil, dilin musikisi ve musiki ile birleşen anlam.

Cahit Külebi'nin '*Adamın biri, Rüzgar, Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda*' şiir kitaplarında beliren deyiş özelliği şuydu: Konudan başlayarak deyişe işleyen bir dil olgunluğu ve dilin arılığında beliren benzersiz bir anlam...

Cahit Külebi'nin dilinde, Anadolu ağzının kültür dilimizde etkiyle kalan kelimeleri yer alıyor. Kelime toplulukları, cümlecikler bu kelimelerle meydana getiriliyor. Kısa mısralar duygu ve düşüncüyü, en anlamlı yerlerinden yakalıyor. Benzersiz konuların benzersiz değişlerinde Anadolu havasının özel nefesi dolaşıyor. Bazı kelime tekrarlarıyla şiirin musikisine yeni sesler katılıyor. Böylece şiir, bir anlam, bir deyiş, bir musiki eseri oluyor, insanı duygulandırdıkça yaşıyor.

*Yeşeren Otlar'*da bu özellikler daha alımlı, daha olgun bir durumda. Bazı şiirleri tekrar tekrar okudum. Anlamları belirsiz gibi görünen mısralarda bile yarı yitik bir zevk ucu var. Bu ucu yakalayınca insan dalıyor, en güzel duygulanışların tadına ulaşıyor.

Çeşitli konularda Cahit Külebi'nin değişmeyen bir hareket noktası var. Bu noktanın başı dile dayanıyor. Şekli bile bir dil olgunluğu yaratıyor. Şiirlerin dil yapısından aldığı hız, kitabın üstünde sihirli bir tat yaratmıştır. Bu tatta, şiir dilimizde, yeni, eşsiz güzelliğin yeşerişini görüyoruz.

"Bir tutam yonca gibi tertemiz,

O kıza âşık olduğum günler,

Nasıldı diyorum, gülüyorsun.

(İkinci Kişi)

Elişi kâğıtları gibidir bahçemiz,

Çeşidini gördüm güllerin, nergislerin,

Kokladım, sabırsız, düşüncesiz,

Bir seni bulamadım içinde sislerin,

Dağ çeşmeleri gibi serin, tertemiz.

(Eski Bahçe)

Irmaklar gibi uzaklaşır,

Bir türkü kadar uzak,

Tekerler iki çizgi bırakır,

Hamutlar şak şak eder, dn geri bak.

(Tokat'a Doğru)

Yurdumuzun herhangi iki kasabası

Kasabası arasında gezerken

Bir sararmış diken görürseniz

Bilin işte benim o diken

(Diken)

Akşamları seyretmeli gün batarken,

Pencereye vuran yağmur geceleri,

Sırt st uzanıp kitap okumalı

Sağmalı ak koyunlar gibi düşünceleri

(Cehennemde)”

Bu deyişlerin bütünü olan şiirlerde şekil şiirin i durumuna bağlı kalmıştır. Daha çok mısralar ve mısra yapıları, şiirin dış şeklini kuruyor. Kendine göre ölçüsü olan kararlı, ölçülü bir şekil. Bu şekil, nazım şekillerini ilgilendiren bir kurala bağlı değildir. Vezinsiz mısralarda şairin ayarladığı bir kafiyeleeniş var. Bu da kuralsız. Mısra örgülerinin yarattığı ses güzelliği, dış şekli meydana

na getiriyor. Bugünkü şiirimizde dış şeklin önemi yok. Öz olan, iç söyleyiştir. Bu da dilden gelmiyor mu?

Cahit Külebi, mısralarda, bazı uygun seslerle bir musiki meydana getirmeyi pek seviyor. Kafiye mısraları pek çok. Ses bakımından bunlar hoş mısralar. Şiirin içinden geçen söz güzelliği damarına şair, irice damlalar hâlinde yaşatıcı bir kan karıştırıyor. “*Ölümlü İnsanlar İçin, İkinci Kişi, Yeşeren Otlar, Eski Bahçe, Tokad’a Doğru, Tokad’a Giderken, Paris v.s*” gibi şiirlerde bu ses benzerliği ne kadar hoş bir ahenk yaratıyor. Hele *Tokad’a Doğru* şiirinde bir Anadolu yolculuğunun izleri ve sesleri var. Tozlu yollar... Atlar... Araba... Araba tekerleklerinin, nal seslerinin içinde dönüp duran hatıralar ve Anadolu manzaraları. Bu ses ve renk sınırı içinde aynı ahenkle kulaklardan kalbe inen bir ses var. Bu ses, şiirin her dörtlüğünde kalbe aynı çağırıştan ürpertiler seriyor.

“*Dön geri bak, dön geri bak*”

Bu sesle, dörtlükleri aynı musikide birleştirme “Türküler” de de güzel tonlar meydana getiriyor.

Şiir bütün bir güzelliştir. Şiir, söz ve sesle bütünleşir tüm bir yapı hâline gelirse etkisi daha kuvvetli oluyor. Cahit Külebi, dağınık, birbirini tutmaz mısralardan hoşlanmıyor. Şiirde bir tümlük yaratmayı üstün tutuyor. Şiirin tümünü ele alıp olgunluğu tümlükte arıyor. Bu, söz sanatlarının benimsediği bir özelliktir.

Cahit Külebi, mısraların garipsi tatlar vermesinden, nükte yapıp şiiri başka yollara yöneltmekten hoşlanmıyor. Gidişi, öz şiire doğru. Konularında, insanın o kalıcı ruh dünyasına açılan bir gidiş var. İnsanı, içinden yakalıyor. Sert gerçeğin süzüp yumuşattığı yaşamak adlı sihirli olay, Cahit Külebi’nin dilinde bir zorlu çıplaklıktır.,bu çıplaklıkta, sanatı ruhundan kavrayan bir anlayış var. Bazıları, bu çıplaklığın eline ve kemiğine vurgundur.

Cahit Külebi'nin ele aldığı insan, günlük yaşayışın basit akışının üst bölümlerine yükselmiş insandır. Her şeyi düşünür, yaşar. Hayatı başka insanların hayatından ayrı değildir. Gözlerinin gördüğü, kulağının işittiği hep aynı hayat hikâyesinin olayları ve sesleridir. Bu insan, acı duyar, dert çeker, sevinir ve yaşar. Gönlü, bu olayların ve ruh durumlarının içinde sade yaşamayı bilir ve sever.

“Yağmur Altında” başlıklı şiirin her bölümünde tanıtılan insanlar işte böyle bir hayatın insanlarıdır. Oldukları gibi duygu ve düşünceleriyle ele alınmışlardır.

İnsanların tabiatla ilgisi Cahit Külebi'de daha açık bir durum alıyor. Tabiatın cansız varlıklarıyla hayvanlarını bir çeşit gizli gizli anlayışla insana dost yapıyor. Hatta daha ileri giderek, insanın insanla ilgisini kesiyor, cansız varlıklarla, hayvanlarla anlaştıırıyor.

“Sessizlik orda çın çın öter

Tarlalar yavaşça dalgalanır...

Ne kin, ne haset, ne başka şeyler

Çünkü insanlar uzaktadır.”

İnsanlardan uzakta tabiatla baş başa kalmak, sosyal topluluklardan uzaklaşarak bir çeşit temiz dünyaya kavuşmak şairin öz isteklerindendir. “Bir su gibi dibinden ekinlerin” geçmek isterken başka bir deyişle başka bir yöne döner:

“Ağlarım komşularım işitmez

Ama sesim yıldızlardan duyulur.”

Dünya isteklerimizi kıran bir dünyadır. İnsan gönlünce, dilediği gibi yaşayamaz.

“Şu dünyaya gelir gideriz

İstekler içimizde kalır.”

Hayatın görünümü Cahit Külebi’de başka bir gömlek içindedir. Derdimiz, çilemiz bitmez; sonsuz bir batış, çıkış içindeyiz. Bize ancak iyi kalpliler yardım edebilir:

“İnsan gemi değil ki bir seferde bata gide

Batar batar da yine çıkar

Çekip kurtarır ellerimden, saçlarımdan

Narin kızlar, iyi düşünceler, vefalı hatıralar.”

(Faydasız Deniz)

Bir yandan hayata bağlı kalış, bir yandan tabiatla, cansızlarla, hayvanlarla konuşmak, onlarda bir gönül avuntusu bulmak. Bir yandan da şair, kuşlarla, atlarla, farelerle hayatın hikâyesini düşünür. *“Farenin Ölümü”*nde canlı bir hayat var. Başlangıç ve sonuç, dünya işi olarak anlatılıyor. *“Katır”* da şair bir katırın insan oluşunu düşünüyor, dünyayı onun gözleriyle görmeye çalışıyor.

Bu şiirlerde bir sembol ele alınmak isteniyor. Bu sembol tutma, diğer şiirlerde görülüyor. *“Küçük Çeşme”* şiirinde bize söylenmek istenen şey başkadır, küçük çeşme bu şiirde küçüklüğün, çaresizliğin sembolüdür.

“Küçük bir çeşmeysek ne olmuş sanki

Kalmayız naçar.

Mısralarında bu deyiş ve özü sezilmektedir.”

Yukarıda Cahit Külebi’nin yazış özelliği üzerinde durmuş, kelimelerine bir göz atmış.

Çeşitli duygu ve fikirlerin söylenmesinde Külebi dümdüz bir anlatışı üstün tutuyor. Yapmacığa kaçmayan bu düzlüğün güzelliğinde şamatalı benzetmeler ve renkli sıfatlar yoktur. Bunlardan gelecek anlatım kuvvetini kuvvet saymıyor. Yalnız “gibi” edatıyla yaptığı benzetmelerde bir dil özelliği göze çarpıyor. Hem de benzetmelerin hepsinde bir seçkinlik vardır. Bazı örnekler:

“Sevilmiş kadınların hayali

Dumanlar gibi dağılacak. (Sa:6)

Pâdişahlar gibi hayal mi kurardın? (Sa:7)

Bahçeler bilmediğin kadınlar gibi miydi? (Sa:8)

Ben hep gece geçtim oradan

Bir su gibi dikenden ekinlerin.”(Sa:15)

Al başını deli düşünce

Atlar gibi başıboş (Sa:19)

Bir çift yıldız gibi kayıp gecede

Küçüle küçüle uzaklaşarak (Sa:45)

Sevdası rüzgar gibi iter.(Sa:53)

Konya ovasında bir avuç su

Yüzün de öyle geceleri (Sa:57)

Ayrı yaylalarda yeşeren otlar gibi

Bekleye bekleye çürüyeceğiz. (Sa:62)

Kuş sürüleri gibi darmadağın

Götürüyor sınırına vatanın (Sa:75)

Ömrümüz gibi yağmur darmadağın.

Küçük mumlar gibi yanıyordu.” (Sa:76)

Benzetmelerin çevresini alan dilin kelimeleri yumuşak, uysal, gürültüsüz kelimelerdir. “*Zamane, Kendisi, Avrat*” başlıklı şiirlerin işlenişindeki bir çeşit nükte, zekâ oyunu yapan bir deyiş yana, *Yeşeren Otlar*’ın diğer şiirlerini yeşerten dil, olgun, başarılı bir şiir dilidir. Yeni şiirin garipsi havasında bunalmış gönüller, *Yeşeren Otlar*’daki taptaze şiir diliyle Cahit Külebi’nin şiir havasına girsinler. Bu havada dinleniş, sindiriş ve doyuruş var.

İbrahim Zeki Burdurlu

YARIN DİYE BİR ŞEY YOKTUR

Yarın Diye Bir Şey Yoktur; Yenilik Yayınevi’nin çıkardığı bir kitaptır, Tarık Buğra’nın on beş hikâyesini bir araya getiriyor.

Bir hikâye kitabı hayata ve insan münasebetlerine karşı takınılmış bir tavır, dünyaya bakan bir çift göz demektir.

Seviyenin ve başarının tayinine yarayacak olan bu temel anlayışı bir kere daha hatırladıktan sonra elimizdeki kitaba bakalım.

Tarık Buğra; Yarın diye bir şey yoktur diye söze başlıyor. Fakat bu geleceği inkâr değil, tam tersine, insana geleceği her an yapmakta olduğunu hatırlatıştır. Bu gerçek bir küçük hikâyenin içinde kuvvetle ortaya konuyor. Bu temel düşünceyi *Kuyruklu Yıldız* hikâyesinde ‘Oyuna daima hazır ol, daima katıl.’ öğüdü ile kovalayabiliriz. Bütün öteki hikâyelerinde de sanatçının hayatı son kırıntılarına kadar bütün hırslarıyla tatmak diye anlattığı bu hâli buluyoruz.

Yarıda Kalan Aşk, bir şey bilmenin ve yaşamanın kendiliğinden ne kolay, ne zenginliklerle dolu olduğunu bize göstermektedir. Hayata dürüst, o sakın imanla dolu ve aydınlık bakış her eserin bırakılamaz unsuru olan heyecanın en güzelini içimize dolduruyor. Hristiyanların henüz gerçekleşmemiş bir İlahi adalet ümidine karşılık Müslümanların suçlulara cezalarını veren, dürüstleri mükâfatlandıran sadece içine katılmamızı bekleyen bir düzene imanları ile bu imanın getirdiği kuvvet Tarık Buğra’nın kitabını baştanbaşa dolduruyor. Onun insan tarifini yapan da bu imandır.

Tarık Buğra mesela aşktan en eskilerin ve en büyüklerin bahsettikleri gibi bahseder. Bütün hikâyelerinde en yüksek değeri ile kabullenilen bu ana içgüdünün sesi duyulur; *İlk Aşk*, *Bitmemiş Senfoni*, *Mağlup*, *Yarıda Kalan Aşk* bütün dünya yazarlarından okuduğumuz aşk hikâyelerinin en güzellerindendir.

Sosyal şartların ve her türlü teferruatın dışında, en derindeki asıl insana sokulmayı bilen Tarık Buğra için insanlık sevgisi, sadece bir nutuk cümlesi değildir. O insanı tanır, yeniden kurar, tarif eder ve sevgilerin en güzeli ile gelir. Bayağılıklardan, kötülüklerden korkmamasını öğütler. *Borç*, bunun en güzel örneğidir.

Fakat eriştiği o harikulade duyguların seviyesine bakmadan kendini harcar ve kötülüğün karşısındaki aczi duyunca avazı çıktığı kadar küfrederek: *Ayakkabı Gıcirtısı*, *Hoparlör* ve *Şöhrete Dair*.

İyiye ve güzele olan imanını yapan bilgisizliği ve toyluğu değildir. Rezaletin her çeşidini ve içinde yaşadığı devre karşı bütün nefretini çekinmeden ortaya koyar; *Mağlup*.

Kitap boş yere satır harcayan tasvirler yerine kesin ve açık hüküm cümleleri ile pırıl pırıldır, yaşayan insanın en zengin duygulanışları ile bir tek mısraı bile atlanılmaması gereken bir şiir kitabı kadar doludur.

Kitabın dokunulmadan geçilmeyecek bir başka tarafı da kuvvetli bir canlılıktan gelen neşeyle, saadetle, azimle dolu nükteleridir. Hicve yaklaşan bir istihza, fonda üslubun şiiriyetine büyük tat katar.

İbrahim Erseyrek

SALÂH BİRSEL'İN GÜNLÜĞÜ

Şair Salâh Birsell, yıllar yılı günlük tutar. Bu güzel alışkanlığından doğan yazılarını "Günlük" adıyla sevimli bir ciltte toplamış. Bir şiir, bir hikâye kitabımı geçti eline yahut bir oyun mu seyretti, sıcağı sıcağına düşündüklerini bu günlüğüne geçiriyor. Orada, kuru bir deyişten kurtulmak ifadeye bir parlaklık vermek için, gerçeklere bir parça hayal katarak tatlı tatlı mırıldanıyor. Böylece, üslubu, pek çiçeği burnunda kelimeler bir yana, bambaşka bir ruh kazanmış oluyor.

Günlük'te ne düpedüz ifade edilmiş dolaşık fikirler, ne bilgiççe soğuk öğütler var. Genç dostlarına birtakım arınmış, berrak mantığın süzgecinden geçmiş fikirler sunuyor, süslemek züppeliğine düşmeden düşündüklerini apaçık söylüyor. Tuttuğu yol, faydalı bir yol. Her yaşta, her fikir seviyesindeki kişi bu yazılardan payına düşeni rahat rahat alır.

Öyle sanıyorum, Bacon; "Kimi kitaplar tadına bakmak, kimi olduğu gibi yutulmak, kimi de çiğnenip sindirilmek içindir." der. Bir kısım kitaplar yalnız yer yer okunur, bir kısmının bütünü okunabilir ama inceleyerek değil. Kimileri

de baştanbaşa dikkatle, itina ile okumak içindir. İçlerinden bazı bölümleri okunanlar, fikirleriyle iddiaları nispeten az önemli, ikinci derecede kitaplardır. Yoksa süzme kitaplar, imbikten geçme su gibi tatsız tuzsuz şeylerdir.

Salâh'ın Günlük'ü ele aldığı konuların çeşitli olması yüzünden her yeri okunacak bir kitaptır. Can sıkıcı ayrıntılardan kaçılmış, arınmış fikirler, izanın ışığında bir parlaklığa kavuşmuştur.

Bu hoş kitabı, ele aldığı eserde fikir haysiyeti arayan genç kuşaklara salık veririm.

Şahap Sıtkı

TOPAL KOŞMA Nezihe Meriç öyküler, Seçilmiş Hikâyeler Dergisi yayınları, 26, 123 sayfa Ankara 1956

Topal Koşma Bn nezihe Meriç'in ikinci öykü betiği (kitabı).

Bn Meriç'in Seçilmiş Hikâyeler Dergisi'nde yayınlanan öyküleriyle ilk betiği *Bozbulanık*'ta göze çarpan özelliği çoğunlukla öykülerinin özü olan yaşama sorunuydu (meselesi). Öykülerinde daha çok soyutlamasına beliren bu sorun büyük, kalabalık kentlerin yalnız kişilerinin sorunudur. Daha çok da genç kızları ele alıyordu Bn Meriç. İlk bakışta Meriç'in öz yönünden özelliğini bu veriyordu. Bunun için Meriç'e Cumhuriyet döneminin tek kadın öykücüsü diyenler oldu. Kendi de kadın olduğu için kadın ruhunu iyi biliyor, erkek öykümenlerde olmayan bir özellik ile işliyordu.

Topal Koşma'ya da bu havayla giriyoruz. Aynı yaşama sorunu soyut, bireysel karşımıza çıkıyor. Meriç'in kişileri bir düzen, bir yaşama düzeni sorununa sıkıca tutunduğu görülüyor. *Susuz I*'den başlayan bu çizgi *Susuz IV*'den sonra kırılıyor. Yaşama sorunu somutlaşmaya yöneliyor. Meriç, kişileri olduğu kadar, onların içinde yaşadığı toplumu da gözlemlemeye, işlemeye başlıyor. *Topal Koşma*'nın on öyküsünün kişileri; Melih, Ayşe, Özün, Sahir, Mahmut,

Bülent yavaş yavaş tip olmaya doğru gidiyor. Yaşama sorunu, bir kuşağın yaşama sorunu, Doğu ile Batı arasında dengesini kurmaya çabalayan bir toplumun kişileri, tipleri oluyor. Meriç, soyut, aşırı bir bireycilikten kaçınmaya çalışıyor artık. Kişilerinin toplumla ilişkilerini, dengesizliğini gözlemliyor daha da ileri giderek bu dengesizliğin gizlerini (sırlarını) aramaya başlıyor. Belki bu gizler, kişilerine aradıkları yaşama düzenini sağlayacaktır. Bu umut tedirgin bir kuşağın da sorunudur onca. Bn Meriç'in öykülerinin çıkış noktası; yaşama düzenidir demiştim. Susuz'un anlamı da buna bağlanıyor. Meriç'in başkışısı (belki de kendine en çok benzeyeni) Melih'in bütün sıkıntısı, kaygısı, yalnızlık duygusuna, dayanıksızlığa bağlanıyor. "Benim susuzluğum, tutunacak şeyi bulup çıkaramayışımda. Onlar tutunacak bir şey aramıyorlar gayrı. Tek başınayım." Bu tutanaksızlığın, bu yalnızlık duygusunun sebebi –çevresiyle anlaşılamayan, iki çağ arasında bocalayan, duygularıyla düşünceleri bağdaşmamış, XX. yy'ın bozgun havasında yaşayan sanatçı yaratılışlı- bir kişi olmasıdır.

Bn Meriç'in kişilerinin sıkıntısını doğuran sebep hem nesnel, hem de öznel olarak denebilir. Kişilerinin iç kargaşası (duygularıyla düşünceleri bağdaştıramamak), çevrenin düzensizliği. Bunlar kişiyle çevrenin anlaşmasına, bağdaşmasına engel oluyor. Ama bu uzlaşmazlık çevreden mi, bireyden mi geliyor? Çağımızın da bir sorunu bu değil mi?

Bn. Meriç'in kişileri ne yapsın? "Dengesizliği yaşamak değil, dengeyi vurmak (yoksa kurmak mı) marifet? Mızızlık XX. asra göre değil. Çok hızlı, hızlı bir asır bu..." (Susuz VII. 82) Bu düşünceleri yadırgayabiliriz. Toplumumuzda bu çileyi çekenlerin çok az olduğunu söyleyebiliriz. Ama çekenler de var ya. Sorbonne'da okumuş bir genç olan Bülent de "Kendi hayatını yaşa. Gez, dans et, flört et. Seyahat çareleri bul. Gülmeyi dene. Bırak aile, çevre diye mızızlanmayı. Vakit yok. Yaşamak lazım. Bizim nesil değiştirmeli artık kalıplarını. Madem öz değişti, biçim de değişecek. Olacak bu. Oldurmaliyiz." öğüdünü veriyor. Meriç'in kişileri bir kuşağın, bir kısmının kaygısını, sıkıntısını yaşıyorlar. *Bozbulanık*'ta kendi evreninde yaşayan salt gözlemci kişiler, top-

lumun içine, bir savaşın ortasına atılıyorlar artık. Bu, Meriç'in öykülerine bir karamsarlık havası getiriyor. Daha doğrusu Meriç iyimser yönden de alınabilecek bu savaşı karamsar bir görüşle işliyor. Yenilgiyi önceden kabul etmiş gibi.

Bn Meriç öz yönünden sanatının doruk noktasına gelmiş bulunuyor. Bugüne değin bireyci olarak durmadan kendini tekrarlamakla birlikte iyi bir öykümen olan Meriç'in sanat görüşünde bir devrim oluyor. Bu bakımdan yakında çıkacak betiğin arka kapağındaki sunma yazısında bildirilen '*Korsan Çıkmazı*' onun gelecekteki tutumunu daha iyi belirtecek.

Bn Meriç'in okuru ilk çeken yönü anlatım özelliği olmuştu. Ününü biraz da anlatımı sağlamıştı. Bu alışageldiğimizden ayrı -o zaman için tam olgunlaşmamış- bir anlatımdı. Meriç'in psikanalistlerin -serbest akış- yöntemini andıran anlatımı öykülerinin özüne çok uyuyordu. Meriç'in evrene kendine özgü bir bakışı var. Aşırı öznelcilik denebilecek bu özelliğine çok uyan anlatımı bilinçle bilinçaltı, düşünle gerçek arasında gidip gelmektedir. Bu bakımdan onun sanatı gerçeküstü akımına da yaklaşmaktadır. Bu anlatım özgünlüğü öykülerinin de değişmez özelliği. Eğer son öykülerinde kişileri soyut tartışmalara girişmese onların bu evrenden ayrı, bütünüyle yazara özgü bir evrenin kişileri olduğu sanılabilir. Meriç, sanatın bu erdeminden vazgeçiyor demek. Devriminde de sanatının önemi sorunu bu olacaktır. Sanat, özü en uygun biçimde vermekse Meriç'in sanatının zayıflamaması için yeni bir biçime yönelmesi de gerekiyor demektir. Çünkü bireyciliğine uyan anlatımı bundan sonra onu köstekleyebilir. Meriç üslubunu bozmadan anlatımını değiştirebilecek mi?

Meriç'in anlatım özelliklerinden biri de dili. Eskiden dilinin arılığına, bütünlüğüne özenmezdi. İyi, rahat anlatabilmek için kaleminin ucuna gelen tilciği kullanırdı. *Topal Koşma*'da bilinçli bir dil anlayışı var. Meriç, Öztürkçe'ye yöneliyor. Dili eskisine göre çok arı, duru. Yeri geldikçe "kendini bir ülkeye

adayacak her kişi” diyebiliyor artık. Daha önemlisi yabancı tilcikleri eskisine göre çok az kullanıyor. Daha çok kişilerini konuştururken yabancı tamlamaları, tilcikleri kullandığı oluyor; “izahi gayr-i kâbil, kavileştikleri gibi”

Bn Meriç’in asıl önemli özelliği; kendine özgü deyimleri, anlatımları. Alışmadığımız deyimler kullanılıyor. Bu deyimler bizim için özge durumları, bakmayı, görmeyi bilmediğimiz durumları anlatıveriyor. Sanki gözlerimizi açıyor. Bir kişisi için “rahat ve sağlam duruyor kendi dikeyinde” diyor, “durulmuş, kararlı, eline çabuk”, “güzel bir kadın değil, yalnız sağlam oluşu tutuyor insanı, sıcacık, sağlam, ana kadın” diyor.

Yaşamakla ilgili anlatımları çok. Cansız eşyayı, yaşıyormuşçasına betimliyor.

“Tasa kuşu boşlukta kapkara duruyordu.”,”Köpürmeden kesilmiş çamaşır suyuna benziyor kadın.”, “Kadın karafatma gibi kararıp kabuk bağladı sıkıntıdan.” Gibi kendine özgü betimlemeleri var. Bunlar belki biraz süslü, biraz yapma bir hava veriyor anlatımına. Ama Bn Meriç’in iyi bir öykümen olduğu kanısını bozmuyor. Özgünlüğünü veriyor biraz da.

Topal Koşma, Meriç’in öykücülüğü için bir aşama olduğu gibi, yazını-
mız için de önemsiz sayılamayacak bir betik. Herhalde eleştirmenlerin de
ödül dağıtan kurumların da üzerinde duracakları bir yapıt.

Ömer Atılâ S.

CAHİT SITKI'DA ÖLÜM

Orhan Veli ve Sait Faik'ten sonra ölümün Cahit Sıtkı'yı da aramızdan pek erken ayrılışıyla yüreklerimiz bir kere daha burkuldu. Genç denecek yaşta ve birbiri ardınca gelen bu acı ayrılışlar edebiyatımız için boşluk bırakacak birer kayıp olmuştur.

1932’de yayınladığı *Ömrümde Sükût*’tan son yazdıklarına kadar Tarancı’nın şiiri oldukça belirli bir değişiklik ve evrim göstermez. Onun şiiri eski ve yeni şiir beğenisini kendinde birleştiren bir özellik taşıyordu. Sağlığında esaslı bir eleştirmeye uğramayıp da bu sebebe bağlayabiliriz. Genel olarak konu seçtiği; anılar, aşk, yalnızlık, özlem gibi kişisel duyguları açık seçik, uysal ve yapmacık olmayan bir söyleyiş güzelliği, ölçülü bir deyim rahatlığı içinde işlemiştir. Böylelikle çabuk anlaşılmalı, büyük bir okuyucu topluluğunun sevgisini kolayca kazanmıştır.

İlk şiirlerinden son yazdıklarına kadar şiirleri topluca gözden geçirilince, onun, ölüm düşüncesi üzerinde en çok duran şairimiz olduğu kolayca anlaşılır. *Ömrümde Sükût*’tan bu yana ölüm konusu sanki Cahit Sıtkı’nın düşüncesine bir sorgu işareti gibi takılıp kalmıştır.

“Ve böylece bu ömür, bu ömür her dakika,

Bir buz parçası gibi kendinden eriyerek”

Semada yıldızlardan, yerde kurtlardan başka

Yaşayıp öldüğümü kimseler bilmeyecek”

(*Ömrümde Sükût*)

Diye yakınan şair gene aynı kitabındaki başka bir şiirinde ayrı bir dünyaya, bilinmez bir yolculuğa çıkmak özlemini ne kadar erken duymuştur;

“Ben bu dünyaya yanlış gelmiş olacağım ben

.....

Bir ses bana ‘gel’ dese, ben o sesi işitse

Kimsecikler duymadan bir kapı açıp gitsem.”

1946'da çıkan ikinci kitabı *Otuz Beş Yaş'ta* ölüm düşüncesi ile daha çok karşılaşırız. *Sanatkârın Ölümü* adlı şiirinde varlıktan yokluğa geçişin çözülmeyen sırrına şöylece işaret ediyor:

“Gitti gelmez bahar yeli,

Şarkılar yarıda kaldı.

Bütün bahçeler kilitli,

Anahtar Tanrı'da kaldı.”

Cahit Sıtkı'da ölüm, bir iskelet korkunçluğunda değil, karanlık gecenin koynunda yatılan sonsuz bir uyku, sonrasız bir sessizlik, sırası olmayan bir gurbet yolculuğu gibidir.

“Sözünde durmadı mavi gökler;

Gün kararıyor gitgide ölüm.”

(Ölüm l'den)

“Öylesine karanlık ki gecemiz,

Ha olmuş, ha olmamış penceremiz;

Akarsuda aksimizden eser yok.”

(Ölüm'den Sonra'dan)

“Bir de bakmışım ki ölmüşüm

Dünya sönmüş başucumda.”

(Bir De Bakmışım Ki Ölmüşüm'den)

Şair bazen ölümden mistik bir çözüm, bir avuntu arar:

“Aynada zifiri bir gecedir,

Bütün zulüm bu suçsuz kalptedir,

Sabır tesbihim kopmak üzeredir,

Ne gün kalkacak bu perde ölüm.”

(Ölüm II'den)

Tarancı'nın ölüm karşısında duyguları çeşitli ruh hâllerine göre değişiklik gösterir. Bazen onu büyük bir tevekkül, panteist bir görüşle karşıladığı da olur:

“Kabirime çiçek getirenlere gülerim,

Gâfil kişilermiş şu insanlar vesselâm,

Bilmezler ki bu kabirle yok alâkam,

Ben o çiçeklerdeyim, ben bu çiçeklerim.”

(Bir Ölünün Ağzından)

Bazen de ölüm korkusuz karşılanacak bir gurbet yolculuğudur:

“Kismetimiz kalkmış diyerek buralardan,

Bir gurbet yolculuğu niyetine,

Eşe dosta veda edersin.

.....

Ölüm bahçesinde ölüm insanlara mahsustur.”

(Teselli Tarafı'ndan)

Tereke adlı şiirinde ise ölümünden sonra eşyalarına duyacağı acımayı anlatır:

“Ya kitaplarım, ya şiir defterim,

Yanarım bakkal eline düşerse.”

Davet’te ölümün çağırışı ve bilinmez ölüm ülkesinin güzelliği, yüceliği hayal edilmekte, orası bir sığınak sayılmaktadır:

“Gel diyordu uykumda, ölüler, gel,

Ne hayal ettinse kavuşmak mümkün,

Suyun, ateşin ötesinde üstün,

Bir şey var ki hayattan daha güzel.”

İnsan Hâli’nde ise ölümden sonra zamanla unutulacağından söz açar. “Bana kimseler anam kadar yanmaz.” der.

Tarancı, e büyük yalnızlığın da ölümle olacağını başka bir şiirinde haber veriyor:

“Yalnızlık nedir göreceksin öldüğün zaman.”

(Yalnızlığa Dair’den)

Ölümü doğrudan konu almayan birçok şiirlerinde bile aynı düşünce sık sık şairin aklını kurcalar:

“Şayet ölürsem,

Helâllaşmağa vakit kalmadan,

Hatırdan çıkarmayın beni.”

(Bugün Hava Güzel’den)

“Gün gelince biz değil miyiz ölen,

Cenazemiz yerde kalmasın dostlar.”

(Paydos'tan)

*“Bineceğim son gemi değil midir,
Hayır sahibi omuzlarda giden tabut.”*

(Ben Aşk Adamıyım'dan)

*“Nerde olursa yaşıyor insan,
Nerde olsa bir gün ölmek var.”*

(Sevdalı'dan)

“Ya ölümler serviler altında”

(Yalnızlığımız'dan)

Cahit Sıtkı'ya göre ölüm tehlikesi her an yanı başımızdadır:

*“Ben geliyorum demez ki ölüm,
Kaza, belâ adım başınadır,
Kişi evde gerek akşamları,
Ölürse helâllaşarak ölür.”*

O düşünce anıları arasından da çıkagelir. Günlerden cuma oluşu, ona ölmüş büyükannesini hatırlatır:

*“Sahiden bir öbür dünya varsa eğer,
Orada da cumaysa bugün,
Başında bulutlardan beyaz örtüsü,
Büyükannem namaz kılmaktadır.”*

Akıbet adlı şiirinde de her canlının bu acı sonu bir daha hatırlatılır.

Ölümü sık sık anması yüzünden olacak Cahit Sıtkı'nın bir sıralar içe kapanık, kötümser bir şair izlenimi bıraktığı olmuştur. Ama bu şiirler topluca ve daha derin bir ilgiyle incelenirse görülür ki Tarancı'nın ölümden pek sık söz açması, onun yaşama sevgisi ve dünya bağlılığının değişik bir görünüşüdür. Bir şiirinde:

*“Yaşadığım iyi kötü günleri,
Değişmem hiçbir cennet masalına.”*

Başka bir şiirinde de:

*“Her mihnet kabulüm yeter ki
Gün eksilmesin penceremden.”*

Deyişi, ondaki yaşama sevgisinin büyüklüğünü gösterir. *Dalgın Ölü* şiirinde de yaşama tutkusu, dünyaya bağlılık apaçık görülür. Şaire göre ölüm ülkesi bilinmezliklerle doludur, insanoğlu yaşamının değerini bilmelidir:

*“Ötede ne var ne yok belli değil,
Kimse bilmiyor nedir karşı kıyı,
Günün kadrini, kıymetini bil,
Balını almadan salma arıyı.”*

(Misafir Adam'dan)

Üçüncü şiir kitabı *Düşten Güzel* 1952'de de ölümden söz açan şiirler eksik değil. İşte Yalan Dünya'nın son mısralarında ölüm korkusuyla yaşama sevgisi iç içe kaynaşmış:

*“Her mevsimde insanı ayrı ayrı saran,
Bunca güzelliği nasıl koyup gideceğiz?*

Yaman çalacak o çalmayası saat yaman,

Geçmiş ola bir kez yumuldu mu gözlerimiz.”

Hacı Bayram Camii’nde bu kaçınılmaz sonucun herkesin başında olduğu daha kesin bir dille tekrarlanıyor:

“İnsanı olduran, erdiren sükût,

Bir gün öleceğini aklında tut,

Rahat bir yer olmalı ki şu tabut,

Görmedim girmem diyen yiğit kimse.”

Bayram Yemeği’nde kendi ölümünden sonra ana babasının hâlini düşündü:

“Hepsinin gözleri yaşaracak,

Ölüğümü hatırlayarak.”

Kim kime *Dumduma*’da ise yaşamanın vurdumduymazlığı içinde ölüm-lerin bile ne kolay unutulduğunu söylüyor:

“Amerikan bezi üç buçuk arşın,

Gerisini umma,

Âlemde ha ölmüşüm ha kalmışım,

Kim kime dumduma.”

Hepimizin bildiği ünlü *Otuz Beş Yaş* şiiri de ölümün, her canlının er geç erişeceği bu yaman sonucun kaygusuyla şöyle son buluyordu:

“Neylersin ölüm herkesin başında,

Uyudun, uyanamadın olacak,

Kim bilir, nerde, nasıl, kaç yaşında,

Bir namazlık saltanatın olacak,

Taht misali o musalla taşında.”

Sevgili Cahit Sıtkı acaba bu mısraları yazarken ayvaların sarardığı, narların kızardığı bir garip esintili güz günü, yurdundan çok uzaklarda, Viyana'nın bir hastane odasında son soluğunu vereceğini hiç düşünmüş müdür? İki yıldır çektiği ve her türlü duygularını bizlere anlatmak yetisinden yoksun bir hastalıktan sonra şimdi belki de Davet'te hayal ettiği güzel uykusuna dalmıştır.

Rahat uyusun, şiirleri okundukça gönüllerde kurduğu saltanat bir namazlıktan çok daha uzun sürecektir.

Ahmet Köksal

CANIM ANADOLU

Tam yurt özleminin katmerleştiği bir zamanda geldi bu kitap. Magusa'ya yeni gelmiştim. Fakat özlem, yurt özlemim yeni değildi. Yurttan ayrı kalmak, çok güç tırmanması çetin bir dağ benim için. Her gün Türkiye haberlerini nasıl bekliyorum, nasıl dinliyorum ah bir bilseniz.

Özlem her zaman coşkun değildir. Bazen deniz gibi uslanır, derinlere çekilip yüzünün çizgilerini baştanbaşa siler. Gülmez, gülecek gibidir; sevgiyle bakmaz, bakacak gibidir. İşte özlemimin bu kıvamda olduğu bir zamanda Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun kitabı geldi. Adı; Canım Anadolu.

Canım Anadolu, bir sevgi ifadesi belki. Benim içim tamamiyle bir özlem ifadesi benim özlemimi deyiş hâline sokan bu ifadeyi pek sevdim. Kitabı okuduktan sonra artık özlem bir sel hâline gelmişti. İnanmazsanız Akdeniz'in

herhangi bir dalgasına sorabilirsiniz. Canım Anadolu'yu radyodan, Atatürk'ün nâşının Anıtkabir'e taşınacağı haberlerinin verildiği günlerde okudum.

Canım Anadolu ifadesindeki şiiri, belki başka başka duygu çağlayanları içinde seziyoruz. Bedri Rahmi Eyüboğlu, bu söz dizisini, Anadolu gezintilerinden dönüşte diline dolamış. Daha önce şiirlerinde görülen o ele avuca sığmaz üslup, bu yazılarda da kendini gösteriyor. Sanki Karadeniz ikliminin, Karadenizlilere verdiği kıvraklık, bu kitabın cümlelerine sinmiş. Kısa kısa ifadelerin daldan dala, kayadan kayaya atlayan bir edası var. Bedri Rahmi, arkasından koşulan bir kurnaz kuş olmuş uçuyor ama zikzaklar çizerek, konarak, göçerek uçuyor. Tıpkı Karadeniz suları gibi. Karadeniz kemeçesi gibi, türküsü gibi. Durmayan bir anlatış. Cümleler, birbirinin peşinden bir şiir çekiciliği bırakarak koşuyor. Atak bir söyleyiş ama anlamlı. Tutukluğu olmayan bir dil. Anadolu'nun kıyı çağlayanları gibi.

Bu söyleyişler içinde Anadolu'yu bulmak ne hoş. Ben, özlemle yanıp tutuşurken, Anadolu'da gezmek ne iyi. Gezdiren de benim gibi özlemlili. Anadolu'dan çeşitli sahneler veriyor. Benim çok iyi tanıdığımı sandığım Anadolu. Köyünü bilirim, şehrini bilirim. Şairin bilirim, sazını çalarım. Derdini dinledim, derdiyle büyüdüm. Ama tanımaktan tanımaya yol çok, yazmaktan yazmaya yol var. Bedri Rahmi, cins cümleler yaratmış, güzel anlatıyor. Bu anlatışın peşine takılarak, Sivas'ı, Gönen'i, Ankara'yı, İzmir'i, İstanbul'u gezdim. Pek yakından tanıdığım Âşık Veyselle söyleştim. Sivas'ın gıcırıltılarını bildiğim kağnılarını yeniden gördüm, o gıcırıltılarını bir daha dinledim. İstanbul'u bir şair ressam gözüyle yeniden dolaştım.

Bu kelime katarlarının sırtındaki yolculuğum güzel geçti. Tezek kokusundaki gerçekçilikle sanat anlayışımızdaki yavanlık bir yana ben Canım Anadolu'yu içinde bulunduğum özlem havasının içinde sevdim. Çok zaman, Akdeniz'e dönüp, Toros Dağlarına doğru Canım Anadolu diyorum.

Bedri Rahmi Eyüboğlu, türkülerdeki insan kokusunu ararken türkülerde bulduğu insanca duygulanışlara hayran kalıyor. Biz, her gün Canım Anadolu

diyerek yeni türküler yakıyoruz. Bu türkülerde insan sesi var, tek kelimeyle insan var.

Bedri Rahmi'nin uğradığı şehirlere, parmak bastığı yaralara ben de uğruyor, ben de parmak basıyorum. Bu kitabın beni en çok sevindiren iyiliği şu oldu: Özlediğim vatanımda beni dolaştırdı, dolaştırmasını bildi. Ben de bir defa daha bu vesile ile Canım Anadolu dedim.

Şimdi senden uzakta, sana yakın

Senin içinde gibiyim toprağım

Hasretim şahit olsun

Her gün nefesim tıkanıyor da

Kollarımı açıyor, bir rüzgâr bekliyorum

Gerisini yazmak zor

Dilemek kolay değil

Elim oynamaz, yazsın

Dilim söylemez, dilesin

Bir tek söze sığar mı hasret

Beri gel Türkiye elim eline değsin.

İbrahim Zeki Burdurlu

HACIVAT'IN KARISI VE SALÂH BİRSEL

Bugünkü Türk şiirinde Birsell, görüş tarzı ve üslubuyla çok ayrı bir hususiyet arz ediyor. Hacivat'ın Karısı'nı okuyan birisi; "Bunlar ne kuzum, bu

adam insanlarla alay mı ediyor?” diye sormuştu. “Evet, alay ediyor.” dedim, “Bu üslubundan da belli değil mi?” “Alaysa bunları da şiirden mi sayacağız yani?” “Vallahi, bu sizin şiir telakkinize bağlı, La Fontaine’i şair telakki ediyor-sanız, Birsell’i de şairler arasına sokabilirsiniz.” “Ama La Fontaine böyle alay etmiyor ki...” E her devrin, her şairin usulü, üslubu başkadır, Salâh Birsell, şiirlerini klasik hiciv veya mizah tarzında yazmış olsaydı hiç yadırgamayacaktınız. Hâlbuki Salâh Birsell, şiirleriyle bizi şaşırtıyor, bazen o ciddi mi yazıyor, şaka mı ediyor diye tereddütte kalıyoruz. Bu da onun kendine has bir ironi, üslubu olduğuna delâlet eder.

İyi şairi kötü şairden ayıran başlıca âlâmet üslup endişesidir. Salâh Birsell, üslup üzerine çok düşünmüş, her kelimesini tarta tarta yazmıştır. *GÜNLÜK*’ünde, şiirlerini okuyanların buna dikkat etmediklerinden şikâyet ederek şöyle diyor:

“Ben *Pencerede Kadınlar* şiirimi yazdığım zaman, tanıdığım bir profesör bu kadar sarışına, esmere hallice ve dilliceye nerede rastladığımı sormuştu. Aradan bunca zaman geçti, hala bir kişi de çıkıp da sen o şiirlerinde halliceler, dilliceler, sütlücelerle ne güzel bir yapı örmüşsün yahut sen halliceleri, dilliceleri hiç de iyi düşürememişsin, demedi.”

Bu satırlar gösteriyor ki, Salâh Birsell o alaylı şiirlerini yazarken işini çok ciddiye almıştır. Bu, bizim de ona karşı, ciddi olmamız için kâfi bir sebeptir.

Ben Salâh Birsell’in şiirlerinin güzel veya çirkin olduğu üzerinde durmayacağım. Bu, tenkitlerinde beğeniyi esas alan eleştirmecileri âlâkadar eder. Bir edebi eserde beni ilgilendiren şey şairin davranış tarzı, hayat görüşü ve bunun manasıdır. Salâh Birsell, şiirlerinde neden ironiyi alıyor? İroni ile ne yapmak istiyor? Bence mühim olan budur. İroni kelimesine Türkçe bir karşılık bulamadım. Bu, bizim bildiğimiz hiciv ve istihzadan, alay, şaka ve nükteden başka bir şeydir. Bunlarda bahis mevzuu olan konuya karşı, belli bir tavır alınır. Hiciv, istihza, alay ve şaka edildiği herkes tarafından anlaşılır. İroni, ne

açıkça alay, ne de tam manasıyla ciddiliktir. Onca cıva gibi kayan bir taraf vardır. Salâh Birsell, bazı şiirlerinde açıkça alay veya hicvediyor. Birbirini küçümseyen ve kötüleyen şairler üzerine yazdığı *KÖÇEKÇE* açık bir alay ve hicvidir. *KAŞIK HAVASI* da öyle. *GÜZİN VE ERKEKLER* başlığı altında şiirlerde çok hafif bir ironi vardır. Hacivat ve karısına ait şiirler alaylı ve hicivli olmaktan ziyade hafif acımsı bir ironiyi ihtiva ediyorlar. *TÜRKİYE ŞARKISI*, *AĞAÇLI PENCERE*, *SUZÎ DİLARA FASLI* başlıklı şiirler, ciddi bir üslup ve edâ taşırlar.

“Kimi de ceylanları anlatıyor

Gündüz değil geceleyin

Ahuların öpüşmesi varmış

Alev alev” (s.24)

Mısralarında hiçbir alay, hiciv veya ironi kokusu yoktur. Bunlar daha ziyade lirik şiire yaklaşan mısralardır. Fakat Hacivat’ın Karısı kitabındaki şiirlerin çoğu alaylı, ironik şiirlerdir. Neden Salâh Birsell bu yolu seçmiş? *GÜNLÜK*’ündeki şu satırlar bunu izah eder sanıyorum:

“Bir bakışla ey güzel mecnuna döndürdün beni” mısraında bayağılıktan veya hafiflikten başka bir şeye rastlayamazsınız ama gerek sanat alanında gerekse günlük olaylar alanında, insan bazen duygularını ancak bu denli bir çıplaklıkla ortaya koymak istiyor.

Ben bu kafa tarafların, kişioğlunun benliğinde büyük bir yer tuttuğuna inanıyorum.

Bence, hayatı olduğu gibi yakalamayı arzulayan bir sanatçı bu avamfirip üslubun geçer akçe olduğu bucaklara sokulmağa bakmalıdır.

Ben bu gerçeği çok geç anladım.

Şimdi düşünüyorum da kendi hâlinde insanların başına gelenler bu hafifliklere, bu hoppalıklara yönelmek istemeyişlerinden gelir diyorum.

Salâh Birsell, bayağılık, hafiflik, kabalık ve hoppalığın insanların hayatında mühim bir yer tuttuğuna inanıyor; şiirlerinde bu hakikati ifadeye çalışıyor.

Üslup hayatın aynasıdır. Efendimli, zât-ı âlinizli, yüksek tabaka üslubu olduğu gibi bir de anam babamlı, ulan bana balkı âvam üslubu vardır. Şimdi edebiyatta avam üslubu modadır. Hikâye ve romanlar bu üslupla yazılıyor. Salâh Birsell bunun oldukça ölçülü, âdiye kaçmayan şiirini vücuda getiriyor.

Bu üslup, bir yaşayış tarzını, bir hayat görüşünü ortaya koyuyor. Salâh Birsell destanı, lirik şiiri, didaktik şiiri de sevmez. Bu üç edebi nevi de ulvi duyguları ve düşünceleri anlatır. Hâlbuki Salâh Birsell, insanların hayatında kaba tarafların büyük bir yer tuttuğuna inanır. Kahramanlık, aşk veya hikmet insanları yüceltir. Salâh Birsell, bu duygulara kapılmaktan âdeta çekiniyor. *Günlük*'te Ahmet Muhip ve Necatigil'in şiirlerini okurken bulutlara çıkmaya başladığını hissedince, büyük bir özleyişle; "Hele çoktandır güzelliğini unuttuğum akıl ve sağduyu gücümün topraklarına ulaşabilirsem, keyfime hiçbir sınır yok demektir." diyor. (s.13)

Bulutlara yükselmemek, akıl ve sağduyunun topraklarında dolaşmak. Salâh Birsell, aşk, hatıra, ölüm, yalnızlık gibi insanı alelâde hayatın dışına çıkaran duyguları hemen daima günlük hayatın âdi gerçekleriyle tâdil etmeye, bastırmaya çalışıyor. Hacivat'ın karısı Kamer Hanım, gençliğini mutfakta hatırlar:

"Gün gelecek Kamer Hanım,

Gençliğini düşünecek

Hafifçe daralacak kalbi

Mutfağa doğru gidecek

Yumurtayı çırparken kâsede

Durup saçlarını çözecek

Şurup kaynayacak bir kenarda

Hatıralar üşüşecek

Ve yayıldıkça mutfağa pasta kokusu

O da endamını gerecek

Bir tabak alacak raftan

Hacivat beni sevmiştî sahi diyecek

Gün gelecek Kamer Hanım

Boyuna pasta pişirecek”

Bu şiiri, Cahit Sıtkı'nın veya diğer lirik şairlerden birinin hatıralarını anlatan şiirleriyle karşılaştırırsanız aradaki büyük farkı görürsünüz. Bütün lirik şiirlerde hatıralar, etraflarında şairane bir dekor yaratırlar. Hâlbuki Salâh Bırsel, insanın kalbini burkan duyguları alelade bir dekor içine yerleştiriyor. Bu, gerçeğe uygun mudur bilmiyorum. Ben öyle sanıyorum ki, duygulardan çoğu bizi dış dünyadan ayırır yahut bize âlemi bir başka renkte gösterir. Gençlik hatıralarına dalan Hacivat'ın karısı halktan bir kadın da olsa etrafı unuttur. Hele aşk duygusu avamfirip bir tabirle samanlığı seyran eder. Halk edebiyatında gerçek dekor tasvirine pek az rastlanılması da bunu göstermez mi? Kerem, Aslı'nın peşinde koşarken zamanı da mekânı da unuttur, karlı dağ başlarında

saz çalar. Halk, sanıldığından çok daha fazla duygulu, âşık, kahraman, yiğit veya hovardadır.

Salâh Birsell, kendine bile üçüncü şahıs gözüyle bakıyor, başkalarını ve kendisini objekt hâline getiriyor. Hâlbuki gerçek insan objekt değil subjettir. Bizim başkalarını gülünç görmemiz, kendimizi onların yerine koyamayışımızdan ileri gelir. Her insan kendi duygularını ve tutkularını ciddiye alır. Objektif davranış beşeri gerçeğe pek de uygun değildir. İnsan başkalarını kendi kendisini tahlil etmek suretiyle daha iyi kavrar. Salâh Birsell:

“Bey Dümbürdeyli ünlü bir şair

Bay Dümbürdeyli’yi yermektedir”

Derken kendisinin de onları yediğini fark etmiyor mu? Yermek kötü bir şeyse o da aynı şeyi işliyor. Öyleyse neden Bay Dümbürdeyli’yi sarakaya alıyor? Yunus:

“Başkasını gözeden kendin unuttur”

Der. Kendini anlatan şair kederleri veya neşeleriyle başkalarına da tercüman olur. Salâh Birsell’in Hacivat’ı ve karısını kahraman olarak seçmesi beni uzun uzun düşündürdü. Eskiler halk adamını temsil eden Hacivat ile alay etmişler. Zenginlere onun fakirliği, saflığı gülünç görünmüş. Salâh Birsell de bize onun fakirhanesini gülünç gösteriyor:

“Hacivat’ın evi

Köşede ufaraktan

Bir tüfek atımı duraktan

Kapı, pencere elekten

Döşemeler zemberekten

Dökülmekten

Sökölmekten

İncelmiş süprölmekten”

Bu güzel ironi şiiri, ben de, gülmeden çok acıma hissi uyandırdı. Salâh Bîrsel, kendini merhamete kaptırmaktan alıkoymağa çalıştığı gibi ben de gülmemi tuttum. Bugün fakirlere eski zenginlerin takındığı tavrı takınmakta haklı olabilir miyiz? Salâh Bîrsel, ironisi çok daha uygun konular seçebilirdi. Bunun için belki üslubunu değıştirmede de ıcap ederdi.

Dikkat ettim, Salâh Bîrsel’in şiirlerinde en çok alay ettiğı insanlar; kadınlar: *Hacivat’ın karısı, Pencerede Kadınlar, Meydandan Geçen Kızlar, Kız Okşaması*. Şairlerin kadınları övmeleri alışılmış bir şey. Salâh Bîrsel aksine onlarla ince ince alay ediyor. Bu suretle insanları bulutlara yükselten aşk duygusunu, onun sarhoşluk ve trajedisini dağıtmaya çalışıyor. Lirik şiiri kötülemesi de bundan. Bu, onun kendine has bir davranış tarzıdır. Benim gördüğüm erkeklerin sevdiği kadınları çok ciddiye aldıkları, bu yüzden evi barkı terk ettikleri, cinayet işledikleridir.

Aşk duygusu; merhamet ve kahramanlık duygusu gibi insan benliğinde çok köklüdür. Salâh Bîrsel’in işaret ettiğı bütün kabalıklara rağmen.

Bu tenkitlerle Salâh Bîrsel’in eleştirmecilerden beklediğı üslup değlendirmelerinden çok uzakta kaldığının farkındayım. Yukarıda üslubun hayat görüşünden ayıramayacağını söyledim. Bundan dolayı onun davranış ve düşünce tarzı üzerinde durdum. Bence Salâh Bîrsel’in konusuna uygun alayı, alaturka musikiden bahseden Köçekçesidir:

“İsterse darbuka gelsin önden

İster keman çıksın ortaya

Üşüşünler, üşüşünler

Odaya dolsunlar evveli

Ut atılsın, bir türkü çağırsın

Tambur kıpırdasın yerinde

Tımbırdasınlar, tımbırdasınlar

Pencereyi titretsinler pencereyi

Zıvanadan çıksın derken her biri

Ötsün zurna alabildiğine

Davul gümbürdesin dümbelek

Dümbürdesin

Bir köçekçe başlasın sevda yerine”

Burada bir düğün evi veya eğlence âlemi tasvir ediliyor. Manzaraya hâkim olan sadece musiki aletleridir. İnsanlar bu curcunanın içinde yok olmuşlardır. Burada ne bir derinlik, ne bir zevk, ne bir itina vardır. İnsanlar zıvanadan çıksın diye zurna alabildiğine öter. Burada sevgi değil sadece bir hayihuy, köçekçe vardır. Düğün evlerinde, eğlence yerlerinde hatta radyoda biz insanların böyle âdi ve gülünç seviyeye düştüğünü görürüz. Ben, bu manada alaturka musiki ve eğlence tarzını, bu kadar güzel hicveden bir şiir ve yazıya rastlamadım.

Gayesi ne olduğu bilinmeyen yahut benim hedefini tayin edemediğim şiirler de yazıyor Salâh Bırsel. Kapı Mandalları İçin *Ağır Aksak Şiir* bunlardan biri. Bu şiirde sadece kelimelerin dizilişinden gelen hoş bir eda var. Üzerinde fazla düşünülse, biraz zorlansa belki bir mana da verilebilir bu kapı mandallarına. Fakat insan bir boşluk, bir hiçlik hissediyor bu şiirleri okurken. Ben şiirde açık veya gizli bir mana, hiç olmazsa bir vaat bulunmasını isteyenlerdenim.

Uzak da olsa bir mana parıltısını ihtiva etmeyen şiir bana şiirin inkârı gibi geliyor.

Salâh Birsell’de göze çarpan noktalardan biri dünya şairlerinin en büyük ilham kaynağı olan tabiata pek az yer vermesidir. Acaba, bu, tabiatla alay edilememesinden, tabiatın çok ciddi bir varlık olmasından mı ileri geliyor? Salâh Birsell umumiyyetle insanlardan, şehirde kapalı yerlerde yaşayan insanlardan bahsediyor:

“Hâlbuki odayı dolaşılmaz hâle koyan

Masadır”

Masa, onun, odanın içinde dolaşmasına bile engel oluyor. Eşya, insanı bağlıyor.

Ağaçlı Pencere’de ağaçlar şairle gündüz değil geceleyin konuşurlar ve ona masalımsı âlemlerden bahsederler. Salâh Birsell’i ironiye götüren aslı duygu acaba bu bıkkınlık duygusu değil midir diye düşünüyorum ve aklıma *Günlük*’teki şu satırlar geliyor:

“Bir şey sevdim mi, o şeye bağlanışım uzun sürmüyor, o nesneden çabuk bıktırıyor, çabuk soğuyorum ama başka yenilikler, başka güzellikler peşinde koşmuyorum. Bağlandığım nesneye inancımı kaybetmek bana öylesine bir bezginlik, bir vurdumduymazlık veriyor ki, artık hiçbir şey düşünemez, hiçbir değere yönelemez oluyorum.” (s.45)

Can sıkıntısı, bıkkınlık, bezginlik, insana hayatı boş ve âdi gösterir. Daimi surette bu ruh hâlini taşıyan insan Salâh Birsell’in çok iyi söylediği gibi; “hiçbir değere yönelemez”. Kahramanlık (destan), aşk (lirik şiir), hikmet (didaktik şiir) bir değere inanın ifadesidir. Salâh Birsell’in işi neden alaya vurduğunu yukarıdaki satırlarla izah etmek mümkün olur sanırım. Seven ve inanan Cahit Sıtkı:

“Ben aşk adamıyım

Sevmeğe geldim insanları

Annem kardeşim gibi severim

Ağaçları, taşları, çiçekleri”

Der ve bütün şiirlerinde hayatın güzelliklerini aydınlatır ve över. Salâh Birsêl’in mizacı Cahit Sıtkı’nınkinden çok başka. Her mizaç, hayata başka bir zaviyeden bakıyor, başka bir üslup kullanıyor. Yukarda Salâh Birsêl’in hayata objektif bir zaviyeden baktığını, bundan dolayı insanların daha ziyade gülünç taraflarını gördüğümü söylemiştim. Şimdi, bu hükmü biraz düzeltmem icap ediyor. Bu objektifliğin arkasında bir sübjektiflik var ki o da şairin mizacıdır.

Mehmet Kaplan

ŞİİR TAHLİLLERİ- Yazan: Mehmet KAPLAN.1954-İstanbul. 390 kuruş

İşte yıllardan beri yüksek okullar ve lise edebiyat derslerinin beklediği kitaplardan ancak biri. Prof. Mehmet Kaplan’ın Akif Paşa’dan Yahya Kemal Beyatlı’ya kadar geçen zaman içinde eser vermiş şairlerden seçtiği on beş şiir ve tahlilleri bir ciltte, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi yayını olarak yayınlanmış bulunuyor.

Konunun yabancıları olanlar bu kitabın önemi üzerine duramazlar. Konunun içinde olanlar, memleketimizde faydalı bir metin incelemesi öğretiminin yerleşmesini istiyorlarsa eğer bu kitabı heyecanla karşılayacaklardır. Tahlil, bir metnin yazıldığı devre, devrin toplum, kültür, şiir anlayışı, dil gelişimi meselelerine göre incelenmesi, fikir, duygu öğelerinin ayrılarak, eserin derinliğine, ruhuna ulaşmak demektir.

Edebiyatımızın çeşitli çağlarda kazandığı eserler, bir bilgi olarak bugün liselerimizde, liseye denk öğretim yapan okullarımızda okutulmaktadır. Okutma kelimesinin içinde birinci derecede önem kazanan anlam ‘öğretme’dir.

Metinlerimizi, devir özelliklerine göre tahlil ederek yetismekte olan gençlere bir edebi eser yoluyla anlama yeteneği kazandırmak istiyoruz. Bu iş sanıldığı gibi kolay bir çalışma değildir. Lise edebiyat derslerinde ezber bir yana, metni hareket noktası yaparak yola çıkmak, verim denen sonucu yüz güldürür bir duruma sokar. Bu açıdan baktığımız zaman edebiyat derslerinde metin tahlili yapan eserleri, bir ana kitap bulma kaygısıyla ararız.

Prof. Mehmet Kaplan'ın ilk örneğini verdiği bu yolun bu ilk eserlerinde on beş şiirin birbiriyle ilgilerine, birbirlerini tamamlar olmalarına, birbiriyle çelişir bulunmamalarına dikkat edilmiş olduğu için eser bir bütün hâlinedir. Âkif Paşa'dan Yahya Kemal'e kadar toplum özelliğini yankılayan, dil özelliğini belirten, şiir anlayışlarını *gösteren Kaside-i Adem, Münâcât, Hürriyet Kasidesi, Terci-i Bend, On dokuzuncu Asır, Külbe-i İşhan-ı Şîta, Sis, Yollar, Süleymaniye Kürsüsü*'nden bir parça, *Hâluk'un Âmentüsü, Altın Destan, Açık Deniz* şiirleri üzerinde durulmuştur. Bu şiirlerin tahlillerinden üç önemli sonuç elde ediyoruz. Birincisi metnin tahlili. İkincisi metnin tipikliğinden şairin özelliklerine varma. Üçüncüsü Türk şiirinin geçirdiği devirleri ve devirlerdeki toplum durumlarını bir sıra güderek anlama. Bu konuda Prof Mehmet Kaplan şunları söylüyor:

“Biz bu kitapta, Tanzimat'tan Cumhuriyet devrine kadar Türk şiirinin başlıca mümessillerinin bazı tipik eserlerini, hem kendi içlerinde, hem de zamanın akışına göre tahlil etmeye çalıştık. Menin kendi içinde incelenmesini ön plana alarak, yeri gelince ve icâb ettikçe müellif ve devri ile olan münasebetlerine işaret ettik. Metinlerin bütünlerine hâkim olan ruhu, bunu ortaya konuluş şeklini ve üslubu, birbirleri ile münasebetli bir şekilde tedkîk ettik. Bizde umumiyetle ehemmiyet verilmeyen kompozisyon bir müellifin sanat kabiliyetini eserin diğer unsurlarından daha iyi aksettirir. Aynı temi işleyen iki şair arasındaki şahsiyet farkı, onu ele alış, ortaya koyuş ve ifade ediş ayrılığında görülür. Eski Türk Edebiyatı'nda çok sık rastlanan, varlıktan nefret etme ve ondan kaçma temi Yeni Türk Edebiyatı'nda Âkif Paşa, Fikret, Hâşim ve Yahya Kemal tarafından his ve ifade olunmuştur. Fakat bu şairlerden her biri bu temi

ayrı bir tarzda ele almış ve işlemişlerdir. Aynı şekilde içtimai meseleler ve tabiat karşısında alınan tavırlar ve onları anlatış tarzı da nesilden nesile, şahsiyetten şahsiyete değişmektedir. Sanat sahasında değer, orijinalite ile yakından alakalı bulunduğuna göre bu farkların tespiti, edebi araştırmaların başlıca gayesi olmak icap eder.

Tanzimat'tan bu yana gelişen şiirimizin bu tipik örnekleri, gerçekten geçirdiğimiz düşünce hayatını gösteren birer eserdir. Bu açıdan yürüyünce Türk şiirinin hem nazım şekli, hem de dil, düşünce, duygu bakımından gelişimini görüyoruz. Prof Mehmet Kaplan, sanat eserinin toplum meseleleriyle ilgisi üzerinde fazlaca duruyor. *Kaside-i Adem, Münâcât, Hürriyet Kasidesi, Terci-î Bend, On dokuzuncu Asır, Sis, Hâluk'un Âmentüsü* üzerinde birinci derecede toplumla ilgileri, devirlerin fikir seviyeleri ve fikir özelliklerini yankımları bakımından durulmuştur.

Şiir tahlillerini okuyanlar, aynı zamanda Âkif Paşa'dan Yahya Kemal'e kadar Türk dilinin geçirdiği gelişmeyi de göreceklerdir. Dille beraber Türkçenin anlam yönünü ayrı ayrı şahsiyetlerin mısralarındaki kıvamda bulacaklardır. Âkif Paşa'nın *Adem* kasidesindeki ahreti ideal âlem olarak ele alışıdaki durumla Şinasi'nin *Münâcât*'ındaki dünyayı görüş büsbütün farklıdır. Şinasi'nin varlığın gerçek yönünü bir gerçek anlayışla seyrederek. Namık Kemal, *Hürriyet Kasidesi* ile ayrı bir fikri deyiş hâline kor. Onun toplumla, toplumun dertleriyle ilgisi sağlamdır. Ziya Paşa'da görüş değişir. Onun hayatı görüşünde çok büyük bir hayret vardır. Namık Kemal'den sonra Ziya Paşa toplumdan ferde döner. *Ondokuzuncu Asır* şiirinde Sadullah Paşa, on dokuzuncu yüzyılın tekniğine hâkim olan bilgiyi över. Bu görüşte gerçek, asrın gerçeği ve dünyayı teknik gelişmelerle anlayan bir düşünce vardır. Abdülhâk Hâmid, *Külbe-i İştîyâk*'ta tabiata karşı ergin bir hayranlık duyar. Bu tabiat görüşü, şairin toplum meselelerinden ayrılışını gösteriyor. Recâizâde Mahmut Ekrem'in şiirinde de içli bir kişilik duygusu var. Muallim Naci'nin *Köylü Kızların Şarkısı*'nda köy konusuna uzanmış görünüyor. Bu şiirdeki dilin özelliği Cenap Şahabettin'in *Elhan-ı Şitâ*'sında işlenmiş olarak karşımıza çıkıyor. Şiir mısralara hoi bir mu-

siki veren kelimelerle örülmüştür Tevfik Fikret'in *Sis*'inde topluma dönüş vardır. İstanbul'un içinde oturanlara nefretini haykıran Tevfik Fikret'in bu hareketinde Servet-i Fünûn'un karamsar görüşünü buluruz. Ahmet Hâşim'in *Yollar* şiirinde toplumdan uzaklaşan bir ruhun belirtisi vardır. Mehmet Âkif'in *Süleymaniye Kürsüsü* ise toplumun içine bağdaş kurar. *Halûk'un Âmentüsü* de topluma giren yeni bir hamleyi gösterir. Ziya Gökalp *Altın Destan* şiiriyle o zamanın Türkçülük fikrini güzelleştirerek söyler. *Açık Deniz*'de ise Yahya Kemal'in saf şiirini buluruz.

Bu sırayla kitap sonuca varıyor. Netice bölümünde Prof Mehmet Kaplan, kitabın ele alındığı tahlil öğelerinin bir özetini yaparak Türk şiirinin kesin çizgilerle ortaya koyuyor. Nazım şekli adını verdiğimiz dış şekille iç yapıyı inceleyerek içle dışı başarıyla birleştirmiş şairleri belirtiyor. Diğer yönden şairlerin kişiliklerini yaşadıkları toplumla ilgileri bakımından ele alıyor.

Şiir Tahlilleri'nde Mehmet Kaplan'ın anlayışını bulduk. Bu şiirleri başka yönlerden ele alacaklar da bulunabilir hatta bazı noktalarda tartışmalar da yapılabilir.

Her şey bir yana, bu eser, tahlil konusunda ilk ve başarılı eserdir. Kaplan kendi çalışmasını örneklerle ortaya koymuştur. Bu eser, liselerimizde edebiyat okutan öğretmenlere bir esas kitap olacaktır.

İbrahim Zeki Burdurlu

ŞARKILI KAHVE'DEN GÜN IŞIĞI'NA

Gün Işığı, yayınlanalı neredeyse bir buçuk yıl olacak. Sabahattin Kudret'in bu güzel kitabını her elime aldığımda yalanım yok tutulmuş gibi olurum. Başkalarına verilmiş sözlerden dönmenin kolaylığını bulabiliriz. Hatta bulduğumuz özre kendimizin kandığı bile olur. Yalnız kendi kendimize verdiğimiz sözlerle karşılık kolay kolay özür bulamıyor. İçimizden bir şey ilk düşüncemizi

önümüze çıkarıveriyor. Hâsılı insanın kendisini kandırması, yenmesi güç bir iş.

Sabahattin Kudret'in kitabının daha yeni çıktığı sıralarda büyüüne kapılarak bir yazı yazmayı düşünmüştüm. Bu düşündüğüm yazı o gün bu gündür hâlâ yazılacak. Acaba beni alıkoyan neydi? Sadece bir ihmalcilik mi? İhmalciliğin payı çok büyük tabii. Ama asıl benim elimi tutan bir başka düşünceydi galiba.

Aynı kuşağın adamı olmamız

Uzun yıllardan beri dost olmamız

Kitabı üzerine düşüncelerimi yazacağım kişinin çarşıda pazarda karşılaşılabileceğimiz bir kimse olması. İnsan açık söylemekten korkuyor, Sabahattin'in daha sağ olması.

Bu düşüncelerin yanında başkaları da vardır belki.

İnsan bir eser veya yazarı üzerine düşüncelerini hangi şarlarda olursa olsun söyleyemez mi? Mutlaka eserinden bahsettiğimiz, adını andığımız kimse-
nin dışında mı olmalıyız? Yoksa başka başka anlayışlarda mı olmak gerek? Bütün bunların en kötüsü yazarın aramızdan büsbütün kayboluvermesini mi beklemeliyiz?

Bu düşünce şekillerini ben kurmadığım hâlde bu kadar etkisinde kalmış olmam ayrıca incelenmeye değer.

Böyle bir başlangıçtan sonra *Gün Işığı* üzerine düşüncelerimi söylemeye hazırlanırken içime bir sevinç yerleşiyor.

Sabahattin'in birinci kitabı *Şarkılı Kahve* yayınlandığı sırada şiirimizde tuhaf bir karasızlık havası vardı. Gerçi şekil bakımından belli bir yöne doğru gidiyordu ama öz bakımından, anlam bakımından durulmamıştı. O günlerin şiirinde hayata bağlılık, yaşama sevincini bulmak mümkündür. Fakat çoğu

şair kendini eski ile savaşta görevli sayıyordu. O zaman yazılmış şiirleri bir nüktenin, bir çelişik duygunun peşinde görürüz.

Böyle bir havanın içinde yazılmış ve yayınlanmış olmasına rağmen Sabahattin Kudret'in *Şarkılı Kahve*'sinde bu havayı pek bulamazsınız. Sabahattin, Orhan Veli, Oktay Rıfat, Melih Cevdet'ten sonra hatta onlarla beraber eskiye karşı açıktan bir savaşın içinde olmasına rağmen onlar kadar yıpranmanın yolunu bulmuştur. Bana kalırsa bu durum Sabahattin'in kötülüğüne değil iyiliğine olmuştur. Çünkü şiirin kendisi ile uğraşmak fırsatını bulmuştur. Günlük dedikoduların dışında sağlam bir temel aramıştır. Fakat nedense *Şarkılı Kahve*'de de yazıldığı günlerin kararsızlığı sezilir.

Gün Işığı'na gelince iş büsbütün değişiyor. Gerçekten Sabahattin'in şiiri bulanık havadan kapalı bir yerden kurtulup aydınlığa kavuşuyor. *Gün Işığı*'ndaki şiirlerinde ne dediğini nasıl söyleyeceğini bilen usta bir şairle karşı karşıyayız. Artık bugün Sabahattin Kudret deyince sanatseverlerin aklına usta şair gelmektedir, dünyamızı her yönünden kucaklamak isteyen bir sanatçı akla gelmektedir. Genel olarak böyle bir yargıya vardıktan sonra Sabahattin'in şiir dünyası, şiir yapısı, anlayışı üzerine düşündüklerimizi de söyleyelim.

Sabahattin'in şiirlerinde bütün dünyayı olduğu gibi sevmeye yönelmiş bir taraf vardır. O ne yeni bir dünya teklif ediyor ne de içinde yaşadığı dünyayı onarmaya kalkışıyor. Sadece akli ile şiir yazan şair şiirlerini heyecanlarını pek karıştırıyor. Delicesine aşkından bile bahsederken gene temkinli bir hâli var. Ben kendi payıma bütün sanat kollarına aynı heyecanın karışmasını dilerim ama bizim Sabahattin'in o taraklarda bezi yoktur. Her şeyi şiirleri gibi hesaplı ve akıllıcadır.

Şiir anlayışı bakımından da şairimizin gene ayarlı bir hâli vardır. O yeni yolun yolcularından olmakla beraber bir önceki kuşaktan olanlara da büsbütün sırtını çevirmiş değildir. Yahya Kemal'i de içine alan bir yerden başlayacak olursak Ahmet Haşim, Ahmet Hamdi, Necip Fazıl, Ahmet Muhiplerle de bir alışverişi var gibidir. Hatta hatta *Gün Işığı*'ndaki şiirlerin çoğunda bir Yah-

ya Kemal tadı, bir Ahmet Hamdi havası sezilir. Yalnız Sabahattin, bunu bir basmakalıp kopyacı gibi yapmaz tabi. Aksine öyle bir kendileştirir ki önümüze taptaze yepyeni bir şiir çıkar. Yani böyle yapmakla Sabahattin bir şey kaybediyor değil, aksine çok şey kazanıyor.

Kitabı okuyunca her biri ötekenden güzel bir çiçek bahçesine girmiş kimselerin şaşkınlığı içinde kaldım. En iyisi okuyucuya *Gün Işığı*’ndan bir örnek vereyim.

“Bir türlü harcamakla bitmez

Gökyüzü, ağaç, bulutlar

Şehrin bitiminde bir orman

Arılar, karınca, kuşlar

Dağınık mı dağınık liman

Ne ülkelere gider vapurlar

Apartmanlar yarışır bir yandan

Ah nasıl içten hazırlıktalar

Her biri yer alabilmek için şiirde

İş bir rüzgâr essin rüzgâr”

İşi böyle tatlıya bağlamış olmakla beraber Sabahattin’in dünyayı bütünüyle kucaklamak istediğini örnek olarak *Şiir Dünyası* adlı şiirini şuracıkta beraber okuyuvermek arzusundan vazgeçmedim.

Sabahattin Batur

ESKİ TOPRAK

Tanınmış şairlerimizden Behçet Necatigil'in son günlerde yayınlanan şiir kitabı *Eski Toprak* adını taşıyor ve şairin son yıllarda yazdığı kırk bir şiirini içinde topluyor. Daha önce çıkan *Kapalı Çarşı* (1954), *Çevre* (1951), *Evler* (1953) adlı şiir kitaplarından sonra şairin bu dördüncü şiir yapıtıdır. Öteden beri daha çok kişisel duyguları sade, yapmacıksız bir dil, kendine özgü kırık dökük bir mısra yapısı içinde, süssüz fakat özden, yumuşak bir sesle anlatan Necatigil'in aynı söyleyiş özelliklerinin bu kitabında da sürüp gittiğini görüyoruz.

Necatigil'in şiiri; gündelik çevremiz içinde çoğu kez farkına varmadan yaşadığımız ya da önem vermediğimiz duyguları, düşünceleri sanki bir ayna parçasından yansıtıyor. Şairin orta malı olmuş iri sözlerden, ulu duygulardan, önemli sayılan düşünce ve araçlardan kaçır gibi bir hâli var. Seslenişi de öyle bağırarak, yüksek sesle değil. Birden kendini vermeyen, sade, usul usul söyleyişi var.

Eski Toprak'ta yer alan birçok şiirlerde duygu kadar düşüncenin de bir yeri, geçmiş zamanın bıraktığı izlenimlerin bir yaşama deneyinin verdiği sezgilerin, yargıların da oldukça payı var. (*İnsan Saat, Besinler, Kan, İnce Ses, Tekinsiz, Birikir, Dar Dörtgende Günler* vb gibi)

Kitap baş tarafa konulan şu dörtlülle sunuluyor:

“Eski toprağa ektiklerin,

Bir yeni güçle göğherdi gür.

Ey dünya, toprağın üstü senin

Toprağın altı, belki yalnız benimdir.”

Bu sözlerin bıraktığı acılı, kötümser duygu kitap boyunca yer alan daha birçok şiirlerde devam ediyor. *Eski Toprak*'taki şiirlerin çoğu pek öyle göz-

le görünür, somut konuların üstüne kurulmamış. Daha çok kişiöğlunun iç yaşıyışından çeşitli enstantanelere rastlanıyor:

Gülüşlerimizin ardındaki gizli acılar (Gülüşleri), çevrenin kişiye baskısı (Dışarda), yaşamanın eziciliğini anlamadan zamanın geçişi (Kırık Cam), kişinin sıkıntısını, acısını kimseye söylemeden taşıması (Saklı Su), anıların insanoğlunda bıraktığı iz (Tekinsiz), telaşlarla geçen ömrümüzde sevgiye vakit bulamayış (Sevgiler), insanın iç dünyasını, gururunu büyüten besinler (Besinler), ölümlülük tasası (Yalan Ses) gibi duyularımız kadar düşüncelerimizi de etkileyen ve şiirimizde pek işlenmeyen bir alana dokunuluyor. Kitabın başarılı şiirlerinden biri olan Kan'da soydan soya geçen psikolojik yapımızda kanın, setin önemi anlatılıyor.

“Uzak memleketlerden sızan bir kirli damla

Çeker görmediği yüzlerin günahını

Bir zavallı çocukluğunda daha” (s.42)

“Çok uzak bir yakın gövdemizde yaşar

Emer aynı ümidi bizimle uykularda” (s.43)

“Kızlardan kadınlardan çıkan kanlarda Havva

Devam eder-Silahlarda bıçaklarda

Kabil

Devam eder” (s.44)

Engeller’de yaşamanın güçlükleri önünde insanoğlunun yenilmezliğini buluyoruz:

“İnsanıyla vur, hastalığınla yere ser-Sars beni paraca-Her yıkılışımla kuvvetim-Işıyan bir köşe er geç benim-Sen benim geçidimsin beyaza” (s.50)

İnsanın yaşama savaşındaki gücünü anlatan *Birikir* adlı şiirde Necatigil, kişisel kalışının kaçınılmazlığını da şöyle açıklıyor:

“Kendi ömrüm önümde vazgeçilmez bir yolken-Başka yaşayışlarda gezdirmem benim sizi-İmkânsız” (s.66)

Gene kitabın ilgi çeken şiirlerinden biri olan *Havasız Sokaklar*’da eşyanın insanı tedirgin edişi, boğmak isteyen baskısı şiirimizde kendine özgü bir seziş, az rastlanır bir duyarlılıkla söylenmiş. Başka bir şiirde de kişinin sürekli tatminsizliği basit bir dörtlük içinde ama ustaca anlatılıyor:

“*Daralan gecede-Boş yere aramak sevinci-Beraberken acıyan-Ayrılırken neden böyle seçici?*” (s.63)

Gene insanoğlunun tükenmeyen düşsel fantezisi şu kadar sade bir söyleyişle anlatımını buluyor:

“*Ben şimdi başını alıp giden-Mavi bulutun muyum,-Sislerdeki evin önünden geçsem-Camlarda bulur muyum?*” (s.63)

Necatigil, yaşama çabası, serüveni içinde çeşitli duygu ve izlenimlerini çoğu kez somut benzetmeler, sembollerle anlatıyor. Örneğin aşağıdaki mısralarda yaşama savaşması taş yontmaya benzetilmektedir:

“*Elinizde küskü yahut taşçı kalemi-Sırtınız soğuk, sıcak, ter buz-Her gün daha derine yontuyorsunuz*” (s.69)

Bu çabalardan insanoğlu ezik, bitkin, yorgun çıkıyor:

“*Dar dörtgende günler-Un, toz, parçalanın taş değil kalbiniz-İndikçe balyoz*” (s.69)

Şiir savaşmanın boşluğuna işaret ederek sona eriyor:

“*Ve boşluğu bunca çabanın-Daha dün bir ona bağlıyken yaşamanız-Belki ölüm bırakmak-Bıraktınız*”

Havasız soluklar, İnsan Saat, Gülüşleri, Kan, Engeller, Saklı Su, Dar Dörtgende Günler bizde kitabın en güçlü şiirlerinden. Sözün kıyası, *Eski Toprak*'ta çağımızın tedirgin, yorgun, tükenmiş insanının daha çok psikolojik yünden, şiir planında bir yankısını, ustaca işlenişini buluyoruz. Necatigil'in bu yeni şiir yapıtını şiir sevenlerin memnurlukla karşılayacağına inanmaktayım.

Ahmet Köksal

PERÇEMLİ SOKAK

Oktay Rıfat son aylarda yayınlanan Perçemli Sokak adlı kitabında bizim için yeni sayılabilecek bir şiir deneyiyle karşımıza çıkıyor. Şairin bundan önceki şiir anlayışından apayrı bir yöneliş gösteren son şiirlerinin bir açıklamasını yapmak isteyen Oktay Rıfat, kitabına yazdığı önsözde yeni şiir tutumunun özetini şöyle anlatıyor:

“Bir kelime sanatı, bu yüzden bir görüntü sanatı olan şiirin sadece olabilecek görüntülere bağlanmasını istemeyeceğinden anlamla da bağlı kalması istenmez.”

“Hâlbuki kelimeleri kullanmak, göz önüne bir takım görüntüler getirmek gerçeğe oynamak, gerçeği kurcalamakla birdir. Kelime bu bakımdan bizi resmin çizgisinden, renginden, musikin sesinden daha çok gerçeğe yaklaştırır. Ama biz gerçeğe olan ilgimizi de yitirmişizdir. Çünkü gerçeğe alışmışızdır. Gerçeğin gündelik düzenini değiştirmek yahut başka bir açıdan bakmak elimizde olsaydı daha çok ilgi duyardık ona. İşte gerçeğin düzeninde yapamadığımız bu değişikliği kelimelerin düzeninde yapmak bize bu açığı sağlayacak, birbirine yabancı sayılan kelimelerin karşılıklı ışığında gerçek unuttuğumuz yüzüyle çıkacaktır karşımıza.”

Yeryüzü ve doğa gerçeği ile hatta anlamla ilişkisini kesen bir çeşit gerçek üstü şiir arayışının hangi gerçeğin unuttuğumuz yüzünü karşımıza çıkar-

racağı doğrusu merak edilmeye değer. Gerçeğin unuttuğumuz yüzünün ortaya çıkabilmesi için onu önceden tanımamız gerekmez mi?

Bizim için oldukça geç kalmış bu yeni anlayışın şiirimiz için gerekli olup olmadığı bir yana, gerçeğe karşı yitirdiğimiz ilgi bu gerçek üstü akıma acaba sürüp gidecek midir? Ondan da bir süre sonra bıkmayacağımız nasıl kestirilir? Öyle sanıyoruz ki soyut bir takım görüntüler uğruna yeryüzü ve doğa gerçeği anlamla ilgisini kesen bu şiir anlayışını sanatla uğraşan mutlu azınlığın çevresinden öteye geçemeyecektir. Korkarız bu azınlıkça bu tamamen anlaşılıp onaylanmayacaktır.

Perçemli Sokak'ta şimdiye kadar gördüğümüz birçok şiirdeki gibi herhangi bir konuya bağlanmayan (kimisi düz yazı) kırk bir parça şiir var. Bu da Oktay Rıfat'ın bizim gerçek diye tanıdığımız olgulardan kaçmak isteyen yeni anlayışının doğal bir sonucu olsa gerek. Şiir birbirine yabancı sanılan kelimelerin karşılıklı etkisinde bize bir takım soyut görüntüler çizmekte, yeni bir duyarlık alanı açmak istemektedir. "Gemi leşleri, bulutsuz masalar, taranmamış gözler, denizin çarşısı, asmaların kurnası, çarşafaların değirmeni, yağmurların evi, lambaların şiltesi, uzun saçlı gözler..." gibi sık sık rastlanan tamamlalar da kurulmak istenen aynı görüntünün öğeleridir sanıyoruz. Ne var ki şairin bu kelimelerle karşımıza çıkardığı soyut görüntüler içinde bizim tadına vardıklarımız gene yaşadığımız yeryüzü gerçeğine yakın bulduklarımız yani görüntüsü önceden belleğimizde var olan bir anlama yaklaştırabildiklerimiz oldu;

"Güzel günlerin sokakları bunlar

Güzel günlerin insanları bunlar

Yoksa ne durulur, ne yürünür" (s.18)

"Köşe başını tutan leylak kokusu

Yakamı bırak da gideyim" (s.47)

“Beyaz mendiller vardı havada

Çalgılı gemiler balkonlarda açık saçık

Bir kız vardı yok gibi öyle güzel

Ne yerde ne gökte belki tuzda

Acısında ekmeğin dilim dilim buğusunda” (s.59)

Oktay Rıfat'ın bundan önceki şiir anlayışıyla uzlaşacağını sanmadığımız bu yeni şiir deneyinin, şiirimize yeni bir solu, yeni bir duyarlılık getirip getiremeyeceği yakın bir gelecekte anlaşılacaktır. Bizim tanıdığımız gerçeğe yaşama ile ve anlamla ilgisini kesen, salt görüntüye ve soyut gerçek üstü kelime sanatına dayanan bu şiirin ne kadar ömürlü olacağı merak edilmeğe değer. Bir kaygımız daha var; bu yeni akım, şiirle, sanatla uğraşan mutlu azınlık denen çevreden de küçük bir azınlığın malı olup kalmasa bari.

Ahmet Köksal

SAMET AĞAOĞLU'NUN 'BÜYÜK AİLE'Sİ

Samet Ağaoğlu; son yıllardaki sıkı polarını da bırakmayan kişilerdendir. Avrupa'daki okuma yıllarının anılarından örülmüş 'Strasburg Hatıraları'ndan sonra 'Züriyet' ve 'Öğretmen Gafur' adlı öykü kitapları yayınlanmıştı. Bu defa gene Varlık Yayınevi, üç öyküsünü 'Büyük Aile' adlı bir kitapta toplayarak yayınladı.

Öykücünün bundan önce yayınlanmış kitapları üzerinde yazılan yazılarda sanat yönünden Dostoyevski'nin izlerinin bulunduğu açıklanmıştır. Gerçekten Ağaoğlu'nun kişileri psipokatolojik kişilerdir. Bu yönden

Dostoyevski'nin kişilerine benzerlik göstermektedir. Fakat bu, Ağaoğlu'nun tamamen Dostoyevski'yi izlemesi demek değildir.

Büyük Aile'de üç öykü vardır. Bunlardan *Büyük Aile* adını taşıyan birinci öykü, tuttuğu yoldan ayrı yönde yazılmış bir öykü gibidir ilk bakışta. Kitabın arka kapağına yazılan kısa yazıda da bu husus belirtilmiştir. 'Bir kalabalık ailenin yükselişi ve çöküşü duru ve gerçekçi bir anlatıyla canlandırılmıştır bu hikâyede. Öteki iki hikâye, yazarın daha önceki eserlerinde görülen hummalı havayı devam ettiren ve hayranlıkla okunan eserler' denilmektedir. Gerçekten böyle mi? *Büyük Aile*'de gerçekten duru ve gerçekçi bir anlatış hemen göze çarpmaktadır. Fakat bunun yanında gene de yazarın bütün öykülerindeki hasta kişiler görülmektedir. Birbiri ardına iki intihar olayı, kör kızın eve hırpalanmış dişi kediler gibi her sabah eve dönmesi, üç küçük kardeşin aşırı kadınseverlikleri, en büyük kardeşin deliliğini kabul ettiren karısının ruh hâlleri, en sonra da üçüncü erkek kardeş Yakup'un en büyük ağabeyini barındığı tekkede baltayla öldürmesi bu aile fertlerinin hastalıklarını gösteren birer delil değil mi?

Büyük Aile çok kişili bir öyküdür. Tokat'ın Niksar kasabasından, babalarının ölümü üzerine, İstanbul'a gelen bu aile dört erkek kardeşten, amcakızları olan ve birbirleriyle kardeş bulunan dört karıdan ibarettir. İstanbul'da büyük bir handa ticarete başlanır ve Boğaziçi'nde büyük bir köşk tutulur. Bundan sonra da iki büyük kardeşin çocuğu aileye katılır.

Ailenin dört erkeği ayrı yaratılışta kişilerdir. En büyükleri olan Ferhat ciddi, mezbut, din kaidelerine sıkı sıkıya bağlıdır. Sakattır. Abdülmuttalip sinsî ve hilekârdır. Babası onun için yalan kumkumasıdır, dermiş. Yakup, silik bir insandır. Az konuşur, menfaatine dokunulmadıkça her şeyi kabul eder; fakat menfaat söz konusu olunca canavar kesilir. Musa ise tembel olup hiçbir işte, hiçbir meselede kendini yormaz, daima hazırın üstüne konmaya çalışır. Kadınların en büyüğü ve Ferhat'ın karısı olan Sadiye büyüklüğüne dayanarak diğerleri üzerinde otorite kurma sevdasındadır. Diğer üç kız kardeş ise araklarında yaş farkını bir yana bırakmışlar, kocalarının hovardalıklarına göz yu-

marak bolluk ve zenginlik içinde yaşamağa başlamışlardır. Bir müddet sonra Ferhat ve karısı ayrılıp Kadıköy'e geçerler.

Yazar alenin her kişisi üzerinde gerektiği kadar durmuştur.

Ağaoğlu'nun öykücülüğünde öbür öykücülerimizden farklı yönler bulunmaktadır. Bu kişilerinde olduğu gibi anlatışta da görülmektedir. Öbür öykücülerimiz dilde daha çok duruluğu ve günün öykücüleri anlayabileceği bir dile önem verdikleri halde, yazarımız eski kelimeleri atmamaktadır. Genç okuyucuların anlayabileceği bir dille yazmaya önem vermesinin sanatı ve öykücülüğü için daha olabileceğini sanıyoruz.

Muzaffer Uyguner

HACİVATIN KARISI Salâh Birsell Şiirler S.H.D Şiir Özel Baskıları Ankara 1955

Nevi şahsına münhasır bir şiir anlayışı, bir üslûbu olan şairlerimizin hemen başında gelen Salâh Birsell'in şiir kitabı bu ismi taşıyor. Kitapta 36 şiir var. *Hacivat'ın Karısı, Güzin ve Erkekler, Türkiye Şarkısı, Davul Zurna, Okşamalar, Süz-i Dilara Faslı, Köçekçeler ve Aksak* adları ile de bölümle ayrılmış.

Şiirlerin en belli başlı karakterleri hemen hepsinde de şairin kendine mahsus o güzel hiciv edasının bulunması. Bu hiciv tam bir artistlik olgunlukla dolu. Bayalığa, basitliğe düşmüyor. Ölçülü ve seviyeli.

Okurken gayri ihtiyari dikkatinizi çekiyor. Kelimelerin bile üzerinde teker teker durulmuş olduğu belli. Birsell'in şiirlerinden tek bir kelime bile çıkaramazsınız. O kadar ince elenip, sık dokunularak yerli yerine konulmuş. Yalnız kelimelerde mi? Hecelerin bile yan yana getirilirken şuurlu bir düzene göre ayarlandığı apaçık. Şu *Güzincik*'e bakın:

“Yaşamak diyordu, Güzincik

Bir hatıra, bir hatıra ancak.

Dostlar da hatıra

Saksı

Misafir odası

.....

Dünyamız

Dünyamızda hatıra tilkicik

Kaçan geyik, tosbağa, gelincik”

Bunu “Güzin’in Sonraki Yılları” adını taşıyan gerçek şiirde görmek mümkün.

Fakat Birsal’in gerek şiir yapısı gerekse hiciv ustalığı bakımından en başarılı parçaları “*Hacivat’ın Karısı*” başlıklı bölümdedir.

“Hacivat’ın karısı

İncecikten yeldirmeli

Göz,kaş oynatmalı

Gerdan kırmalı

Belden sarmalı.

Gülmeli güldürmeli,

Rakı süzmeli

Aşık üzmeli

Şiir düzmeli.

Hacivat'ın Karısı

Beyoğlu'nda gezmeli"

Birsel, bu güne dek mevcut şiir kalıplarına, anlayışlarına büyük bir başarı ile arka çevirmiştir. Çeşitli cereyanların en fazla modalaştığı zamanlar bile onu kendi yolunda yürüyen bir sanatçı olarak görmekten bir nebze dahi inhiraf edememiştir. Israrla, sebatla kendi tezini savunmuştur. Birçok şairimizin donmuş, kalıplaşmış şiir anlayışları içinde bugün artık göze bile ilişmemekte olmalarına mukabil Birsel'in sağlam yapılı, nevi şahsına münhasır yani tam bir şahsiyet kuvveti içinde dimdik ayakta durabilmesinin sebebi budur.

Onun bu şiir kitabını dikkatle okumalarını sanatla uzaktan yakından ilgili herkese tavsiye edeceğim.

Birsel'e de -yürüdüğü yolda daha başarılı eserler vereceğine emin olduğumdan- muvaffakiyetler temennimi ve yeni eserlerini beklemekte olduğumu bildirmekle yetineceğim.

Kenan Harun

“DENİZİN İLK YÜKSELİŞİ” DOLAYISIYLA CUMALI'NIN ŞİİRİ

Cumalı'nın ilk şiirini seviyorum.

Ne zaman arkadaşlarla şiirden söz etsek, Cumalı'nın şiiri üstünde durmuşuzdur. Derdik ki “Cumalı bütün ününe rağmen pek yaygın okunmuyor. Onun o ince şiirlerinin tadına varamıyorlar.” Bu sonuca varışımızda biraz da

“Bu mutlu zevki yalnız biz tadıyoruz.” Gibi böbürlenme var. Öyle de olsa, o düşüncemiz bir gerçeğin söylenişidir.

Cumalı’nın şiiri yüksek sesle söylenmemiş; gösterişsiz, kendini kolaylıkla teslim edivermeyen cinsten. En anlatılmaz ruh gerçeklerimizi basit bir söyleyiş içinde veriveriyor. Bu, Cumalı’nın kolay yollardan, ucuz ve saman alevi ünden kaçındığını gösterir. İşte bu yüzden okuyucusu az da olsa özdür. Yarın daha çok sevilip, okunacak.

Cumalı, hiç kimseye benzemeyen, benzemeye de özenmeyen bir şair. Bizim birçok ünlü şairimizin bile bazen birbirlerine, bazen Batılı ustalarına çok benzer şeyler yazdıkları hatırlanırsa Cumalı’nın en önemli yönlerinden biri daha iyi belirir. Ayrıca bizim şairlerimizin bir özelliği de şiire gayet iyi başlayıp gittikçe kötülemeleridir. Bu yüzden şiir yazmaya devam eden yaşlı şairlerimiz sayılı denecek kadar azdır. Kiminin şiir yazdığından bile utanır olduğunu duyduk. Oysaki Cumalı başladığından bugüne kadar şiir yolunda hep ileri gitmiş, çöküp bozulmamıştır. *KIZILÇULLU YOLUNDA*, o ilk şiire başlangıcın güzel şiirleriydi. *HARBE GİDENİN ŞARKILARI*, *MAYIS AYI NOTLARI*, *GÜZEL AYDINLIK* birbirinden güzel eserler olarak devam etti. Hiçbir zaman usanmadık. ‘Yeter artık, hepsi birbirine benziyor.’ demedik, diyemedik.

Bir noktayı daha açıklamalıyım. Şiirinde ne muhteva olarak ne dış şekliyle hiç kimseye benzemedi. Her şiir dış şeklini muhtevaya göre ayrı ayrı almıştır. En önemlisi; halk sanatından, halk söyleyişinden faydalanırkenki durumu diğer şairlerimizin yaptığı gibi a sık sık halk şiirleri mısraları yoktur. halk söyleyişi kokusu da vermeden türkülerimizden faydalanmayı bilmiştir.

Konuları çoğu günlük hayatımızın, şehir, kasaba hayatının konuları. Küçük fakat hep beşeri şeyler. Hayatı sevmek, ümitle ve güzelliklerle dolu, aşk dolu yaşamak, en yakınındaki insandan, en uzak ülkelerdeki insanlara kadar hiçbir şey beklemeden sevgi, ilgi duymak. Medeniyeti sevmek ve savunmak amacı gibidir. Köyü, köylü bilen fakat şehirli bir şair. Büyük büyük, sert toplum lafları etmeden de toplumcu bir şair olmayı bilmiştir. Dilinin zayıf

olduğunu söyleyenler oluyor. Arada bir zayıf şiirlerinin varlığını söylemek daha doğru olur. Dilimize kazandırdığı güzel şiirler, dilimize kattığı yeni yeni ifade kudreti örnekleri değil midir? Ayrıca dilimizi kullanışındaki o bilinçli hâl bazı kelimelerde büsbütün kendini gösteriyor. Sıfattan, süsten, şatafatlı söyleyişten bilerek kaçınmıştır.

“İçimden hep iyilik geliyor

Yaşadığımız dünyayı seviyorum.

Kin tutmak benim harcım değil

Çektiğim bütün sıkıntıları unuttum

Parasız pulsuzum ne çıkar

Gelecek güzel günlere inanıyorum.”

Bütün şiirlerinde aynı yalın söyleyişi bulabilirsiniz.

En uzak ülkelerdeki insanlara karşı bile sevgi, ilgi duyduğunu söylemiştim. Yurt dışı insanları; İkinci Dünya Savaşı Cumalı'nın şiirinde önemli bir yer tutar. Medeniyete, insanlığın geleceğine inanışındaki samimiyetine *HARBE GİDENİN ŞARKILARINI* okuyan her insanı inandıracaktır.

Şiirlerinde daima güzel ve zayıf olmayı bilen Cumalı'nın bir hoş yanı da şiirlerinin daima bir temaya, bir konuya dayanmasıdır. Ayrıca şiirine, şiirindeki her şeye cömertçe kendini vermiş, canını sebil etmiş olması bizi şaire daha candan bağlıyor. En umulmadık şeylerden, karşımıza güzellik dolu bir şiir çıkarıveriyor.

Yazıma şiirlerinden bol bol parçalar almak istemem. Yine de çok sevdiğim bazı şiirlerinden söz etmeden geçemeyeceğim: *KIZIL ÇULLU YOLU*, *HARBE GİDENİN ŞARKILARI*, *MAYIS AYI NOTLARI*'nı bir araya getirerek

son günlerde *DENİZİN İLK YÜKSELİŞİ* adı ile Yenilik yayınları arasında yayınlandı. Oradaki *Yaz Geceleri*, *Yeni Bir Aşktan Önce* bir şairin ilk yıllarının övünülecek şiirleri. *HARBE GİDENİN ŞARKILARI*'ndaki o büyük hava, *Ölüme Yakın*'daki insan ruhunun en anlatılmaz halleri, *Hürriyete Övgü* ve *Son* şiirlerindeki bütün insanlığa sesleniş yarına kalacak sesler. *Mayıs Ayı Notları* baştanbaşa gençliğimiz. *Eski Günlerdeki* insan sevgisi, hatırlamadaki ruh gerçeğimiz şiiri laf olsun diye yazılmaktan öte götüren insan taraflarımızın da konduğu güzel şiirler. *Güzellik Aydınlik*, olgunluk çağı şiirleri, bunda daha yeni güzellikler bulacaksınız. İnsan hayatında şiirin mutlaka bir yeri olmalı. *Güzel Aydınlik*'ı okuyunca bu fikri daha çok benimsedim. Cumalı öyle ilham şairi olacak adam değil. Şairin kültür adamı, fikir adamı da olmasını hepimiz isteriz. Fakat aradığımız bu özellik çoğu zaman şairi şair olmaktan alıkoyar gibidir. Cumalı bu özelliklerden de yolunu geçirerek şiire varmış bir şair olarak bize birçok şeyleri daha derinden duyurabiliyor. *Güzel Aydınlik*'taki *Önlenmez Ayrılık*, *Kara Batak*, *Lokantadaki Kadın*, *Taşradan İstanbul'a Gelenler*, *Irgat Karısının Türküsü* ve başlı başına *Uçanalı Zülfikar Bey'e Ağıt* güzel şiirler. Cumalı'nın şiirlerini sevdiğimi söylemiştim. Sevdiğim kadar özelliklerini anlatmaya, değerinin nerelerden geldiğini belirtmeye çalıştım. Cumalı'nın bundan sonra da güzel şiirler yazmaya devam edeceğini umarım. Sözü bitirirken Cumalı'nın şimdiye kadar hiçbir kitabına almadığı, evvelce Varlık'ta çıkmış bir şiirinin bir parçasını buraya alıyorum.

"Yol boyunca yeşil hendekler vardı

"Çitlembikler, bademler çiçek açtı mı

"Kokulu bir imbat eserdi havada

"Savrulan çiçeklere döndürürdü çocukları

"Benim esmerliğim o rüzgârlardan kalma."

Sami KARAÖREN

BULUTUN RENGİ - Oktay Akbal'ın hikâyeleri. Yenilik Yayınları. 1 Lira

Bulutun Rengi, Oktay Akbal'ın dördüncü hikâye kitabı. Daha önce *Önce Ekmekler Bozuldu* 1946, *Aşksız İnsanlar* 1949, *Bizans Definesi* 1950 hikâye kitapları yayınlanmıştı. Bunlardan başka yazarın *Garipler Sokağı* 1950 adlı bir romanı vardır.

Oktay Akbal'ın hikâyelerinde beliren özelliği şudur: Hikâyelerin hepsini bir hatıra havası kaplar. Olaylar, bütün çizgileriyle bu hatıra havasının içindedirler. Kahramanlar, hatıraların etkisi altında kendilerini gösteremeyen kişilerdir. Bu silikçe, çelimsiz, hatıra baskısı altında bulunan kişilerle tanışıklığımız ancak bir konu ilgisiyledir. Ne fizik portrelerini biliriz, ne de içlerinin durumunu. Sadece hatıralarının buğusu içinde yüzlerini şöyle bir seçer gibi oluruz.

Hikâyelerinin çerçevesi de hatıralardır. Yaşanmış hayatın uzak günleri, çoğunlukla çocukluk günleri birer konudur. Hikâyelerin bel kemiğinde bir canlı olay kendini göstermez. Çok zaman önem vermediğimiz küçük şeyler bu hikâyelerde konu olarak meydana çıkar.

Bu küçük şeylerle kahramanların ruhi anlaşmaları hikâyeleri alımlı bir duruma sokar. Bazılarında ruhi bağ cansız kaldığı için hikâye bir hatıra yazısı biçimine girmiş gibi görünür.

Hikâyelerin dili işlenmiş, kıvamlı bir dil değildir. Hikâyelerin akışında insanı durduran, anlamı engelleyen cümleler önümüze çıkar.

Hikâyelerin ana fikirleri, hikâyecinin diliyle, hikâyelerin sonuna doğru bir yeri getirilerek söylenir.

Bu ana noktaları *Bulutun Rengi* kitabındaki on iki hikâyeden seçtiğimiz örneklerle görelim.

Oktay Akbal hatıraları yazıyor. İşte kendi diliyle bu özelliği Tedirgin hikâyesinde anlatışı:

“Biliyorum, bu nasıl bir hikâye diyenler çıkacak şu yazıya. O sevgisiz, çatık kaşlı insanlara, size tedirgin bir insanı anlattım bile diyemem, korkarım. Bu yazı zaten cam üstündeki o ufacık damlalara benzedi. Birdenbire bir damla düşüverdi içime, düştüğü yerde durdu, durdu sonra birden bütün hayallerim, sıkıntım, yalnızlığım boyunca kayıp geçti; işte ardında kalan iz.” (S. 82)

Hatıranın yanında hayal yer alır, ana konuyu hatıranın buğusu altında yakalanan bu hayal örmeye çalışır. Kendisinden dinleyelim:

“Bütün sevdiklerimi, bütün bana yakın olanları, eski ve yeni bütün dostlarımı bir yağmur sisi ardında görür gibiyim.”

Her gördüğüne bir hayal olayı ekler:

“En ufak bir olay, bir hatıra, bir kelime, bir bakış, bir gülüş beni yordu, oyaladı. Niye kendimi hep saadete, sevince doğru giden yolların önünde sandım, karşıma çıkan insanlara, kendi düşüncelerimle, hayallerimle bir şekil vermek; hayatı, dünyayı hayallerden ibaret bir film, bir roman, bir hikâye, bir şiir gibi, bir sanat eseri kurmak, yaratmak istedim.” (S. 78)

“Lokomotifler hikâyesinde en hızlı ekspresler, son sistem lokomotifler bile benim hayallerimle yarışamazlar, biliyorum.” diyen Oktay Akbal, aynı hikâyede; “Lokomotif üzerinde hiçbir zaman düşünce ve hayallerimi bundan fazla yormadım.” diyerek hayal gücünden ayrılmadığını söylüyor.

Karanlık Benim Ülkemdir hikâyesinde bir sinemada çalışan ve görevi yer göstermek olan bir kızın iç dünyası ele almıyor. Sinemanın arka kapısı sadece hatıradır. Yanan bir sinemanın yangın kalıntısı olan arka kapısının uyandırdığı hatıralar... *Matmazel Mathilda*’da hatıra, birinci derece bir önem kazanıyor. *Hayaller Hayaller* de bir ailenin her üyesi bir hayal özlemcisidir. *Çamurlu Yol* hatıranın uyandırdığı düşünceler... *Kara Kargalar Gibi* hikâyesinde de hatıra var. Bir evin eşyalarını satın almaya gelenler, bir çocuk gözüyle anlatılıyor. *Bulutun Rengi* hep hayal.

Oktay Akbal bu kadar geniş yer verdiği hayali hatıralara sarıyor. Bazen hatıra hayal kılığında görünüyor. Hikâyeci duruyor, baktığı noktadan bir hayal âleme giriyor. Bu hayalde bulduklarını hikâye olarak veriliyor.

Hatıraların, hayallerin içindeki insanlar canlı değildir. Hayal insanının hayal olduğu, yaşamadığı belli. Bu sebeple hikâyelerin kahramanları dış ve iç yönleri tanıtilamıyor. Yalnız *Karanlık Benim Ülkem*'de kızın iç dünyası anlatılıyor.

Oktay Akbal konularını yaşadığı hayatta alıyor fakat bunlar seçkin olmayan konulardır. Belli bir insanın belli bir iç dünyası, hemen her hikâyede aynı sesle, aynı akışla, aynı iç ve dış yapıyla karşımıza çıkıyor. *Matmazel Matilda*'da belirsiz bir kahramandan silikçe olaylar anlatılır. İnsanda bir iz bırakmayan izlenimler... *Boşluk*'ta bir yolcu var, kimdir bilmiyoruz. İç dünyası da belirli olmadığı için bu kişiyle tanışmıyoruz.

Oktay Akbal'ın dili kıvamını bulamadı. *Garipler Sokağı*'nda cümlelerin gerek anlam gerekse musiki yönü çelimsizdi. Kelimeler başarılı bir cümle yapısında birleşemedikleri için okuyana bir tat vermiyor. *Bulutun Rengi*'nde daha olgun bir cümle yapısı var. Kurallı ve devrik cümleleri yan yana, iç içe getiriliyor; "Elimi uzatır sağa sola, bilirim onun duyduğunu. Biletimi almak için elimi uzatır, fenerimi yakarım."

Bazı cümlelerinde özne görünmez. Bir önceki cümlenin öznesi bu cümlelere anlamca yardımcıdır. Yazar, öznelerin yerine ikinci cümlelerde bir zamir koymaz. "Yitirilmiş şeyler olacaktı." "Çok güzel yerlerdi doğrusu."

Hikâyelerin ana fikirleri, hikâyelerin son bölümlerinde yazarın diliyle açıklanmaktadır. Oktay Akbal, hikâyeyi sona erdirirken o hikâyeyi yazmaktaki ereğini düşünüyor ve yerine getirerek söyleyiveriyor. Yitirdiğimiz hikâyesinden yaşanan zamanın övgüsü var. Yazar bu hikâyeyi yazmaktaki ereğini şöyle dile getiriyor: "İnsan sadece içinde bulunduğu şu zaman parçasını yaşamalı."

Günlük yaşayışta dikkat çeken bazı olayların ve varlıkların uyandırdığı hatıraların hikâyesini yazan Akbal, ruh durumlarını olaylarla bağdaştırdığı zaman başarılı hikâyeler meydana getirmiş oluyor.

Hikâye kahramanlarının silikliği yanında yükselen hatıra ve hayal bölümleri, hikâyelerin birinci derecede önemli öğelerdir. Bu gerçek çizgilerle insanlığın bir yönünü hemen her hikâyesinde işleyen Akbal, hikâye sanatımızın bir yanını tutuyor demektir.

İbrahim Zeki Burdurlu

AYIŞIĞINDA ÇALIŞKUR- Haldun Taner'in hikâyesi Yenilik Yayınları 1
Lira

Bu, Haldun Taner'in beşinci hikâye kitabıdır. *Yaşasın Demokrasi* (1949), *Tuş* (1951), *Şişhaneye Yağmur Yağıyordu* (1952), *On İkiye Bir Var* (1954). Haldun Taner'in *Günün Adamı* (1953) isimli bir de oyunu vardır.

Önce Anatole France'nin M. Guy De Maupassant'ın hikâyeleri üzerinde yazdığı bir yazıdan şu bölümü okuyalım:

"Kendine hoş görünmeyen ve gerçekten dağarcığına atmadığı ne bir budala insan ne de bir külhani vardır. O insanda yüz kırışmasının büyük bir ressamıdır. Cimri köylüleri, sarhoş gemicileri, düşkün kızları, dairelerin alıklaştırdığı küçük memurları, insanlık tarafı güzellikten mahrum kaldığı kadar erdemden de mahrum olan bütün acizleri kin duymadan, sevgi beslemeden, kızmadan, acımadan tasvir ediyor. Bütün bu gülünç insanları, bütün bu zavalıları, bize öyle açıkça gösteriyor ki onları gözlerimiz önünde gördüğümüzü sanıyoruz ve onları gerçeğin kendisinden daha gerçek bir hâlde buluyoruz. Onları yaşıyor fakat onlar hakkında hükme varamıyor. Yarattığı, bizimle beraber düşüp kaldırdığı o kopuklar, o çapkınlar, o sokak serserileri için ne düşündüğü asla istemiyoruz. Hayat verdiği zaman her yaptığını bilen usta bir sanat adamıdır. Kayıtsızlığı tabiatın kayıtsızlığı ile eşittir. Bu kayıtsızlık beni şaşırtıyor, kızdırıyor. Bu merhametsiz, sağlam yapılı adamın fakat iyi kalpli

adamın içinde neye inandığı, ne duyduğunu bilmek isterdim. Ahmak insanları saçmalıkları için mi seviyor? İstiraptan çirkinliği için mi hoşlanıyor? Neşeli midir, kederli midir? Bizi eğlendirirken bizimle eğleniyor mu? İnsanı ne sanıyor? Hayat hakkında ne düşünüyor?”

Bir hikâyecinin hayat karşısındaki durumunu şu satırlar bize iyi bir aydınlıkla gösteriyor.

Hayatı sert çizgileriyle değil de yumuşak hayal izleriyle gösteren Oktay Akbal'ın karşısında hayatı daha yakından, daha olduğu gibi gösteren Haldun Taner var. Biri içe dönük, diğeri hayata alabildiğine açık. İkisi de gerçekçi ama gerçeği sunuşları başka başka. Hikâye özlere, çerçeveleri, dilleri ayrı. İnsanı konu içinde yakalayışları da başka başka. İkisi de insanı bir tabiat yarattığı olarak ele alıyorlar ama görüşleri ayrı. İnsanı ayrı ayrı düşünce dekorları içinde ve ayrı ayrı düşünce havalarında inceliyorlar.

Ayışığında Çalışkur bir sosyal, öz meselenin hikâyesi. Bu, Haldun Taner'in diğer hikâyelerinden ayrı bir konu, ayrı bir işlenişte Çalışkur apartmanının dört dairesinde yaşayanların bir kompozisyonla birleştirilmesi.

Otuz altı sayfa tutan bu uzun hikâyenin içinde çeşitli tipler, çeşitli karakterler, çeşitli hayat görünüşleri ele alınıyor. Anlatış güzel. Dil, işlek. Anlatım başarılı. Taner'in seçkin konularını daha alımlı bir duruma sokan özelliklerinden biri de dilidir. Kısa, tam anlamlı cümleler, hikâyenin olaylarını ve kişilerin iç dünyalarını en kestirme yoldan anlatıyor.

Çalışkur Apartmanı gerçek bir apartman. İçinde oturanlar da gerçek. Bu kişilerin meseleleri de gerçek. Hem de bizim toplumumuzun meseleleri.

Bu hikâyede Taner bize üç yönden sesleniyor:

1)Çalışkur apartmanı ve kiracıları

2)Onların meseleleri bir toplum meselesidir.

3) Hikâyenin ilk ve son düzelmiş (güya) durumuyla bir sanat eserini nasıl anladığımızı açıklıyor ve anlayışımızın suratına hızlı bir tokat indiriyor.

Çalışkur'un ilk yazılışından sonra Tepkiler bölümü var. Bu tepkiler, hikâyenin çeşitli görüşler tarafından incelenmesi, yazarın zekâsı, bu bölümde faaliyette. Sonra Çalışkur yazarının eliyle düzeltiliyor. Birinci derecede gerçek öğeler gizlenip yerlerine ikinci gerçek öğeler getiriliyor ama işin iç yüzü bilinmediği için gülümsüyoruz ve içleniyoruz. İşte bu gülüşte ve içnelemede yazarın görevi büyük. Hikâyenin son durumunun Tepkiler'i asıl meseleyi ortaya koyuyor: İşte burada hikâyecinin yumruğu kafamıza iniyor.

Biz insanlar, maskelerimizin güzelliğine hayran kalarak yaşıyoruz. İç yüzlerimizin bu maske altından sırtan kısımlarını görmediğimiz için maskemizin iyi gizlediğine inancımız tamdır. Karşımızdaki gözler, bu sırtan kısımlardan bizim içimize yürüebilirler. İçimizi bizden iyi bilirler. Biz maskemizden hoşnutuz ama içimizin cıvıklığı bütün görünümüyle anlaşılmaktadır.

Haldun Taner, işte bu maskenin altındaki gerçek çehreleri veriyor bize. Elbette bu yüzümüze vurulan gerçek, gönlümüze bir hoşluk vermiyor. Üzüyor bizi. Üzsün, darılsın. Gerçek bu. Hikâyecinin görevi de ancak bu sonucu elde etmekle değerli bir duruma giriyor.

Haldun Taner'in bu insanlık ödevini yaptığı için kutlamalıyız. Bir taşla iki kul değil, birçok kuş vuruyor. Hikâyenin de edebi faaliyette görevi de bu olsa gerek. Hem sanat, hem insanlık. İkisi de birbirinde erimiş, birbirinin olmuş.

İbrahim Zeki Burdurlu

YANYANA- MELİH CEVDET'İN ŞİİRLERİ Yeditepe Yayınları

Melih Cevdet, son yıllarda yazdığı şiirlerinden bazılarını Yanyana'da toplamış. Kitabın adı güzel, iki katlı bir manaya bürünmüş. Şiirleri daha da güzel. Sanatın yarattığı acayip bir ruh ürpertisi veriyor kişiye.

Halkın yeni şiirlerden anlamadığını söyleyenler artık meydandan çekildiler. Bir zamanlar kurumlarından yanlarına varılmıyordu. Bu türlü şiirin kolay olduğunu söyleyenler de ortalıkta yok. Gerçek, yeni şiire ilk sıralar kolay diye, sarılanlar oldu. Oldu ya hani onlar? Döküldüler, ortada sahiden cevheri olanlar, yazdıklarında büyüklük iddia etmeyenler, hiçbir mermer yahut yıldızla süsemeyenler kaldı.

Yepyeni düzende şiir söyleyenler, başlangıçta bunun üstün bir şey olduğunu iddia etmediler. Bu iddianın kendilerini yanıltmaya götüreceğini biliyorlardı. Bu fikir, şiiri yalnız şairlerin anlayabileceğini gösteren yanlış bir fikir olurdu. Her çeşit sanat, bir heyecanın dile getirilişiydi. Heyecansa herkesin anlayabileceği bir dilden söz açar.

Fransa’da ikinci devir romantiklerin bir ressamı; “Büyük bir ressam olduğumu söyleyemem ama her çeşit evin halkına heyecan götürüyorum.” derdi. İşte Melih Cevdet’in Yanyana’da topladığı şiirler de öyle, her çeşit okuyucuya bir parça hayal, bir parça umut, cesaret, yiğitlik, dostluk, vefa daha da bir yığın mutlu şey vaat ediyor.

Bir yazar; “Güzellik öyle hayrete değer bir şeydir ki sanat adamı, onun dünyanın kargaşası arasından seçip ruhunda.” şekillendirir, diyor. Şekillendirdikten sonra da onu anlamak herkese vergi değildir. Bunu kıvrılabilmek için sanat adamının macerasını tekrar etmek gerektir.

Melih’in yeni şiirlerini okudum diyenlere teker teker sordum, hangi şiirini daha çok sevdin? Hepsi bir başka şiirin adını söyledi. Demek bu şiirlerin cümleyi saran bir güzelliği var. Demek işin tekniğini bilmeyenler bile bu şiirler hakkında fikir yürütebiliyorlar, en azından seviyorlar. Melih’in şiirlerinde bunun çeşitli sebeplerini bulmak kolaydır. Melih, mecazlarla konuşmaya kalkmaz. Küçük olaylarla oyalanacak yaratılıştadır değildir. Bilgiçlik taslamaz. Ahlak dersi vermeye yeltenmez. Şekille manayı onca içten birbirine bağlar ki, en anlayışsız olan bile bir bütün varlığına inanır. Melih’in şiirlerinde ölçünün temeli hecelerin sayısında değildir. Sesler değil, geçen zaman hesaba katılır.

Kulağa daha hoş gelen, okşayan aynı seslerin ölçülü tekrarından kuvvet kazanmaya ihtiyaç duymayan bu şiir, daha geniş etkiler yaratır. Dile daha sabit, daha göze çarpan bir eda vermesi, ister uzun, ister kısa, yalnız orta değerdeki heceleri hesaba katması bu şiire gür bir ses, sağır gürültülerin ortadan kalktığı bir büyüklük kazandırmaktadır.

Çoğu mısralarında alay eden, gülümseyen bir acı vardır. Bundan şairin kişiyi ciddiye aldığını anlarız. İnsanca yaşamaya kavuşmak için savaşımların davasını dile getirirken hiçbir yapmacığa, özentiye düşmez. Bu fikrin ortasında durur, kişinin ruh yüceliğini, ruh yüceliği kadar mutlu olan korkusunu, ıstırabını pırıl pırıl bir vakar içinde söylemeyi bilir.

Bütün hayatını söz sanatına veren Melih, bir şair olarak geçilmemiş belki benzeri olan birkaç şairle kıyaslama konusu olabilmıştır.

Yanyana; bu türlü şiirin güzel örnekleriyle doludur.

Şahap Sıtkı

DÜNYA KAÇTI GÖZÜME – Özdemir Asaf'ın şiirleri Yuvarlak Masa Yayınları – 250 Krş

Rimbaud'nun söylemiş olduğu gibi, şair ya saf bir çocuk yahut da dünyaları yeniden keşfedendir. Aslında bu ikincisi olması lazım.

Başkalarına uymadığı için onlar tarafından aptal diye anılacak fakat gözlerini sanki dünya yeni yaratılmış da keşfedilmesi kendisine düşmüş gibi açarak, bütün kurulmuş düzenleri altüst ederek kendi hesabına konuşacak büyük macera adamı ve bu macerasını kelimelerle yaşayan şairdir.

Dünya yüzüne ilk gelen yaratık gibidir. İlk insanın gözleri onda. Kanunlardan ve toplumun düzenlerinden evvelki insanın bozulmamış gözleri ondadır. Eğer o:

“Bak yüzüme, bak sözüme,

Dünya kaçtı gözüme

Çıkamaz.” Diyorsa eğer, artık onunla oynamamak lazım. Hokkabaz mı, şarlatan mı garip mi görünmek istiyor, ne için sakal bırakıyor, neden yemek yiyor, ne için hesabını bilmiyor diye soruşturup araştırmamak lazım.

Valery’nin dönüşünü hatırlamak yeter, şiire gelişini;

“Korkunç gece... Yatağımda oturarak geçirdiğim gece... Kaderimi değiştiriyordum. Sonsuz gece önemli.” diyor Valery.

İşte ondan sonra vazifesi başlıyor şairin; her şeyleri yeniden keşfetmek vazifesi; -bütün şairler şiire ‘hayır, öyle değil mi’ diyerek başlarlar. Çünkü kelimelerin macerasını yaşıyorlardır, söylenilen kelimenin manasını beğenmezler, benimsemezler. Hepsinin bütün anlamlarını değiştirmek şairin amacıdır. Çünkü saf, hiçbir zaman bizlerle, hatta kelimelerimizle barışmamış sanatkârdır, macerasını kelimelerle yaşayan. Kelimeler bir, iki oyundur sonunda.

“Yeni manzaralarla gelen yeni duygular

Hani, eski kelimelerle olmasa

İnsanın ömrünce devam edecek.”

Bir de anlamlarını altüst ederse insanlar kelimelerini, o zaman gerçek diye bir şey kalmaz dünya yüzünde:

“Şarkı söylüyormuşum

Sokaklarda

Görmüşler,

Yere yere bakıyormuşum

Yürürken

Duymuşlar

Sonrasını kendileri uydurmuşlar.”

Şarkı söyleyeni duymaları, yere bakanı görmeleri lazımken tersi oluyor. Çünkü şair, duymanın, görmenin tamamıyla kendisine mahsus hâllerini yaşıyordur. Belki de bizim mavilerimizi pembe, siyahlarımızı kırmızı görüyordur; yeni doğmuş, bozulmamış insanın gözleriyle.

Anlatamaz ki, nasip olmaz ki bütün hikâyesinin anlaşılması:

“Benim söylemek için çırpındığım gecelerde

Siz yoktunuz.”

Diye özür arıyor kendisine. Hâlbuki söylese de anlamazdık ki, bu yeni keşfedilen dünyayı, yeni ölçüleri:

“Her gün, bir gün geçmiyor.”

Dünya garip, renkler garip, ölçüler şaşırmış, bir insan doğmuş ve halledecek:

“Sıraya girdim insanlar içinde

Albayrak büyüdüm

Odalar, sofralar içinde.”

Neyi halledecek?

“Bir sabah uyandım,

Duruyordu karşımda

Düşmancasına,

Bir cam,

Aldanmış

Kendini ayna sanmış.”

Virtüel şeylere inanmıyor ki. Ne aynalar tanıyor ne de kendisini. Kökü-
ne gitmek istiyor dünyada hissedilenlerin. Çünkü şair filozof da değildir,
affectif yegâne erişilebilen, insan ölçüsündeki affectif hayatın hesabını verir.

Henry Miller’in dediği gibi:

“Ötesini Allah düşünsün;

Bize ait değil.”

Şiir, sahiden bir maceradır. Onun yanında hayat olayları bir oyuncak
gibi kalırlar, şair için onlar kelimeyle oynanan oyunlardır.

Aldırmıyor ki şair, hesabını tutmuyor hiçbir şeyin.

“O gece ben olmayacağım.

Ama bir gece olacak, ortalarda bir gece

İçinde siz de olmayacaksınız,

Ayrıca.”

Bir kere dünya kaçtı ise gözüne, tabii ki şair bütün bu işlerin sonunu da
görecektir ve kendince hepimizin ölümlerini de bizlere müjdeleyecektir.

Yine bizler onun hakkında hükümler verelim, ne olacak ona? Yeniden
araştıracak bütün değerleri fakat karanlık var karanlık:

“Birden bir rüzgâr eser sana doğru senden,

Seninle çoğalmaya başlar kendisiyle bitenler.

.....

Uyuyanlar uyanmış, ölüler dirilmiştir.

Bir gecedir sana doğru senden.”

Şair, bir fedaî, bir kahraman. Büyük bir macera adamıdır; geleneğe esir olmaz, rahatını inkâr eder. Kimselerle barışmaz, başkalarının şiirlerini yazamaz fakat onlarla beraberdır, onlar hesabına büyük bir maceraya girişmiştir. Çünkü bir defa dünya kaçmış gözüne.

-Çıkarılamaz ki.

Şiir; kelimeleri, insanların kelimelerini alelâde olmaktan kurtarmaya çalışan büyük bir kelime macerası, şair bu maceranın gönüllü kahramanıdır. Kendini yeniden yaratırken kelimelerin taze, kullanılmamış olmasını ister:

“Anladı bütün olmuşlarla olanların,

Ve bütün olacakların

O kelimelerin içinde

Kendisine varmadan eskidiğini.”

Şair, kelimelerin imkânlarını zorlar, onlara yeni bir çeşni ve yeni bir anlam katar. Bence Özdemir Asaf kelimelerin sanatını yapan sahici bir şairdir. O kadarla da kalmıyor yalnız kelimelere hapis olmuyor, şair bütün imkânları ve imkansızları araştırıyor. Çünkü sanatının birinci şartı bütün kurallara isyan; daha iyisini, daha doğrusunu, daha güzelini aramak. Bu da tam bir bağımsızlıkla kabil olur. Şair tabiat kanunlarından bile kurtulmak ister; imkânsızın sınırlarını zorlar:

“Ben yürümeye başlayınca denizlerin üstünde

Karalarda koşanlar durup bana baktılar.

Ben de gittim

Sığınacağım adaları birer birer batırdım.”

‘*Dünya Kaçtı Gözüme*’ insana şiir macerasını yaşıyor. Hem de güzel basılmış bir kitap.

Özdemir Asaf’ın katıksız bir şair olduğuna inanıyoruz.

Fikret Ürgüp

ÂSÛ; DAĞLARCA’NIN ARMAĞAN KAZANAN YAPITI

Bugünkü Türk yazınının en güçlü ozanı Fazıl Hüsni Dağlarca’nın geçen yıl çevresinde kopan tartışmalara verdiği en özlü yanıt 1955 yılları sonlarında yayınlanan *Âsû* isimli izeri olmuştur.

Derin çağrışımlı bir tilcik olan *ÂSÛ* neyi çağrıştırmaktadır?

İzerin arka kapak yazısında şunlar yazılı:

“Bu kitabı ile Fazıl Hüsni Dağlarca *ÂSÛ* diye adlandırdığı İNSANı bugünden ta ilk çağlara kadar hep aynı plan içinde işleyerek, yıllardır üzerinde çalıştığı bir zaman teorisini şimdilik tek yönüyle de olsa okurlarına sunmaktadır.”

ÂSÛ; evrenin sonsuzluğu içinde kişinin bilinmeyene erme çabası olabilir. *ÂSÛ*’nun alışılmış gelenekleri aşan davranışını toplum yadırgamıştır. O suçlamaların en ilkeli; ölümlerin en korkuncu ile baş başadır artık. Gelgelelim, *ÂSÛ*’nun yok edilmeye kalkışı bir değişiklik doğurmuş değildir. Ondan sonra gelen kuşaklar yolunu izleyecek, öcünü alacak, ilkeliğin kutsallaştırdığı “bilinmezliğin baysallığını” yok edecektir.

İzer boyunca iki belirgin nitelik çıkıyor karşımıza:

1)Konuların fizik ötesine uzanışı,

2)Dilin arıklığı, yalınlığı.

Dağlarca'nın görmeye çalıştığı sorunların başında “kişinin evrendeki yeri” ve “ölüm” geliyor.

Ölüm konusunda şu güçlü örnek düşünüşünün başlangıç yeri sayılabilir:

“Odalarda su, odalarda mum,

Dağlar

Kitap yalnızlığında

Ölüm seni merak ediyorum.”

Ölümün bu bilinmezliğini çözmeye çalışan koşukların başında “Taş soru”, “Ölü başım”“Ölüm üstüne deneme” geliyor.

“Taş soru” şudur: “Sen ölüm uykusunu öğrendin mi ki?” Bu soru ozanı tedirgin etmektedir. Soruya verilen yanıt; “Ölüm üstüne deneme”de ortaya konmuştur. Burada kişi doğanın kendi gerçeğine, öz varlığına çağrılıyor. “Ule ve mağra” da olduğu gibi.

Dağlarca ölümü doğal bir gerçeklik olarak ele alıyor. Kişinin ölüm karşısındaki yeri hep bu açıdan ele alınmıştır.

Bu arayışın yanı başında “*Yaşamanın yeri*”, “*Asılmış*”, “*Yara Göz*”, “*Af Akşamı*” gibi insancıl konuları işleyen koşuklar da üstün değer taşımakta.

Dağlarca konunun verilişinde en önemli öğenin dil olduğunu biliyor. Bu yüzden doldurma anlatımdan kaçınmış tümceleri kurarken söylenebilecek olanın en öz ve yalın anlatı yolunu izleyebiliyor. Bu büyük bir kazançtır.

Dağlarca'nın dil sorununun önemine inancı üstünde önemle durmak gerek. *Sevgicek, İkil, Uyarı, Otsu, Gececil* gibi tilcikler kullanmış koşuklarını adlandırırken. Ayrıca örülüşte de dil bakımından üstün bir çaba göstermiş.

Eskiden yayınlanmış koşuklar bile yeniden işlenmiş olarak ortaya konmuş. *Kara Duyarlık*'ta; üşür ve ağarır yerine üşür de ağarır, *Dağlarla Konuşmalarda*; "Rüzgârların alıp gittiği ses" yerine "Yellerin alıp gittiği ses", Yeşeren toprak'ta; "Ümit ettiği bellisiz" yerine "İnandığı bellisiz", "Eskiyim kâinatın yaratılışından" yerine "Eskiyim evrenin yaratılışından" gibi kuruluşlar başarı ile kullanılmış.

Bu açıdan bakılınca *Âsû*'yu Türkçe'nin utkusu diye adlandırabiliriz. Konuyu kendine özgü düşünsel yönden işleyişi ile dil alanındaki başarısı ile *Âsû*'yu bugünkü yazınımızın en gerçek değerli izerlerinin başında sayabiliriz.

KONÖR

YEŞEREN OTLAR- Cahit Külebi'nin şiirleri Varlık Yayınları

Umutsuzluk, yorgunluk, bitkinlik, keder, hep keder... Cahit Külebi'nin son şiir kitabı *Yeşeren Otlar*'daki gerçek hava bu. Bir yanma arzusu, bir anılar çağına dönme arzusudur sarmış Külebi'yi. Anılar çağına bu kadar çabuk dönecek sanat erlerinden değildi Külebi. Nasıl sardı bu duygu onu, biz de şaş-tık. Bunca yıllık öğretmenliği var. Öğrencilerine durmadan iyi bir edebiyat anlayışı, şiir sevgisi, yurt sevgisi verdi. Bu bile bir insanın umutlu dünyasını yeşertmeye yeter. Zaten Külebi'nin de gönlü razı olmamış bu değin karamsarlığa, kitabının adını *Yeşeren Otlar* koymuş.

"Şiirler güzelse size ne kederlerden?" demek mümkün değil. Kendinde sorumluluk duygusu taşıyan bir sanat eri bu sözü savunamaz. Bizim gibi zevkleri geri kalmış bir Doğulu toplumda, her duygusu kedere, gurbete, ölüm sürüklenmiş bir toplumda yeni bir ruh yaratmak belki sadece sanatçıya düşen bir ödev. Bütün bunları Külebi bilmez değil. Biz bunların anlayışlı ışığı-

na varırken kendisinden çok faydalandık. O yüzden bu konuda durmayacağım. Tasalara gömülmek, umutlarını yitirmek de insan duygusu, insanın ruh gerçeği değil mi diyeceksiniz. Sözümüz şudur; Şair durmadan kendinden bahsettiği zaman bile hiç değilse herkeste var olan ben'den bahsederek şiirini ölümsüz, beşeri kılabilir. Gerçek sanata yakışanın bu olduğu kanısındayım.

Külebi'nin şiir söylemekteki ustalığını belirtmek isterim. Ondaki o sonsuz şairlik gücünü görmemek ne mümkün? Eline aldığı kelimeleri, nasıl kullanıp şiir yapacağını, onlara nasıl bir ruh katacağını gayet iyi biliyor. Külebi'de kötü ve beceriksizce söylenmiş bir mısra bulamazsınız. Zayıf şiirleri varsa, bu mutlaka o şiirin muhteva zayıflığıdır, söyleyiş değil. Mısra yapmada vardı bu ustalık yeni yetme şairleri de çok sarmış. Onun etkisinde ne kadar çok şiirle karşılaşıyorum. Bunda biraz da Cahit Külebi'nin şiirlerine koyduğu yurt sevgisinin etkisi var. Yeni Ufuklar dergisinde bir eleştirmeci Külebi'nin şiirindeki yurt sevgisine 'çocuksu bir yurt sevgisi' diyor. Yermek için söylüyor bunu ama varsın söylesin. Tanıdığım birçok okuyucuları, hele köy öğretmenleri, onu, o çocuksu yurt sevgisi için çok seviyorlar. 'Gübre konusunu buram buram, o bize duyurdu.' diyorlar. Külebi okuyucusu çok olan bir şairimiz. Bunda yüksek sesle, etrafa karşı okumaya elverişli şiirler yazmış olmasının da payı büyük.

Demin bahsettiğim eleştirmeci aynı yazısında şu mısraları ele almış:

“Bir at çekin benim altıma

Her gece gideyim aya kadar

Yükleyip yükleyip getireyim

Sevinç, ışık, bahar.”

Sonra da diyor ki; “Bir yazarın 1954 yılında insanların saadeti için bu kadar komik söyleyebilmesine şaşmamak elden gelmiyor.” ve aynı dördlük için 'biraz bönçe' diyor. Bir şaire biz 1954 yılında kendinin dışındaki meseleler için hiçbir imkân tanımamışsak, şair böyle güzel imajlar yakalamaktan başka

ne yapabilir? Çağımızın insanı nedense duygululuğa karşı pek müstehzi oldu. Biz asıl yukarıki yargının biraz bönce olduğuna inanıyoruz.

Kurtuluş Savaşı'ndaki şiirler kadar güzel şiirler yoksa bile ustaca söylenmiş şiirler var. Ben en çok *Yağmur Altında*, *Cehennemde*, *Küçük Çeşme* şiirlerini sevdim. *Küçük Çeşme* sevimli, umut dolu bir şiir hakkında, zaman zaman çok zıt kanılara, insafsız yargılara vardığım olsa bile onun şiirlerini sevmekten kendimi alamıyorum.

Sami Karaören

ATATÜRK'ÜN BANA ANLATTIKLARI – Falih Rıfkı Atay Atatürk Kütüphanesi 6, Sel Yayınları 12 Sayfa 1 Lira

Atatürk'ü bize en gerçek çizgilerle tanıtacak, duygularımıza, heyecanımıza dokunan yazılardan çok, Atatürk'ün kendi söyledikleri, konuşmaları, nutukları, kendi notlarıdır. Son yıllarda onu efsaneleştirmeye yönelen ve çoğalan yas edebiyatı, gözü yaşlı şiirler yanında tarihi belgelere dayanan ciddi yazılara, eserlere ihtiyaç ortadadır. Gözümüzü dolduran Atatürk sevgisi ve inanı, yakın geçmişi en doğru şekilde aydınlatan ve aklımızı, mantığımızı da doyuran bilgilerle beslenmedikçe tam bir Atatürkçü aydın sayılamayız. Bir müddetten beri Atatürk Kütüphanesi adı altında yayınlanan kitaplar içinde kişisel, günlük dedikodulara kaçmayanları bu bakımdan önemli ve değerli buluyoruz.

Uzun yıllar Atatürk'le beraber çalışmış, onun Türk cumhuriyeti ve devrimi ilkelerinin yayın görevini yapmış Atay'ın yukarıki adı taşıyan kitabı gündelik ve geçici söylentilerin üstünde ciddi bir tarih değeri taşımaktadır.

Falih Rıfkı'nın Cumhuriyet'in ilk yıllarında Atatürk'ün kendisine anlattığı anılarını dinleyerek (o sırada Ankara'da çıkan Hâkimiyet-i Milliye gazetesi için) kaleme aldığı bu notlar büyük kurtarıcının Birinci Dünya Savaşı ile Sam-

sun'a çıkışı arasındaki olayları toplamaktadır. Kitaptaki yazıların bir kısmı 1926'da aynı gazetede yayınlanmış.

Tarihimizin en korkunç ve karanlık çağında geçen bu anıları okurken, Mustafa Kemal'in olayları en doğru şekilde gören derin zekâsının, ileri görüşlülüğünün, usta komutan ve büyük vatansever kişiliğinin parıltılarını yakından takip ediyoruz.

Anılar, 1954'te dünya savaşına katılan Osmanlı devlet adamlarının harp politikasının, yanlış görüş ve hareketlerinin tenkit edilişi ile başlamaktadır. Sonra sırasıyla Yıldırım Orduları grup komutanlığından istifa ederek İstanbul'a gelişi, veliaht Vahdettinle yaptığı Almanya gezisi, Vahdettin'in pâdişah oluşu, Suriye'deki bozgun, 1918 yılı sonunda tekrar Yıldırım Orduları grup komutanlığına tayini, Mondros Mütarekesine göre İngilizlerin Suriye, İskenderun ve çevresini işgale başlamaları, tekrar İstanbul'a dönüşü, mütareke ve işgal günlerinde İstanbul'un acı hâli anlatılmaktadır. Daha sonra Mustafa Kemal'in vatanın kurtuluşu için çareler araması ve 9. Ordu Müfettişliğine tayin edilerek Anadolu'ya geçmeye, Türk kurtuluş hareketinin önderliğini yapmaya karar verilişi anlatılmaktadır.

Kitapta Almanya gezisi sırasında Mustafa Kemal'in ünlü Alman komutanları ile yaptığı konuşmalar, 1918'de Suriye'den Anadolu'ya İngiliz işgalini önlemek için sadrazam ve Başkomutanlık Erkân-ı Harbiye Reisi İzzet Paşa ile yaptığı yazışmalar, mütareke günlerinde İstanbul ve pâdişahla yaptığı son konuşmaya ait bölümler çok dikkat ve ilgi çekicidir.

Ne kadar çetin şartlar içinde gelişen Türk kurtuluş savaşının sebepleri üzerinde hepimizi düşündürecek ve büyük kurtarıcıyı yakından tanımamıza yardım edecek bu kitabın dilinin biraz eski oluşuna rağmen her Atatürkçü aydınının severek okuyacağına inanıyoruz.

Ahmet Köksal

II. DİL VE EDEBİYATA DAİR YAZILARI

KİLOMETRECİ ŞAİRLER

Düşünüyorum da bir şair imkânlarını aşan şeylere el uzattığı vakit başarısızlığa uğruyor diyorum.

Bu, herkes için böyle olmuştur. Eğer Hâmid gücünün nereye uzandığını kestirip de Finten'i, Eşber'i ve benzerlerini yazmak yolunda gitmeseydi, bugün çok daha değişik bir üne kavuşmuş olurdu.

Bu sözlerle Hâmid'in güçsüz bir sanatçı olduğunu ileri sürmek istemiyorum. Makber'de olduğu gibi konunun üstesinden gelebildiği vakitler Hâmid, pırıl pırıl mısralar düzebilmiştir. Ama Eşber ve benzerleri öyle konulardır ki, bir şairin bu konuları bütünüyle kavraması ve tökezlemeden işleyebilmesi bir hayli imkânsızdır.

Aynı şeyi, son yıllarda biraz fazlaca yazılan destanlar karşısında da düşünebiliriz. Destanlar çokluk uzunca eserler olduklarından bu alanda çalışan şairlerimizin başarısı istenilen dereceyi bulamıyor. Çünkü şiirin asıl özelliği çok değil az kelime ile kurulmuş olmasındadır. Şiiri nesirden ayıran da budur. Oysaki destanlar, belli bir konunun işlenilmesini gerektirdiği için şairleri ister istemez çok kelime kullanmaya itmektedir.

Bütünün derli topluluğunu bozmamak için sanatçının büyük konulardan çok küçük konulara yönelmesi gerekeceğini düşünmek bizim şairlerimizin yavaşacağı şeyler değil.

Onlar kilometrelerce uzun fakat kötü bir şiir yazmayı, minnacık fakat iyi bir şiir yazmaktan yeğ tutarlar.

Salâh Birsal

BİZİM NESLİ TENKİD

Yeni nesil ne yapıyor? Başlıca iddia ve temayüller şöyle hülâsa edilebilir. 1. Modernizm dediğimiz cereyanların (sürrealizm) tesirleri, 2.Halk edebiyatını işlemek, 3.Destan hevesi, 4.Realizm temayülü, 5.Dil hareketi

Sürrealizmde bir usta çıkaramadığımız, bu cereyanın Fransa'daki ustalarından birinin peşine takılıp taklitçiliğini yapmaktan öteye geçemediğimiz cümle âlemin malumudur. Ya Orhan Veli diyeceksiniz. Orhan Veli'nin sürrealizmle alakası olmadığını belirtmeliyim. Orhan Veli'nin sayıları çok olan taklitçilerinden bahsetmeye ise lüzum yok. Orhan Veli kendine has bir iş yapmıştır, genç öldüğü için nereye varacağı pek kestirilememektedir.

Halk edebiyatı anlayışımızda Rıza Tevfik'ten öte olduğumuzu sanmıyorum. Rıza Tevfik gibi genç arkadaşlar da Karacaoğlan gibi şiir yazmayı halk edebiyatı işlemek sandılar. Bunlar arasında Bedri Rahmi muvaffak olandır. Halk edebiyatını yeni bir zihniyetle işleyecek güçte değilsek bu alanı bir kenara bırakalım yeğdir.

Destan sahası bizim en çok başarı göstermekliğimiz gereken sahadır. Oysaki Kurtuluş Savaşı'na dair denemelerimizin ötesine geçemedik. Tarihte büyük roller oynamış bir milletin çocukları olduğumuz için en eski devirlerden başlayarak bugüne kadar gelebilecek büyük bir destan vermekliğimiz beklenirdi. Yeni nasıl bundan çok uzak bulunuyor. Destan öyle gür, öyle halkçı bir dil ister ki onunla bütün bir millet heyecanlanabilmeli.

Kanunla dil yapılamayacağı çok şükür anlaşıldı. Ortada yeni neslin ifratlardan kaçınarak yaratmaya çalıştığı gerçekten güzel bir Türkçe mevcuttur. Yeni neslin belli başlı başarısı bu. Mesela Orhan Veli'nin Türkçesi... O kadar kurumcadan, Ataççadan eser yok. Milletin konuştuğu, her türlü süsten uzak bir dildir. Dil çok önemli çok büyük bir davadır, hâl yoluna girmedikçe bundan

önce saydığımız noktaların muvaffak olmaması biraz da tabiidir gibime geliyor.

Hayalcilikten, marazi romantizmden kurtulup toprağa ayak basmak yani realizm bizim neslin dilden sonra ikinci önemli başarısıdır. Ama bu çok dar hudutlar içinde yapılıyor. Bu yüzden de humen bir karakter kazanamıyor.

Genç neslin klasik Doğu ve Batı edebiyatlarına karşı duyduğu ilgisizlikten söz edilebilir. Modern roman ve şiirden başkasına tahammülleri olmadığını söylemekte arkadaşlar birliktirler. Oysaki bu roman ve şiir gökten düşmemiştir. Çok uzun bir tekâmülün en yeni bir halkasını yapmaktadır. Dostlar son halka ile yetiniyor, onu vermiş olan daha önceki halkalarla uğraşmayı eskilik sanıyorlar. Yeni nesil klasik sanata olduğu kadar felsefeye, fikir meselelerine de lakayttır. Fikir meseleleri ile uğraşmayı ukalalık, bilgiçlik, büyük laf etmek gibi incir çekirdeğini doldurmaz bir takım klişelerle küçümsüyor.

Tanzimatçı ve Servet-i Fünuncularda kendi zamanların Avrupa'sına bakış ne idi ise bizim neslin Avrupa karşısında da durumu odur. Taklitten öteye gidilememiştir. İçine katıldığımız Batı âlemine mal olabilecek bir eser yaratılamadı.

Toplumun duraksız bir hareket ve değişme içinde olduğunu, her değişmenin yeni şartlar, yeni imkânlar getirdiğini, toplumun bir cephesi olmak bakımından sanatın bunlar dışında kalamayacağını, kendi sosyal fonksiyonunu yapması gerektiğini anlamamış gibiyiz.

Doğan Ruşenay

FİLDİŞİ KULE

Fildişi kule sözünü kim bulmuş bilmiyorum, hatta bu söz nerden gelir onu da bilmiyorum. Bildiğim bir şey var o da fildişi kulenin pek hoyratça taşlanıp duruşudur.

Fildişi kule sanatkârın kendi içine kapanışı, dünya ile ilgisini kesişi diye kullanılıyor. Peki, ama o hiç küçümsenecek bir şey midir? Daha iyisi ve asılı bu dünyadan, dünyanın gerçek manası olan toplum seviyesinden daha mı aşağıdır? Halka doğru veya halk için mi? Fakat irticâının dik alası bu değil de nedir?

Öyleyse fildişi kule neden taşlanır, durur? Neden olacak aforoz edilmiş bir kere. Taşlamak için aforoz yetmiş. Kolunu kaldırmadan evvel birazcık düşünen, taşı savuracağı şeyin ne olduğunu hatta atacağı taşı umursayan yok.

Ben kendi payıma fildişi kuleyi mıncıklayan bir sürü insan gördüm ki bunların kendileri bir takım fildişi kulelerde ömür tüketiyorlardı. Aradaki fark yalnız kendi kulelerinin eski kuleler oluşundan ibaretti. Ama ben burada ünlü yazarlarımızdan ya da daha ünlü eleştirmecilerimizden alacağım çelişmeler, safsatalar ve sebepsiz, dayanıksız iddialarla eğlenmek niyetinde değilim. Diyeceğim şu; bir sanatkârın, bir düşünce adamının ulaşabileceği son başarı bir fildişi kule kurabilmektir. Sanat ve düşünce tarihi fildişi kuleler tarihidir.

Günler, yıllar, bomboş geçer derken bir adam gelir ve fildişi kulesini kurabilmek için sivrisinek, bulutlar ile boğuşur; küçümsemelerin, küfürlerin, alayların, çelmelerin sağanağı altında kurar da.

Zamanla iyi kuvvetlerin yardımcı çalışmaları ile o fildişi kulenin büyüğü çözümlenip bu yeni sürülere kabul ettirilir bu yeni sistem. Bu sistem bu tarz küçük kafaların, büyük anlayışsızlıkların elinde yeni kurulacak fildişi kulelere atılmak için taş olur.

Hüzün verecek kadar komik başlıklar görürsünüz hem de fikir ve sanat dergilerinde. Bu küçük kafa ve büyük anlayışsızlığın ikinci bir adı taassuptur. Tek tipe bağlanma meylini doğuran taassup.

Tarık Buğra

ŞİVE TAKLİDİ

Bir sanatkârın sanatın kanunlarını kendi tarzından çıkarmaya çalışmasını hoş görmeliyiz. Bu ona kuvvet olur ve o kuvvetlendikçe bizlere en güzel eserini verme şansına yaklaşır. Fakat bir de tarzın kadroyu zorladığı hâller var. O zaman iş değişiyor. Ben bunun son bir örneğini Orhan Kemal'in bir yazısında gördüm.

Orhan Kemal bir gün kahvede otururken karşısına yaşlıca bir adam gelmiş ve Murtaza isimli romanı için kendisini tebrik etmiş. Fakat bu tebrik ediş Sait Faik'in tebrik edilişine ya da benim tebrik edilişlerime hiç benzemiyor. Çünkü bu tebrike sebep Murtaza'daki konuşmaların Alasonyalıların konuşmalarına benzeyişidir.

Evet, yanılmıyorsunuz; mesele şive taklitlerinin yazı sanatlarında bir değer taşıyıp taşımadığıdır.

Orhan Kemal meseleyi bu sorgunun üstüne kurmakla yanılıyor, zira bu soru yanlış. Yazarımız kendi meselesini çözmek istiyorsa şöyle soran birisini beklemelidir: Neden yerli roman ve hikâyelerinizde yerli ağızlarla konuşmaya mahkûm insanları seçiyorsunuz?

Orhan Kemal (Aldanma ki şair sözü elbette yalandır) mısraını hatırlattıktan sonra bugünün sanatçısı sanatçının sözü elbette doğrudur dedirtmek gayesindedir, diyor. İşte püf noktamız: Gerçekçilik. Daha doğrusu gerçek denen değerın istismarı.

Orhan kemal ‘Medeniyetin yanı başındaki sefaletleri yumuşatıp hafifletmeye sanatçının hakkı yoktur.’ diyor. Boş laf tabi. O kadar boş ki, ‘Sefaletin yanı başındaki medeniyeti küçümsemeye sanatçının hakkı yoktur.’ Demek ondan daha boş olamaz. Gerçek bir değildir, demek istiyorum. Bakış zaviyeleri vardır ve bize şu veya bu bakış zaviyesini benimseten mizacımız yani kaderimizdir. Kaderler üzerindeki çekinmelerin ne kadar boş olduğunu düşünün.

Fakat bizim için mühim olan Orhan Kemal’in yanlışları değildir. Biz hikâyeciliğimizi tuluat sahnelerine çevirmek üzere olan maniye bakalım.

Hikâye de roman da dilde yaşar. Dilin mükemmel yani değişmez hâline yaklaştığı ölçüde yaşar. Bu kanunu ben keşfetmedim, bu kanunun tartışılacağı da ben keşfetmedim.

Beride hikâyeci ya da romancı kendi şive taklidine mecbur etmişse, bu taklide mahkûmsa ne denir? Bu bir kader işidir. Ama biri çıkar da roman ve hikâyede şive taklit edilmelidir derse buna kediler bile güler.

Şive taklidine razı olmayanlar veya bunu yapamayanlar şiveleri olanlardan bahsedemeyecekler mi? Böylelerine aldırmayın siz mi diyeceğiz?

Ağız yönsemeleriyle filologlar uğraşsın. Köylünün lügati, düşünce seviyesi zayıftır dedikten sonra bir sanatkârın üç yüz sayfasının iki yüz küsurunu onların konuşmalarına harcayıp da aynı seviyeye düşmek için ne zorun var? Zaten bir roman veya hikâye için mühim olan köylülerin konuşması değil, yaşayışı, sosyal kadrosu ve ilişkileridir. Az konuşan sınıf ise bahsetmez fakat yaşar; dinden bahsetmez dine göre yaşar, tabiattan bahsetmez, tabiata göre yaşar ve bu bütün ilgileri için de böyledir. Bu işi ağız yönsemeleri ile yaptığını iddiaya kalkışacak olan bir yazar gerçekçilik iddiasını peşin peşin baltalıyor demektir.

Tarık Buğra

YERLİ ŞİVE

Edebiyatta yerli şivenin geniş ölçüde yer alması uygun olur mu, olmaz mı konusu son günlerde bacayı sardı. Gazetelerde ve dergilerde tartışmalar açıldığına göre iş bir edebiyat meselesi hâline gelmiş bulunuyor. Bu meselede hangi tarafın haklı olduğu merak ediliyor olabilir. Gerçekten yerli şiveye önem veren yazarlarımız olduğu gibi bunun lüzumsuzluğunu savunan yazarlarımız da var. Şu duruma göre kesin bir yargıya varmak hayli zor olacak. Orhan Kemal yerli şivenin lüzumuna inanıyor, bir başka hikâyeci Tarık Buğra, bunu zaruri bulmuyor. ‘Olabilir, bu bir kader işidir.’ diyip geçiyor. Kader işi ne demek? Yazarın kaderle, mukadderle ne ilgisi var? Eser, yazarın kaderine bağlı bir sonuç mudur? Bir kez bir yola saptık mı başımıza birçok soru yığılır ve artık bu işin içinden çıkamayız. Bu nedenle Tarık Buğra’nın *Şive Taklidi* başlıklı yazısını yeterince açık ve seçik bulamadım.

Dahası var; Bay Tarık Buğra adı geçen yazısında Orhan Kemal’in bazı düşüncelerini iyice küçümsemekten çekinmiyor. Yalnız dikkat edelim, bir başkasının düşüncelerini kabullenmemek başka onu küçümsemek başkadır. Bay Buğra Orhan Kemal’in yazdıklarını beğenmemiş, bu yazılara esas olan fikirlerini anlamamış olabilir. Ama kalkıp da ulu orta bunlara ‘Boş laf tabii!’ diyemez, dememesi lazımdır. Bir yazar olarak, hem de sütun sahibi bir yazar olarak, edebiyatçılar arasında kurulmasını ve gelişmesini candan dilediğimiz nezaket esaslarını gözden uzak tutmaması gerekir.

Meseleye yeniden dönelim; edebiyatta yerli şivenin işlemesi üzerine bir kaide yoktur. İş başarabilmekte... Orhan Kemal’in meşhur *Murtaza*’sı yerli şivenin işlenişi bakımından da üstün bir değer taşımaktadır. Romancı olsun, hikâyeci olsun bir yazar kahramanlarının ruhi yapısını ve şahsiyetini okuyucuya nasıl tanıtacaktır? Geçen yüzyılın ünlü yazarları ya bizzat kendileri inceleyerek yahut da hayal kuvvetine dayanarak bir takım tipler ve kahramanlar ortaya koymuşlardır. Biraz daha kurnaz olanları sokakta rastladıkları ve ilgi çekeceğine kanaat getirdikleri insanları ele almışlar bunlara bir şişeye su doldurur gibi, ruhi muhteva ve karakter vermeye kalkışmışlardır.

Biz insanları davranışları ve konuşmaları ile tanıyoruz. Yani insanı ancak dış görünüşleri ile kavrayabiliyoruz. Yazar konuşmayı ön plana aldığı anda, uzun tasvirlerden, âlimane açıklamalardan, hikâye ve romanın bünyesine yabancı daha birçok teferruattan kurtulmuş, konu ve meseleye en kestirme, en can alıcı noktasından girmiş olur. Böylece diyalogun hâkim olduğu eserlerde yerli şivenin kaçınılmaz bir zaruret olduğu açıktır ve Orhan Kemal'in dediği gibi bu yazarı gerçeğe daha çok yaklaştırır. *Murtaza*, sözleri ve hareketleriyle yaşayan bir tiptir. Ona şurada veya burada rastladığımız inkâr edemiyorsak ya hafızamızda bir sözü kalmış olduğu için yahut ya telaşlı hareketlerini bir yerde gördüğü içindir.

Şu hâlde yazar konu olarak seçtiği insanların çevresini tanımak ve bilmek zorunda olduğu kadar bu insanların düşüncelerini belirten dil özelliklerini de iyice anlamak ve anlatmak mecburiyetindedir.

Fahir Onger

BİR BAŞKA KONU

Tarık Buğra'nın Fahir Onger'e cevabını yayınlayarak *Şive Taklidi* tartışmasına son veriyoruz.

Gene mi şive taklidi diyecekler çıkar korkusuyla peşin peşin söylüyorum, bu, bir başka konudur. Adı mı?

Adı? Adı mesela, 'Yüksek hakem komitesi üyelerine dair' olabilir, buna uzun denirse 'Ahkâmcılara dair' olurdu. Kısacası isim bulmak için güçlük çekmezdim. Bırakalım.

Bütün meseleler çözülmüş de başka konu kalmamış gibi yine aynı konu etiketini yapıştırıp şive taklidine abananlar çoğaldı.

Doğru; yine aynı konu demekten hoşlananlar yani siyasi icmalcılığı meslek edinenler öteden beri çoktur. Fakat dürüstlük ve nezaket beni bir prototip seçmeye zorluyor. Bunun için de en uygunu Fahir Onger. Fahir Onger hem efrâdını câmi, ağyârını mâni hem de Yenilik okuyucularının eli altında.

Evet, Fahir Onger yüksek hakem komitesi üyelerine, kelepir üstatlık düşkünlerine iyi bir örnek veriyor. Onlar bildiğiniz gibi söyleyecek yeni bir sözleri olmasa da konuşurlar ve tarafları dinledikten sonra ağırbaşlı bir giriş yapar burada konuyu mallanır, ardından da hak ihsan eder, ceza keser, hüküm yağdırırlar. Bu tür yazıların arka planında keskin zekânın perendebazlığı vardır ve bu gösterilere sempatilerle antipatiler düdük çalar. Tanrı bunları kimseye baş belası kılmasın. Yoksa kalemin dokuzuncu sınıf bir Mefisto'ya dönmesi işten bile değildir.

Fahir Onger şive taklidi üzerine yazdığım yazıyı açık ve seçik bulamadığını söylüyor. Olabilir. Bu miyopluk meselesidir, mesafelerin değeri gözden göze değişir. Kendisi beni bunun için değil anlamadığı bir yazı üzerinde yorum yaptığı için kınıyorum. Orhan Kemal'in bir sözüne boş laf dedim. Fakat bunu Onger'in iddiaya kalkıştığı gibi ulu orta söylemedim. Açıkladım. Çünkü benim için mühim olan haklı çıkmak değil meselenin aydınlanması idi.

Tarık Buğra

BİLGİN BİR KİŞİ

Devrim Gençliği dergisinde 'Köy' adlı bir yazım çıkmıştı. Boyuna köy sözü eden, köyleri anlatan, kişilerini hep köylü ağzıyla konuşturan şairlerimizin, hikâyecilerimizin neye varmak istediklerini anlamadığını söylüyor, 'Köylünün durumuna acıyorlarsa gitsinler köylere de köylüyü uyandırmaya, kaldırmaya çalışsınlar, yetindiklerinden üstün bir yaşama olduğunu öğretsinler köylülere.' gibi bir şey diyorlar. O yazım nasılsa Bay Samim Kocagöz'ün eline geçmiş. Alınmış. Yeditepe'nin 1 Mart sayısında benim 'Cumhuriyet'ten bu

yana şiir, hikâye, roman yazan nesillerin topuna birden hakaret etmiş.’ olduğumu ileri sürmekle başlayıp; ‘Sayın Ataç, Köy yazısında birine kızmış, öfkelenmiş gibi. Ama niçin bütün bir yazar topluluğuna hakaret etmiş, anlayamadım. Biraz cesaret gösterip öfkelenildiği kişinin adını açıklasaydı bizler de alınmazdık.’ demekle bitiriyor. Hiç alınmasın Bay Samim Kocagöz; tanıtım kendisini, şöyle severim de ama ne yalan söyleyeyim. Herhangi bir edebiyat, sanat konusundan açılınca kendisini düşündüğüm hiç olmamıştır. Kime kızdığımı gelince, bir kişiye kızmadım, birçok kişiye kızdım, boyuna köy köy diye tepinenlerin topuna kızdım, bunların arasında Bay Samim Kocagöz de bulunabilir, onun hikâyeleri romanları da öyle ise... Bir ikisini bilirim, diğerlerini merak edip okumadım.

İnceden inceye alay ediyor benimle Bay Samim Kocagöz. Hikâyecilerimiz, şairlerimiz benim öğüdümü dinler de köylüye şehir hayatının üstünlüğünü öğretirlerse kötü olurmuş bunun sonu. ‘Türkiye’nin dörtte üçünden fazlası köylerde oturduğuna göre, millet şehirlere bir akın ederse ne yaparız bilmem.’ buyuruyor. Doğru, ne yaparız? Şehirlinin rahatı kaçır. Bu da, öyle sanıyorum, işine gelmez Bay Samim Kocagöz’ün. Hem sonra toprağı işleyecek de bulunmaz. Hayır, hayır dinlemesinler genç yazarlar benim öğüdümü, köylü olduğu gibi kalsın, bilmesin şehirli yaşayışının üstünlüğünü, sıkıntılarıyla, hastalığıyla, bilgisizliğiyle kalsın ki toprak işlensin, Bay Samim Kocagöz de şehir uşaklarını eğlendirmek için yazacağı hikâyelere, romanlara birer konu bulabilsin.

Köylüye gidip de şehir yaşayışının şehir yaşayışının üstünlüğünü anlatmak bir işe yaramazmış. ‘Mektep açmadık.’ buyuruyor, ‘Biz yazarların gayreti, mütevazı bir gayret.’ Sadece sizin gibi seçkin aydınlarımıza memlekete mektep lazım olduğunu, köylümüzün topraksız kaldığını, her tarafta yoksulluk sıkıntısı çekildiğini hatırlatmaktan ibaret. Zannetmem ki hiçbir hikâyeci kalkıp milli eğitim vekilliği hele hele başvekillik iddiasında bulunsun.’ buyuruyor. Okul açılacak, toprak dağıtılacak, yollar yapılacak, iş olup bitecek. Bay Samim Kocagöz öğrenmiş toplum bilgilerini, bunun da böyle olacağını anlamış.

Gene soralım kendisine; hangi ülkede bu böyle olmuş? Tam tersi olmuştur; okullar açılmış, topraklar dağıtılmış, yollar yapılmışsa, kişiöğlunun daha üstün bir yaşamaya ermesi gerektiğini söyleyen kimseler yetiştikten sonra olmuştur. Köylü ağzıyla hikâyeler, romanlar düzüp de şehir uşaklarını eğlendiren yazarlar değil, sıkıntılara, yoksulluğa katlananlara kızıp, acıyıp böyle yaşanmaz diyen yazarlar.

Bay Samim Kocagöz düşünüyormuş, ‘Düşünüyorum da acaba sizin (yani benim) düşündüğünüz, acıyan, ağlayan ve köylüye mayonezli levreğin lezzetinin meddahlığını yapan edebiyatın memlekete ne faydası dokunur?’ buyuruyor. Boyuna köylüyü anlatan, hikâyeleri, romanları köylü ağzı konuşmalar ile dolduran edebiyatın ne yararlığı dokunur? Kimine ‘Köylü böyle yaşıyormuş, bundan çoğunu da istemiyor. Bundan üstün bir yaşama olabileceğini öğretip de köylünün rahatını kaçırmayalım, bilmediği ihtiyaçları aşılamayalım ona!’ dedirtir.

‘Biraz cesaret gösterip öfkelenildiği kişinin adını açıklasaydı.’ buyuruyor Bay Samim Kocagöz. Yoktur benim cesaretim, korkağım, ondan da, onun gibi yazanlardan da korkarım, var mı bir diyeceği?

Nurullah Ataç

TAKLİT

Leonardo da Vinci fizikçi imiş, taşçı imiş, astronomi ile uğraşmış, mimarmış, heykel yapmış, resim yapmış ve Mona Lisa’nın hakkında makaleler yazılan o gülümseyişi yazmış...

Üzerinde bu kadar ısrarla duruşumu affedin. Doğrudur; Jökont dediniz mi lise talebeleri bile şu sayıp döktüklerimi fazlasıyla biliyorlar. Fakat Leonardo da Vinci’nin bahsedeceğim sayfası o kadar hoş ki...

Bu sayfada üç tablonun fotoğrafı yan yana basılmış. Üçü de Gioconda'nın kopyası. Yapanlar da ün salmış ressamalar. Ama siz bu kopyaların hangisine bakarsanız bakınız mutlaka ve daha ilk anda hayır diyeceksiniz.

Bu kopyalara bakınca, daha ilk anda başka bir şey demiyor da hayır deniyor. Tuhaf bir hâl. Bu tablolar hem Gioconda'yı derhal hatırlatıyor.

Bu ressamaların rast gele insanlar olmadığını söylemişim. Gerçekten üçünün de pek güzel eserleri var. Fakat kopyaları fena, çirkin, ruhsuz.

Bunları gördükten sonra bana öyle geldi ki, Mona Lisa'nın o gülümseyişi Vinci'nin bir keşfidir ve bu keşif de diğer bütün keşiflerin unsurlarını, şartlarını taşımaktadır. Kendine güvenen bir hikâyeci olsaydım bu konu üzerinde bir hikâye yazar ve bütün bir sanat ömrünü belirten o gülümseyişin cümlelerini verirdim. Fakat çok iyi bir ressam bile olsaydım aynı dudakları çizmeye cesaret bulamazdım. Zira keşiflerin tekniklerini de beraber getirdiğine inanmak çok güç.

Burada daha yaygın bir ifadeyi kullanıp mermerde düşünmek, boyada düşünmek gibi laflar edilebilir. Fakat boş. Bütün mesele böyle çarpıcı bir örnekten için için çürüyen daha doğrusu ölü doğan öbür taklitleri idrâktedir.

TENKİTCİNİN DURUMU

Bir yazarın olgunluğu tenkide karşı gösterdiği dayanmada ve saygıdadır. Yazdığımız, ortaya koymak için günlerimizi gecelerimizi harcadığımız bir eserin beğenilmesini istemekten tabii bir şey olamaz. Ama bu bizim açımızdan böyle. Bir de eserimizi sunduğumuz okur, tenkitçi var. Biz yazar olarak, yaratmamızda ne kadar serbestsek, tenkitçi de, okur da yargılarında o kadar serbesttir. Hatta yazarın özgürlüğü, okurun, tenkitçinin özgürlüğü yanında pek önemsiz kalır. Tenkitçi okurların en titizidir. Eline aldığı bir eseri kendi yargılarına, beğenisine, anlayışına göre tartar. Düşüncelerini ancak kendi ki-

şisel ölçüleriyle anlatır. Elbette bu ölçüler, belirli bilgi ve beğeni durumlarından geçmektedir. Ama tenkitçinin kişiliği en başta gelir gene de. Bir yazar eserini yanlış anladı, beğenmedi, kötüledi diye tenkitçiye kızamaz mı, kızmamalı mıdır? Yarattığı eserin umduğu ilgi ve hayranlığı toplamaması yazarı haklı olarak üzer. Ama bu yazarın kendi meselesidir, kendi sanatçı kişiliğini ilgilendiren bir iç davasıdır. Tenkitçiye kızsas, gücense bile bunu açıkça yapamaz, açıkça belirtmez. Eğer eserine güvenemiyorsa, kendi de eserine karşı yarı inanmazlık hâlindeyse tenkitçinin karşısına içgüdüünün itışıyle dikilecek, ondan hesap sormaya kalkışacaktır. Hele o tenkitçi, tenkit ettiğı yazar gibi roman, hikâye, şair gibi şiir, dram yazarı gibi piyes yazıyorsa hücumlar daha kolayca hazırlanabilir. Oysa ki her aydın kişinin hele şiir, hikâye, deneme yazan kişilerin ellerine aldıkları, okudukları eserlere karşı bir tavırları, bir durumları olmalıdır. Burada tek etkiyi, beğenileri oynar. Bir şair, başka bir şairin, bir hikâyeci, başka bir hikâyecinin eserini eleştirebilir, inceleyebilir, sevdiği sevmediğı yönlerini gösterebilir. Kendince başarılı, kusurlu ne varsa onları belirtebilir. Kendinin de şiir veya hikâye yazması buna engel olamaz. Zaten sanat eserlerini, kendileri de sanat eseri yaratan kimseler daha iyi anlarlar, daha iyi duyarlar. Sanatçı olmayan tenkitçilerin alaya aldıkları Mallarme'yi önceden Gide ve Valery gibi sanat adamları sevmişler, takdir etmişlerdir. Demek sanatçı olmak tenkitçi olmaya engel değil, tersine bunu gerektiren bir özellik bile sayılmalıdır. Her gerçek sanatçı, her şeyden önce beğenisi, anlayışı ile çevresindekilerden üstün, bir yol gösterici, bir tenkitçi olmamış mıdır?

Bir sanatçının tenkitçiye kızması tuhaf bir şeydir. Bu kendi kendine kızmak gibidir. Hele sanatla ilgisi olan tenkit yazarlarına kızmak, gücenmek, ileri sürdüğü düşüncelerde bir takım gizli yargılar, çirkin duygular aramak, sanatçının kişiliğine yakışmayan bir küçüklüktür. İnsanoğluna vergi zaaflardır bunlar. Ama tenkitçi için asıl önemli olan yazarların insani zaafları değil, yazdıkları eserlerdir. Yargıları ister sevgi, saygı ile karşılansın ister kızgınlık yaratsın, onlar ödevlerini görmelidirler.

Remarque yazdı, Avusturya mukavemet kahramanı Karl Szokol sahne vazına asistanlık etti. Bunker'in kâbus verici atmosferini yeniden yaratmak için esaslı bir teknik ekip kuruldu: Führer'le birlikte aynı sığınakta günler geçiren muhafız bölüğü eski teğmenlerinden Emmerich Nastl başlıca müşavirlerinden biridir. Filmde de bizzat kendi kişiliğini temsil ediyor. Viyanalı aktris Lotte Tobisch Eva Braun rolünü oynuyor. Filmi yapanlar, gerçeğe uygun olabilmesi için çok çalışmışlardır. Pabst Nuremberg mahkemesi dosyalarını aylarca incelemiştir. Film Almanya'da çok sert tepkiler uyandırmıştır. Bir Alman gazetesi "Hitler sinemacılara para kazandırmak için mi öldü?" diye yazmaktadır.

Oktay Akbal

YAZARIN ESERİYLE KİŞİLİĞİ

Varlık'ın Aralık sayısında André Maurois'in yazarın eseriyle ilintisi inceleyen bir yazısını okudum. Marcel Proust'un, yazarın eseriyle kişiliği arasında eleştirmeciye aydınlatacak, eseri çözdürecek bir ipucu bulunmadığı, bunun içinde böyle bir şeyi aramamak gerektiği düşüncesine karşılık Maurois, yazarla eseri arasında küçümsenemeyecek bir bağın varlığı düşüncesini savunuyor. Bu görüşünü açıklamak için de yazısının bir yerinde şöyle diyor: "Yaratıcıyı şu veya bu kahramanında bulmaktan sakınmak gerekir. Edebiyat muamması çok daha çapraşıktır. Ancak ustaca ve sıkı bir inceleme bu sırrı çözebilir. Bu incelemenin ilgiye değmediği ileri sürülmesin sakın! Eserden bile daha meraklıdır bazen. Yazarlar vardır, kitaplarında yaratamadıkları şaheseri hayatlarında yaratmışlardır. Hikâyelerinin en güzelini anlatmak yasak mı edilsin?"

Şüphesiz yazarın kişiliği önemlidir, aldırmadan geçemeyiz. Kişiliğiyle eseri arasında çelişme olan yazarlar, üzerinde durmamız gereken yazarlar değildir. Ama böyle düşünmek; gene de meseleyi aydınlatmıyor.

Bir de şu yönden kurcalamalı işi. Yazarın kişiliğini merak edelim, tanımaya çalışalım; iyi. Ama nasıl, ne yoldan? Bir kere yazar, iyi yazar eseri dı-

şında bir varlık sayılamaz. Samimiliğine inandırmıştır bizi. Bir başka türlü söylemek istersek başarının ölçüsü yazarın bizi samimiliğine inandırmasıdır, diyebiliriz. Samimiliğine inandırma gücü varsa yazarın, okur eserinin dışında dünyası olan bir yazar örneği düşünemez. Ama samimi midir yazar gerçekten, değil mi? Daha doğrusu anlattığı şeyler gerçekten bildikleri, gerçekten duydukları mıdır? Bu samimiliği yazarın yaşama hikâyesiyle eserini karşılaştırarak ölçmek yerinde bir iş olmasa gerek. Yazarın eserinin dışında, ondan ayrı, bağımsız bir dünyası olabileceğini nasıl kabul ederiz? Zaten bir kuşkuya düşmek, eserin etkisini duymamakla, eserin üzerimizde bir etki yapmadığını söylemekle bir olsa gerek. Samimi mi, değil mi? Bu gerçekten samimi olup olmamaya bağlı bir şey olmaktan çok, okura samimilik izlenimini verip vermemesine bağlı bir şey olmaktan çok, okura samimilik izlenimini verip vermemesine bağlı bir iş. André Gide bu meseleyi belki de çok daha kesin olarak çözmüştü: “Sanat eseri samimiliğin taklit edilmesidir.” diyordu.

Yazarın eseriyle kişiliği arasındaki ilintiyi, bağlantıyı bulabilmek için bir başka ikinci bir yol daha var: Yazarın yaşayışının hikâyesine eğilmek. Ama açıkladığımız gibi bu bizi samimiliğine, başka türlü söylemek gerekiyorsa, eseriyle kişiliği arasında bağlantı olduğuna inandıramamasının bir sonucudur. Yazarın samimiliğini, yaşayışının hikâyesini işin içine karıştırarak ölçmeye kalktığımız zaman, o yazarın samimiliği iyi taklit edemediğini, güçsüzlüğünü kabul etmiş olmaz mıyız? Mourois’ın bu yazısının yayınlandığı dergide Behiç Duygulu’nun bir yazısında şöyle bir cümle var. Az da olsa açıklıyor konumuzu. “Ah yazdıkları romana olayın olmuşluğu ile değer biçen yazarlar.”

Giderek şöyle bitirelim sözümüzü. Bir yazarın kişiliği de kâle alınmalı. Alınmalı ya, eseri kişiliğine ulaşabilmemiz için yeter de artar bile. İyi bir yazarın eserinde olayın olmuşluğu kuşkusu gelmez içimize. Böyle olunca da bir eserin değerini biçmek için olayın olmuşluğunu ya da olmamışlığını aramayız bile. Onun dışında bir gerçek düşünmek elimizden gelmez de ondan.

Sabahattin Kudret Aksal

ŞİİRDE PARİS ÖZLEMİ

Genç şairlerimizin mısralarında bir Paris özlemidir gidiyor. Bilmem içlerinde kaç bu şehri gidip görmüştür! Ama hepsi Fransız başkentinin rüyasını görüyor, adını dillerinden düşürmüyorlar. Kimi karanlıkta Saint Louis Köprüsü'ndedir, kimi Aragon'dan mısralar mırıldanır, kimi Sen Pol Kilisesi'ni yakmayı düşünür, kimi Paris'i doyasıya gözlerinden öper, kimi Edith Piaff'ın, Jacqueline François'ın veya Vyes Montant'ın şarkılarını dinler, kimi Paris'te bulunmayan Güney Garı'ndan trenler kaldırır, kimi Montmartre'daki Co adlı bir serseriden bahseder... Bu minval üzerine yüzlerce örnek vermek mümkün.

Yeni şiire bu aşırı Paris özlemini sokan Atilla İlhan oldu. Ama hiç olmazsa O Paris'te birkaç ay kalmış, yazdığı şiirlerini kendi hayalinde ve gerçek dünyasında yaşamıştı. Daha önce Cahit Külebi Apollinaire'nin şiirlerinden gelen bir Paris özleminin uyandırdığı duyarlılıkla şiirler yazmıştı. F. H. Dağlarca da Saint Michel kahvelerinin beşeri gerçeğini bazı şiirlerinde yaşatmıştı. Bunlar kişiliği olan şiirlerdi. Son zamanlarda bir kısmı dergilerde görülen şiirler ise basmakalıp, hepsi birbirine benzer bir nitelikte kişileşmiş hayaller, duygular, izlemler. Bu çeşit mısraları okudukça yüzyıl başlarında Abdülhak Hamid Bey'in yazdığı bazı şiirleri hatırlıyor insan. Hamid Bey çağının 'şairi azam' iken Pairs'teki çapkınlıklarını anlatan mısralar yazmıştı. Mesela o yılların ünlü yıldızı Carah Bernhardt'ı bu şiirlerde buluruz. Bugünün şairi nasıl Piaff'ın adını şiirine sokuyorsa, Hamid de Sarah'dan bahsediyordu: "O TEATRI FIRANSEDE OYNAR. SEYREDENLER ÖLÜR, GENE DİRİLİR. "Hatta mısralarına Fransızca sözler almaktan da çekinmezdi Hamid. Şimdi sık sık karşılaştığım bu Paris şiirleri değişik birer Abdülhak Hamid havasını veriyor. Kaçınılmaz bir şekilde kişiye, aradaki benzerliği yakınlığı hatırlatıyorlar. Bazı genç şairlerin yeniden getirmek için çırpındıkları o aşırı duyarlık, o tatsız şairanelik, bu Paris şiirlerinde en yüce noktasına çıkıyor. Üstelik modası geçmiş bir romantizmin, bir egzotizmin etkilerini taşıyan mısralarına arada bir iri sözler sokmakla gerçek ve beşeri bir görünüş verdiklerini sanıyorlar.

Eskiden duygulu, şairane niteliklerinden dolayı beğenmediğimiz, kötülediğimiz bir anlayışı yeni bir akım, hatta ileri, yararlı, müspet bir edebiyat çalışması olarak ileri sürmekten çekinmeyenler bile var. Oysaki “Sosyal Realizm” adı altında şiiri yirmi otuz yıl önceki “şairane” anlayışına geri götürmek isteyenler, bugünün ve yarının gerçekten ileri bir beğeniye ermiş okurlarını aldattıklarını, aldatabileceklerini, sanmakla yanıılıyorlar. Gerçekçi ve ileri olmak istedikleri hâlde, hem gerçek dışı kalmak, hem de sanat anlayışını çeyrek yüzyıl geriye götürmek garip bir çelişme olmuyor mu?

Oktay AKBAL

EDEBİYAT

Edebiyat, doğuşu, gelişmesi ile sosyaldır.

Edebiyat bir toplumun malıdır.

Edebiyat, dil, din, ahlak gibi ilkel cemiyetlerden bugünkü en yüksek milletlere kadar bütün insan topluluklarında bulunan sosyal hayatın bir mahsulüdür.

Her edebi eser, onu meydana getiren sanat adamından önce toplumun malıdır. Edebiyatçı da doğrudan doğruya cemiyetin mahsulü bir insandır. Edebiyatçı verdiği eserde ve cemiyet sanat adamında şuura erer.

İlkel cemiyetlerde edebiyat bir din havası içinde raks ve musiki ile beraberdi.

Sitelerde sanatın alaka merkezi meydan ve mabet idi. Bütün sanat eserleri orada teşhir edilirdi.

Sosyal bünye yavaş yavaş gelişen ve olgunlaşmaya başlayınca cemiyette iş bölümü meydana geldi ve neticede şahsiyetin meydana gelmesi imkânı hâsıl oldu; ayrı zevk seviyeleri vücuda geldi.

Sanat adamı bir fert olarak nasıl ki bir şahsiyet ise cemiyetin edebiyat zevkini en yüksek derecede aksettiren muhtelif şahsiyetlerin topluluğu da sosyal bir edebiyat şahsiyeti yani tam bir terkiptir.

En yüksek edebiyat en ziyade şahsi olandır.

Her edebiyat, kendini vücuda getiren cemiyetin ifadesi olmak bakımından sosyal bir şahsiyet taşır.

Her edebiyat mensup olduğu cemiyetin zevkini, görüşünü, anlayışını ve ruhunu ifade eder.

Bugünkü cemiyette meydan ve mabetlerin yerini, gazeteler, dergiler, kitaplar, sergiler konser salonları, radyolar ve müzeler aldı.

Bütün beşeri tecrübelerle karşı uyanık bulunan sanat adamının içtimai alaka merkezinde toplanması, içtimai kontrol ve takdire bağlı bulunması şarttır. Yoksa sanat kendi içinde kapanıp kalır.

Sanat adamı, hayata, realiteye bağlıdır. Edebiyat, hayatın sanatıdır.

Sanat adamı çukur bir ayna gibidir; cemiyetin dağınık şualarını ortasına toplar ve onları terkip ederek toplu olarak geri gönderir.

Sanat adamı kuvvetli bir terkip kabiliyetine malik bulunan adamdır ve bizzat sanat adamı bulunduğu cemiyetin de bir terkidir. Sanat adamı eserlerini, yaşadığı cemiyetin ıstırabını, sevincini, hasretini ve ruhunu terennüm eder.

Sanat adamı, hayatıyeti olan ve hayattan her türlü istifadeyi temine çalışan kudret, zekâ ve cesaretle doludur.

Kökleri halkta olmayan edebiyat özlü ve canlı olamaz.

Kanuni şöyle der; 'Bize avampesend hüner lazımdır, yoksa havaspesend hünerin binde bir talibi bulunmaz.'

Füruzan Hüsrev Tökin

YENİ ŞİİR DİLİ, YENİ ŞİİR ANLAYIŞI

Yenilik'in 15 Kasım 1956 tarihli sayısında Turgut Uyar'dan bir mezmur gördüm. *Akçaburgazlı Yekta'nın Mahkeme Kararını Aldığında Söylediği Mezmur* adında. Dergide, mezmurun sol yakasına Behçet Necatigil'in *Kongo* diye bir şiiri düşmüş. Bile bile mi koymuşlar yoksa mutlu bir raslantı mı bilemedim. Yan yana ya siz ona bakın! Bu mezmurla Necatigil'in şiirinde, aldannıyorsam işte tam bunlarda, yeni Türk şiirinin yeni yoluyla iki başarılı örneğini buldum derim. Biyol dilleri, gerçek cevherlerini göstermeye yetiyor. Yetiyor ya, ben işin orasında değilim. Yalnız dille şiir söylenebilseydi yahut arınmış dil şiir söylemeye yetseydi, bu yolda çabalayanlar hep şair kesilirdi. Üstelik tek dile bağlı kalsaydım, Behçet Necatigil'in kimi yerdeki vurdumduymazlığına üzülmem gerekirdi. Şair, bir mısradan hem ak hem beyaz kelimelerini kullanmış. Korkmuş besbelli, iki ak yan yana gelir de sağır bir gürültü oluverir diye:

“Benilder ak ceylan uzak beyaz uykuda” diyor. Yanlış yol. Dememeliydi. Bu, dili zenginleşmeğe değil, tam tersine fakirliğe götürür. Hoş ben de tutmuş bu sözlerle pek de beylik bir gerçeği yeniliyorum ya, neyse. Şair kısmı söylevci değildir ki, bir hayali dile getirmek, uyarmak için, aynı kelimeyi kullanmaktan korksun. Sonra ‘ve’ idi ‘sübab’ idi, ‘bombe’ idi gibi kelimeler mısraların omuzlarına bir yük olarak asılıyor. Ama şiir gene de büyüklüğünden bir şey kaybetmiyor.

Behçet Necatigil, birçok yollardan geldi. Çağdaşlarının şöyle bir dokunup geçtikleri şeylerle şimdi daha derinden şeylerle uğraşıyor. Söyledikleri bir yaz akşamındaki mayıs böceklerine benzemiyor. Bilirsiniz, iklim şartları değişti mi bütün mânâlarını yitirirler. Zamanla tesadüfün bir verisi olarak ele alınmış konular değil bunlar. Salt dış ölçü bulamadığı için bireylik ruh hallerine dönmüyor, tek alinyazılarından yürüyüp değişmeyen gerçeklere varıyor.

Mısralar da çokluk, bir kelimededen ibaret, bu kelimenin sesle canlanan, taze renklerle canlanmış, mutlu hayallerini veriyor.

Turgut Uyar'da dil duygusu yalnız demek istediklerini ifadeye yetmekle kalmıyor, üstelik kulağın kelimeleri, mısra düzenini kolayca tanıyacak bir ölçüsü daha doğuyor. Deyişe daha göz alıcı bir parlaklık, bir ruh kazandırılıyor, hem de göz kamaştırıcı ışıklardan kurtarılmak üzere.

Demek ki şiirimiz usul usul ölçüye gidiyor.

Bir mısraın musiki değerinin bir sıra ses perdesi üstüne kurulmuş olan asıl musikiyle ilgisi olmadığı da çok söylendi durdu. Ben burada ölçü derken parmak hesabını murat etmiyorum. Parmak hesabını arayanlar oraya başvursunlar. Ben düşüncenin gizli anlaşmasına musiki diyorum. Düşünce, mısraın yardımıyla, mısra da musiki düşüncesiyle dolup taşarsa o zaman kendiliğinden bir ölçü doğacak, mısra sadalı harfler bakımından zenginleşmiş, daha hayata yakın, kulağa hoş gelen bir ses hâlini alacaktır.

Turgut Uyar, konuşma diline uymayan bir başka dille konuşuyor. Ama söylediklerini hiçbir mermer yahut yıldızla süslemek ukalâlığına düşmeden. mezmurda bildiğimiz şiirlerdeki aynı ruh coşkunuğunu, aynı hazzı aramasak bile gene birçok noktalarda birleşiyoruz. Nasıl her şekilde bir güzellik unsuru varsa, destan diliyle söylenen bu mezmurda da öyle bir ruh yüceliğine eriyoruz. Şairin büyük destan denemelerine girmesinin tam sırası.

Bana kalırsa, Behçet Necatigil'in de, Uyar'ın da yolu aydınlık yolu, doğru. Denenmemiş demeyeceğim ama bu dar yolların sonu bir meydana çıkar, buna yüzde yüz güvenim var.

Şahap Sıtkı

REŞAT NURİ GÜNTEKİN – ERCÜMENT EKREM TALU

Türk edebiyatı ve düşünce dünyası aralık ayı içerisinde birbiri arkasından iki değerli üyesini kaybetti. Her ikisi de Türk düşüncesine ve edebiyatına büyük evlatlar yetiştirmiş olan o hayranlık verici Meşrutiyet kuşağındandırlar. Tarihimizin en karışık ve buhranlı bir mahşer devrinde yetişen ve eserlerini veren bu kuşağın son üyeleri, artık birer birer aramızdan ayrılıyorlar. Her ikisinin yazı alanına girişleri, edebiyat çevrelerinde ünlerini kazanışları, aynı zamanda rastladığı gibi, son yolculukları da birbirleri peşinden olmuştur.

Birinci Dünya Savaşı'nın son yılları ile Cumhuriyet'in ilk yılları arasında hikâye ve romanlarını veren bu iki yazarın benzeyen ve benzemeyen tarafları vardır. Her ikisi de romancılık ile mizahi magazin hikâyeciliğini aynı zamanda yürütmüşler, ikisi de aynı temiz İstanbul şivesini eserlerinde kullanmışlar, çok defa aynı dergi ve gazetelerde yan yana çalışmışlar, aynı devrin zevklerine ve edebi gelişmelerine ayak uydurmuşlardır. Her ikisi de edebiyat alanında birer yol açıcı, yön verici rol oynamadıysa da edebi kişiliklerini kurabilmiş, geriye okunabilecek eserler bırakabilmiş bahtlı yazarlar zümresindendir. Onları küçük hikâye anlayışları, yazışları arasında bir benzerlik olmuştur. Hareketleri çabuk, tasvirden çok konuşmalara yer veren, konuları heyecan uyandırıcı, birbirine zincirlenen vakalarla örülmüş, sonraları daima hayret verici bir şekilde biten, Mauppasantvâri hikâye anlayışında her ikisi de müşterektir. Reşat Nuri'nin hikâye anlayışında, çok defa konularına kadar müşterek olmasına rağmen, Ercüment Ekrem'den ayrılan bir yönü, onun hissî ve dramatik, acıklı temaları fazla olan hikâyelere olan eğilimidir. Ercüment Ekrem ise tek çizgi hâlinde mizahî bazen sosyal satire kaçan hikâye yolunu tercih eder görünmektedir. Bazen birleştikleri mizahî hikâyelerde ise, Reşat Nuri, zarif salon nükteleriyle, ölçülü ve nezih bir mizahla yetindiği hâlde, Ercüment Ekrem tenkitçi, hicivci bir mizaha doğru, bizdeki halk mizah geleneğinin şive taklidine doğru gitmektedir. Yalnız bu yönde değil sanatlarının hemen her yönünde Ercüment halkçı bir yola giderken Reşat Nuri daha ziyade orta eğitim görmüş bir zümreye hitap etmektedir. Onların birbirine benzemeyen cepheleri daha

çok romanlarında görülmektedir. Reşat Nuri'nin biraz dili biraz da temaları ile halka biraz yaklaşmakla beraber ayrıntılarında yine de bir 'alafranga roman yazarı' olduğu görülür. Tipleri, zevkleri, roman çevreleri, tiplerinin yaşayışında beliren dünya görüşlerinden onun oldukça seçkin bir zümreye bağlı olduğu halde, Talu'nun romanları Hüseyin Rahmi-Ahmet Rasim halkçı mektebinin bir devamıdır. Onun bütün ayrıntılarında geniş ölçüde ele aldığı İstanbul kenar mahallelerinin dili, kişileri, meseleleri, atmosferi yer alır. Bundan dolayıdır ki Reşat Nuri'nin eserleri aydın kişilerin eliyle geniş bir çevreye kolaylıkla yayılabilmiş Ercüment Ekrem'in romanları da halk arasında sevildiği ve okunduğu hâlde okul kitaplarına, sıra edebiyatı tarihlerine geçmeden kalmıştır. Bu vasıflarile Ercüment Ekrem ile Reşat Nuri'nin Milli Edebiyat cereyanı içinde birbiri peşinde veya birbirine bağlı olmaktan ziyade, ara sıra birbirine temas etmekle beraber, belli bir aralıkla yan yana yürüdüklerini söyleyebiliriz. Reşat Nuri, aralıklı olsa bile hayatının sonuna kadar romancılığını sürdürüp götürdüğü, sanatı ile ilgisini pek kesmediği, son günlerde bile roman yazdığı halde, Ercüment Ekrem'in 1936 yılından sonra eserlerine aralık verdiğini görmekteyiz. Ayrıca Reşat Nuri, eserlerinde çeşitli çevrelere, zamanlara, meselelere, kişilere yer verdiği, roman çeşitlerini denediği halde, Ercüment'in romanlarının, bu bakımdan değişiklik gösteren bir yolda oldukları söylenemez. Ekrem, ilk eserlerinden başlayarak 1914-1923 yılları arasındaki bir devrede İstanbul'un Müslüman-Türk mahalleleri ile dejenere yüksek ve alafranga tabakası arasındaki tezatları ele almakta, her romanında bu zaman içinde yer alan olayların analizini yapmaktadır. Bundan dolayıdır ki Ekrem'in ayrı ayrı müstakil eserlerden ziyade seri veya roman dairelerine benzemektedir. Reşat Nuri ise ilk büyük romanı Çalılıkusu'ndan sonra aynı çevre ve tema ile beş roman yazmış olmakla beraber 1928 yılından sonra Yeşil Gece romanı ile daha büyük ve farklı bir yola girmiş, yönünü tamamen değiştirmiştir.

Her iki yazarı birbirine yaklaştıran bir başka benzerlik de ilk ünlerini kazandıkları eserler yüzünden (Reşat Nuri; Çalılıkusu, Ekrem; Evliya-yı Cedîd) asıl değerli eserlerinin unutulmasıdır. Artık ne kadar çalışıp çabalasalar beyhudedir, bir kere onlar hakkında hükmümüzü vermişizdir.

Çoğu toplanmamış ve dergilerde dağınık bir hâlde kalmış hikâyelerinin zamanımız hikâyeciliğinin gür akışı karşısında eski değerlerini koruyabilecekleri söylenemez. Bunlar yazıldıkları devir için birer vakit geçirme edebiyatı olarak kalacaklar fakat her ikisinin de romanlarının kendi günlerinin olduğu kadar gelecek günlerinde de ilgi çeken eserleri olarak kalacaklarını belirtmek isterim.

Tahir Alangu

SANATTA BİÇİM ÜZERİNE

Günün mesele diye ortaya atılan bir konusu da sanatın ne için olduğu. Bir düşünceye göre sanat sanatçı içinmiş. Topluma, toplumun ihtiyaçlarına, dileklerine, emellerine aldırmadan dilediği gibi eser yaratmalıymış sanatçı, toplum etkisinin yeri yokmuş sanat eserinde ancak böyle olan bir eser sanat eseri sayılırmış. Karşıt akıma göre ise, sanatçı topluma bağlı imiş; sanatını, toplumun dileklerini, emellerini gerçekleştirmek yolunda kullanmalı imiş, ona vermeliymiş kendini.

Bilinçli bir sanatçı, bu karşıt düşüncelerden hangisini tutmalı, hangi akım içinde seçmeli durumunu?

Bilmece vardır, örneğin, horoz gece mi yumurtlar, gündüz mü? Öyle dense de böyle dense de yanıltır cevap. Çünkü yanlışlık bilmecenin kuruluşundadır. Kişiye evet veya hayır diye cevap vermek değil, belki, kuruluştaki o yanlış yakalamak düşer. Sanatın ne için olduğu da işte böyle bir bilmece. Bir şey için değildir ki sanat, sanatçı için ya da toplum için olsun.

Yok mudur hiç sosyal gerçekliğin sanat üzerinde etkisi? Olmaz olur mu? Franco tarafı u uçaklar bombalamasalar Guernica'yı, Picasso yapmayacaktı o addaki tablosunu. Fakat nedir beğenilen Picasso'nun Guernica'sında bombardıman sahnesi mi yoksa renk ve çizgi uyumu mu?

Toplumsal gerçek, sanat için sadece bir araç. Fakat öylesine bir araç ki o olmadan olamıyor sanat. Dünün gotiği, bugünün abstresi, nonfigüratifi sadece esin ürünü mü? Ne gezer? İnsanlık ekini yapıcısı demek sanatçı; insanlık ekini ise insan gereksinmelerinin bir tepkisi. Sanatçı bu gereksinmeyi duyduğu, anladığı ölçüde yapıcı olacak. Demek ki gününü yaşamak zorunda sanatçı, günün problemleri karşısında durumunu seçmek zorunda.

Rasin Ersebük

TEZGÂH

I.

Bizim Fuzulî'nin, Batı'nın Shakespeare'inden daha az şair olduğu söylenebilir mi? Ama ne çare ki Shakespeare ortak bir değer, bütün insanlığın Shakespeare'idir de Fuzulî bizim Fuzulî'miz olmaktan öteye gidememiştir.

Divan Edebiyatı'ndan elli seçme şiir alıp; "İşte bütün Divan şiiri budur." dersek, bu gerçekten bütün Divan şiiridir. Seçtiğimiz elli şiiri iyice öğrenen kişi de aşağı-yukarı bütün Divan şiirini biliyor demektir.

Divan; bir tezgâhtır. Bu tezgâhta her usta aynı araç, anı gereçlerle, aynı çeşit ürünler bırakıp gitmiştir.

Fuzulî, hiç değişmeden yüzyıllarca sürmüş, upuzun bir çizgiyi oluşturan noktalardan biridir. Shakespeare ise apayrı bir çizgidir. İşte aynı çapta iki büyük sanatçının kaderini aynı yapan olgu.

Goethe de kalıpcı Rokoko etkisi altında hep ölümlü şiirler yazmıştır. Ölümsüz Goethe, yahut da bağımsız Goethe kökü Rousseau'ya bağlı aydınlık Herder düşüncesiyle karşı karşıya geldikten, bir posta arabasıyla İtalya'yı karış karış dolaşarak Rönesans'ın içine girdikten sonra başlar.

Sadece üç birlik ilkesi, Fransız tiyatrosunun Racine, Corneille traged-yalarının elini kolunu bağlamaya yetmiştir. Shakespeare, kendinden önceki tragedya kalıplarını pek kâle almadığı için dramın babasıdır.

Elbette Shakespeare'in Shakespeare olmasında yaşadığı çevrenin, zengin İngiliz dilinin birinci derecede yeri vardır. Biz, dil bakımından yoksul bir milletiz. Arınmış, durulmuş, kendi kendine yetebilmiş bir dilimiz olmamıştır. Bu ürün vermek kadar, verilmiş ürünlerin içine girmek, onları tanımak bakımından da güçlükler doğurur. Batıda yeteri kadar tanınmamamızın baş sebeplerinden biri budur. Ama bazılarının zannettiği gibi tek sebebi hatta birinci sebebi değil. Batılı gözünü daldan, budaktan sakınacak, güçlükler karşısında yılgınlık gösterip araştırmaktan vazgeçecek adam değildir. Nice kitaba, kaleme gelmez dillerden kendi çevresinde bile göze çarpmamış nice tozlu değerler bulup gün ışığına çıkarmıştır.

Bizim Divan Edebiyatı ustalarının tanınmak bakımından en önemli eksiği, dilden de önemli eksiği bütün sanatçıların aynı tezgâhta çalışmış olması, aynı tezgâh kurmuş kişilerin bulunmamasıdır. Bu yüzden o kadar güçlü şairler boş yere harcanmış, yapmacıklığı dışında, salt şiir olarak o kadar zengin bir şiir Batı'nın gözünden kaçmıştır. (Burada, yanlış anlaşılmacak için bir açıklama yapmak gerekiyor: Divan şiirinde de sosyal çevredeki farklılaşmaya paralel olarak, çağlar boyunca bir takım değişiklikler meydana gelmiştir. Bir Nedim şiiri, tıpatıp bir Fuzulî şiiri değildir. Kılı kırk yarararak inceleyecek olursak, çağ şairleri arasında da birini diğerinden ayıracak özelliklere rastlayabiliriz. Fakat bu daha çok teferruata aittir. Dünya görüşü, şiir anlayışı... gibi temel kavramlara kadar götürülemez.)

Bu girişten sonra, tezgâh ölçüsünü, günümüz şiirine uygulayabiliriz.

II.

Yeni şiir belli bir zaman aralığında aşırıya bağlı –yıkıcı- şiir olmaktan çıkarak –arayıcı- bir yola girmiştir. Bu devrede, uluslar arası geçerlikte büyük Türk şiirini oluşturacak temel ilkeler hazırdır. Şair de varlık sebebini, görevini

kavramış, zaten var olanı sayıca çoğaltmak dışında, kendinden, kendine göre bir şeyler getirmek zorunda olduğu gereğine ermiştir.

Kendini sigaya çeken şairin; “Ben ne yapıyorum?” sorusu bu noktada başlar. “Ben ne yaparsam evrenimi kurmuş, şiire bir şeyler eklemiş, şiiri zenginleştirmiş olurum?”

“Ben bu şiirleri yazmasam olmaz mıydı? İşte şairin sorumluluğunu duyması. Fuzulî’den sonra Hayalî yazmasa olurdu. Ama Cahit Sıtkı’dan sonra Orhan Veli yazmasa olmazdı.

Şair durmadan arıyor, şiirimiz ayrı tat, ayrı etkide ürünlerle gün güne zenginleşiyordu. Bu arada, dil, biçim yetersizliğine rağmen belki de en güçlü örnekler verildi. Çoğumuzun ezberinde olan şiirler o günlerden kalmadır. Bir antoloji veya çeviri için seçme yapılırken gene de en çok o ürünler üzerinde duruluyor.

Bundan sonra belli bir durgunluk çağı başlar. Şair, dış araştırmalardan vazgeçerek, şiirin iç dokusunu pekleştirmek, sağlamlaştırmak çabasına düşmüş, bunu yeter bulmuştur. Sonuç, şiirimizin arınıp durulması, dilimizin gelişmesi yönünden çok verimlidir. Ama ne çare ki kişiliği besleyen kaynaklar kurumuş, şair ve şiir biteviyeliğe düşmüştür. Çoğu şair yaratma gücünü kaybederek, önceden kazdığı yatakta akmaya başlamış, sayıca çoğalma uğruna özce aynı, değerce aslından düşük tekrarlara başvurmuştur. (Örnek Otuzbeş Yaş’tan sonra Düşten Güzel) Belli başlı dergileri, ilkinden sonuncusuna hatta aynı kelimelerle işleyen şiirler kaplamıştır. Ortak konular, Divan edebiyatındaki mazmunlara benzer ortak deyimler belirmiş böylece yeni bir tezgâh doğmuştur. Bu arada, örnek olarak, bir Varlık tipi şairden bahsedebiliriz.

Ortak tezgâha katılmayan, yeni bir yol da bulamadıkları için kararsızlık ve umutsuzluk içinde bocalayanlar yavaş yavaş en belirli örneğini Oktay Rifat’ın *Aşağı Yukarı*’sında bulan, değişik bir şiir anlayışı etrafında bulmaya başladılar. Böylece yeni bir tezgâh daha kurulmuş oldu.

Aşağı Yukarı kupkuru gibi görünen konularına rağmen, Oktay Rıfat'ın usta şair kişiliğini belirten, şiir gücü tam, dikkate değer bir ürün ortaya koyuyordu. Tezgâha yanaşanlar, çoğunlukla aynı başarıyı gösteremediler. Şiir gücünden yoksun, makine gıcirtısına benzer kolay laflar ettiler.

Bu tezgâhta şair illaki bir şey söylemek için kalemi eline almıştır. İlk ereği budur. Bu bir araç, bir sonuç şeklinde ikinci plana düşer. Oysaki şiirin asıl ereği şiir olmaktır. Şiirin şiirliği söylediği şeyden gelmez. Bu bir sonuçtur. Her şey şiirin konusu olabilir. Ama şiir konusunun dışında, konunun üstündedir. Önemli olan şiir gücüdür. İyi söylemek, şairce, şair gibi –şairane değil– söylemektir. Makaleci doğrudan doğruya konuyla ilgilidir, konuyu işler. Şair ise konunun şiirini yazar. İkisi arasında bir fark gözetiyorsak bunu böylece kabul etmek zorundayız. Ondan ötesi Eşref yergiciliği bile olmaz.

En genç neslin bazı şairleri de, yeni bir tezgâh kurma yolunda görünüyor. Henüz emekleme devresinde olan bu çabadan gelişigüzel söz etmekten–se şimdilik beklemek daha doğru olur.

Günümüz şiirinin kendi tezgâhında başarılı örnekler, yüz akıyla Batı katına çıkarılabilir. Şiirimiz, böyle kişisel tezgâhlardan çıkan ürünlerle zenginleşecektir.

Burada kişilikle zııırlığın birbirine karıştırılmaması gerektiğini söylemek isterim.

Kemal Kandaş

YAZINIMIZDA DURAKLAMA MI?

B. İlhami Soysal'ın bir yazısı çıktı. Yazar yazınınımızın hemen her kolunda özellikle şiir, hikâye, roman, oyun bir duraklama olduğundan yakınıyor.

B. Soysal'a göre hikâye alanında dünya önüne çıkarabileceğimiz hikâyeler yazılıyordu sonra Sait Faik öldü, hikâyede bir duraklama; şiirde ise bir altın çağ yaşandı, şimdi de eski aslar yerinde ama ortada şiir yoktur. Yazı bu hâle bakıp da insanın aklını âdeta bizim şiirimizle hikâyemize daha doğrusu edebiyatımıza canlılık verenler Orhanla Saitmiş demek geliyor. Onlar gitti âdeta her şey bitti diye bitiyor.

B. Soysal bu düşüncesinde yalnız değil. Onun gibi düşünen de çok. Yazınımızda duraklama görenler var; bugünkü yazınımızı yetersiz, saçma bulanlar var. B. Soysal yazınla uğraşan, bugünkü yazınımızı izleyen bir yazar olmasa belki bu yazısı üstünde durmaya bile değmez. Öyleyse düşüncesi, görüşü doğru mu? Düşünmeye değer.

Gerçekten Orhan Veli ile Sait Faik'in yazınımıza büyük katkıları oldu. Ölümleri yazıyla ilgilenenleri sarstı, üzdü. Ama onların ardından her şey bitti mi?

Yazın, düşünce evreninin canlılığının bir ölçütü yayınlardır. Yılların niceliği, niteliği, yaygınlığı. Bugün on beş yıl öncesine göre yayın alanında öylesine bir canlılık var ki insan tümünü izlemeye fırsat bulamıyor. Yığınla betik, dergi yayınlanıyor. Eskiden yalnız birkaç büyük kente özgü olan bu canlılık gitgide genişliyor da. İller derken ilçelerde de dergiler yayınlanıyor bugün. Çoğu da canlı, dolgun.

Orhan Veli'yle arkadaşları şiirimizde bir biçim, bir öz devriminin öncüleri oldular. Bugün de böyle bir devrim gerekli mi? Şimdilik şiirimiz hem biçim hem de öz yönünden gereken özgürlüğe kavuşmuş, devrimden çok evrimler ardındanır. Bu evrimin olup olmadığını anlayabilmek için de şiirimizi on, on beş yıl öncekiyle karşılaştırmak gerek. Gözüken bir ilerleme ya da bir gerilemeden çok bir değişme bir evrimdir. Bugünkü şiirimiz bilinçli olarak dilini yaratma yolundadır. Şiirin en önemli ögesinin dil olduğu düşünülürse bu gelişme azımsanamaz.

Ya hikâyeciliğimiz? Yıllardan beri süregelen gerçekçilik, toplumculuk akımları geliyor, durmadan ürün veriyor. Bunun yanında Avrupa'da oldukça eskimiş bir akım gerçeküstücülük hikâyeciliğimizi etkiliyor. Sait Faik'in son hikâyeleri arasında bu yolda denemeler de bulunduğu düşünülürse bu yazarlar onun yarım bıraktığını geliştiriyor da denebilir.

Ama asıl göz, gönül dolduran, kişiliğini yaratabilmiş yazarlarımızın süregelen çalışmaları yanında genç yazarların umut verici çalışmaları.

Geçen yılki Sait Faik Ödül Yarışması'na on beş hikâyecinin katılması azımsanamaz. Nitelik bakımlardan da bu yazarların hemen hepsinin ayrı yollarda kişiliklerini yaratabilmiş olmaları az şey değildir. Yargıcılar kurulunun birinciye seçmekte zorlanmış olmaları, duraksaması, tartışmasız tek ad bulamaması bunu göstermez mi?

Asıl önemli gelişme sanırım eleştirme deneme alanında. Öteden beri her eli kalem tutanın yakındığı bir konuydu: "Bizde eleştirme, eleştirmen yok." Oysaki tellim (daima) iyi kötü birkaç eleştirmenimiz olagelmıştır. Gerçekte, bu yakınma daha çok "Beni anlayacak yok." anlamındaydı. Yoksa hiç değilse Ataç gibi eleştirmenin varlığı unutulmazdı.

Son zamanlarda hem ekinlerine hem de beğenilerine güvenilebilir genç yazarların Batılı anlamda gerçek eleştirme yolundaki çalışmaları, yazınımıza bu alanda da bir canlılık kazandırıyor. Şimdilik çalışmalarını daha çok Batı'ya yönelten bu yazarların, zamanla yazınımız sorunlarına daha çok önem vermelerini dilerim.

Ömer Atılâ S.

ŞİİR VE KALIP

Hece ve aruz vezinlerinde dış düzeni hatta bir dereceye kadar iç düzeni sağlayan özellikleri aşağı yukarı bellidir. Hece vezninde, genel olarak, sayılı hecelerden meydana gelmiş kelime toplulukları, mısra sonlarında ses uyumu düzeni sağlar. Aruzda hecelerin, uzunluğu, kısalığı, kelime içindeki yerleri bile belirtilmiş, verdikleri sese göre elverişli olan ve olmayan kelimeler ayrılmıştır. Gerçi her iki vezin de yeteri ritim ve ahengi sağlamak bakımından başlı başına kâfi değildir. Hece ve aruzun kurallarına tıpatıp uyularak yazılmış oldukları halde, istenen düzeni kurmuş, istenen ritmi sağlamış olmaktan uzak bir yığın şiir gösterilebilir. (Biçim ve ahenk gibi ölçüle nitelikleri arasındaki far burada gösterebiliriz. Biçim deyimi, bir kuruluşu, bir şekli belirtir. Ahenk ise bu kuruluşun sağladığı uyumdur. Ese uyumu, çizgi uyumu... Ahenk, gaye, biçim, bu gayeye ulaştıran vasıta. Bir ve aynı şey olmadıkları gibi, her zaman birlikte bulunmaları da gerekmez. Belli bir biçime tıpatıp uyularak yazıldıkları hal, yeteri ritim ve gayesi ahengi sağlamak uzak bir yığın örnek gösterilebilir.) fakat buna rağmen her iki vezin de yapıları gereği en az düzen imkânına sahiptir. Hâlbuki serbest veznin belli kuralları ve ve buna bağlı en az düzen imkânı yoktur. Bu düzende şair, kuralsızlık içinde kendi düzenini kurmak her şiiri için yeni bir düzen yaratmak zorundadır. Serbest veznin, hece ve aruz vezinlerinden daha güç bir bir durum ortaya koymuş olması buradan gelir. Ama buna mukabil serbest veznin en çok hareket ve seçme serbestliği ve buna bağlı olarak en çok düzen imkânı sağlamak gibi bir faydası vardır. Asıl üzerinde durulması gereken nokta da budur.

Kâğıda geçirilmiş bir şiir karşısında çeşitli vezinlerin ortaya koyduğu güçlük ve kolaylık başlı başına bir önem taşımaz. Bir sanat ürününde değer ölçütsü, elbette güç veya kolay elde edilmiş olmasına bağlı değildir. Sivri akıllı Şildalı'nın penceresizlik yüzünden işe yaramayan yıllık emeği belediye binasındaki karanlığı, İsa, umutsuz körün gözündeki bir tek el işaretiyle aydınlığa çeviri. Şaşırtıcı ürünler veren Picasso'nun kuş veya balık diye takdim et-

tiği bir tek fırça darbesi, kılı kırk yarararak olağanüstü emek ve sabırla hazırlanmış dört yıllık Mona Lisa parmağından pek ala daha başarılı olabilir.

“Ete kemiğe büründüm – Yunus d.ye göründüm” beytinde, Mevlâna’ya ululuğundan kaybettirmeden Yunus’u biraz daha büyüten bir taraf vardır. Önemli olan sanatçının ne yaptığı, tamamlanıp ortaya çıkarılmış sanat ürünlerindeki başarı derecesidir. Mikelanj’ın, “mermeri yontup heykel”mi yaptığı, yoksa “mermerin fuzuli taraflarını atıp içindeki heykeli” mi ortaya çıkardığı meselsi bizi birinci derecede ilgilendirmez. Bütün çapraşıklığı ve çelişmeleri içinde existentialiste felsefesinin gerçek olan bir tarafı var.

Fakat, yeni şairlerimizde, belli bir durulma devresinden sonra bilhassa Varlık dergisi şairleri arasında kurulan bir “ortak kalıp” yanında, serbest veznin ölçü problemini ortadan kaldırdığı, bildiğimiz cümleleri parçalayıp altalta dizerek kolayca şiir elde edilebileceği düşüncesini devam ettirenler olmuştur. Bu durum karşısında, serbest vezinle şiir yazmanın aslında kolay bir iş olmadığını belirtmenin, işin gerçeği bir yana, hiç değilse pratik faydası inkâr edilemez. (**).

Bir iç dünya ürünü olarak sanat, dağınık insan iç dünyasının bazı kişiler eliyle bir düzene sokulmasıdır. Yani her şeyden önce bir düzen, bir ölçü işi. Genel olarak, belli bir insan gerçeği ve bu gerçeğe bağlı duygu ve düşünce imkânları vardır. Her insan, özellikle aynı çevrenin insanları, sırf insan olmaları yüzünden diğerleriyle bir duygu ve düşünce ortaklığına sahiptir. Sanatçı da bir insandır. İlkel malzeme olarak duygu ve düşüncesi, etrafındaki insanlarla ortak, aynı, hiç değilse aynı zevk ve anlayış sınırına ulaşmış olanlarla aynıdır. Fakat sanatçı o kişidir ki, kendi açısından yakaladığı beylik insan malzemesini bir düzen içinde ortaya kor.

Aslında, dünyanın kuruluşundan bu kadar zaman sonra, bazı bakımlardan yeni ve değişik bir şey yoktur. Yeni ve değişik bir düzen, aynı duygu ve düşüncenin yeni bir formüle bağlanması, yeniden bir “düzenleyiş” ve konuluşu vardır. Ne kadar dış dünyanın etkisi altında bulunursa bulunsun –ki bu bakımdan da kesin değişiklikler olmadığı pekâlâ savunulabilir- az çok değişmeyen

taraflarıyla bir insan iç dünyası ürünü olan sanat, bundan kurtulamaz. Dünyamız, çeşitli sanat akımları, bu akımlara karşıt akımlar ortasında “her yol Roma’ya çıkar” düzenince, aslında bir tek ve aynı sanat gerçeğini yaşamıştır. Aldatıcı dış görünümlere rağmen yeni ve değişik diye karşımıza çıkarılan hiçbir tutum, hiçbir davranış yoktur ki, çağlar boyu dünya sanatınca daha önce benzeri denenmiş olmasın. Karşılaştırmalı bir felsefe ve sanat tarihi araştırması bizi bu gerçeğe götürür.

Yeni şiirimiz, pek sıkı süren bir kaynaşma ve araştırma devresinden sonra, birdenbire, bir tek ve aynı şiir gerçeği etrafında birleşiverilmiş olmanın şaşkınlığı içindedir. “Perçemli Sokak” la Oktay Rıfat’ın ve bazı sanatçıların, tekrar “yeni” peşine düşmeleri –aynı tutum batı, hatta iyice incelenirse Türk sanatı bakımından ne dereceye kadar yeni olduğu tartışılabilir şimdilik “fiyas-ko” olmaktan öte geçemiyen denemelere girişmeleri bu yüzdendir.

Yaşanılan çağın gerekleri bir yana, bir siyasi partiyi bile, ne kadar başarılı olursa olsun, uzun zaman tepesinde görmeye dayanamıyan insan psikolojisi, bilhassa sanatta, “statik”e, “değişmez”e, “aynı”ya karşıdır. (bir zaman için göz boyayıp haksız bir üne ulaşmış sanatçılar çoğunlukla insanoğlunun bu tarafından faydalanmışlardır) şair de, genel düzen içinde kendi düzeniniyaşamak ister. Belli bir zaman arası çoğunluğunun alışkanlıklarına körükörüne bağlı kalarak “yeni” karşısında ayak diremesi geçici bir olgudur. Hiçbir karşıt davranış, sosyal düzendeki farklılaşmaya engel olamaz. Dode’un kurdu, eninde sonunda Mösyö Seguin’in geçisini haklıyacaktır.

Kişilik endişesi de yeteri dinamizmden yoksun bir sanatı mazur göstermez. Hep “aynı”ya, “biteviye”ye, kendi kendini tekrara götüren kişilikte öğünülecek taraf yoktur. Aksi halde, bir tek eser yerine bir çok eser vermenin anlamı kalmaz.

Aslında, bir ve aynı beylik insan iç dünyası malzemesine bağlı kalmak zorunda bulunan sanatçının, aynı malzemeden, yeni, değişik ürünler meydana getirebilmesi, her şeyden önce, yeni, değişik bir düzen elde edebilmesi

demektir. Her yeni deneme, her şeyden önce bir düzen, bir şekil denemesidir.

Yapısı gereği en çok hareket ve seçme serbestliğine ve buna bağlı olarak en çok düzen imkânına sahip bulunan serbest vezin, aynı kişiliğe bağlı değişik biçimler aslında bir bütün olan şiirde öz ve diğer öğelere de etki yapan yeni biçimler kurabilmeyi sağlamak bakımından, diğer vezinlerden daha elverişli bir durum ortaya koymuştur. “Dünya edebiyatının en büyük şairlerinin hemen hemen aruz kadar sıkı, kalıplaşmış ölçüler içerisinde yarattıkları şiirlerle ölmezliğe ulaşmış...” olmaları bu düşünceyi yalanlamaz. Başarının bir son sınırı bulunmadığına göre, “sıkı kalıplara bağlı kalmasalardı, belki de, daha başarılı şiirler yaratabilirlerdi” denilmemesi için sebep yoktur. (**).

(*) : *Tektaş Ağaoğlu : Şiir Üzerine Bazı Düşünceler, Varlık Sayı 436.*
“...Bay Kandaş’ın “biçim” ve “ahenk”ten, birbirlerinden ayrı olarak, ne kastettiğini anlamadığını da buraya ilâve etmek isterim.”

(**) : *Aynı yazı*

YANLIŞLARA KARŞI

Türkçenin özleşmesi, arılaşması, gelişmesi için en ateşli yazıları yazarlar var ya, önce onların yazılarından başlayın, dergilere, kitaplara, gazetelere şöyle bir göz gezdirin; yazı dilimizin bir gelişigüzellik içinde yüzdüğünü görürsünüz.

Bizde dil devrimi yanlış bir açıdan ele alındı. Dil işini yalnız kelime işi, yalnız terim işi sandık. Dilimize en büyük kötülüğü, yazılarından yabancı kelimeleri atıp Türkçelerini yerleştirmekle dil işini çözümliyebileceklerini sananlar yaptı. Türkçenin çektiği ağır yalnız sözlüğü yüzünden değildi ki...

Dile bağımsızlığını kazandırmak, kelimelerin değiştirilmesiyle değil, dilin yapısındaki yabancı etkilerin silinmesiyle olur. Bunun için de Türkçenin

grameri, sözdizimi incelenmeliydi. Öztürkçecilik ancak bu bilgilere dayanınca değer kazanır.

Biz dilin yabancıya tutsak olmasını önlemeye çalışırken, yanlışla, çirkinle tutsak edildiğini gördük. Elbirliğiyle işe başlamalıyız artık. Türkçenin yanlış kullanılmasına, çirkin kullanılmasına elbirliğiyle karşı koymalıyız. Dilden “yabancı”nın atılması da bu iki dayanağın, yanlışla karşı savaşın, çirkinle karşı savaşın yardımı ile olacaktır.

Türkçeyi tanımayışımız bizi sık sık yanlış yargılara varmaya götürüyor. Bir de bile bile gözümüzü gerçeğe kapayışımız var. Bunların ikisine de birer örnek vereyim:

“Vüs’at O. Benerde korku çizgisi” adlı yazısında Erdal Öz, “Türkçenin uzun cümlelere yatkın olmadığını biliyorum” diyor. (Pazar Postası. Sayı: 38). İşte bir yanlış yargı. Birtakım yazarlarımızın kısa cümle kullanımını “Türkçenin uzun cümlelere yatkın olmayışı” ile değil, o yazarların kişilikleri, edebiyat anlayışları ile açıklamak gerekirdi. Erdal Öz’ün yazısına almış olduğu şu cümlelere bakalım : “İstasyon gerilerde kaldı. Büyük, yorgun, taş. Puslu ışıkları yaygın. Acı soğuk” (V.O. Bener’in Yaşamamız adlı kitabında s. 7 den.). Burada arka arkaya isim cümleleri kurulmuş. Koşaçlar kullanılmıyor. İsim cümleleri istasyonu niteliyerek ilk cümleye katılabilirlerdi. O zaman anlatış değişmiş olacak, ilk kuruluşun verdiği tedirginlik ortadan silinecekti. Cümle yapısı kişilikle, olaylara bakış düzeni ile sıkı sıkıya ilgilidir. Bener’in çizdiği çerçevenin başka bir yazar üstündeki etkisi başka türlü olacaktır. Örneğin Kemal Tahir’in şu satırlarına bakalım : “Hava çok soğuktu... Damın üzerindeki karlar, bir haftadır kürünmemiş olduğundan kâğıt gibi, dümdüz, bembeyazdı. Rüzgâr aşağı mahalleden sahur davulunun sesini aralık aralık getiriyordu.” (Sağırdere, s.5 ve 12)

Türkçeyi “uzun cümlelere yatkın olmayan” bir dil sayan yargıya karşı koymak için eski yazı dilimizden alınma örnekler göstermiyeceğim. Ne Osmanlı varlıklarının dilini, ne de Batı dilleri ile ilimiz artınca yazılmış eserleri ele alacağım. Batı’dan ilk roman çevirisinin güzelim dilini örnek

vermiyeceğim. Tanzimat'tan sonra yazı dilimizde çığır açan, yıllarca kendisine öykünülen adamın dilini ele alıp üstünde durmıyacağım. Yeni edebiyatımızın en usta hikyecisinin geliğigzelmığ gibi görünen, gene de dilimizin en canlı, en sağlam örneklerinden olup özenle, dil sağduyusu ile yazılmığ eserlerini ele alacak Türkçeyi savunmağa kalkığmıyacağım. Burada yalnız bilimsel bir incelemenin şu cümlesini anacağım: "...Bu bakımdan yalnız halk dili ve zaman zaman ona yaklağmayı isteyen yüksek tabaka edebiyatı mensuplarından bazılarının kullandıkları dil değil, hatt bir cümlesi sahifeler tutan eski Osmanlı mnşilerinin nesir ve fermanları, SONSUZ İSİM – FİİL VE ZARF – FİİLLERİ İLE TÜRK CÜMLE BİLGİSİ İMKÂNLARI İLE sanatkrane nesrin örnekleri sayılmalıdır." (Türkçede cümle eşitleri ve bağlaçları, Mecdut Mansuroğlu, Belleten 1955.)

Bir de bile bile gözümüzü gerçeğe kapayığımız var" dedim. Buna da örnek göstereyim:

Halis Acarı, Tahsin Yücel'in bir çevirisini eleştirirken "La mort de quelqu'un" un karşılığını "Birinin lm" diye gstermiğ, Tahsin Yücel de böyle yapılırsa "iki kelimenin ilkine yersiz, gereksiz bir takı, bir Sİ takısı" eklenmiğ olacağını sylemiğti. Bu kez Halis Acarı salt kendi dediğini doğru göstermek için gerçeklere gözünü kapamığ, birtakım dayanaklar aramığ. Bulmuğ da –si ekinin "iyelik ve belirtme takısı" olduğunu söylüyor. (Pazar Postası, s. 37). nce, dilimizde "belirtme takısı" diye ayrı bir ek yoktur. –si eki teklik III. kişi için iyelik ekidir. Ünlüyle biten kelimelerin sonuna gelir. nszle biten kelimelerin sonundaki şekli –i dir. (-si eki Halis Acarının kaynak olarak alındığı J. Deny'nin gösterdiği gibi –(s) i olarak açıklanamaz. Çünkü s yardımcı ses değildir. Ekin bütünü –s dir.)

'Bir' nszle biten bir kelime olduğu için –i iyelik ekini alır. Halis Acarı "b'risi"şeklindeki kullanılığa örnekler bulabilir. Bir takım dilbilgisi kitaplarını da tanık gösterebilir. Böyle davranığlar "birisi" nin yanlığ olmadığını göstermekten çok uzak olacaktır. Nitekim, eski yazı dilimizden bir rneği, rneğin Aşıkpaşazade Tarihini aarsa orada "beylerbeyi" yerine ardarda

“beylerbeyisi” sözünün kullanıldığını görür. Ben tutsam bu iki kullanılışın varlığına dayansam “beylerbeyisi”nin doğruluğuna sizi inandırabilir miyim?

“Kendi” kelimesinin sonundaki (i) iyelik eki olmadığı halde “kendisi” yerine “kendi” kelimesinin yanlış olarak kullanılışı da böyledir.

Halis Acar’ının a) Dilde kullanılmaktadır diye birtakım yanlışlıkları savunmağa kalkışması doğru değildir. b) Bilgisini dayandığı kaynaklar eskidir. Karşılaştırmalı dil incelemelerinin gelişmesiyle dilimizin birçok yönü yeni açılardan ele alınmıştır. İyelik eki de böyledir. (ör. Alttürkische Grammatik, A. von Gabain, 1950, Leipzig. S.97) c) Eleştirme yaparken ön yargılara değil, araştırmalardan elde edilecek sonuçlara dayanması gereklidir. Burada, salt kendi dediğini doğru göstermek için eski bir deyimle “Batılı müdafaa” etmiştir.

Dil devrimimizin ilk amacı arı Türkçe değil, doğru Türkçe, güzel Türkçe olmalıydı. Dilimizi bilim ışığında ele almalıydık, Türkçeçiliğimiz sevgiye değil, bilgiye dayandırmalıydık.

Böyle yapabilseydik, devrimin başlangıcından şimdi olduğu gibi yirmi beş yıl sonra dilin yanlış kullanılışlarından, çirkin kullanılışlarından üstelik yazarlarımızın Türkçenin gerçeklerine sırt çevirmiş olmalarından yakınır mı idik?

KONÖR

EDEBİYAT ÜZERİNE

Bu küçük eser edebiyatın ana meselelerini, yazarın kendi açısından izah eden denemelerden meydana gelmiştir. Sayısı on beşi bulan makalelerinden her birinde ayrı bir mesele incelenmiş. Böylece dünkü ve bugünkü edebiyatla bizim edebiyatımızın birçok cephesi yeniden gözden geçirilmiş.

Yaratmak ihtiyacından bahseden ilk yazısında yazar diyor ki; büyük sanat eserleri düzeltmek, yol göstermek isteğinden değil yaratmak ihtiyacın-

dan doğmuştur. Yazar güdümlü edebiyata taraftar olmadığını, sanatkâra yol göstermek ve düzeltmek isteğinden önce yaratmak ihtiyacının tesir ettiğini savunuyor. “Sanat adamına bir takım sanat dışı sınırlar çizmek güdümcüler müstesna artık kimsen aklından geçmiyor.” demekle bunu büsbütün kabulleniyor.

Üslup Üzerinde adlı makaleden; ‘Üslup iç davranışların bir ahenginden başka bir şey değildir.’ ‘Üslup insanın ta kendisidir.’ ‘Üslup sanatçı için bir irade, bir çalışma işidir.’ ‘Üslup sanatın kendisi değil de nedir?’ ‘Fertlerin olsun, cemiyetlerin olsun birer sanatçı şahsiyetleri vardır ve üslup şahsiyettir.’ Gerçek bazen bunların hepsi, bazen birkaçı ve bazen de bir tanesidir.

Yeni Türk Şiiri adlı yazıda şiirimizdeki son gelişmelerin muhasebesi yapılmış. Neticede kayıtsız bir zafere varıldığı ve bu mücadelenin kahramanlarından alınan bazı parçalarla da bu hâl ispat edilmiştir.

Edebiyat ve ahlaktan bahseden yazar, ahlakla sanatın yakın bağlantılarını izah ediyor. Sanat eserlerinin çeşitli sebeplerle zaman zaman ahlaksızlıkla itham edildiğini, bunlar için sağlam bir ölçünün ancak toplumun ortalama bir kültür durumu olabileceğini söylüyor.

Antolojiden bahsederken, saf şiirden meydana gelmiş bir antolojinin hâlâ tertip edilmediğinden yakınılıyor. Saf şiirin kıtlığından şikâyet ediyor.

Edebi hâdiselerimizi böyle birçok cephesi ile önümüze serip bize yeniden düşünme fırsatı veren eserlerin lüzumu yeniden kendini şiddetle hissettirdi. Suut Kemal’in bu eseri muhakkak bir boşluğu dolduruyor.

Edebiyata yakın ilgisi olanlardan bu çeşit edebî eserleri esirgememelerini dileyelim.

Reşat Titiş

TÜRK MASALLARINDA YUNAN ETKİLERİ

Garbın Rönesans'ı Yunan sanatının yenileştirilmesinden doğdu. Ama bu Yunan sanatının yüzyıllarca unutulduktan sonra yeniden keşfedilmesi demek değildir. Yunan'ın mistik ve skolâstik düşünce sistemi Platon ve Aristo'nun kitaplarında aşağı kadar 15. yy'a kadar yaşamıştır. Kilise ve toprak beyleri egemenliklerini Platon ruhçuluğuna dayamışlardı. Skolalar bu düşüncüyü yayıyor, destekliyor hatta yeni şekillere bürüyerek kuvvetlendiriyorlardı. Platon'a karşı insanların kafasında ilk kuşku 13. yy'da Bacon'ın 'Deneyiniz, denemeden hiçbir düşüncüyü kabul etmeyiniz.' diye bağırmasıyla belirdi. Ama Platon kolay kolay yenileceğe benzemiyordu nitekim sesini daha yüzyıllarca işittirdi ve belki de hâlâ işittirmekte. Bütün bunlar Rönesans, akla bilinmeyen Yunan'ın toptan keşfedilmesi demek olmadığını gösterir. Rönesans, eski Yunan düşüncesinin skolastiğe temel olan bir parçasının ölümü, akla temel olan başka bir parçasının dirilmesi demektir. İşte 15. yy'da Garp'ta Yunan'ın etkisi altında yepyeni bir sanat doğuşunun sebebi budur.

Türk hikâyeciliğinin kaynaklarına doğru inerken bizim masallarımızda da Yunan etkilerine rastlıyoruz. Acaba bu etkileri Asya'ya İskender ordularıyla mı taşımıştır yoksa Arapların aracılığıyla mı geçmiştir? İşin bu yönünü araştırmak tarihçilere düşüyor. Ben be yazımda sadece 13. yy'da söylenip 15. yy'da yazılan Dede Korkut masallarıyla Yunan mitolojisini karşılaştırmakla yetineceğim.

Yunan mitolojisine göre, Thessalia'da Alkestis adında güzel bir kız yaşıyordu. Babası Kral Pelias onu bir arslanla bir yaban domuzu arabasına koşabilecek kadar kuvvetli bir erkeğe verebileceğini söylemişti. Bu sırada da Apollan Kralı Admetos'a çobanlık ediyordu. Admetos, güzel Alkestis'e delicesine vurulmuş ne olursa olsun onunla evlenmek istiyordu. Kuvvetli çobanın yardımıyla Kral Pelias'ın şartını yerine getirdi, Alketis'e sahip oldu. Efendisini çok seven Apollon, düğün sırasında, Moiraları sarhoş ederek onlardan önem-

li bir vaat kopardı. Eğer yerine bir başkasını bulacak olursa, ölüm saati gelince, Moiralar Kral Pelias'ın canını almayacaklardı. Ama sevgilisine henüz kavuşmuş olan mesut kralın ölüm saati pek çabuk geliverdi. Yerine ölecek birini nasıl bulmalı? Hiç kimse kralın yerine canını vermeye yanaşmıyordu. İhtiyar anası ile babası bile oğullarının yerine ölmek istemediler. Ama Alkestis, güzel ve sadık kız, kocasının yerine seve seve Hades'e indi. Acıma bilmeyen Persephone sadakatin bu derecesi karşısında yumuşayıp Alkestis'i kocasına geri verdi. Yunan miti bu kahramanlık, sadakat ve merhamet hikâyesini böylece anlatmaktadır,

13.yy'da söylenegelen Türk masallarına göre de Oğuz'da Deli Dumrul adında delişmen bir yiğit yaşıyordu. Kuru bir çay üstünde yaptırdığı bir köprü'nün başını tutmuş uçan kuşlardan bile parai alırdı. Kimseden korkusu yoktu. Bir gün Azrail'e de kafa tuttu ve eğer karşısına çıkacak cesareti gösterirse ona da haddini bildireceğini söyledi. Tanrı, kendi yüceliğini tanımayan bu deli yiğide içerledi hemen Azrail'i yeryüzüne gönderdi. Azrail, bir iki oyundan sonra Deli Dumrul'u dize getirmekte güçlük çekmedi tabii... Deli Dumrul çaresiz dile geldi, Tanrı'nın yüceliğine iman etti, Tanrı da onun canını yerine bir başka can bulma şartıyla bağışladı. Ama hiç kimse Deli Dumrul'un yerine canını vermeye yanaşmıyordu. İhtiyar anacığı ve babacığı bile;

“Yaman yere varmışsın, varabilmem

Dünya şirin, can aziz, canıma kıyabilmem.”

Diyerek ölmekten kaçındılar ama Deli Dumrul'un genç ve güzel karısı;

“Ne dersin, ne söylersin?

Göz açıp sevdiğim,

Gönül verip sevdiğim

Koç yiğidim, şah yiğidim,

Senden sonra ben neylerim,

Arş tanık olsun, kürsü tanık olsun,

Benim canım senin canına kurban olsun.” Diyerek ölüme gitmeye hazırlandı. Tanrı onun bu sadakati karşısında merhamete gelerek canını bağışladı.

Bu iki masalın karşılaştırılması, kaynaklara doğru inildikçe, dünya edebiyatının temalarını daha iyi belirtiyor. Bu yazıların işleniş şekillerini de başka bir yazımda belirteceğim.

Orhan Hançerlioğlu

TÜRK HİKÂyecİLİĞİNİN KAYNAKLARI

Türk hikâyeciliğinin tarihinden söz açarken önce, kısaca da olsa, dünya hikâyeciliğine bakmamız gerekiyor. İlk dünya hikâyeleri, masal dediğimiz, ağızdan anlatılan hikâyelerdir. Tarihçiler bu ağızdan anlatılan hikâyelerin ilk çıktığı yerin Hindistan olarak gösteriyorlar. Bugünkü anlamda yazılı hikâye Avrupa’da Rönesans denilen yeniden doğuş hareketiyle başlamıştır. İlk derli toplu nesir hikâyeyi 14. yy’da İtalya’da buluyoruz. Bu hikâyeler Boccacio’nun Decameron adını verdiği on gece hikâyeleridir. Dünya hikâyeciliği uzun zaman Boccacio’nun etkisi altında kalacak, Decameron taklidi hikâyelerle oylanacaktır. Artık İspanya’da Cervantes, Fransa’da Voltaire, Rousseau, İngiltere’de Swift, Almanya’da Goethe dünya edebiyatında büyük yer tutacak hikâyeler yazmaktadır.

Bizde de ilk hikâyeler halk arasında ağızdan anlatıldı. Daha 9. yy’da ağızdan anlatılan Dede Korkut masallarına rastlıyoruz. Bu masallarda yer yer çok eski dünya masallarının ortak motifleri, temaları, hele Yunan mitolojisi ve Homeros etkileri görülüyor. Yunan mitolojisinin Alkestis hikâyesiyle Dede

Korkut'un Deli Dumrul masalını 'Türk hikâyeciliğinde Yunan etkileri adını taşıyan yazımda karşılaştırmıştım.

Köroğlu masallarında da Müslüman Türk egemenliğinden önceki Ermeni tarihinin bazı olaylarına hatta çok daha eski olan İskitlere ait temalar bulunmaktadır. Örneğin bir kızla bir erkeğin düşte birbirlerine sevgi duymaları motifi Hindistan, İran ve Yunanistan'da çok sık rastlanan bir motiftir. Aşk şarabı aşk hastalığına tutulması motifiyle âşıkın saz çalıp şiir yarışmasını kazanarak sevdiği kızı elde etmesi temasının da Uygurlar aracılığıyla Hindistan'dan Anadolu'ya geçtiği sanılıyor. Örneğin bugün Doğu Anadolu'da söylenen Kirmanşah hikâyesinin ana temalarından birini, hikâye kahramanının kardeşinden ihanet görmesi temasını Hintçe'den Uygurca'ya çevrilmiş olan Prens Kalyanamkara ve Papamkara hikâyesinde buluyorlar.

Dede Korkut masalları ilk defa 15 yy'da yazıya geçirilmiştir. Ondan sonra halk arasında anlatılan birçok masalın, hikâyenin yavaş yavaş yazıya geçirildiğini görüyoruz. Oysa ilk yazılı hikâyeler yazanın yarattığı ürünler değildir. Halk arasında öteden beri anlatılagelen hikâyelerin kâğıt üstüne geçirilmesidir.

Orhan Hançerlioğlu

KAPALI ŞİİRLER

Şiirin özelliklerinden biri de insanı birdenbire sarıvermesi değil mi? Güzel bir şiir okuduğumuz zaman duygularımızın, düşüncelerimizin arasında ürpertici bir esintinin geçtiğini duymaz mıyız? Sanki içimizde karanlık bir köşe aydınlanıvermiştir. Dünyalar bizim olur.

Bir kez şiirin insanı böyle birdenbire saran bir özellik taşıdığı kabul edilince açıklık, seçiklik, yalınlık gibi şeylerden de söz açmak gerekir. Şu kadar ki açıklık, seçiklik derken şiirin konusunu değil, dilini düşünüyorum. Aydınlık konuları geliştirmelidir şiir demiyorum. Bir düşünce havasının güzelliğini ve-

ren, insanoğlunun en anlatılmaz yaralarına dokunan şiirler de vardır. Baktırmayan, doyurmayan her okuyuşta biraz daha açılan, genişleyen, yeni anlamlar kazanan şiirler. Bu çeşit şiirlerden bir tat alabilmek için şiirle uzun boylu uğraşmış olmak gerektiğini de unutmuyorum. Şiir yazmak kadar şiir okumanın da güçlüğünü bilmeyen kalmamalı.

Acaba bir düşünce havasının ağırlığını taşıyan, içimizin karanlık köşelerine doğru uzanan şiirlerin gerçekten kapalı, karanlık şiirler olduğunu söyleyebilir miyiz? Bence hayır. Tersine bu tür şiirlerde karanlıklarda gömülü duyguları, düşünceleri ortaya çıkaran bir güç vardır. Nesir dilinin anlatamayacağı konular belki bulunur ama şiir dilinin anlatamayacağı konu yoktur bence. Bir şiir vermek istediği, sezdirmeye çalıştığı şeyi on tane makale yazsak anlataamayız. Şiir açıklamaz ki, anlatmak istediği şeyle bizi yüz yüze getirir. Hüner, özü ortaya çıkaracak dili, şairce deyişi yakalamaktır.

Karanlık şiirler, karanlık şiirler derken şiir dilinin ne olduğunu bilmeyen, biçim anlayışına ulaşamamış kişilerin yazdıklarına dokunmak istiyorum. Bunların yanı sıra konularından ötürü yerilecek şiirlerin sayısı da az değildir.

Benim saçma sapan bulduğum şiirler mavi düşünce, beyazın ağırlığı, sonsuzluğun gerinmesi gibi deyimlerle dolup taşanlarıdır. Bunların ne olduğunu şairlerinin özel sözlükleri çıkmadan kestirmek güç.

Melih Cevdet Anday'ın Akşam gazetesinin sanat yaprağında kapalı şiirler yazan şairlerden bazılarıyla yaptığı açıklamaları okudunuzsa bu kapalılığın ne gülünç, ne şaşırtıcı, ne sudan düşünce cambazlıklarına dayandığını görmüşsünüzdür.

Benim asıl aklımın ermediği şey, şiirden anladığını sandığımız eleştirmecilerimizin bu şairleri göklere çıkarmasıdır.

Sanatçının yaşadığı günler için değil, kendinden sonraki çağlar için gününün düşünceleri, duyguları onlara vız gelecek o gözlerini sonsuz ufuklara çevirecek.

Yaşadığı günlerde beğenilmemiş, alay edilmiş sanatçılar yok değildir. Ama onların benimsenmemiş olmalarının sebepleri büsbütün başka değildir?

Gerçek şiiri kavrayamayanlar, öteden beri ölçülere, uyaklara, heyecanlara, benzetmelere, süslere tutunagelmışlerdir. Şimdi de bir takım özel deyimlerle karanlıklara sığınıyorlar. Anlamadıklara şiirlere hayran olanlar bulundukça ilerlemeden büyük şair olmanın çıkar yolu da bu.

Halit Eskişar

ÜSLUP ÜZERİNE

Edebiyatımızın tanınmış romanlarından birkaç sayfayı okutup dinleyiniz. O sayfaların ses bakımından birbirine benzemediklerini anlamakta gecikmezsiniz. Bu benzemeyiş onları yazan sanatçılardan her birinin kendine mahsus bir duyuş ve kavrayış tarzı olduğunu gösterir. Zaten üslup iç davranışların bir ahenginden başka bir şey değildir.

Bir yazarın sadece süslü kelimeler, düzgün cümlelerle üslup sahibi olabileceğini düşünmek, iç ahenkten ayrı bir üslup olabileceğini düşünmek olur ki bu imkânsızdır.

Aşağı yukarı herkes gibi duyan, düşünen ve iç ahenkten mahrum olan yazarların, tükenmez bir kelime dağarcığına, sağlam bir dil bilgisine sahip olsalar bile üslup sahibi olmaları beklenemez. Sanatçıların aynı his ve düşünceleri yaşamaları imkânsız olduğundan üsluplarının başka başka olması tabiidir. Bu bakımdan Buffon'un "Üslup, insanın ta kendisidir." sözü değerinden hiçbir şey kaybetmemiştir.

Realiteyi ayıklamadan, fotoğraf çeker gibi tespit eden roman veya şiir adına layık bir sanat eseri düşünülemez.

Edebiyatta konuşma dili mi yazı dili mi diye bir meselenin olabileceğini tasavvur edemiyorum. Yalnız konuşur gibi yazılmış bir üsluba tabii demek üslubun ne kadar suni olduğunu ve tabiliği bu sunilik pahasına kazanmış olduğunu görmemek değil de nedir? Üslup sanatçı için bir irade bir çalışma işidir. Çünkü düşüncelere ve duygulara yani iç senteze dış bir şekil vermek o senteze en uygun şekilleri araştırmaktan, bu uğurda savaştırmaktan başka bir şey değildir.

Sanatçı hem içinde yaşayan cemiyetin hem kendisinin sanat iradesini aksettirir. Fertler olsun cemiyetler olsun birer sanatçı şahsiyetleri vardır ve üslup şahsiyettir.

Suut Kemal Yetkin

ANLAM BİÇİM ÖZ

Şiir anlam mıdır, biçim mi? İki de bir önümüze sürülen konularda biri de budur. Kimi anlamdır der, kimi de biçim. Anlamdır diyenlerin çoğu sanata gerçek değerini vermeyenlerin arasından çıkıyor. Çünkü onlar şiirin konusundan doğma bir güzelliği olduğuna inanıyorlar. Şiir gerçeği, doğruyu söylemelidir diyorlar. Gerçek buldukları, doğru saydıkları kendi düşünceleri, inançları...

Şiir biçimdir diyenlerin, anlamcılar kadar zararlı olmamakla beraber bir yanılma içinde oldukları söylenebilir. Biçim derken sadece kelimenin sesine kulak veriyorlar. Şiirin bütünü içinde anlamla ilgili bir biçim düşünülmelidir.

Biçime önem verenler şairde bir ustalık, bir işçilik kaygısı yaratır. Ama sadece sese kulak vermekle kafiyelemlerden, vurgulardan, duraklardan faydalanmakla bir biçim anlayışına dolayısıyla gerçek şiire vardıklarını sandılar. Şiirimizde bir basitlik, bir hafiflik ortaya çıktı. Okumaya, öğrenmeye, bilgiye kulak asmayan genç şair duygularıyla yetindi.

Kelimelerle oynamanın hiç mi etkisi yok şiir üzerinde? Zor bunu söylemek. Şiirde pürüzsüz, akıcı bir dil şüphesiz çok önemli. Ama anlamla ilgisi olmayan sadece kelimeler içinde düşünülmüş bir biçim anlayışı şiire fazla bir şey kazandırmaz sanıyorum.

Benim anladığım özü biçimden ayırmak mümkün değil. Çünkü öz anlama verilen biçimden doğuyor. Böylece meseleyi kendiliğinden çözmüş oluyoruz. Ne anlam, ne biçim. İkisi de var ama ikisi birleşince anlamdan daha geniş daha başka bir şey ortaya çıkıyor. Buna öz diyeceğiz.

Paul Eluard hakkında bir yazı okumuştum. Yazar Fransız şairden şöyle üç mısra çeviriyordu:

“Kral çocuğu değilim,

Ayakta duran bir insanım,

Onların devirmek istediği.”

Diyelim ki bunun anlamı şu ama şair bu anlama öyle bir biçim vermiş ki ben o biçim içinde bir ihtilal havası estiğini duyuyorum. Bütün toplum çekişmeleri gözümün önünde birden canlanıyor.

Bir yazısında Ataç; “Şiir mananın manasıdır.” diye bir laf ediyordu. Benim anladığıma göre söylemek istediği benim demek istediğim gibiydi.

Bir de şiirin çevirisi var. Şiirin çevrilemeyeceği yolunda yaygın bir sanı var. Anlama önem vermeyen bir biçim anlayışıyla şiirin çevrilmesi elbette imkânsız gibi görünür. Oysaki ayrı dillerde aynı özü verecek biçimler neden bulunmasın? Başka bir dile çevrilen şiir artık eskisi değildir. Ne var ki büsbütün başka bir şiir de değildir o. Bu düşünce bizi şiirin çevrilemeyeceği inancına götürür ki özü böyle anlamın ikinci bir faydası da bu oluyor.

Hâlîl Eskişar

NURULLAH ATAÇ VE SÜLEYMAN EFENDİ

Nurullah Ataç, Özen Pastanesi'nde genç şair ve hikâyecilerle oturmuş, şundan bundan konuşuyordu. Laf döndü dolaştı, o meşhur mısraa geldi. Bazı mısraların nasıl meşhur olduğundan bahsedilir, ihtimaller yürütülürken, şairlerden birinin, Orhan Veli'nin 'Yazık oldu Süleyman Efendi'ye' mısraından söz açması üzerine, Nurullah Ataç atılarak: 'Orhan'ın o mısraını benim meşhur ettiğimi sanırlar, yanlıştır.' dedi. Ben az okunan bir yazarım. O zamanlar Hikmet Feridun, Akşam Gazetesi'nde *Bugün de diyorlar ki* adlı bir seri röportaj yayınlıyordu. Orada benim bu mısraı çok beğendiğimden, alay ederek bahsetmişti. Yazık oldu Süleyman Efendi'ye mısraını istemeyerek meşhur eden Hikmet Feridun'dur.

Masadaki genç yazarlardan birinin; "Ama üstadım herhalde bu mısraı keşfeden sizsiniz ya..." demesi üzerine Ataç kısıp kısıp gülerek şu cevabı verdi; İşin aslını sorarsanız o mısraı keşfeden de ben değilim; Nizamettin Nazif'tir. Bakın nasıl oldu: Orhan Veli'nin yayımlanmamış şiirleri vardı elimde. Bir gün Haber Gazetesi'nin yazı işleri odasında otururken, Orhan'ın şiirlerini okumaya başladım. Kitabe-i Seng-i Mezar'ı bitirince Nizamettin son mısraını tekrar ettirdi ve 'Azizim bu mısra dehşet' diye fırladı. Bu mısraı oturtan şairden çok şeyler beklenebilir. O mısraının mükemmelliğinin farkına bu ikazdan sonra vardım.

NEYZEN TEVFİK

Neyzen Tevfik, o büyük sanatçının öldüğü gün bir arkadaşım üzüntüsü içinde bana diyordu ki; "Bir dostum beni Neyzen Tevfik'e götürceğini vaat etmişti. Ha bugün ha yarın, dur bir iyileşsin derken koca Neyzen de öldü."

Bu sözlerdeki şahsi ilgileri bir yana bırakırsak, geride büyük sanatçıların maddi varlıklarının kaybolmasından doğan bir boşluk duyma hissinin sa-

mimi bir ifadesi, birdenbire fark edilen bir eksikliğin gözlere ve gönüllere duyurduğu tesir dalgasının izleri kalır.

Neyzen de o cins sanatçılardandı. Onun da etrafına kattığı şeyler balıkların suyu, kuşların havası gibi ancak yokluklarında derinden sezilir hâldeydi. Neyzen yaşarken yaşadıkça tabi bir olaydı. Öldü, yanardağ oldu.

Kocaman duvarlarımızdan birini şiirinin, hicvinin, musikisinin bin bir hayranlık uyandıran gâh yumuşak gâh sivri renkleriyle kaplayan o göz alışmış olduğu için normal görülen tablonun yokluğunda o duvarın ne kadar büyük olduğu anlaşıldı.

Artık arkadaşımın dostu onu Neyzen'e götüreceğini vaat edemeyecek, o da onu göremeyecek. Fakat Neyzen'den kalanlar, onun hayatlarının, şiirlerinin ve musikilerinin yaşayışları içinde, aşktan, sevgiden, insanlıktan hepin koynundaki hiç ile hiçbir koynundaki hepten haberler verişin ve devirler boyunca tek kalışın dramından herkese alabildiklerince bir şeyler anlatacaktır.

Özdemir Asaf

SAİT FAİK'İN PARİS'TE BEŞ GÜNÜ

Sait Faik Hotel de l'Ocean'ın döner kapısından içeri girdiği vakit, tesadüfen otelin holünde idim. Elinde küçük bir valiz, başında yana kaymış bir kasket vardı. Öyle bitkin bir hâldeydi ki kendisini tanımak için kısa bir tereddüt anı geçirdiğini hatırlar gibiyim. Kucaklaştık. 'Hayrola, nereden çıktın böyle?' diye hayretle sordum. O sabah İstanbul'dan tayyareye bindiğini ve işte hava kararırken Paris'e geldiğini kısaca anlattı.

Her cümlesinin sonunda uçak yolculuğunun harikuladeliğinden bahsediyor, böyle muazzam ve şairane seyahati daha önce denememiş olmasına hayıflanıyordu.

Otel kâtibesine pasaportunu verdik. Kâtip kıza Sait Faik Abasıyanık dedim. Sait telaşlandı. Dur yahu sen ne yapıyorsun? Doğrusu bilmiyordum. Sait'in bir başka daha adı olduğunu, o gün orada öğrendim.

Sait'i odasına çıkardım. Bilmem hangi doktor arkadaşının tavsiyesi üzerine uçağa binmeden birkaç tane aktedron yutmuş. Yolculuğu boyunca gözünü kırpmamış tabi. Asabı müthiş bozuk. 'Ben bir banyo yapayım, sinirlerim yatışır biraz.' diye söylendi. Sonra birden sağ salim geldiğine dair annesine telgraf çekmek lüzumunu hatırladı. Telgrafhane hayli uzaktaydı. Yarına kalsın dediysem de ikna edemedim. Telgrafın ne suretle olursa olsun gecikmesine tahammül edemiyordu. Ben telgrafı çekerim, sen istirahat et diyerek yanından ayrıldım. Otelin küçük salonunda oturmakta olan talebeler; 'Kim o garip kılıklı adam?' diye sordular. 'Tanımadınız mı?' dedim. Sait Faik. Yalnız kitap meraklısı biri; 'Hikâyeci değil mi?' diye sordu. 'Hiç okumadınız mı hikâyelerini, en büyük hikâyecilerimizden biri işte.' dedim.

Ertesi gün Sait erkenden uyanmıştı. Otelde beklemekten sıkıldı. Kahvecide buluşmak üzere sözleştik. 'Neye sinirlendin?' diye sormaya kalmadan kahveciyle çirağının kendisini alaya aldıklarını anlattı. 'Ulan herif düpedüz benimle alay etti.' diyordu Sait. 'Kılığımı kıyafetimi beğenmedi. Kasketim mi tuhafına gitti yoksa?' Doğruca bir mağazaya girdik, oradan Sait bir palto ve bir kadife pantolon, siyah bir kazak ve bir fötr şapka aldı.

Sait Faik'in Paris'te beş günü, kalabalık ve büyük şehre intibak edemeyişin sıkıntısı içinde geçti. Uçağa binmeden aldığı ilaç asabını bozmuş; Paris'te bir gece bile rahat uyuyamamıştı. Niyeti birkaç ay kalarak karaciğerini tedavi ettirmektir. Sait gittiği hastaneden hiç hoşlanmadı. Hele karaciğerinden parça alınarak tahlil edilmesi işi ortaya çıkınca korkmaya başladı. Bir de baktık ki daha geldiğinin üçüncü günü İstanbul'a dönmekten bahsediyor. Oteldeki bütün arkadaşlar onu oyalamaya, gelmişken birkaç gün daha kalmaya ikna etmeye çalıştık. Biz üzerine düştükçe bazen kabul ediyor bazen de daha fazla sıkılıyordu. Öğle yemeği için otelin lokantasında buluştuğumuzda tayyare biletini göstererek; 'Bu gece gidiyorum.' dedi. 'Aman Sait, de-

dik, anan yahşı, baban yahşı, hiç Paris'e gelinir de beş günde kaçılır mı? Daha tek bir müzeye bile gitmedin. Eyfel kulesini bile şöyle uzaktan görmedin. 'Sahi, dedi, amma da çocukluk ettim, hem Paris'te kalmam şart değil ya, giderim şöyle Groneble'ye, eski dostları görür, açılırım biraz.' Hepimiz tasdik ettik. 'Peki, ama bilet aldım, nasıl yakarım?' 'Sen bırak bize, biz bilet işinizi hâlleriz.' dedim. Sait, çocuklar gibi sevindi. Akşam buluşmak üzere ayrıldık. Sait dansinglerden, kabare ve müzikhollerden hoşlanmadığı için o gece sirke gidilecekti.

Ben gece başka bir yerdeydim. Gece yarısı otele döndüğümde, çocuklara 'Nasıl bakalım, Sait memnun kaldı mı?' diye sordum. 'Sait'in selamı var.' dediler. 'Bizimle gelmedi ki, gitmiş, yeniden kendine uçakta yer ayırtmış. Aldı çantasını gitti. Bu iki kitabı da senin için kâtibe kıza bırakmış. Kitapları aldım. *Havada Bulut*'un ilk sayfasında; 'Yaptığım deliliğe ne zaman ah vah diyebileceğimi bilsem o zaman Paris'te beş günün romanına başlardım. 4.2.951

Lüzumsuz Adam'ın ilk sayfasında; Paris'teki anlaşılmaz günlerin tahlini sana bırakıyorum Naim. Anlayabilirsen anla. 4.2.951

Bir pazartesi gecesi geldiği Paris'ten hafta sonunda kaçıp gitmesi elbet bir gün bir hikâyesine konu teşkil eder. Edebiyatımız güzel bir hikâyeye daha kazanır. Aradan bir hafta geçmeden Sait'ten bir kart aldım; 'Ne halt ettim de hemen döndüm. Annem kızdı. Siz orada yaşıyorsunuz ama yaşadığınızın farkında değilsiniz. Boş verin, eğlenmenize bakın. Gözlerinizden öperim.' diyordu.

Naim Tiralı

HAYAL GÜCÜ

Biliyorum, başlığa bakıp yadırgayacaksınız belki de, gücü mü olurmuş hayalin, yaşadığımız şu gerçekler çağında diyeceksiniz. Dilerseniz biraz ya-

bancı, biraz değişik gibi görünen şu deyimini de değiştirelim, sadece hayal diyelim. Bir bakıma, nasıl olsa aynı şey ikisi de.

Hayali övmüşüzdür, ama çok kere kitaplarda kalmıştır bu övgü. Günlük yaşayışımızda ona pek de değer vermediğimiz, hoşlanmadığımız, hor gördüğümüz dilimize girmiş sözlerden de bellidir. “Adam sen de, bırak şunu, onun işi gücü hayal” ya da “Hayal karın doyurmaz.” deriz ikide bir. Hayale karşı bu küçümseme sadece hayal için kalsa gene iyi. Ama sanatın da bir hayal işi olduğunu ileri sürerek pek öyle gerekli bir şey olmadığına kendini inandırmak isteyen çok. Çocuklarının bir hayal adamı değil de, bir hayat adamı olmasını isteyen nice ana baba biliyorum ki, oğullarının kızlarının şiir yazmaya, resim çizmeye, ne bileyim türkü düzmeye heves ettiklerini öğrenir öğrenmez yüreklerinde bir sızı duymuşlar, onları bu sonu gelmez, boş saydıkları işlerden kurtarmaya çalışmışlardır. Öyle ya, şiir yazan çocuk şair olur, resim yapan çocuk da ressam. Şair de, ressam da her yerde, romanlarda, hikâyelerde, tiyatro-larda, operalarda, hele karikatürlerde hayata yenilmiş eli cebinde boşta gezen, işe yaramaz adam değil midir? Belki biraz fantezi, ama bir hayli de gerçek. Kızlar da zamanımız da isteyenlerinin şair, ressam gibi hayal kişileri olmamasına dikkat etmiyorlar mı? Bakın, bir şairimiz Cahit Külebi ne diyor:

“Şu kadınlar ne biçim mahluk

Sardıkça sarıyor beni

Zilzurna sarhoş ediyor

Üst üste içilen kadehler gibi

Bir karısı vardı komşumuzun

Akşamları çiçek suluyor

Ellerinden su döküldükçe

Kırmızı çiçekler daha kırmızı

Maviler daha mavi oluyor

Bir komşumuzun da kızı var

Gece gündüz türkü söylüyor

Ya doktor ya mühendis diyor da

Başka bir şey demiyor”

Şiir bu. Ama kadınların şairlere olsun, öbür sanat kollarında çalışanlara olsun böyle bir durum almaları doğru mu? Bir yazar çıkıp da “Erkekler neyse, kadınların böyle düşünmeleri insafsızlık. Çünkü ta ilk çağdan beri, sanki başka anlatılacak şeyleri yokmuş gibi, işlerini güçlerini bir yana koyan ressamlar boyuna resimlerini çizerek, heykeltçiler biçim vererek şairler türlü hâlini anlatmakla bitiremeyerek kadın güzelliğinin uçup gitmesini önlemişler, bir bakıma propagandasını yapmışlardır.” dese ne karşılık verilebilir?

Şaka bir yana, sanat adamının bir hayal adamı sayıldığından öteri türlü tuhaf durumlarla karşılaşıldığını söyleyebiliriz. Şiir yazıldığını, resim çizildiğini ailesinden saklayan nice çocuk vardır. Bir gün, okulunun çalışkan bir öğrencisi, sınıfının birincisi ya da ikincisi olan bir çocuğun annesi bana oğlunun birkaç gecedir, göstermemeye çalışarak yarı gizli okuduğu bir kitabı getirdi. Roman okuduğundan şüphelenmişti, üzgündü. Okuma da bilmiyordu ki kitabın ne kitabı olduğunu anlasın. Baktım Balzac’ın bir romanıydı.

Bir hikâye anlatılınca birinciye, bir ikinci kovalar derler. Aşağı yukarı aynı konuda bir olay daha: Bir tanıdık bir ay kadar süren bir Paris yolculuğundan dönmüştü. Yolları, şehirleri, lokantaları, otelleri, mağazaları anlata anlata bitiremedi. Bir arada, orada bulunanlardan biri:

“Ya Luvr? dedi. “Luvr’u gezmedin mi?”

Bizim Paris yolcusu “Gezmez olur muyum?” diye karşılık verdi, “Gezdim tabii. Hem de koşar adım. On on beş dakikada.”

Neden daha fazla örnek vermeli? Ne söylesek aynı kapıya çıkacak. Sanata gereken değeri vermiyor, hele hayali büsbütün küçümsüyoruz. Çocukken, okul sıralarında roman yazmaya heves ederdim. Okul sırasında bir çocuktan iyi bir roman beklenemeyeceğine göre, sadece roman yazmaya heveslenmek de pek fena bir şey olmasa gerekti. Ama ben gene de, bir roman yazmaya çalıştığımı arkadaşlarıma uzun zaman söyleyemedim. Bana gerçek bir hayatı yaşamak dururken, hayalden bir hayat ortaya koymanın yersiz bir iş olduğunu söyleyecekler gibi geldi. Oysa bugün hayal olarak karşılanan sanatın, sanat gerçeğinin, bildiğimiz, elimizle tutup gördüğümüz hayat gerçeğinden daha gerçek olduğu su götürmez. Hamlet yaratıcısının kafasından doğmuştu. Bir hayaldi. Kral Lear, Macbeth, Lady Machbet de öyle. Bütün bu hayal kahramanların, yaratıcılarının yaşadığı çağın İngiltere’inde gerçekten yaşıyor dediğimiz o kişiler birer gerçek. Ayrı ayrı hepsinin kaderinden habermiz var. Asıl hayal olan o çağın gerçeği olan milyonlarca insandır.

Söz döndü dolaştı, küçük suların sonunda her zaman büyük denize akması gibi sanata dayandı. Şimdi düşüncenizde, bu sözlerime belirecek karşılıkları tasarlayarak, sözü bilime getirmek istiyorum. Şu anda belki şöyle söylemek geçer içinizden; “Hayali küçümsemeyelim. İyi ama bu böyle diye yeni yetişen bir çocuğun da bilimden olmasını mı isteyelim?”

Belki de hakkınız var. İşin kolayca geçirilmeyecek bir yanı da bu. Elimizi attığımız her şeyde bir madde, maddeye de ancak bilim yoluyla hükmedilebilir. O hâlde hayalden çok gerçeğe, bilime değer vermeliyiz. Böyle düşünmek yersiz olmasa gerek. Ama konunun üzerine eğilerek biraz dikkat edecek olursak düşüncemize güvencimiz sarsılmayacak mı? Sözü dolaştırmadan daha açık söyleyelim. Müspet bilimin de çekirdeği hayal, bilim adamının da özü hayal adamıdır. Bilimin temel taşı sayılan öyle bilginler, filozoflar gösterilebilir ki bilim gücüne hayal gücünden geçerek varmışlardır. Mesela suya ait en önemli kanunlardan birini hamamda bulan bilgin bulacağı şeyi

bulmadan hamama girerken bir hayal adamı, bulduktan sonra da heyecanla çıplak hamamdan dışarı fırladığı zaman bir gerçek adamıydı. Bilinen hikâyedir: Bir başka Yunanlı bilgin de bir ziyafete çağırılmış, saatler geçip artık gelmeyeceğini düşünen ev sahipleri bir ara bahçeye çıktıklarında ünlü misafirlerini ahırda heyecan içinde düşünür bulmuşlar. Şunu sormak isterim: Zamanımızın geçer akçesi gerçeklerin bulucusu olan ama bir ziyafete gitmek üzere evden çıkarak davetli olduğu evin ahırına girerek orada düşünceye dalan o ünlü bilgin bir gerçek adamı mıydı? Yoksa bir hayal adamı mıydı?

Hayalle gerçek en çok yaratıcı insanlarda öyle sarmaş dolaş bir hâldedir ki hemen ayıramazsınız. Hayal çok kere gerçeğin desteğidir. Jules Verne'in romanlarını hatırlatalım. Çocuk edebiyatının sayılı örneklerinden olan o kitaplarda uçak, denizaltı gibi yüzyılımızın buluşları daha yokken, akla bile gelmezken, uçaklardan, denizaltılarından söz edilmişti.

Bir tabiat bilgini; ütopyaı, hayali küçümseyenin doğrudan doğruya bilimi, gerçeği küçümsediğini söyler. Sanat alanının da, bilim alanının da sayısız örnekleri bunun böyle olduğunu gösteriyor.

Sabahattin Kudret Aksal

PROBLEM VE BİR KARŞILAŞTIRMA

Fransız devriminde olmayabilirdi-nin yeri yoktur. Rousseau'nun, Montesquile'su binlerce yıllık fikri geçmişiyle bu, zorunlu bir oluştu. O başlangıç mutlaka o sonu doğuracaktı. Bunun için Fransız devrimi bir veya birkaç isme bağlanamaz.

Aynı şeyleri, aynı rahatlıkla Türk devrimi için de söyleyebilir miyiz? Gerçi Tanzimat'tan sonra bir kımıldanış, bir Batı'ya yöneliş çabası göze çarpıyor. Bu çabanın Türk düşünce hayatında önemli bir yeri vardır. Ama devrimlerimizi o başlangıcın zorunlu bir sonucu -başka türlü olması imkânsız bir sonucu- sayamayız.

Türk devriminde olmayabilirdi'nin yeri vardır. Hem de olabilirdi'den daha rahat bir yeri vardır. Bunun için Türk devrimi her şeyden önce bir Atatürk devrimidir.

Edebiyatımızı da aynı açıdan gözetleyebiliriz. Batıda her oluş daha önceki bir oluşa dayanır. Her oluş bazen uzanım ve gelişim, bazen karşıt şeklinde kendisinden sonraki bir oluşumun zorunlu sonucudur.

Batıda her yeni oluş bir doğuş, bir meydana geliş olduğu hâlde bizde yıkış şeklinde ortaya çıkmıştır.

Yeniler yıkmakla işe başladılar. Eski olan her şey, sırf eski olmasından ötürü, değeri tartışılmaksızın inkâr edildi. Bunda yerilecek bir taraf yoktur. Her devrim başlangıçta biraz aşırı, biraz gözü kara olmak zorundadır. Düşünülen kadarını elde edebilmek için çok daha fazlasını istemekten başka çıkar yol yoktur. Tanzimat'tan sonrakiler Batı'yı yüzlerce yıl geriden takip etmenin, doğrudan doğruya çağdaş batı sanat ve düşüncesini benimsemek cesaretini gösterememenin kurbanı oldular. Doğduğu yerden çoktan devrini tamamlamış, bir köşeye itilmişin kırıntısıyla elbette büyük ve köklü bir devrim yapılamazdı.

Yeniler, ilk günlerde o alışılmışı çileden çıkaran, çoğu zaman garip ve pervasız olmaktan ileri gidemeyen kargacık-burgacık şiirler yazdılar.

Aşırı dikkat çekmek, gözleri alışılmıştan başka yöne çekmek, alışılmıştan başka türlü de olabileceğini düşündürmek bakımından faydalı oldu. Yeniler, çoğu alışılmışın karşısındaki şaşkınlığından, hatta sırf alay etmek veya kötülük etmek için kendilerini takip eden bir okuyucu topluluğu buldular.

Elbette bu böylece sürüp gidemezdi. Kendini okutma gücünün çoğunu alışılmıştan başka türlüünü ortaya sürmekten, bunun verdiği bir şaşkınlıktan alan şiir uzun boylu yaşayamazdı. Şaşkınlık ne kadar kuvvetli olursa olsun ancak belli bir süre devam edebilirdi. Sonra da en önemlisi o şiirler, bu memleketin, bu memleketin insanının şiiri değildi. Gözü kara yıkıcılar çağdaş batı-

da bulabildiklerini, toplumumuzun özelliklerini, hesaba katmadan olduğu gibi aldıkları için ürünleri çeviri havası taşıyor, buram buram yabancı kokuyordu.

Sanatın vatani yoktur. Fakat sanatçının vatani vardır. Her gerçek sanatçının verdiği üründe, doğduğu ve yaşadığı evrenden bir şeyler bulunur. Sanatçının uluslar arası kişiliğini oluşturan da budur.

Yıkıcılar, bu memleketin çocuklarıydılar. İlk sarhoşluk kısa sürdü. Sanatçı, çevrenin etkisiyle öz benliğini arama yolunu girdi. Lüzumsuz aşırılıklardan arınılarak daha sağlam bir yol tutuldu. Şaşırtıcının yerini arayıcı aldı. Böylece de Batılı sanat ilkelerinin ışığı altında, kendi kişiliğine bağlı büyük Türk sanatçısını oluşturacak temeller kurulmuş oldu.

Yeni sanat ürünlerimizin bu karşılaştırmalı gözleme dayanan kısa açıklaması gösteriyor ki, 1939 hareketi, birkaç hevesli delikanlının, sadece ilgi çekmek, ün kazanmak için giriştikleri bir hareket olmaktan çok farklı bir anlam taşır. Çağdaş batı ayarında bir Türk sanatı kurabilmek için tek çıkar yol buydu. Gerekli şartlar da hazırdu. Meydan bomboştu ve el atılan her problem yepyeni idi.

Bu gün çok farklı bir durum karşısındayız. Günümüz sanatının eksiği, bazı problemlerin çözülmemiş olması değildir. Eksik olan olguları gözle görülür, elle tutulur hale sokacak, belirli ölçülerle açıklayacak sanat bilginlerinin, sanat felsefelerinin yetişmemiş veya az yetişmiş olmasıdır. Bu da bir şey değiştirmez. Ürünlere bağlı gerçek gözlemlerimizin önünde.

Bazı yeni problemlerle ortaya atılır gibi görünmek isteyenlerin bulunması da bir şeyi değiştirmez. Son yılların çeşitli çıkışları bir şey değiştirmemiş, açıklanmışı tekrarlamaktan yahut da sırf sanatçıyı ilgilendiren işlere karışmaktan öteye gidememiştir.

Kısacası, bugün herhangi bir çıkışın devrim gücü kazanabilmesi için henüz ne sosyal ne de estetik şartlar elverişlidir. Belirli bir zaman aralığında günümüz büyük Türk sanatçısını oluşturacak ana çizgileriyle memleketimizde

yerleşmiştir. Daha ötesi de sanatçının bileceği iştir. O, bu temeller üzerinde, güdücülere kulak asmadan kendi bildiğini yapacak, kendi borusunu öttürecek. İsterse sosyal işleri konu edinip bu yolda ürünler verecek, isterse atom bombasını, bikini mayosunu görmüş günümüz insanına okutabilecek gücü varsa cici bici aşk şiirleri yazacaktır. Ne yaparsa yapsın zorunlu olarak sosyal çevrenin etkisini duyacak, sosyal çevrenin problemleriyle ilgilenecek fakat her şeyden önce sanatını düşünecektir. Çünkü o kunduracı, fırıncı değil, toplum-bilimci, politikacı değil, sanatçıdır. Asıl işi de sanat yapmaktır.

Kemal Kandaş

BİZDE ELEŞTİRME ÜZERİNE BİRKAÇ SÖZ

Bu gün edebi faaliyetlerimizde en fazla eksikliğini duyduğumuz çalışma sahalardan bir tanesi muhakkak ki eleştirme olsa gerek. Bizde şimdiye kadar hakkıyla büyük ve ehemmiyetli diyebileceğimiz bir eleştirmecinin çıkmamış olduğu maalesef bir gerçektir ve bu gerçek bugün edebiyatla veya yakından ilgili herkes tarafından kabul edilmiş bulunuyor. Fakat asıl üzerinde durulması gereken mesele bu eksikliğin sebeplerini bulup çıkarmak ve daima üzerinde durmak suretiyledir ki bu mühim eksikliği gidermek yolunda ilk adımlarımızı atmaya hazırlanabiliriz.

Bana öyle geliyor ki bu yolda üzerinde düşünmemiz lazım gelen noktalardan bir tanesi sanat eserine verilmesi gereken ve bugün memleketimizde maalesef bir türlü verilmeyen ehemmiyettir. Şurası muhakkak ki Türkiye’de sanata karşı hâlâ topyekün bir alakasızlık mevcuttur. Bunun tezahürlerine devletin birçok icraatında veya icraattan kaçışında olduğu kadar halkın umumi tavrına da her türlü vesile ile şahit olmaktayız. Bundan başka bir de eleştirmeci sıfatıyla günlük edebi hayatımızda faaliyette bulunan kimselerin sanat eserlerine karşı takındıkları tavır var ki bu yazılmasındaki gaye bu tavrın esas mahiyetine işaret etmektedir.

Bugün eleştirme alanında şöyle garip bir manzara ile karşı karşıyayız: Bütün dergilerde her ay veya her on beş günde yer alan eleştirme yazılarının hemen yüzde sekseninin eleştirilen eserin lehinde olduğu görülüyor. Öyle ki yazılan günlük eleştirmelerden edinmek isteyen bir yabancı ortaya konan eserlerin hemen hep muvaffak ve değerli oldukları kanaatine varacak olursa şaşmamak gerekir. Diğer taraftan eleştirme ciddi ve hakiki bir tetkik, inceleme yazısı olmaktan çıkmış sadece kuru ve muhtevassız bir methiye hâlini almış bulunmaktadır.

Bu hâlin sebeplerinin tahlilini yapmaya kalkışacak olursak neticede yukarıda işaret ettiğim noktaya, yani sanat eserine bir sanat eseri olarak layıkıyla ehemmiyet verilmeyişine dayandığı ortaya çıkacaktır. Eleştirmeciğim diyen kimse karşısına çıkan her eseri beğenmesine imkân olmadığına göre durmadan beğendiği eserleri eleştiriyor. Çünkü şu veya bu şekilde zaten hoşla gitmeyen özsüz veya zayıf bulduğu bir eser üzerine düşünmek, onu beğenmesinin sebeplerini bulmak ve bulduklarını başkalarına anlaşılır bir tarzda izah edip göstermek, onun fikrince, zahmete değer bir faaliyet değildir. Hem beğenmediği bir eser üzerinde durmak o esere hiç yoktan adeta ehemmiyet vermemek demek olmayacak mıdır? Diğer taraftan bu sözde eleştirmecinin hoşlandığı bir eser hakkında söyledikleri de yukarıda da dediğim gibi alelade bir methiyeden ileri gidememektedir. Çünkü onu bu eser üzerinde durmaya bizde hâkim, amil, eserin hakiki ve kalıcı niteliklerini tahlil ve izah etmek, eser sahibinin diğer eserleriyle arasındaki münasebeti değerlendirmek kaygusu değil, çoğu zaman şahsi veya politik mülâhazalarla tarafını tuttuğu eser sahibini ve onun eserini lanse etme hevesidir. Orhan Veli-Melih Cevdet-Oktay Rifat üçünün eleştirmeleriyle, bugünkü sosyal realizm taraftarlarının eleştirme yazılarını buna tipik misaller olarak gösterebiliriz.

Bizde maalesef pek revaçta olan bu tarz belki şöyle formüle edilebilir:

“Bay X’in şiirlerini okudukça onlarda hayatın içinden, kendinden gelen bir şeyin varlığını seziyor insan. (İki mısra) diyen şair hayatın güzelliklerine ne

kadar içten bağlıdır. (Dört mısra) Okuyun siz de Bay X'in şiirleri. İçinize sindire sindire okuyun. Bay X'den daha da özlü, soluklu şiirler bekliyoruz.”

Bu arada şu nokta üzerinde de durmak faydalı olacaktır zannediyorum. Dikkat edilirse görülecektir ki bugün aleyhte eleştirmelerin büyük bir ekseriyeti edebiyatta sosyal realizm cereyanına mensup kimseler tarafından yapılmaktadır. Sosyal realistlerin ise bir sanat eserini her şeyden önce hangi bakımdan ele aldıkları ve kıymetlendirdikleri herkesçe malum bir şey. Bana öyle geliyor ki bu cereyanın eleştirme alanındaki bu tezahürünün sebeplerinden bir tanesi doğrudan doğruya sanat eserine karşı edebiyatımızda hâkim olan umumi tavidir. Sanat eserine her şeyden evvel bir sanat eseri olarak verilecek değer sosyal realizm gibi sanat dışı kıymet hükümlerinin eleştirmede bir miyar olarak ele alınmasının da önüne geçmeye yardım edecektir.

Tektaş Ağaoğlu

BİRBİRİNİ BEKLEYENLER

Sanatçı-eleştirmeci- -okuyucudan meydana gelen edebiyat bir sacayağı gibidir. Ayaklardan birinin aksaması ile denklem bozulur, sacayağı iş görmez duruma düşer.

Denklemlili, ahenkli bir edebiyat yalnız bu üçünün kendilerine düşen görevleri eyicene yapmaları ile değil, aynı zamanda, birinin görevini yapmaması durumunda ötekilerin onun işini üzerine almaları ile sağlanabilir. Bazı yazarların hem sanatçılık hem de eleştirmenlik yapmaları gerek sanatçı gerekse eleştirmecilerin okuyucular arasında mutlu azınlık dediğimiz kümeden çıkması, bu üçü arasındaki karşılıklı alışverişe bir misal olarak verilebilir. Sanatçı, eleştirmeci ve okuyucuya düşen görevler birbirine kökten benzemeseler de birbirini tamamlayacak niteliktedir. İşte bu özellik birinin görevini gerekirse diğerinin yapmasını kolaylaştırır. Kaldı ki bu üçünün arasında içli dışlı bir alışveriş olmazsa her biri kendine düşen görevi anlayamaz da denebilir.

Biz bu düşüncede olduğumuz için sanatçı ile eleştirmeciyi, birbirine yabancı sayan, onları su sızmaz bölmelere tıkayan bazı eleştirel akımlardan yana olamıyoruz. Bu akımlardan burada yalnız ikisi üzerinde durmak istiyoruz.

“Bizde eleştirmeci yok.” diyen bir takım sanatçılar var. A takımı edebiyat yazılarının birçoğunda ilk bakışta anlaşılan bir yalın-anlam, bir de arkada duran ve asıl anlatılmak istenen özün-anlam vardır. A takımındaki sanatçıların iddialarının özün-anlamı ise, “Bizim güzel yapıtlarımız var. Kimse farkında değil. “O hâlde eleştirmeci yok bizde”den ibaret. O hâlde onların asıl ispat etmek istedikleri şey kendi yapıtlarının varlığıdır, eleştirmecilerin yokluğu değil.

Sanatçının kendi yapıtına güvenmesi onun bir bakıma gücünü gösterir. Fakat yapıtının beğenilmesi ve tanıtılmasını yapmak üzere eleştirmecilerin çıkmalarını beklemesi, onun zayıflığını gösterir. Hele beklediği eleştirmeci görülmeyince biz de eleştirmeci yok diyecek. İyi veya kötü adları yerleşmiş eleştirmelerimize de ateş açmak bütün bütüne yanlış bir davranıştır. Çünkü bu, onların, asıl amaçlarına, kendi sanatçılarının tanıtılması ve beğendirilmesine, götürmeye en az uygun düşen bir davranıştır.

Kendi yapıtlarının özgünlük ve güzelliğini ispatlamak isteyen sanatçıların kestirme yoldan gitmeleri gerektir.

Kestirme yol, eleştirmecilerin yetersizlik ve yeteneksizliği karşısında, sanatçının kendisinin kendi sanatını savunmasını üzerine almasıdır. Bu, sanatçının kendisini kaldırıp değer bakımından bir yere oturması değil sadece sanatı açıklamasıdır. Yeni ve güçlü sanat birçok çağlarda sesini böyle duyurabilmiş, yolunu böyle açabilmiş değil midir?

Bizde bir sanatçının kendi yapıtları üzerinde yazı yazmasını uygun bulmayan hatta bunu garip karşılayan bazı eğilimler yanında çok şükür ki kendi sanatı savunanlara da rastlıyoruz. Örneğin O. Veli, S. Aldanır, N. Üstün, S. Altınel gibi şairler şiir anlayışlarını şiir kitaplarında belirtmişler. S. Bir-

sel *Şiirin İlkeleri* adı ile apayrı bir yapı vermiş, A.H. Çelebi ve Ö. Nutku gibi şairler de kendi şiirleri üzerinde bazı açıklamalarda bulunmuşlardır. A takımındaki sanatçıların da böyle davranmalarını özlüyoruz.

Bir de “Bizde sanatçı yok.” diyen yazarlarımız var. Bunlardan bir kısmı düne göre bugün bizde sanat olmadığını iddia edenler çağdaş sanatı benimsemeyenlerdir. Bir kısmı da sanatımızı batıya göre geri bulmaktadır. Biz bu kümelerde onları şimdilik bir yana bırakıp A takımına tam karşı duran, ona karşıt olarak; “Eleştirmeciden çok ne var? İşte bizler varız. Bekliyoruz. Bekliyoruz ki gerçek sanatçılar çıksın.” diyen B takımını ele alacağız.

B takımındaki yazarların belki hepsi de sanatçıdır. Yargıda bulunurken kendi yapıtlarını örnek tutarlarsa bunu tabii buluruz. Yalnız ister böyle yapsınlar, ister başka örnekler kullansınlar, şu kötüdür derken yargılarına esas olan ölçü ve görüşleri açıkça belirtmek zorundadırlar. Yoksa yaptıkları eleştirmeler izlenimci bir iç boşaltmadan yahut faydasız bir dedikodudan ileri geçemez.

1924’ten bu yana eleştirmecilik, sanatçılık ve denemecilikten sonra ayrı bir disiplin olarak düşünülmektedir. Eleştirmeci olmak için salt bazı yapıtlar üzerine konuşmak yetmiyor. Eleştirel konular üzerinde bilimsel yollarla incelemelerde bulunmak, sanatın gelişmesi ve yayılmasına yarayacak zeminin yaratılmasına çalışmak, eleştirmenin nazariyesi üzerinde çalışarak kendi eleştirel ölçü ve görüşlerini derli-toplu bir şekilde okuyuculara sunmak da gerekiyor.

Bu duruma göre A ve B takımlarındaki yazarlarımızın birbirlerini beklemelerine son vererek, eleştirme işini daha ciddi bir şekilde yapmak üzere elele vermelerini ve ahenkli bir eleştirme hayatının kurulmasına çalışmalarını beklemek yerinde olur sanırız.

Hüseyin Cöntürk

TİYATRO ÜZERİNE

Tiyatro dün olduğu kadar bugün de insanın alelade hayatına en çok renk, ışık, şiir katan sanattır.

Bir ressam eserlerini anlayışlı birkaç sanatsevere beğendirmekle yetinebilir. Bir resim galerisini ister bir kişi ister bin kişi gezsin, renkler, çizgiler yerli yerindedir. Ne çiçekler solar ne yapraklar dökülür. Bir müzisyen bir tek kişiyi sanatına bağladığı sırada hayatının en sevinçli dakikalarını yaşayabilir. Sinema yıldızının beyaz perdedeki gölgesi bomboş bir salonda bile istifini bozmaz. İster çekirdek yiyin ister yuha çekin yine bildiğini okur. Bütün bunların yanında salonun bomboş veya dopdolu oluşunun tiyatro oyuncusu üzerindeki etkisini düşünün.

Sokaktaki adam, tiyatroda sadece kullandığı araç insanın kendisi olan ve karşısına yaratılma hâlinde çıkan bir sanatın sihirli havasına kapılmakla kalmıyor, kendisi de yaratıcı çalışmada payına düşeni yapıyor. Bir oyunu ortaya çıkaran yalnız yazar, aktör, rejisör, dekoratör, terzi, makyajcı, elektrikçi, perdecisi, suflör, değildir. Bu oluşta seyircinin de önemli bir rolü vardır. Oyunun temposu bile seyircinin sayısına, anlayışına, dikkatine, ilgisine, tepkisine bağlıdır.

Salonu dolduran seyircilerin genç veya orta yaşlı olmaları bile oyunun temposunda şaşılacak değişiklikler yaratıyor. Karşılarında genç bir seyirci topluluğu bulan aktörler, aktrisler nedense oyunun neşeli taraflarında daha canlılık gösterme gereği duyuyorlar. Aynı piyesin kalabalık gecede başka, تنها gecede daha başka oynandığını çok görmüşümdür. Seyircinin çıt çıkarmadan oyunu takip etmesi, koltuk gıcırtilarının, öksürüklerinin oyun üzerindeki etkisi oldukça açıktı. Dilebiliriz ki seyirci oyunu dilediği yöne götürebilir.

Birçoklarına göre güzel sanatların hiç biri lüzumlu değildir. Hâlbuki güzel sanatların kaynaklarını araştırırsak hepsinin fayda esasına dayandığını görürüz. Mağara devrinde ‘Sanat sanat içindir.’ Kerameti henüz savunulma-

mıştı. Mağara sanatçısı tabiat kuvvetlerine boyun eğdirmek için çabalar. İlk şarkılar, heykeller, resimler kuraklıktan sonra yağmur yağdırmak, iyi bir ürün sağlamak içindi. İnsan yaşadığı dünyayı iyi tanıdıkça sanat sihir olmaktan çıktı. Fakat insanlar iyiye, güzele yönelmekten vazgeçmediler.

Sanatçı artık yıldırıma, kuraklığa karşı savaşıyor. Zalimliğe, tembelliğe, bencilliğe, haksızlığa karşı bir çare bulacağına inanıyor. Sanat her zaman öğreticidir.

Güzel sanatların birçok kolunu bir araya toplayan her bakımdan eğitici ve öğretici olan tiyatroyu gün geçirmeden kurmak, yaymak ve yaşatmak gerekir.

Sevgi Batur

NON FİGÜRATİF VE SANATÇIDA ŞAHSİYET

İkinci dünya harbinden sonra çıkan ve bugün bir nevi teorisizlik teorisi kurmuş olmak gibi bir tenakuz içinde bocalayıp yolunu bulmaya çalışan non-figüratif dediğimiz resim anlayışına kadar bir sanatçıyı değerlendiren en mühim şey şahsiyet sahibi olmak idi. Non-figüratif anlayış pek o kadar uzun olmamakla beraber yine de hayli çetin bir mücadele safhası geçirmiştir. Artık yeni sanat cereyanı değil yeni yeni ve birbiriyle münasebeti olmayan şekil araştırmacıları karşısındayız.

Sanat bu duruma neden girdi? Bunu araştırabilmek için biraz daha gerilere gitmek ve sebeplerini daha derinlerde aramak lazım.

Dünya sanatı 19. yy'da başlayıp hâlâ devam eden bir hercümerç içinde bocalamaktadır. Evvela hiçbir müşterek tarafı olmayan hatta birbirine zıt tesirlere sahip ekoller ortalığı kaplıyor fakat daha sonraları bu da kâfi değilmiş gibi 'Her sanatçı sadece kendisi olması gerektir.' Sloganıyla bugünkü ferdiyetçi tutum meydana geliyor. İlk adımını empresyonizmle atan, sürrealizm,

fütürizm, kübizm gibi isimler alan ve son sesini de non-figüratif ile duyuran bu ekollerin topuna birden modern sanat adını veriyoruz. Modern sanat hareketi başlangıçta maziye inkâr yoluna sapmadı aksine empresyonizm satıhçılığı ‘Cezanne’ hacım meselesini ve diğer hareketler de bunun gibi gelenekçi bir sanatın birer cüzünü araştırma safhası ile ortaya çıktılar.

Bugünkü duruma gelen modern sanat ise artık aynı ekole bağlı sanatçıların eserlerindeki farkı, şahsiyet belirışinde değil kendinden evvel veya zamanında mevcut olmayan ‘forme’ endişesinin orijinalliğinde arıyor. Yani artık ne sanatın toplumla ne de sanatçının aralarındaki bütün teknik ve teorik aykırılıklara rağmen değişmez kanunlar ile birbirlerine bağlı ekollerden müteşekkil gelenek sanatı ile ilgisi kalmamıştır.

Şimdi ‘Ne yaparsan yap fakat yaptığın yalnız kendin olsun.’ deniliyor.

Bazen bu anlayışın hoş neticelerine rast ediyoruz.

Artık ne ilk insan cemiyetleri ile başlayıp yıllarca devam eden bir şekil mükemmelliği içinde vuzuhu esas tutmuş sosyal sanattan ne de böyle zorlu bir işi başarabilecek sanatkârdan bahsolunamaz. Çünkü bu sanatkâr evvelkilerden aldığı bilgiye kendi şahsiyet damgasını vurabilirdi. Eski ile bütün bağları kopmuş olan non-figüratifçi ise kendinden evvelkiye malik olmadığı gibi orijinalliği gaye sanan bir yoldadır ve şahsiyeti umursamaz. Zaman zaman şahsiyet olduğunu ve klasik esasların dışına çıkmadığını iddia eden non-figüratifçilere de rastlıyorsak bunları ya sahici addetmemek yahut da sözlerini sadece sözden ibaret telakki etmek gerekir.

Non-figüratifin eski anlayışla olan ayrılığını ve bir bakıma da ne olmadığını belirtmeye çalıştık. Non-figüratifin ne olduğu ise bir başka konudur.

Haşmet Akal

HANGİ SANATA DOĞRU?

Son yıllar içinde sanat dünyamızda yeni bir cereyan baş gösterdi; yurdun sesini, çeşnisini, renk ve şekillerini bulmak. Hikâye ve şiirde atılan adımlar yanında resimde de aramalar, denemler yapıldı ve git gide billurlaşan anlayışlar dikkat çeken eserler vermeye başladılar.

Yerli sanata doğru gidiyoruz, Avrupa prestijini kaybetmiş, Batı ekolleri bizde çiraksız kalmaya başlamıştır. Doğu'nun dekoratif şekillerinden ilham alan modern ustaların sesi bir dereceye kadar dinleniyorsa da klasik çağların sanatına aldırış eden kalmadı gibi. Baltacıoğlu'nun yıllar evvelki 'Türk'e doğru' işareti, bugün, sanatkârlar arasında parola oldu.

Klasik gelenekten mahrum Türk ressamı süs geleneklerine yahut minyatüre, yazıya, tezhibe, halk sanatlarına sarılmaktadır. Sanatta hiçbir şekil tamamıyla icat edilmediğine her yeni bir takım eklemeler ve kesintilerle eskinin devamı olduğuna göre, modern ressamımızın bu sarılma jesti pek normal görünüyor. Bu jest yeni formlar araştırmasında mukadderdi, olacaktı. Yenileşme hareketi yalnızca plastik klavye içinde kalmamakta konuya, muhtevaya da uzanmakta, yüzde yüz yerleşmektedir. Türk şehri, kasabası, köyü, insanı revaçta natürmort, çıplak, hüviyetsiz manzara, milliyeti belirsiz portre ıskartadadır.

Süsleme sanatlarının halı, kilim, yazma kolları, halk sanatlarının Eyüp oyuncağı, boyacı kutuları, taş basması resimler gibi bugüne kadar pek küçümsenen şekilleri bile ressamı ilgilendirmekte ona yeni arama ve deneme yolları göstermektedir.

Bir bakımdan diyecek doğrusu. 19. yy'ın Şeker Ahmet Paşa realizmin-den 20. yy'ın İbrahim Çallı empresyonizmine, 1933'ün D grubu modernizmine kadar Batı'nın kuyruğunu bırakmamış Türk resmi, şimdi biraz da kendini arayıp bulmak zorundadır. Bünyesinde duyduğu bu organik ihtiyaç, onu eski tanrılarını yakarak kendi sermayesini yoklamaya, daha dün sönmüş, tarihe karışmış sanılan şekillere yeniden can vermek gayretine sevk etti.

Bunun için tutulacak tek yol bugün üstüne basılan yoldur; eski repertuarı tazelemek, en olgun biçimlerine kavuşmuş bir geleneği, yeni kalıplara dökmek gayreti.

Yolun henüz başlangıcında olduğumuzdan daha uzun yıllar bocalamak, yanlış estetikler kurmak, neticesiz aramalar yapmak mukadderdir. Türk sanatını bulma eşiğinde, fikirler ve teknikler daha billurlaşmadan ekol yapacak olgunlukta eserlere ulaşmamız imkânsız görünüyor. Bütün gayretlerine rağmen Meksikalıların, İtalyanların hatta İngilizlerin henüz tamamıyla halledemedikleri bir yerli sanat problemi üç beş yıl içinde bizim çözövermemiz mucize olur.

Mucize hazırlanadursun, modern Türk ressamını alkışlamak, desteklemek ödevindeyiz. Sanatımızı bir Avrupa sömürgesi, bir 'Ekol de Paris' yapmağı olmaktan kurtaracak olan bu kaygılar, eserlerde ne kadar yanılrsa ne kadar yaşa bassa, ne kadar bocalasa sevaptır.

Bu çetin savaşın en can alacak noktası, bizce, savunacağı estetikdir. Tamamiyle süsleyici karakterde yalnız, gözün ve gönlün zevkini okşayan bir resim sanatı, ne kadar has ve hâlis de olsa, ihtiyaçlarımıza cevap veremez. Kilimlerin, nakışların, basma ve yazmaların devamı dekoratif yapıda bir modern Türk resmi aramak kolay ve sadece hoş giden yolu seçmektir.

Birkaç bayat kelime kullanmaktan daha korkmadan diyelim ki süsleme resim 'grafik', bizim aradığımız ise 'plastik'tir. Grafik süslemede insan bir motiften ibaret, plastik eserde ise ağırlığı, beşeriliği ile yaşayan bir kıymettir.

Şu halde mesele grafik görüşle plastik anlayışı barıştırmaktır.

Her iki estetiğin bir sentezini kurmak, bizim geleneklere dönerken Batı dünyasının sanat görüşünü de göz önünde tutmak gerekecektir. Ve asıl güç nokta budur. Kopya etmek, nakletmek, adaptasyonlara başvurmak yerine birbirine gerçekten zıt iki dünyanın sentezini kurmak şart olacaktır.

Bu işi başaracak daha meydanda görünmüyor.

Nurullah Berk

SANAT VE POLİTİKA

Batı dünyası, XVI. yüzyıldan bu yana sanatın muhtelif sahalarında birçok büyük sanat adamları yetiştirdi. O zamanlar, bu sanat adamlarının yetiştirmelerine zemin ve zaman da müsaitti. Batı'da az çok bir istikrar ve sanatı hi-maye eden aristokrat muhitler vardı.

Fakat asrımız huzursuzdur; kararsızlıklar içinde çırpınıp durmaktadır. Bugünkü cemiyetin temelinden çatısına kadar bütün binasında yıkıcı yarıklar açılmıştır.

Sınıf kavgaları, siyasi çatışmalar, ekonomik buhranlar, dışarıdan gelecek istila ve harp korkuları milletlerin huzur ve sükûnunu bozmuştur. Böyle bir devirde, sosyal, ekonomik ve siyasal münasebetlerde görülen çalkalanış hareketleri içinde yetişen insanlar da hayat sahası içinde yetişen insanlar da sanat sahasında değil, daha ziyade politika sahasında kendisini göstermektedir.

Sovyet Rusya'da bir Tolstoy ve Dostoyevski yerine bir Lenin, bir Stalin yetişti; Almanya'da Goethe yerine Hitler, İtalya'da Dante yerine Mussolini yetişti. Bugün büyük çapta bir sanat adamı yetişmiyor; onları yerini politikacılar aldı. Sanat, günlük politika davalarının hizmetine girdi. Sanat adamı bulunduğu siyasi zümrenin tercümanı oldu ve sanat, bir kavga bayrağı gibi siyasilerin elinde kavgayı kızıştırmak için kullanıldı. Politika, sanatı arka plana attı; politikacı, sanat adamının ön safına geçti.

Beklenen sanat adamları, önümüze yeni dünyaların yeni ufuklarını açacak ve bu yeni âlemde bu politikanın sıkıcı endişesi yerine, ruhlara enginlik veren bir dünyanın tazeliği geçecektir.

Füruzan Hüsrev Tökin

SANAT KONUŞMALARININ ÖNEMİ

Fransız olacak sanıyorum, Batı yazarlarından biri, 'Anlamak alışmaktır.' demiş. Uzun zaman ben de bağlanıp kaldım bu söze. Şimdi bu inancım-dan sıyrıldığımı da söyleyecek değilim. Alışkanlığın bizi sevmeye, anlamaya götürdüğü doğrudur. Ama yeter değil. Anlamak kavramı üzerinde iyice düşünmek gerektiğini sanıyorum.

Ben resim sanatından anlamazdım. Sergileri kaçırmadım. Bana karışık, düzensiz, saçma gibi gözüken biçimler, boyalar önünde böyle resim olmaz. Diye kesip atmadım. Alışmaya çalıştım. Faydasını görmedim diyemem. Bir seyircinin bakıp da güldüğü bir resim karşısında ne güzel dediğim oluyor. Ama ressamına sorarsanız, 'Bu, diyor, basit bir kahverengi-beyaz karışığı, benim asıl büyük eserim şudur.' Şaşırtıveriyorum.

Salt alışkanlık insanı yanılsa sürüklüyor. Örneğin resmi yalnız gözlerinizle seyretmeye çalışıyorsunuz. Akşamüzeri güneşin batışını seyrederek gibi. Baktığınız şey düşüncenize işleyecek bir yol bulamıyor. Hoşlanıyorsunuz sadece. Bence anlamak bu değil. Bir sanatın özellikleri bilinmeden anlaşılacağını sanmıyorum.

İşin burasında sanat üzerine yapılan konuşmaların önemi ortaya çıkar.

Şiirimizi alalım. Şiire pek mi alıştık sanki? Gerçi şiir diye bir şey biliniyordu. Ama neydi çoğunluğun bildiği o şiir? Tanzimat'tan bu yana yayılmış yavan, kuru, yalan dolu manzumeler yığını... İşin tuhafı bu bayağı şiir, bir geleneğe dayanıyordu. İşte alışılan şiir de buydu.

Yeni şiiri görünce herkes; 'A... işte buydu bizim beklediğimiz şiir.' mi dedi? Yoo yeni şiir, gerçek şiir kolayca benimsenmedi. Yıllarca alay ettiler onunla. Şimdi bile bütünüyle kavrayamayanlar eksik değil. Ne var ki şairlerimiz durmadılar. Hem şiir yazdılar, hem şiir üzerine konuştular. İş alaya almadılar. Fayda umdular uzun uzun konuşmaktan.

Bazılarına göre bir sanat eseri hoşunuza gidiyorsa ‘Beğendim.’ diyebilirsiniz. Başka bir şey söylemeye mecbur değilsiniz. ‘Nesini beğendiniz?’ diyecek olurlarsa acıyarak bakacaksınız yüzlerine. Daha öğrenmediniz mi, sanat açılanamaz. Hani şu eskiden olduğu gibi ‘Renkli bir tasvir içinde zengin hayallerin uçtuğu, ulvî hislerin ebediyete doğru uzandığı bu şiir...’ çeşidinden.

Bir sanat eserinin güzelliklerini sezdirmenin bu denli gülünç olduğu doğru mudur? Ben sanmıyorum. Bu, sanat eserini açıklamak değildir. Sanat eserini açıklamadan, çözümlemeden konuşmak neden mümkün olmasın? Konuşulabilir bence. Olmadık şeylerden de söz açılabilir. Böyle uzun uzun konuşmak bir aydınlık getirebilir düşüncemize. Nitekim şiir üzerindeki konuşmaların faydası olmuştur.

Resim sanatı üzerindeki anlayışsızlığımıza biraz da bu yönden bakmalıyız. Resme karşı bir yakınlığımız, alışkanlığımız yok deyip geçmemeli bana kalırsa. Ressamlarımız pek konuşmuyorlar. ‘Bu resmi biz yaparız, gene biz anlarız.’ der gibi bir tavırları vardır onların.

Efendim, sanatçı eserini ortaya koyar, resimse seyrederez, şiirse okuruz, müzikse dinleriz, üst tarafı fasa fisodur.’ diyenler var. Ben sanatın anlaşılmasında, benimsenmesinde sanat anlatıcılarının da payı olduğunu sanıyorum.

Hâlit Eskişar

ELEŞTİRMEDE ÖLÇÜ

Yaptığımız eleştirmeden eyi sonuç almak istiyorsak neyi eyi, neyi kötü bulduğumuzu düşünmekten, yani ölçülerimizi ortaya koymaktan işe başlamalıyız.

Kurduğumuz ölçüler okuyucu sisteminin başkaca sistemler yanında başarılı sayılmasını istiyorsak okuyucuyu kandırmak üzere sistemimizin gerekçelerini açıklamalı, onun makbul temellere dayandığını gösterebilmeliyiz.

Eleştirel yazınımız büyük bir gelişmenin arifesinde görünüyor. Eleştirel yazılar yazan gençlerin sayısı gün geçtikçe artıyor. Şimdiki gençlerin çalışmaları belki biraz dağınık. Ama giderek toparlanacaklarından, eyi sonuçlar alacaklarından umutluyuz. Şundan ki çoğu kendi ölçüler sistemini kurmakta hatırı sayılır çabada bulunuyor. Bu, onların doğru yolda bulunduklarını gösteriyor. Çalışırlarsa, dil öğrenirlerse, bir kuşak sonra bizde de bir modern eleştirme göreneğinin kurulduğunu edebiyatımız görebilecektir. Daha önce doyurucu sonuçlar alınmasını beklemek biraz hayal olur gibi geliyor bize. Çünkü hatırlayalım ki genç eleştirmenler genç şairlerden daha handikaplı durumdadırlar. Genç şairler Oran Veli ve arkadaşlarından bir yeni şiir göreneği devralmışlar, çalışmalarına oradan çıkış yapabilmektedirler. Fakat eleştirmenlerimiz dünden kendilerine yarayacak bir dayanak, usul ve görenek mirasına pek konamamışlardır. Her şeyi kendileri kurmak, bulmak zorundadırlar. Yeni bugünkü eleştirmenler yarınki modern eleştirmemizin öncüleri rolündedir. Dün O. Veli ve arkadaşlarının şiirde öncü oluşları gibi. Bu açıdan ele alınırsa bugün çıkan eleştirel yazılar bütününün yarınki modern eleştirmeye temellik edeceğine, hiç değilse yarınki eleştirmenlerin kendi temellerini atarken bugünkü yazıların onlara kaynaklık edeceğine hükmedilebilir.

Elimizde F. Naci'nin *İnsan Tükenmezi* var: işte yarınki eleştirmeye kaynaklık edecek bir yapıt. Başlıca eleştirmenlerin de yazılarını toplayarak, toparlıyarak böyle derli toplu bir halde yayınlanmalarını ne kadar istesek yeridir.

F. Naci'nin en güçlü yanı, bizde, ölçülerini tanıtmaya çalışması ve bunların birbirini tutar, birbirini bütünler bir düzgu içinde sunmasıdır.

F. Naci'nin başlıca ölçüleri şöyle özetlenebilir: Yazar nesnel, bilimsel, toplumsal gerçekleri yazmalı. Yazarın dünya görüşü olmalı ve bu dünya gö-

rüşü nesnel, tarihsel gerçeklere uymalı, yazar tarihen doğru olan özleri yazmalı. Yazarın dünya görüşü ile yazdıkları birbirini tutmalı. Yazar gerçekleri yaşamadan yazmamalı. Toplumcu olmalı, eğitici olmalı, halkın içinde bulunduğu şartların bilincini ondan yaratabilmeli, halkın içinde sıkıntıların, karşılaştığı meselelerin çözüm yolunu ona göstermeli, ona aydınlık mutlu geleceğin kaçınılmaz olduğu duygusunu aşılmalı.

F. Naci toplumculuktan, toplumcu gerçekçilikten, bilimsel ve nesnel gerçeklerden neleri amaçladığını eyice anlatmıyorsa da bu ölçüler, bütünü ile ele alındığında, başarılı bir sistem kuruyor sayılabilir.

Görülüyor ki bu sistem yalnız öze aittir. Biçime, edebiyat yapıtının sanat niteliklerine ait değer ölçülerinden ne yazık ki pek söz açılmamıştır. F. Naci, güzel bir eleştirel ahlak görgüsü ile bu yöndeki eksikliğini itiraf da etmiyor değil. Ama biz bu itirafı onun gelecekte bu eksikliğini tamamlayacağı, edebiyatta biçim üzerinde, edebiyat tekniği üzerinde duracağı anlamına alamıyoruz. Çünkü biz, onun öz diye tanımladığı ve yapılarda aradığı şeyde biraz değişiklik yapmazsa, edebiyat tekniği ustalığından ne anladığını anlatmak fırsatını, daha doğrusu imkânını bulabileceğine pek ihtimal veremiyoruz. Nitekim F. Naci'ye az çok benzeyen U. Cinclair ve J. C. Underwood gibi bazı toplumcu (sosyalist) yazarlar da, onun gibi, özün ancak edebiyat tekniğine gösterilecek bir ustalıkla deyimlenmesi sayesinde büyük yapıtlar verilebileceğini söylemişlerse de bu teknik ustalığın ne olduğunu bir türlü açıklamamışlardır, açıklayamamışlardır. Bunun sebebini toplumcu eleştirmenin henüz yeter kadar gelişmemiş olmasında bulmaktansa, esasa ait bir aykırılıkta aramak daha doğru olur sanırız. Bu da bizi F. Naci'nin ölçüler sisteminin makbul olup olmadığı konusuna götürür.

Kendi sistemini niçin tercih ettiğini, başka sistemlere göre üstünlüklerinin neler olduğunu F. Naci pek belirtmiyor. Sadece –gerçekten korkan bireycileri- kendisine zıt kümede göstermekle yetiniyor ve onları yeriyor. Kendisi gibi toplumcularla bu korkak bireyciler arasında yer alması muhtemel başkaca görüş sistemleri yanında kendi sisteminin durumunun ne olduğu hakkında

okuyucuya bilgi vermiyor. Okuyucunun bir görüşü makbul sayabilmesi için o şeyin gerçekten makbul olduğunu kendisine gösterilmesi gerekmez mi? F. Naci böyle bir kıyaslamaya gidemiyorsa bunun da sebebini esasa, öze ait bir aykırılıkta aramak doğru olur sanırız: Dikkat edilirse ya da dikkat edilmeden de görülür ki F. Naci'nin ölçüler sistemi bir edebiyat eleştirmesi ölçüler sistemi olmaktan çok, dünden bugüne varan edebiyat eğrisini ilgilendirmekten çok, bir toplum bilimsel öğreti sistemine yakın düşmektedir. Böyle bir sistemin kıyaslanması yine toplumbilim dalındaki bir sistemle yapılabilir. Fakat yalnız bir tek gerçeğin bulunduğu inandığından olacak F. Naci bir kıyaslamayı bile gerekli bulmuyor.

Yapıtların şu veya bu toplumsal öğretiye uyacak şekilde yazılmasını şart koşan bir eleştirmen edebiyat eleştirmenliği yapmaktan çok bir toplum eleştirmenliği yapıyor demektir. Böyle bir eleştirmen ne öze ait ölçülerinin en iyi ölçüler olduğunu savunabilecek ne de bu öze en uygun düşen edebiyat tekniğinin açıklanmasını yapabilecek durumda olmasa gerektir.

Burada biraz biçim üzerinde, form üzerinde derinleşmeye çalışalım. Edebiyatta form, organik bir unsurdur, öze beraber gelişir, şekil bulur. Bu gelişmedeki başlıca özellik onun edebiyat mantığına (bilimsel mantığa değil) uygun oluşudur.

Edebiyatı bilimlerden ayıran ana özellik edebiyatta özün idea ve imagelardan kurulmasına karşılık, bilimlerde sadece doğrulardan, öğretilerden, ideolojilerden (bilimsel gerçeklerden) seçilmiş olmasıdır. Bilimlerde, edebiyatta anladığımız anlamda form diye bir şey düşünülmez. Çünkü söylecek şey bellidir, seçilmiştir, verilmiştir. Yazıda aranan şey çokluk yalnız anlaşılabilirlik ve kısalıktır. Okuyucunun seviyesine göre bilim yazarı yazış şeklini, cümle yapısını, deyiş özelliklerinden başka bir şey değildir. Edebiyatta da yapının üslubu (dış-form) özü bozmadan değiştirilebilir. Fakat formu (iç-form) değiştirilemez, değiştirilirse öz de değişmiş olur. İşte F. Naci'nin edebiyat yapısını bir çeşit toplumbilimsel (bilimsel) yapıt uyuğuna geçirmesi formu ortadan kaldırması sonucuna getiriyor. Böyle bir durumda öz bir toplumsal öğre-

tiyle ideolojiye, form da üsluba müncer olmuş oluyor. Öyle olunca da edebiyat tekniği ustalığının nasıl olması gerektiğinin anlatılması üslup özelliklerinin açıklanması seviyesine düşürülmüş oluyor. Bu yol bir açıklamanın yapılmasına ise hiç de ihtiyaç yoktur. Bilim yapıtlarında üslubun nasıl olması gerektiği öteden beri bilinen bir şeydir.

Son olarak F. Naci'nin eleştirel tutumunun başka eleştirel tutumlar yanındaki durumunu, değerini anlamak üzere ona tam ters düşen tutumu hatırlamak faydalı olabilir: Ataç'ın tutumu: Ataç'ın görüşleri edebiyattan çıkmadır, edebiyat eğrisi üzerindedir, ona aykırı değildir, fakat bu görüşler belirli bir ölçüler sistemine bağlanmamıştır.

Biz o kanıdayız ki yarınki modern Türk eleştirmeciliğini kuracaklar daha çok bu iki zıt tutumdaki eleştirmenlerin iyi yanlarını bir araya getirmeyi başaracaklar arasından çıkacaktır: Edebiyat eğrisi üzerinde kalan ve belirli ölçüleri olan eleştirmenler.

Hüseyin Cöntürk

BİR MİLYON OKURU OLMAK

Eckermannla konuşmalarından birinde Goethe der ki; "Hiç değilse bir milyon okur bulacağına güveni olmayan bir yazar kalemi eline almamalıdır." Kişiyi düşündüren bir söz. Bir milyon okur bulmak bugün en yüksek tirajlı gazetelerimiz için bile erişilmez bir hayal. Bir şairin, bir yazarın, değil milyon, elli bin, yirmi bin, hiç değilse sağlam on bin okur bulabilmesi mucizeye yaklaşır bir başarıdır. Batı ülkelerinde "Best Seller" dedikleri piyasa romanlarının satışı milyonlara varıyor. Orada da iyi yazarların eserleri bu sayının gene de çok aşağısında kalıyor. Ama dünyanın aydın okurları tarafından tutunan, sevilen bir Montherland, bir Faulkner, bir Moravia, bir Huxley'in, Goethe'nin okur sayısını buldukları da bir gerçektir. Kaliteli yazarlar dünya ölçüsünde yaydıkları eserleri belki milyonluk kütlelere okutturabiliyorlar. Gene de bir "Amber" bir

“Rüzgâr Gibi Geçti” romanlarını okuyanların sayısı yanında, azınlık tarafından tutulan az satışlı yazarlar olmaktan kurtulamıyorlar.

Bizdeki durum ise gözler önünde. En beğenilen piyasa romanları bile yüz bin, elli bin satamıyor. Üç- dört basımı yapılan kitapların toplamı yirmi beş bini ancak bulur. Hele büyük okur kütlesince aranan, bayağılıklara düşmeyen, romanların, hikâye ve şiir kitaplarının baskı sayısı beş bini aşmaz, bir Sait Faik’in kitaplarını okuyanların toplamı bile sağlığında iki, üç bini geçmemişti. Ölümünden sonra okurları olsun olsun iki, üç misli artsın!

Onun için Goethe’nin sözü bizi aldatmamalı. Çok okur bulmak yoluna sapmamalıyız. Kolaydır bu yol. Alışılan, tutulan zevkte, anlayışta romanlar, hikâyeler yazmakla belki Refik Hâlid’in bir az daha aşağı inmekle Kerime Nâdir’in okurlarının bir kısmını kazanmak mümkün. Ama gerçek ve kalıcı sanat yapıtları kurmak isteyenler, hele okuyazarının sayısı o kadar düşük, aydınının sanat zevki o kadar basit olan bizim ülkemizde, kolay, çekici usullerle okur avlamaya kalkışmamalıdır. Goethe ‘bir milyon okur’ derken ne demek istemiştir? Bence, yalnız yaşadığımız zaman içinde değil, gelecekte saklı bulunan bir ‘milyonluk okur’dan bahsediyor. Bu her yaratıcının, eserini gerçek anlamıyla, özüyle anlayıp benimseyecek hayali bir topluluktur. Gerçek sanatçı çevresindeki, yaşayan ‘milyonlar’ı değil, kendi kafasındaki bu ‘milyonluk okur’u düşünerek eserini yazmalıdır. Yarattığı, kurduğu, yücelttiği, geleceğe bıraktığına güvendiği bu yapıtın, hayalindeki ‘milyonluk okur’u yavaş yavaş bulacağına, elde edeceğine, hatta eseriyle bu henüz var olmayan, ama günün birinde ortaya çıkacak okur kalabalığını şekillendireceğini, yoktan var edeceğine inanmalıdır. Örneği Goethe işte. Stendhal işte. Gelecek çağların ‘milyonluk okurları’nı elde etmek, yaşanan çağın zevkini, anlayışını aşmakla, okurlarını da beraberinde yüceltmekle olur.

Oktay Akbal

YAKUP KADRİ KARAOSMANOĞLU

Yakup Kadri'nin özelliklerinden söz açan her yazıyı okurken veya konuşmaları dinlerken önce *Nur Baba'yı* sonra *Yabanla Kiralık Konak'ı* hatırlarım. Üç roman. Bilmem bu yazarın diğer eserleri niçin bu eserlerden sonra hatırıma gelir? Bu içten gelen sorunun cevabını bulsam da köklü bir cevap değil. İnsanı doyurmayan bazı sözler...

Nur Baba'yı çok sevmiştim. Bu sevgim hâlâ devam ediyor. *Yaban'ı* bir köy romanı olduğu için değil, köyün içinden gelen, bizim köylerimizin öz seslerine kulak verdiği için sevmiştim. *Kiralık Konak'ta* Türk toplum hayatının birbirinden tam ve kesin sınırlarla ayrılan tipleri var. Bu insanlar roman içinden atlayıp, toplum içine karışıp aramızda dolaşıyorlardı. Ahmet Celal ya da *Nur Baba* bizim toplumumuzun insanları değil miydi? Evet, onlar da birer tip. Onlar da bu toprakta yetişti ve yaşadılar. Hayatlarına yön veren düşünceleri bu topraklar üzerinde yoğurdular; düşüncelerini bu yerlerde uyguladılar. Ahmet Celâl kolunu savaşta kaybetmiş subaylardan biridir. *Nur Baba* da dedelerden biri. Ama bunların özelliklerinin sınırı kendilerini öteki insanlardan ayırıyor. Her insan öyle değil mi? Hepimiz et ve kemik yapısı bakımından birleşiyoruz ama iç dünyalarımız bambaşka. Hem ne başkalık. İşte *Kiralık Konak*. Bu yapı, yapılar içinde özel bir yapıdır. İçindekiler bir ailedir. Ailenin kişileri ayrı ayrı dünyalar sanki. Yolları ayrı, dilleri ayrı, gönülleri ayrı. Bu konak bir devrin eseri. Öylece o devrin özellikleriyle kalmıştır. Konakla Naim Efendi'nin zaman bakımından birbirine benzerlikleri vardır. Ama Naim Efendi'yi konağı tanır gibi tanırız. Konak, yabancımız değildir. Naim Efendi de. Hele damadı Servet Bey. Bu kişi her gün aramızda. Sesini duyarız. Seniha ile Cemil de çok yakın tanıdıklarımız. Hepsi de bizim toplumumuzun üyesi. Canlı üyeler.

Ya olaylar... Bu üç romanın olaylarında da yabancılaşma yok. Köylerimizin yaban dediği subayın yabancılaşmada sadece bir kelime oyunu var. Bu söz oyununun arkasında da bir köylü anlayışının çelimsiz bir gölgesi. Ondan sonrası hep biz. O köy... Köyün o meseleleri. Köyün o gerçek hayatı... Hepsi bu toprağın içinde yeşeren bu toprağın özellikleriyle yoğrulan meseleler... *Nur*

Baba, toplum hayatımızın başka bir köşesi. Onda beş yüz yıllık din olayları gizli. Çeşitli mezheplerin Anadolumuzda kök salması ve bu kök salışın doğurduğu hayat. *Nur Baba* canlıdır, yaşamıştır, gerçektir. *Nur Baba* Türk toplumunun içini meydana getiren bin bir olaydan biri.

Türk yazarlarının her bakımdan özelliklerini incelerken kişiliklerini meydana vuracak olan üslup bölümü unutulmamalıdır. Hele yazar bugünkü Türkçe ile yazıyorsa...

Yakup Kadri'nin üslubunu düşünürken Hâlit Ziya Uşaklıgil, Ahmet Haşim, Ömer Seyfettin, Abdülhâk Şinasi Hisar, Refik Hâlit Karay, Peyami Safa, Ahmet Hamdi Tanpınar, Selahattin Batu, Nurullah Ataç'ı hatırlıyorum. Onların cümle yapılarını. Ne diyeceğini önceden bilen bir cümlenin oturaklı rahatlığında pır pır yanan anlam ve kararlı ağırlık veya hafiflik insanı ne kadar güzel doyuruyor. Cümlelerin yapı, yüklem, anlam bakımından çeşitleri ne olursa olsun insan anlamın kararına bakıyor, bakıyor da bir dil zevkini çabucak yakalayabiliyor.

Yakup Kadri yukarıda adını sıraladığımız yazarlar arasında bu bakımdan özel bir yer alır. Kendine göre bir deyişi var. Cümlelerinde sık sık tekrarlanan Fransızca kelimeler daha önceki yazılarında bulunan Osmanlıca kelimeler. Şimdi bugünkü Türkçe ile yazıyor.

Üslubu meydana getiren sadece kelime ve cümle iskeleti değildir. Cümleler ne yapıda olursa olsun sadece anlama bağlıdır. Düşüncemiz kelimelerin içinden geçer, kelimeler düşüncenin içinden geçer. Yakup Kadri'de nesirler din duygusu altında bunalmış bir kalbin açık ve kayıtsız bir havaya çıkınca sevinç çığlıklarının yazıya alınmış şekilleri gibidir. Öyle bir çığlık ki içinde özlemle karışık bir geri çekilme vardır. Hem durayım der hem atlayayım. Hayatın içindeki durumla tasarlanan durum arasında bir bocalama. Bu ruh durumunu anlatan cümlelerin sesinde bir hoş açıklık vardır. Gönülle cenkleşme, ötelerin çağrısına karşılık. Hepsinde de aynı cümle yapılarının yarattığı anlam. Bu değiş romanlarında değişir. Romanlarında anlatış hoş bir

akıntı kazanır. Gözlemden, bilgiden gelen anlam tasarısı kâğıda dökülürken en açık deyişi bulur. Bu açıklıkta düşündüren düşündürürken doyuran bir özellik var. Uzun cümleler bile bir anlam akıntısında. Yakup Kadri eski dilden etkilenen uzun cümleyi bırakmıyor. Küçük cümlecikler, bağlı cümleler iç içe. Bu kuruluş konuşma bölümlerinde değişir. Daha az kelimeli cümleler yer alır. Bu durum hareket tasvirlerinde de aynıdır. Yakup Kadri'nin yazış özelliği daha derinden incelenebilir. Cümlelerinde halk dilinden alınan kelimeler azdır. Ağız özelliklerine değer vermeyerek Türk kültür diliyle yazar. Cümlelerine aldığı deyimler, kültür dilinin deyimleridir. Argoya sapmaz. Yeri ve sırası gelince köylü ağzının bazı kelimelerini *Yaban*'da kullanmıştır. Diğer romanlarının tipleri en fazla eğitim görmüş, bilgili kimseler olduğu için konuşmalarda da bilgili olanların kullandığı bir dil yapısı vardır.

Yazarın Atatürk'ü anlatan eserini ayrı tutuyorum. Onda daha ayrı bir deyiş var. Atatürk'ü anlatmaya yönelik her cümlede Atatürk'ün manevi âlemini anlatmak için kelimeler.

İbrahim Zeki Burdurlu

OKTAY AKBAL KENDİNDEN BAHSEDİYOR

Kendinden bahsetmek... Bugüne kadar kendinden başka ne yaptım ki. Öyle ki on yıldır yazılarımı, hikâyelerimi okuyan bir okurum varsa eğer, beni belki de benden iyi tanır diyeceğim geliyor.

Bir yazar, bir romancı, hikâyeci ne etse ne yapsa dönüp dolaşıp kendine gelecektir. Bazıları cesur olur kokmaz kendini bütün çıplak yönleriyle belli etmekten. Kimi de kendi içini başka bir kalıba geçirmekle işi becerdiğine inanır. 'Siyah bıyıklı bir adamdı.' Ya da 'Meyhanedeki adam şöyle konuştu.' diye yazınca ustalık ettiğini, kendini yazısından uzaklaştırdığını sanır, sanki ben dese tılsım bozulacak, yazar ortaya çıkıverecek. Sıkıntısı, aşkı, boşluğuyla... Yazarın eserinin gerisinde kalmasını, kendisini unutturmasını iste-

yenler de vardır. Bunlar gelecek nesillerin, bir eseri okurken yazarının yeryüzünde yaşayan bir kişi olduğunu bilmelerini istemezler. Doğrusu bu söz Flaubert'in. Hatırladıkça içerliyorum. Eser kalacak da yazar ayrıca kalmayacak. Sanki eserle yaratıcısı bir değilmiş gibi diyeceğim kendini anlatan yazarları kınamak hem hoş değil hem de işin kolayına kaçmak oluyor. Bununla kendi savunmamı yaptığım söylenebilir... Belki de birçoklarının...

Yazılarımdan ayrı başka neler söyleyebilirim. Şu anda kişiliğimden, sevdiklerimden, alışkanlıklarımdan, anılarımdan, yarım kalmış umutlarımdan, hayallerimden, hayalsizliklerimden, bahsetmenin mümkün olacağına kim inanır? Kendimi anlatacağıma kendim sandığım bambaşka bir insanı gözler önüne sererim. Çok kere kendim bile, dıştan kendime, kendi varlığıma, bütünü ile olsun bakınca bir yabancıyı hiç bilinmedik bir insanı seçer gibi olmuşumdur.

Şu satırları okuyan kişi yaşama savaşının adlı veya adsız birer kahramanı değil mi? Bir sevgili, bir çocuk, bir ana, bir ve kitaplar, anılar, gelecek üzerine boş hayaller, yaşama sıkıntısı, üç beş dost arkadaş, sevilen sokak köşeleri, semtler, meydanlar, bir kenar sineması, bir eski şarkı, geçip giden zaman parçaları, varoluşun tek tek izleri... Yetmez mi?

Sevinçli şeyler yazmadım. Ne yapayım kendimden bahsedecek değil miydim? Belki başka bir zaman parçasına rastlasaydı şu yazıyı yazmak daha farklı olabilirdi. Bugün 8 Mayıs 1953 cuma, saat 17'de kendimi böyle görüyorum. Bilmem anlattığım kim? Belki de ben değilim, bir başkası. İlk defa karşılaştığım biri. Zaten her an bir başkası değil miyiz? Kişioğlu ardı kesilmeden sürüp giden bir sürü değişmelerin toplamı olmalı. Yaşadıkça bu değişmelerin hikâyesini anlatacağım. Benim hikâyem sizin hikâyenizdir. Çünkü hep aynı serüvende yaşıyoruz. Bir gün bu hikâyeleri masal olarak dinleyecekler.

Oktay Akbal

DÜNYAYI SEVMEK

Bence şair, yalnız şair değil, her şeyden önce dünyayı bu kadar işten ve kuvvetle sevebilen insandır. Dünyayı tabiatıyla, insanlarıyla türlü türlü olaylarıyla alabildiğine sevmeyen, bir tutku ile birbirine bağlanmayan kişi geri kalan insanların arasından sıyrılıp sanatçı olamaz sanıyorum.

Sanatçıdan başkası dünyayı sevmez mi sever ama sanatçı olanın sevgisinde başka çeşit bir derinlik, sıcaklık, devamlılık var. Sanatçının dünyaya karşı duyduğu sevgiyi, geri kalanlar belki ömürlerinde kısa ve uzun ama sınırlı bir zaman içinde tek bir insana karşı duyabilirler. Fakat sanatçının sevgisi ömrünün yalnız bir parçasına sıkışmıyor, tek bir nesneye yönelmiyor. Onun tutkunluğunda sayıya girmeyen bir bütünlük var. Başka insanlar için olağanüstü olan aşk sanatçı için sıradandır ve ömürce sürer.

Bir sevgili nasıl sevilirse sanatçı da dünyayı öyle sever. Her sanat eseri bir değer karşısında duyulan heyecanın dile gelmesi değil midir? Değerler dünyasına ise sevgi yolundan gidilir.

Goethe; 'Dünya o kadar zengin, hayat öyle çeşitliliklerle dolu ki, şiir yazmaya vesile bulmaktan hiçbir zaman yoksun kalmayacaksınız.' gibi bir şey der. O güzellikleri görebilmek için dünyayı bir sevgiliyi sever gibi sevmeli.

Her sanatçının papatya tarlası başka başka yerlerde olabilir. Kimininki muzdarip insanlar arasında, kimininki şehrin ortasındaki evlerde, kimininki balıkçı sandallarındadır.

Van Gogh bütün sevmek ihtirasıyla kalbini, içinde yaşadığı devrin ve şehrin muzdarip insanlarına bağlamıştı. Durmadan o ıstırapı dile getirmek istiyordu. Sonunda çıldırdı. Fakat Gau Guin sunilikten, sahtelikten, marazilikten başka bir şey görmediği o medeniyeti ve medeniyetin hastalaştırdığı insanları sevmiyor, ıstıraptan kaçmak saf insanlar arasında yeniden sıhhate kavuşmak istiyordu.

Muzaffer Aşkın

DENEME ÜZERİNE

“Bizde eleştirmeci yok” diye feryat ediyorlar. Dikkat ediniz bu ses, çoğu zaman, yazdıklarının beğenilmediğini, anlaşılmadığını ileri sürenlerden gelmektedir. Bu yazarlar kendi gönüllerine uygun eleştirmeciyi hayatlarının sonuna kadar bekleyip duracaklardır. Eseri, yazara, sanatçıya göre, onun istediği gibi değerlendirecek bir eleştirmeci henüz yeryüzüne gelmemiştir. Olmaz böyle şey. “Bizde eleştirmeci yok.” diyenlerin başlarını kaldırıp gazetelere, dergilere bakması lazım. Şiir, hikâye, resim, roman, tiyatro, sinema, konser, üzerine her gün yazılan eleştirmeleri okumaya insan vakit bulamıyor. Bu yazılanları okuyabilmek için bile işi gücü bir tarafa bırakmak gerekiyor. Ama bir kez gözü dönmüş adamların. İlle “Bizde eleştirmeci yok” diyecekler. Ve –en garibi- eleştirmeci dediğin şöyle olur, böyle olur diye bir de vaaz verecekler. Mesela Belinski’den söz açacaklardır. Eserlerinin incelenmesini ancak o çapta adamlara layık görüyorlar. Belinski’nin karşısında Dostoyevskiler, Gogollar vardır. İşin bu yanını hesaba katmak işlerine gelmiyor. Peyami Safa’ya, Nahit Sırrı’ya, Nurullah Ataç’a razı olamıyorlar bir türlü. Oysaki Cahit Sıtkı ile Fazıl Hüsnü’yü Peyami Safa tanıtmıştır. Sait Faik ile Orhan Veli, Oktay Rıfat, Melih Cevdet üçlemesini Nahit Sırrı keşfetmiştir. Necati Cumalı, Cahit Küleği ve diğerlerini Nurullah Ataç ile Sabahattin Eyüboğlu yetiştirmişlerdir. Daha pek çok örnek verebilirim. Peyami Safa’yı çizsek bile, ötekilerin rolünü inkâr edebilir miyiz? Adını saydığım şairlerinin tanınmadığı, bilinmediği iddia edilebilir mi? Bu isimler okul, okuma kitaplarına nasıl girdi? Ama bunlardan başka yazarlarımız da var. Bunlar Peyami Safa’ya, Nahit Sırrı’ya, hatta Nurullah Ataç’a konu olamamışlardır. Yazdıkları onların ölçülerine uymaz. Beğenmesine belki beğenirler ama bunlardan söz açmak işlerine gelmez. Onları da başka eleştirmeciler inceler, günlük gazetelerde sütunu olmayan, kendilerine yer verildikçe konuşan eleştirmeciler.

Eleştirmeciden söz açıldıkça aklıma Ahmet Haşim geliyor; ‘Her fikir otağından topal ve yaralı bir hayvan gibi, sopayla, taşla, tekmeyle uzaklaştırılan münekkît, hakikatte insan zekâsının en müessir hâdimlerinden biridir.’ Di-

yen bu edebiyatçımızı daha uzun bir müddet anmak zorunda kalacağız. Çünkü bizde olmayan şey eleştirmeci değil fakat eleştirmeciye karşı müsamaha ve saygıdır.

Eleştirmeciye işimize gelmediği vakit bilgisizlikle suçlandırmak, kabul edelim ki sadece bize has bir özelliktir. Teker teker birilerinin başını yemeye çalışan sanatçılardan yalnız ve yalnız eleştirmeci karşısında birleşmeleri o sanatlar için Ahmet Haşim'in görüşünü doğru kılar.

Eleştirmecinin bir eser karşısında bir yanı tutmaması, nesnel olması bekleniyor. Bunun kadar insanı yanıltan bir başka düşünce olamaz. Eleştirmeciden yan tutmasını istemek demek onu sanatın, sanat eserinin dışında tutmak demektir. Oysaki eleştirmen sanatçının eserini yeni baştan yazan kişidir. Duruma göre bazen onunla beraber, bazen onun karşısında alabilir ama onun dışında olamaz. Her sanat akımı kendi sanatçıları ile eleştirmenlerini beraberinde getirir.

Bir müddetten beri eleştirmecilik alanında da empresyonizm kendini gösteriyor. Eleştirmeci kendi zevk ve anlayışını değer ölçüsü yaptı. Bu keyfe göre yargılama işi ölçünün tamamen ferdî oluşu yüzünden bazı karışıklıklar yaratmış asıl önemli değerlerin unutulmasında amil olmuştur. Bu noktada Nurullah Ataç'dan söz açmak gerekiyor. Çünkü çoğu zaman Nurullah Ataç'ın Jit'e olan hayranlığı düşünülerek- empresyonist eleştirme yaptığı sanılmıştır. Yazıları dikkatle okunursa Ataç'ın rasyonalist bir yolda yürüdüğü görülür.

Eleştirmeci üzerine Vasfi Mahir Kocatürk'ün reçetesini alıyorum:

”Kendi milletinin edebiyatını, tarihini ve felsefesini çok iyi bileceksin. Bütün cihan edebiyatı, tarihi ve felsefesi hakkında yetecek kadar bilgi taşıyacaksın. Kendi edebiyatına tesiri dokunan milletlerin edebiyatını biraz daha derinleştirmiş olacaksın.

Bu geniş bilgi sistemi üzerinde, ince görüş, derin duygu, zevk değişikliği, ciddiyet ve namuskârlık gibi münekkide has vasıfların bulunacak. Ondan

sonra bu meziyetlerini maddeten ispat etmiş olan birkaç değeri şüphesiz eser verecesin. O zaman sana büyük münekkit diyeceğiz. En küçük hükümlerinin bile geniş ilmi mesainin neticesi olan basit kanunlar gibi kıymeti olacak.”

Böyle eleştirmeciler düşman başına...

Eleştirmecinin çabası eserle sosyal çevre arasında bir ayniyet kurmaktır diyenler eseri değerlendirme yönünden sağlam bir ilke ortaya koymuş oluyorlar. Yazarın eserde belirttiği düşünce ile sosyal çevre arasındaki münasebet bu eserin değerini tayin edecektir. Bizde eleştirmeci yok diye feryat edenlere karşı genç bir yazar çıkıp; “Sıkı bir eleştirmeye dayanabilecek eserler nerde?” diye sorsa yazarlarımız buna nasıl karşılık verecekler bilmiyorum.

Fahir Onger

YOLCULUK, DOSTLUK, AŞK ÜZERİNE

YOLCULUK ÜZERİNE

Yolculuk bir kurtuluştur; tek gayesi hürriyettir. Yolculuk ruhumuzda, bedenimizde ve düşüncemizde yerleşmiş itiyatların ve alışkanlıkların yok edilmesidir.

Uzun zaman aynı şehirde yaşamak, aynı işleri görmek, aynı insanlarla düşüp kalkmak bizi yorar, ruhumuzu sıkmaya başlar.

Yenileşmeyen çevre eskir, bütün güzellikler yok olur ve böylece bu bıkkınlık, bu usanç içimizi kemirmeye başlar.

Bu bıkkınlık muhitimizden olduğu kadar biraz da kendimizdendir. Biz asıl kendimizden kaçırız. Kaçırız ama Horatius’un dediği gibi; ‘Keder atımızın terkisine binip bizimle gelir.’ Asıl mesele yolculuğumuza çıktığımızda kederlerimizi, alışkanlıklarımızı ve itiyatlarımızı geride bırakabilmektir.

Sokrates'e birisi için; 'Yolculuk, onu hiç değıştirmedir.' demişler. O da; 'Gayet tabii çünkü kendisini de beraber götürmüştü.' demiş.

Yolculukta her şeyi geride bırakmak lazımdır. Yaşadığınız şehirden, alıştığımız insanlardan, itiyatlarımızdan kurtulup yabancı bir çevrenin verdiği değışiklik, içimizde bir sevinç, bir neşe yaratmalı.

Yolculuk bize yeni ülkeler kazandırır, her yer değıştirdiğimizde, her yenilik de bir başka güzellik buluruz.

Alıştığımız muhitte insanı yoran, ruhunu sıkıan bir şey vardır. Değışikliğin olmadığı yerde iyi ve ahlaklı olmak diye bir şey yoktur.

İtiyatlar ve alışkanlıklar, ruhu baskı altına alır, sinirleri gerer. Hâlbuki yolculukta bütün ruh baskılarından, sinir gerilmelerinden kurtulur, huzura ve sükûna kavuşuruz.

Yolculukta en güzel şey yalnızlıktır. Dosttan düşmandan uzak olmaktır. Çünkü bütün çektiklerimizin sebebi, biraz da onlardır. Sevgilerimiz de ıstıraplarımız da bizi yorar. Sevgilerle bencilliğimiz beslenir, nefretlerle içimiz kirlenir. Onun için yalnızlıkta daima fazilet vardır.

DOSTLUK ÜZERİNE

Dostluk mefhumunu kavrayabilmek ve onun icabettirdiği yakın samimiyeti elde edebilmek bir yaradılış ve anlayış meselesidir.

Dostluk her türlü menfaat endişesinin dışında olan bir anlaşmadır. Ancak anlaşabildiğimiz insanlarla dost olabiliriz. Dostluk, ruhların beraber olmasını temin eden münasebetler ve yakınlıklardır. Gerçekten yakınlık duyduğumuz bir insan daima aranan, ihtiyacı duyulan bir dosttur. İnsanın gerçek bir dostu her zaman ihtiyacı vardır.

Dostluk bağlarında düğüm, dert ortaklığdır.

Bacon; 'Hayatta kendisine düşen rolü oynamayan kimsenin hiçbir dostu yoksa sahneden çekilip gitmesi lazımdır.' der.

Dost kendisinden başka bir şeydir. Dostları olmayanlar kendi yüreklerini kemiren kurtlar gibidir.

Ne tuhaftır ki, çoğunluk büyük adamların gerçek bir dostu yoktur. İnsan fikirleri ile mevkii ile büyük oldu mu derterleri de büyük oluyor. Ve etrafında gerçek dostlar yerine sahte dostluklar peydahlanıyor.

Aristo; 'Ey dostlarım, dünyada dost yoktur.' der.

Şu dostluk nasıl şeydir ki bir türlü elde edilmiyor? Her dost dosdoğru dost olmuyor diyerek Brutus'a hak vermek mi lazım acaba?

AŞK ÜZERİNE

Başlangıçta aşk vardı ve aşk insanların nuru idi. Aşk dünyada olan en kudretli, en güzel şeydir. Aşka inanmayan hayatı tanımayacaktır. Aşk ölümü inkârdır.

Dostlarım sizlere derim ki, benliğimizi bir bütün olarak aşka verin ve onu ruhunuzun bütün kuvvetiyle besleyin. Ruh zenginliğini ve yaşama sevincini aşktan başka hiçbir şeyde bulamazsınız. Yaratıcı olan yalnız aşktır.

Yazık o insanlara ki aşkı inkâr ederler; onu bir vehim, bir hastalık telakki ederler. Bunlar dar görüşlü, basit insanlardır.

Aşk bizzat yaşamak ve yaşatmaktır. Sevmediğimiz müddetçe yalnızız.

Aşk Allah'tan gelir, yine Allah'a döner.

Âşık ya bir sultan yahut bir hiç olmak ister, mahkûmiyet ve esaret tanımaz.

Tanrı, insanoğluna sevsin diye bir gönül, bir anlayış vermiştir ve birbirinizi seviniz diyor. Gerçek ve ölümsüz yaşayış bundadır.

Füruzan Hüsrev Tökin

KENDİ İÇİN YAZMAK

Şair, romancı, hikâyeci eserini kimin için yazar? Bu soru sık sık karşımızı çıkıyor. Anketlerde, röportajlarda yazarlara, en çok sorulan konulardan en başta geleni budur. Çok defa verilen cevaplar da birbirine benzer, çokları toplum için yazdıklarını söyler. Böyle demekle önemli bir laf ettiklerini sanıyorlar. Oysa biraz üzerinde durunca ‘toplum için yazmak’ sözünün ne kadar boş bir laf olduğunu anlamakta gecikmeyiz. Elbette ki her sanat eseri toplum için, insanlar içindir. Zaten başka kimin için olabilir. Ama ufak bir fark var. O da ünü dünyayı tutmuş, kişiöğlunun unutamadığı eserleri, yaratıcılarının toplum için, topluma bir faydası dokunsun, toplumu aydınlatsın, ona yeni yollar, yeni ufuklar açsın diye yazmadıklarıdır. Yaratmanın başlangıcında böyle bir düşünce yoktur. Yaratıcı böyle bir önyargı ile hareket etmez. O Don Quijottelar, Madame Bovaryler, Geçmiş Zaman Peşindeler, Adsız Köşkler, böyle peşin bir kararla yaratılmamıştır. Bir yazarı eline kalem beyaz kâğıtları doldurmaya, kalıcı bir sanat eseri yaratmaya götüren, topluma yararlı olmak isteğinden çok kendi kişiliğindeki zenginlikleri dökmekten başka bir şey değildir. Bu eserler demek ki ilkin yazarları içindedir, sonra toplum için.

Belli bir gerçek varsa o da her yaratıcının önce kendisi için yazdığı, yarattığıdır. Burada Flaubert’in bir sözünü hatırlıyorum: ‘Üzerinde çalışmakta olduğum kitaptan kimse bir şey anlamayacak, halk ise hiç beğenmeyecek. Ama benim buna aldırđım yok. Çünkü yazar her şeyden önce eserini kendi için yazar, güzele varabilmek için tek yol budur.’

Gerçek bir yazarın kendi sanatçı içğüdüsünden, anlayış ve sezgisinden ötede bir şey düşünmesi ön bir yargıyla belirli bir hedef arasında koşma-

sı edebiyat dünyasında görülmüş şey değildir. Hiçbir yazardan böyle bir şey istememeliyiz. Çünkü böyle önyargılarla hareket etmek sanatçının bütün yaratıcı yönünü yok etmek, elinden almak demektir. Bir eser ilkin yazarının değişik, taze ve yeni zevkini, anlayışını bir kelimeyle yaratıcılığını aksettirecektir. Çoğu zaman yazarın anlayışı yaratıcılığının çok uzağında olur. Toplum bu anlayışa hemen uyamaz, onu anlayamaz. Ancak uzun yıllardan sonra o zevke, o anlayışa ulaşacaktır. Eğer toplumun zevk ve anlayışı sanat alanında tek gerçek ölçü, tek değer yargısı, sanat yaratmasına giden tek değer yargısı, sanat yaratmasına giden tek yol olsaydı; kışkığının kalıcı dünyasına yepyeni değerler, zenginlikler getiren, yeni izler, yeni yollar bulan, çeşitli düşünce akıncıları ile büyük sanat fikir adamları yetişebilir miydi? Örnek olarak bir Proust, bir Kafka, bir Gide, bir Faulkner, bir Valery daha niceleri toplumun yerleşilegelmiş alışkanlıklarının, rahat ve kolay zevklerinin ötesinde yeni imkânlar, yeni ufuklar aradılar. Bunu sadece sanatçı sezgileri, yaratıcı zekâlarının etkisi ve itışı ile yaptılar. Yoksa topluma yararlı olmak parolası altında yaşanan çağın her an değişen politik anlayışının, adetlerinin, alışkanlıklarının kölesi durumuna düşseler insanlık dünyası yüzyıllardır birbirini kovalayan fikir ve hayal akıncılarını yetiştirebilir miydi?

Sanat dergilerinin açtıkları soruşmalara genç yazarlarımızdan bazılarının hiç düşünmeden üzerinde biraz kafa yormadan hemencecik ‘Sanatın ödevi topluma hizmet etmektir diye kesin bir cevap vermeleri, o kimsenin ne genel anlamıyla sanat üzerinde ne de kendi sanatları üzerinde hiçbir zaman düşünmemiş, düşünmeyi akıl etmemiş veya gerekli bulmamış oldukları ortaya koyuyor. Hazır kalıpla, klişeleşmiş parolalar yaratıcı olmak için yaratılmış vergili bir yazarı nereye götürebilir, bunu hiç düşünmüyorlar. Bu çeşit kolay yollara sapanlar ne kadar istidatlı da olsalar yollarını kendi elleriyle batağa, çıkmaza götürmüş olmalıdırlar. Oysaki gerçekten başarılı bir sanat eseri vermek isteyen sanatçı, kendinden önce yetişmiş büyük yazarların yaratmaları üzerinde biraz dursa, yaratma şartlarını incelese bu kadar hatalı bir yola düşmeyecektir.

Yazar sanatının eri olan yazar, gerçek bir sanatçının duyarlılığına, kişiliğine sahip yaratıcı bir yazar kendisi için yazdığı eserinde de toplumu, çeşitli yönleri ruh hâlleri ile aksettirmesini bilecektir.

Bugünün sanatçısı toplumun içinden istese de istemese de kendini sıyırılmaz, o fildişinden yapılmış olduğunu duyduğumuz eski zaman kulelerine gerçek bir yaratıcı eseriyle insanların arasında toplumun dertleri ve sevinçlerinin ortasındadır. Ayrıca o çevresindekilerden farklı, acayip, garip bir yaratık da değildir. Kendisi için yazdığı eserin dolayısıyla bütün toplumun malı olacağını bilir. Yaratıcının öteki ülkelere olan üstünlüğü, çevresinde, kişisel toplumsal dünyasında olup bitenleri onlardan daha iyi daha derinden görülmesidir.

Oktay Akbal

OKUMA ÜSTÜNE

Varlık'ın temmuz sayısında Jhon Erskine 'iyi okuyucu' adlı yazısında şöyle diyor: 'Benim alışkanlığım okurken kitabın kendime göre bir indeksini yapmaktır. Sayfanın numarasını, o sayfada bulduğum gerçek veya düşüncüyü anlatan bir iki kelimeyi kaydedirim. İkinci yahut üçüncü bir okuyuşta bu indeks iki yahut üç katına çıkarmam dâhilindedir.'

Böylece bu yoldaki düşüncelerini sürdüregelen yazar düzenli bir okumayı sağlık veriyor. Jhon Erksin'e göre her bölümün hatta her cümlemin üstünde duracak, bir yere yorumlarınızı yazacak ancak ondan sonra başka bir bölüme geçeceksiniz. Kitap bittikten sonra o kitabı yıllar sonra hatırlatacak, hatırlamanızı kolaylaştıracak notlar elinizde olacak. Dilediniz mi indeksinizi şöyle bir karıştırmakla aradığınız yeri, satırları buluvatacaksınız. Usulü ne olursa olsun Jhon Erskine okumanın da bir yolu, öğrenilecek bir sanatı olduğuna, bu işin öyle gelişigüzel bırakılmaması gerektiğine inananlardan.

Bir de okumak üstüne, bir başka kişinin, hatırladığıma göre Walter Scot'un bir cümlesini okumuştum. Yukarıda açıkladığım düşüncenin tam karşıtı şöyle idi: 'Ben kitap denizinde dümeni olmayan bir gemi gibi rastgele dolaşmak isterim.' Belki biçimi aynı böyle değildi ama bu anlama geliyordu.

İşte okumak üstüne iki karşıt düşünce ister istemez insanda şu soru beliriyor; hangisi doğru, hangisi yararlı, hangisinin gösterdiği yoldan gitmeli?

Şüphesiz ikisinin de doğru, yararlı bir yanı olacak. Belki ikisinin de ayrıca çürük, çürütülebilecek bir yanı da vardır. İlk bakışta Erskine'nin düşüncüsü gerçeğe daha uygun, daha kandırıcı görünüyor öyle değil mi? Kitapları hiçbir düzene uymadan, şöyle gelişigüzel okumaktansa, iyice inceleyerek, incelemek için de her satırın ayrı üzerinde durarak, yorumlar yaparak, notlar alarak okumak, okurken bir nevi sindirme yapmak daha iyi değil midir? Hem ilgi verici bir düşüncenin dikkatimize çarpmadan arada kaybolup gitmesini önler. Hem de bir kere daha aynı kitabı okuduğumuzda, aradığımız bölümü bulabilmek için bütünü yeni baştan karıştırarak okumamızı gerektirmez.

Bunlar doğru, doğruya; bu düşünceleri kitabın böyle belirli bir düzene uyarak okumak gerektiğini ileri süren yazar okumak işinin çok önemli bir yanının unutmuyor mu? Her yazarın kitabına ölçerek, biçerek, bilerek koyduğu bir hız vardır. Ölçmeden biçmeden de yapmış olabilir bunu ama sezgiyle de olsa kitabın akışının hızının, o kitabın vereceği tat yönünden olsun, sanat değeri yönünden olsun küçümseyemeyiz, aldırmazlık edemeyiz.

Bir an için sayılı romanlardan birkaçını düşünelim. Marcel Proust'un '*Geçmiş Zaman Peşinde*'sinin, Alain Fourniere'nin *Le Grand Meulnes*'ü ile aynı akış hızında olduğunu söyleyebilir miyiz? Proust'un romanının okuyucuya verdiği tatta o romanı çok ağır akmasının, hatta bazı yerlerde durgun, akmayan bir hâl almasının payı yok mudur? Buna karşılık Fournier'in romanı o bilinen hızıyla akmasa aynı tadı verir mi? Vermez tabii.

O hâlde Erskine'nin sağlık verdiği usulle kitap okursak, kitapların akış hızından faydalanmayacağız demektir.

Sonra sade bu değil, bir de kitabın bölüm bölüm değil de, bütününün verdiği bir izlenim vardır. Sürekli okumazsak bütünün vereceği tadı da kaybetmiş olmaz mıyız? Ama bunlar böyle diye kitabı gelişigüzel, hiçbir düzene bağlı kalmadan mı okumalı? Bence o da değil, Erskine'nin yazısının adı; 'İyi okuyucu'. Öyle sanıyorum ki iyi okuyucu, gerekli alışkanlığı elde ederek, kitabın akış hızını kesmeden, üstelik yazarın kitabına koyduğu bu hızı vererek, bütünü de parçalamadan ama aynı zamanda yorumlayarak, eli kalem kâğıda, indekse gitmeden ölçüp biçerek, eleştiren bir gözle okumak alışkanlığına ermiştir.

Bütün bu üzerinde konuştuğumuz şeyler sanat eserleri için tabii. Bilim kitapları konumuzun dışında kalıyor.

Sabahattin Kudret Aksal

BİZDE CUMHURİYET FİKRİNİN TARİHÇESİ

Türkiye'de cumhuriyet fikrini, diğer tabirle, halk hâkimiyeti düşüncesini Tanzimat'tan önceki devirlerde göze çarpan sosyal ve politik kımıldanışlarda aramak biraz güçtür. Ancak Tanzimat ile ondan sonraki devirlerde Batı kültürü ile beslenmiş olan bazı fikir mücahitleri cumhuriyet fikrini ortaya attılar. Bunlar 18 yy Fransız fikir hareketlerinin ve ihtilâlin yayınladığı prensipler ile ve bu hareketler sonunda Avrupalı milletlerin elde ettikleri sosyal ve politik hürriyetleri kendi memleketleri için de mümkün görmekte idiler.

Yeni Osmanlılar Cenevre'de yayınladıkları İnkılâp adlı gazetede istibdadın yıkılmasını, pâdişahın tahttan indirilmesini, hilafetin kaldırılmasını ve Meşrutiyet'in gelmesini temin için milletçe, vatandaşlığın el birliği ile her türlü fedakârlığı göze almalarını yazdılar ve sahada sistemli bir şekilde çalıştılar.

Paris'e sığınan bir kısım Jeunes-Turcs'ler, iki gruba ayrılmışlardı. Bunlar Meşrutiyetçi ve Cumhuriyetçi idiler. Şinasi, Namık Kemal ve Ziya Paşa Cumhuriyetçi idiler ve bu idare tarzının müdafaasını yaptılar. Bu yolda birçok

yazı yazarak istibdat idaresine karşı mücadele ettiler. Halka yeni fikirler aşılarak uyandırmaya çalıştılar. Bu fikirler ve yazılar Türkiye’de atılan hürriyet telakkisinin tohumları idi.

Sanatını sosyal faideler için bir vasıta olarak kullanan Şinasi’nin bütün çalışmaları, batı anlamında bir düşünce hayatı yaratmaktı. Onun büyük bir devlet adamı olarak çok sevdiği Reşit Paşa’ya:

‘Eyâ ahâli-i fazlın reis-i cumhuru’ diye hitap etmesi; Osmanlı Türkiye’sinde ferd ve topluluk anlayışının yepyeni bir ifadesi idi. Bu mısraı ile Reşit Paşa’ya pâdişah’tan da üstün bir değer veren Şinasi, batı anlayışında bir devlet ve milletin daima hasretini çekti. Annesine Paris’ten yazdığı mektubunda; ‘Devlet, vatan ve millet yolunda kendimi feda etmeyi isterim. diyordu. Vatan ve millet kelimeleri o devir için yepyeni şeylerdi. Bir yazısında da: ‘Devlet-i meşrûta’ sözünü kullanmıştı. Diğer taraftan, ‘Tercüman-ı Ahval’in ön sözünde; ‘Türk yurdunda gayri Müslim tebaanın kendi lisanları ile birer gazete çıkarmakta oldukları hâlde millet-i hâkimeden hiç kimsenin, Tercüman-ı Ahval’in intişarına kadar böyle bir teşebbüse girişmediği’ni söylerken kullandığı millet-i hâkime tabiri o devirde ilk defa Şinasi tarafından söylendi.

Namık Kemal, Osmanlı Türkiye’sinde sosyal ve politik bir faydası olan edebiyat yolu ile hürriyetin müdafaasını yaptı. Ve istibdada karşı şiddetle mücadele açtı. Batı düşünce adamlarından aldığı ilhamlar ile vatan sevgisi ve hürriyet fikrini Cumhuriyet anlayışına kadar götüren Namık Kemal, Cumhuriyet idaresini kurmak hakkını tartışmaya değmeyecek kadar tabii buluyordu. Şarklının tabiatında bulunmayan fikir mertliğinin hümanist telakkisi Osmanlı Türkiye’sine Namık Kemal ile girmiştir.

Ziya Paşa, Fransız fikir hareketlerinden ilham alarak ilk defa halka inmek düşüncesini ortaya attı. Türk edebiyatına Batılı bir hava vermeye çalıştı.

1908 Meşrutiyet inkılâbından ve ondan sonraki devirlerde yetişen birçok fikir ve politika adamları Cumhuriyet fikri üzerinde durmuşlar ve Türkiye’deki idare şeklinin değiştirilmesi lüzumunu ileri sürmüşlerdir.

Cumhuriyet fikri ve düşüncesi Atatürk'te en son kemalini bulmuş ve râdikal bir hareketle devlet idaresini kökünden değiştirerek Türkiye'de Cumhuriyet inkılâbını yapmıştır.

Hâlit Eskişar

KENDİ İÇİN YAZMAK NE DEMEKTİR?

Kendi için yazmak ne demektir? Bazı kimseler bunu bile bile anlamazlığı geldiler. Kısacası anlamak işlerine gelmedi. Yazımın uyandıracığı tepkileri önceden tahmin etmemiş değildim. Ama apaçık bir yazının bu kadar ters anlamlar verilerek yorumlanacağını düşünmemiştim doğrusu. Sanki ben, kendi için yazmak deyimiyle bir sanatçının kendi yazdıklarını yalnız kendi okuması, okurun karşısına çıkarmaması gereğini ileri sürmek istemiştım! Flaubert'ten aldığım o "Yazar her şeyden önce eserini kendisi için yazar, güzele varabilmek için tek yol bu." sözü bencil bir kişiliğin kendine güvenini, toplumun isteklerini hiçe saydığını gösteren bir duygunun belirtisiymiş. Bu yolu savunmakla yetişen gençlere kötü örnek oluyormuşum! Kendi katımın gereklerine uyarak okuru düşünmemeye çağırıyormuşum!

Sanat meseleleri üzerinde kafa yormayı gerekli bulmayan kimselerin böyle sonuçlara varmalarına hiç şaşmadım. Flaubert'in sözünde söyledikleri anlamda bir bencillik yok. Gerçek sanat erlerinin, her çağda, her ülkede yaşadıkları çevreden, içinde bulundukları topluluklardan çok ileride, çok uzakta bulunan üstün yaratıklar olduğunu kabul edenler için doğru ve yerinde bir söz. Yoksa bunu da mı inkâr edecekler? Sanatçı yaşadığı her çağın yerleşmiş düşüncelerini, anlayış ve zevklerini aşan bir yaratık değil mi? Toplulukların, ileri sanat yaratmalarını aradan bir hayli zaman geçtikten sonra anlamaya başladıkları, reddedilmez bir gerçektir. Toplumun, ileri sanatçıların taşıdıkları bildiriye duymaları, o duygu ve zekâ yükselişine erebilmeleri için uzunca bir zamanın geçmesi gerekir. Burada sayısız örnek göstermek mümkün. Sanatın her kolunda, bir çağın zevk ve anlayışını yıkan, değiştiren eserlerle yaratıcıla-

rının değerleri ancak daha sonraki yıllarda belli olabilmıştır. Stendhal, Rimbaud, Lautréamont, ilk aklıma gelenler. Bizde de Orhan Veli'nin şiirde, Sait Faik'in hikâyede yaşadıkları yılların zevkini aşan ve bir avuç azınlığın anlayışına, takdirine dayanarak tutunan ileri hamleleri en canlı örnek olarak ortada. Bugün bile Sait'le Orhan'ın eserleri, yeni bir edebiyat zevki, Türk topluluğunca benimsenmiş, kabul edilmiş midir? Resim alanında da Van Gogh'dan Gauguin'e kadar bu sözümüzü doğrulayan yüzlerce örnek vardır. Demek yaratıcı daima çağının ilerisindedir. Bir çeşit zekâ, duygu ve hayal akıncısıdır. Bir medeniyet öncüsüdür. Eğer yaratıcı, bazılarının istedikleri gibi, içinde bulunduğu topluluğun ayrılmaz bir parçası, görünüşü ve düşünceleriyle o kalabalığı dolduran kişilerin bir benzeri olmakla yetinirse, buna zorlanırsa, sanat dünyasındaki birbiri ardınca ortaya çıkan ileri hamleler nasıl yapılacaktır? Bunun için, sanat erinin ister istemez, çevresindeki insanlardan üstün, farklı bir yaratılışa sahip bir kişilik taşıdığını kabul etmek zorundayız. Böyle olmakla sanatçı etrafında olup bitenlerle ilişkisini kesecek, yani ünlü deyimle "fildişi kule"sine kapanacak mıdır? Hayır, gene o yazımda Flaubert'in bir sözünü anıyordum. "Yaratıcının öteki insanlara olan üstünlüğü çevresinde, kişisel ve toplumsal dünyasında olup bitenleri onlardan daha iyi, daha derinden görebilmesindendir." diyordu. Ama bu söz o yazımı yerenlerin çoğunun gözünden nedense kaçivermiş.

Bir yaratıcı yalnız yaşadığı günlerin gereklerini düşünerek hareket etmez. Düşünce ve hayal gücünü geçici olaylara göre ayarlamaz. Onun yarın-lara götüreceği bir bildirisi vardır. Çoğu defa anlattığı şeyler yaşadığı günlerin toplumunu dolduran insanları ilgilendirmez. O, toplulukça gereksiz, yararsız şeyler söyleyen bir kimse olarak bilinir. Bunun sebebi açıktır. Çünkü yaşanan çağın bir takım gündelik meseleleri, konuları vardır. O zaman parçası süresince insanlar için bu konular büyük bir önem taşır. Çağdaş okur, eline aldığı bir eserde, yaşadığı günlerin izlerini arar, kendi yankısını bulmak ister. Yerleşmiş, kabul edilmiş görüşlerin, zevklerin rahatlığı içindedir. Bunların aracılığıyla her sanat eserinde kendini yakından ilgilendiren konuları arar.

Burada bir sanatçının yaşadığı çağın meselelerini ele almaması gereğini öne sürmüyorum. Kuvvetli bir yazar, yaşadığı günlerin bir takım geçici davalarından, dertlerinden de sanatı için gerekli olan unsurları çıkarmasını, seçmesini bilir. Ama bazen bu seçme öylesine olur ki, çoğunluk bunu gene yadırgar, anlamaz. Çünkü çoğunluk bencil bir duyguyla boyuna kendi istediği, kendince büyük önem verdiği meselelerin ele alınmasını bekler. Bir sanat yaratmasının nasıl ortaya çıktığını, sanatçının kişiliğini ilgilendiren meseleleri bilmeyen kimseler için bundan tabii bir şey olamaz. Ama bir yaratıcı eğer toplumun önem verdiği meselelerin, konuların gündelik, geçici, hiçbir kalıcı değer taşımayan sanat yaratmasında yer alamayacak kadar anlamsız şeyler olduğuna kendiliğinden hükmederse, topluluğu dolduran bütün o kalabalığın isteklerinin onun üzerinde hiç bir etkisi olamaz. Örnek olarak diyelim ki bir toplulukta geçim sıkıntısı vardır. Gazeteler boyuna bundan bahsetmekte, halk kendi arasında bundan yakınmaktadır. Bu, üzerinde durulacak önemli bir derttir. Bu konuda makalalar, tetkik eserleri yazılabilir. İsterse bir sanatçı da çevresinde olup bitenlerden sanatı için gerekli birşeyler yakalayabilir. Ama böyle bir durum ortasında, bir sanatçı çevresindeki havayı aksettirmeyen, sadece kendi kişiliğindeki iç huzursuzluğunu çizen bir eser ortaya koyarsa, toplum onu yadırgayacaktır. Çoğu kimse belki de onu ayıplayacaktır. Sanat adamı, gerçek bir yaratıcı işte bu yadırganmayı, bu ayıplanmayı göze alan adamdır. Onun yarattığı eser o günlerde anlaşılmayacak kadar zengin bir hava, değişik bir anlayış, yarına uzanan bir bildiri taşımaktadır. Belki o eserin, yaşanan bu günler boyunca belli bir yararlığı görülmeyecektir. Sanat eserleri zaten yaralığı hemen görülmeyen, “pratik fayda” sağlaması beklenmesi gereken kalıcı anıtlardır. Onlar bugünün değil yarınların yapıcısıdır. Bugünkü insan için hiçbir yararı olmadığı sanılan şiirlerin, romanların, denemelerin ileride yetişen nesillere yararlı olabileceğini unutmamak gerekir. Montaigne’in sadece kendinden bahseden, kişioğlu olarak kendini inceleyen denemelerinin yaşadığı çağın insanları üzerinde hiçbir etkisi olmamıştır. Demek o çağ insanların gözünde bunlar yararsız bir takım yazılardı. Ama kaç yüzyıldan beri yetişen nesiller gerçek kişioğlunu o denemelerden öğrendiler, öğreniyorlar. Montaigne’in eserinin bugüne kadar kalması, yarınlar da kalacak bir anlam

taşıması, o denemeleri yaşadığı toplumun insanları için değil kendisi için yazması ile mümkün olmuştur. Kendi kişiliğindeki ancak bu yolla bize kadar ulaştırabilmiştir.

Demek ki bir yazarı, bir yaratıcıyı eline kalem alıp beyaz kâğıtları doldurmaya, kalıcı bir sanat yapıtı bırakmaya iteleyeni şey daha önce de dediğim gibi “kendi kişiliğindeki zenginlikleri dökmektir”tir. Bir sanat eseri nasıl yaratılır? Bunun gereklerini asla düşünmemiş olanlar gündelik bir gazete yazısından bekledikleri işleri okudukları romandan, şiirden, hikâyeden de bekliyorlar. Böyle düşünenlerin büyük çoğunluğu gerçek sanat eserini tanımayan, zaten kültür seviyesi de böyle eserleri anlamasına, sevmesine imkân vermeyen, kullaktan dolma bilgiler, yarım zevklerle yetinen kimselerdir. Onlara diyecek sözüm yok. Ama bazı kimseler bile bile okuru yanıltmak, yeni yetişen nesilleri yanlış yola sürüklemekten kaçınmıyorlar. Bunlar, bir sanat eserinin bir gazete yazısı olamayacağını biliyorlar elbet. Bir sanat eserinin, yarınki nesillere kadar her çağda kişioğluna seslenen, öyle geçici bir yararlığı olmasa da devamlı, kalıcı bir yararlılık, büyük sanat yapıtlarının taşıması gereken cinsten bir yararlığı olan ölmez anıtlar olduğunu görmekten kaçınıyorlar. Böyle hareket edenlerin belli bir düşünceye, bir önyargıya uyduklarını söylemek zorundayız. “Kendi için yazmak” başlıklı yazımın çeşitli dergilerde uyandırdığı tepki, bu kanıyı veriyor: Bile bile sanat konularında okurun düşüncesini karıştırmak, beni de modası geçmiş bir anlayışın öncüsü olarak ileri sürmek. Oysaki o yazımın bütününe dikkatle okuyanlar anlatmak istediğim şeyin ne olduğunu anlamışlardır: Bir yaratıcı eserini önyargılarla kurmaz. O toplumun ilerisinde bir zevke, bir anlayışa eren mutlu bir kimsedir. Kolay başarılar, geçici alkışlamalarla yetinmez. Yaratıcı kuvvetini gündelik hayatın sınırları içine kapatmaya gönlü elvermez. Amacı, değeri zamanla anlaşılacak, kişioğlunun hayal ve düşünce ufkunu genişleten yapıtlar ortaya koymaktır. Bu hep böyle olmuştur, hep böyle olacaktır. Toplumun yerleşmiş zevkine, anlayışına uygun eser yazarlar belki geçici bir süre alkışlanırlar. Ama az zaman sonra bir daha dirilmemek üzere kaybolur giderler. Kendileri için yazanlar, geçici kaygılara kapılmadan, önyargılarla itilmeden yarattıkları için kalıcılık değerini kazanırlar.

Böyle olmasa sanat dünyası hep aynı yerde durur, ne yeni akımlar doğabilir, ne de üstün sanatçılar birbiri ardına yetişebilirdi. Medeniyetimiz yerinde sayar demektir bu da. Ben o yazımda bunları belirtmek istedim. Bu kadar basit ve açık bir gerçeğin dolambaçlı yollara sokulmak istenmesi anlaşılır şey değildir.

Bu yazımı onlara karşılık olsun diye yazmış değilim. Bilirim, ne desem onları kandıramam. Sanat eseri üzerinde bu çeşit tartışmalara girişmezler. Çünkü sanat meseleleri diye bir şey kabul etmezler. Onlara göre sanatın bir önemi yoktur da ondan. Asıl önemli olan geçici toplum meseleleridir. Kendi açılarından ele alınıp incelenmesi gereken toplum meseleleri. Biz sanattan bahsediyoruz. Onlar toplum dışında sanat olmaz, sanat toplum yararına çalışırsa değer kazanır diyorlar. Biz, hangi toplumdan bahsediyorsunuz diyoruz, bugünkü toplumdan mı, yarınki toplumdan mı? Sanat eseri bir gazete fıkrası olmadığına göre, gündelik siyasi ve sosyal olaylara kendini uydurmak zorunda değildir. Bugünün toplum meselelerini incelerken ancak bugünün, geçici sanatını yargılayabilirsiniz diyelim. Ama bütünüyle, derin anlamıyla sanatçıyı ve sanat yaratmasını yargılayamazsınız. Bu işe kalkışırsanız gülünç olur. Ama sanatı kendi düşüncelerinin emrinde görmek isteyen, ona kendi isteklerine uyduğu sürece bir yer bir değer verenler böyle bir şeyden korkmazlar elbet.

Yalnız böyle düşünmelere son olarak şunu tekrarlayayım ki, yüzyıllardır sanat eri, gerçek yaratıcı, yaşadığı çağın her çeşit zorluklarına, sert etkilerine, önleyici engellerine karşı koydu. Koyacak da. Geçici insan toplulukları geçici akımlar yaratır. Gerçek yaratıcının görevi bu geçici akımlara kendini kaptırmamak, asıl ölmez olanı kalıcı yönleriyle ortaya koymaktır. Kendi dünyasını şu gelip geçici, ölümlü hayatın boşluğundan kurtarmak, ölmezleştirmek için. Bundan başka ne dense boşuna.

Oktay AKBAL

ORHAN VELİ

Ölümünün üçüncü yıldönümüymüş, dergilerde gazetelerin edebiyat sayfalarında Orhan Veli için birçok yazılar çıktı. Hepsini okumadım o yazıların, gene de biliyorum, hepsi de Orhan Veli'nin değerini, yazınımıza yararlılıklarını, kendinden sonra gelenlere, açtığı yolu söylüyordu. Önemi, büyüklüğü anlaşıldı artık o şairin. İlk şiirleri yanılmıyorsa, 1936'da çıkmıştı, bundan 17 yıl önce. On yedi yıl içinde bir kişi yazmaya başlıyor, yeni bir çığır açıyor, bir takım takılmalara, alaylara, sövmelere uğruyor. Hem de kıskanılmıyor. Orhan Veli yalnız öldüğü için mi kıskanılmıyor? Öyle olmadığını sanıyorum. Sağlığında da yaşlıları, kendinden yaşlıları bile onu saygıyla anıyor, hayranlıkla anıyordu. Bugün adı çevresinde toplananlar ölmeseydi, gene onu övecek, gene değerini söyleyeceklerdi. Bugünkü iyi şairlerimizin hepsi de onun yolundan gidiyor, onun gibi yazmaya çalışıyor demiyorum, içlerinde Fazıl Hüsni Dağlarca, Turgut Uyar, daha yenilerden Mustafa Şerif Onaran gibi Orhan Veli'nin şiirinden çok uzak olanlar gösterilebilir, onlar da onun şiirinin güzelliğini yadsımıyor, inkâr etmiyor. Gene de bulunuyor onu beğenmeyenler, anlamayanlar. Ne yapalım? Onlar da her türlü yeniliğe karşı koyan, eskiyi söylemekle yetinen bir şiir anlayışına saplanmışlar, günlerin geçtiğini duyurmayan bir uykuya dalmışlar... Yahut onlar doğru yolda da biz anlayamıyoruz.

Orhan Veli için yazılanların hepsini okumadım, kimini sakladım, unutmaz, yitirmezsem sonra okuyacağım. Ölümünün bu üçüncü yıldönümünde şairin kendi yazılarını, Varlık yayınlarında çıkan iki küçük kitabı, *Bütün Şiirleri* ile *Nesir Yazıları*'nı okudum.

Önce *Nesir Yazıları*'nı Onların hepsini bilmezdim de onun için. Doğrusu sevmedim, sevemedim o kitabı. Orhan Veli'nin iyi, usta bir denemeci, bir eleştirmeci olduğu ileri sürülemez. Düşündüğünü iyice anlatamıyor. Yalnız o da değil, şöyle derli toplu düşünmüyor, bir güveni, aşırı bir güveni var kendine, ne söylese bir önemi olacağını, olduğunu sanıyor, yazıları öyle bir duygu bırakıyor okuyanda. Bir takım yavan düşüncelerle de yetiniyor: çoğunluğa, kamuoyuna okutun ki şiirin, sanatın üstününü, ilerisini anlayıversin. Okullar

açın, olur biter. Ağa Han: “Zenginler olmasa yoksulların durumu daha kötüleşirdi.” demişmiş, buna sinirlenmeler. Günümüzün sanat adamı romantik olamazmış, ama Orhan Veli <<romantik>> derken ne anlıyor, onu bilemiyoruz. Şair, sanat adamı toplumu düşünmeli, bireylere bağlanmamalıymış, bireyleri anlatırmış, ancak o bireyler toplumu, çoğunluğu göstermeliymiş... Oysaki Orhan Veli şiirinde ne kadar bireycidir! Düşünün bir: şiirde ölçü, kalıp tanıma; bunların dışında, salt kendi bulduğu, salt şairin kendisi için geçer kurallara uymak bireycilik değil de nedir? Bu da bir türlü romantik olma değil midir? Orhan Veli’nin daha sıkı, daha titizce düşünmek elinden gelebilirdi, onu bilmiyorum, ama belki uzun uzun durmamış o denemelerin, eleştirmenlerin bakışta, pek de incelemeden benimsiyor onları.

Orhan Veli’nin nesri iyi değil demiyorum. Süslü yazmıyor, karışık deyişten kaçınıyor, ancak dolgun değil nesri, uzun, kısa herhangi bir yazısı doyurmuyor, kandırmıyor okuyanı, konuyu da kavrayamıyor, çevresinde dolaşıyor. Bir cevabını, “Bir tenkid üzerine” adlı yazıyı beğendim, ama onda da, Monsieur Thierry Maulnier’yi iyice bilmediği anlaşıyor.

Sonra şiirlerini okudum. *Nesir Yazıları*’na sinirlenmiştim, onlar beni Orhan Veli’nin değerinden şüphe ettirmeye başlamıştı. Bunun etkisiyle şiirleri de beğenmeyeceğimi, onlarda da bir öksüzlük, bir yavanlık bulacağımı sanıyordum. Bunun tam tersi oldu. Eskisinden daha çok sevdim o şiirleri, bir göz kamaşması duydum sanki. Kimi üç dört satırı geçmeyen küçük küçük şiirler ki hemen hepsi de olgun, hemen hepsi de eksiksiz, pürüzsüz. Bir çırpıda okuyup bitiriyorsunuz, ama yankısı uzun uzun sürüyor içinizde. Orhan Veli sanki yazmıyor, okuyana yalnız şiirin adını, şiirin konusunu söylüyor, sonra okuyan kendi kendine, kendi içinde tamamlıyor o şiiri... İnanmayın, hepsi Orhan Veli’nin. Bir iki satır, bir iki söz katmaya kalkın o şiirlere, görürsünüz ki elinizden gelmez. İşte o kadar o, ne söylemek gerekse şair hepsini eksiksiz olarak söylemiş. Fransız yargılarında, mahkemelerinde “Doğruyu, yalnız doğruyu, bütün doğruyu söyleyeceğime” diye and içilirmiş, onun gibi. Okullarda öğrencilere bir şairin iki üç mısrasını yazdırırlar da “Genişletiniz bunu, uzatınız.” derler.

Öyle sanıyorum ki Orhan Veli'nin şiirleri gelemes böyle bir denemeye. Kısaca söylemiş olmasına bakmayın, bitiyor, tüketiyor ele aldığı konuyu. Alın “Ahmetler” şiirini “Kimimiz Ahmet Bey, — Kimimiz Ahmet Efendi; — Ya Ahmet Ağayla Ahmet Beyefendi?” bir soru, yalnız bir soru, nereden doğduğu da, yanıtı cevabı da var o sorunun içinde. Buna bir şey katamazsınız, açamazsınız bunu. Uzun uzun sözler söyler uzun uzun söylevler çekebilirsiniz bu konuda, hiçbirisi bu kadar açık, bu kadar işleyici olamaz. Hani bir öğüdünü anarlar Paul Verlaine'in “Prends l'éloquence et tords – lui le cou” (Tut belagati, dürüver imüğünü.) Bunu Orhan Veli kadar başarmış şair bilmiyorum, bir de belki haikai'leriyle Capon şairleri. Belagatin imüğünü dürmek belagatten kaçmakla olmaz, belagati gereksiz kılmakla olur. Orhan Veli işte bunu yapmıştır.

Orhan Veli'nin şiirinde, üzerinde biraz durulunca, bir çarpışma göze çarpar. Orhan Veli duygulu, duygu-sever bir kişi, bunu gizlemek, kendi kendinden de gizlemek istiyor. Bunun için çarpışıyor kendi kendini duygulara bırakıp içli, hani şu “samimi” denilir çeşidinden şiirler yazmak kolaydır, sanat ise zordur, seçme ile çabalama ile varılır ona. Çoğu kazanıyor bu çarpışmada, o zaman “Söz”, “Sere serpe”, “Sakal”, “Cımbızlı şiir”, “Ah neydi benim gençliğim” gibi her biri birer pırlanta kolaylığında, “Yol türkülerini” yazıyor. “İstanbul türküsü” nü yazıyor, şu “Delikli şiir” e kadar iniyor. Bunlar değil Orhan Veli'nin, gerçek Orhan Veli'nin değil, kendini unutmuş, düşüncesinden çok duygusuna uymuş, daha da kötüsü geleneğe, yıkmak istediği, yıktığı geleneğe, boyun eğmiş bir Orhan Veli'nin yenilmiş bir Orhan Veli'nin şiirleri. Kimi, kalkar, aruzla şarkılar yazardı, Yahya Kemal Beyatlı “Hacı Arif Beyin şarkılarının güftelerine benziyor.” demiş, şu “Olmaz ilaç sine-i sadpareme” yok mu? İşte o güfteler. Bunların da bir tadı, kendilerine göre bir güzellikleri olabilir, Orhan Veli şiirinin güzellikleri değil. Yukarıda adlarını söylediğim şiirler de o soydan. Hacı Arif Bey'in bestelediği güftelere benzemiyor da halk türkülerinden alınmış... Ne var ki böyle yanılmalar çok azdır Orhan Veli'de, o asıl öteki güzel şiirlerin, duygusuyla değil, düşüncesiyle yazdığı şiirlerin adamıdır.

Bitirmeden şunu da söylemek isterim: bu sefer Orhan Veli'nin ilk şiirlerini, şu ölçülü uyaklı, vezinli kafiyeli şiirlerini de daha bir ilgi ile okudum. Bunlar için olgun şiirler diyemeyiz, Orhan Veli onları yazdığı sıralarda daha bir çocuk. Ama ne güzel mısralar var onlarda! "Beyaz kuşlarla ve günlerce yolculuk; — Sihirli Hinde doğru açılan diba.— En sonunda bereket akıtan oluk.— Olgun yemişleri yere değen Tuba." Bir de "Ave Maria" yı, "Eldorada" yı okuyun... Orhan Veli yeni şiire geçerken, yeni çıkırını açarken arkasında iyi, çok iyi şeyler umduran bir şair bırakmış. Bugün onun o yanına özenenler bulunmasını da gönül çok isterdi.

Nurullah ATAÇ

MASALLAŞAN SAİT FAİK

Sait Faik'in oldukça kısa süren yazı hayatında ortaya koyduğu sanat eserlerin cins ve miktarı üzerinde kısa bir muhasebe yapmanın onun sanatı üzerinde söylenecek sözler için iyi bir başlangıç olacağını düşünüyorum. Bu işi yaparken, küçük hikâye vadisinin memleketimizdeki en büyük siması olarak tanınmış Ömer Seyfettin'in eserinin durumunun iyice anlaşılabilmesi için mukayese unsuru olarak kullanmak istiyorum. Eserlerinin iç eğreri üzerinde —şimdilik- durulmadan, yalnız eser miktarı ve bunların tipleri üzerinde bir sayı karşılaştırması yapılacak ve edebiyatımızın en velûd hikâyecisi olarak bütün hükümlerin üzerinde birleştiği Ömer Seyfettin ile Sait Faik'ten hangisinin bu sığata daha layık olduğu gözden geçirileceklerdir.

Ömer Seyfettin 1920 yılında 36 yaşında, Sait Faik ise 1954 yılında 46 yaşında ölmüşlerdi ilkinin yazı hayatı 10 yıl, Sait'in ise 18 yıl kadar sürmüştür. Sait'in hayatı Ömer Seyfettin'den 10 yıl, yazıcılık hayatı ise 8 yıl fazla sürmüş oluyor.

Ömer Seyfettin, 10 yıl süren bu yazı hayatında, bugün toplu eserlerini ortaya koyan 9 kitapta toplanmış 114 küçük hikâye, nuvel ve yarım kalmış

roman parçalarını, bir cilt tutacak sayıdaki şiirlerini, makale ve denemelerini, fıkralarını yazmıştır. Bunlardan ancak hikâyeleri kitap hâlinde yayınlanabilmiş, diğer yazıları, hatta bir cilt tutacak miktarda hikâyeleri dergilerde dağınık kalmıştır.

Sait Faik'in ölümü ile geride bıraktığı toplu eserleri 15 kitap tutmaktadır. Bunlardan 11 tanesi hikâye, 3 tanesi roman, şiir ve röportaj yazılarını ele almaktadır.

Ömer Seyfettin, henüz kitaplarına girmemiş parçaları da dâhil olmak üzere bütün sanat hayatında 120 tane hikâye yazdığı halde, Sait Faik'in kitaplarında 178 küçük hikâye, 2 büyük hikâye, 2 roman, 17 röportaj bulunmaktadır. Yukarıda verilen sayılardan her iki yazarın her şeyden evvel küçük hikâye yazarı oldukları anlaşılmaktadır. Ömer Seyfettin'in yarım kalmış romanları ile seri hikâyelerini, Sait Faik'in birer büyük hikâye hacmindeki kitaplarını roman kategorisinde yarım kalmış gayretler olarak kabul edersek, bu tip eserin dışında yazılarını bir tarafa bırakarak karşılaştırmaları yalnız küçük hikâyeler üzerinde yapabiliriz. Her ikisinin de birer küçük hikâyeci olarak kaldıklarını, isteklerine rağmen romana geçemediklerini söyleyebiliriz.

Sait Faik'in röportajları çok kere hikâye karakterinde, sanatçı kişiliği ile yakından ilgili parçalar olduğu hâlde, Ömer Seyfettin'in diğer yazılarında bu vasıfların bulunmadığını söyleyebiliriz. Bunlar edebiyatımız üzerinde çok değerli bazı fikirleri ortaya koymakla beraber, onun yazıcılığının başka bir cephesini teşkil ederler. Hâlbuki Sait Faik'in röportajları, hikâyeciliğinin bir başka cephesidir, genel vasıflar ile sanatından uzaklaşmış sayılamazlar. Ömer Seyfettin'in bir de siyasi alanda yazıları vardır ki, Sait Faik'in sanatla ilgisi olmayan başka alanlara ait hiçbir yazısı mevcut değildir. Diğer taraftan Ömer Seyfettin'in şiirleri dergi köşelerinde unutulup kalmış olduğu hâlde Sait Faik, hayatında iken bunları bir kitap hâlinde yayınlamış, bunları sanatından ayırmamıştır. Sait Faik'in hikâyeleri ile şiirleri arasında sıkı bir ilgi, aynı sanat anlayışından gelen bir düzen bulunduğu hâlde, Ömer Seyfettin'in için bu bahis konusu edilemez.

O hâlde bu iki hikâyeciden biri 114, diğeri 178 hikâye ile karşı karşıya durmakta, üstelik Sait Faik iki roman ve iki nuveli ile yaratıcılık kudreti bakımından ondan üstün bir durumda gözükmeştir. Bu karşılaştırmayı hikâyelerin iç değerleri bakımından yaptığımız takdirde Ömer Seyfettin'in toplu eserlerinde bir çok değersiz parça görebileceğimiz hâlde, Sait Faik'in eserinde bir değer bütünlüğü, bir kalite düzeni görmek mümkündür.

Tahir Alangu

III. SÖYLEŞİLER VE ANKETLER

NURULLAH ATAÇ'LA BİR KONUŞMA

Ankara'ya bu seferki gidişimin en büyük kazancı, Nurullah Ataç'ı görmek, onunla konuşmak oldu. Büyük ustaya olan sevgim bu tanışmadan sonra arttı diyemem onu zaten çok seviyordum, canlı elle tutulur bir taraf kazandı. Yazılarının hayalimde yarattığı Ataç'la konuştuğum Ataç'ı aynı buldum. Hareketlerinde, jestlerinde tıpkı yazılarındaki gibi candan, sevimli. Beni gülererek karşıladı, adımları sordu, cevapladım.

Birçokları yeni şiiri yadırgıyor, dedim. Bu sizce yeni şiirin düşüklüğünü göstermez mi?

-Her yeni önce yadırganır, dedi. Biz yani bugün ben yaşta olanlar, Ahmet Haşim'in şiirlerinin ne kadar yadırgandığını biliriz. Bir takım kıt düşünceli kimseler Haşim'in şiirlerinde mânâ bulunmadığını söylüyor. Parıltı, Şafakta gibi şiirleri gülererek okuyorlardı. Şimdi öğrencilere, öğretmenlerimiz o şiirlere Türkçenin güzel eserleri olarak gösteriyorlar. Yalnız Ahmet Haşim mi? Yahya Kemal Bey bile getirdiği bir parça yenilik için alaya uğramadı mı?

Bugünün şairleri de öyle karşılanıyor, onların tuttıkları yol da yadırganıyor. Ama görüyorsunuz bu yadırgama günden güne azalıyor.

Ataç, Orhan Veli'den üç şiir okudu. Bana; "Siz bunları yadırgıyor musunuz?" diye sordu. Yadırgamadığımı söyledim. Bunun üzerine şöyle dedi:

Oysaki bu şiirlerin yazıldığı zaman birçok kimseler; "Böyle şiir olmaz, bunların manası yok." diye bağırıyorlar. Şairle de o biçim şiiri beğenenle de alay ettiler. Şimdi yerleşti, Orhan Veli'nin şiiri. İşte sizin kuşak bunları hiç yadırgamadan okuyor. Beğenmese, sevmese bile bunların manası yok demiyor.

Yeni şiirin ne ölçüde başarıya erdiğini soruyorsunuz. Bu soruyu pek anlamadım. Benim beğenip beğenmediğimi soramazsınız. Çünkü ben birçok yazılarımda o şiiri beğendiğimi söyledim. Ama bugünün şairlerinden kimler

kalacak, yarın kimlerin şiirlerini beğenip de öğrencilere öğretmek isteyecekler onu ben ne bileyim. Ben ancak şunu bunu beğeniyorum diyebilirim. Yanılıyor muyum, yanılmıyor muyum onu zaman gösterecek.

Suut Kemal Bey bir yazısında, “Eski şiir neyi istemiş, neye güvenmişse, yeni şiir onu alaya almıştır. İlk iş şekli mafsallarından ayırmak, vezin ve kafiye atmak, musikiyi susturmak, şairane sayılan düşüncelere el koymak oldu.” Bu fikri ne dereceye kadar doğru buluyorsunuz?

-Bu sorunuza cevap veremem çünkü Suut Kemal Bey’in sözü bir bakıma doğru bir bakıma değil. Evet, yeni şairler arasında eskiden kalma her şeye karşı çıkanlar var ama öyle yapmayanlar da var. Hatta ben son yılların yeni şairlerinde eskiye bir dönüş görüyorum. Özgür koşukla yani serbest nazımla yazanlarda bile halk şairlerin deyişlerine özenenler vardır. Suut Kemal, yeni şairlerin musikiden de kaçtığını söylüyorsa yanılıyor. Ah böyle bir şey olsaydı. Bıktık şiirin musikisinden. Şairlerimiz biraz da kafa ile okunan şiir yazsalar. Hep kulak, hep gönül. Bunların dışında bir şey aramalı. Ne biçim bir şey? Ne biçim olacağını ben ne bileyim? Bilsem kendim yazarım.

Bir sanat eserinin hoşla gidip gitmemesi veya hoşla gitme derecesi onun değeri hakkında bize rehberlik edebilir mi?

Bir sanat eserinin çoğunlukla beğenilmesi değersizliğini göstermez. Çoğunluk neye alışıkse onu beğenir, yenilik de az çok bir yadırgama ile karşılanır.

Yeni yazarlarımızda günbegün daha çok rastlandığı söylenen küfür için ne düşünüyorsunuz? Edebiyatımız için bu bir tehlike olabilir mi?

-Aman çocuğum, dedi, bu günbegün sözünü sakın kullanmayın. Bu da ‘ayriyeten’, ‘sürç-i lisan’ gibi ayaktakımının kullandığı sözlerdendir. Buradaki be Farsçadır, gün ise Türkçe. Bunlar birbiri ile birleşemez.

Ne yalan söyleyeyim, Metin Eloğlu'nun şiirlerinde gördüğüm birtakım kaba sözler, beni hiç sinirlendirmiyor. Şair iyi kullanırsa hiçbir söz beni sinirlendirmez.

“Hatıralar koltuk değnekleridir, onlara sarılmak aczine düşmeyiniz.” diyen bir şairimize siz ne cevap verirdiniz?

-Demiş adamcağız, ben ne yapayım? Gün olur kişi anılarından açar; gün olur kapatmak ister anılar defterini.

Şiire dost olmayan bir devirde yaşıyoruz, diyorlar. Ne dersiniz?

-Bunu diyenler, ne dediklerini bilmiyorlar. Her çağın şiiri, şairleri vardır. Bizde de bugün Oktay Rıfat gibi, Dağlarca gibi, Turgut Uyar gibi bence çok iyi şairler var, belki bir yeni şiir getiriyorlar. Böyle bir dönemde sen kalk da “Şiire dost olmayan bir devirde yaşıyoruz.” de.

Şiirlerde konuların giderek birbirine yaklaştığı, ortak konuları işleyenlerin çoğaldığı doğru mudur?

-Hep olagelmıştır bu. Gerçekten yaratıcı olmayan şairler birbirlerinin dediklerini tekrar eder, dururlar. Bugün de bu ülkede kendilerini şair sananlar beylik konuları alıp işliyor, önümüze hep kof, karmakarışık sözleri sürüyorlar.

Konuşma ve yazı dillerinin birbirinden ayırt edilmesi gerektiğini savunanlara rastlıyoruz. Bu yolda düşünceniz?

-Konuşma dili ile yazı dili büsbütün birleşemez. Çünkü yazı dili temiz olmak ister. Konuşma dilinde ise birçok yanlışlar yaparız. Ben konuştuğum gibi yazmam. Konuşurken Arapça, Farsça gibi pek çok yabancı kelimeler kullanırım ama yazarken bu kelimeleri kullanmam.

Suut Kemal Yetkin

NİHAT SAMİ BANARLI DİYOR Kİ

Dil konusundaki düşüncelerinizi özetler misiniz?

Dil konusunda mümkün olduğu kadar Türkçeleşmek davası, Türk aydınlarının bin yıldan beri hassasiyetle işledikleri bir mevzudur. Türkiye’de halk için gazete çıkarıldığı tarihten bu yana dilimizin sadeleşmesi ve Türkçeleşmesi mevzu daha büyük bir şuur kazanmıştır.

Bizim Cumhuriyet yıllarındaki dil hareketlerimize bilgisizlik, metotsuzluk, taassup ve dalalet karışmasaydı, Türkçenin bugünkü talihi görüldüğünden üstün olacaktı. Lisanımızı çağdaş medeniyetlerin bütün hareketlerini ifadeye muktedir, zengin fakat milli bir lisan hâline koyacaktık. Bunun için dilimizde eski Arapça terimler sistemini bırakıp, bir Türkçe terimler sistemi kuracak, lisanımıza getirilmesi lüzumlu yeni kelime ve kavramlar için mümkün olduğu kadar Türkçe karşılıklar bulacaktık. Biz, dil faaliyetimizi lisanımızda yaşayan kelimeleri atmak gibi yıkıcı bir hedefe harcamayıp da, dilimize girecek yeni kavramları Türkçe kelimeler hâlinde yaratmak yolunda kullansaydık, bunca emek böyle ters bir netice almazdı. Dilcilerimiz bu mühim hataya, kolayı zora tercih edecek durumda olmaları yüzünden düştüler.

Şu halde bugünkü Türk yazarları nasıl bir dil kullanmalıdır?

Bugünkü Türk yazarları konuştukları dil ne ise onu kullanmalıdır. Türkçe olsun da isterse zevksiz olsun taassubuyla değil, hem Türkçe olsun hem de zevkli olsun titizliğiyle, Türkçeyi anlayarak ve severek işlemelidir.

Bilgin sanatkâr yazarlar, ellerinden geldiği ölçüde lisana yeni kavram dolayısıyla yeni kelime getirmeye çalışmalı fakat sanatkâr yerine sanatçı, münekkî yerine eleştirici demek, sarhoş olmak yerine esrûkleşmek demek gibi, lisan zevki bir imparatorluk coğrafyasında işlenerek, harikulade işlenen bir milletin kolay kabul edemeyeceği dil dalaletlerine düşmemelidir. Bugün kendisi tarafından kullanılan fakat yarın kimse tarafından kullanılmayacak bir takım geçici kelimelere aldanarak eser vermiş her yazar, ister istemez kendi

aziz eserini lisanî bir öksüzlüğe, bir okunmazlığa, bir unutulmaya mahkûm etmiş demektir.

Lisanımızın zenginleşmesine dair düşüncelerinizi açıklayabilir misiniz?

Türkçemizde karşılığı bulunmayan binlerce medeni kelime ve kavramı Türkçeye kazandırmak ve işte burada milli hassasiyetle dilimize yeniden girecek bu kelimeleri mümkün olduğu kadar, Türkçenin kendi köklerinden, bugünkü Türkiye Türkçesinin fonetiğine, estetiğine ve gramerine uygun bir şekilde yapmak.

Bu öyle aziz bir çalışmadır ki, zamanımızın bu çalışmayı bir yana bırakıp, Türkçeyi kendi yaşayan kelimelerinden de mahrum bırakacak bir fakirliğe götürmesi ve bunu devler emri hâline koyması, bence lisanî bir dalaletten başka bir sözle ifade edilemez.

Sanatkârların, kendilerine ait meseleleri sistemli şekilde halledebilme-leri için derneklere ihtiyaç var mıdır? Sık sık ortaya atılan akademi ihtiyacı fikrini yerinde buluyor musunuz?

Akademi ihtiyacı hele akademik toplantılara ve akademik görüş, düşünüş ve konuşmaların bütün hayata taşmasına olan ihtiyacımız büyüktür. Dil davamız gibi sanat ve tefekkür davalarımızı da böyle bir anlayış halledecektir. Lisanımıza Türkçeleştiriyoruz zannıyla Moğolca kelimeler dolduranların hazin yanlışları, münevverlerimizin dilden, ilimden, fikir ve sanattan kaçacak hâle gelmiş olmaları, hep bu akademik hayatın bir zevk ve ihtiyaç hâline girmemiş olmasındandır.

CAHİT KÜLEBİ İLE KONUŞMA

Edebiyatımızın bugünkü durumunu ne dereceye kadar tatminkâr buluyorsunuz?

Günün akışı içinde bulunan insan, hiçbir zaman kendisinin de karıştığı sanat olayını tatmin edici bulamaz sanıyorum. Çünkü sanatkâr daha iyisini bekleyecektir. Bu yüzden ben sanat hayatımızı tatmin edici bulmamaktayım. Kaldı ki her şeyin kolayını arıyoruz. Şekilde, muhtevada yenilikler araştırdığımız da pek az. Bu yaz Yaşar Nabi ile aramızda şöyle bir konuşma geçti, o günler yazdığım bir şiir kendisini çok şaşırtmış. Niçin bu kadar değişme yaptığımı sordu. Biteviye aynı biçimde neden yazayım, dedim. 'Öyle ya!' diye cevap verdi. 'Ama bütün şairler aynı biçimde yazarlar.' Böyle olacağını sanmıyorum. Belki büyük şairler buldukları şekli, ısındıkları muhtevayı boyuna kullanırlar. İhtimal okuyucular da bundan hoşlanır. Kolay anlaşılır, çok sevilirler. Ama içinde mesela elli şiir bulunan bir kitabı ele alınca okuyucu bunalmaz mı? Araştırmayan sanat olmaz olsun. Benim, bu işi yaptığım düşünülmesin. Kendim beceremesem bile sanatım için isterim. Nihayet ben de okuyucuyum. Hem de on beş yaşında nasıl hayranlık duyuyorsam yine öyle sanata sevgi ile yaklaşan bir okuyucu. Sanatımızda deneme ve bilim hayatımızda düşünce unsurunun noksan olduğu da bir gerçektir.

Günümüz edebiyatında tenkit ve tenkitçi için ne düşünürsünüz?

Kendisinden çok şey öğrendiğim, uzaktan çok sevdiğim Nurullah Ataç; şüphesiz ki yalnız bizim değil, her milletin övüneceği büyük bir eleştirmecidir. Ama onun tuttuğu empresyonist yol her zaman için daima doyurucu olabilir mi? Büyük bir üslupçu olan Bay Ataç günümüz eleştirmecilerini müthiş tesirleri altında tutmaktadır. Vezinsiz, kafiyesiz şiirin kolay oluşunu sanıp bu yolda sürü ile şiir yazarlar gibi Ataç tarzında deneme ve eleştiri yazarlar faydalı olmuyor. Bırakalım o öyle yazsın. Bize bir önceki ile bir sonrakini karşılaştırıp sonuçlandıran; karşılıklı etkileri bulup çıkaran eleştirmeciler lazım. Ne yazık ki

bizim eleştirmeciler ya hiç ilgisi olmayan ezber mütalaalar ya da şu hoşuma gitti, bu hoşuma gitmedi diye kolay hükümlerle işlerini yapıyorlar.

Dil özleşmesinde sanatçının rolü ne olmalıdır?

Sanatçı kelimeleri seven kişidir. Sevişmek için de ülfet gerekir. Bu bakımdan bırakalım dilimizi yalnız sanatçılar özdeştersin, zenginleştirsin. Bilim adamları ile sanatçıların birlikte çalışmalarını daha uygun buluyorum.

Fayda ile sanatın uzlaştırılmasının ne dereceye kadar şarttır? Faydasız sanat olmaz diyenlere ne cevap verirsiniz?

Sanat eseri hazlandırıcı, mest edici olduğuna göre faydalıdır. En iddiasız yazı bile bir şeyler öğretir. Bunun dışında sanattan fayda beklemek doğru mu? Denemenin, politika yazısının bilimin ödevini sanattan da istemek yersiz bir şey. Medeniyet insanlara iş bölümü getirmiştir. Dünya görüşü ile faydayı birbirine karıştıranlar sanatçıdan ukalalık istemektedir.

Fikir ve sanat dergileri üzerlerine düşen ödevi yapabiliyorlar mı?

Herhâlde yapıyorlar. Kendi ödev anlayışlarına göre az çok hepsinin bir şeyler yapmaya çalıştıkları, birçok fedakârlığa katlandıkları nasıl inkâr edilir?

Dergi sahiplerinden biri heveslilerin fikir sanat dergilerinde izdiham yarattıklarından şikâyet etmiş. Ne düşünüyorsunuz?

İlk başlayanların yazılarını yayınlamak için dergilere hücum etmeleri bence çok sevinilecek bir şeydir. Dergi çıkaranlar beğendiklerini beğenmekte bağımsız olduklarına ve gelecek günlerin değerleri bu başvuranlar arasından çıkacağına göre yazı gönderenler artacaktır.

Sanatı fantazyaya olmaktan kurtarmak, sanatçıya maddi imkânlar sağlamak için kimden ne bekleyelim?

Kendimizden başka kimseden bir şey bekleyemeyiz. Bir dergi anket cevapları yayınlıyor. Bu cevapların hepsi, her şeyi devletten beklemekte.

Devlet şaire ne yapsın? Ama şairin, müzisyenin devlete emanet edildiği yer demir perde gerisidir. Bir yandan sanatçının hürriyetinden bahsederken öte yandan hürriyetsizlik isterler. Sonra bu gibiler içinde yirmi yıldan beri yazanlar var. Şimdiye kadar yaptıklarını düşünmeleri, sanatın bağımlılığa gitmesini istemekten daha faydalı olur herhâlde.

SABAHATTİN KUDRET AKSAL İLE BİR KONUŞMA

Şiirimizin dünü ile bugününü karşılaştırabilir misiniz, yarın üzerinde düşündükleriniz?

Şiirimizin dünü... Bilmiyorum, şiirimizin dününden anladığımız ne? Divan şiiri mi? O kadar eski çağ mı? Yoksa çok daha yeni zamanlar mı? Divan şiirimiz şekil olarak başarılı bir şiirdir. Deyişe, bir bütün olarak mısraa önem vermiştir. Öze, anlama gelince... Pek aldırılmaz öze, anlama... Bir gazelin ilk beytindeki anlam, bakarsınız ikinci beytindeki anlamla gelişir. Sadece güzel söylemek, güzel deyişler yaratmak dileğindedir.

Aynı çağın, Divan şiiriyle atbaşı giden şiiri olan halk şiiri, söylemek istediği şeyi biraz daha önemlerse de aynı uygarlığın ürünü olduğu için aynı özelliktedir aşağı yukarı...

Tanzimat diye adlandırdığımız çağdaysa edebiyatımız Batı'ya yönelmiştir. Tanzimat o kadar nesrin peşine düşmüştür ki zaman zaman şiir gölgede kalmıştır. Bu çağın şairleri de bundan sonrakiler de şiir adı altında nesir yazmışlardır.

Yahya Kemal, yeniden mısra deyişi, biçimi bularak şiirimizi geleneğe bağlamıştır. Bugünkü şiirimiz ise biçime de öze de önem verdiği görülüyor. Divan şiirinden ayrı yanı sadece kelime oyunuyla yetinmeyip bir şey söylemek ereğinde olmasıdır.

Öyle sanıyorum ki tarihin en başarılı çağını yaşayan şiirimiz öbür sanat kollarımız gibi Batı şiiriyle aynı çizgi üzerine gelmiştir. Oysaki bugüne kadar edebiyatımız Batı'yı en az yarım yüzyıl geriden kovalamıştır.

Şiirimizin yarını... Sanatta bir çığırın, bir özelliğin belirebilmesi için sayısız sanatçı gelir, geçer. Harcanır çoğu. İş böyle olunca da şiirin geleceği için söz söylemek zor tabii.

Sanatımızda henüz benliğini bulmamış bir veya birkaç bölüm var mıdır?

Toplumda bütün kurumların aşağı yukarı aynı gelişimde oldukları gibi, bir çağda, aynı toplumdaki sanat bölümlerinin de aralarına büyük bir değer ayrımı olamayacağı tabiidir. Bugün şiirimizin durumu neyse resmimizin, müziğimizin durumu da pek farklı değildir bence... Hikâye, roman için de öyle...

Bir de bakıyorsunuz ki bir iki şiir yazdığı sanısını veren kişi 'Şiirimiz altın çağında ama bir tek romanımız yok.' Demekten çekinmiyor. Ne denir? Romancı olsaydı o vakitte şiirimizi yermekten çekinmeyecekti.

Şarkılı Kahve adlı şiir kitabınız Yenilik Yayınları arasında çıkacak. Acaba kitabınızın ikinci basılışı şiir sevenlerin artışını gösterir mi?

Şarkılı Kahve 1944'te az sayıda basılmıştı. O günden bu güne tükendi. Şiir sevenlerin son yıllarda arttığı, daha çok kitap okunduğunu bütün dergilerin, yayınların artışından belli.

SAİT FAİK'LE SON RÖPORTAJI

Bütün gayret ve aramalarımın rağmen Sait Faik'i bulamamış ve İzlerimiz için bir röportaj yapmaya muvaffak olamayacağımı anlamıştım.

Fakat hiç de düşündüğüm gibi olmadı. Şans eseri diyebileceğim bir anda Sait Faik ile karşılaştım. Ben istediğim bir kitabı bulabilmek için Beyoğlu'nda kitapçıları dolaşıyordum. Ona bir, iki ahbabıyla sohbet ederken rastladım.

Gerek Sait Faik ve gerekse ben bu tesadüften çok memnunduk. Sait Faik katiyen merasimden hoşlanmayan bir insan.

-Efendim, diyor, önceden randevu verip, falanca yerde bulunup hazırlıklı röportaj yapmak ne demek? İşte röportaj dediğin böyle tamamiyle hazırlıksız ve tesadüf eseri olmalı bence.

Kendisine soruyorum:

-Hikâye yazmaya ilk ne zaman başladınız, Sait Faik Bey?

-Bursa Lisesi'nde 10. sınıftaydım, edebiyat hocamız bir vazife yazmamızı istedi. Ben *İpekli Mendil* isimli bir hikâye yazıp verdim. Ertesi ders hoca bu hikâyemi bütün sınıfa okuttu. Neden okutuyordu, bir türlü anlamamıştım. Meğerse hikâyeyi çok beğenmiş, sonra beni yanına çağırıp 'Eğer böyle yazmakta devam edersen iyi hikâye yazabileceksin sen.' demişti. İşte ilk bu şekilde yazmaya başladım. Hocam bana daima cesaret veriyordu. İkinci olarak *Zemberek*'i yazdım. Sonra İstanbul'a gelip edebiyat fakültesine girdim. Orada rahmetli Kenan Hûlusi'nin verdiği cesaretle hikâye yazmaya devam ettim.

-Umumiyetle nerede ve nasıl yazarsınız?

-Hikâye yazmak için oturduğum hiç vaki değildir. Hikâye yazmak içimden gelmeli ve sonra oturup yazmalıyım. Hikâyelerimi ekseri herkesin ara-

sında, bir balıkçı kahvesinde ve evimde, gece yarısından sonra annem uyurken yazarım.

-Niçin hep denizden ve balıkçılardan bahsedersiniz?

-Adada oturuyorum. Denizi pek çok severim, balıkçıları da öyle. Balıkçı kahvesine gider otururum. Oraya çeşitli balıkçılar gelir, ben onlarla ahbablık eder, kayıklarıyla denize çıkar, onları avlamaya çalışırım.

Sait Faik bunları söylerken hiç şüphesiz uzaklara, denizlere dalmış, balıkçılarını bulmuş onlarla konuşuyordu. Bana:

-Balıkçıları çok severim ben, diyordu.

-Hikâyecî olmasaydınız ne olmayı düşünürdünüz?

-Kahvecî, kahvecî olmayı çok isterdim. Hem gene de istiyorum. Şöyle deniz kenarında sessiz bir kahvem olsun. Oraya kim bilir ne çeşit insanlar gelip gidecek, ben hepsini tanıyacak seveceğim.

-Hikâyeleriniz yaşanmış vakalar mı yoksa hepsi hayal mahsulü mü?

-Vakalar yaşanmış değildir, onları ben hayalimde yaşatırım. Şahısların bazıları hayatta tanıdığım kimselerdir.

-Kibar zümreyi hiç kaleme almazsınız, niçin?

-Kibar zümreyi hiç sevmem de ondan. Bana öyle gelir ki onlar yaşamaktan hiç zevk almazlar. Yaşamaktan zevk alanları severim ben. Yaşamalı bu dünyada...

-Sizce yaşamak nedir?

-Balık tutmak, kahvede oturmak, yanımda çok sevdiğim köpeğim insan tanımak, Beyoğlu'nda bir aşağı bir yukarı dolaşmak, arada içmek, hikâye yazmak, velhasıl hiçbir şeye bağlanmadan avare gezmek bütün gün. İşte ben böyle hayattan zevk alırım, buna yaşamak derim.

-Şimdiki edebiyatçılar arasında tercih ettiğiniz kimlerdir?

-Vay canına amma da güç bir sual! Hiç kimseyi gücendirmek istemem fakat mademki ısrar ediyorsunuz söyleyeyim. Şairlerden Orhan Veli'yi ve Fazıl Hüsni Dağlarca'yı, hikâyecilerden Oktay Akbal'ı tercih ederim.

-En çok hangi hikâyenizi seversiniz?

-En çok en son hikâyemi severim.

-Bugünkü edebiyatçı gençliği nasıl bulunuyorsunuz?

-Ümit verici. Yalnız bugünkü edebiyatçılar muayyen, entelektüel bir gruba ancak hitap ediyorlar. Umumiyetle halk da edebiyatçılara karşı alaka çok az, cesaret verici değil. Bundan dolayı edebiyatçıları çekingen buluyorum.

-Bugünün edebiyatçılarına ne tavsiye edersiniz?

-Ben de bu gruba dâhil olduğum için bilmem ki ne diyeyim. Sadece kendi yollarında gayretle ilerleme.

Oh çok şükür artık soru sormayacaksınız değil mi? Şimdi rahat rahat ordan burdan konuşalım sizinle.

Sait Faikle konuşmaktan ve kendisini yakından tanımaktan çok büyük bir zevk duydum. Sait Faik her şeyden evvel çok görmüş, geçirmiş, olgun, zarif, hassas bir insan. Teşekkür edip yanından ayrılırken bana:

-Tekrar görüşelim olmaz mı? Adaya buyurun, telefon edin, çok memnun olurum, diyordu.

REFİK HÂLÎT KARAYLA BİR KONUŞMA

Konuşan: Gülen Erdal

Edebiyata karşı ilk ilgiyi ne zaman duydunuz?

Edebiyata karşı duyduğum ilgi küçük yaşlarda mektepte başlamıştır.

Çevrenizin edebi gelişiminiz bakımından üzerinizde bir etkisi var mı?

Tabii vardır. Mesela İstanbul'un üzerimizdeki tesiri büyüktür. İstanbul Türkçesi ve düşüncesini kendi muhitime borçluyum.

Yayımladığınız ilk eser hangisidir?

Kirpinin Dedikleri yayımladığım ilk eserdir. Bu roman zamanı politikasını hicveden bir eserdir. Eski Türkçeyle basılmış ve çok satılmıştır. Hatta sonraları yeni harflerle basılanı da bugün bitmiştir. Şöhretimi temin eden bu kitap olmuştur.

Nasıl yazarsınız?

Evimde yazmayı severim. Bilhassa sabahları çalışmaktan büyük haz duyarım. Yazı yazarken hiçbir hususi merakım yoktur. Etrafım yazmaya müsait olmadığı vakitler de rahatlıkla yazabilirim. Yalnız içkili olduğum vakitlerde yazamıyorum.

En çok hangi romanınız satıldı?

Bütün romanlarım çok satıldı. Mesela *Yer Altında Dünya Var*, iki hafta içinde seksen bin nüsha satmıştır. Son romanlarımdan Nilgün'ün de bugün mevcudu kalmamıştır. Romanlarımdan satışı konusunda hiçbir şikâyetim yok. Bu hususta belki de Türkiye'de en ileri olan benim romanlarımdır.

En beğendiğiniz eserleriniz hangisidir?

Sürgün ve Anahtar en beğendiğim romanlarımdır.

Eserlerinizde sübjektif dünyanın belirli etkilerini bulmak mümkün müdür?

Ben daha ziyade hayatta yaşadığım maceralardan ve bu hayat içinde gördüğüm tiplerden faydalanmış realist bir muharririm.

Sizce sanat eseri sübjektif bir kımıldanışın mı yoksa objektif bir gözlemin mi mahsulü olmalıdır?

Bir yazarın yaratacağı eser her iki hususu da içine meczetmiş bir mahiyet taşımalıdır. Ben daha ziyade bu tarz eserlerden zevk alıyorum.

Türk tiyatrosu hakkındaki düşüncelerinizi açıkla mısınız?

Ben şiddetle Türk tiyatrosunun aleyhindeyim. Bir kere Türk tiyatro müellifi yok. Daha hâlâ Türk sesini çıkaramadık sahneye. Sonra bizde iyi aktör de yok. Sahne artık bir bilgi işidir. Oysa tiyatromuzu dolduranlar bu işin ehli kimseler değil. Önüne gelen sahneye çıkıyor. Bu da yetmiyormuş gibi seçilen eserler de umumiyetle iyi değil ve daima kötü tercüme ediliyor.

Şehir tiyatrosu artık tahammül edilmez bir hâl aldı. Son zamanlarda gidemiyorum. Asabım bozuluyor. Üzüntü veriyor bu hal bana, sinirleniyorum. Ankara buraya nazaran çok daha ileri. Küçük Sahne'ye gelince oranın sanat-kârları çok iyi ama maalesef oranın da repertuarı çok kötü.

Türk tiyatrosunun kalkınabilmesi için neleri gerekli buluyorsun?

Bu dava ancak genç entelektüel neslin eline geçerse kalkınabilme yolunu bulacaktır. Son yıllardaki kımıldanış ilerisi için ümit olabilir. Mesela şehirimizdeki Cep tiyatrosunun teşebbüsleri küçümsenmeyecek değerdedir. Gençleri seyrettim fevkalade buldum.

Güdümlü sanat hakkındaki fikirleriniz nelerdir

Bu bizim eski davamız. Fecr-i Âticilerle başlamıştır. o zaman sanatı sanat için kabul etmiştik. Ama tam bir ayırma yapmak doğru olamaz.

Tamamiyle güdümlü bir sanat düşünemiyorum. Fakat sanatı da bu hususta başıboş bırakmak taraftarı değilim. Mükemmele ulaşabilmek için her ikisini de kullanmak gerek.

Sanatçı evlenmeli midir?

Gayet tabii evlenmelidir.

Bunun aksini iddia eden Freud'un güdümüne ne dersiniz?

Freud delinin biridir. Freud'un kabullendiğim pek çok düşüncesi vardır. Ama Freud'un her dediğini kabule kalkarsak...

Yeni projeleriniz var mı?

Hayır, yok. Alelâde hayatımı devam ettiriyorum. Yalnız bazı roman angajmanlarım var.

Yeni Türk Edebiyatı hakkında düşünceleriniz?

Yeni Türk Edebiyatı'nda en beğendiğim taraf hikâyeciliğimizdir. Mesela her iki Kemal'i çok beğeniyorum: Orhan Kemal ve Yaşar Kemal. Sonra Taner var, o her iki nesil arasında köprü vazifesi görüyor. Orhan Veli ile Sait Faik'i de çok beğenirdim.

Suiistimal etmedikçe şiirde de beğendiklerim var. Bu suiistimal kelimesinden kastım vezinsiz, kafiyesiz bir meydandaki başıboşluktur. Ama bazı hakiki şairler bu serbestî içinde şiirlerine bir ses ve şekil vermeyi biliyorlar.

Yeni dil hakkındaki düşünceleriniz?

Bize aykırı geliyor. Halka bilmem nasıl gelir? Mamafih bir dönüm noktasıdır, yavaş yavaş durulup konuştuğumuz şekle gelecektir.

Türk Edebiyatçıları Birliği hakkında ne düşünüyorsunuz?

İşte lüzumuna kani olduğum bir teşekkür, dünyanın her tarafında böyle birlikler vardır. Bizde daha yeni kurulan bu birlik büyük bir boşluğu dolduracaktır. Yalnız ben burada edebiyatçılar sözüne takılıyorum. Yazar deseler ne olur? Edebiyatçı denirken bir ayırma yapılıyor. Ve mesela tarihçiye bu birliğe sokmuyoruz. Oysa tarihçi de yazardır. Edebiyat terine yazar denilseydi bütün kalem erbabı ifade edilmiş olacaktı.

HALİKARNAS BALIKÇISI CEVAT ŞAKİR ANKETİMİZE CEVAP VERİYOR

1.Dil konusunda düşündüklerinizi birkaç cümle içinde özetler misiniz?

1.Dilin şimdiki sadeleşmesini muvafık görüyorum. Ben Tevfik Fikret'in talebesiyim. Tevfik Fikret, bir gün bize (bundan elli sene evvel) münacat gibi ahenkli bir kelime varken neden yalvarış, yakarış diyelim ki demişti. O zamanki anlayış buydu. Lakin lisanı sadeleştirelim derken fakirleştirmemek lazımdır. Eski Türk kelimelerini tekrar almak bir mana ifade etmez. Çünkü bunlar zaten ölmüş kelimelerdir. Uydurma olunca da kimse anlamaz; lisanı sadeleştirelim derken yabancı kelimeler konusunda fanatik olmamak gerekir. Bugün bütün dillerde yabancı kelimeler vardır ve bunlar o dilin içinde millileşmiştir.

2.Bugünkü edebiyatın sizce milletler arası bir değeri var mıdır?

2.Evvla biz, yabancı edebiyatı taklit ediyoruz. Bu gibi eserler Avrupa edebiyatında yer tutmaz. Eski Divan Edebiyatı'nda o zamana ait olup eşi bulunmayan eserler vardır. Eski halk edebiyatımızda da Karacaoğlan ve folklor gibi dengi olmayan eserler mevcuttur. Bunlar Avrupa'ya tanıtılabilir. Nasrettin hoca gibi yalnız Türk halkına münhasır taklit edilemeyen ve mezarda bile ölümle alay eden, Türklere has hayat telakkisini Avrupa'ya tanıtabiliriz. Nasrettin hoca mimari sahada Süleymaniye ve Sultan Selimle omuz öpüşen bir görüşe sahiptir. Bunlar da Avrupa'da rağbet görebilir çünkü taklit değildir.

3.Memleketimizde geniş bir okuyucu kitlesi bulunmaması yüzünden gelişme imkânlarından mahrum kalan edebiyatımızın devletin yardımına ihtiyacı var mıdır?

3.Devlet sanatkâra onun sanatına müessir olmadan yardım etmelidir. Yardımdan maksadım sanatkârın ölümü üzerine belediyenin iki araba ve bir miktar çiçek göndermesi değil mümkün merteye onun ölümüne mani olmaktır. Çiçek götürüleceğine ölmeden evvel çiçeğin parası verilsin.

Sanatkârın bağımsızlığına mani olmadan yardım etmek işi yardım edeceklerin düşünmesi icap eden bir iştir.

4.Sık sık ortaya atılan akademi ihtiyacı fikrini yerinde buluyor musunuz?

Ben öyle müstakilim ki böyle bir şeyi düşünmüş bile değilim.

SUUT KEMAL YETKİN ANKETİMİZE CEVAP VERİYOR

1.Bugünkü edebiyatımızın sizce milletler arası bir değeri var mı? Varsa bunu nasıl ve ne gibi araçlardan faydalanarak dünyaya tanıtmalı ve kabul ettirmeliyiz? Yoksa edebiyatımızın milletler arası bir kıymet kazanması ne gibi şartlara bağlıdır?

2.Memleketimizde geniş bir okuyucu kitlesi bulunmaması yüzünden, gelişme imkânlarından mahrum kalan edebiyatımızın devletin yardımına ihtiyacı var mıdır? Bu yardım sanatkârın bağımsızlığına mani olmadan ne şekilde tanzim edilebilir?

3.Sanatkârların kendilerine ait meseleleri sistemli bir şekilde hâlledebilmeleri için derneklere ihtiyaç var mıdır?

4.Sık sık ortaya atılan akademi ihtiyacı fikrini yerinde buluyor musunuz?

1.Son yıllara kadar gerçek anlamda milletlerarası bir sanat eseri vermemiş olmamızın sebebi, Tanzimat'ın bir ikicilik hareketinden ileri gidememiş, bu hareketin Cumhuriyet'e kadar sürüp gitmiş olmasıdır.

Bir memleket ya Doğuludur ya Batılıdır. Doğu ve Batı toprak sınırlarında değil kafa sınırlarında aranmalıdır. Bugünkü Türkiye her bakımdan batılı bir memlekettir. Sayılı da olsa bazı edebiyat eserlerimizin Batı dillerine çevrilmesini, bestelerimizin Batı orkestraları tarafından çalınmasını, ressamlarımızın sergiledikleri eserlerle Batı dünyasında ilgi uyandırmasını tesadüfe değil bir anlayış değişikliğine yormak gerekir.

Bu sözlerimle ikinci sorunuza da cevap verdim sanırım. Bir sanat adamının kendini dünyaya tanıtmaya aracı yine kendisidir.

3.Edebiyatımızın geniş okuyucu kitlesi bulamaması yüzünden gelişim imkânlarından mahrum kaldığını düşünüyorum. Okuyucu sayısının her geçen gün arttığı bir gerçektir. Bir eksik varsa bunu okuyucu sayısının eksikliğinde değil seviyesinin düşüklüğünde aramak yerinde olur.

Edebiyat ve sanat konusunda devletin yardımını, sanatkârda yaratmak hürlüğünü zedeleyeceği için zararlı görürüm çünkü yardımı yapanın kendi görüşüne uygun eser istemesinden daha tabii bir şey olamaz. Bu da bir nevi güdümcülüğe yol açar ki, kötü örnekleri gözden kaçmayacak kadar çoktur. Fikir ve sanat adamları tarafından kurulacak bir derneğin vereceği armağanlarla bu konuda da faydalı olacağı muhakkaktır.

4.Böylece dördüncü sorunuza da dokunmuş oldum. Vakit kaybetmeden bir dernek kurmaya bakmalı. Milletlerarası telif haklarını koruma anlaşmasına katıldığımız bir sırada böyle bir derneğin sağlayacağı faydalar tahmin edilemeyecek kadar büyüktür.

SONUÇ

Yenilik Dergisi, 1952 yılının aralık ayında Naim Tirali tarafından aylık fikir ve sanat gazetesi olarak çıkarılmaya başlanmış; bir yıl sonra, on üçüncü sayı ile beraber aylık fikir ve sanat dergisi kimliğiyle 1957 yılının kasım- aralık ayına kadar yoluna devam etmiştir. Yaklaşık beş yıllık bir yayın hayatı bulunan ve 62 sayıdan oluşan *Yenilik*, çehresini sürekli değiştirerek hep daha iyiye ve güzele ulaşma çabası içinde olmasıyla dikkat çekmiştir.

Naim Tirali önceleri hikâyeleriyle ve ayakta kalabilmesi için büyük mücadeleler verdiği *Yenilik* dergisiyle, sonra gazetecilik faaliyetleriyle adından söz ettirmiş yazarlardan biridir. Salâh Birsell'in anılarından edindiğimiz bilgilere göre Tirali'nin en büyük hayali bir sanat ve edebiyat dergisi çıkarmaktır. Arkadaşlarıyla devamlı buluştukları kahvehanede sık sık bir dergi çıkarmak istediğinden söz eder. Nihayet Aralık 1952'de bu hayali gerçek olan Tirali, gazetesinin ilk sayısında *Çıkarken* isimli küçük bir metin yayımlar. Bu metinde *Yenilik* gazetesini, sıhhatli bir anlayışın aydınlığında, uzun zamandan beri memleketimizde yokluğu hissedilen bir sanat gazetesi hâlinde çıkarmak istediğini belirtir. *Yenilik* Yayınevi'nin çıkardığı birkaç kitabın kalitesi ve baskı nefasetiyle aydınlarımız arasında takdirle anıldığını, bütün çalışmalarında iyiye, faydalıya ve güzele yönelmiş bulunan yayınevinin, gerek *Yenilik* gazetesi ile gerek muntazaman çıkacak kitaplarıyla Türk sanat ve edebiyatında kendine düşen görevi başarıyla yerine getireceğinden şüphe edilmemesi gerektiğini ifade eder.

Edebiyat ve sanat tarihçileri için en güvenilir kaynak olarak kütüphanelerde biriken dergilerin, içinde yaşanan devrin çeşitli eğilimleriyle yarına eksiksiz aksettirilecek vesikalar olduğunu düşünen Naim Tirali, *Yenilik*'i bu anlayışın çerçevesinde çıkarmıştır.

Naim Tirali'ye göre, döneminde sayısı bir düzineyi bulmayan sanat ve edebiyat dergilerinin etrafında toplanan sanatçı ve aydınların dünya görüşleri ve sanat anlayışları bakımından az veya çok belirli bir yol gütmekte olduğu ancak bunların kesin çizgilerle birbirinden ayıramamasının ardında siyasi

hürriyetlerin yeni yeni yerleşmekte olduğu, yazarların çalışma tarzları ve eserleriyle henüz billurlaşmış bir kimliğe sahip olmayışları yatar. Hangi sanat anlayışına bağlı olursa olsun *Yenilik* dergisi, güdümlü sanatın egemenliğine girmeyen her süreli yayını desteklemek temayülünü gösterir.

Yenilik dergisini satır satır incelediğimiz bu çalışmada Naim Tirali'nin ve sayfalarında yer verdiği sanatçıların siyasi anlayışının keskin hatlarla dergiye yansıdığını söylemek mümkün değildir. Satır aralarında hissedilebilecek toplumcu gerçekçi anlayış ancak dikkatli gözlerin bakışından kaçmayacaktır.

Tirali yer yer ifade ettiği yazılarında Türk hikâye sanatına ve Türk okuyucusuna faydalı olabilmekten başka bir çabası olmadığını göstermektedir. Söz konusu dönem siyasî ve sosyal şartları itibarıyla göz önünde bulundurulduğunda, Türk yayın hayatına ve edebiyatına uzun soluklu bir dergi kazandırabilmenin oldukça zor bir uğraş olduğu anlaşılmaktadır.

Yenilik dergisinde yer bulan metinlere topluca baktığımızda bu eserlerin yenilik taraftarı ve örnekleri olduğunu görmemiz mümkündür. Dergi kendine seçtiği ismiyle de yayın anlayışının ipuçlarını okura vermektedir. Bununla beraber derginin dolayısıyla Naim Tirali'nin açıktan bir ideolojinin savunuculuğunu yapmadığını söylememiz mümkündür. Dergi edebiyat, sanat ve kültür hayatımızda eksikliği duyulan bir boşluğu doldurmak gayesiyle yayın hayatına atıldığını dile getirir ve sık sık tek gayelerinin hep daha iyiye ve güzele varmak olduğunu belirtir.

Tirali, genç kalemlere sayfalarını açmış bununla birlikte edebî metinlerin yayımlanması konusunda seçici davrandıklarını sözlerine ilave etmeyi ihmal etmemiştir. Genç kalemlerle beraber sanatımızın önemli isimleri dergideki varlıklarıyla *Yenilik*'e güç katmıştır. Hikâyede; Sait Faik Abasıyanık, Memduh Şevket Esendal, Erdal Öz, Samim Kocagöz, Bilge Karasu, Tarık Buğra, Oktay Akbal, Necati Cumalı, Naim Tirali, Sevim Burak, Sabahattin Batur, Taner Baybars, Muzaffer Orhan Buyrukçu, Şahap Sıtkı, Tarık Dursun, Adnan Özyalçınar, Zeyyat Selimoğlu,

Şiirde; Fazıl Hüsnü Dağlarca, Behçet Necatigil, Cahit Külebi, Cemal Süreya, Ömer Edip Cansever, Turgut Uyar, İlhan Berk, Ece Ayhan, Attila İl-

han, Cahit Sıtkı Tarancı, Ercüment Behzat Lav, Muzaffer Tayyip Uslu, Rüştü Onur, Arif Hikmet Par, Ercüment Uçarı,

Öğretici metinlerde; Nurullah Ataç, Suut Kemal Yetkin, Salâh Birsell, Tahir Alangu, Orhan Hançerlioğlu, İbrahim Zeki Burdurlu, Nurullah Berk, Hüseyin Cöntürk, Fahir Onger ile karşılaşırız.

Salâh Birsell, şiir, deneme, tiyatro ve günlükleriyle derginin en çalışkan kalemlerinden biridir.

II. Yeni'nin temsilcileri ve en önemli isimleri arasında sayılan şairler; Cemal Süreya, Ömer Edip Cansever, Turgut Uyar, Ece Ayhan ve İlhan Berk dergide yer alan şiirleriyle II.Yeni'nin ayak seslerini duyurur. 50'li yılların sonuna doğru ortaya çıkacak olan bu hareketin habercisi olan şiirler *Yenilik* sayfalarında yerlerini alır.

Küçük insanın günlük yaşamı, bireyselliği, yalnızlığı, acı ve kederleri, sevinçleri, bireyin iç dünyasındaki gelgitleri, huzursuzluğu, dergide yer alan hikâyelerin ve şiirlerin belli başlı teması olmuştur. Bu tema II. Dünya Savaşı'yla beraber gelen ve 1950'li yılları etkisi altına alan hayat anlayışını ve yaşam tarzını temsil etmektedir.

Naim Tirali, Ocak 1955'te dergisine *Şu Bizim Sanatçı Dostlar* başlığını ekleyerek sanatçı arkadaşları Oktay Akbal, Orhan M. Arıburnu ve Necati Cumalı'yı çalışma tarzlarından çalışma odalarına değin anlatmaya çalışmıştır. O sadece ortaya konan metinlerle değil, sanatın magazin ve eğlenceli yönüne de sayfalarında yer vermeye çalışmıştır.

Yenilik, sanatın her kolunda okuyucuya ulaşmaya çalışmış Batı dünyasından ve ülkemizden dönemin sanat haberleri aktararak tiyatro, sinema, opera, resim, müzik gibi sanat kollarından da okurlar haberdar edilmiştir. Derginin son sayfalarında yer alan Kronikler başlığı altında ayın sosyal ve kültürel faaliyetleri hakkında bilgi verilmiştir.

Dergi bizim için asıl önemini sayfalarında geniş yer verdiği öğretici metinlerden almaktadır. Döneme damgasını vuran meseleler *Yenilik* sayfalarında tartışılmış, birbirine karşıt görüşler düşüncelerini özgürce ifade edebilme

olanağı bulmuştur. Dergide yer yer gerçekleştirilen söyleşiler ve hazırlanan anketler dönemin kritik meseleleri üzerinedir. Şive taklidi meselesi, dil tartışmaları, sanatın devletin desteğine ihtiyaç duyma durumu, sanat ve edebiyatı destekleyecek bir dernek kurma zarureti, yeni şiir- eski şiir tartışmaları, yeni hikâyecilik anlayışı, tercüme faaliyetleri, hikâye ve şiir armağanları, döneme hâkim eleştiri anlayışı, eleştirmen yokluğu, derginin önemseydiği mevzulardır.

Yenilik'in en önemli faaliyetlerinden biri de son çıkan roman, şiir ve hikâye kitapları hakkında tanıtıcı yazılara yer vermiş olmasıdır. Böylece okurlar son eserler hakkında geniş bir bilgiye sahip olma imkânına kavuşmuştur.

KAYNAKÇA

AÇICI Emine, **1950- 1960 Dönemi Türk Siyasi Hayatında Yaşanan Değişim Süreci ve Demokrasi**, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2009

AKBAL Oktay, “Kendime ve Hikâyelerime Dair”, Seçilmiş Hikâyeler Dergisi, S. 13- 14, s. 81- 83

AKTAŞ Şerif, **Şiir Tahlili**, Akçağ Yayınları, Ankara, 2009

ALBAYRAK Mustafa, **Türk Siyasî Tarihinde Demokrat Parti**, II. Cilt, 1946-1960, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara, 1993

ATAÇ Nurullah, **Dergilerde**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2012

BAYCANLAR Sema Çetin, **Türk Edebiyatında 1951- 1961 Yıllarında Edebî Eleştiri**, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, 2007

BEZİRCİ Asım, **1950 Sonrası Hikâyeciliğimiz**, ABC Yayınları, İstanbul, 1980

BİRSEL Salâh, **Ah Beyoğlu Vah Beyoğlu**, Sel Yayıncılık, İst, 2009

Çavdar Tefik, **Türkiye'nin Demokrasi Tarihi**, İmge Kitabevi, Ankara, 2000
Edebiyatımızda 1950 Kuşağı, **Adam Öykü**, Temmuz- Ağustos 2004, S. 53, s. 5- 24

ENGİNÜN İnci, **Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı**, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2007

GEÇGEL Hulusi, **Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı**, Anı Yayınları, Ankara, 2003, 113- 129

İLERİ Selim, “Türk Öykücülüğünün Genel Çizgileri”, **Türk Dili Dergisi**, Türk Öykücülüğü Özel Sayısı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2008

KAPLAN Mehmet, “Osmanlıca, Türkçe, Öztürkçe”, **Türk Yurdu**, Mayıs 1956, S. 256, s. 815

KAPLAN Mehmet, **Şiir Tahlilleri II**, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2007

KARACA Alâattin, **İkinci Yeni Poetikası**, Hece Yayınları, Ankara, Ağustos 2010

Kocabaşoğlu Uğur, “Cumhuriyet Dergiciliğine Toplu Bir Bakış”, **Türkiye’de Dergiler, Ansiklopediler**, Gelişim Yayınları, İstanbul, 1984

KUDRET Cevdet, **Türk Edebiyatında Hikâye ve Roman III 1923- 1959 Cumhuriyet Dönemi**, Dünya Kitapları, İstanbul, 2004

LEKESİZ Ömer, **Yeni Türk Edebiyatında Öykü III- Öykücüler ve Öykü Anlayışları- Öyküler ve Çözümlemeleri**, Kaknüs Yayınları, İstanbul 1998

LEKESİZ Ömer, “Öykücülüğümüzde Dönemler”, Türk Öykücülüğü Özel Sayısı, **Hece Dergisi**, Ekim- Kasım 2000

MORAN Berna, **Türk Romanına Eleştirel Bir Bakış II**, İletişim Yayınları, İstanbul 1994

ÖNERTOY Olcay, **Cumhuriyet Dönemi Türk Roman ve Öyküsü**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 1984

ÖYMEN Altan, **Değişim Yılları**, Doğan Kitap, İstanbul, 2004, s. 406- 425

POLAT Nazım Hikmet, **Rûbab Mecmuası ve II. Meşrutiyet Dönemi Türk Kültür, Edebiyat Hayatı**, Akçağ Yayınları, Ankara, 2000

Rıfat Mehmet, **Bizim Eleştirmenlerimiz**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2008

SAZYEK Hakan, **Cumhuriyet Dönemi Türk Şiirinde Garip Hareketi**, Akçağ Yayınları, Ankara, 2006

SÜREYA Cemal, **99 Yüz İzdüşümler/ Söz Senaryosu**, Adam Yayınları, İstanbul, 2004, 175- 177, 28

Türk Öykücülüğü Özel Sayısı, Türk Öykücülüğünün Genel Çizgileri, **Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi**, TDK Yayınları, Ankara, 2008

YARDIM Mehmet Nuri, **Romancılar Konuşuyor**, Kaknüs Yayınları, İstanbul, 2000, s. 97- 102, 113- 116

YÜCEL M. Serhan, **Menderes Dönemi (1950- 1960)**, C.16, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2002, s.835-854

UÇAR Aslı, **1950'ler Türkiye'sinde Edebiyat Dergiciliği: Poetikalar Ve Politikalar**, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2007

ÜNLÜ Mahir, ÖZCAN Ömer, **20. Yüzyıl Türk Edebiyatı III**, İnkılâp Kitabevi, İstanbul

YÜCE Sefa, **Naim Tiralî'nin Hikâyeciliği**, Kurgan Edebiyat Yayınları, Ankara, 2012

DİZİN

- Adnan Özyalçiner, 21, 46, 94, 105, 147, 213, 317
- Ahmet Köksal, 42, 44, 46, 85, 91, 97, 99, 100, 103, 106, 108, 116, 119, 122, 125, 127, 129, 135, 136, 140, 141, 142, 143, 213, 231, 242, 243, 256
- Alâattin Karaca, 11
- Anı, 24, 51, 54, 58, 61, 64, 70, 71, 73, 77, 80, 81, 83, 86, 93, 94, 97, 98, 100, 104, 110, 112, 113, 115, 117, 122, 128, 134, 135, 140, 142, 143, 145, 147, 153, 154, 155, 158, 159, 160, 162, 163, 166, 167, 170, 171, 173, 174, 175, 177, 178, 179, 181, 182, 186, 189, 192, 193, 194, 197, 199, 202, 203, 319
- Anket, 56, 58, 116, 119, 121, 125, 170, 171, 175, 176
- Arif Hikmet Par, 54, 60, 67, 317
- Âsû, 26, 43, 114, 117, 119, 121, 124, 133, 183, 207, 253, 254
- aşk, 25, 44, 45, 73, 75, 81, 82, 101, 103, 109, 128, 141, 145, 159, 164, 167, 169, 179, 198, 199, 200, 201, 224, 227, 234, 235, 237, 245, 275, 282, 292, 295
- atmosfer, 24
- Attila İlhan, 36, 67, 138, 161, 201, 317
- Attilâ İlhan, 21, 62, 68, 72, 74, 76, 86, 197
- Ayşe Nur, 54, 55, 59
- barış, 25, 26, 62, 93, 117, 160, 167, 170
- Basımevi, 19, 122, 211
- basın, 12, 13
- baskı, 12, 13, 17, 294, 317
- Batılı, 42, 43, 89, 177, 245, 268, 270, 273, 282, 298
- Bedîî Faik, 67, 69, 72, 76, 78, 88, 109, 111, 114, 116, 133, 145, 148, 153, 173, 208, 209
- Behçet Necatigil, 30, 46, 51, 56, 62, 72, 80, 82, 86, 89, 93, 95, 104, 112, 114, 117, 135, 141, 155, 167, 184, 208, 240, 265, 266, 317
- biçim, 37, 226, 269, 270, 272, 276, 277, 280, 289, 307
- Bilge Karasu, 21, 85, 108, 120, 123, 124, 130, 131, 143, 147, 172, 202, 317
- bilinç akışı, 21
- Bilinçaltı, 13
- Cahit Külebi, 38, 40, 41, 51, 52, 53, 57, 59, 60, 61, 63, 65, 68, 90, 97, 98, 109, 110, 111, 114, 116, 128, 133, 144, 164, 169, 175, 181, 194, 197, 207, 213, 220, 221, 222, 223, 224, 254, 255, 264, 280, 317
- Cahit Sıtkı Tarancı, 20, 31, 84, 93, 99, 133, 134, 135, 137, 213, 317
- Camus, 13, 21, 116, 119, 150, 164, 192
- Cavit Orhan Tütengil, 58, 71, 78, 85, 89, 93, 112, 148
- Cavit Yamaç, 58, 101
- Cemal Süreya, 29, 66, 92, 106, 124, 149, 179, 317, 318
- Cengiz İlhan, 60
- cilt, vii, 18, 19, 302
- cinsellik, 22
- Cumhuriyet, 11, 17, 36, 45, 86, 134, 160, 198, 225, 237, 255, 261, 266, 298, 308, 315, 319, 320
- Cumhuriyet Halk Partisi, 11
- çağrışım, 24, 26, 27
- Çetin A. Özkırım, 33, 90, 92, 97, 99, 100, 122, 129, 144
- çeviri, 21, 46, 66, 82, 119, 127, 129, 162, 170, 176, 192, 269, 271, 282
- Dadaizm, 13
- değişim, vii, 17
- Demir Özlü, 21, 150

- Demokrat Parti, vii, 11, 12, 21, 319
- Deneme, 36, 51, 53, 56, 57, 58, 60, 61, 62, 70, 71, 72, 73, 74, 77, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 90, 91, 93, 94, 99, 102, 103, 104, 105, 107, 109, 110, 111, 112, 115, 117, 119, 125, 127, 128, 130, 131, 133, 141, 146, 147, 148, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 165, 166, 169, 170, 172, 173, 174, 177, 179, 180, 182, 183, 185, 186, 188, 191, 192, 195, 198, 199, 203, 204, 205
- dergi, v, vii, 17, 18, 19, 36, 45, 83, 92, 118, 132, 152, 177, 204, 210, 266, 270, 302, 310, 317
- dilde sadeleşme, 35
- Doğan Ruşenay, 39, 56, 258
- dönem, 11, 22, 34, 38, 44, 52, 161, 317
- edebî, v, vii, 13, 21, 30, 35, 274, 317
- Edebî Faaliyet, iii, v, vi
- eğitim, 22, 45, 85, 107, 158, 173, 261, 266
- eleştirmeci*, 36, 40, 44, 70, 80, 151, 188, 255, 283, 284, 293, 294, 301
- Elia Kazan, 33, 100, 202, 213
- Ercüment Behzat Lav, 30, 66, 96, 98, 103, 112, 317
- Ercüment Ekrem Talu, 45, 137, 139, 155, 205, 213
- Erdal Öz, 21, 24, 97, 101, 102, 106, 110, 116, 120, 144, 146, 164, 190, 192, 202, 272, 317
- eser, 11, 14, 34, 39, 41, 43, 84, 189, 192, 219, 228, 237, 238, 239, 252, 258, 264, 267, 271, 273, 283, 293, 294, 296, 299, 300, 302, 309, 312, 313, 315
- Fahir Onger, 36, 38, 68, 69, 70, 74, 155, 163, 260, 261, 294, 317
- Falih Rıfık Atay, 42, 107, 255
- farklı, 13, 19, 22, 23, 26, 37, 39, 42, 46, 56, 57, 86, 100, 120, 136, 138, 140, 142, 143, 157, 163, 166, 179, 181, 187, 190, 192, 197, 205, 219, 244, 267, 282, 292, 296, 299, 310
- Fazıl Hüsnü Dağlarca, 25, 52, 53, 55, 56, 59, 61, 64, 65, 66, 68, 70, 81, 85, 89, 95, 98, 102, 104, 109, 111, 114, 116, 117, 119, 120, 124, 129, 130, 133, 138, 207, 213, 253, 300, 312, 317
- felsefe, 46, 80, 142, 151, 166, 271
- Ferid Edgü, 21
- Fethi Naci, 21, 44, 130, 138, 153, 166
- Feyyaz Kayacan, 23, 82, 84, 97, 100, 104, 107, 110, 115, 119, 121, 124, 126, 127, 132, 135, 137, 141, 169, 170, 179, 181, 210, 213
- fikir, vii, 11, 13, 17, 18, 19, 36, 38, 44, 53, 55, 57, 80, 118, 129, 151, 152, 161, 175, 204, 211, 220, 225, 237, 238, 246, 250, 258, 259, 293, 296, 297, 298, 309, 310, 317
- film, 33, 100, 116, 121, 129, 138, 141, 169, 170, 171, 190, 202, 247
- Fitne-Fücur, 52, 53, 55, 56, 58, 59, 62, 64, 65, 67, 69, 165
- Fotoğraf, viii, 21, 34, 58, 126, 139, 153, 158, 170, 213, 214, 215
- Füruzan Hüsrev Tökin, 38, 41, 62, 68, 81, 83, 84, 86, 93, 133, 265, 287, 295
- Garip şiiri, 25
- gazete, 17, 19, 21, 87, 209, 298, 300, 308
- Goethe, 37, 40, 41, 93, 152, 268, 275, 287, 290, 293
- göç, 22
- güncel, 29
- günlük, 13, 14, 18, 21, 22, 23, 24, 28, 29, 30, 40, 41, 42, 43, 53, 55, 56, 64, 71, 141, 159, 161, 165, 176, 196, 211, 222, 225, 233, 234, 245, 255, 283, 287, 293, 318
- Hakkı Anlı, 34, 66, 91, 189, 190, 213, 214
- Haldun Taner, 42, 63, 82, 88, 93, 101, 109, 111, 114, 116, 148, 164, 176, 182, 187, 207, 214, 248, 249
- Hâlim Yağcıoğlu, 57, 67, 74, 119, 140, 184
- Halit Eskişar, 37, 40, 276
- Haşmet Akbal, 34, 63, 73
- Hiçoğlu, 23, 121, 127, 169, 182

- Hikâye, viii, 21, 22, 23, 24, 25, 35, 42, 52, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 66, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 96, 97, 98, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 115, 116, 117, 118, 120, 121, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 135, 137, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 157, 159, 160, 161, 163, 164, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 179, 181, 182, 183, 185, 186, 187, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 197, 198, 200, 201, 202, 203, 205, 206, 234, 248, 249, 259, 286, 310, 311, 319
- Hüseyin Cöntürk, 44, 46, 125, 132, 138, 142, 146, 284, 290, 317
- İl. Yeni, 25, 26, 27, 29, 318
- İbrahim Minnetoğlu, 60, 77, 82, 99, 189
- İbrahim Zeki Burdurlu, 37, 39, 41, 42, 66, 75, 83, 90, 97, 101, 102, 104, 110, 124, 132, 141, 224, 232, 238, 248, 249, 292, 317
- İhsan Devrim, 62
- iktidar, 12, 13
- İlan, 53, 56, 57, 59, 60, 61, 63, 65, 66, 68, 69, 72, 73, 76, 78, 80, 88, 92, 98, 101, 103, 105, 106, 109, 110, 111, 114, 116, 117, 119, 121, 123, 124, 126, 130, 133, 135, 145, 148, 149, 153, 204
- İlhan Berk, 27, 56, 71, 75, 81, 84, 125, 138, 179, 317, 318
- İlhan Demiraslan, 58
- İlhan K. Mimaroğlu, 55, 57, 58, 62, 64, 67, 70, 72, 78, 89, 99, 101
- ilke*, 13, 294
- imge, 13
- imtiyaz, 17
- İnönü, 11, 12, 13
- Kafka*, 21, 64, 75, 94, 118, 121, 146, 165, 179, 198, 296
- kamuoyu, 13
- Kemal Kandaş, 42, 43, 46, 99, 101, 103, 110, 119, 122, 128, 130, 139, 142, 143, 145, 180, 269, 282
- Kemal Tahir, 21, 272
- Kenan Harun, 42, 106, 245
- kent, 12
- kentleşme, 13
- kitap, 19, 20, 23, 37, 40, 44, 46, 106, 115, 119, 124, 165, 182, 192, 208, 221, 231, 237, 238, 240, 253, 279, 297, 302, 311, 313
- Kitap Tanıtımı, 52, 54, 60, 72, 82, 92, 151, 175, 176, 195, 200, 202
- kolektif, 24
- Konör, 43, 121, 183
- konser, 52, 90, 95, 99, 156, 174, 175, 186, 265, 293
- köy, 11, 12, 21, 37, 39, 77, 107, 158, 174, 238, 255, 261, 291
- köylü ağzı, 261
- Kronikler, 20, 72, 74, 76, 80, 90, 92, 95, 97, 99, 101, 103, 104, 106, 108, 111, 113, 116, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 128, 129, 132, 133, 135, 136, 137, 138, 140, 141, 142, 144, 145, 151, 154, 155, 156, 164, 165, 166, 169, 172, 173, 174, 175, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 186, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 195, 197, 200, 201, 202, 203, 205, 318
- kuşak*, 13, 44, 288, 307
- Küfür Edebiyatı*, 35, 51, 161
- kültür, v, 17, 55, 58, 78, 93, 118, 119, 124, 127, 130, 138, 140, 141, 142, 144, 145, 146, 147, 148, 152, 170, 176, 177, 178, 179, 199, 203, 220, 237, 246, 273, 291, 300, 317
- kültürel, v, vii, 11, 13, 21, 318
- Leyla Erbil, 21
- Lütfi Özkök, 58, 65, 68, 115, 117, 122, 126, 136, 139
- Lütfü Akad, 33, 214

- Makale, 73, 74, 79, 81, 83, 114, 122, 137, 138, 139, 140, 142, 145, 155, 160, 163, 166, 169, 170, 173, 180, 192, 193
- Marksist, 21, 30
- Mehmet Kaplan, 41, 45, 97, 140, 164, 237, 238
- Melih Cevdet, 26, 36, 40, 44, 138, 175, 239, 249, 250, 276, 283, 293
- Memduh Şevket Esendal, 61, 97, 98, 151, 177, 184, 317
- Menderes, 11, 12, 13, 320
- metafizik, 25
- metin, 17, 24, 29, 32, 33, 79, 183, 237, 317
- Metin Eloğlu, 58, 62, 66, 138, 214, 308
- mistik, 25, 228, 274
- mizahi, 29, 45, 53, 65, 69, 73, 132, 153, 161, 162, 174, 266
- moda, 35, 37, 65, 204, 219
- muhafeet, 11, 12, 13
- Mustafa Aslan, 64, 78
- Muzaffer Aşkın, 35, 52, 54, 57, 59, 62, 66, 220, 293
- Muzaffer Buyrukçu, 23, 92, 104, 123, 126, 130, 149, 184, 209, 210
- Muzaffer Soysal, 64, 112, 135, 194
- Muzaffer Tayyip Uslu, 31, 64, 105, 317
- Muzaffer Uyguner, 43, 46, 92, 95, 96, 113, 122, 124, 128, 131, 141, 144, 244
- müzik, 17, 20, 54, 55, 57, 58, 60, 63, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 84, 86, 87, 89, 125, 148, 155, 156, 163, 185, 186, 203, 318
- Naim Tirali, v, vi, 17, 19, 21, 22, 51, 54, 59, 61, 64, 66, 68, 69, 71, 75, 76, 78, 80, 82, 86, 87, 88, 90, 91, 96, 98, 104, 106, 109, 111, 113, 114, 116, 117, 119, 123, 130, 148, 149, 153, 179, 197, 204, 207, 209, 211, 214, 215, 279, 317, 318, 320
- Namık Kemal Yalçinkaya, 33, 100, 102
- Necati Cumalı, 23, 31, 41, 58, 70, 72, 73, 74, 76, 78, 89, 90, 91, 95, 108, 109, 111, 114, 116, 119, 121, 132, 133, 177, 197, 208, 214, 293, 317, 318
- Nezihe Meriç, 21, 44, 62, 136, 176, 193, 225
- non-figuratif, 34
- Nurettin Ergüven, 34, 61
- Nuri Pakdil, 43, 128
- Nurullah Ataç, 20, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 44, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 65, 68, 72, 77, 79, 80, 83, 88, 104, 109, 111, 114, 116, 127, 134, 138, 144, 164, 182, 208, 209, 214, 262, 278, 291, 293, 294, 307, 309, 317
- Nurullah Berk, 34, 37, 52, 59, 63, 74, 214, 287, 317
- Oğuz Kâzım Atok, 57, 60, 66, 93, 105
- Oktay Akbal, 22, 37, 39, 40, 41, 54, 56, 59, 60, 75, 76, 77, 78, 81, 82, 84, 87, 88, 90, 91, 93, 95, 96, 101, 102, 109, 111, 114, 116, 130, 134, 139, 152, 160, 164, 170, 172, 192, 197, 207, 215, 247, 248, 249, 263, 290, 292, 296, 312, 317, 318
- Oktay Alemdar, 33, 58
- Oktay Rıfat, 26, 36, 40, 43, 46, 54, 142, 175, 184, 239, 242, 243, 269, 271, 283, 293, 308
- okur, 17, 18, 33, 40, 93, 95, 152, 204, 262, 263, 285, 290, 299
- Onat Kutlar, 21, 149, 184
- Orhan Duru, 21
- Orhan Hançerlioğlu*, 36, 37, 63, 66, 73, 74, 79, 81, 89, 96, 116, 119, 121, 123, 155, 171, 173, 176, 177, 193, 275, 317
- Orhan Kemal, 21, 38, 65, 68, 86, 87, 163, 182, 188, 195, 259, 260, 261, 314
- Orhan Veli, 26, 31, 36, 40, 69, 70, 88, 155, 158, 177, 180, 188, 195, 215, 227, 239, 257, 258, 268, 269, 270, 278, 283, 293, 299, 300, 301, 302, 307, 312, 314
- oyun, 32, 33, 54, 59, 70, 111, 125, 129, 130, 154, 155, 161, 187, 188, 225, 269, 285
- Ömer Atılâ S., 43, 44, 94, 101, 103, 106, 109, 111, 118, 119, 126, 139, 141, 144, 227, 270

- Ömer Edip Cansever, 27, 58, 64, 68, 71, 317, 318
- öykü, 21, 78, 80, 136, 144, 151, 174, 193, 201, 225, 243
- öykücülük, 21
- Özcan Ergüder, 58, 119, 123, 125, 126, 131, 141, 144, 202, 209
- özgürlük, 11, 25
- Öztürkçe, 44, 226, 319
- Öztürkçecilik, 35, 47, 148, 183, 272
- Peyami Safa, 36, 291, 293
- Rafet A. Kocabekir, 57
- Rasin Arsebük, 34, 109, 112, 119
- Rasin Ersebük, 43, 267
- resim, 17, 29, 34, 41, 52, 66, 69, 72, 73, 76, 78, 86, 89, 92, 95, 97, 101, 103, 113, 116, 125, 140, 141, 142, 145, 152, 161, 170, 172, 184, 189, 194, 202, 203, 206, 207, 213, 214, 262, 279, 280, 285, 287, 293, 318
- Reşat Nuri Güntekin, 45, 137, 139, 155, 205, 215
- roman, 35, 38, 39, 45, 52, 72, 90, 124, 149, 160, 173, 175, 177, 204, 247, 258, 259, 261, 262, 266, 269, 272, 276, 280, 291, 293, 302, 303, 310, 313, 314, 318
- Rüştü Onur, 31, 32, 64, 69, 83, 84, 112, 194, 317
- Sabahattin Batur, 40, 55, 56, 60, 64, 67, 73, 79, 81, 82, 84, 93, 102, 109, 214, 240, 317
- Sabahattin Eyüboğlu, 36, 293
- Sabahattin Kudret Aksal, 32, 39, 40, 53, 55, 60, 61, 67, 69, 72, 74, 76, 79, 83, 84, 85, 86, 88, 91, 96, 109, 111, 114, 116, 119, 121, 122, 127, 135, 173, 210, 215, 264, 281, 297
- Saint-Antoine'nin Güvercinleri*, 27, 71, 160
- Sait Faik, 24, 36, 41, 43, 52, 55, 61, 63, 65, 75, 80, 81, 83, 97, 98, 99, 109, 111, 114, 116, 119, 120, 122, 124, 125, 126, 146, 151, 152, 153, 155, 158, 159, 160, 163, 170, 171, 177, 180, 187, 189, 190, 191, 193, 197, 204, 205, 209, 210, 215, 227, 259, 269, 270, 278, 279, 290, 293, 299, 302, 303, 311, 312, 314, 317
- Sait Faik Abasıyanık, 24, 209, 210, 278, 317
- Salâh Bırsel, 17, 29, 35, 39, 42, 45, 51, 52, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 70, 73, 75, 76, 78, 81, 82, 86, 89, 93, 102, 103, 105, 106, 111, 117, 121, 122, 127, 129, 131, 132, 133, 136, 137, 140, 144, 153, 155, 161, 162, 173, 179, 180, 185, 192, 208, 209, 210, 215, 219, 225, 233, 234, 235, 236, 237, 244, 257, 317, 318
- Salih Urallı, 34, 61, 171, 215
- Samet Ağaoğlu, 12, 46, 144, 201, 243
- Sami Karaören, 40, 41, 94, 97, 128, 255
- Samim Kocagöz, 23, 35, 37, 53, 55, 63, 67, 71, 77, 79, 92, 161, 200, 215, 261, 262, 317
- sanat, v, vii, 17, 18, 19, 20, 21, 25, 29, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 61, 64, 65, 67, 73, 75, 77, 82, 85, 87, 89, 91, 93, 99, 107, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 124, 127, 129, 130, 132, 138, 139, 140, 141, 142, 144, 145, 146, 148, 152, 160, 161, 162, 163, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 186, 189, 198, 201, 204, 207, 211, 219, 226, 232, 233, 237, 238, 239, 243, 247, 248, 249, 250, 254, 259, 261, 262, 264, 265, 267, 270, 271, 273, 274, 276, 277, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 293, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 307, 309, 310, 313, 315, 317, 318
- sanatçı, 18, 34, 36, 41, 43, 44, 57, 62, 72, 84, 132, 139, 157, 158, 165, 174, 180, 198, 215, 219, 226, 233, 239, 245, 257, 262, 267, 271, 273, 277, 284, 285, 288, 290, 292, 293, 296, 299, 302, 308, 310, 317, 318
- Sartre, 13, 21, 101, 102, 150, 164, 179, 193
- Selçuk Batur, 46, 147, 191
- Selmi Andak, 52, 54, 60, 63, 65, 68, 69, 74, 76, 78, 80, 84, 86, 92, 95, 215
- sembolik, 13

- serbest vezinli şiir, 51, 184, 186
- Sergi, 64, 113, 184, 194, 214
- Sevgi Batur, 32, 56, 60, 79, 81, 84, 182, 214, 285
- Sevim Burak, 22, 57, 215, 317
- sinema, 17, 20, 22, 33, 89, 100, 115, 118, 159, 165, 190, 293, 318
- sistem, 247, 258, 289
- siyasî, vii, 12, 13, 317
- Sohbet, 53, 54, 55, 56, 58, 61, 63, 66, 67, 72, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 107, 112, 113, 114, 115, 117, 120, 122, 125, 129, 135, 136, 139, 142, 144, 145, 146, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 158, 161, 163, 170, 173, 175, 177, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 187, 189, 190, 192, 193, 194, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205
- sosyal, vii, 11, 13, 34, 36, 38, 45, 222, 249, 258, 259, 264, 265, 266, 267, 268, 271, 282, 283, 286, 287, 294, 297, 298, 300, 317, 318
- soyut, 13, 44, 46, 213, 225, 226, 242, 243
- Söyleşi, 53, 54, 60, 62, 63, 66, 67, 69, 81, 88, 91, 100, 101, 102, 133, 144, 148, 150, 158, 163, 164, 170, 175, 176, 178, 186, 189, 190, 194, 195, 198, 199, 202
- Suat Behlülilgil, 57, 69
- Suut Kemal Yetkin, 13, 35, 38, 53, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 65, 68, 106, 109, 111, 114, 116, 208, 277, 308, 317
- Süreli yayınlar, v
- Sürrealizm, 13
- Şahap Sıtkı, 24, 44, 45, 102, 107, 115, 117, 123, 127, 133, 135, 138, 139, 140, 146, 149, 174, 175, 179, 225, 250, 266, 317
- şair, 17, 29, 37, 39, 42, 43, 44, 62, 66, 73, 79, 82, 83, 84, 91, 102, 104, 105, 111, 113, 121, 133, 137, 138, 140, 142, 145, 161, 162, 163, 171, 177, 181, 183, 185, 187, 191, 192, 195, 196, 198, 200, 201, 202, 206, 219, 221, 222, 227, 230, 232, 235, 237, 239, 245, 246, 250, 251, 252, 253, 255, 257, 259, 262, 265, 268, 269, 270, 271, 276, 277, 278, 279, 283, 292, 301, 302, 308
- Şair, 27, 42, 64, 65, 67, 77, 102, 104, 123, 132, 138, 156, 160, 162, 169, 176, 181, 200, 201, 202, 225, 228, 252, 253, 254, 265, 268, 269, 279, 295, 301, 308
- şairane, 35, 234, 264, 269, 278, 307
- Şiir, viii, 21, 25, 27, 29, 31, 37, 40, 41, 42, 46, 51, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 117, 118, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 205, 206, 221, 236, 238, 239, 240, 241, 242, 244, 245, 252, 253, 269, 272, 276, 277, 280, 293, 311, 319
- Şiirin İlkeleri, 35, 52, 59, 60, 61, 63, 65, 68, 76, 78, 82, 109, 111, 114, 116, 148, 153, 157, 175, 207, 210, 219, 220, 284
- Şive Taklidi, 38, 65, 163, 260
- Tahir Alangu, 36, 41, 45, 73, 74, 114, 116, 117, 119, 120, 121, 122, 125, 139, 171, 197, 267, 303, 317
- Tahsin Yücel, 23, 99, 100, 104, 108, 113, 114, 116, 117, 118, 119, 121, 124, 125, 133, 137, 208, 273
- Talât Tekin, 66, 86, 124
- Tarık Buğra, 24, 32, 34, 36, 38, 53, 54, 57, 59, 60, 61, 63, 65, 68, 69, 77, 78, 89, 91, 93, 96, 99, 103, 106, 109, 111, 114, 116, 117, 119,

197, 201, 204, 208, 210, 211, 215, 224, 259, 260, 261, 317

taşra, 55, 183

tavır, 25, 31, 224, 233, 283

Tektaş Ağaoğlu, 43, 105, 119, 156, 195, 272, 283

tercüme, 132, 141, 143, 179, 185, 313, 318

Tevfik Çandar, 12

tiyatro, 20, 32, 53, 56, 57, 59, 60, 61, 62, 70, 77, 78, 85, 87, 89, 92, 106, 113, 116, 133, 141, 142, 153, 154, 155, 158, 159, 160, 165, 166, 169, 170, 172, 175, 176, 186, 187, 188, 193, 285, 293, 313, 318

Tiyatro, viii, 17, 21, 32, 33, 56, 60, 70, 72, 74, 76, 78, 79, 80, 85, 87, 89, 90, 92, 95, 97, 99, 101, 104, 108, 111, 113, 116, 122, 123, 125, 127, 128, 129, 132, 133, 135, 137, 140, 141, 142, 144, 148, 154, 155, 160, 162, 166, 172, 174, 176, 178, 182, 186, 187, 188, 190, 201, 202, 215, 285

toplum, 13, 23, 25, 30, 39, 43, 44, 57, 63, 74, 89, 157, 161, 164, 177, 237, 238, 245, 249, 253, 258, 261, 267, 277, 289, 291, 295, 299, 300

toplumcu gerçekçilik, 21

Turgut Uyar, 27, 45, 64, 107, 122, 127, 131, 135, 139, 141, 147, 265, 266, 300, 308, 317, 318

Turhan Doyran, 33, 34, 82, 94, 99, 106, 120, 130, 137, 138, 139, 145

Türk Edebiyatı, iii, 26, 81, 91, 173, 177, 237, 314, 319, 320

Ünsal Soygür, 63

üslup, 35, 45, 51, 70, 161, 232, 233, 234, 235, 237, 273, 276, 277, 290, 291

varlık, 26, 35, 109, 156, 236, 263, 268

varoluşçu, 13, 21

vatanseverlik, 25

Vezin, 29

Vüs'at O. Bener, 21

yalnızlık, 24, 27, 44, 53, 91, 99, 132, 136, 143, 153, 163, 166, 180, 188, 190, 225, 227, 234

Yarına İnanmak, 13

Yaşar Kemal, 21, 57, 176, 314

Yaşar Kurtça, 64, 125, 127

yayın, v, vii, 11, 12, 17, 18, 19, 36, 51, 72, 89, 203, 204, 255, 270, 317

Yayınevi, 17, 149, 173, 224, 243, 317

yazar, v, vii, 13, 18, 19, 21, 22, 24, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 44, 46, 51, 52, 53, 55, 58, 61, 65, 70, 72, 79, 80, 86, 87, 88, 89, 91, 93, 96, 104, 110, 111, 112, 117, 124, 138, 145, 146, 148, 152, 154, 156, 158, 161, 163, 164, 166, 169, 172, 174, 177, 180, 182, 183, 188, 192, 206, 250, 259, 260, 261, 262, 263, 269, 272, 273, 280, 285, 289, 290, 291, 292, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 309, 314

yeni, 11, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 43, 44, 45, 46, 51, 52, 53, 54, 55, 60, 61, 64, 68, 69, 81, 83, 86, 89, 90, 92, 94, 97, 100, 106, 107, 109, 110, 111, 112, 114, 120, 121, 126, 128, 130, 139, 141, 144, 146, 150, 152, 155, 158, 160, 161, 164, 166, 167, 169, 171, 172, 174, 175, 176, 179, 180, 181, 185, 186, 187, 189, 203, 204, 219, 220, 226, 227, 231, 232, 238, 239, 240, 242, 243, 245, 246, 247, 250, 251, 253, 254, 255, 257, 258, 261, 264, 265, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 276, 281, 282, 285, 286, 287, 288, 293, 294, 296, 297, 298, 299, 300, 302, 307, 308, 310, 313, 314, 317, 318

Yenilik, iii, v, vi, vii, 11, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 45, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139,

140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148,
 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157,
 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166,
 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175,
 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184,
 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193,
 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202,
 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211,
 213, 214, 215, 224, 246, 247, 248, 260, 265,
 311, 317, 318
 yergi, 112, 131, 162, 185

Yıldırım Keskin, 59, 79, 80, 82, 83, 87, 90,
 139, 142, 145, 149
 yorum, 20, 24, 38, 40, 62, 64, 68, 69, 77, 85,
 90, 92, 94, 106, 151, 154, 155, 158, 161,
 169, 176, 186, 191, 203, 261
 Yusuf Atılgan, 21
 Zeyyat Selimoğlu, 25, 52, 58, 72, 73, 80, 86,
 90, 92, 95, 106, 108, 109, 113, 114, 117,
 119, 130, 133, 148, 192, 193, 204, 206, 209,
 317
 Zihni Küçümen, 33, 122